

اشارات دانشگاه تهران

۶۵۲

گروه ملی کتابشناسی ایران

۲

فهرست

۶۲۸۷۴

نسخه های خطی

کتابخانه و انستیتو حقوق و علوم سیاسی و اقتصاد
دانشگاه تهران

نگارش

محمد تقی دانش پژوه

۰۱۶
۱۰۹۱
ف ۲۵۱ د
۱۲۲۹

بها: ۲۰۰ ریال

سر آغاز

دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی از آغاز تأسیس مدرسه علوم سیاسی توانسته است کتابخانه‌ای ایجاد کند که از حیث اشمال بر کتب نفیس و نادر چاپی و بعضی از نسخ خطی و اجد امتیاز باشد.

اینک خوشوقت است که فهرست نسخ خطی آنرا که بالغ بر ۶۰۰ و اندجلمی باشد و بهمت آقای محمد تقی دانش پژوه دبیر فاضل دانشگاه و معاون کتابخانه دانشکده حقوق تنظیم شده است به دوستداران اینگونه آثار و محققان تاریخ و ادب اسلامی تقدیم کند. مجموعه نسخ خطی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی بخصوص از جهت اینکه محتوی بر عده کثیری از آثار فقهی و مباحث اصولی است برای کسانی که در رشته‌های مختلف حقوق اسلامی تحقیق می کنند و علی الخصوص دانشجویان همین دانشکده محل حاجت و استفاده است و امیدوار است با تجسس در مندرجات این فهرست فواید بسیار از آنها بر گیرند.

در تدوین این فهرست از طرف مؤلف رعایت جوانب مختلف نسخه شناسی و کتاب شناسی شده و نکته‌ای فرو گذار نگردیده است.

رئیس دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی

دکتر موسی عمید

مقدمه

از اهم اقداماتی که در کتابخانه های ایران هر چه زودتر باید عملی گردد تهیه فهرست کتابهای خطی موجود در هر کتابخانه است .

شاید جای تذکر باشد که کتابخانه های بسیار مهم ایران، و حتی میتوانیم بگوییم مهمترین کتابخانه هایی که نسخ بسیار نفیس از کتب خطی دارند، مانند کتابخانه سلطنتی و یا کتابخانه ملی حاج حسین آقای ملک، بواسطه زیادی مقدار کتب و مخصوصاً اهمیت مشخصات آنها، هنوز موفق نشده اند فهرست چاپی از گنجینه مخطوطات گرانبهای خود فراهم سازند.

خوشبختانه در این اواخر بهمت دانشمندانی چند تنظیم فهرست های مخطوطات پیشرفت محسوسی کرده و مخصوصاً دو تن از کتابداران آقای علینقی منزوی و آقای محمد تقی دانش پژوه که با هم همکاری صمیمی دارند با کوشش خستگی ناپذیر در این راه سعی فراوان مبذول داشته اند.

فهرستی که در این مجلد از نظر خوانندگان میگذرد فهرست مخطوطات کتابخانه دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی است که با کوشش و بصیرت آقای محمد تقی دانش پژوه، عضو گروه کتابشناسی ایران و معاون کتابخانه دانشکده حقوق، فراهم آمده است. و در آن شرح و وصف نسخه های خطی که در این مدت نسبتاً طولانی تشکیل کتابخانه برای آن خریداری شده و یا به کتابخانه دانشکده اهداء گردیده است ذکر گردیده.

مجموعه نسخ خطی این کتابخانه محتوی بر کتب مختلف در انواع علوم است و اختصاص به مباحث حقوقی یا فقهی ندارد. اما با تفحص در فهرست و تدقیق در اسماء کتب، معلوم میشود که اغلب آنها کتب فقه و اصول است و چندین نسخه هم مربوط به تاریخ اخیر و انتقاد از اوضاع قرن سیزدهم ایران در آن میان هست که از نظر تاریخ سیاسی بسیار مفید میباشد. در میان این مجموعه چند نسخه قدیمی وجود

دارد که از نظر نسخه شناسی و فواید تاریخی واجد اهمیت خاصی است و برخی از آن نسخ عبارت است از: تحفه سامی شماره ۱۸۷ ج (ص ۴۲ همین فهرست) و تبصرة المبتدی قانونی شماره ۵۷ د (ص ۳۴) و ترجمه فارسی النهایه فی مجرد الفتاوی شماره ۳۲۸ (ص ۵۷) و ایضاح الفوائد حلی مورخ ۸۰۲ شماره ۳-ج (ص ۲۵۸) و اختصار القانون و مسالك البغیة شماره ۹۰-ج (ص ۲۳۲ و ۲۶۲) که در مجموعه ای کهن از آغاز سده هفتم هست. از نسخه های نادراین کتابخانه میتوان کتاب بناء المقالة الفاطمیه ابن طاوس شماره ۷۰-د (ص ۲۶۱) را بشمار آورد که گرچه از سده ۱۱ است ولی از نسخه اصل کتابخانه اوقاف بغداد کاملتر و از دیگر نسخه ها کهن تر است.

مؤلف اساس فهرست را بترتیب حروف الفبائی اسم کتب ترتیب داده و در پایان فهرست هایی برای اسماء مؤلفان و نام کتابها و شماره ردیف کتب مرتب کرده است. برای تمیز کتب عربی از فارسی فهرست بدو بخش عربی و فارسی تقسیم شده است و جمعا حاوی معرفی ۶۰۱ نسخه است و در حقیقت ۷۰۲ کتاب و رساله در این فهرست توصیف شده. ذیل عنوان هر کتاب ابتدا معرفی آن از نظر کتابشناسی بیان و آغاز و انجام آنها ضبط میشود و سپس وصف نسخ یعنی نسخه شناسی آنها بمیان می آید و اگر از یک کتاب چند نسخه مختلف موجود باشد يك يك آنها را معرفی می کند.

مؤلف در معرفی کتب و کتابشناسی برای احتراز از تطویل مطلب غالباً خواننده را به تحقیقات مندرج در فهرست نسخه های خطی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران و فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات تهران که خود تدوین کرده است ارجاع میدهد.

با نشر این فهرست نسخه های تازه ای به محققان و نشر کنندگان متون قدیمه ارائه شده و وسیله ای درخور استفاده برای اهل بصیرت بدست داده شده است.

این بنده بسیار خوشوقت میباشد که کار فهرست نویسی کتب خطی موجود در ایران قدم بقدم رو به کمال میرود و توفیق کسانی را که در این راه کوشا هستند از صمیم قلب مسألت مینماید.

دکتر محسن صبا

رئیس گروه کتابشناسی ایران

دیباچه

پس از بنیاد گرفتن کتابخانه مرکزی دانشگاه نگارنده این فهرست از کسانی بوده است که برای تنظیم فهرست آنها از طرف دانشگاه خوانده شده و پنج جلدی از فهرست این کتابخانه را در بیش از سه هزار و دویست صفحه از سال ۱۳۳۲ تا سال ۱۳۳۸ خورشیدی تألیف و بچاپ رسانده است.

دنباله فهرست این کتابخانه که در آن کتابهای تحصیل شده پس از کتب اهدائی آقای مشکوة شناسانده میشود بخامه اینجانب اکنون زیر چاپ است و تا ص ۱۳۸۰ بچاپ رسیده است.

در سال ۱۳۳۵ انجمن علوم انسانی از نگارنده و آقای علی نقی منزوی خواسته است که از همه نسخ خطی کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار که بیشتر آنها در فهرست پیشین آن کتابخانه شناسانده نشده است فهرست برداریم. ما اینکار را در تیر ماه همین سال آغاز کردیم و در اسفند ۱۳۳۸ پایان رساندیم و آماده چاپ ساختیم. این فهرست با کوشش و مساعدت آن انجمن و مدرسه عالی سپهسالار زیر چاپ رفته و تا کنون تا ص ۲۰۰ آن بچاپ رسیده است.

در سال ۱۳۳۷ چون دیدم که در کتابخانه دانشکده حقوق نزدیک ۶۰۰ و اند جلد کتاب خطی هست با تشویق خاص جناب آقای دکتر صبار رئیس محترم این کتابخانه بفرست کردن این نسخه ها پرداختم و یکسالی طول کشیده است تا کار فهرست پایان رسد و پس از انجام تشریفات اجازه طبع آن از طرف دانشگاه ششماهی زیر چاپ بوده و اینک پایان رسیده است. بسیار خرسندم که وظیفه ای را که ببنده محول بوده است توانستم با انجام برسانم در این مورد از جناب آقای دکتر عمید که عنایت خاصی در این زمینه بذل فرموده و دستور داده اند چاپ این فهرست در شمار انتشارات دانشگاه بیاید و از جناب آقای دکتر صبار رئیس محترم کتابخانه دانشکده حقوق که مشوق اصلی نگارنده در تألیف

این فهرست بوده اند و از جناب آقای دکتر صفار رئیس اداره کل انتشارات و جناب آقای دکتر محمد حسین علی آبادی و جناب آقای مدرس رضوی استادان دانشگاه که در تصویب چاپ این فهرست در انجمن تألیف و ترجمه عنایتی خاص ابراز داشته اند بسیار سپاسگزارم.

همچنین وظیفه اخلاقی بنده است که از دوست دانشمند آقای ایرج افشار که در راهنماییهای علمی در تنظیم این فهرست از بنده هیچ دریغ نکرده اند بسی سپاسگزاری کنم این فهرست درست مانند فهرست کتابخانه دانشکده ادبیات که در همین سال ۱۳۳۹ بچاپ رسانده ام تنظیم شده و برای هر کتابی دو بخش کتابشناسی و نسخه شناسی دارد و ترتیب و نشانه گذاری نسخه ها درست مانند آن کتابخانه و بر طبق روش فرانسوی و از روی اندازه نسخ است چنانکه در دیباچه آن فهرست این نکات را نوشته ام. در این فهرست نخست کتابهای فارسی و سپس کتابهای عربی شناسانده شده و در پایان فهرستهای شماره نسخ و نام کتاب و مؤلف و فهرست عمومی آمده است. رموز و نشانه های اختصاری مراجع همانست که در دیباچه فهرست دانشکده ادبیات یاد کرده ام. این نکته هم گفته شود که در این فهرست در بیشتر جاها بفرست ادبیات و فهرست دانشگاه تألیف اینجانب (با نشانه ف) باز گردانده ام و مطالب را دوباره بازنگفته ام.

محمد تقی دانش پژوه

عضو گروه کتابشناسی ایران و دبیر دانشگاه تهران

دیماه ۱۳۳۹ خورشیدی

فهرست

۲۲۶-۱	بخش نخستین کتابهای فارسی
۵۰۷-۲۲۷	بخش دوم کتابهای عربی
۵۱۳-۵۰۸	ذیل
۵۳۲-۵۱۴	فهرست نسخه‌ها از روی شماره آنها
۵۴۶-۵۳۳	فهرست نام کتابها
۵۶۵-۵۴۷	فهرست نام مؤلفان
۶۰۲-۵۶۶	فهرست نام کسان وجایها و گروهها و کتابها

یادداشتها

۱- ص ۵۹: نسخه‌ای ازین «آغاز و انجام» در مجلس (۲: ۴۰۵ س ۴/۶۴۰) هست.
 ۲- ص ۸۱ س ۵: از پائین غزلیات و اطوز گنج فوقی یزدی در فهرست نسخه یاد شده ولی خود آن را بریدند و برداشتند و اکنون در جنگ نیست و نسخه با همین نقص بکتابخانه رسیده بود.

۳- ص ۸۱ س ۱: از پائین: بخوانید: «میرزا حبیب‌الله» اصفهانی نه «میرزا خلیل‌الله».
 ۴- ص ۹۸: از فهرستها برمی آید که حیات نفس احساسی راسه ترجمه فارسی است یکی از شیخ میرزا محمد حسن عظیم آبادی حایری در گذشته نزدیک ۱۲۶۰ دیگری از سید کاظم رشتی که این دو بچاپ رسیده است (مشار ۳۹۹-طوس ۴: ۹۷ و ۲۷۵-فهرست احساسی ۲: ۱۱۱-ذریعه ۳: ۹۸ و ۷: ۱۲۴) سومی از محمود بن محمد تبریزی در ۱۲۳۶ (ش ۱۳۲۹ سپه سالار-مجلس ۳: ۳۸).

۵- ص ۹۹ س ۱۴: بخوانید: خارستان (بعدی)، دو کلمه «و نیستان» زائد است.
 ۶- ص ۱۰۶ س ۳: از پائین: در ذریعه (۸: ۱۵۱) آمده که دستور الاعقاب از میرزا علی اکبر قائم مقامی فراهانی است.

۷- ص ۱۱۹ س ۳: رساله در علم خط از مؤلف اخلاق ظهیری یا تحفة الائمة العلیة (ص ۳۶) است و در گزارش میکلیخوما کلاهی و دیگر نمایندگان شوروی در انجمن خاورشناسان در مسکو در ۱۹۶۰ (ش ۳۶) آمده که نسخه‌ای از آن در لنینگراد (ش B551) بنام «رساله در اصول وقواعد خطوط سته» هست.

۸- ص ۱۲۲: رساله عرفی همان رساله نفسیه ایست که در سپه سالار (ش ۲۹۷ و ۲۹۸) و دانشگاه (ش ۳۴۵۶) هست.

۹- ص ۱۲۴ س ۴: بخوانید: در جنبه عملی فقاقت.
 ۱۰- ص ۱۴۶ س ۱۴: برای شرح خطبة البیان بنگرید به ذریعه ۱۳: ۲۱۰.

- ۱۱- ص ۱۶۹ س ۱: بنگرید به فهرست مجلس ۲: ۳۶۱ ش ۶۰۴/۳.
- ۱۲- ص ۱۸۸ س ۴ از پایین: بخوانید [۱۲۵ ر ب].
- ۱۳- ص ۲۰۰ س ۲ حاشیه: بخوانید: ابن اثیر در سال ۵۴۶.
- ۱۴- ص ۲۲۹ س ۱۳: بخوانید طریق التعلم.
- ۱۵- ص ۲۳۰ س ۶: بخوانید [۳۰۱ ج].
- ۱۶- ص ۲۳۴ س ۴ از پایین: بخوانید: غباری خیزه.
- ۱۷- ص ۲۴۱ س ۴ از پایین: بخوانید: دووصی.
- ۱۸- ص ۲۴۴ س ۲ از پایین: نام مؤلف در ذریعه «علی» آمده ولی بگواهی نسخه ما و نسخه دانشگاه (منزوی ۲: ۴) باید «احمد» باشد و تاریخ تألیف هم سال ۱۰۳۴ باید باشد.
- ۱۹- ص ۲۵۴ س ۹: بخوانید: الافصاح.
- ۲۰- ص ۲۶۳ س ۲: بخوانید: بهمین نام یاد کردند.
- ۲۱- ص ۳۶۵ س ۸ از پایین: بخوانید: گواهی دادند.
- ۲۲- ص ۳۷۲: جای وصف «شرح الخلاصة الالفية» پس از وصف «شرح خبر کمیل» در ص ۳۷۳ است.
- ۲۳- ص ۳۷۷ س ۱۵: مغنیساوی در ۱۰۰۰ در گذشته است (طوس ۴: ۳۲۳)
- ۲۴- ص ۴۶۰ وصف «المسائل الفقهية» پیش ازین در ص ۵۹ پیش از «المسائل المدنیات» باید آمده باشد.
- ۲۵- ص ۴۶۱ نام درست مسالك شهید «مسالك الافهام الى تنقيح شرائع الاسلام» است. شعرهایی که پسر شهید در ستایش مسالك سروده است (ف ۳۰۳۶) بیش از آنچه که در اعیان الشیعه (۲: ۴۰۲) دیده میشود در رساله سر گذشت شهید از عاملی آمده است
- ۲۶- ص ۴۶۲: بخوانید: قطب شیرازی- کلمه «کیشی» اینجادرست است نه «کشی» که در ص ۲۳۲ س ۵ و ۳ از پایین آمده است.
- ۲۷- ص ۴۸۱: وصف «المناهج الحائرية» باید پیش از وصف «مناهج الیقین» در

یب

ص ۴۸۰ آمده باشد.

۲۸- ص ۴۸۸: منیة اللیب از عمیدالدین (۱۵ شعبان ۶۸۱- ۱۰ شوال ۷۴۴) که در بود علامه حلی شرح خود را ساخته است نیست بلکه از برادرش ضیاء الدین عبدالله است و او آن را در ۱۵ رجب ۷۴۰ پس از مرگ علامه ساخته است (ذریعه ۱۳ : ۱۱۵ و ۱۶۸- طوس ۲ : ۱۹۸ و ۲۰۶) .

۲۹- ش ۴۹۹: نسخه ای از «رسالة فی ان الواحد لا یصدر عنه الا الواحد» همدانی در دانشگاه (ص ۲۰۲/۴) هست .

۳۰- ص ۵۱۲ س ۷ : بخوانید [۴۵-ج] .

بخش نخستین

کتابهای فارسی

آتشفشانی کوه وزوو

(Vésuve)

در این رساله از آتش فشانی کوه وزوو گفتگو میشود و گویا ترجمه ایست از یکی کتابهای اروپائی برای مدرسه دارالفنون .

آغاز: بسمله . فصل اول در آتش فشانی کوه وزوو . کوهی است در جنوب و مغرب ایتالیا نزدیکی ناپل در شمال آن ایالت واقع است .

انجام : علت طبیعی آنها را هم نمیدانستند حمل باین قسم خرافات کرده و معتقد شده بودند .

[۱۶۳ - ج]

خط نسعلیق سده ۱۴ ، عنوانها درشت تر ، در حواشی نامه های تاریخی و جغرافیائی شرح داده شده است (۴۹۷۵) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی .

۱۵۳۴/۱۴×۲۱ - ۱۵ س ۱۵×۷/۱۵ .

آثار ملکم

از پرنس میرزا ملکم خان ناظم الدوله فرزند میرزا یعقوب ارمنی اصفهانی (۱۲۴۹ - ۱۳۲۶) چند اثر برجای مانده که در آن از سیاست زمان و وضع عصر انتقاد شده است . دوتای از آنها : « اصول تمدن ، حرف غریب » است که در جزء آثار او یکبار در تبریز سنگی و یکبار در تهران در ۱۳۲۵ ق سربسی بچاپ رسیده است (نیز بنگرید به مشار ۱۲۷۶ - ف ۲۳۳۱ - در پیراهون تغییر خط فارسی از آقای یحیی ذکاء ص ۴۶) .

[۲۸۰ - ج]

در این نسخه « اصول تمدن » (ص ۸۴-۸۴) و « حرف غریب » (ص ۸۴-۱۴۰) آمده است برابر با ص ۶۶-۶۶ چاپ نخستین و ص ۴-۵۶ چاپ دوم، خط نستعلیق سده ۱۴، دو کتاب بهت سرهم نوشته شده است (49757).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى .

۱۵/۵×۸/۵ س ۱۱ - ۲۰/۵×۱۲/۵ ص ۷۲

آداب السفرة (رسالة فی بیان ...)

در این رساله از آداب شرعی خوردن و نوشیدن یاد شده است و رویهم هفتادونه ادب شمار گردید . رساله از دانشمندی سنی میباشد .

آغاز: بسمله . هذه الرسالة الشريفة فی بیان السفرة . حمد و ثنا
پادشاهی را که خلق را از کتم عدم بمیدان وجود آورد .
انجام : ۷۹ بگوید: اللهم انی اعوذ بك من الخبث ... الخبیث المخبث .

[۲۵۱ - ج]

این نسخه شماره ۷ دفتر است و بخط نستعلیق عبدالله کشمیری بخاری در بخارا در روز سه شنبه ۱۵ صفر ۱۲۵۹ ق ۳۶ پ - ۴۰ پ .

آداب طریقت

این رساله صوفیانه از خواجه عبدالخالق بن عبدالجمیل غجدوانی (م ۶۱۷) است و پندهائی در آن آمده که بخواجه اولیای کلان داده است . سر گذشت او با رساله صاحبیه تألیف غجدوانی و همچنین مقامات او در فرهنگ ایران زمین (سال ۲۰۱) بچاپ رسیده است .

آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد این رساله ایست در آداب طریقت که ... خواجه عبدالخالق غجدوانی ... مر سالکی از سالکان طریقت را بجوامع الکلم امر کرده اند و فرمودند که این سالک خواجه اولیاء کلان بوده است . . . خواجه . . . مر سالک طریقت را اول بتقوی امر

کردند ... فرموده اند ای پسرک من ترا وصیت میکنم که تقوی را
شعار خود سازی .

انجام : محل آن اسرار گردان ... برحمتك يا ارحم الراحمين.

[۲۵۱ - ج]

این نسخه شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق عبدالله مقبول شاه مخدوم کشمیری بخاری در
بخارا در سده ۱۳ و همه دفتر یک خط است (48658) .
کاغذ سمرقندی - جلد مقوای سبز زرکوب عطف میشن سرخ .
۰ ۱۴×۷/۵س۱۴ - ۴۱/۵×۱۴/۵۴۴۸۹

آغاز و انجام

رساله ایست در علم توحید و مبدء و معاد و آغاز و انجام در سه قسم :
۱- توحید در ده فصل ۲- مبدء در ۱۳ فصل ۳- معاد در ۴ فصل (سپه ۶۵۵۶/۶) .
آغاز: جوامع آحاد حمد و ثنا واحدی را که قطرات کثرات ...
(سفید) واحدیت او ناچیز است.

انجام : این عنایت و نهایت بهروزی ... علی نبیه محمد و آله اجمعین.

[۵۷ - د]

این نسخه شماره ۴ دفتر است ۳۶ پ - ۷۵ پ ، کم دارد و بدینجا پایان مییابد: «ومطالعه
جمال و جلال» .

آینه سگندر

حسن بن علی مترجم دربار ناصرالدین شاه پس از ۱۳۰۶ ق در این رساله تاریخ
روسیه را در یک مقدمه و دو باب آورده است . این کار را او پس از اینکه با همین شاه
بروسیه و فرنگستان رفته بود کرده است .

آغاز: بسملة تعالی شأنه العزیز . اللهم مالك الملك ... اما بعد حضرت

ایزد جلّت عظمته بر حسب حکمت بالغه .

انجام : وعضویت مجلس محترم ژغرافایای پطرزپورغ (تمت ... فی شب یکشنبه ۱۱ رمضان سنه ۱۳۱۲ در ... طهران) .

[۵۷ - ج]

بخط نستعلیق ۱۱ رمضان ۱۳۱۲ (۴۹۵۵۵) .
کاغذ فرنگی - جلد مخمل آبی آراسه مقوایی .
۱۶/۵×۹/۵س۱۱ - ۲۴/۵×۱۷/۳س۱۵۵

آیینة سگندری

تاریخ ایران باستان است تا در گذشت پیامبر اسلام بروش نوین تاریخ نویسان باختری از میرزا آقاخان کرمانی عبدالحسین بن عبدالرحیم بردسیری (۱۲۷۰ - کشته ۱۳۱۴ ق) ، زین العابدین مترجم الملك در روزگار مظفرالدین شاه بدستور علاء الملك بتصحیح آقا میرزا جهانگیرخان شیرازی آنرا بسال ۱۳۲۴ ق (۱۹۰۶ م) بچاپ سربی رساند (خشتی ۶۳۸ ص) (نیز مشارص ۷) .

سخنان کرمانی در این تاریخ نسبت بدستگاه فرمانروائی زمان بی طغر نیست و این کتاب هم از نخستین نوشته های ایرانی است که در آن بسبک نو تاریخ نویسی توجهی شده است .

[۳۳۳ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق سده ۱۴ در ۲۴۹ صفحه و برابر است با چاپی تا ص ۲۱۴ (۴۹۷۶۶) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مقوایی .
۱۵×۸/۵س۳ - ۲۱×۱۴/۳س۱۲۹

ابواب الجنان

از محمد رفیع قزوینی است و در ف ۲۶۰۱ شناخته شده است .

[۹۶ - ب]

این نسخه جلد دوم است و در مبحث نماز عید غدیر پایان مییابد ، بخط نستعلیق در دو جدول

شنغری ولاجورد ، خلیل بن حاج محمد در روز سه شنبه ۴ ذی قعدة تخاقوی ثیل ۱۲۷۷ در زمان ناصرالدینشاه وایات رکن الدوله اردشیر نوشته است ، مهر «محمدرضی بن محمدخلیل» در پایان و آغاز هست (۵۵۵۵) .
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

۱۵۳/۵۷۱۸/۲۸ - ۱۹/۵۱۰/۲۰

[۶۶ - ج]

این نسخه جلد نخستین و بخط نستعلیق سده ۱۱ با نمانه های شنغری و زعفرانی که عبدالمجید بن یوسف بن مجید بن علیقلی بن کیا فخرالدین آهی دماوندی آن را در ۱ محرم ۱۲۷۲ کامل نموده است . (۵۵۵۴)

کاغذ سپاهانی فرنگی - جلد تیماج زرکوب مقوا .

۴۴۵/۱۵۳/۲۵ - ۱۴/۵۹/۰۸

اثمار و اشجار

از علیشاه بن محمد بن قاسم خوارزمی بخاری است و در احکام نجوم (ف ۸۳۱) .

[۲۸۵ - ج]

بخط نستعلیق ۱۷ شوال ۹۸ (۳ قویا ۹۰۸ یا ۱۰۹۸) با عنوانهای شنغری است ، مالك غیاث الدین محمد حسینی صاحبی خادم ، با مهر «احمد» در ۱۲۰۳ ، وقف مهدعلیا در تهران ج ۱۳۷۷/۱ (۹۳۷۵) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

۱۰۰/۱۴/۲۰ - ۲۱/۵۹/۱۵

اخبار خارجه (کتابچه ...)

این کتابچه درباره جنگ میان دودولت عثمانی و روس است و از روی روزنامه تلگرافی سال ۱۲۹۴ و ۱۲۹۵ و فرمان سر یتیب مؤتمن السلطان بقلم فرج الله تفرشی در ۱۳ رجب ۱۲۹۵ نوشته شده است .

آغاز: هو الله تعالی شأنه العزیز کتابچه اخبار خارجه منوط بجنک دولتین عثمانی و روس از قرار روزنامه تلگرافی در سنه ۱۲۹۴ و ۱۲۹۵ ، ترجمه اخبار خارجه از اسلامبول ۲۸ آوریل ، خبر تصرف لشکر عثمانی کالافات را دروغ و بی اصل است .

انجام : در آنجا تهیه و تدارك ورود افواج انگلیس را بنمایند، مورخه ۱۳ رجب ۱۲۹۵ حسب الفرموده سرکار مؤتمن السلطان بندگان جلالتمدار آقائی سرتیب دام اقباله سمت اتمام پذیرفت حرره کمترین فرج الله تفرشی .

[۳۶۸ - ج]

بخط شکسته نستعلیق فرج الله تفرشی بفرموده مؤتمن السلطان سرتیب در ۱۵۷ ص (61167) .
کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج سرخ گرد آن مشکی و مقوایی .
۱۶/۵ × ۱۰/۵ - ۲۱/۵ × ۱۵/۵ ۴۷۹ - ۱۴/۵ × ۱۰/۵ ۱۶۷۹

احکام المدن

محمد علی شریف کرمانشاهی در زمان ناصر الدین شاه بنام صدر اعظم این رساله را در یک مقدمه و چهارده عقد نوشته و در آن از سیاست و کشور داری گفتگو نموده است .

آغاز: بسمله . احمدك يا من رفع اليك عمل الصالح ... بدان ...
همچنانکه سفر معنوی را که سفر روح است .

انجام : ملاحظه نمائید بجانیاورید اللهم اختتم عاقبة امورنا بالخیر...
بعون الملك .

[۴۶ - د]

بخط نسخ و عنوان و نشان شنگری سده ۱۳ است .
کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوا .
۱۶/۵ × ۱۰/۵ - ۱۷/۵ × ۱۰/۵ ۴۱۳۰ - ۱۱/۵ × ۵/۵ ۷

احکام نجوم

رساله ایست در احکام نجوم که فهرست مقالات دوم آن در نسخه چنین است :
باب ۱ در ۱۲ فصل .

باب ۲ در ۷ فصل .

باب ۳ در ۷ فصل .

باب ۴ در ۹ فصل .

[۳۳ - ۵]

این نسخه شماره ۱۵۴۱ و فهرست ۱۶۳-۱۶۶ و پاره‌ای از همان مقاله دوم را دارد، چنین است آغاز آن: «مقات ۴ در احکام طالع تحویل و اتباع در هفت باب» بخط نستعلیق سده ۱۱ با نشانهای شغری، در ۱۷ ر - ۲۲ پ باز پاره‌ایست از کتابی در احکام نجوم.

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ثریاکی.

۱۲۳۶۳۱۴ - ۱۸ × ۱۷ س ۱۲/۵ × ۱۲/۵ .

اخبار علیه در عزوات مرثویه

محمد فصیح خاکسار این کتاب را بسال ۱۰۵۷ بنام شاه عباس دوم و سید وزیر اعتماد الدوله در یک مقدمه و دو فصل و یک خاتمه نوشته است و در این هنگام چهل سال داشته و بیست و سه سال بود که چاکر و بنده «آستان ولایت نشان» بوده است. در این کتاب داستان جنگهایی که امیر مؤمنان علی کرده است یاد گردید (ذریعه ۲: ۳۱۱). آغاز: بسمله. ستایش بی منتهی و نیایش لایعد ولایحیی حکیمی را تعالت آلاوه.

انجام: بر گلشن همیشه بهار سلطنت پایدار گزند عین الکمال سازد

این کلك روان باد ازان تیغ جهانگیر

وان تیغ علم باد در اقلیم گشایی

[۳۸ - ج]

خط نستعلیق غیاث الدین محمد داماد فرزند علیخان در شوال ۱۰۶۷، عنوان و نشان شغری، جدول زر و لاجورد، مالک احمد در رمضان ۱۱۸۷ و دیگری در ۱۱۷۱ و کمال الدین محمد بن عبدالرشید بهیانی که به پنجهزار و پانصد دینار خریده است گویا همان ملاکمال کهکونوی.

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زر کوب مقوائی.

۲۵۴۳۲۵۴ - ۲۵ × ۱۵ س ۱۹ × ۱۹ .

اختلاق ایران

از شوستر امریکائی که سید ابوالحسن شوشتری آن را ترجمه نمود و در بمبئی دوبار به چاپ رسیده است (مشار ۵۶) در چاپ ۱۳۴۰ بمبئی یادی از مترجم نشده است. این ترجمه نسخه‌ها با چاپ شده ۱۳۴۰ یکی نیست و ضمائ آن را هم ندارد.

آغاز: اگر بخواهیم شرح مفصل وقایع سیاسی جدید ایران را بنویسیم قبلا لازم است که بملاحظه اوضاع مخصوص آن به بعضی توضیحات لازم بپردازیم.

انجام: مادر کادر خود موفق شویم باقی مطالب زیادی است. خاتمه.

[۱۳۲ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳۴۱ صفحه شماره دارد.
کاغذ فرنگی - جلد مخمل آبی مقوایی.
۱۹×۱۴ س ۱۹ - ۲۲×۱۷ س ۱۰۶

اختیارات لوايح القمر

از حسین بن علی کاشفی است که در ف ۸۲۳ شناخته شده است.

[۲۲۲ - ج]

نستعلیق با عنوانها و نشانهای شنگرفی سده ۱۴، از خاتمه يك فصل را دارد، وقف مدرسه مهد علیا در تهران در ج ۱۳۷۷ (9366).
کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج خانای ضریبی.
۱۶×۱۰ س ۳۰ - ۴۱/۵×۱۴/۵ س ۶۳

[۲۴۶ - ج]

نستعلیق روز آدینه ۱۵۴۱/۱ ج ۱۳۴۱/۱، با عنوان و نشان شنگرفی (4784).
۱۵/۵×۷ س ۱۷ - ۲۱×۱۴/۵ س ۱۳۴

[۳۰۴ - ج]

شماره دو دفتر است بخط نستعلیق محمد مؤمن بن محمد باقر فندرسکی در روز سه شنبه ۱۴۱۴ ج ۱۰۸۶/۱

دیباجه را ندارد ، از ص ۶۶ راست تا ص ۱۷۰ پ ، از خاتمه فصل چهارم را دارد تا پایان درس ۴۶-
۶۵ پ .

اختیارات مسیر القمر

کاشفی در اختیارات (لوايح القمر) (فصل دوم خاتمه) آنرا بخواجه طوسی نسبت داده است (دیباجه آثار علوی ساوی و مسعودی - مدرس ۳۰۶) .

آغاز: اختیارات منظوم . حمل .

هر گهی کاید بتأیید خدای لم یزل

جرم مه از خانه مریخ یعنی در حمل

انجام :

هم کلاه و هم قبا و هم کمر هم پیرهن

وانچه در تن باشد آنرا جمله بخشیدن بمن

[۴۶ - ج]

شماره هفتم دفتر است ص ر .

اخلاق الاشراف

از نظام الدین عبید زاکان (۷۷۲م) در هفت باب و بیچاپ رسیده است (ذریعه

۳۷۲:۱ - مشارص ۵۹ - کلیات عبید زاکان چاپ اقبال در تهران بسال ۱۳۲۱ ص یه -

نیز کلیات او چاپ همو در تهران بسال ۱۳۳۲ ص یه ۱-۳۱)

[۴۴۳ - ج]

شماره سوم دفتر است و در ص ۹۷ ر - ۹۴ ، بخط نستعلیق سده ۱۴ .

اخلاق محسنی (جواهر الاسرار)

از مولی حسین کاشفی بیهقی (م ۹۰۱) است (ف ۶۵۸) .

[۱۴۸ - ج]

نسخ سده ۱۱ با عنوانها و نشانهای شنگرف، درجدول زر و شنگرف و لاجورد، با سرلوح بهمان
سه رنگ، یادداشت ۱۹ محرم ۱۴۱۱ و روز ۱۴۰۸/۴۳۶ در تهران و تملک فرهاد میرزا در ۱۹ ج ۱۴۸۱/۱
در آغاز و انجام نسخه دیده میشود (42245) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.
۱۶×۷/۵س۱۷ - ۲۴/۵×۱۴۳۱۵۷ .

اخلاق ناصری

از خواجه طوسی است و بارها بچاپ رسیده است جلال الدین محمد دوانسی
و خاتون آبادی و سلطان العلماء و محمد تقی نصیری طوسی آنرا تحریر و گزین کرده‌اند.

[۱۴ - د]

این نسخه بخط نسخ با عنوانهای شنگرف نوشته عبدالنبی بن محمد کربلایی در بندر حدیده یمن در ۱۹
رجب ۱۰۴۱ (39530) .
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
۱۴×۷/۵س۱۵ - ۱۸/۵×۱۴۳۴۴۰ .

[۵۴ - د]

بخش مستعلیق با نشانه‌ها و عنوانهای شنگرف سده ۱۱، ثانیه نخستین فصل هفتم مقاله سوم را
دارد، جدولها زر و لاجورد، سرلوح نیز با این دو رنگ .
کاغذ سپاهانی سفید - جلد تیماج تریاکی مقوایی .
۱۱/۵×۵/۵س۱۷ - ۱۷×۹/۵س۱۵۹ .

اساس الاقتباس

از خواجه طوسی است (ف ۲۰۶۴ - ذریعه ۵:۲) .

[۴۶۹ - ج]

خط مستعلیق میرزا یدالله نظرباک کجوری در رجب ۱۴۴۸ ق در ۵۹۴ ص، عنوانها درشت تر (53055) .
کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج مشکی مقوایی.
۱۷×۱۰/۵س۱۴ - ۴۱×۱۶/۵س۱۹۹ .

اسماء الله (رساله فی ...)

در این رساله که از رفیعای نائینی است از نامهای خدا یاد شده و تفسیر گردید.
آغاز: بسمله . بدانکه اسماء الله تعالی که در شرایع واقع شده بسیار
 است و از جمله اسماء وارده در شریعت مقدسه کامله که بطریق اسم
 مشهورالورود است نودونه نام است .

انجام : الصبور بمعنی تعجیل نکند بعقاب است . . . و در بعضی
 روایات بجای بعضی از این اسماء اسماء دیگر وارد شده . (من تألیفات
 رفیعای نائینی سلمه الله تعالی) .

[۷۰ - ج]

این نسخه شماره یازده دفتر است و در ۵۶ ر ۶۰ ر ، در زمان حیات نائینی نوشته شده است ،
 پس از این مدت عمر پیامبران آمده است .

اشرف التواریخ

در جلد دوم این کتاب وقایع تاریخی ایران در زمان قاجار از تاریخ ۱۷ ع ۱۲۲۸ تا سرگذشت سید کوچک و تاریخ محرم ۱۲۳۱ آمده و سرگذشت فرمانروایان خراسان
 و دانشمندان هم در آن یاد شده است .

نسخه دیگری از این کتاب در دانشکده ادبیات (ش ۱۴ ج) هست .

آغاز:

تازه شد از مقدم اردی بهشت

خسرو گل گشت ریاحین سپاه

زد بصد آئین بچمن بارگاه

در هفدهم شهر ربیع الاول ۱۲۲۸ که نوزوز فیروز سلطانی وعید سعید

اعانی و ادانی بود .

انجام : واوقاشش بسمرایه توکل مصروف و امر معاش و انتعاشش بقناعت و ریاضت موقوف است (تمام شد).

[۳۵۸ - ج]

نسخه‌ایق سده ۱۴، در دو جدول زرولاچورد و شنغرف، جای عنوانها سفیدمانده و در برخی از جاها در هاشمی آمده است، یادداشت تملک ۱۳۵۳ دارد، در کتابخانه صنایع الدوله بوده است.
نسخه جلد دوم است (61162).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضریبی مقوایی.
۱۹ × ۱۰ س ۱۴ - ۲۵/۵ × ۱۶/۵ ۴۲۸۶

اصطلاحات صوفیان

رساله ایست که در آن اصطلاحات صوفیان از روی مصطلحات الصوفیة عبدالرزاق کاشی تفسیر شده است ولی نه بترتیب ابجدی آن بلکه هیچ ترتیبی ندارد و ترجمه درست آن هم نیست (دانش ص ۴۰۷ - مصطلحات کاشانی چاپ ۱۳۱۵ همراه شرح منازل السائرین).

آغاز: بسمله . لآلی حمد و سپاس نثار منعمی سزد که دل‌های عارفان را مخزن جواهر اسرار گردانید ... مکشوف ضمایر ارباب بصایر باد که چون ادراک معانی منشوره و منظومه اهل حال بر طبق اصطلاحی که مقرر ایشانست خالی از صعوبت نیست بنابر این در حل آن سالک مسالک عرفان نورالدین الشیخ عبدالرزاق کاشی گهرپاشی نموده ... تصوف تصفیه قلب است از کدورات غالب .

انجام : لحظه اشارت ملاحظه ابصار قلوب است ... و بیشتر این مقامات در شرح فصوص الحکم با مناسبات و مآخذ آن گفته‌ام و بالله الهدایة والتوفیق.

[۳۳۷ - ج]

بنخط نستعلیق با عنوانهای شنغرف که حسن جاجرمی در ۱۳۹۴ نوشته است، صفحات در جدول زر و شنغرف و لاجورد .

کاغذ فرنگی - نخودی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۰ ۱۴×۱۴۴۳۱ - ۲۲×۶/۵ س ۱۲

اصول حکمت فلسفه

در صفحه عنوان نسخه ما چنین آمده است : «دوره اصول حکمت فلسفه که مناسب حال مدارس تحصیلیه تألیف شده و شامل است تاریخ فلسفه را ، «مؤلف موسیوی لابه ادوار بارب» معلم حکمت فلسفه در پاریس ، مترجم از فرانسه بفارسی حقیر عبدالغفار نجم الملک و معلم علوم ریاضی ، که بنابر فرمایش جناب جلالت مآب اجل اکرم آقای مخبر الدوله وزیر علوم و وزیر تلگراف و معادن و غیره اقدام نمود فی شهر محرم سنه ۱۳۰۸» .
عبدالغفار در دیباچه میگوید که این کتاب نخستین ترجمه فلسفی من است و من فلسفه را نزد «موسیوی لانیار» کاتولیک خوانده ام .

آغاز: بسمله . حمدله . و بعد این اصولی است در حکمت فلسفه تألیف «لابه ادوار بارب» که بنابر فرمایش ... مخبر الدوله ... حقیر عبدالغفار از لغت فرانسه بفارسی میآرد ... فی شهر محرم ۱۳۰۸ .
انجام : و فکر میکنند در اینکه خودش ذی فکر است تمت بالخیر .
فی ۶ شهر رجب ۱۳۰۸ عبدالغفار .

[۲۱۵ - ج]

نستعلیق ۶ رجب ۱۳۰۸ (49777) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ گرداگر سبز .
۰ ۱۴×۱۴۴۳۱۷۷ - ۲۱×۶/۵ س ۱۲

اصول علم تا کتیک

در صفحه عنوان نسخه ما چنین آمده است : «بسمله و به نستعین . اصول علم تا کتیک است که هنگام تدریس بشاگردان پیاده نظام گفته شد و از آلمانی بفارسی ترجمه گردید و اکنون در روز درس گفته شد بتاريخ ۱۵ جمادی الثانی ۱۳۰۳» نسخه

از کتابخانه مخبر السلطنه بوده که پس از مرگش بدست کتابفروشان افتاده و دانشکده از آنها خریده است. تألیف خود او است.

آغاز: بسمله. مقدمه: بواسطه تحصیل تاریخ جنگ بعضی قواعد

کلیه بدست می‌آید که از قدیم تا بحال بتجربه رسیده.

انجام: وفوائد نیکو از آن حاصل نمودند. قد فرغ من تحریر هذه الرسالة المشتمل فی فنون الپیاده والتاكتيك علی حسب امر الاستاد الماهر فی هذا العلم وبجميع العلوم احمد آقا زاده الله توفيقاته فی يوم الاربعاء من تاسع والعشرين شهر ربيع المولود من شهر سنة ۱۳۰۲ - بسم الله خير الاسماء. نسخه اصول تا تکتیک است که حقیر روز بروز در درس پیاده ترجمه نموده و شاگردان نوشته‌اند انشاء الله غلطات آن بتصحيح خواهد رسید و امید است که این نسخه مطبوع اهل این فن آیند و من الله التوفيق حرره مهدی قلی.

[۴۷ - ۵]

بخط شکسته نستعلیق ۱۳۰۲/۱۴۲۹ است (49493).

کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج سرخ مقوا.

۱۴/۵×۶ - ۱۷×۱۱ ۳۲۰۶

اصول عقاید

این رساله در پنج باب و از حاج سید محمد کاظم بن محمد قاسم رشتی است. سرگذشت او در فهرست کتب شیخ احمد احسائی چاپ کرمان (۱: ۱۴۳) آمده و از این رساله بنام «رساله در عقاید پنجگانه» یاد شده و در آنجا دارد که بچاپ رسیده است (۱: ۱۴۳ و ۲: ۱۱۳).

آغاز: بسمله. سیاس و ستایش پروردگاری را سرا است.

انجام: او تعالی ولی هر چیزی است و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين والسلام علی من اتبع الهدی و خشی العواقب.

[۱۶۲ - ج]

بنخط نستعلیق ، عنوانها شنگرف ، عبارتهای عربی نسخ ، در رجب ۱۳۶۴ نوشته شده است
(49779) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .

۱۴×۸/۵س۴۱ - ۲۰×۱۴/۵س

اهراب القرآن

این رساله از محمد بن عبدالوهاب بیدگلی کاشانی است که بدرخواست یاران و برای شاگرد خود حاجی ملا محمد جعفر استرآبادی نوشته و در آن سوره تبارک را تجزیه و ترکیب نمود.

آغاز: بسملة . الحمد لله على نواله ... اما بعد پس میگوید... محمد بن عبدالوهاب البیدگلی الکاشانی .

انجام : احیا کرده است شب قدر را .

[۱۶۱ - ج]

شماره ششم دفتر است ، بنسخ سده ۱۴ ، در ۲۷۰۳ پ - ۲۹۹ پ .

افسانه آفرینش

نمایش یا خیمه شب بازی ایست از صادق هدایت در سه پرده و داستان آفرینش در آن خرد گردیده گیری شده و در پاریس بسال ۱۹۴۶ به چاپ رسیده است و با دو داستان «فضیه زیر بته» و «آب زندگانی» از همو و با دیباچه‌ای بکوشش بزرگ علوی آلمانی ترجمه و در برلین در ۱۹۶۰ بنام Die Legende von de Schöpfung به چاپ رسیده است (راهنمای کتاب س ۳۳ ص ۲۵۸) .

[۳۵۴ - ج]

بنخط شکسته نستعلیق آقای ایرج افشار در ۱۸ فروردین ۱۴۰۹ (۱۳۴۹) و اهدای ایشان است
بکتابخانه ، ۴۹ ص (43361) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوای

۱۹×۱۶×۳۸ - ۱۳×۱۲

اَفِيو نِيَه

این رساله از حکیم عمادالدین محمود بن مسعود طبیب تبریزی شیرازی دانشمند زمان تهماسب صفوی است دارای يك مقدمه در ۱۵ باب و يك اصل و يك خاتمه (ف ۸۰۸ - طوس ۳ : ۲۴۳ ش ۸۷ - ذریعه ۲ : ۲۶۲ - بلوشه ش ۸۸۲/۸) او در آن می‌خواهد در برابر دوستان و دشمنان افیون که در روزگار او بوده اند هم سود و هم زیان آن را روشن سازد .

آغاز: بسم الله . الحمد لله المحمود فی کل فعاله ... اما بعد معلوم باشد که طبقات ناس در زمان ما اکثر دو صنف اند .

انجام : بلکه طریق استعمال بحسب امزجه و امراض برو ظاهر است و بر غبتی اگر هزار وجه بیان کند که در هیچ کدام حاصل نمی‌کند .

[۷۹ - د]

شماره یکم دفتر است (۱۳ ر - ۷۹ ر) ، بخط نستعلیق سده ۱۱ ، عنوانها شنغرف و بیشتر جاها سفید گذارده شده است (48650) .
کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۱۹×۱۲×۵ - ۱۳×۱۲×۵

اقدامات روسیه در آسیای مرکزی

در این رساله پاره‌ای از اقداماتی که دولت روس برای گرفتن آسیای مرکزی کرده است و آراء دانشمندان در این باره آمده است .

آغاز افتاده باندازه يك صفحه : زیاده از صد سال است که روسها بخیال تسخیر آسیای مرکزی افتاده اند .

انجام : وفهم آن از پیش نهایت دشوار گوئیم ... که فردا چه بازی کند روزگار . والسلام . تمام شد در شب بیستم ربیع الاول سنه ۱۳۰۳ .

[۱۸۶ - ج]

نقط شکسته نستعلیق شب ۱۳۰۳/۱۶۴۲۰ (49440) .

کاغذ فرنگی آبی - جلد مقوا

۱۳/۵×۹ س ۱۱، ۲۱×۱۵ س ۶۲

اکسیرالتواریخ

از علیقلی میرزا پسر فتحعلی شاه قاجار است در دو جلد : نخستین از کیومرث است تا پایان دولت زندیان باجمال ، دوم در تاریخ پادشاهان قاجار است و تا حوادث سال ۱۲۵۸ پایان میرسد . سرگذشت دانشمند زمان و شعرا و تالیفات و اشعار آنها را هم دارد . فهرست مطالب و نام مؤلف و کتاب در دیباچه دیده میشود .

آغاز: بسمله .

افتتاح سخن آن به که کنند اهل کمال

به ثنای ملک الملک خدای متعال

پادشاهی که بیپیرایه قدرش نرسد

از ازل تا بابد و صمت نقصان و زوال

بلی اکسیر اعظم کلام و کیمیای بزرگ سخنوران ایام ستایشی است
که خلاقان سخن خلقت نمایند .

انجام : الله الحمد از یمن اقبال خسرو بی همال شاهنشاه جهان پناه ...

گر گ غنم را نگهبان است و دزد مزدور کاروان ... فرد .

مبادا بی تو هفت اقلیم را نور

غبار چشم بد از دولت دور

بر همین نکته ختم شد مقصود

الله الحمد و العلی و الجود

(قدتم الكتاب المستطاب فی سلخ شهر صفر المظفر سنة ۱۲۵۹ فرد :

سخن را بر سعادت ختم کردم

ورق کاینجار سید اندر نوردم

حرره العبد الاقل نصر الله (التفرشی) .

[۱۴۳ - ب]

بخط نستعلیق نصرالله لفرشی در تاریخ پایان صفر ۱۴۵۹، عنوان و نشان شنگرف، صفحات در دوجدول زر و لاجورد و شنگرف، دو صفحه نخستین حاشیه سازی شده برر باطل و بونه سرخ و آبی با سر لوح آراسته برر و لاجورد و شنگرف (61190) .
کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد روغنی آراسته باطل و بونه رنگارنگ در درون و بیرون زمینه بیرون سبز و زمینه دروخ سرخ .
۴۴۶م ۴۱×۱۹ - ۴۰م ۴۱×۱۱ .

امثله

امثله صرفی که میگویند از میرسید شریف است و بارها در جامع المقدمات بچاپ رسید .

[۱۶۱ - ج]

شماره دوم دفتر و نسخ اسماعیل بن حمید بنک ارمنی در روز یکشنبه ۸ رجب ۱۲۴۰م ۴۵پ-۴۸ر .

انیس التجار

از مهدی بن ابی ذر نراقی است در هفت باب و بچاپ هم رسیده است (ذریعه ۴۵۳:۲ - فهرست سپه ۳۶۸:۱ - مشار ۱۷۵) .

[۱۸۵ - ج]

بخط نستعلیق با عنوانهای شنگرفی سده ۱۴ (36525) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .
۱۴۴م ۴۱×۱۴ - ۱۹م ۱۴/۵×۱۶ .

انیس الموحیدین

از مهدی بن ابی ذر نراقی در پنج باب و بچاپ رسیده است (ذریعه ۴۶۷:۲-مشار ۱۷۷) .

[۱۹۹ - ج]

شماره سوم دفتر و نسخ سده ۱۲۶۴ - ۸۵۰ ر.

اوصاف الاشراف

از خواجه طوسی است و بارها بچاپ رسیده است (ذریعه ۲ : ۴۷۷ - مشار ص ۱۸۰).

[۱۹۹ - ج]

شماره یکم دفترست و بنسخ سده ۱۲۴۰، باعنوانها و نشانهای شنگرف، ۴ پ - ۴۰ ر، پس ازین دو بند عرفانی و ایباتی فارسی است از کشکول ۴۳ ر (۴۳۵۳۶) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .
۴۸۸ ۱۲/۵ × ۲۰ - ۲۱ س ۱۴/۵ × ۶

[۱ - د]

بخط نستعلیق با نشانهای شنگرف، در دو جدول زر و لاجورد و آبی و شنگرف، میان سطرها زرا اندود شده، علی رضای حسینی موسوی در ذی قعدة آن را نوشته است، تاریخ سال آن پاک شده و باید ۱۴۰۰ و چندی باشد، سر لوحی رنگارنگ در آغاز هست (۲۶۶۵۶) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی .
۴۴۴ ۱۲/۵ × ۱۹/۵ - ۱۰ س ۱۴/۵ × ۱۲

ایمنی از بطلان نفس در پناه خرد

از بابا افضل کاشانی است و در جلد دوم مصنفات او و در پایان ترجمه فارسی جاویدان خرد بچاپ رسیده است (نیز ف ۳۲۷ ش ۱) .

[۷۴ - ب]

شماره هفتم دفتر است و در ۱۲۷ ر - ۱۲۸ پ مورخ ۱۲۹۴ .

بحرانساب

رساله ایست در نسب و سرگذشت سادات (فهرست ادبیات ص ۴۱) .

[۲۷۴ - ج]

بخط نستعلیق ، محمد حسین بن میرزا عبدالله تونی در ۱۲۸۳/۱ ج۱ آنرا نوشته است ، مرتضی قلیخان وکیل‌الملک فرمانروای کرمان و بلوچستان نسخه را به صدیق‌الملک محمد بن عبدالله نوری رئیس دفترخانه وزارت خارجه یادگار داده و یادداشت او بخط و مهرش مورخ شوال ۱۲۸۸ در صفحه عنوان دیده میشود ، یادداشت‌های انتقادی درباره اینکه این سید مرتضی آن علم الهدی معروف نیست و جز آن درهامش نسخه هست (۵۵۸۴۵) .

کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج سرخ ضریبی .

۱۶×۱۶×۳۹۷ - ۲۱×۱۴×۱۴/۵

بحر المعارف

از آخوند ملا عبدالصمد همدانی (م ۱۲۱۶) است در عرفان و در تبریز در کارخانه آقارضا با سمچی بکوشش فرزندش استاد کر بلائی محمد در ۵۵۰ صفحه رحلی در ۱۲۹۳ بچاپ سنگی رسید (ذریعه ۴۷:۳ - مشار ۲۰۷) .

[۹۱ - ب]

بخط نسخ و نستعلیق ، با نشانه‌های شنترف سده ۱۴ ، فهرست مطلبها در آغاز هست (۴۸۳۹۸) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی .

۲۳×۲۰×۲۴۴ - ۲۳×۱۴/۵×۲۴/۵

برهان الکفایه

از شریف علی بکری موصلی است (ف ۸۳۸) .

[۹۱ - ج]

بخط نسخ ، با عنوانهای شنترف و لاجورد سده ۱۱ ، مهدعلیا نسخه را برای مدرسه تازه ساز خود در تهران در روز پنجشنبه ۱۲۷۳/۱۸ ع و ف کرد ، مالک مسیح نوری وازی و محمد صالح طیب (۹۳۵۹) .

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج مشکی ضریبی گرد آن زرد

۱۷×۱۴×۲۴۴ - ۲۴×۱۵/۵×۲۰/۶

[۲۹۲ - ج]

این نسخه ۱۵ اندازه‌ای با نسخه پیش یکسان نیست و مریدانه مانده است از آن و چنین است :

آغاز افشاده: از دلیل فقهی اگر خداوند حاجت نفس بود دلیل بوی متصل باشد ۰۰۰ در بیرون آوردن اوقات مسائل بدانکه چون قمر دلیل کند .
انجام : ضعیف بود و کم گردند باشد .
بخط نستعلیق با عنواها و نشانهای شنگرف، و محمد خادم بخورسوز در ج ۱۰۶۶/۴ آنرا نوشته است (۵۳۵۶) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ثریاکی ضری مقوایی
۰۱۵×۷/۵س ۲۴ - ۲۴×۱۲ ۴۹۱

بیست و باب

از نظام الدین عبدالعلی بن محمد بیرجندی (م ۹۳۴) در شناختن تقویم که در ۸۸۳ آنرا بی پایان رساند و بارها بچاپ رسید (ذریعه ۳ : ۱۸۸ - طوس ش ۱۸ و ۲۰) همانست که ملامظفر گنابادی آنرا شرح کرده است (ف ۹۰۵) .

[۴۰۲ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق محمد مؤمن بن محمد باقر فندرسکی در روز چهارشنبه ۱۰۸۴/۲ در ۱۵ پ - ۳۵ پ، در ۱ ر شعرها است بفارسی درباره منازل ماه : «شرطین زن بمیرم در آن سال ... هر آنچه یاد کرده در نوايح» گويا از طوسی باشد و بنستعلیق ریز و تازه تر (۵۳۵۸) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ثریاکی ضری مقوایی .
۰۱۴×۷/۵س ۱۹×۱۲/۵ ۴۲۱۸

پاسخ کاشانی بهراسکانی

پاسخ افضل الدین کاشانی است بیرسشهای منتجب الدین هراسکانی (ف ۱۹۲) و در بند ۷ از « مکاتیب و جواب اسئله » جلد دوم مصنفات کاشانی بچاپ رسیده است در نسخه ها پرسش و پاسخها بترتیب چاپی نیست .

[۷۲ - ب]

شماره دهم دفراست و در ۱۴۱ ر - ۱۴۴ ر مورخ ۱۲۹۴ .

پاسخ گروگانی بمیرزا اسکندر

میرزا اسکندر پسر عمر شیخ چند پرسشی فلسفی و کلامی از میر سید شریف

گرگانی کرده و پاسخ گرفته است. ترتیب پرسشها و پاسخها جز ترتیب نسخه دانشگاه است (۱۹۳) این پرسش و پاسخ در چند فصل است.

آغاز: بسمله. سؤالاتی که امیرزاده اسکندر از ... میرسید شریف در ایام حکومت در شیراز نموده: اول در باب آفرینش اول چیزی که آفریده شد جمعی عقل را میگویند و جمعی عشق را.
انجام: بتوحید از آنجا ناشی گردد، والله الموفق للصواب.

[۴۶ - ج]

شماره دوازدهم دفتر است و در ۴۵۴ ر - ۴۵۶ پ.

پندلقمان

پندهایی بلقمان داستانی نسبت میدهند، نسخه‌ها فارسی است و از روایات شیعی.

[۱۱۱ - ب]

شماره ۳۶ دفتر و بخط نستعلیق ریز دیگر و جلیبا، بانها نه‌های شنگری، ۴۴۱-۴۴۲ پ، پس از این تا پایان دفتر مطالب پراکنده فارسی است.

تاریخ آل مظفر

محمود کتبی مؤلف این کتاب است و آن گزیده‌ایست از مواهب الهی معین الدین یزدی و کتبی آنرا میان کتاب ۵۰۴ تاریخ گزیده مستوفی قزوینی گذارده و در ۸۲۳ بانجام رسانده است (استوری ۱: ۲۷۷ - دیباچه مواهب چاپ ۱۳۲۶ تهران) این کتاب یکبار در دنیال تاریخ گزیده در لندن در ۱۹۱۰ ص ۶۱۳ - ۷۵۵ و یکبار در تهران بسال ۱۳۳۵ در ۱۲۶ ص بچاپ رسیده است. دیباچه نسخه‌ها در چاپ لندن نیامده است (مشار ۲۹۲).

آغاز: بسمله. و به نستعلیق در ذکریادشاهان آل مظفر هفت تن بودند...
مولانا افضل سعید مغفور مولانا معین الدین یزدی ... بعضی از تاریخ

ایشان تألیف فرموده ... در تاریخ شهر سنه ثلث و عشرین و ثمانمائه
که بنده ... محمود کتبی .. بر حسب اشاره علیه بسعادت کتاب تاریخ
گزیده که ... حمدالله مستوفی ساخته و پرداخته مشرف شد... تاریخ
آل مظفر را ... داخل این نسخه میباید گردانید .

انجام :

ملك خداست ثابت و باقی و بعدازان
آثار خیر و ثام نکو و دگر هبا است .
بعدازین تتمه تاریخ گزیده قزوینی است که در قلم میآمد ... وعلیه
التکلان .

[۱۳۵ - ج]

نسخ با عنوان شتغری روز چهارشنبه ۱۲ صفر ۱۳۲۵ (49429) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد درون سرخ و ضربی مقوایی .
۱۵۳۸۴/۱۴×۲۴ - ۱۹س/۵×۱۵ .

تاریخ جدید

تاریخ قرن جدید است که در مدرسه سیاسی قدیم خوانده میشده است .
آغاز: بسمله . تاریخ جدید ۱۴۵۳-۱۷۸۹ ، تاریخ عمومی و خصوصی
را هرملتی ... تنظیم میتواند کرد .
انجام : کاررا منجر بانقلاب تغییر حکومتی فرانسه مینماید .

[۸۴ - د]

استعلیق حسین بن علی بن عبدالجلیل در پنجشنبه ۱۴ قوس ۱۳۴۷/۱۴۹۷ در ۷۸۲ص (1495) .
کاغذ فرنگی جلد تیماج مشکی مقوایی .
۱۵۳۴۹۵/۱۱×۱۸ - ۱۵س/۵×۱۵ .

تاریخ شمرا

از شمس العلما است و در کلاس پنجم مدرسه سیاسی قدیم خوانده میشده است .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . شعر بمعنی دانش و ادراك معانی است
بحدس صائب .

انجام: ونیز فصیح العراقین شیرازی از شعرای معاصر میباشد .

[۸۲-د]

نستعلیق امرالله بن حسینعلی خان از ندریانی ملایری از خاղهای ترکمان در شنبه ۱۳۴۲/۱۶۲۵
۱۷۴ ص (262) .

۱۳ غزف فرنگی - جلد تیماج سبز مقوا .

۱۸×۱۱×۴۸ - ۱۵×۸×۱۴/۵

تاریخ همدی

سر گذشت زنان فتحعلی شاه قاجار است که عضدالدوله سلطان احمد میرزا پسر
همین شاه بدستور محمد حسن خان اعتماد السلطنة آنرا ساخته و در ج ۱/۱۳۰۴ (ثبت
ثیل) در زمانیکه فرمانروای همدان بوده پیاپی رسانده است .

این کتاب در بمبئی بسال ۱۳۰۶ در ۱۵۸ ص بچاپ سنگی رسیده و در تهران
بسال ۱۳۲۸ خ نیز چاپ شده است .

(مشارص ۳۲۶ - ذریعه ۲۶۵:۳) .

آغاز بی دیباچه : هو . روز سه شنبه سیزدهم شهر شعبان المعظم یونت
ثیل سال ۱۳۲۴ شروع بتحریر این کتاب نمود . بسمله . کتاب شرح
حالات واسامی زوجات خاقان مغفور فتحعلیشاه قاجار . زوجات خاقان
خلید مکان چند نمره بودند .

انجام: و درو گوهر مرحمت فرمودند . شکرأ علی السلامة بر حسب
امر ... معتمد الحرم آقا میرزا دائی ... این نسخه از روی نسخه خطی
تألیف مرحوم سلطان احمد میرزای عضدالدوله ابن الخاقان المغفور
استنساخ و در روز یکشنبه دوم شهر رمضان المبارک یونت ثیل سال

۱۳۲۴ ... بقلم ... محمد رضا الشریف ابن المرحوم حسینعلی
الشیرازی ... اختتام پذیرفت .

[۴۶۰-ج]

بخط شکسته نستعلیق محمد رضای شریف ابن حسینعلی شیرازی که در سه شنبه ۱۴ شعبان ۱۴۴۴
(یونینیل) آغاز و در روز یکشنبه ۴ رمضان همین سال بانجام رسانده و بدستور معتمد الحرم آقا میرزادانی
از روی نسخه خطی سلطان احمد میرزای عضدالدوله ابن خاقان مغفور نوشته است (61173).
تاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج سرخ مقوایی.
۱۳۰۶۱۸×۲۴ - ۱۱/۵×۱۵

تاریخ قاجار

جلد یکم این کتاب دربارهٔ محامد ماثور و مواقف مشهور فتحعلی خان و محمد
حسن خان و ترجمهٔ مآثر و مفاخر آقا محمد شاه و فتحعلی شاه است و جلد دوم (نسخهٔ ما)
در باره وضع روزگار محمد شاه و ناصرالدین است . در دیباچه نام امین الدوله آمده
است .

در عنوان صفحهٔ یکم دارد « ناصرالدین قاجار » چون در میانه صفحه جای نام
او سفید گذاشته شده است .

مؤلف در جایی می نویسد « وجد این بنده محمد ابراهیم نیز بدان روزگار از
پی مهمی بیزد مقیم بود » .

آغاز: بسمله . در مجلد اول ازین کتاب جملتی از محامد ماثور و مواقف
مشهور امیر تاج بخش فتحعلی خان و پادشاه جهانگشا محمد حسن خان ...
یادرفت و بترجمهٔ مآثر و تذکرهٔ مفاخر شاه شهید سعید آقا محمد شاه
و خاقان مغفور مبرور فتحعلی شاه ... موشح و مزیل گشت درین مجلد نبندی
از لباب حکایات و نقاوهٔ روایات عهد ماضی و روزگار سلطنت شهریار
غازی محمد شاه ... بر آئین ایهام و ایجاز بل ایحاء و اعجاز املا میرود و
بر اثر وقایع روزگار دولت ... السلطان (ناصرالدین قاجار) ... نگاشته
می آید .

انجام : برجای نوای عود و وتر... فواتح (افتاده) .

[۱۳۱-ب]

خط نستعلیق، عنوان شنگرف سده ۱۴، در دو جدول زر و شنگرف ولاجورد (61188).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۲۰/۵×۱۰/۵ س ۱۵ - ۴۲/۵×۲۰/۴ س ۱۹

تاریخ قاجار

تاریخ قاجار است از آغاز پیدا شدن این خاندان تا حادثه سال ۱۲۷۱ از احمد منشی رازی سبط بدایع نگار بنام ناصرالدین شاه که در دیباچه از خود یاد کرده است. در آن از سالهای ۱۲۷۰ و ۱۲۷۱ و ۱۲۷۳ (سال نهم پادشاهی) و ۱۲۷۵ هم یاد شده است. مؤلف در نسخه ما که اصل است تغییراتی هم داده و این تغییر و تبدیل او در (۱۳۰۴) سال چهارم پادشاهی ناصرالدین شاه بوده است.

از دیباچه برمی آید که مؤلف می خواهد بکتاب نام بدیع التواریخ یا تاریخ بدیع

بدهد.

آغازش ۱۴۲/۱-ب : بسمله . الحمد لله الواهب المنان فایض الجود

قدیم الاحسان ... فرخ نامه ای که کلمک بدایع طراز عقول زیب دفتر اقبال و قبول سازد.

انجام : وما الطول الا ان یطیل له العمر ا .

آغازش ۱۴۲/۲-ب : بسمله . الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه محمد و آله

چون سال هجرت رسول ص بر یک هزار و دو بیست و هفتاد و پنج رسید و ده سال تمام از روزگار سلطنت پادشاه جهان خداوند منصور ابوالنصر قاجار بر آمد .

انجام : و سه دیگر شاهنشاه جوان ناصرالدین شاه خدا را ملکه که

خاطر همایونش با ستاره همراه از باد و روزگار همیونش با سیاره در تک و تاز (تم الکتاب) .

[۱۳۳/۱ - ب]

بنخط نستعلیق سده ۱۴، مهر «یا احمد ۱۴۰۷» دارد (61192).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى متواىى.
۳۶۴ ۴۴/۵ × ۱۴/۵ - ۱۸ س ۲۳/۵.

[۱۳۳/۲ - ب]

بنخط نستعلیق سده ۱۴، مهر «یا احمد ۱۴۰۷» دارد (61191).
کاغذ فرنگی نخوردی - جلد تیماج مشکى ضریى متواىى.
۳۵۵ ۴۴/۵ × ۲۲/۵ - ۲۱ س ۲۵/۱۴.

تاریخ قرون وسطی

کتاب تاریخ قرون وسطی که در مدرسه سیاسى قدیم خوانده میشده است.
آغاز: تاریخ قرون وسطی. بسمله و به نستعین. قبل از شروع بمقصود
اصلی.

انجام: وفتح ازیشان باشد.

[۸۵ - د]

نستعلیق امرالله خان دفردار مدرسه سیاسى که میرزا حسین خان بن علی بن عبدالجلیل آن را کامل
نمود، مورخ ۱۳۶۱ (۱۴ قوس) ۱۲۹۷/۱۳۳۷ در ۴۹۶ ص (1494).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای.
۳۵۲ ۱۴/۵ × ۱۱/۵ - ۱۵ س ۱۴/۵.

تاریخ کلام الملوك

از یوسف بن حسن لاهیجی زنده در ۱۲۵۶ و ۱۲۶۰ از درباریان دودمان قاجار است.
در خود کتاب مؤلف خود را ضیاءالدین یوسف عزیز نامیده است (ص ۳۹۰) و در پایان
آن (ص ۵۲۰) چنین آمده است:

«بتاریخ روز جمعه دهم شهر رمضان المبارک سنه ۱۲۵۶ هجرى مطابق سیچقان
نیل در دار الخلافه تهران سمت تحریر و اتمام یافت فی ید اقل خلق الله یوسف مؤلف

تاریخ کلام المعلوم و این خود جزوی از آن مسوده تاریخ است ان شاء الله خداوند عالم توفیقی کرامت کند که اندک ناتمامی این تالیف شریف را تمام کرده از مسوده بیرون آورد.

(یادگار ص ۲ ش ۷ ص ۶۵).

فهرست مطالبها :

یادداشت‌های مؤلف و ماده تاریخها ص ۱ تاریخ ایران باستان و کیانیان ص ۹

ساسانیان ص ۱۰ بنی امیه ص ۱۴

بنی عباس ص ۲۷ صفاریان ص ۵۶

سامانیان ص ۵۹ غزنویان ص ۶۵

غوریان ص ۷۱ دیلمیان ص ۷۴

سلجوقیان ص ۸۳ اتابکان سلغری شعبه ۱ ص ۱۱۴

اتابکان سلغری شعبه ۲ ص ۱۱۵ قراختائیان ص ۱۱۷

اسماعیلیان مصر ص ۱۲۲ ملحدان الموت ص ۱۲۴

طاهریان ص ۱۲۸ غوریان ص ۱۴۷

شاهان نیمروز ص ۱۷۹ قابوس و شمگیر ص ۱۸۴

اردشیر و آئین ایرانیان و آئین زردشت ص ۲۰۸

کرت و سرگذشت امیر وجیه‌الدین سر بزار ص ۲۲۱

زندیان ص ۲۲۲

سرگذشت شیخ خضر بن عطاء الله موصلی ص ۲۷۱

چیره شدن مسلمانان بر هند و گشودن آن از تاریخ فرشته یا تاریخ گلشن

ابراهیمی ص ۲۷۲

شاهان دهلی ص ۲۷۷

سرگذشت شاه عباس یکم ص ۳۱۰

سلطین عثمانی ص ۳۱۹

دنباله تاریخ شاهان دهلی و غور (از ص ۲۷۷) ص ۳۵۰

سرگذشت عماد شاهیان و بریدشاهیان فرمانروایان برار ص ۳۸۸
سرگذشت ناپلئون از روی ترجمه انگلیسی که بخط محمد شاه قاجار نوشته
شده بود ص ۴۲۹

تاریخ اسکندر و جنگ او با ایرانیان از روی تاریخ جمنز کمل انگلیسی که
برای عباس میرزا تألیف نموده است ص ۴۷۵
آغاز: عباس میرزا معزول بود این شعر را گفت:

سکه صاحب قرانی بر شما میمون نبود
باز آن بیپوده سلطان بن سلطان شما
(یادداشت درباره سکه فتحعلی شاه و محمد شاه و سجع مهر محمد
شاه) (۱)

انجام: اینست تمامی حالات اسکندر از روی ترجمه انگلیسی که
در ابتدای کتاب شرح داده شد.

[۳۶۶ - ج]

بخطشکسته نستعلیق خود مؤلف در روز آدینه ۱۰ رمضان ۱۲۵۶، ۵۴۰ صفحه شمار دارد (61198)
کاغذ فرنگی - جلد تیماج قریاکی زرکوب مقوایی فرد تیماج مشکی
۳۶۶۲ ۱۷×۲۱ - ۳۰×۱۶

تاریخ کلام الملوك (فی بیان ظهور و ایجاد الخط و احوال الخطاطین)

از میرزا محمد یوسف لاهیجی است و از خط در آن بحث شده و سرگذشت
خوشنویسان در آن آمده است و گویا بخشی است از کتاب پیش و این بخش در آن
نیست (نسخه ما).

(فهرست خدیوی تاریخ فارسی ص ۵۰۰ - استوری ۱: ۱۰۷۸ - فهرست ادبیات
ص ۷۷) در هامش صفحه یکم نسخه ما چنین آمده است:

«این يك جزوی است از اجزاء تاریخ کلام الملوك در پدید آمدن خط و احوال

۱- در ص ۸ یادداشتی است درباره آتش سوزی شهر رشت در ۱۲۶۰.

ارباب خط از تألیفات مخدوم امجد میرزا محمد یوسف لاهیجی که بعنوان مسوده و تذکره خاطر تحریر شد. بدانکه اصل خط الخ. کذا وجدت فی نسخه قبل البسمله. آغاز: بسمله بدانکه اصل خط نقطه است چنانچه هر گاه نقطه دو یا سه بهم پیوستی خط باشد (مانند نسخه خدیوی).
انجام: مولانا بمشهد که وطن او بود معاودت نمود.

[۴۴۸ - ج]

بخط نسعلیق با عنوانها و نشانهای شگرف از سده ۱۴ (49770).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضری.
۱۴/۵×۱۴/۵ - ۲۱/۵×۱۴/۵ - ۱۴/۵×۷/۵ س ۱۳

تاریخ معاصر

تاریخ معاصر ایست که در مدرسه سیاسی قدیم می خوانده اند.
آغاز: بسمله. و به نستعلیق. تاریخ معاصر بطور نت. مسئله آزادی طلبی یکی از خصائص عمده اروپا است.
انجام: که قابل تدریس باشد.

[۸۴ - د]

نسعلیق میرزا حسین خان محاسب و دفتر دار مدرسه علوم سیاسی در دوشنبه ۶ رجب ۱۲۷۷
۱۳۳۷/۱۲۹۸ در ۵۹۷ ص (1496).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مفکی.
۱۵/۷×۱۱/۵ - ۱۲/۵×۱۱/۵ - ۱۵/۷×۷/۵ س ۱۵

تاریخ معاصر ایران

این تاریخ ترجمه ایست لفظی از متنی انگلیسی که رحیم بن حکیم الممالک بدستور شاه ساخته است در دو فصل و سه مقاله در تاریخ قاجاریان از سر گذشت این خاندان از آقا محمد شاه تا ناصر الدین شاه و مقاله سوم درباره پیمانهای استکه

میان دولت ایران و انگلیس و روس و فرانسه بسته شده است. در پایان فهرست نامهای سفیران انگلیس و روس و فرانسه از ۶۸۹ (۱۲۹۰ م) تا ۱۲۹۰ (۱۸۷۳ م) و مطالب جغرافیائی دیده میشود. نسخه را مترجم در شب آدینه ۱۶ ج ۱ قوی نیل/۱۳۰۱ (۱۴ مارس ۱۸۸۴) پایان رسانده است.

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... مصنف این مختصر تاریخ نارخام که از اهالی انگلستان و نایبان وزارت امور خارجه دولت انگلیس است تاریخ دولت شاهنشاهی ایران را بطور اختصار از پیش دادیان تا سال بیست و پنجم سلطنت شاهنشاه ... ما ... بزبان انگلیسی نگاشته . این اقل خانه زادان و غلامزادگان رحیم بن حکیم الممالک بر حسب امر قدر قدر شاهنشاهانه ... امروز فقط تاریخ سلطنت سلاطین نامدار ... سلسله جلیله قاجاریه میبردازد ... و شرح احوال مصنف و مترجم را ... در ابتدای جلد ثانی ... خواهد نگاشت .

انجام : وباسلاف خویش تأسی نکرده باشد (سپس ملحقات است) ... موسیوبل شارژدافر در سنه ۱۲۸۹ هجری (مطابق سنه ۱۸۷۱ مسیحی) (فهرست سفیران) .

[۴۲۷ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۴ و نسخه اصل است ، فهرست مطالب در آغاز نسخه هست ولی صفحه شماری آن با کتاب درست در نمی آید ، نسخه از ان مخبر السلطنه بوده است ، صفحه شماری ۱۹۰ (49498) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج خنایی مقوایی .

۰۱۶×۸/۵ س ۴۰ - ۴۴×۱۵/۵ س ۱۰۶

تاریخ نادرشاه

ترجمه تاریخ نادر جمس فریزر (چاپ دوم در لندن بسال ۱۷۴۲) است که ناصر الملك مشیر حضور همایون بدستور صدیق السلطنه انجام داده است . همین است که باره سوم در روزگار احمد شاه در ذی حجه ۱۳۲۷ در کرمانشاهان در مطبعه شرافت احمدی در ۱۷۳ صفحه ربعی بچاپ سری رسید (نیز مشار ۳۴۳) .

[۱۵۲ - ج]

تستعلیق دوشنبه رمضان ۱۴۰۵، در جدول زر و مشکى، در ۲۱۴ صفحه، از محل هدیة جناب آقای دکتر
مصدق خریداری شده است (49762).
کاغذ فرنگی - جلد مخمل مقوایی.
۱۶×۸ - ۲۲×۱۴/۵۳۱۲۲ - ۱۱×۸ - ۱۶

تبصرة المبتدى و تذكرة المنتهى

از صدرالدین محمد قونوی (م ۶۷۳) است (چلبی ۱: ۲۴۴ - مجلس ۲: ۱۴۰ ش ۶۴۹)
در يك مقدمه و سه مصباح: نخستین در معرفت ذات در سه لامع، دوم در احکام طور ولایت
و نبوت در دو لامع، سوم در معرفت دنیا و آخرت در دو لامع، سپس يك خاتمه است. این
کتاب از شیخ ناصرالدین محدث نیز دانسته شد. در کتابخانه سپهسالار نسخه‌ای
از این هست (ش ۸/۶۵۵۵).

آغاز: سزاوار حمد و ثنا حضرت جلالت احدیت راست ... اما بعد این
کلمه‌ای چند است در احوال معارف و قواعد طور ولایت که از تنق غیب
جلوه کرده است.

انجام: کما اثبت علی نفسک ... از خاک در تو تاج و تارک دانند
الحمد لله الواهب ... وسلم تسلیما کثیرا (تم و کمل لله الحمد والمنة).

[۵۷ - د]

شماره یکم دفتر بخط نسخ با عنوانهای شتغرف سده دهم، هر چهار شماره دفتر يك خط است
و سومی تاریخ ۹۷۵ دارد. ۴ پ - ۴۳ پ، مهر عبدالباقی بن صدرالدین محمد الفیضی در صفحه
عنوان هست (447788).

کاغذ سمرقندی نخودی - جلد نیمباج تریاکی مقوایی.

۱۶/۵×۱۰/۵۳۸۶ - ۲۰×۱۴/۵ - ۱۶

تجارات و مکاسب (رساله در احکام...)

رساله ایست در تجارت و مکاسب که بدرخواست برادران نوشته شده است.
حسن بن جعفر طباطبایی در صفحه عنوان نسخه‌ها نوشته است که این رساله عملی فارسی
از نیای بزرگ نگارنده ریاض است و بخط او است.

آغاز: بسمله . حمدله ... این رساله ایست در احکام تجارت و مکاسب
حسب الائتماس برادران دینی ... تألیف شد .

[۲۶۳ - ج]

نسخه تا آغاز احکام اجاره است و بدینجا « اجرت باشد و نه عامل » پایان مییابد ، نسخ سده
۱۴ (۱۲۹۸۶) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج پارچه دار .

۱۵۴۷۱ × ۲۱ - ۲۴ × ۹۰۱۶

تجوید (رسالة ...)

این رساله تجوید از عمادالدین علی شریف قاری استرآبادی مازندرانی است
که در زمان شاه تهماسب میزیسته است (منزوی ۱: ۹۹ و ۲۳۷) همین رساله در ذریعه
(۳۷۱:۳) یاد شده است .

آغاز: تجوید عماد الدین الشریف القاری الاسترآبادی . بسمله .
الحمد لله رب العالمین ... چنین گوید ... عماد الدین علی الشریف القاری
الاسترآبادی که نزد ارباب دانش ... هویدا است که بعد از معرفه الله
افضل عبادات نماز است و آن درست نیست مگر بخواندن قرآن و آن
میسر نیست مگر بعد از معرفت مخارج حروف و صفات و قواعد تجویدی
و اختلافات قرائت عشر در فائحه و اخلاص و این رساله مرتب شده بر
مقدمه و دوازده فصل و خاتمه .

انجام : از استاد ماهر صاحب سلیقه والله اعلم بالصواب (تمت الرسالة
فی اول یوم الخميس ثامن شهر جمادی الاولى من سنة ثلث و تسعین و
ماتین بعد الالف من الهجرة) .

[۳۰ - د]

تحفة الأئمة العلية فی الحکمة العلیة

این رساله از فتح‌الله بن احمد بن محمود شهرستانی سبزواری است که برای یکی از بزرگان که درباره او بسیار ستایش میکند و «سلطان سلاطین القضاة القاضي الامام شیخ شیوخ الاسلام» مینامد نوشته است. این رساله مجدول و در يك مقدمه است که ترجمه مانندیست از رساله شیخ رئیس در تقسیم علوم و سه مقاله که از اخلاق ناصری طوسی و اخلاق سلطانی که برای سلطان محمد جوته (۷۲۵ - ۷۵۲) نوشته‌اند (۱) گرفته شده است، در پایان پندهای بزرگان است. مقاله نخستین (که در هر دو نسخه مابغلط مقاله دوم نامیده شده) در علم اخلاق است، مقاله دوم در دو قسم (سیرت انسان با اهل منزلت - سیرت انسان با اهل نوع)، مقاله سوم در سیاست. این رساله همان است که در فهرست ریو (۷۶۵ ش I Add 26303) بنام «اخلاق ظهیری» آمده است و بنوشته ریو این رساله بنام ظهیرالدین ابراهیم شاه پادشاه یزد نوشته شده است. در فهرست مجلس (۳۳۵:۲ ش ۵۷۱) از این رساله یاد شده است.

آغاز: بسمله سپاس و ستایش خدائی را که بقدرت کامله اجناس موجودات از کتم عدم بصرای وجود آورد ... بررای اولوالالباب. .
لایح است که علم حکمت و اقدم آن در تعلیم و تعلم بحسب مرتب
حکمت علمی است که بعلم اخلاق تسمیت یافته و بهترین تصنیفی که
درین فن شریف واقع شده است دو کتاب است یکی اخلاق نصیری
که ... نصیر الملة والدين الطوسی ساخته و یکی دیگر اخلاق سلطانی

۱- در ذریعه (۳۷۴:۱) از اخلاق سلطانی که شرح و ترجمه طهارت باطن از نخبه فیضیه است از سید نورالدین جزائری شوشتری م ۱۱۵۸ که برای شاه سلطان نصیرین نوشته است یاد شده است. در فهرست مجلس (۳۳۳:۲ ش ۵۶۸) از اخلاق سلطنت که بفارسی است و برای محمد خدا بنده اولجایتو نزدیک ۷۰۹ و ۷۱۰ نوشته شده است یاد گردید. بنوشته ریو (۱۰۹۵ گزیده ای از اخلاق سلطانی بنام اخلاق السلطانية المحمدية در بیست باب مجدول در نسخه شماره Or1844 بر گ ۳۴۷ هست.

که باسم سلطان محمد جوته نوشته اند اما بواسطه تطویل و اغلاق عبارات در تحت الفاظ و کلمات مستور مانده ... بنا برین مقدمه فقیر... فتح الله بن احمد بن محمود الشهرستانی السبزواری خواست رساله ای مشتمل بر اکثر مقاصد این کتاب و طرفی از مواظط حکما و نصایح ملوک عادل بطریق تقسیم و تشجیر در جدول ثبت کند.

انجام: قال شیدالعرب فقال الست زعمت انک رجل من العرب ... فحشا فاه جوهر ا.

[۳۶ - ج]

بخط روشن، با عنوانها و نشانهای شنگری و لاجورد و زعفرانی، در جدول زر و شنگری که ابوالقاسم بن حاج سید ابراهیم طرخورانی نقرشی در زنجان در رجب ۱۲۰۹ بدستور شاهزاده محمدتقی میرزا رکن الدوله و بنام ضیاءالملک میرزا زین العابدین خان لشکر نویس نوشته است، ۳۴ پ - ۴۴ ر. از ۳۶ پ - ۷۸ پ منشآت ترکی است بخط ترکی و همه مورخ است، تاریخ ۱۲۷۱ در صفحه عنوان و در پایان نسخه دیده میشود (26649).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج خانی مقوایی.

۱۶/۵ × ۱۰/۵ س ۱۹ - ۲۴/۵ × ۱۷/۵ س ۸۱

[۹۹ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق، عنوانها درشت تر، در جدولهای مشکی، میرزا آقای طبیب صادم الاطباء رشتی بر میرزا داود طبیب در ۱۲۹۵ آن را نوشته است، ۳۴ پ - ۴۰ پ، این نسخه چندسطری کم دارد و بدینجا پایان مییابد «من انت» (40160).

کاغذ فرنگی - جلد مقوایی.

۱۶/۵ × ۱۱/۵ س ۱۹ - ۲۱/۵ × ۱۷/۵ س ۱۵۰

تحفة الأبرار الملتقط من آثار الائمة الاطهار

از سید محمد باقر شفتی سپاهانی است (ف ۱۸۱۵).

[۹۰ - ب]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۳، جای عنوانها سفید مانده، بدینجا پایان میابد «در بیان سبب این سجده است ... و شرایط وجودیت در این مکان عمومی و خصوصی» سپس چهار برگ سفید است آنگاه

دارد « الکلام فی محض التسمیه » تا ۴۴ صفحه ونیم و بدانجا ای پایان میابد که در فهرست دانشگاه
یاد شده است . یادداشت ۱۳۷۹ در صفحه عنوان دیده میشود (۵۵۸۶۲) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضریبی مقوایی .
۴۱×۳۱۳ - ۴۰×۲۴۴ - ۴۱×۱۱/۵

[۲۷۲ - ج]

بخط نسخ با عنوانها و نهانهای شتغرف از سده ۱۳ ، انجام آن مانند نسخه ش ۷۶۵ دانشگاه
است . یادداشت ۱۳۸۹ در صفحه عنوان هست (۵۳۵۵۴) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی .
۴۱×۳۱۳ - ۴۰×۲۴۴ - ۴۱×۱۱/۵

تحفة الاخیار

از محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی نجفی قمی (در گذشته ۱۰۹۸) است و در
آن از تصوف و صوفیان سخت نکوهش شده است . این دانشمند کتابهای بسیاری نوشته
و در برخی از آنها فلسفه و عرفان را رد کرده است . از آنهاست : اربعین (ذریعه ۱: ۴۱۹)
و بهجة الدارین در کلام (ذریعه ۳: ۱۶۲) و تحفة عباسی در کلام بفارسی (ذریعه ۴: ۴۵۲)
و تحفة العقلا که در همین تحفة الاخیار (ص ۳۸ و ۹۶ و ۲۰۷) از آن یاد شده است و
حکمة العارفین بعربی (ذریعه ۷: ۵۸) - فهرست طوس ۴: ۹۵ ، حکیم سید محمد مؤمن
تنکابنی در رد آن تبصرة المؤمنین در ۱۰۸۶ نوشته است (ذریعه ۳: ۳۲۵ و ۷: ۵۸) همه
این کتابهای او در همین تحفة الاخیار یاد گردید . همچنین اوراست الحق الیقین فی
معرفة اصول الدین در کلام بعربی دارای مقدمه و پنج باب هریکی چند فصل (ذریعه
۷: ۴۰ - طوس ۴: ۹۴ - سپهسالار ش ۵۴۹۸/۲ گ ۲۴۹ - ۲۷۷) و حجة الاسلام (ذریعه
۷: ۲۵۷) و تحفة الاخیار همین کتاب ما (ذریعه ۳: ۴۱۷) و الفوائد الدینیة فی الرد علی
الحکماء و الصوفیة (ذریعه ۴: ۷۹ و ۱۰: ۲۰۶) و فرحة الدارین (ذریعه ۷: ۵۸) . در متن
و هامش روضات خوانساری ص ۳۳۶ و جاهای دیگر که در حاشیه یاد کرده ام از کتب

اونامبرده شده از آنها است البرهان القاطع وتحفة الأبرار که در ذریعه نیامده است (۱).
در نسخه ش ۲۴۷۹ دانشگاه ته رساله از او هست.

باری محمد طاهر قمی قصیده‌ای بفارسی در ستایش امیر مؤمنان و نکوهش از
صوفیان بنام مونس الأبرار بفارسی سروده بدینگونه :

آغاز:

بخون دیده نوشتیم بر درو دیوار
که چشم مردمی از اهل روز گارمدار
آخرین شعری که در نسخه چاپی آمده اینست.
رهی که غیر شریعت بود یقین باشد
ره ضلالت و سر منزلش بود سردار
(ص ۳۲) پس ازین بیت‌هایی هم هست که بچاپ نرسیده است.

او می‌خواهد در این کتاب تحفة الاخیار این قصیده را شرح کند. او در این کتاب
از «سلطان العارفین والد السلاطین و الخواقین المروجین للدين صفي الدين
العلوی الحسینی الموسوی» (ص ۲۹) و شاه عباس ثانی (ص ۳۰) و از سال ۱۰۷۵ (گ
۴۲: خمس و سبعین والف) که در چاپی (ص ۹۹) بغلط «خمس و سبعمائ و الف» آمده
است یاد نمود. در هامش نسخه ما (گ ۱۰۰) حاشیه‌ایست گویا از خود قمی و در آن از
آقاصفی خادم اهل مصیبت و عزا یاد شده و آن در چاپی نیامده است.

نکته‌ای که از این کتاب بر می‌آید این است که قمی در چند جا از تبصرة العوام
یاد میکند و آن را از سید اجل ابو تراب هر قاضی بن الداعی الحسینی می‌پندارد (ص ۱۱۸).

۱- برای سرگذشت او بنگرید به:

روضات ص ۳۳۶ و ۶۸۲ - امل الآمل ص ۵۰۲ - اجازات بحار ۱۶۴ - مستدرک ۴۰۹:۳
- جامع الرواة ۱۳۳:۲ - فوائد رضویه ص ۵۴۸ - مامقانی ۱۳۳:۳ - ف ۳۰۹۳.
اجازه‌ای که در آغاز نسخه چاپی تحفة الاخیار آمده است در اجازات بحار (همانجا)
دیده میشود و در ذریعه (۱: ۳۰۰) هم از آن یاد گردید.

۱۴۸ - ۲۱۷) دیگر اینکه او از غزالی بدمیگوید و اوراسنی میدانند و سرالعالمین را از اومی‌پندارد و دال بر تشیع او نمی‌بیند (ص ۲۰۸).
در آن از «السهم المارقه» یاد شده (گ ۷۲ ص ۱۵۳) و از مجالس المؤمنین شوشتری خرده گیری شده است (ص ۱۶۲).

نیمه نخستین این کتاب با دیباچه‌ای در رد تصوف آنهم بی‌فهرست مطالب و نامها و پر از غلط در تهران بسال ۱۳۳۶ خورشیدی در ۲۲۸ ص بچاپ رسید. از اینچاپ من همین اندازه بهره بردم که این نسخه خطی را دریافتیم که چه کتابی است چون پیش از این همه آن را خوانده بودم و دانستم که از محمد طاهر است ولی نام آن را نمیدانستم، این چاپ با نسخه خطی ماجدائیها دارد و عنوان مطلبها در آن دیده نمیشود. اینک باسنجش دو نسخه خطی و چاپی فهرست مطالب تا آن اندازه که در این دو نسخه هست میآورم:

مطلب یکم در نسخه مانیت و در چاپی هم پیدا نیست که کجا است.

فصل: علما و تابعان آنها (بر گ ۳ پ خطی ص ۲۰ چاپی):

فصل: دو معنای اولیاء الله (۶ ص ۲۴).

فصل: رهبانیت (۱۲ پ ص ۳۶).

فصل: صومعه نشینان (۱۴ پ ص ۳۹).

مطلب دوم در بیان حدیث «الشریعة اقوالی والطریقة افعالی والحقیقة احوالی»

(۱۷ پ ص ۴۴).

فصل: مجتهدان طریقت و تارکان اهل بیت (۲۱ پ ص ۵۰)

فصل: تفسیر «انا الله وانا الحق» بفنانه بوحث وجود یا حلول واتحاد (۳۲ ر

ص ۷۱).

فصل: کنه خدا مجهول است (۳۴ پ ص ۷۵).

مطلب سوم در نسخه ما افتاده است و در چاپی هم بدست نیامد که کجا است.

مطلب چهارم در بدعتهای حلاج و بایزید (۴۹ پ ص ۱۱۲).

مطلب پنجم در برخی از عاشقی‌های مبتدعان (۵۳ پ ص ۱۲۰).

مطلب ششم در عشق مبتدعان بخدای و بدعتهای دیگر آنها (۶۷ص ۱۴۵)
 فصل : غذا و شعر خواندن در خانقاه و مسجد (۷۱ص ۱۵۱)
 فصل : برخی از سخنان علاءالدوله (۷۷ص ۱۶۳)
 مطلب هفتم در شمه‌ای از کلمات محیی‌الدین (۷۸ص ۱۶۴)
 مطلب هشتم سرگذشت ملای روم (۸۱ص ۱۶۹)
 مطلب نهم سلسله نوربخشیان و معروف کرخی و مشایخ دیگر (۱۰۰ص ۲۰۲)
 فصل : گروهی دیگر از بزرگان سنی صوفی (۱۰۳ص ۲۰۷)
 مطلب دهم سرگذشت بایزید بسطامی (۱۰۸ص ۲۱۷)

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین . . . اما بعد بدانکه محتاج
 رحمت الله قادر محمد طاهر این قصیده را که بمونس الابرار موسوم
 در منقبت حضرت امیر المؤمنین ... ترتیب داد و مشتمل بود بر معنی
 که غیر علما ادراک و فهم آن نتوانند نمود بنا بر این مشکلات آن شرحی
 نوشت ... و آن به تحفه‌الاخیار موسوم ساخت .

انجام:

دانی که چیست های وهوی این جمع

جمع آمده درس چهل تکرار کنند

فهرستی از مطلبها که ناشر در آغاز آورده است در خود کتاب نیست
 و استنباط خود ناشر است و تازه هم پیدا نیست که هر مطلبی که او یاد
 کرده در کدام صفحه کتاب آمده است . شرح ۱۷ بیت در نکوهش
 از فلسفه و کفر ابن سینا و پیروانش و بیتهای دیگر که در پند و اندرز
 و ستایش است بچاپ نرسیده و در نسخه ماهم نیست.

[۱۴۰ - ب]

این نسخه بخط نستعلیق است با عنوانهای شگرفی از سده ۱۱ ، از آغاز انجام افتاده و برابر
 است با س ۱۹ ص ۱۴ تا س ۱۰ ص ۴۴۰ چایی :
 آغاز : جواب گوئیم که علم آن احادیث صحیحه است .

انجام : کاراز نماز درگذشت و بنهایت .

میان برگ ۴۸ و ۴۷ نیز افتاده است از س ۱۰ ص ۸۱ تا س ۸ ص ۹۴ چایی، درگ ۱۰ ر چنین آمده است « عصام گوید که صاحب قصیده چون باین مقام رسیده چند بیت دیگر از آن قصیده نوشته و بعد از آن باز بر سر شرح رفته و آن ابیات اینست نظم » در ص ۴۴ چایی چنین چیزی دیده نمیشود و عبارتی دیگر آمده است .

درگ ۳۴ (ص ۷۰-۷۱) در پایان فصل هم کم دارد ، نیز در ۱۰۴ پ در پایان فصل چهار سطر کم دارد (ص ۴۰۷) . شاید نویسنده نسخه عصام نام داشته و در این نسخه دست برده است .

کاغذ سپاهانی - جلد کالینگورتازه .

۱۱۰/۵۴۰/۴۷ - ۱۶/۵۴۰/۴۷

نسخه سامی

سرگذشت ۶۶۵ شاعر است در شش صحیفه از ابوالنصر سام میرزا پسر شاه اسمعیل صفوی (۹۲۳-۹۸۳) که در ۹۵۷ بانجام رسیده و در تهران بسال ۱۳۱۴ خ و در پتنه هند بسال ۱۳۱۵ خ بچاپ رسیده است (ذریعه ۳: ۴۴۰- سپه ۲: ۴۶۱- مشار ۳۶۶) در نسخه ما ۶۶۶ شماره دیده میشود ، نویسنده نسخه شعر خود سامی را که در پایان این نسخه (نه چاپ تهران) آمده بشمار آورده است .

[۱۸۷ - ج]

نسخه پاکیزه و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگری در جدول زر و لاجورد و بشماره هر شاعر در هامش که به ۶۶۶ میرسد ، در چاشت روز شنبه پایان ربیع یکم ۹۷۶ مصطفی بن اویس در دارالغزاة «سرای» آنرا نوشته است ، سرلوحی بلاجورد و زر دارد ، این نسخه پس از دو نسخه مورخ ۹۷۱ و ۹۶۸ هندی که در دیباچه چاپ تهران (ص ج) یاد شده از کهن ترین نسخه های مورخ است ، در پایان آن این افزوده هست :

«لؤلؤ فیه فی نعت امیر المؤمنین : خوش گشت چمن با نگار فصل بهار .. عدوی آل علی باد سست و زار و نزار» در ۴۷ بیت .

اشعار و یادداشت های مورخ ۱۲۸۴ و ۱۲۸۴ و ۱۲۷۸ در پایان آمده ، نسخه در ۱۲۹۸ از آن کتابخانه صنع الدوله بوده است (۴۹۴۴) .

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی .

۱۴۷/۱۴۰/۴۰ - ۱۹/۵۴۰/۴۷

نسخه العالم

در تاریخ شوشتر و هند و برتری های انگلیس است از میر عبداللطیف بن ابی طالب بن

نورالدین بن سیدنعمه الله جزایری شوشتری که در حیدرآباد بچاپ رسیده است (ف ۲۱۰۵) او اینکتاب را در ۱۲۱۶ بانجام رسانده است. داستان تألیف این کتاب در ص ۲۲۳ چهل مقاله کسروی گرد آورده آقای یحیی ذکاء چاپ تهران ۱۳۳۵ آمده است.

[۳۵ - ب]

نسخ با عنوان و نشان شنکری ، محمد جعفر بن محمد حسین موسوی آن را در روز شنبه ۱۴ رجب ۱۲۴۰ نوشته است ، نسخه در یزد در ۱۳۳۳ خریده شده است (42366) .
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی.
۲۰/۵×۹/۵س۲۳ - ۴۰×۱۷س۲۳۱

[۴۴ - د]

این نسخه پاره ای ازین کتاب است برابر با ص ۱۶۹ - ۳۷۲ چابی ، بخط نستعلیق سده ۱۳ با عنوانهای سرخ ، برخی چلیپا است (36568) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد .
۱۵/۵×۷/۵س۱۵ - ۱۸×۱۱س۱۰۴

تحفه عباسی

از مولی محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی است (ذریعه ۴۵۲:۳) و بنام شاه زمان خود که از او نام نمیبرد و گویا بمناسبت نام کتاب یکی از عباسهای صفوی باشد ساخته و بدین نام نامیده و از خود نیز در آن یاد کرده است . رساله در کلام شیعی است و در پایان از نماز گفتگو شده و بروش پرسش و پاسخ است و عنوانهای فصل هم دارد . در تحفه الاخبار او ازین کتاب یاد شده است .

آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد ای عزیز من بدان و آگاه باش که دنیا محل فراغت و موضع راحت نیست .

انجام : اما احتیاط آنست که سه بار گفته شود و نه ، از تألیف این رساله فارغ شد الحمد لله رب العالمین ۱۶ شهر جمادی الاخر سنه ۱۰۶۵ .

[۱۶۴- ج]

بخط نستعلیق با عنوانهای شنگرفی از سده ۱۱ ، یادداشت ۱۱۰۳ در صفحه عنوان هست (42218) .
 کاغذسپاهانی - جلد تیماج مشکى مقوایی .
 ۱۴×۶/۵ س ۱۵ - ۲۱×۱۲ س ۱۳۶

تحفة العراقرین

تحفة العراقرین از خاقانی شروانی (۵۸۲م) است و بیچاپ رسید (ذریعه ۴۵۳:۳ - مشار ۳۶۹) .

[۹۶- ج]

بخط نستعلیق سده ۱۳ ، چنین است آغاز و انجام آن : «تاطالع اوهمای سان شد - آمین آمین
 کناد جبریل» (55877) .
 کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج مشکى .
 ۲۴×۱۳/۵ س ۵۴ - ۲۰×۹ س ۲۰

تحفة العوام یا رساله در وظائف ماه رمضان

از فصیح دشت بیاضی است که مندوبات و مکروهات روزه دار را در آن برشمرده است .

آغاز: بسمله . الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى . و بعد این
 رساله ایست در وظائف ماه مبارك رمضان که جمع کرده و تحفة العوام
 اهل الاسلام بل لخواصهم از کتب معتبره و زیرمشتهره مبنی بر دو قسم
 است قسمی سنن و مندوبات و قسمی کاره و مروهبات ... القسم الاول
 فيه ثلاثة وثمانون سنة ... القسم الثانى وفيه احدى وثمانون بدعة .
 انجام : مثل آنکه امر کند بقمار یا پوشیدن ابریشمین پسران را .
 والله اعلم واحکم .

شماره ششم دفتر است، بهمانگونه خط شماره پیشین آن از عبدالله کشمیری بخاری در بخارا در پیشین روز یکشنبه ۱۰ صفر ۱۹۵۹، او در پایان رساله را به «مولانا فصیح دشت ییاضی» نسبت میدهد.

سفرنامه میرزا علیخان صفاء السلطنه مشتاقی نایب‌ی شاه نعمه‌اللهی نایب اول
وزارت امور خارجه است از مشهد تا تهران از راه رباطات بنایین و از آنجا بتهران از
یکشنبه ۵/۲/۱۳۰۰ تا بامداد دوشنبه ۲ ذی‌قعدة همین سال .

آغاز: بسمله . یکشنبه پنجم جمادی الثانیه ۱۳۰۰ بعد از تلثیم عتبہ
علیه .

انجام : وعصر بشرف حضور بندگان اجل اکرم آقا مدظلہ العالی
فایز شدم.

(فراغت حاصل شد از تسوید این نسخه شریفه) (تحفة الفقرا) که
سفرنامه مرحوم والد میرزا علیخان نایینی المتخلص بالمشتاقی و
الملقب بصفاء السلطنة علیه الرحمة است درصبح دوشنبه پانزدهم محرم
الحرام ۱۳۴۵ مطابق سوم امرداد جلالی ۱۳۰۵ واناقل الناس بقای
صفای نایینی غفر الله له از این نسخه شریفه که سفرنامه مرحوم ابوی
آقامیرزا علیخان صفاء السلطنة نایینی مشتاقی تخلص شاه نعمة اللهی نایب
اولوزارت امور خارجه از مشهد از امراباطات بنایین واز نایین بتهران
ودارای تواریخ و جغرافیای دهات وقصبات و بلدان وحکایات شیرین
است و اسم آن تحفة الفقرا است ماده تاریخ آن «مسافرت» است برای
تقدیم بزم حضور شرافت و کرامت ظهور حضرت مستطاب اجل اشرف
اکرم آقای میرزا علیخان هدایت مخبر السلطنة وزیر فواید عامه دامت

شو کته با هزاران آشفستگی خیال و عدم فراغت بال در سن شصت و چهارم
زندگانی تحریر و تقدیم شد. از مکارم اخلاق و مراسم اشفاق حضرت
معظم امید قبول و عفو از انواع ناشایستگی آن را دارم بتاریخ فوق.

[۱۶۹ - ج]

خط نستعلیق ، عنوان و نشان سرخ (49761) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی .

۱۶/۵×۸/۵س۲۰ - ۲۲×۱۴/۵س۴۴

تحفة القراء

این رساله از مولی مصطفی بن ابراهیم قاری تبریزی طوسی است که بنام شاه عباس
دوم در یک مقدمه و دوازده باب نوشته و در دیباچه آن را چنین نامیده است ، نام او در
دیباچه یاد گردید (ذریعه ۳: ۴۶۱) .

آغاز: حمد بیحد و ثنای بی‌عد حضرت قادری و حکیمی را سزد که
بقدرت کامله و حکمت بالغه قرآن محمد و فرقان حمید را بر ما فرو
فرستاد (سپه ش ۸۱۳۹) .

انجام : و تالیف این مختصر بعد از مجاورت مکه ... در سنه سبع و
تسعين بعدا لالف در بین الحرمین اتفاق افتاد و افتتاح در حرم محترم
الهی و اختتام در حرم مکرم رسالت پناهی واقع گردید . الحمد لله اولاً
و آخراً ... و صلی الله علی سید المرسلین محمد و آله المعصومین (تمت
الکتاب ... فی شهر رمضان المبارک سنه ۱۰۶۷ کتبه الفقیر ابو الحسن) .

[۱۸ - د]

بخط نسخ با عنوان و نشان زر و شنگرف ، در جدول زر و لاجورد ، با سراج زرین ، حاشیه

«منه» دارد (51887) .

کاغذ سپاهالی نخودی - جلد تریاکی مقوایی .

۱۴×۶س۱۲ - ۱۸/۵×۱۱/۵س۱۲۰

تحفة المراد

شرحی است بر قصیده میرفندرسکی که حکیم میرزا عباس شریف دارابی برای حسام السلطنة در پایان سده ۱۳ نوشته و در شرح هربیتی اصولی عرفانی آورده است. ملامحمد صالح خلخالی هم شرحی بر آن دارد (۳۰-د) این شرح دارابی در تهران بسال ۱۳۳۷ خ در ۱۸۱ ص بچاپ رسید (راهنمای کتاب س ۲ ص ۱۲۶)

آغاز: بسمله. سیاس بی قیاس و منت بی نهایت ایندی را عز شانه سزد که فیض مقدس سبحانی را منبسط و مبسوط و محیط و نفس اقدس رحمانی را مرسل و محدود و بسیط گردانید... اما بعد چنین گوید صورت گفتار و نقش دیوار... عباس شریف دارابی که چون قصیده فریده سیدالحکماء... امیر ابوالقاسم... مشتمل بر اشارات و اسرار و رموز... بود... باشارت و تشویق... آقامیرزا محمد رضاخان خازن کتابخانه ملک عادل باذل هنر و در شاهنشاه زاده... حسام السلطنة... این بی بضاعت... بشرح و توضیح... آن علی سبیل الاحمال... پرداخت... شرح قصیده. بسمله.

چرخ با این اختران نغز و خوش زیباستی

صورتی در زیر دارد آنکه در بالاستی

توضیح و تبیین این بیت موقوفست بر اصول و قواعدی چند.

انجام: و آخر قصیده را بذکر آخر مقامات سالکین ختم نموده رزقنا الله و اخواننا هذا المقام... والحمد لله رب العالمین.

[۴۵ - د]

نخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف، ابوالحسن بن عبدالله در ۲۳ج ۱۲۹۴/۱ آنرا نوشته است، نسخه را شارح به حسام الدین فرزند حاج میرزا محمد شهیر بحکیم باشی داده است، یادداشت این یکی بتاریخ رمضان ۱۲۹۳ در پایان دیده میشود (49767).
کاغذ فرنگی نخودی - جند تیماج سرخ.
۱۲۶۱/۵/۱۷ - ۱۲۷۰/۵/۱۱

تحفة المؤمنین

از میر محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی تنکا بنی دیلمی که در روزگار شاه سلیمان صفوی در اشرف مازندران بسال ۱۰۷۷ پرداخته و بچاپ هم رسیده (ذریعه ۴۰۲:۳ - مشار ۳۶۵).

[۱۳۵ - ب]

خط نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف، از سده ۱۲، دو صفحه نخستین نسخه و دو صفحه نخستین باب؛ پنجم و دو صفحه نخستین بخش ادویه مرکبه دارای سر لوح و حاشیه سازی شده بر و آراسته بگل و بوته، صفحات در و جدول زر و لاجورد و شنگرف (61193).
کاغذ سپاهانی آهار مهره - جلد تیماج تریاکی مقوایی.
۲۱×۱۲/۵ س ۲۳ - ۲۸/۵×۱۸/۵ ۴۳۶

[۳۱ - ج]

نسخ با عنوانهای شنگرف محمد مفید در روز چهارشنبه یکم شعبان ۱۰۱۴، یادداشت ۱۱۴۴ در پایان هست (10751).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضریقی مقوایی.
۱۸/۵×۱۰ س ۲۱ - ۲۴/۵×۱۷/۵ ۴۳۹

تذکرة الاحباب

احمد بن محمد مهدی نراقی بکتاب تحفة رضویة پدر خود که در پاکی و نماز نوشته شده است نگر بسته و چیزهایی از خود بر آن افزوده و سپس این رساله را بدین نام در سه مقصد در روزه و زکوة و خمس نوشته است.
آغاز: بسم الله . الحمد لله رب العالمین ... و بعد چنین گوید ... احمد بن محمد مهدی النراقی .

انجام : و ختم رساله بدینجا شد ملتمس از برادران دینی آنست که ... این بنده روسیاه را بطلب آموزش یاد نماید بتاريخ یوم الاثنین سنه

[۴۴۷ - ج]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف ، مصطفی قلی کاشانی برای حاجی محمد حسین خان در روز
دوشنبه رمضان ۱۲۴۶ آترا نوشته است (۵۸۵۷۴).
کاغذ فرنگی - جلد ۱۵ - جلد ۱۶ - جلد ۱۷ - ۱۸/۵ × ۹/۵
۰۱۸/۵ × ۹/۵ - ۲۵ × ۱۶/۳۹۱

تذکره العوائین

میرزا ابوالقاسم بن میرزا محمد منجم شهر بمعلم ثالث در ۱۳۰۸ ق این کتاب را
نوشته و بدرخواست بهاء الملک قراگزلو سرگذشت نیاکان او را از محمد حسن خان و
دیگران در آن آورده است .

آغاز: بسمله . راقم و راوی این ورقه میرزا ابوالقاسم ابن مرحوم
میرزا محمد منجم شهر بمعلم ثالث نه معلم بچه مکتبی .
انجام : سپرده با ولیای کرماند که در رکاب حضرت حجت شمشیر
بنزند .

[۴۷۱ - ج]

نستعلیق غشیم بن هاشم حسینی مهربالی همدانی بفرموده فتح السلطان در روستای قرانقور دره
مهربان در ۲۶ رجب ۱۲۴۷ ، سرگذشتی از نویسندگان و وضع زمان و سرانی این سالها در پایان هست
(۵۵۸۴۸) .
کاغذ فرنگی نخودی - جلد مقوای آراسته .
۰۱۵/۵ × ۸/۵ - ۲۱ × ۱۴/۳۹۰

ترجمان لغات القرآن

عادل بن علی بن عادل شیرازی حافظ کتاب ترجمان میرسید شریف را که بترتیب
سورقرانی بوده است بترتیب حروف تهجی در آورده است . این کتاب عادل شیرازی
در تبریز بسال ۱۳۱۳ قمری سنگی و در تهران بسال ۱۳۳۳ خ سربی بچاپ رسیده است
(دیباچه چاپ تهران - ف ۲۱۵۹ - مشار ص ۳۹۱ - منزوی ۳۳) .

[۳۴ - د]

تستعلیق باعنوانها و نشانیهای شنکرف ۲۴ ذی حجه ۱۰۱۴ ، درست مانند چاپ ۱۴۴۴ میباشد، صفحات
در جدول زر و مشکى است ، ستونهای میان سطور پر و مشکى است (z6646) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیساج حنایی .
۱۸×۱۱ ص ۱۰ - ۱۴×۶ ص ۱۰

ترجمه اخبار روزنامه تيمس و گرافيك و استاندارد

پاره‌ای از مقالات روزنامه تيمس و گرافيك و استاندارد سالهای ۱۳۰۰ و ۱۳۰۱ است که بفارسی درآوردند .

آغاز: بسمله . ترجمه اخبار روزنامه انگلیسی موسوم به تيمس
هفدهم ماه اوت سنه ۱۸۸۳ مطابق سیزدهم شهر شوال المکرم سنه
۱۳۰۰ هجری .

انجام : وقتل آنها را بحاکم خرطوم اطلاع داد .

[۳۵ - ج]

بخط تستعلیق سده ۱۴ (58705) .
کاغذ فرنگی - جلد ندارد .
۱۶/۵×۸/۵ ص ۲۰ - ۲۲×۱۵/۵ ص ۴۰

ترجمه امالی طوسی

ملاعلی رضای معلم چنگیز میرزا برای محمد ولی میرزا بترجمه امالی شیخ
طوسی پرداخته است . سندی در آن دیده نمیشود .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . اللهم ا ختم بالخیر فی طاعتك یعنی ابتدا
میکنم بنام خدای منعم مهربان هر دوسرای ... اما بعد برضمیر منیر
ارباب دانش پوشیده و مخفی نخواهد بود .

انجام : تا آنچه مذکور شد همگی را دریابد وبالله التوفیق .

[۱۹۲ - ج]

نسخ بالمشاهد های شنگری سده ۱۴ ، در صفحه عنوان آمده « ترجمه امالی طوسی که ملا علی رضای معلم چنگیز میرزا کرده است در ماه ربیع الثانی در سال چهارم حکومت پیرد ازمال سرکار شوکت مداراشری والا روحی . فداه است سنه ۱۲۴۰ » یادداشت ۲۹ رجب ۱۲۶۸ هم دارد (۴۰۰۰۹)

کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج سبز تیره ضریبی مقوایی .

۱۴×۱۴ - ۱۷×۸

ترجمه حدیث قیامت

از محمد باقر مجلسی است . نوری در فیهی قدسی (ص ۹) از آن یاد نموده است .
او در حدیث از اختصاص مفید آورده و ترجمه کرده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی اعد لاولیائه جنات النعیم ... اما بعد خامه
تقصیر آثار ... محمد باقر بن محمد تقی ... بر الواح عالیة ... برادران
ایمانی ... مینگارد که چون توسن نفس اماره انسانی بشهوات نفسانی
و وسوس شیطانی پیوسته از صراط مستقیم طاعت جناب یزدانی منحرف
میگردد و بدون دانه بشارت و تازیانه وعید بعذاب جحیم عود او
بطریق مستقیم شرع قویم مسیر نمی شود لاجرم قرآن و حدیث از این
دو نوع مشحون ... و در حدیث غریب ... بنظر قاصر رسیده که باین
دو مطلب وافی ... بترجمه آنها اکتفای نماید .
انجام : در پناه خود نگاه دارد بمحمد و آله .

[۱۵۱ - ج]

شماره دوم دفتر است ، در کنار صفحات ۱۳ - ۴۷ ر ، استعلیق محمد باقر سید آقای واعظ تفرشی
تهرانی در روز شنبه ۷ ذی قعدة ۱۲۷۷ .

ترجمه خطوط قدیمه پیستون

چنین است این کتاب در نسخه ما :

آغاز: ترجمه خطوط قدیمه که در بیستون نقش کرده اند و رانس صاحب خوانده و بزبان انگلیس ترجمه کرده آنها مشتمل است بر پنج خانه خانه اول مشتمل است بر نوزده فقره مجموع نود و شش سطر میشود حسب القرمایش ... سلطان محمد میرزا ... فقره اول . بسمله . من داریاوش هستم .

انجام : این سارقها سا کانست .

[۲۰۰-ج]

نسخ باعنوانهای شتگرف ، برای محمد میرزا در ۱۲۸۳ نوشته شده است (49781).
کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج حنایی ضری مقوایی.
۱۳۱۴۳۱۴ - ۱۳۱۳۷۷۵۱۳

ترجمه النخوص

از فخر الدین ملا ابوالحسن علی بن حسن زواری سپاهانی است و تفسیر کوتاهی است از قرآن کریم جز در فاتحه که بتفصیل سخن رانده است . (منزوی ۱: ۳۶ - طوس ۱: ۶ و ۴: ۱۱۲ - مجلس ۳: ۱۱ - استوری ۱: ۱۴ و ۱۹۷) او این تفسیر را در ۹۴۶ بانجام رسانده و از مواهب علیه کاشفی در آن بهره برده است .

[۱۲ - ب]

این نسخه از آغاز است تا پایان سورة کهف برابر با نسخه ۶۰ دانشگاه ، بنسخ و آیات بشتگرف از سده دهم ، بری پایان و چند بری میانه و سه بری آغاز تازه است ، تاریخ تملک ۱۳۲۰ و ۱۳۳۱ در صفحه عنوان هست (50606) .

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج مشکی ضری مقوایی .

۲۴۲۴۳۳۴ - ۲۴۲۳۳۳۵ - ۲۴۲۳۳۳۶

ترجمه سرالاسرار یا السیاسة فی تدبیر الریاسة

در برابر کتاب سیاست ارسطو کتابی بدروغ بنام سرالاسرار باو نسبت داده اند و آن را عبدالرحمن بدوی در «الاصول اليونانية للنظريات السياسية فی الاسلام» بسال

۱۹۵۴ به چاپ رسانده و سرگذشت آن را نیز آورده است. این کتاب دروغین و ساختگی بدو روایت میان دانشمندان خاور و باختر شهرت پیدا کرد و جانشین کتاب اصلی ارسطو شده و در برخی از رواینها ده مقاله هم در آن آمده است. در فهرست طوس (۲ : ۳۴۰ ش ۲۸ و ۲۹) از دو نسخه آن یاد گردید.

[۹۸ - ج]

این نسخه ترجمه ایست بفارسی با متن که بندهند آورده شده و ترجمه گردید، بخط نستعلیق خوش بانها نه ها و عنوانهای شنگرفی، متن عربی معرب بسرخ، صفحات درج دول زرین، کاغذ زرباشی شده است، از دیباچه اندکی افتاده و بدینگونه آغاز میشود: «فی حفظه کما عهدالی فیه ... یعنی و بر مزو اشاره بیاوردم این اسرار را که درین کتاب نوشتم و الباشته نکردم بر سرهم معنیهای او را که بنهاند» نسخه دارای ده فصل است و در فصل دهم پایان میابد بدینگونه: «یقلب الطالب تحمل حساب التیم بعون الله تعالی»، این فصل دیگر در این نسخه ترجمه نشده است، خط از سده ۱۴ است. کاغذ سپاهانی آهارمهره - جلد تیماج حنایی ضریبی مقوایی.

۱۳۹۵/۵/۱۴ × ۴۱/۵ - ۱۳۹۵/۵/۷ × ۱۴/۵

[۱۹۸ - ج]

این نسخه ترجمه ایست بی متن در ۱۱ مقاله از سید میرزا علی اکبر خان حسینی شیرازی در زمانی که در بندر بوشهر از طرف ناصرالدین شاه از آغاز سال بارس ثیل ۱۲۹۵ تا فصل میزان توشقان ثیل ۱۲۹۶ کارگذارمهام خارجه بوده و نسخه ای از متن آن را یافته و بفارسی در آورده است. آغاز: تهدیه رساله سراسر از ابتدای سال بارس ثیل ... السید الحسینی الشیرازی میرزا علی اکبر خان. مقدمه الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این رساله ایست در سیاست و قانون در تدبیر ریاست و سلطنت معروف به سر الاسرار.

انجام: «آنچه می ماند عمل خیر است خیر کن تاخیر بیا بی و بخیار یاد کرده شوی والسلام تمه الکلام» بخط نستعلیق از خود مترجم و خط خوردگی دارد.

مترجم یادداشتی در صفحه عنوان نوشته که نسخه از خودم است ۴۰ شوال ۱۳۰۴ و در رفتن بیاطوم این را نوشتم، ۵۱ صفحه شمار دارد.

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی (۱۳۶۴) .

۱۳۹۵/۵/۱۵ × ۴۰/۵ - ۱۳۹۵/۵/۹ × ۱۶/۵

ترجمه شرایع الاسلام

از ابوالقاسم بن احمد یزدی است که بدستور محمد ولی میرزا کتابهای جهاد و امر بمعروف و نهی از منکر و عقود و معاملات و احکام و ایقاعات شرایع الاسلام محقق

حلی را بفارسی در آورد و در آغاز آن دیباچه‌ای دارای یک مقدمه و چهارده مطلب گذارده و نکاتی از رجال و درایه در آن آورده است. او گذشته از ترجمه متن گاهی نیز رأی خویش را نیز می‌آورد. ترجمه در شب دوشنبه ۱۸ ج ۱۲۴۳/۲ بانجام رسید (ف ۱۹۲۷).

آغاز: هوالمستعان . بسمله . ابواب روض الجنان کلام بمفاتیح حمد و ستایش داور علامی مفتوح است که کتاب شرایع قدرتش را ایجاد ماسوی ترجمه ایست وافی .

انجام: ابی القاسم بن احمد الیزدی غفر الله خطیباً تهماً . . . امین یا رب العالمین.

[۸۵ - ب]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرفی محمدعلی صفائی که در روز پنجشنبه ۱۲ رجب همین سال ۱۲۴۳ بانجام رسانده است ، یادداشت دوشنبه ۲ شعبان ۱۲۶۲ در صفحه عنوان هست ، ۴۱۹ برگ شمار دارد (41968) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز رکوب
۰۲۴×۱۳ س ۴۰-۴۹/۵×۴۰/۵ ۳۳۶

ترجمه الصلوة

فیض کاشانی در این رساله از کار و اوراد نماز را در پنج باب بفارسی در آورد . این رساله را بهمن کریمی در شیراز بسال ۱۳۲۰ بچاپ رسانده است (مشار ۶۰۵) . در پایان نسخه چاپی بدو کتاب عین الحیوة و مشکات الانوار (گویا از همو) اشاره شده است (ذریعه ۴: ۱۱۴) .

آغاز: بسمله .

هر که نه گویا بتو خاموش به

هر چه نه با یاد تو فراموش به

سپاس و ستایش کریمی را که با کمال کبریا ... در لطف ... بر روی
بندگان بگشود .

انجام نسخه‌ها : وغرض اصلی بیان اصل نماز و ترجمه اذکار بود در تفصیل احکام خوض ننمود (نسخه‌ها با چاپی در چند سطر پایان یکسان نیست) .

[۴۶ - ج]

شماره یکم دفترست ، بخط نستعلیق سده ۱۱ با عنوانهای شنگرف ، عبارتهای عربی هم شنگرف ست ، در جدول زر و لاجورد ، ۴۳ پ - ۱۴ پ ، فهرست رساله‌های مجموعه در صفحه عنوان هست (۴۹۵۲۱) . کاغذ سپاهانی - جلد روغنی گل و بوته دار آراسه وزرکوب .
۰۱۸/۵×۹/۵س۱۹ - ۲۵/۵×۱۴/۵س۴۱۲

ترجمه قطب‌شاهی

از ابن خاتون عاملی است و گزارشی است بر اربعین استادش شیخ بهائی (ف ۱۲۱۶)

[۱۷ - ج]

بخط نستعلیق ، با عنوان و نشان شنگرف ، در جدول زر و لاجورد و سرخ ، و در ۱۰۴۸ یکسال پس از ترجمه نوشته شده است . سرلوحی در زمینه لاجورد با گل و بوته رنگارنگ در آغاز هست (۱۰۷۵۲) . کاغذ سپاهانی نخودی - تیماج مشکى مقوایى .
۰۱۷×۷/۵س۱۷ - ۴۴/۵×۱۴/۵س۴۲۴

[۱۳۸ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۴ از آغاز اندکی افتاده و از انجام نا نوشته شده است ، جای عنوانها سفید است (۵۵۸۶۹) . کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج خنایی ضربی مقوایى .
۰۱۶×۹/۵س۱۴ - ۴۲×۱۶س۴۵۴

ترجمه کتاب من لایحضره الفقیه

ترجمه ایست از کتاب من لایحضره الفقیه ابن بابویه قمی و جز لوازم صاحب قرآنی مجلسی یکم و ترجمه دیگری که پس از این می‌شناسیم .

[۸۲ - ج]

این نسخه دارای زکوة است تازیانات، دوبرسم نخستین وصالی شده، فهرست مطالب با اشاره بشماره بر آنها در آغاز هست.

آغاز بریده شده: علیها والمؤلفة قلوبهم وفي الرقاب... فريضة من الله يعني نیست صدقات و زکوة مگر از برای فقیران... و آن کسانی که سعی میکنند و آن از مالداران میگیرند و جمع میکنند و آن کسانی که زکوة میدهند بایشان بسبب آنکه دلهای ایشان با مسلمانان الفت گیرد و با کافران حرب کنند... باب آنچه آمده در آنکه نمیدهد زکوة را. روایت کرد حریر از امام جعفر صادق علیه السلام که او گفت نیست هیچ صاحب مال طلا یا نقره که منع کند زکوة مال خود را مگر آنکه بند کند خدای تعالی او را در روز قیامت.

انجام: باب آن چیزها که فرض است بر جوارح و اعضا... و گفت خدای تعالی و اذرایت الذین يتخوضون فی آياتنا... حتی يتخوضوا فی حدیث غیره و چون یبینی تو آن کسانی را که بتکذیب و استهزاء شروع میکنند در آیههای ماکه قرآن است پس اعراض کن از ایشان و منتهین بایشان تا آنکه.

نسخه بنسخ با عنوان و نشان شنکرف، عبارتهای عربی، عرب، از سده ۱۱ است، ۱۶۶ بر شمار دارد، برسم یکم اصل افتاده، صفحه نخستین کتاب و صفحه بازبین فهرست بریده شده و وصالی گردید (۵۵۵۳۱).

کاغذ سپاهانی - جلد نیمج مشکى مقوایى.

۱۷۴۳۱۹۳ × ۲۵ - س ۱۲ × ۱۷/۵.

ترجمه لایحه‌های ترکی در تشخیص خط حدود

دولت ایران و عثمانیه بروفق معاهده ارزوم مورخ ۱۲۶۳

دولایحه است و محبعلی یکانلو ناظم الملك مترجم لایحه نخستین میباشد و دوم آن در این نسخه «لایحه مورخه غره جمادى الثانیه سنه ۳۰۲ که جناب ناظم الملك در دار الخلافه طهران عرض و تقدیم نموده» است و صورت مجلس قومیسین مختلط از روس و انگلیس و ایران و عثمانی است. درباره آن در نسخه چنین آمده «لایحه تحدید حدود اراضی باغسائی و صیفی و ملخطاوی است که جناب ناظم الملك در سنه ۱۳۰۲ در دار الخلافه تهران قلمی و بعرض اولیای دولت علیه رسانیده با حضور تمام وزرای دربار اعظم در محضر اقدس همایونی روحانفاده قرائت شده است».

آغاز: لایحه نخستین هوالمعین و به نستعین . ترجمه لایحه ترکی
اقل بندگان محبعلی یکانلو ملقب بناظم الملك در تشخیص خط
حدود دولتین علیتین ایران و عثمانی بر وفق معاهده اخیره ارضروم
مورخه سنه ۱۲۶۳ و بعضی دلایل راجعه بآن در مأموریت قومیسین
مختلط باسلامبول . دولت علیه ایران با اینکه در خصوص حدود حق
الویه و ایالات حسمیه واقعه در خارج غربی منطقه خریطهای رسمیه
که الحاله هذه در تصرف دولت عثمانیه اند دعاوی حق داشتند .

انجام : و بعنوان خاتمه لایحه خودمان همان شرطین که در ابتدای
لایحه بیان نموده ایم تکرار و ختم کلام می نمایم (در کمال دقت و مواظبت
رسیدگی و تصحیح شده است (Muhammade).

آغاز: لایحه دوم بسمله . چون سالها مباحثه حدود فیما بین دولتین
ایران و عثمانی امتداد یافته است ظهور اختلافات و اشکالات زیاده
بود .

انجام : ولی همین قدر در نزد هر منصفی گویا اکتفا می توان نمود
غرة جمادی الثانیه ۱۳۰۲ (مقابله و تصحیح شد) .

[۱۸۳ - ج]

بخط لسمعلیق سده ۱۴ است در ۴۵+۵۰ صفحه (۱۷۷۷۲) .
کاغذ فرنگی - جلد روغنی گل و بوته دار رنگارنگ گرد آن تیماج مشکی .
۲۱×۱۴۳۵ - ۱۶×۹/۵

ترجمه النهایة فی مجرد الفتاوی

ترجمه کهنی است از النهایة فی مجرد الفتاوی که شیخ طوسی نگاشته است . درباره
اصل کتاب و همین ترجمه نگارنده در فهرست دانشگاه (ص ۱۸۲۸-۲۴۴۹) و فرهنگ
ایران زمین (دفتر ۱ و ۲ جلد) بحث کرده ام .

[۳۲۸ - ج]

این نسخه نهمین نسخه‌ایست که من از آنها آگاهم ولی کهن‌تر و ارزنده‌تر از همه آنها است ،
 بنسخ است باعنوانها و نشانه‌های شگرف و حواشی نسخه‌های دیگر را دارد ، شماره اجزاء نه برسی آن در
 گوشه راست برگ پایان اجزاء دیده میشود تا جزء ۳۹ ، در پایان مجلد نخستین آمده : « تمام شد مجلد
 اول از کتاب نهاییه و بعد از آن نوشته شود مجلد دوم ان شاء الله و فراغ افتاد از نوشتن آن در هفتم ماه
 محرم سنة ست و ثمانین و سعمائة » .

فهرست مطالب در آغاز هست ، شش برگ در پایان و چند برگ در میانه آن تازه تر است و از سده
 ۱۴ ، در صفحه عنوان پدری تاریخ زاده شدن فرزندان خود را بدینگونه یادداشت نمود : نظام الدین شب
 دوشنبه ۱۰۴۵/۱ ع ۱۰۴۵/۱ (برج اسد) و محمد زمان شب دوشنبه ج ۱۰۴۴/۱ (قوس) و محمود ج ۱۰۴۹/۲ (ثور)
 و محمد هاشم شب شنبه ۱۴ صفر ۱۰۵۹ (سنبله) و محمد کاظم شب پنجشنبه ۶ رمضان ۱۰۵۴ (حوت) .
 کاغذ سمرقندی و موریا نه خورده و برخی از عبارتها رفته - جلد تیماج مشکى مقوایی .

۰۱۵×۵۳۴۰۶ - ۴۰×۱۴/۵۳۴۰۶ - ۱۷×۱۵

ترجمه و قایة الروایة فی مسائل الهدایة

امام برهان الشریعة محمود بن صدر الشریعة الاول عبید الله خمولى حنفی (زنده
 در ۶۳۰) برای پسر دختر خود صدر الشریعة دوم « وقایة الروایة فی مسائل الهدایة » نوشته
 است . شیخ امام صدر الشریعة الا صغر عبید الله بن مسعود بن تاج الشریعة محمود محبوبی
 حنفی (م ۷۴۵) که همان پسر دختر او است « النقایة مختصر الوقایة » ساخته است (چلبی
 ۲ : ۶۱۰ و ۶۴۰ - معجم المطبوعات ۱۱۹۹) .

محمد صلاح بن بدر الدین محمد جرجانی این مختصر را بنام ابوالغازی عبید الله
 بهادر خان ترجمه کرده و در دوشنبه ۱۱ صفر ۹۳۷ در هرات آن را بانجام رساند .

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا محمد ... اما
 بعد چونکه در حدیث صحیح وارد شده که يك مرد فقیه بر شیطان اشد
 است از هزار عابد .

انجام : واجرننا من خزی الدنیا وعذاب الآخرة ... و سلم تسلیما
 کثیرا الی یوم الدین .

[۱۳۷ - ج]

این نسخه بنسبتعلیق، است عنوانها و نشانها شنتری و متن زیر خط مشکی یا سرخ، یرقان قلی این بردی خواجه آداغی در پایان ربیع یکم ۹۷۷ آن را نوشته است.

در بر ۳۱-۴۰ چند بندی است در فقه و حدیث با متن و ترجمه فارسی (۱۳۸۴۹).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج حنائی.

۱۸×۱۴ س ۳۵ - ۲۲/۵×۱۸ س ۱۵۴

تزوک تیموری

از امیر تیمور گورکان رساله‌ای بنام «تزوک تیموری» یا «تیمورنامه» در دست است و با «تدابیر الملوك» یا «تزوک امپراطور ناپلئون بوناپرت در آداب لشکر کشی و دشمن کشی و مملکت رانی» در بمبئی در ۱۳۰۸ بچاپ رسیده است. در دنبال قابوسنامه نیز در تهران در ۱۲۸۵ چاپ شده است. برون انگلیسی در تاریخ ادبیات فارسی از تزوکات و ملفوظات و یادداشت‌های تیمور بحثی کرده است (مشار ۲۱ و ۴۵۵).

[۴۹ - د]

این نسخه برابر است با دو چاپ تهران، بمبئی و بخط نستعلیق با عنوانهای شنتری، مورخ دوشنبه ۱۲۹۱/۱۱ ج ۱۲۹۱/۱۱ صفحات در دو جدول لاچورد و وزارت (۴۹۴۴۴).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج کبود ضری مقوا.

۱۰/۵×۱۷ س ۱۰ - ۱۷×۱۰/۵ س ۹۵

تعلیمات نظامی

درسهای تعلیمات نظامی است و دو بخش در نسخه‌ها است: نخستین در ۱۰۶ قاعده و دنبال آن فصل ۴ است در ۸ درس، بخش دوم در ۷ فصل است.

آغاز بخش ۱: باب دوم در بیان تعلیم و تربیت دسته و باطالیان است که در فرنگستان باطالیان و در ایران فوج میگویند.

انجام: و الا فرق دیگر ندارد.

آغاز بخش ۲: بسمله. و به نستعلیق. فصل در بیان اطلاعات نظامیه است.

انجام : از عقب صف بجای خود نروند .

[۱۴۱ - ب]

نستعلیق سده ۱۴، عنوان ولهان شنگرف ، (۱۰۰۰) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوای تازه .

۳۴۱×۲۱۵ - ۱۹ س ۱۴/۵×۲۴/۵

تفسیر شاهی (آیات الاحکام)

میرسید ابوالفتح شریفی حسینی (در گذشته در اردبیل بسال ۹۷۶) بنام شاه تهماسب صفوی در ۴۲ کتاب این تفسیر را نوشته و آیات مربوط باحکام فقهی را در آن تفسیر نموده و گویا در ۹۷۴ آن را بانجام رسانده است . همو برای همین شاه در صفوة الصفای ابن بزار تجدیدنظر نموده است . رساله اعتقادیة ابن بابویه را اوست که بفارسی درآورد (ذریعه ۴: ۲۷۷ و ۱: ۴۱ - طوس ۱: ۸ ش ۴۹ - ۵۱ - سپه ۱: ۱۲۹ - منزوی ۱: ۵۹ - استوری ۱: ۱۳ و ۱۱۹۷) .

در اجازات بحار (ص ۱۷۴) از این کتاب بنام فقه القرآن امیر ابوالفتح یاد شده است . در فهرست طوس (۲: ۶۸ ش ۲۲۰) کتابی بنام «رسالة آیات احکام فقهیه» بفارسی از ملک علی تونی از دانشمندان زمان شاه سلیمان صفوی دانسته شده که آغاز آن با آغاز تفسیر شاهی یکی است و نسخه آن در ۱۰۹۸ در زمان همین تونی نوشته شده است (نیز ذریعه ۱: ۴۴) این یکی گویا گزیده‌ای از همین تفسیر شاهی باشد .

همین تفسیر شاهی در فهرست سپهسالار (۱: ۱۲۹ ش ۲۰۰۷) از میر ابوالفتح سید محمد بن ابی سعید تاج سعیدی حسینی (م ۹۵۰) دانسته شد، است . در نسخه ش ۱۰۸ ما نام مؤلف ابوالفتح حسینی آمده و از شاه تهماسب و نام کتاب هم در آن یاد شده است . در ذریعه (۱: ۴۰۴ و ۳۰۱) از تفسیر قطب شاهی که شاه قاضی مولی محمد یزدی برای سلطان محمد قطب شاه بسال ۱۰۲۱ در تفسیر آیات احکام نوشته است یاد گردید از آغاز آن هم پیداست که جز تفسیر شاهی میباشد .

آغاز: بسمله . و به نستعين . فاتحه فايحه كتاب كتاب فصاحت مآب
و خطبه واضحه خطاب خطاب بلاغات انتساب حمد و ثنائى متكلميست .
انجام : و از شمايم ختامه مسك جان طالبان را معطر گردانيد .
الحمد لله على حسن الفاتحة والخاتمة والصلوة والسلام على خاتم النبيين
و عترته الطاهرة الباهرة (اللهم اغفرلى ولوالدى ولجميع المؤمنين
وسلم وتسليما كثيرا كثيرا) .

[۱۰۸ - ب]

این نسخه کامل و بخط لسمعلیق با عنوان و نشان شنگرف ، از روی نسخه اصلاح و تبلیغ شده مصنف
و دارای خط او در روز شنبه ۱۰۶۰/۴ ج ۲۵ نوشته شده است ، معزالدین محمد منجم پسر محمد زمان نویسنده
و مالک نسخه است ، همچنین محمد رضای موسوی پسر سید مرتضی قاضی لاهیجانی آن را مالک بوده
است (۴۹۹۰۲) .

کاغذ فرنگی آب دیده و صالی شده و برخی از عبارات رفته - جلد تیماج مشکى ضربی .
۲۸۰×۱۸۳ - ۱۹۰/۵ س ۱۹ - ۱۹×۱۰

[۸۵ - ج]

این نسخه از آغاز الحاده و چنین است آغاز آن : « از امام موسی کاظم ع در حق کسی » نیمه های
آیه (نخسین) .

بخش نسخ ، عنوانها سفید مآلده ، در رمضان ۹۸۴ نوشته شده است (۵۲۹۴۷) .
کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکى .
۲۲۶×۱۲۴ - ۲۵/۶ س ۱۷ - ۲۴×۱۲

تقویم (مختصر در معرفت...)

از عبدالقادر بن حسن رویانی لاهیجی دانشمند سده نهم (۸۹۵) است و دارای
يك مقدمه در دو قسم علامات تقویم و دو باب نخستین در چهار فصل و دومى در دو فصل و
خاتمه در هفت فصل .

آغاز: بسمله . الحمد لله العلى الولى والصلوة على النبى الامى اما بعد
این مختصر یست در معرفت تقویم خالی از اطناب مشتمل بر مقدمه
و دو باب و خاتمه کتاب بنده جانی عبدالقادر رویانی بر رسم مطالعه
عزیزان در قلم آورده .

انجام: خاصه از نحسی منصرف شود هیچ سهمی و کاری نشاید کرد
انجام نسخه شماره ۶۳۳/۲ سپهسالار: «در برخی در دو هزار سال تمام
کند. والله اعلم».
در آنجا نسخه دیگری هست بشماره ۶۳۴/۲.

[۴۰۴ - ج]

شماره سوم دفتر است، بخط نستعلیق با عنوانهای ششگونی از سده ۱۱، ۱۷۱۴ پ-۱۸۰۰، در پایان

دارد:

تمت رساله بمعرفه جندق در محلی که باتفاق خواجه شمس الدین که
متوجه یزد بودیم و ایشان را اندک بیماری عاید شده ایشان بنای بران
نهاده رفتن موقوف نموده بودند و سفر (؟) را بر نشانها بود ماندن بقریه
مزبور مزید علت شده بخاطر رسید که این رساله را بنویسم شاید
که چون مشغول بکتابت شدیم رفع پریشانی‌ها شود چاشت یوم الاحد
۲۶ شهر شعبان المعظم که شروع در کتابت شد و پیشین همان روز تمام
شد تمام شد. این رساله در دولتخانه عالیحضرت افادت و افاضت پناه
فضیلت و کمالات دستگاه افاضی القضائی قاضی مسیح قاضی قلعه مبارک
آباد بتاریخ روز شنبه بیستم شهر شوال با اقبال سنه ۱۰۸۲ المذنب
ضعیف محمد شریف ابن رستم علی کفشگر عفی عنه).

تقویم (معرفت...)

اسحق بن یوسف گیلانی پزشک این رساله نجومی را نوشته است.

آغاز: بسمله. و به نستعلیق. حمد بحدود و رود بی عدد احدی را میسرزد
که صفایح صحائف افلاک را بخانه... اما بعد این رساله ایست در
معرفت تقویم خالی از تطویل مرتب بر مقدمه و سه باب و خاتمه فقیر...
اسحق طبیب ابن یوسف الطیب گیلانی برسم مطالعة عزیز در قلم
آورد.

انجام : مودت و عداوت والله اعلم بالصواب واحکم بحقائق الامور.

[۱۱۱ - ج]

شماره دوم دفراست ، بخط نستعلیق روز پنجشنبه زی حجه ۱۲۲۲، ۳ ۳۲۰-۳۲۹ پ .

تقویم (معرفت ۰۰۰)

احمد بن محمد مهدی شریف سپاهانی خاتون آبادی مؤلف این رساله است و او بگواهی نسخه ما از دانشمندان سده دوازدهم میباشد . نسخه ای دیگر از این رساله در هشت فصل در کتابخانه دانشکده ادبیات (ص ۱۳۴ فهرست) و دانشگاه ش ۱/۵۷۱/۲ هست .
آغاز: بسمله . وبه نستعین . الحمد لله الذی جعل الشمس ضیا والقمر نورا ... و بعد چنین گوید... احمد بن محمد مهدی الشریف الاصفهانی الخاتون آبادی که این مختصریست مفید در معرفت تقویم و منتخبی است جدید از رساله کثیر الفائده که این حقیر نوشته بودم در ایام قدیم .
در ضمن ده فصل ،

انجام : و نشاید که نخستین با آفتاب بر درجه کف الخضیب باشند که مغل دانند بدعا ختم شد این رساله کثیر الفائده .

[۶۰ - د]

شماره دوم دفراست ، بخط نستعلیق مانند شماره یکم آن که تاریخ ۱۱۲۳ دارد ، عنوان و نشان ورقم و شکل شنغری ، حاشیه ها با نشانه «منه عفی عنه» و «منه» و «منه عفی عنه بخطه» و «منه سلمه الله تعالی» ،
۳ ۱۰۴-۱۰۵ ر .

تلگرافات

تلگرافهائی است که از داخل و خارج بدربار ناصر الدین شاه شده است بفرانسه و برمز و بفارسی و تاریخهای ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ دارند .

[۱۲۹ - ب]

خط شکسته نستعلیق سده ۱۴ ، معن فرانسوی بحروف ایتالیایی (61199) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .
۳۶۸×۲۴/۵ - سطر و اندازه ۳ و ۳/۴ سون .

تلگرافات

صورت تلگرافهائی است که از تاریخ ۲۰ ذی قعدة ۱۳۳۰ تا ۲۵ صفر ۱۳۳۱ هجری قمری از شیراز بتهران شده است .

آغاز: نمره کتاب ۸۲۵ - صورت تلگرافاتی که بعنوان وزارت جلیله داخله در شهر ذی قعدة سنه ۱۳۳۰ مخایره شده . از شیراز بتهران ۲۰ ذی قعدة / ۳۰ مقام محترم وزارت جلیله داخله دامت شو کته .
انجام : ۳۴۷۱ از شیراز بتهران ۲۵ صفر / ۳۱ جواب نمره ۴۵ دولتی ..
منتظر جواب هستم نمره ۳۴۷۱ مهدی قلی .

[۲۷۹ - ج]

بنخط نستعلیق سده ۱۴ است ، چندبرگی درمیان و پایان سفیدمانده است (4977۱) .
کاغذ فرنگی - جلد مقوا .
۳۴۸×۲۰ - ۱۸ س ۱۴×۱۲ .

تلگرافات و مراسلات

خلاصه تلگرافها و نامه‌های داخل و خارج است که در ۱۳۱۹ بمظفر الدین شاه مخایره و عرض شده و پاسخ آنها است .

آغاز: هو الله تعالی شانه العزیز . کتابچه خلاصه احکام و مقررات مبارک ذات اقدس بندگان اعلی حضرت قدر قدرت شاهنشاهی ... در جواب تلگرافات و مطالب کتبی دایر بوزارت امور خارجه از تاریخ شهر جمیدی الاولی سنه اودئیل ۱۳۱۹ .

انجام : اقدامات لازمه بعمل بیاورید و تحقیق کرده احقاق حق نمائید .

[۱۲۳ - ب]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۴، ۱۰۲ برگ شمار دارد (61196) .
کاغذ فرنگی کبود - جلدمقوا رویه مخمل سرخ .
۴۵/۵ × ۲۲ - ۱۱ س ۱۵۳۵۳

تفصیح مقاله در توضیح رساله

شاهمیر هبة الله حسینی حسینی برای پسران خود بر رساله هیئت یار رساله تام المقالة مولی علی قوشچی از روی نهایة الادراک و تحفه شاهی و شرح تذکره و ملخص چغمینی این شرح آمیخته را نوشته است . نام شارح و شرح و قوشچی و رساله او در دیباچه آمده است . نسخه دیگری از این شرح در فهرست دانشگاه (ف ۹۱۹) شناخته شده است (نیز ش ۶۰۱ و ۶۰۱ مکرر سپهسالار) .

آغاز: بسمله . خوبترین هیئتی که مصور ناطقه عرایس کلام لطایف نظام بران وجه مصور سازد ... اما بعد ... هبة الله الحسنی الحسینی الشهیر بشاه میر ... در حیز املا و ربقه انشا می آورد .
انجام : در نهایت صعوبت و اشکال است فحقق أن القوة بذلك المقالة بعون الله المنعم المفضل وقد تم المقالة الثانية من حيث اللفظ والمعنى بالفضل والافضل بتوفيق الملك المتعال .

[۲۲ - ج]

این نسخه کامل ، بنسبعلیق با عنوان شنگرف ، متن زیرخط و مسمیح ، نوری آن را در ۱۲۴۲ نوشته است ، مهدعلیا آن را در ۱۲۴۲/۱۶۱۸ برای مدرسه تازه ساز ارم وقف کرده است (9341) .
کاغذ فرنگی کبود - جلبدیماج هسکی ضرای مقوایی .
۴۶/۵ × ۱۷۳۱۸۶ - ۲۴ س ۱۸ × ۱۸

توضیح الاخلاق

سلطان العلماء خلیفه سلطان سید امیر علاء الدین حسین بن امیر رفیع الدین

محمد بن امیر شجاع الدین محمود حسینی آملی سپاهانی وزیر شاه عباس یکم و دامادش (در گذشته در ۱۰۶۴) بدستور شاه صفی اخلاق ناصری خواجۀ طوسی را بنام یاد شده گزین و دیگر گون نموده و عبارات روشن تر و آسان تری در آورده و آنرا در ۱۰۵۱ بانجام رسانده است. نویسنده ذریعه (۴: ۴۹۰) نسخه‌ای از آن داشته است. او چنانکه در دیباچه هم می‌نویسد در خطبۀ کتاب دست نه برده و همه آن را آورد. این نکته را هم او گفته که طوسی خطبۀ نخستین را برداشته است. او نه مانند دوانی دستور می‌گساری را نیانداخته است (ص ۱۳۲).

آغاز: هو الفیاض. این نسخه شریف و کتاب لطیف مسمی است بتوضیح الاخلاق که حضرت با رفعت صاحب خلق عظیم خواجه نصیر الدین محمد طوسی ... تالیف و تصنیف فرموده بودند و بتاریخ سنۀ احدى و خمسين و الف ... حسب الامر المطاع ... شاه صفی الصفوی الموسوی بهادر خان نواب مستطاب مستغنی الالقب سلطان العلمائى خلیفه سلطان الحسینی عبارات واضحه و اشارات لایقه بتحریر در آورده است. بسمله. و به نستعین فی کل الامور. بعد از حمد و تعظیم خالق قدیم و صلوات و تسلیم صاحب خلق عظیم ... بدانکه چون لمعای ازل معات ضمیر خورشید نشان ... شاه صفی الحق والدین ... این بنده کثیر العصیان خلیفه سلطان راجرات جولان در نظر گاه آن آفتاب جهان داده فرمان قضا جریان شرف صدور یافته بود که کتاب مستطاب اخلاق ناصری را ... تصفیه و توضیح نموده.

انجام: و آفتاب معدلت را همیشه از افق عظمت پاینده از لطیف مجیب بکرمه و منه و الحمد لله وحده العزیز (تحریر شد ۱۵ شهر جمادی الاولی سنۀ ۱۰۶۳ مطابق ثیلان ثیل حرره الفقیر الحقیر ... عفی عنه - نام نویسنده سیاه شده).

کتاب دیگری بنام توضیح الاخلاق عبد الله شاهي هست از شمس الدین محمد بن علی بن نعمت الله مشهور بابن خاتون عاملی شاگرد بهایی که

گویا کتاب سلطان العلماء را دیده و در آن دست برده و بنام خود ساخته است. در آغاز آن آمده :

«چون عبدالله قطب شاه (۱۰۲۰ - ۱۰۸۳) کتاب مزبور را کثیر النفع یافتند و عبارت آن اگرچه فارسی بود اما فارسی که از قلم فضلی دانشمند مثل ایشان بریزد و ازان قبیل نیست که جمعی که بهره‌ای از علوم ظاهری نداشته باشند و ببعض فنون حکمت آشنایی بهم نرسانیده اند جمیع مطالب آن را توانند بحیطه فهم درآورند راقم حروف را مأمور ساختند که سرپای کتاب مذکور گشته بعبارتی واضح‌تر و بیانی شافی‌تر که فهم همه کس بآن تواند رسید در مقام تحریر آن درآید و هر جا در عبارت اجمال بکار رفته باشد تفصیل دهد و هر جا ایجاز و یا اغلاقی واقع شده باشد در مقام توضیح آن درآید و بر وجهی که خواص و عوام ازان منتفع توانند شد و وضع و شریف بمعانی آن توانند رسید در توضیح آن بکوشد اگرچه در مقام تغییر عبارت این قسم بزرگی در آمدن و آن را توضیح دادن خالی از سوء ادب نیست و از قبیل ریسمان پنبه کردن است نهایتش بحکم المامور معذور شروع در آن نموده به توضیح الاخلاق عبدالله شاهی موسوم ساخت».

آغاز: بسمله.

ای خلق تو خلق را نماینده راه

ز اخلاق خوشت عقل کهن را تبه‌خواه

حمد تو بود فتح بهر کار که هست

اینست بلی نشانه حمداله

پس حمد لایق و ستایش فائق پرورد گاریرا که احصای نعم و تعداد

مراتب فضل و کرم او از مرتبه امکان و حوصله تصور بیرون است.

انجام: و بر طلب آنچه رضای او در آنست حریص گرداناد انه اللطیف

المجیب (تم فی سنة ۱۰۵۷).

ابن خاتون «آداب شراب خوردن» را بر نداشته است.
(نسخه شماره ۴۴۲ آقای سلطان القرایی مورخ ۱۰۵۷ - فهرست ادبیات ص ۲۰).

این دانشمند مؤلف ترجمه قطب شاهی (ص ۵۵) است بنام سلطان محمد قطب شاه در ۱۰۲۹ و کسی که زینة المجالس مجدّی را با گذاردن خطبه همین ترجمه قطب شاهی در آغاز آن بنام خود کرده است (ش ۱۸۰۹ سپه)

[۴۶ - ج]

شماره سوم دفتر است، بخط استعلیق چلیبا با عنوان شنگرف، در جدول زر و لاجورد که در ۱۵ ج ۱۰۶۴/۱ نوشته شده است، ۳۱۸ پ - ۹۴ پ ص ۴۴ - ۱۸۵ .

ثبت مطالب رعایا

سیاهه ایست از ادا و ستدهای و بستن کاریهای مردم در برابر کارکنان دولت آن زمان و صورت مجلس درباره پاره‌ای از آنها.

آغاز: خلاصه ثبت مطالب رعایای دولت بهیه روسیه که روزهای چهارشنبه هر هفته با حضور معتمد السلطان میرزا جوادخان نائب الوزراء و عالیجاه ... آقا عرب صاحب مترجم اول سفارت و سایر اجزاء لازمه اجلاس میشوند... فی شهر صفر... سنه ۱۳۰۱.

[۵۸ - ب]

بخط شکسته نستعلیق و سیاق و سباق و اصل است (۵۵۸۶۶).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی.
۳۸×۴۴ - سطر و اندازه ۳۰ نون.

جام جهان نما

از غیاث الدین منصور دشتکی است و در ایران بسال ۱۳۱۳ بچاپ رسیده است (ذریعه ۲۴:۵ - مشار ۴۶۵ - ف ۲۵۹۳).

[۴۵ - ۵]

تعلیق عنوان و نشان شترقری، در جدول زر و لاجورد، از سده ۱۱ یک صفحه در میان سفید است

• (۱۱۹۴)

کاغذ سپاهانی آهار مهره - جلد تیماج مشکی .

۱۸×۱۱۵۷۳ - ۱۳×۶۱۷

جامع عباسی

شیخ بهائی بدستور و بنام شاه عباس این کتاب را در بیست باب میخواست بنویسد و تا پنج باب آن نوشت و در گذشت سپس شاگرد او نظام الدین محمد بن حسین ساوجی بدستور همین شاه پانزده باب بر آن افزود و در ۲۰ شعبان ۱۰۳۲ بیایانش رسانده مانکه بارها در ایران بچاپ رسیده است . سید زین العابدین حسینی خواهرزاده و شاگرد بهائی باب هزار در دوازده مطلب بر آن افزود و میخواست که این یکی ششمین باب آن باشد و بابهای دیگر را هم بنویسد . محمد بن خاتون عاملی هم گویا آنرا تکمیل یا شرح کرده است .

(فهرست مجلس ۲: ۱۹ ش ۴۲ - کشف الحجب ص ۱۵۴ - ذریعه ۳: ۴۰ و ۳: ۶۲۰۵ -

طوس ۵: ۳۹۱ - سپه ۱: ۳۷۷).

[۷۵ - ج]

این نسخه بخط نسخ با عنوانهای شترقری از سده ۱۱ است، محمد علی بن حاجی یار احمد طالقانی در قزوین آنرا نوشته، تاریخ باب پنجم آن ۱ صفر ۱۰۸۵ است، باب ۶ تا ۴۰ آن در این نسخه از ساوجی میباشد، تاریخ تالیف ندارد، مهر محمد علی در پایان همت با تاریخ ۱۰۸۵ بخط دیگر چه نیمه پائینی صفحه بریده شده است، زایچه تولد محمد جعفر ابو سعید پسر کیخسرو بیگ دوات دار حاج الحرمین الشریفین شب چهارشنبه ۱۴ رمضان ۱۰۹۶ و تاریخ تولد محمد صادق در ۲۷ صفر ۱۲۱۱ و عبدالحسین در شب سه شنبه ۴ شعبان ۱۱۱۰ در پایان نسخه دیده میشود، برگ نخستین کتاب تازه و نو نویس است (۱۳۵۷).

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

۱۸×۱۱۵۷۳ - ۱۳×۶۱۷

جاودان نامه

باباافضل کاشانی مؤلف این کتاب است و دوبار بچاپ رسیده است (ذریعه ۵: ۷۷- ف ۲۲۰).

[۷۳ - ب]

شماره پنجم دفتر است ، ۷۳۴ پ - ۸۴ ، مورخ ۱۲۹۴ .

جغرافیا

این کتاب ترجمه است از متنی فرانسوی در جغرافیای طبیعی و تاریخی و جنگی که در مدرسه مخصوص جنگ پاریس تدریس میشده است . مترجم برخی از اصول موضوعه را در آغاز آورده است . کتاب دو جزء است : نخست علم هیئت جدید ، دوم جغرافیای طبیعی و سیاسی کره زمین و جغرافیای کشور فرانسه که با ایران رابطه بیشتری دارد . جزء دوم جغرافیای طبیعی و تاریخی و جنگی است از روی آن متن .

آغاز: هو القادر المعز . بسملة . الحمد لله رب العالمین ... و بعد چون بعضی از حقیر خواهش نمودند که مباحثه از علم جغرافیا بجهت ایشان قرار دهم .

انجام : بندر خاش بندر ارخس . بجهت ... آقای حاجی حسینقلی خان نوری ... تحریر شد یوم دوشنبه بیست و سیم شهر صفر المظفر سنه ۱۲۹۸ .

[۱۹ - ج]

تعلیق روز دوشنبه ۲۳ صفر ۱۲۹۸ (۳۵۳۲) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی .

۱۵×۷/۵ - ۲۴×۱۴ ۱۰۵ - ۱۱

جفر

درفهرست دانشگاه (ص ۲۱۷۲) اندکی از جفر یاد کرده‌ام این نسخه‌ها نیز رساله‌ای در جفر است بی‌جداول.

آغاز: هو الله سبحانه بدانکه کتاب جفر و علم آن منسوب بشاه مردان است و این کتاب مشتمل است بر بیست و هشت جزو و هر جزو چهارده ورق که بیست و هشت صفحه باشد و هر صفحه بیست و هشت سطر و هر سطر بیست و هشت خانه در هر خانه چهار حرف مکتوب است .
انجام : باخود دارند که اثر عظیم دارد (تمت).

[۶۲ - ب]

شماره شایزدهم دفتر است ، بهمان خط شماره پیشین آن از سد ۹۱۱، ۲۴۹۳ پ - ۲۴۰ .

جلاءالاذهان و جلاءالاحزان فی تفسیر القرآن

از ابی المحاسن الحسین بن حسن جرجانی کازرونی است . دراینکه این کتاب با تفسیر گازر چه ارتباطی دارد میان فهرست نویسان سخنها رفته است و در کتابهای زیر آنها را می‌بینیم :

« ذریعه ۴: ۲۷۰ و ۳۰۹ و ۱۲۳: ۵ - طوس ۱: ۲۵ و ۸: ۲۵ تفسیر ش ۲۰ و ۷۸ - ۸۰ - سپه ۱۰۱: ۱ - کشف الحجب ص ۱۵۷ - مجلس ۳: ۱۷ - ۲۰ - مغزوی ۱: ۴۷ و ۲ و ۸۵ - ۶۹۸ - استوری ۱: ۲۹ و ۱۲۱۱ - دیباچه محدث بر چاپ ۱۳۳۹ خ) .
این کتاب جز کتاب جلاءالاذهان فی علوم القرآن تالیف سید ابوالخیر محمد معین الدین بن خیرات علی مشهدی کراوی میباشد (استوری ۱: ۵۶) .

[۶ - ب]

این نسخه ازسوره یسن است تا سوره ناس و بخط نستعلیق باعنوانها و نشانه‌های شگرف و آینه‌ها نسخ ، ملاحسین بن حاجی محمد در ۱۰۸۰ هـ آنرا نوشته است (۴۸۳۲) .
کاغذ سیاهانی - جلد آیماج ترکیبی ضریبی مقوایی .
۴۹×۱۵ س ۴۷ - ۴۶، ۵×۴۴ س ۴۰۴

جلال‌المیرن

محمد باقر مجلسی نویسنده این کتاب است که در ۱۴ باب میباشد و در محرم ۱۰۸۹ انجام یافته و به چاپ هم رسیده است (ذریعه ۱۲۴:۵ - مشار ۴۹۶).

[۱۲ - ج]

بخط نستعلیق ، عبارات عربی نسخ درشت ، محمد بن سلطان محمد حیدر تبریزی بیادگار برای خواجه محمد صالح در ۱۶/۴ع ۱۰۹۹ نوشته است ، مالك ملا محمد سلیم کتاب فروش در شوال ۱۱۴۹ ، وقف حاجی ملا محمد حسن بسطامی در ۱۲۹۹ (۹۳۵۶) .

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج خنایی ضری مقوایی .

۱۸×۱۳ - ۲۴×۱۸ - ۲۰ س ۱۳

جمع مختصر

از وحیدی تبریزی قمی در گذشته ۹۴۲ در گیلان است . او مفتاح البدایع در لغت پارسی هم دارد و بدایع الصنائع در عروض و قوافی که برای برادرزاده خود نوشته است (دانشمندان آذربایجان ص ۳۹۳ - تحفه ص ۱۲۶ - فهرست مجلس ۲ : ۳۶۱ و ۴۱۰ ش ۶۰۴/۱ و ۶۴۳/۱ - ذریعه ۶۴:۳ و ۱۳۹:۵ - طوس ۱۵۹:۳ و ۱۶۱ ش ۱۶) این کتاب «مختصر وحیدی» نیز خوانده میشود . در مدرسه سپهسالار دو نسخه ازان بشماره ۲۶۸/۲ صدر و ۶۸۰۷/۲ هست . ریونیز نسخه شماره Har1500 (ص ۷۸۹) آنرا شناساند و از نسخه‌های پترزبورگ و وین و گوتا و مونیخ هم یاد نمود . این رساله بکوشش برتلس در مسکو بسال ۱۹۵۹ به چاپ رسیده است (راهنمای کتاب ص ۱۳ ش ۱۰۸) .

آغاز: سپاس بی قیاس واجب التعظیمی را که بتشریف نطق انسان را مشرف ساخت و کلام موزون و علم اوزان موهبت فرمود ... اما بعد بدانکه این مختصریست از منشآت وحیدی تبریزی در علم عروض

و قافیت و صنایع الشعر که از برای برادرزاده خود تألیف کرده تا بدین مقدمه در اوزان مدخل کند و حدود قافیه بشناسد و صنایع الشعر بداند و این را «جمع مختصر» نام نهاد.

انجام: هر کس که علم قافیه را این مقدار بداند او را کفایت باشد. والله اعلم.

[۸۰ - د]

این نسخه بخط نستعلیق سده ۱۱ است با عنوانهای شغرف و تائیمی از مبحث قافیه را دارد بدینگونه: «قافیه با وصل و خروج و مزید و نایره . من زره (۹) همسر ستم ، بنده چاکر ستم ... و حرکتی که پیش از روی آمده توجه» عنایت الله بن محمد رضوی کلبایگانی در ۱۲۴۳ نسخه را در سپاهان خریده است ، خط علی صافی و اسدالله مداح (بامداد) در آغاز دیده میشود ، حاج محمد بن شیخ حبیب محمد بن شیخ پیر محمد آن را خریداری نمود ، در هامش شعرهایی بترکی برای مثال انواع بدیع آمده است (۴۴۷۷) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .

۱۹×۱۲/۵۳۷۹ - ۱۱×۶

جمع و خرج (کتابچه ...)

آغاز: جمع و خرج سنه بارس ئیل ممالک محروسه از قرار دستور العمل ولایات که از دیوان اعلی صادر شده است .

انجام: باقی و زیاده تفاوت .

فهرست عنوانهای یاد شده در هامش که مورد و محل جمع و خرج را میسرساند:

آذربایجان - خراسان - مصارف دیوانی - مواجب و مقرری : شاهزادگان - ارباب قلم - فضلا و اطبا و منجمین - امرا و خوانین قاجار - سایر خوانین - غلامان - عمه جات - اهالی دول خارجه - غازیان و مهاجرین و جماعت افاغنه و هزاره - نظام - پیش کاران - خارج نظام - سایر مخارج - تعمیر عمارات - کرایه - مخارج ولایتی - صرف تعزیه داری و غیره - مستمری - مقرری و تیول - تخفیف - مواجب سرایداران و باغبانان و عمله تقاره خانه - بذرو علفه - باقی - ابواب جمعی صاحب جمعان - صاحب منصبان

دارالخلافة - معیر الممالک - عالیجاه آقامحمدحسن - عالیجاه اسمعیل خان - عالیجاه
فرخ خان - عالیجاه حاجب الدوله - عالیجاه ناظر - عالیجاه قاسمخان - عالیجاه میرزا
علی اکبرخان - صاحب جمعان - ولایات - باقی دستورالعمل ولایات.

[۳۶۳ - ج]

بخط نستعلیق و سیاق سده ۱۴ (61178) .
کاغذ فرنگی - جلد ترمه فرد آن تیماج مشکی .
۲۳×۱۶ - ۲۴×۱۰ س ۱۶×۱۰ .

جمع و خرج طهران (کتابچه...)

« صورت جمع و خرج سنه تخاقوی ثیل دارالخلافة طهران » است بنام عیسی خان
بیگلربیگی مورخ ذی حجه ۱۲۶۶ با توقیع وصحه ومهر ناصرالدینشاه .

[۳۷۱ - ج]

بخط شکسته نستعلیق و سیاق سده ۱۴ (61174) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ روکش ترمه .
۲۴×۱۶/۵ - سطر ۳۰ ناسون اندازه : ۱۵×۹ .

جمع و خرج طهران (کتابچه...)

دفترچه جمع و خرج یا دستورالعمل سنه یونز ثیل دارالخلافة طهران است .

[۳۷۳ - ج]

بخط شکسته نستعلیق و سیاق سده ۱۴ (61175) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .
۲۱×۱۷ - سطر ۳۰ ناسون اندازه : ۱۵×۷/۵ .

جمع و خرج فارس (کتابچه...)

« کتابچه جمع و خرج سنه قوی ثیل مملکت فارس و کوهگیلویه داد و ستدی

مقرب الخاقان معتمدالدوله منوچهرخان» که از طرف مستوفیان دیوان اعلیٰ مشخص و معین شده است با فرمان محمد شاه غازی (بامهر او) مورخ رجب ۱۲۵۲ در آغاز . در هامش صفحه یکم دارد «بمهر مبارک برسد و باقی که یکصد و بیست و چهار هزار و دو بیست و شصت و دو تومان نقد است و هزار و سیصد و هفده خروار جنس به پای جناب مستوفی الممالک میپاشد و اگر عملی غیر از این بروز کنند بازپای ایشان است و میرزا اسمعیل گرگانی معین خواهد نمود» .

[۱۳۰-ب]

خط نستعلیق و سیاق سده ۱۳ (61189) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج فرسوده از یکسوی .

۴۳×۲۱/۵ - ۱۸×۱۴/۵ - ۴۳

جنگ

در این جنگ نخست مثنوی عرفانی میرزا محمد شیرازی متخلص به عالی و ملقب به نعمت خان و دانشمند خان در گذشته ۱۱۲۰ است (ذریعه ۹ : ۶۷۶) .

چنین است عنوانهای آن :

۱- تمثیل استعاذه از شیطان که دزد ایمان است و پناه بردن بحضرت رحمان که محبوب حقیقی همانست .

۲- بیان حصول سعادت نفس از معرفت ذات و شأمت ذمایم خصال و قبح مآثر شهوات .

۳- تمثیل پنداشتن بدو اصلاح فاسد بافسد .

۴- تمثیل تحصیل کام بحیله و ایدای غیر بصفات رذیله .

۵- انباء از فائده توکل و توسل بمبدأ هر جزو و کل .

۶- بیان وثوق بعنایت حق و ترك اضطراب و قلق .

۷- تجدید اندازه عقل و معاش و تحقیق حسن و قبح تلاش .

۸- بیان فضیلت اعتماد بر زوق بر حضرت رازق و عجز مخلوق در جنب قدرت خالق .

- ۹- تموج غیرت الهی از بحر فیض نامتناهی .
- ۱۰- تمثیل هبوط نفس بدرك الاسفل ضلال و صعود آن بدرجة الاعلی سعادت حسن و مال .
- ۱۱- بیان شرافت بالذات که در ایمان است و خساست بالطبع که در کفر و عصیان است .
- ۱۲- تمثیل وخامت عاقبت از اشتباه و تأویل محرومی از مطلب دلخواه .
- ۱۳- تمثیل مکاره ناشی از اغلاط و بیهودگی نشاط و انبساط .
- ۱۴- منع از تقدیم کار دنیا بر مآرب عقبی و نهی از ترجیح فواید ادنی بر مطالب علیا .
- ۱۵- حکایت خرده دزدان بتمثیل ارکان در بردن جان .
- ۱۶- حکایت وزیر و وزیرزاده بطریق تمثیل و اشاره بکریمة ان مع العسر یسرا بعنوان تأویل .
- ۱۷- حکایت ترك ظالم سراسر شقاوت بتمثیل دنیاپرستی عابدان ریایی در لباس عبادت .
- ۱۸- تمثیل دشمن نوازی دوست و دوست گدازی که از اسرار اوست .
- ۱۹- مذمت دنیای دون و خلقت آن بر طبع و اردن .
- ۲۰- تمثیل عبادت مستضعفان و عدم استقلال و استقامت ایشان .
- ۲۱- اشارت بطاعت ناقص که ساقط از درجه اعتبارست و ایمای بر این معنی که خلوص عقیدت و ثبات استقامت در کار است .
- ۲۲- تمثیل سفاهت ظاهر پرستان که مرجح مرجوح اند و بلاهت فطرت پستان که محسن مقبوح اند ،
- ۲۳- تمثیل احوال مخلصان که قهر رانیز لطف دانند و هر گز از روی منافرت رواز مشارکت نگردانند .
- ۲۴- تمثیل .
- ۲۵- تا ۲۸ حکایت .

۲۹ تا ۳۱ تتمه .

۳۲- حکایت .

۳۳- بیان وبال خیال فاسد و نکال سوء ظن حاسد .

۳۴- بیان فطانت عاقبت اندیشان که اتقوا من فراسة المؤمن ایما ایست بکیاست

ایشان .

۳۵- بیان زیان زبان گشودن بسخن ناصواب و خائمان بر باددان مانند حجاب .

۳۶- تمثیل سخن بی هنگام بشامت آن محروم شدن از مردم .

۳۷- تمثیل مزیت عالم بر جاهل و بیان فائده ترك منازعه باطل .

۳۸- تمثیل وخامت عاقبت که لازم اشرار است .

۳۹- تمثیل فرونی رحمت حق بر مزد عامل و شمول عاطفت بی نهایت بر متوکل .

۴۰- بیان حقیقت توکل و فواید انابت توسل .

۴۱- تمثیل .

۴۲ تا ۵۷- حکایت .

۵۸- حکایت بر سبیل تمثیل .

آغاز مثنوی :

حمد و شکر او را که هر چه هست ازوست

دام هستی حلقه دار ازهای و هوست

لا والا مایه هن قید شد

تار و پود از بهر دام صید شد

انجام :

عارفا روز جدایی را ببین

فهم کن برهان تنها ایست این

یعنی اینجامن عمل کردم بذات

معتبر نبود تعدد در صفات

(مثنوی نعمت خان عالی حسب الخواش عالی حضرت رفیع منزلت مورد)

فیوضات رب رحیم آقا عبدالعظیم کاشانی ساکن البلاد احمد شاهی
باتمام رسید).

سپس این قصیده است:

آغاز: فی المنقبه وقصه جيلك .

جبار وجهاندار و توانگر

روزی ده خلقان بکرم رازقا کبر

فردو صمد وقادر وحی است

داندۀ اسرار خلاق همه یکسر

انجام :

در جنگ چنان کشت علی مر جيلك را

صیدش جيلك بود چوهشام و چوعنتر

(این یکی در چهار صفحه و ۸۴ بیت است).

سپس يك ستون در صفحه بعدی سفید آنگاه چنین است :

آغاز:

از حکیمان دور باش و هرزه گوراره مده

لوح رمالان بسوز و رو کتب کن پاره پار

انجام :

در تخلص گرچه افچنکی شدم در شهر فاش

ليك از افچنگیان دارم دل مجروح وار

در ۳۲ بیت و دو صفحه و مانند دیباجه ایست بر قصیده دشت ارژنه و از

«خراسانی» است و این را هنگامی که از نجف بر میگشت بدرخواست

مردم سلطانیه که همراه او بودند سروده است .

و این قصیده بدینگونه است :

آغاز:

سحر کین گوهر رخشان ازین دریای ظلمانی

بامر حق برون آمد جهان را ساخت نورانی

انجام :

ترا چون دوستی نبود ازو بهتر درین عالم
باواز علی با تو سخن گفتیم تا دانی
(درسه صفحه ونیم).

سپس دارد :

آغاز:

بعروسی رفتن سیده النساء
باز بطرف چمن از اثرنوبهار
آنچه بدل غنچه داشت کرد همه آشکار

انجام :

هندز خجلت گریخت خواهر بوجهل هم
دختر عبدالعزیز کسرد هماندم فرار
جمع (ناقص در چهار صفحه ونیم).
پس ازین هفت بند ملاحسن کاشی است و ترجیح بند جویا و قصیده
میرزا موعظ فطرت و مثنوی و شعرهای دیگر آنگاه سوزو گداز ضیا
(تا پایان نسخه).

[۳۵۹ - ج]

نخط لمعلیق سده ۱۲، عنوان شنگری، در جدول زر و لاجورد، دو برص درمپانه سفید مانده است
و میخواستند بنویسند و نوشند (61165).
کاغذ سپاهالی - جلد تیماج ثریاکی.
۱۰۸×۱۲ - ۲۲×۱۴ - ۱۸×۵

جنگ

چهار رساله و گفتار است یکی در انتقاد و خورده گیری از وضع اجتماعی زمان
و دومی درباره مالیات و سومی درباره اسکناس و چهارمی درباره صنایع و معادن گویا از

جعفر قلیخان سردار مؤلف درره نجفیه و گویا نواب و یامعتمدالتجار ملقب بوده است
سومی و چهارمی مورخ ۱۲۹۱ است. این رسالات از اسناد تحول فکری ایران است در
قرن اخیر.

۱- در انتقاد از وضع زمان و خرده گیری از سیاست روز است.

آغاز: پریشانی و اختلال وضع و ضیاع عمر و تفصی وقت و ملکه
هواخواهی دولت و وثوق بحسن نیت و استظهار بشمول انصاف و جوامع
اوصاف اجل اعظم داعی آمد که بعرض این عریضه تصدیق افزای خاطر
مرحمت ذخایر عالی شود.

انجام: باری همه عمر بتشویش خاطر و تعطیل وقت و قصه این و آن
گذشت و میگذرد و بهیچ جانرسید و نمیرسد و یا للعجب کیلاً بغیر ثمن
کردن له و عار (؟) و لتعملن بفناء بعد حین والسلام.

۲- درباره مالیات و مداخل دولت است. در نسخه شماره ۳۷۵ ج هم این رساله

هست.

آغاز: مداخل بر دو قسم است:

قسم اول مداخل متوالی و انتقالی است یعنی چیزی از محل بمحل
دیگر انتقال بیابد... و قسم دوم از مداخل مداخل مصنوعی و اختراعی
است.

انجام: تا رای جهان آرای همایون چه صواب و صلاح داند صلاح
مملکت خویش خسروان دانند از قدیم گفته اند والسلام (پ ۹- ۱۷ ر).

۳- درباره اسکناس است.

آغاز: بسم الله تعالی شأنه العزیز. رواج و اداره اسکناس که در عرف
قدیم چاو میگفته اند و در ختائیان معمول بوده است و در عهد کیه خاتو
در ایران نیز يك دوسال معمول شده است.

انجام: کتابچه دیگر کرده بعرض خواهیم رسانید حرر فسی
ربیع الثانی ۱۲۹۱ (۱۹ پ - ۲۰ پ).

۴- درباره صنایع و معادن است .

آغاز: اصول و مواد انشاء هر گونه صنایع و حرف متداوله معهوده در ممالک ایران بنحوا کمال و اتم موجود و مهیا است .

انجام : بانواع امتیازات خاصه و استظهارات شامله مخصوص باشد
حررفی ۵ ربیع الثانی ۱۲۹۱ (۲۰ پ - ۲۱ ر) .

[۳۶۹ - ج]

بخط نستعلیق ۱۲۹۱ و باید نسخه اصل باشد (6180) .

کاغذ کبود فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

۱۵/۵×۸/۵س۱۲ - ۱۵/۵×۸/۵س۴۱

جنگ

چنین است فهرست مطالب آن چنانکه در نسخه آمده است :

- ۱- حالات شعرای عرب
- ۲- عمر طبیعی حیوانات
- ۳- کلمات قصار
- ۴- مطالب حکمتی و معما
- ۵- جنود عقل و جهل
- ۶- محاسن النساء از ربع اربع
- ۷- در باب حمام
- ۸- از گلستان و بوستان
- ۹- کلمات بومسیلمه و حسن بصری
- ۱۰- منتخب حدائق السحر
- ۱۱- سواد عقدنامه
- ۱۲- کاغذ مرحوم میرداماد
- ۱۳- تلگراف آستانه مقدسه
- ۱۴- در فیزیک
- ۱۵- کاغذ امیر نظام (حسینعلیخان)
- ۱۶- در عروض
- ۱۷- لطیفه و حکایات
- ۱۸- غزلیات و اطوز گنج فوقی یزدی
- ۱۹- تحفة الملوك (تحفة الوزرا)
- ۲۰- مراسله حاجی ملاصادق قمی مجتهد
- بشاه در ۱۳۹۲
- ۲۱- مراسله عبدالرحمن خان
- ۲۲- کتابچه مداخل و مخارج
- ۲۳- اشعار متفرقه
- ۲۴- ایرنامه و سایر اشعار میرزا خلیل الله

۲۵- منتخبات روضه الصفاى ناصرى ۲۶- فرمان نظام الملكى انشاى وزير امور

خارجه

۲۷- ملّمع فارسى و فرانسه ۲۸- عريضه لسان الملك وجوابش
۲۹- معرفت سيارات ۳۰- سواد فرمان وليعهد انشاى ميرزا

سعیدخان انصارى

۳۱- ملفوفه فرامین سلیمانخان ۳۲- سرگذشت زرگر اصفهانی

ومهدى قليخان ۳۳- فيزيك

۳۴- ديپاچه سفرنامه كر بلا تأليف امين الدوله

۳۵- قصه نظام الملك وحس صباح ۳۶- در مسافت ارض

۳۷- كتابچه گمرک (دستور العمل هذه السنه ايت ثيل گمر كخانه هاى ممالك
محروسه ابواب جمعى امين السلطان وزير اعظم).

فهرست نام شاعران و پاره‌ای از مطالب جزئی چنین است :

سرگذشت نابغه ذبیانی و نابغه جعدی و میمون بن قیس وزهیر و امرء القیس و
حارث بن حزمه و عمر بن کلثوم از معلقه سرایان- شعر هاتف و سعدی - ظفر نامه بزرگمهر
(مورخ ۱۳۰۸) - شعر محتشم و بدیع الزمان همدانی و عاصمی و معویه و میرزا خسرو
قزاقچه‌داغی و میرزا عبدالکریم کوثر ویزید - یادداشت‌های تاریخی درباره لقب گرفتن
برخی از رجال قاجار (مورخ ۱۵ محرم ۱۳۰۸) - تاریخ مرگ حاجی محمد رحیمخان
در ۶۶ سالگی در سه شنبه ۱۵ ذی حجه (گویا همین سال) و آقا علی مدرس زنوری در
۷۱ سالگی در شب ۱۷ ذی قعدة (گویا همین سال) در دز آشوب و سرودن صدر الافاضل
میرزا لطفعلی دانش قطعه‌ای به عربی که ماده تاریخ آن در مصرع ثانی چنین است: للعام
ارخ حسيبا، قد فار فوز اعظيما - شعر ابن یمین و بابا افضل و حاجی میرزا تقی کدخدای
انوری و میرزا روشن اصفهانی و ضائب تبریزی در عهد شاه عباس ثانی و فیض کاشانی و
فدایی لاهیجی و ناصرالدین شاه و کافی ظفرالدین همدانی و سلطان اویس جلایر و ایلدرم
بایزیدخان سلطان عثمانی و یغما و سنایی و عرشی و میرزا روشن تهرانی و بهارشیروانی
وسیف‌الدین خوافی و جامی و سلطان ابراهیم جامی و نطقی مشهدی و خالد بن سعدان

وعلی (ع) و حجابی از نسوان گلپایگان و قآنی و نظیری نیشابوری و شهاب‌الدین صابر ترمذی و نظامی و القاص میرزای صفوی پسر شاه اسماعیل اول و مایل افشار و وفائی قمی و اوحدی سبزواری و میرزا عبدالوهاب خان نشان و حکیم سوزنی و ظهیر فاریابی و کمال خجندی و مغربی تبریزی (امام محمد شیرین معاصر شاه رخ) و قاضی محمد و رامینی (دربار د و حاکم دوران صفوی که یکی مایون و دیگری فاسق بود و کشته شده اند) و میرزا حسین مشرف اصفهانی (هدایت) مباشر معاملات در اصطبل و باره بند سلاطین صفویه که میگفت پنج مثنوی بوزن خمسه نظامی سروده ام همه بی معنی و بهر بیتی سیم ناب میگیرم و اگر بیتی معنی داشته باشد دندان از او بکنند و بر مغزش بکوبند و سه دندان از او کشیدند و بر سرش کوفتند (ذریعه ۷: ۲۶۵ - تحفه سامی ۶۰) و کمال اصفهانی. همچنین در آن آمده است: سرگذشت فرمان فرما و تحصیل او و ارتقای درجات نظامی او - فرمان ملک الشعرائی عراق میرزا محرم شاعر که در عهد محمد شاه غازی نوشته شده از منشآت میرزا طاهر مؤلف کتاب گنج شایگان.

نیز صورت جمع مالیات ولایات ممالک محروسه ایران در تنگوزیل ۱۲۷۶.
در میانه دارد: یادگار حقیر فقیر سراپا تقصیر جعفر قلی خان سر تیپ دوم توپخانه مبارکه این مرحوم ایلاخانی طاب ثراه در شب پنجشنبه بیستم شهر رمضان المبارک ۱۳۱۳.
نیز رساله مالیات و مداخل که در مجموعه شماره ۳۶۹ ج (ص ۸۰) هم هست و باید از همین جعفر قلی خان سردار باشد.

آغاز: کتابچه مشهور بکتابچه مداخل و مخارج.

بسم الله تعالی. مداخل بر دو قسم است قسم اول مداخل متداولی و انتقالی است یعنی چیزی از محلی به محل دیگر انتقال یابد.

انجام: تارای جهان آرای همیون اعلیحضرت شاهنشاه جمجاه چه صواب و صلاح داند چنانکه گفته اند: صلاح مملکت خویش خسروان دانند - گدای گوشه نشینی تو حافظا مخروش.

(در ۱۲ ص)

[۳۷۵ - ج]

نقطه شکسته نستعلیق سده ۱۴ (61166) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوای .

۱۶۳/۵۳۱۶/۲۰ - سطر چلیپا ۱۴/۵۳۱۵ .

جنگ

در این جنگ شعرهایی است از : مراد - حافظ - کمال - نظیری - باباطاهر -
میرجعفر خراب - نعمتخان عالی - وحدت - آصفی - طالب آملی - میرمنور عشرت -
محمدسعید - میرزا حسن - قاسم دیوانه - میرلونجان - قدسی - رضی دانش - میرزا
صایب - شاپور - تسلیم - میرزا محسن - کلیم - میرابوالفتح - فصیحی - امیر خسرو -
اهلی - نظیری - میرزا محمد علی - میرزا جلال اسیر - کلیم - غنی - سعدی -
محتشم - واعظ - طهوری - گرامی - صیدی - شریف - کمال - تسلی - سلمان - محتشم -
وحشی - سیفی - هاللی - شاه طاهره کنی - خالص - غنی - سلمان - آزاد (غفر له والدی) -
مانی - آهی - حیدر - سابق - واضح - شاهی - همایون - جهان - میرزارضای مغفور -
مغربی - نصیرالدین طوسی - شافی (هر دو بحر بی) - قدسی - لراقمه وارسته :
چون صورتگرازان شکل و شمایل باشد

خواهم این دیده بدیدار تو مایل باشد

دیپکی - حسن - فراقی - امیرعلیشیر - همت - غافل - میرزا خلیل نازک -
سیحان - قاسم - بیدل - وحید - نرگسی .

در آن دوبند به نشر است باعنوانهای «کله سنگدلی» و «عیادت محبوب» .

آغاز: بسمله. توانگری معشوق و درویشی عاشق .

گرامی قیمتی گوهر متاعی بودم از مهرت

کسادای های بازار محبت کرد ارزانم

انجام : متفرقات لاعلمی .

یار میگفت گهی یاد تو آرام چکنم

سخنی گفت ولی هیچ نمی آرد یاد

[۹۷ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۳ ، با عنوانهای شنگرف است ، در دو جدول شنگرف و لاجورد (۱۸۹۴) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوای .

۲۴ × ۱۲ / ۵۳۵۴ - چلیپا ۵ / ۷ × ۱۷ / ۵۳۵۴

جنگ

در این جنگ گذشته از بیست کتاب و رساله که آنها را جدا گانه می شناسیم

این مطلبها دیده میشود :

از دیباچه هفت کشور بفارسی (۱) و اغلاط صاحب تحفه که شیخ محمود بن شیخ ضیا نوشته است (۱۱۹ ر) نیز بعضی لغات مشکوک فیها (۱۱۹ پ) نیز لغات تحفه (۱۲۰ ر) ، حرف الدال من تحفه السعادات (۱۲۰ پ) از ترجمه صیدنه ابی ریحان بیرونی (۱۲۲ ر) ، یادداشتی مورخ ۱۰۷۹ (۱۲۲ پ) ، فوائد لغوی (۱۴۰ پ ۱۴۵ ر) از نزهة (۱۴۵ پ) و مغرب (۱۴۷ ر) و مصباح المنیر (۱۴۸ ر ۱۵۵ پ) و تاریخ قفطی (۱۵۶ پ) و تاریخ هرات (۱۵۸ ر) و مذهب الاسماء ربنجنی (۱۵۸ پ ۱۶۳ پ) و ملل و نحل شهرستانی (۱۶۴ ر) ، شعر فارسی (۱۶۵ پ ۱۶۸ پ) ، لغات فارسی تفهیم بیرونی (هامش ۱۶۹ ر ۱۷۰ ر) ، از آثار باقیه بیرونی (۱۷۳ پ ۱۷۵ ر) ، از محاضرات راجب (هامش ۱۷۶ پ ۱۷۸ ر) ، از تاریخ حکماء شهر زوری (۱۷۸ پ) ، از سر العالمین و کشف مافی الدارین بنام محمد غزالی (۱۸۴ پ ۱۸۵ ر) ، شعری بحر بی از شیخ شهاب الدین عراقی :

حبیب بقلبی ملیح جمیل بدیع رشیق طریف عزیز

با گفتار صفدی در اینکه این بیت را به ۱۳۲۰ گونه میتوان خواند و دو بند عربی دیگر و بندی بفارسی از سیدعلی همدانی و بندی بفارسی « در بیان واضع لغات » (۱۸۷ پ - ۱۸۹ ر) و « کلام فی ضبط اعداد الوفق » (۱۳۵ پ ۱۳۷ ر) ، از گ ۲۵۸ ر تا ۲۶۴ پ جدول است و درون آن نوشته نشده ، در گ ۲۶۵ پ - ۲۶۶ ر در دو جدول ارقام نجومی است .

[۶۲ - ب]

این نسخه بخط نستعلیق و شکسته نستعلیق و نسخ و برخی از جاها چلیپا نوشته شده ، ازسده ۱۱ است ، عنوانها شنگرف ، درجدول زر و لاجورد ، همه این جنگ بخط یکی است (49512) .
کاغذ سپاهانی - جلدروغنی آراسته بر روشنگری و رنگهای دیگر و مقوایی .
۰۴۵×۱۵۳۲۰۴ - ۲۲×۱۵۳۲۱

جنگ

در این جنگ پاره ایست از لغت عربی بفارسی که از کنزاللغه گرفته و گزیده شده است (آغاز افتاده از «بقیر» تا «یولو» ۱ - ۱۳۸ ر) و بندی درباره طول مدت دنیا (۱۳۸ پ - ۱۳۹ پ) و فن چهارم از تفایس الفنون در تعبیر خواب (۱۴۰ پ ۱۷۸ ر) و چند فصل در بیطره و خواص حیوان (۱۷۸ ر - ۲۰۱ پ) و شرحی بر نصاب بفارسی (۲۰۱ پ - ۲۳۵ ر) و گزیده از لغتی عربی بفارسی از «اذنبه» یا «یسروع» گویا این هم از کنزاللغه گرفته شده باشد (۲۳۵ ر - ۲۵۱ پ) .

[۷۲ - د]

این نسخه بخط نستعلیق است با نشان و عنوان شنگرف ، ازسده ۱۲ و ۱۳ ، در حواشی هم برخی قوائد است (53006) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۰۱۴×۱۱۵۳۲۵۱

جنگ

در این جنگ ۱۹ رساله است که هر يك جدا گانه در این فهرست شناخته شده است . در برگ ۱۴ سه دعا است و در برگ ۱۷ پ از تاج الشیوخ عبارتی است بفارسی درباره لقب بخشیدن دربار خلافت بمحمود غزنوی پس از گشودن غزنین و خراسان که محمد صالح بفرموده شمس میرزا محمد صادقا نوشته است . در برگ ۱۰۴ پ - ۱۰۶ ر عباراتی بفارسی و اشعاری از میرزا صادق دست غیب و رقعه ثنائی بمیرزا سلطان حسین برای گوشت و شعری از مرحوم حسن خان و منشآت دستور العمل ارباب سخن

از قاضی محمد هاشم قاضی زاده بفراسی (۱۰۷۲ ر) و منشآت خواجه محمد میرک صالحی و شعر محتشم ورقه میرزا صمدخان بخش خان و بندی از مرآت الثائبین سید علی همدانی بفراسی (گ ۱۱۱ ر) و چندبندی عبری و شعرهائی بفراسی و حکایات و پند و بندی از تقویم القبله ابی العباس احمد بن ابی احمد معروف بقاضی طبری عبری و اشعاری از حضرت علامی شیخ محمد خاتون بفراسی و تاریخ تولد و جلوس شاه اسماعیل و شاه تهماسب و اسماعیل دوم و سلطان محمد و شاه عباس و سلطان حمزه (۱۱۶ ر) و فوائدی عبری و فارسی و احادیث و شعرهای شیخ سوری (گ ۱۲۸ پ) باز فوائدی تاریخی و علمی و احادیث و نام چندتن از بزرگان شیعی (۱۴۲ ر) و فرهنگ گرجی بفراسی (۱۴۲ پ) و فوائد طبی و ادبی و حدیث و شعر و پاسخ بچند پرسش فقهی عبری (گ ۱۶۵ ر و پ) و شعرهائی از عمق بخاری و تاریخ تولد شاه تهماسب و مرگ سلطان ابوسعید و امیر تیمور گورکان و شاه تهماسب و محقق کرکی و شاه اسماعیل دوم و دانشمندان و شاهان دیگر بشعر یا نثر (۱۶۶) و شعر و وحشی و فوائد طبی و حدیث و ورقه شیخ بهائی به میرزا ابراهیم همدانی (۲۷۳ ر) و شعر فارسی بهائی و «سنور نامه ای که مرحوم ساروخان از جانب مصطفی پاشا سردار و وزیر اعظم بخدمت خاقان رضوان مکان آورده» بترکی (۱۷۴ ر ۱۷۵ پ) (ص ۹۰) - فرمانی بفراسی از همین وزیر (۱۷۵ ر و پ) پس از این نامه ای بفراسی و شعرهائی بفراسی از میرزا اشرف، باز نامه ای بفراسی و شعرهای کمال خجندی و ملاشکیبی اصفهانی و بابا فغانی و فوائد تاریخی و ادبی و حدیث و دعا و نامه شاه بشر فای مکه (۲۰۳ ر) و چند نامه و فرمان فارسی دیگری از آنها نامه شاهنشاهی است بحکیم هماد در واقعه حکیم ابوالفتح گیلانی (۲۰۶ ر) و ورقه سید فصیحی بشاه طالبای آملی ورقه بمیرزا سعید وزیر سیستان و ورقه مولانا عرفی بشیخ فیضی هندی و کتابت میرزا فیضی بحسن خواجه اوزبک و مقطعات ابن یمین (۲۱۰ پ) و پند نامه شاه سلیم و بندی از ذخیره الملوك سید علی همدانی (۲۱۲ پ) و فوائد ادبی فارسی و ورقه میر محمد حسین و مولانا میر حسین عینی (۲۱۴ پ) باز فوائدی ادبی و شعرهای میرزا حسن و اهاب و عصمت و سنائی و اوحدی و جامی و مولانا حسن علی حراس

درباره تاریخ غیاث الدین منصور (۲۲۱ ر) و سرگذشت صفی الدین اسحق که در ۷۳۵ درگذشت (۲۲۳ پ) و تاریخ فتح بغداد در ۱۰۳۳ و صدارت میرزا حبیب الله در ۱۰۳۵ هر دو بشعر فارسی (۲۲۴ ر) باز فوائدابی و شرح نادعلی و سند و خواص آن (۲۳۲ ر-۲۳۳ ر) و شعرهای نظیری و وحشی و فوائد متفرقه و شعرهای فارسی برخی از میرزا حسن و اهب و زلالی و آخوند مولانا محمد محسن حکاک (۲۴۵ پ) و شوکت و محبوب و عصمت و مظهر و غزل ترکی میرزا صالح شیخ الاسلام (۲۴۹ ر) و دیباچه نوری و گلزار ابراهیم مولانا ظهوری (۲۴۹ پ- ۲۵۴ ر) و اسناد سوره فاتحه بفارسی و فاتحه و از گونه و خواص آن (۲۵۷ پ- ۲۵۸ ر) و فرمان دولتی (۲۶۰ پ- ۲۶۱ ر) و نامه جلال الدین محمد اکبر پادشاه غازی به عبدالله خان اوزبک (۲۶۱ ر) و منشور شاهنشاهی بهمان اوزبک (۲۶۲ ر) و نامه شاهانه دیگر بهمو (۲۶۲ پ) و نامه شاهنشاهی بشاه عباس (۲۶۳ پ) و نامه شاهنشاهی بولایت کاشغر (۲۶۴ پ) و پاسخ سید علیکا بامیر تیمور (۲۶۵ ر) و چند قصیده انوری (۲۶۷ ر- ۲۷۲ پ) و تاریخ فتح عراق عرب از صدرالدین محمد حسین هادی گلباری بشعر فارسی (۲۷۳ ر) و انشای شاهانه درباره گشودن بلخ در یکشنبه ۱۹ ج ۲ مورخ شعبان ۹۵۶ (گ ۲۷۷ پ) و شعر فارسی از نظامی و جامی و بابافغانی و میرزا ملک مشرقی و عرفی و لامعی و نظیری و امیری و آخوند مولاعلی جاوید و رقعۀ افضی القضاء مولانا علیا ساوی بمیرزا محمد طاهرای واقعه نویس (۲۸۶ پ) و شعر عطار و نشاط و مقطعات ابن یمن (۲۹۷ پ) و چند رقعۀ بعنوان نمونه با دیباچه (۳۰۷ ر- ۳۰۸ ر) و انشائی از آخوند مولانا علی ساری (۳۰۸ پ).

[۴۶ - ج]

همة دفتر بخط نستعلیق شکسته و در ۱۰۶۴ نوشته شده است، نشانه‌های آن در دنبال رساله‌های مندرج در آن دیده میشود.

جنگ

در این جنگ بندهائی است از تفسیر منهای و نکاتی درباره تاریخ خاندان قاجار و از کامل بهائی و شرح اربعین قطب شاهی و طبقات محمودی و رساله مساحه البلاد

ونامه سید محمد حسین برادر امام جمعه سپاهان و از تاریخ ناپلئون بناپارت و فوائد تاریخی از روزنامه ملاجلال منجم و از حدیقه الاقلیم و حق الیقین آخوند مجلسی و تذکره الملوك و تاریخ فرشته و زبدة المعارف ملاعلی اکبر ایجهای و نامه حاجی ملا محمد جعفر پیشنماز مشهد چالمیدان بناصر الدینشاه در تسلیمت ازمرگ ولیم و از روضة الصفا و هفت اقلیم و کتاب فقه (فارسی) و از زبدة المعارف و روضة الاحباب و حیوة القلوب و تاریخ طبری و سی و نه پیمان و گفته‌گو و نامه سیاسی بدینگونه :

- ۱- عهدنامه گلستان مورخ ۱۲۲۸ (= صلح روس و ایران عبث).
- ۲- عهدنامه ترکمن چای مورخ ۱۸۲۸/۱۲۴۳.
- ۳- عهدنامه تجارت در ترکمن چای ۱۸۲۸/۱۲۴۳.
- ۴- عهدنامه تشریفات ایلچیان و سفرها در میان روس و ایران در ترکمن چای ۱۸۲۸/۱۲۴۳.
- ۵- مصالحه دوم دودولت ایران و روس در ۱۲۴۲/۱۸۲۷ در ترکمن چای.
- ۶- جواب عریضه ایلچی دولت روسیه که ولیمعبد عباس میرزا در ۱۲۴۶ نوشته است.
- ۷- قرارنامه تجارته میان ایران و روس در ۱۲۰۹ در زمان محمد شاه.
- ۸- فرمان فتحعلیشاه قاجار به نایب السلطنه عباس میرزا بوسیله میرزا ابوالقاسم قائم مقام در ۱۲۴۳.
- ۹- صورت تشخیص سرحد روس و ایران در ۱۸۲۹/۱۲۴۴.
- ۱۰- صورت سواد عهدنامه یرملوف در زمان فتحعلیشاه (میان روس و ایران).
- ۱۱- سواد کاغذ ژنرال یرملوف.
- ۱۲- صورت عهدنامه ایران و انگلیس در ۱۸۱۴/۱۲۲۹.
- ۱۳- صورت عهدنامه ایران و عثمانیه روم (در عهد فتحعلیشاه).
- ۱۴- قرارنامه میان ایران و روم ۱۲۶۲ در تهران.
- ۱۵- مصالحه نامه شاه صوفی پادشاه ایران و سلطان مرادخان عثمانی پادشاه روم دربارسئیل ۱۰۴۷.

- ۱۶- شرح سنور نامه مصطفی پاشا وزیر اعظم عثمانی بوکالات سلطان مرادخان پادشاه روم که بشاه صفی پادشاه ایران نوشته (ص ۸۷).
- ۱۷- عهدنامه ایران و فرانسه در زمان فتحعلیشاه و ناپلئون در ۱۲۲۲ تحریر در اردو در محل «فین کشتین».
- ۱۸- عهدنامه ایران و انگلیس در زمان فتحعلیشاه در ۱۲۲۴.
- ۱۹- عهدنامه ایران و انگلیس در تهران ۱۲۲۷.
- ۲۰- عهدنامه سوم ایران و انگلیس در تهران در زمان فتحعلیشاه در ۱۲۲۹.
- ۲۱- عهدنامه تجارت ایران و انگلیس در زمان محمدشاه در ۱۲۵۷/۱۸۴۱.
- ۲۲- صورت احتجاج میان ایران و انگلیس (مستراولسن ایلچی انگلیسی).
- ۲۳- کیفیت امورات عالیجاه مسترروس که در شیراز بتوسط نواب حسینعلی میرزا فرمانفرمای فارس اتفاق افتاده در ۱۲۳۸.
- ۲۴- عهدنامه میان نادرشاه و سلطان محمودخان خوندگار روم (عثمانی) در ۱۱۵۹.
- ۲۵- صورت مصالحه میان روس و روم (عثمانی) در ۱۶ مه ۱۸۱۲ در لوقرست و در ۱۷ اوت ۱۸۱۲ در پطرزبورغ.
- ۲۶- عهدنامه ایران و عثمانی در ۹ ذیقعد ۱۲۳۷ در ارزنة الروم زمان فتحعلیشاه و سلطان محمودخان خوندگار روم.
- ۲۷- عهدنامه ایران و روم در ارزنة الروم در ۱۲۳۸.
- ۲۸- قرارنامه فارسی ایران و روم (محمد شاه - سلطان عبدالمجید خان) در ارزنة الروم.
- ۲۹- عهدنامه دولت بلجیق در زمان محمدشاه در ۱۲۵۷.
- ۳۰- عهدنامه دولت اسپانیول در زمان محمد شاه در ۱۲۵۸/۱۸۴۲.
- ۳۱- قرارنامه تجارتنی و دوستی میان ایران و جمهور ثلاثه آسیاتیک که بامضای حاجی میرزا آقاسی و امنای دولت علیه ایران رسید در ۱۲۵۸.

۳۲- عهدنامه لوئی ناپلیون در زمان ناصرالدین شاه قاجار (میان ایران و فرانسه)

در ۱۲۷۱.

۳۳- صورت مصالحه نامه روم و روس و سایر دول اروپا در ۱۲۷۲ به ترجمه میرزا

جعفر خان مشیرالدوله (میان عثمانی و نمسا و فرانسه و انگلیس و پروس و روس و ساردنیا)

در باره انسداد بوغازهای بحر سفید و بحر سیاه.

۳۴- فرمان عبدالمجید سلطان روم در ۱۱۲۵.

۳۵- فرمان شاه سلطان حسین.

۳۶- عهدنامه صلح میان ایران و انگلیس در زمان ناصرالدین شاه قاجار در ۱۲۷۲

در پاریس.

۳۷- عهدنامه ایران و امریکای شمالی در زمان ناصرالدین شاه قاجار در ۱۲۷۳.

۳۸- نامه شاهزاده رکن الدوله علی نقی میرزا پس از مرگ فتحعلیشاه به نواب

بهاء الدوله.

۳۹- دستور العمل اکبر شاه به عاملان ممالک محروسه.

نیز خبرهای نبوی بعربی، فوائد تاریخی و ادبی و فلسفی و عرفانی فراوان در این

جنگ آمده و گرد آورده شاهزاده بهاء الدوله میباشد.

[۵۹ - ب]

نسخ و تعلیق در متن و هامش، با عنوانهای شنگری، در تاریخ شب یکشنبه صفر ۱۲۷۲

باجام رسیده است (۴۹۵۱۱).

کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد تیماج سرخ مقوایی.

۴۱×۲۱۷×۴۵ - ۴۱×۱۶×۴۷.

جنگ در ترکستان

در این کتاب از جنگی که روسها در ترکستان کرده اند گفتگو شده است.

آغاز: جنگ در ترکستان. سفر اسکوبلف از سنه ۱۸۸۱ الی سنه ۱۸۸۱.

باب اول شرح مختصری از مملکت ماوراء الخزر . قطعه مملکت
وسیعی که واقع است مابین بحر خزر و دریاچه آرال معروف است به
مملکت ماوراء الخزر.

انجام : واگر حدود پنجاه کپک بیاورد و از قرار بیست کپک حساب
شود .

[۱۷۲ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۳ است ، در ۱۲۹۸ از کتابخانه صنیع الدوله محمد حسن خان بوده است .
(49917) .
کاغذ فرنگی سفید - جلد مقوای مخملی سرخ کمرنگ .
۰۱۶/۵×۱۶۳۲۶ - ۲۲×۱۰س۱۰

جوامع الحکایات ولوامع الروایات

از نورالدین محمد عوفی حنفی بخاری (سده ۶ و ۷) میباشد ، درباره آن در فهرست
دانشگاه از آقای منزوی (۲۱:۲) گفتگوشده است ، پاره ای از آن را ملک الشعراء بهار
ود کتر محمد معین و رمضانی بچاپ رسانده اند (مشار ص ۵۱۱) .

[۷ - ب]

این نسخه دارای هر چهار بخش است ، بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف ، بخش سوم آن در
شب سه شنبه ۲۲ رجب ۱۰۴۸ نوشته شده است ، پاره ای از برگها در آغاز و انجام نسخه تازه است از
زمان ناصرالدین شاه ، موسی بن محمد باقر بدستور نجفقلی خان بیگلربیگی تبریزی که در تهران این نسخه
را خریده بود آن را در ۱۴۲۱ (تخاقوی نیل) ۱۳۶۵ کامل نموده است ، از نوشته محمد رضا در صفحه عنوان
برمیآید که محمد بن سلیمان حسینی نسخه ای از این کتاب بی تغییر و تبدیل بدستور شاه عباس نوشته بود ،
نسخه ما باید از روی آن کامل شده باشد (42334) .
کاغذ سپاهانی نخودی و فرنگی سفید - جلد یماج سبزی مقوایی .
۰۲۵×۱۵س۲۵ - ۴۸×۲۴۳۵۰۲

جواهرنامه

از صدرالدین محمد بن منصور دشتکی است که برای سلطان ابوالنصر حسن در

پنجشنبه ۲۲ ج ۸۸۶/۲ ساخته است. در آن دو فصل در آغاز و سپس يك مقدمه و دو مقاله است (فهرست ادبیات ص ۱۹۱).

[۱۳۴ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق است با عنوانها و نشانهای سنگری، در سپاهان در ۲۰ صفر ۱۰۲۹ نوشته شده است، از آغاز اندکی افتاده و بدینگونه است: «خامه قدرتش نقشی بر آب زد و در خوشاب شد» (۵۵۶۵۵).

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد مقوا.

۱۵×۶ - ۲۲/۵×۱۲/۵ - ۱۶×۶ - ۱۵×۶

چونك باشست

این کتاب در فهرست دانشگاه از نگارنده (ص ۲۸۴) شناخته شده است.

[۴۴ - ب]

این نسخه شماره دوم دفتر است، بخط نسخ با عنوانها و نشانهای سنگری، محمد بن عباس يك ۱۲۵۸ آنرا نوشته است، ۱۰۳ پ - ۲۴۰ پ، يك سر لوح آراسته برنگهای آبی و سرخ و زرین در آغاز آن هست، حواشی با نشان «قی» و باید از خود فندرسکی باشد، عنوانها در هامش هم آمده است.

[۵۰ - پ]

این نسخه شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۱۳، ۱۶۳ پ - ۲۵۸ پ، حواشی دارد که از فندرسکی باید باشد.

چار گلزار

از نثار علی مولوی است در دستور زبان، و بدیع و عروض و قافیه و در بمبئی بسال ۱۲۷۰ بچاپ رسیده است (ذریعه ۳۱۴:۵ - مشار ۵۳۸).

گلزار یکم آن دارای پنج گل است، در دستور زبان، گلزار دوم آن دارای دو گل در صنایع لفظی و معنوی، گلزار سوم آن دارای دو گل در نظم و عروض، گلزار چهارم آن دارای سه گل در تشبیه و استعاره و قوافی.

آغاز: بسمله . بعد حمد بیهودا یزد صمد لم یلد ولم یولد ... چنین گوید
که روزی بنده را .
انجام : چرا که بی رعایت این قافیه صحیح نمیشود .

[۱۱۹ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق است ، مسیح کاتب در روز دوشنبه ۱۶ ذی حجه ۱۲۹۹ آنرا نوشته است
(49756) *
کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد یماج سبز مقوایی .
۱۶×۸/۵ س ۱۶-۲۲×۱۵ س ۹۰

چار نام

در نسخه مالغات طبی گذشته از عربی به چهار نام آمده و از تحفة المؤمنین گرفته
شده است . در صفحه عنوان دارد « اسم هذا الكتاب بشا قش ماهی و الفارسیة چار نام »
در دیباجة صیدنه بیرونی از ده نام و چار نام یاد شده است . نسخه ما تا پنج نام را دارد .
آغاز: کتاب اسامی الادویة المفردة بالالسنة المختلفة انتخاب تحفة
المؤمنین . حرف الالف : ا طریلال .
بالعربیة بالفارسیة بالسریانیة بالرومیة بالیونانیة
ابهده بارسر و کوهی بروتا بروتون ارفولس
انجام : غوشنه ، سماروغ ترش ، عردی ، ما بنداری ، اونیورس .

[۶۲ - ب]

شماره دوم دفراست و بخط نسخ ، در جدول شنگرف ، حواشی دارد ، از سده ۱۹ است ، ۱۲۴۳
پ - ۱۲۹ پ .

حدائق السحر فی دقائق الشجر

رشید و طواط مؤلف حدائق السحراست و آن به چاپ رسیده است (ذریعه ۶: ۲۸۶-
مشار ۵۵۳) .

[۲۴۵ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۳ ، با عنوان و نشان ششگرف ، از پایان افتاده و تا آغاز «ارتجال» را دارد
(47813).

کاغذ فرگی سفید - جلد ندارد .

۲۱×۱۶×۳۲ - ۸۱س ۷/۵×۱۴/۵

حدود و دیات و قصاص و میراث و کفارات (رساله در...)

در این رساله از حدود و دیات و قصاص و میراث و کفارات گفتگو شده و کتاب حدود آن در یک مقدمه و نه فصل و کتاب دیات و قصاص دارای یک مقدمه و سه فصل و سه باب و کتاب میراث دارای یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه و کتاب کفارات دارای سه باب و یک خاتمه است .

آغاز: بسمله . کتاب حدود و در آن یک مقدمه و چند فصل است مقدمه بدانکه حدود لغت بمعنی اندازه است .

انجام : مسئله سیم هر کس روزه دوماه بر او واجب باشد هر گاه از توالی عاجز باشد لکن بی توانی تواند گرفت دور نیست که واجب باشد .

[۵۹ - ب]

شماره دوم دفتر است ، بهمانگونه خط شماره پیشین آن ، ۴ ۱۷۸-۱۹۱ پ .

حدیقه الشیعه

این کتاب را از مولی احمد اردبیلی دانسته اند و نه بار در ایران به چاپ رسیده است ، کتابی نیز بنام کاشف الحق که نسخه ۵۹ ما مانند آنست از روی آن ساخته شده است ولی درست دانسته نیست که این کتاب از کیست (ذریعه ۴: ۹۵ و ۶: ۳۸۵ ۳۸۷- کشف الحجب ۱۹۴ - مشار ۵۵۷ - ف ۶۰۰) باید نسخه های گوناگون این دو

کتاب را با هم سنجید تا اصالت یکی از آنها بدست آید بلکه مؤلف واقعی آنها هم شناخته شود. محمد تقی نصیری چنانکه در «لب الالباب» خواهم دیده آنرا از اردبیلی نمیداند.

[۳۴ - ب]

این نسخه در آغاز درست مانند کاشف الحق و در پایان درست مانند حذیقه الشیعه است ولی سراسر کتاب در سبک فارسی جز آن است و در بر صوفیان را هم دارد و در دیباچه کتاب بنام عبدالله قطب‌شاه ساخته شده است، بخط نستعلیق است با عنوانهای شنگرف از سده ۱۱ یا ۱۲.

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکی روغنی مقوایی.
۴۱۵×۱۸۴/۵ - ۲۹/۵ - ۳۳×۱۱/۲۱

[۵۹ - د]

این نسخه بخط نستعلیق سده ۱۴ است، عنوانها شنگرف، از آغاز افاده و برابر است با ص ۸۷ چاپ ۱۴۰۳ ایران تا پایان آن (ص ۲۸۷) ولی با آن یکسان نیست و افزوده‌ها و کاسته‌ها دارد، در پایان هم سیزده صفحه در چهار بند: خلفا، نسب علی، نسب عمر، نزول سوره هل اتی افزوده شده و در پایان آن از شرح ارشاد فقه «ملاحم اردبیلی رحمه الله» یاد شده است، در آن تاریخ صوفیان و تکوین از آنها در دنبال سرگذشت امام صادق نیست، در یکجا نیز دارد که «علامه اردبیلی رحمه الله در اعتقادات خود نوشته»، در پایان پیش از آن چهار بند از مجالس المؤمنین «میر نورالله لورالله مرقد» آمده و از «پادشاه جمجاه ملایک سپاه شاه اسماعیل صفوی انارالله برهانه» یاد شده و از «شاه غفران پناه» که در حیدرآباد پیدا شده است. پس این کتاب حذیقه الشیعه است که بساخت کاشف الحق اردستانی در آمده است، پیش ازین در ص ۲-۷۳ پ شعرهایی است بفارسی در ستایش از علی (ع) و اصول دین منظوم و تکوین از صوفیان (رأیه است از محمد طاهر شیرازی بنام مونس الابرار، همین فهرست ص ۳۹-ص ۶۰۲) و شان نزول سوره فجر که در کر بلا در شوال سال ۱۳۶۳ دوستی از نو پسندیده و پاسخ گفته است، نیز نماز محمد و علی و دعای سمات و آداب آن و ادعیه نوروز و چگونگی دانستن بودن ماه در برج و نمازهای واجب و ترجمه از کار و اوراد و سر آن، دعای کمیل و ترجمه آن و دعای عهد پس از این هست (۳۶۵۱۸).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی.

۴۴۲×۱۱/۵ - ۱۱×۱۶/۵ - ۱۸×۷/۵

حساب (رسالة...)

این رساله که در جنگی است گویا جزئی از کتابی ریاضی فارسی باشد و تنها ضرب و قسمت را دارد.

آغاز: الباب . باید دانست که مراتب اعداد سه است آحاد و عشرات و مئات .

انجام : مقصود بحاصل آید (نقل من خط المصنف دام ظلّه) .

[۴۱۷ - ج]

شماره هشتم دفتر است و بنسخ سده ۱۱ با عنوان شنگرف ، ۱۸۷ پ - ۱۹۱ ر .

حقوق ملل

محبعلی منشی یکانلو کتابی را که «بارون اشلختا او طوقار» در ۱۲۶۳ هجری در «ویانه» (وین) از زبان نمساوی (اطریشی = آلمانی) بترکی ترجمه کرده و نسخه‌ای از آن بدربار ناصرالدین شاه رسیده بود بدستور اوبقارسی درآورد . این کتاب در دو جزء است : حقوق موضوعه ملل، حقوق طبیعه ملل . فهرست مطالب این ترجمه که در ع ۱۲۷۱/۱ بانجام رسیده است در آغاز هست و دارای سه باب است : نخستین ۹ فصل، دومی ۲۲ فصل، سومی ۳۰ فصل دارد . این کتاب از این رهگذر که چگونگی ترجمه اصطلاحات حقوقی را بفارسی در آغاز کار تحول فکری ایران میرساند ارزش دارد .

آغاز: بسمله . حمد و ثنای بی‌ریا شایسته پادشاه بی‌همتائی است... که حقوق ربوبیتش به کافه فرق و امم جاری و نافذ .

انجام : ما بقی اکتفا و ترك اسباب شد و الحمد لله اولاً و آخراً . تم الترجمة فی شهر ربیع المولود من سنة ۱۲۷۱ من الهجرة النبوية علیه وآله آلاف الثناء والتحية .

[۴۱۷ - ج]

بنسخ با عنوان شنگرف مسیح کاتب مورخ روز آدینه ۴ رجب ۱۴۹۸ در دودول زر و لاجورد ، دارای ۴۰۶ صفحه شمارست (49772) .

کاغذ فرنگی نخودی آهارمهره - جلد یماج هنایی زرکوب مقوایی .

۱۵۳۱۰۷×۴۴ - ۱۷×۹۸۰

حلال مطرز

از شرف‌الدین علی یزدی است (فهرست دانشکده ادبیات ص ۲۱۳).

[۶۴ - د]

بخط نسخ با عنوان و نشان ششگرف، در جدول زر و لاجورد، از سده ۱۲ است، از آغاز و انجام افتاده و چنین است:

آغاز: آدم و حوا باشد و دوضلع ایسر ... جلوه: مطلق زوج الزوج اگرچه در زوجیت که صورت قابلیت است و انوثت کامل افتاده.

انجام: خاتمه در ذکر طرفی از لطایف عددتام که بر حسب موعود مقطع رساله و ختام کلام خواهد بود ... جلوه در صدر این حله بوضوح پیوست که ماده جمیع اعداد و حدتست ... و مسعشدتیز.

این نسخه از محل هدیه آقای دکتر مصدق خریده شده است (49436).

کاغذ سپاهانی آهارمهره - جلد تیماج کبود ضریبی مقوایی.

۱۱×۵/۵ - ۱۶×۹/۵ ۱۷ - ۱۱×۵/۵

حلیة المتقین

از محمد باقر مجلسی است که بدرخواست «سالکان مسالك سعادت» نوشته

است و بچاپ رسیده است (ذریعه ۸۳: ۷ - مشار ۵۸۵) مجلسی آن را پس از عین الحیوة

و در رجب ۱۰۷۹ بانجام رساند و در آن چهارده باب و یک خاتمه است.

[۵۳ - پ]

تستعلیق با عنوان و نشان ششگرف و عبارات عربی بنسخ، مورخ روز چهارشنبه ۲۴ محرم ۱۲۳۱

در شیراز (55864).

کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج زرد ضریبی مقوایی.

۲۴×۲۱ ۳۲۰۴ - ۲۴×۱۱/۵ ۳۲۵

حیات نفس در حضرت قدس

شیخ احمد احسائی رساله‌ای به عربی در توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد دارد

در یک مقدمه و پنج باب و خاتمه و گویا محمد جوانرونی نویسنده نسخه ما است که

آنرا بقارسی درآورد (فهرست احسائی ۳۰:۲ - ذریعه ۷: ۱۲۴ - فهرست ادبیات ۲۱۵).
 آغاز: (این است ترجمه کلمات شریفه اش) بسمله . الحمد لله
 رب العالمین ... اما بعد چنین گوید ... احمد بن زین الدین احسائی
 که بعضی از برادران ایمانی که برآوردن حاجت او را بر خود لازم
 گردانیده .

انجام : و سیاه کردن این اوراق عبد مسکین احمد بن زین الدین
 الاحسائی (تا اینجا تمام شد ترجمه کلام شریف ایشان و حقیر ... در
 دو روز ترجمه اش بانجام رسانیده ... حرره المخلص ... محمد
 الجوانرودی).

[۲۱۹ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ سده ۱۴ بخط جوانرودی در ص ۱۰۴ - (39744) .
 کاغذ رنگی رنگارنگ - جلد تیماج سبز تیره مقوایی .
 ۱۵×۲/۵ - ۲۰×۱۴۳۲۱۵

خارستان و نیستان (بهدی)

میرزا حکیم قاسم ادیب کرمانی پسر زین العابدین و در گذشته ۱۳۴۸ در ۱۳۰۰
 بزبان بافندگان کرمان و در برابر گلستان سعدی این کتاب را ساخته است. یگبار
 در ۱۳۲۹ ق در کرمان چاپ شده ، باره دوم نیز در ۱۳۲۱ خ در همین شهر بچاپ رسیده
 است . سومین چاپ آن در کرمان بسال ۱۳۲۷ است (ذریعه ۷: ۱۳۲ - مشار ۵۹۱) .
 ملامجدالدین خوافی هم در برابر گلستان خارستان دارد که در کانپور بسال
 ۱۳۲۹/۱۹۱۱ بچاپ سنگی رسیده است .

[۷۷ - د]

خط شکسته نستعلیق آقای دکتر محمود آقا افشار در رمضان ۱۳۲۸، اهدای آقای ایرج افشار

کتابدار کتابخانه است ، نسخه از پایان افتاده و تا سطر ۱۸ ص ۶۸ چاپی را دارد ، در صفحه عنوان «بعدی» خوانده شده است (۵۴۲۸۶) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .

۱۴/۵×۹س۹ - ۱۸/۵×۱۲س۶۲

شجره

از امیر مرتضی قلی فرزند حسن شاملو است در باره بیه و گویا مؤلف واقعی آن محمد بن محمد مؤمن تنکابنی باشد .

(ذریعه ۱۴۹:۷ - مشار ص ۶۰۲) .

[۴۶۵ - ج]

بخط نستعلیق عبدالحمید در تبریز ۴۶۱۵ سال ۱۱۶۱ عنوان شنگرفی ، یادداشتهای تاریخی ۱۱۶۱

و ۱۱۶۲ دارد ، نسخه کامل نیست (61169) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضریب مقوایی .

۱۶/۵×۱۷س۴۸ - ۲۱/۵×۱۸س۱۸

خزان و بهار

قاضی میرزا محمد شریف کاشف شیرازی پسر شمس الدین محمد این کتاب را در یک مقدمه و ۱۴ اساس و یک خاتمه نوشته و در آن از فرج بعد از شدت و جز آن بهره برده است و آن بچاپ هم رسیده است (ذریعه ۱۵۱:۷ - مشار ۶۰۴) .

او مؤلف سراج منیر است و این کتاب خزان و بهار را در ۱۰۶۰ ساخته است .

سرگذشت او در پایان همین کتاب هست و در آن داستانی درباره شاه عباس دیده میشود .

[۷۷ - ب]

نستعلیق با عنوان و نشان شنگرفی که قلی بیات ملایری همدانی روشنی مراغی در روز پنجشنبه

۱۴ ذی قعدة قوی ثیل ۱۳۷۵ نوشته است .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج لریاکی ضریب مقوایی .

۲۲/۵×۲۰س۴۸ - ۲۲/۵×۱۱س۴۱

خلاصه دستورالوزراء

محمد مظفر بن محمد حکیم یزدی سرگذشت چند وزیر ایرانی را از روی دستورالوزراء خوندیمیر در این کتاب آورده و تاخواجه افضل الدین محمد کرمانی را یاد نمود (ص ۴۳۳ دستورالوزراء) و آخرین تاریخی که در آن دیده میشود سال ۹۰۱ است و او این کتاب را در سپاهان در روز آدینه ۲۰ ج ۱۰۸۸/۱ پایان برده است. استوری (۲۴۲:۱) از محمد مظفر خوافی و تذکرة الملوك او یاد کرده است که سرگذشت شاهان ایران دهند و جز آنهادر آن آمده است.

آغاز: سپاس عبودیت اساس پادشاه پادشاهان را که بی نیاز از وزیر و مشیر است ... اما بعد معروض میگردد که درین اوان دردار السلطنه اصفهان انتساخ مختصری از تاریخ ابنیای کرام و سلاطین عظام از مؤلفات بعضی از متتبعین تواریخ اتفاق افتاد و چون آن مختصر از ذکر وزرای صائب رای خالی بود بخاطر فائز رسید که خلاصه ای از کتاب دستورالوزراء که تألیف خواند امیر مورخست التقاط ... نماید.

انجام: باتمام و اختتام رسید این کلمات پریشان که بهمت ... ابن محمد حکیم محمد مظفر یزدی در ... اصفهان بتاریخ یوم جمعه بیستم شهر جمادی الاول سنه ۱۰۸۸ ... از کتاب دستورالوزراء که تألیف ... خواندمیر مؤلف خلاصه الاخبار و کتاب حبیب السیر است انتخاب نمود و اراده بل امید آنست که خاتمه این مؤلف بذکر وزرای ... صفویه ... مزین گردد ... و در عیب جوئی که از اخلاق ناپسندیده است نکوشند (سنه ۳۰۱ هجری باتمام رسید).

[۱۹۶ - ج]

نقطه نستعلیق با عنوان و نشان شن گرفت ۱۳۰۱/۱۶، از کتب اعمام السلطنه بوده و مخبر السلطنه

الرا در ۱۳۱۸ از میرزا محمود کتاب فروش خریده بود (49752).

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج حنایی گرداگرد سبز.

۰ ۱۴×۹/۵ - ۲۱×۱۶۳۸۰

خلاصه منهج

مولی فتح‌الله بن مولی شکرالله کاشانی در گذشته در کشمیر سال ۹۹۷ از تفسیر فارسی منهج‌الصادق خود این تفسیر را گزین نموده و پس از ۹۸۲ و گویا تا ۹۸۹ بدان میپرداخته است و شاید هم تاریخ تالیف آن ۹۸۷ باشد. (ذریعه ۲۳۳:۷ - مشار ۶۱۶ - سپه ۱۲۳:۱ - طوس ۳۹:۱ ش ۱۱۹ و کشف‌الحجب ۲۰۸ - مجلس ۳: ۲۳ - استوری ۱۶:۱ - ۱۱۹۸).

[۲۶ - ب]

از آغاز است تا پایان سورة كهف بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف در جدول لاچورد سرخ از سده ۹۱، صفحه پایان تازه است، در ۱۲۷۴ از آن محمد سعید بوده است، سر لوحی در آغاز هست (۲۹۶۵).
کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج قهوه‌ای ضریقی مقوایی.
۰ ۲۱/۵ × ۹/۵ - ۲۷ - ۳۰ × ۱۹۰ ۳۵۵۹

دانشنامه شاهی

از مولی محمد امین بن محمد شریف استرآبادی اخباری در گذشته ۱۰۳۶ است که پیروی از اربعین امام فخر رازی برای پادشاه زمان خود محمد قطب شاه در چهل فائده درمکه میان سالهای ۱۰۲۰ و ۱۰۳۵ آن را ساخته و مسائل پراکنده ادبی و اصولی و کلامی در آن آورده است. او در آن بر مجتهدان شیعی تاخته است چنانکه در فوائد مدینه نیز چنین کرده است.

(کشف‌الحجب ص ۲۱۰ - ذریعه ۴۶:۸ - طوس ۹۹:۴ - سپه سالار ش ۱۳۰۶).

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی عرفنا نفسه بعنوان الله خالق السموات والارض ... اما بعد چنین میگوید ... مؤلف این رساله شریفه که چون بتوفیق رب العزة همواره عنایات بیغایات پادشاهانه از بارگاه فلک اشتباه سلسله‌علیه‌عالیه مقدسه خاقانیه (قطب‌شاهیه) ... نسبت بعام و خاص سیما مقدسین علماء فرقه ناجیه ... بظهور رسیده ... و چون این

رساله در طریقه خاصه بمنزله کتاب فخر رازیست در طریقه عامه مرتب
بر چهل فائده شد.

انجام : بتوفیق طاعت دلش زنده دار . اللهم خلد ملکه ... والسلام من
الملك السلام (طوس) .

[۸ - ۵]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان شنگرف مورخ ۲۰ ذی حجه ۱۱۰۱، ۱۹۴۳ پ - ۹۴
ب، قافله کی از فائده چهارم را دارد و چنین است انجام آن : «ممن یتکبر عن عبادته ولا یستل ما عنده» نام
شاه نیز در آن برده نشده است .

دبستان سخن

از محمد قاسم بن احمد جناب است که جلد سوم آنرا در ۱۲۸۹ بپایان رسانده
است .

این جلد دارای شش فن است :

- ۱- علم بیان در یک مقدمه و چهار اصل .
 - ۲- علم بدیع در یک مقدمه و دو باب .
 - ۳- سرقات شعری در یک مقدمه و دو اصل و یک خاتمه .
 - ۴- علم عروض در یک مقدمه و شش باب و یک خاتمه .
 - ۵- علم قافیه در یک مقدمه و پنج فصل .
 - ۶- علم معما در یک مقدمه و چهار اصل و یک خاتمه .
- سپس یک خاتمه است در بیان لغز .

[۱۳۶ - ج]

این نسخه همان جلد سوم است و بخط نستعلیق با عنوان شنگرف و جدول مشکى ، محمد کاظم
الفت بدستور مهدیقلی خان در روز یکشنبه ۱۳۹۶/۱۲/۱۹ آنرا نوشته و دیباچه ای به لغز و نظم در ستایش از
مؤلف و کتاب در آغاز گذارده است ، این دیباچه ساخته حسینقلی بن مصطفی دیوان ییگی کلهر کرمانشاهی
است .

آغاز: دیباچه: بسمله. بهترین بیانی که آموزگاران دبستان سخن بدان زبان می‌شنایند.
 انجام: فیما صنف و افاد والحمد لله اولاً و آخراً.
 آغاز جلد سوم: بسمله. پس از ستایش یزدان و درود بر پیغمبر
 آخر الزمان... چنین گوید... محمد قاسم بن احمد... که این جلد
 سوم از کتاب دبستان سخن مشتمل بر شش فن.
 انجام:

ملازم الخمس لا وقتها

معتكف فی خدمة الباری

باتمام رسید کتاب دبستان سخن بتاريخ سنه ۱۲۸۹ هزار و دو بیست و
 هشتاد و نه هجری شش ماه بعد از تصنیف آن اللهم متع به المسلمین
 بمحمد وآله الطاهرين.

۳۵۰ صفحه شمار دارد (49522).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی.

۲۲۷×۱۴۳ - ۱۴×۸/۵ - ۱۶/۵

دبستان مذاهب

شیخ محمد محسن فانی کشمیری زنده در ۱۰۵۶ یا ملامو بدشاه مؤلف این کتاب
 هستند و آن بارها بی‌چاپ رسیده است. (ذریعه ۸: ۴۸ - مشار ۶۴۷ - گفتار دکتر معین
 در باره آذر کیوان در مجله دانشکده ادبیات س ۴ ش ۳ - آریانا ج ۸ ش ۹: ۵۱ -
 دیباچه فرهنگ نظام).

داویدشی David Shea و آنتونی تروایه Anthony Troyer آنرا با انگلیسی
 ترجمه کردند و در ۱۸۴۳ با دیباچه‌ای درس گذشت مؤلف باخواری در سه جلد بی‌چاپ
 رساندند. مشکلات این کتاب در این ترجمه حل میشود.

[۶۱ - ب]

بخط استعلیق با عنوان و نشان ششگری که در ذی حجه ۱۲۵۸ نوشته شده است، در پایات آن
 فرهنگ هندی به فارسی است در ۵ برگ و در باره اصطلاحات همین کتاب باید باشد و این «لغات خانه»
 بخط محمود خان بن ملک الشعرا است (49505).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی.

۱۴۹۱ گ ۴۴/۵ × ۲۱/۵ - ۴۴/۵ × ۲۱/۵ س ۴۱

درة التاج لغرة الدباج

از قطب شیرازی است و پاره‌ای از آن در تهران بسال ۱۳۱۷ - ۱۳۲۰ و ۱۳۲۴
بچاپ رسیده است. (مشار ۶۶۲)

تاریخ تألیف آن در نسخه ش ۵۶۰ سپهسالار روز سه شنبه ۲۴ ع ۶۷۴/۱ در
شیراز آمده است.

[۱۲۳ - ج]

نسخه جمله پنجم است در علم اعلیٰ یا الهی در دوفن و بخط نستعلیق فخرالدین شریف در ۴۷۱ قعده
نوشقان لیل ۱۳۰۸، عنوانها شنگرف، از هدیه دکتر مصدق خریده شده است (49438).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی.
۱۵۵۸ گ ۴۴/۵ × ۲۲/۱۰ س ۱۵ × ۱۵

درة نادره

از میرزا محمد مهدیخان بن محمد نصیر منشی نوری مازندرانی استرآبادی است
درس گذشت نادرشاه و شرح شده و بارها بچاپ رسیده است (ذریعه ۱۱۱:۸ - دانشمندان
آذربایجان ۱۲۲ - سپه ۲۶۸:۲ - منزوی ۲۷۵:۲ - استوری ۱:۳۲۴ و ۱۲۸۳ - مشار ۶۶۴).
ریو در فهرست خود (ص ۱۹۵) این کتاب را شناسانده است.
در فهرست مجلس (۲: ۱۳۳ و ۱۴۱) بتاریخ جهانگشای نادری (ریو ۱۹۲ -
ذریعه ۳: ۲۴۸ و ۳۰۰) نام «تاریخ نادری» و «درة نادره» داده شده است.

آغاز: بسمله. دیباج دیباچه کتاب کتاب فصاحت قرین مخطوط و مدبج

از مدبج و آفرین جهان آفرینی است.

انجام: از اقدمت خاتمة الرزایا فقد عرضت سوقك ذلك

[۱۱۷ - ب]

نخط نستعلیق با ترجمه لغات بفارسی زیر سطور در نیمه نخستین کتاب ، مورخ ۱۳۵۷ ، بدستور یکی از برسمان نوشته شده است (۱۰۱۰۳) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
۴۴×۲۱۳/۱۴۹ - ۴۴×۱۰/۵۱۵

دست‌نویس آسمانی

این کتاب از فیروز بن ملا کاوس شیروانی بهی کیش فارسی (در گذشته ۱۲۴۲) است و به چاپ هم رسیده است . آقای پورداد در فرهنگ ایران باستان ص ۱۷-۵۱ درباره این کتاب وساختگی بودن لغات آن تحقیق کرده است . گفتار ایشان در دیباچه برهان قاطع چاپ دکتر معین هم آمده است . دکتر معین هم در گفتار خود درباره آذر کیوان در مجله دانشکده ادبیات (س ۴۳) در این باره سخنی دارد .

[۱۵۳ - ج]

نخط نستعلیق ، متن بشنگرف سده ۱۳ است (۳۹۴۹۷) .
کاغذ فرنگی نخودی - جلد مقوای زرکوب .
۴۱۸۴×۱۴/۵۲۰ - ۱۴×۶/۵۱۵

[۳۱۳ - ج]

در این نسخه پندنامه اسکندر و نامه شت ساسان نخست و نامه شت ساسان پنجم و فرهنگ لغات دست‌نویس که در نسخه شماره ۱۵۴- ج دیده میشود نیست ، نخط نستعلیق سده ۱۳ است ، متن درشت تر (۴۹۴۳۵) .
کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج سرخ .
۴۱×۱۷۳/۷۰ - ۱۶×۱۰/۵۱۵

دست‌نویس الاقصاب

در این رساله از حاجی میرزا آقاسی نکوهش شده و او در آن « هادم الانجاب » نامیده شده و سرگذشت برخی از رجال دولت قاجار در آن آمده است (دانشگاهش ۱/۲۶۱۲) .

در آن از سال ۱۲۳۰ و اندی و از حاجی ابوالقاسم رشتی بازرگان یزد و حاجی ابراهیم پسر حاجی هاشم شیرازی کدخدای بزازان وریش سفیدیکی از محلات شیراز که نیای او در فتنه افغان و غلبه بر فارس نماینده متعدیان افغان شده است و از فتنه لطفعلی خان و از عبدالرحیم خان و اسدالله خان و از قصیده مطایبه محمدتقی خان مرغه ای که چند بیتی آمده و در نکوهش از رجال دربار قاجار است و قصیده هشتاد بیتی هجو حاجی میرزا آقاسی که چند بیتی آمده و از میرزانی خان که پاره ای از وصف او در نسخه ما سفید گذارده شده و از ولی خان و معیر الممالک حسینعلی خان پسر دوستعلی خان و حسین خان مرغه ای و بهاءالدین بیک دنبلی پسر آقای عبدالرزاق و از حاجی خان گنجه ای و سعدالدوله و رحمن خان و حاجی حسین خان اصفهانی و میرزا محمود جهان شاه تبریزی و جعفرقلیخان کردشادلو و برخی از شاهزادگان و دانشمندان یاد شده است.

آغاز: بسمله .

پیران سخن بتجربه گویند گفتمت

هان ای پسر که پیرشوی پند گوش کن

بر سبیل تحقیق و از روی تجریت غایت مقصود و کمال مطلوب درین
نشا من حیث الدنیا مال است .

در پایان آمده : « تحریر این رساله در سال هزار و دو یست و شصت که سال ده از پادشاهی پادشاه مؤید منصور محمد شاه قاجار است و مرا زندگی به پنجاه رسیده شد ... یکی از اخوان الصفا و اصحاب الوفا بفرمود که این کتاب را که محتوی است بر بدایع عبارات و ودایع استعارات اسمی باید که ذکر ازوشاید گفتمش که این مزخرف را بالثالی منشور و دراری منظوم مؤلفان و مصنفان سلف و خلف نه لایق اسم و قابل رسم است . چون بشنید این مصرع جامی که « نملۃ جائت برجل من جراده » بخواند و کمیت به بالغت براند . گفتمش : توسلیمانی کن ای عالی نهاد، بگفتا : چومقصد و منظور تنبیه و تنبیه اولاد و احفاد است « دستورالاعقاب » را لایق است .

امثال جستم و اختیار آوردم امید که مطالعان را اصلاح بر زلل و خطایای این ضعیف تفضل آید و علی‌المحمد و عترته صلوٰۃ الرحمن و تحیاته فی شهر محرم الحرام سنة ۱۲۶۰ .

سپس دارد : « بسمله کنونکه از تسوید این کتاب و تنمیق این ابواب سال سه گذشته حاصل مفاسد مخدول هادم الانجاب بر مجاری و مفاصل ملك ظاهر آمد شوریدگی و پریشانی بر اعضا و عروق مملکت حادث گشت » .

در این ذیل باز مانند خود رساله از حاجی میرزا آقاسی نکوهش شده و او باز « هادم الانجاب » خوانده شده است و در آن از جعفر قلیخان کرده‌شادلو و از سال ۱۲۶۴ یاد شده است .

چنین است انجام این ذیل : و زبان باطن را با یکلمه حق گویا فرماید بمنه و جوده و السلام .

[۱۳۶ - ب]

خط نستعلیق سده ۱۴ ، عبارات عربی درشت و شنگری ، دو جدول صفحات زر و شنگری و لاجورد ، در پایان سه صفحه تازه تر است (61186) .
کاغذ فرنگی - تیماج مشکى ضربى مقوایى .
۵۰×۱۱۳ - ۱۹×۲۲

دها (کتاب ...)

مجموعه ایست از برخی از سورقرانی و دعاهاى شیعی و از حمد آغاز و بدعای مسافر انجام مییابد روایتها و خواص دعائی بفارسی است .

[۹۰ - د]

نسخ سده ۱۴ ، عنوان شنگری ، جدول زر و لاجورد و شنگری .
کاغذسپاهالی - جلد پارچه مخملی سرخ فرسوده گرد تیماج تریاکى درون تیماج سبز .
۱۱۲×۷/۵ - ۱۱۱×۴/۵

ده فصل

از عبید زاکان است و همان رساله تعریفات اوست و بچاپ رسیده است (کلیات زاکان چاپ اقبال در تهران بسال ۱۳۲۱ ص یو- کلیات زاکان چاپ ارمغان بکمش اقبال در تهران ۱۳۳۲ ص یو و ۱۰۸ تا ۱۱۸).

[۴۲۳ - ج]

شماره دوم دفتر است، ۷۶، ۷۷-۷۹، بخط نستعلیق سده ۱۳، برابر است با ص ۱۰۸ - ۱۱۳ چایی.

دیوان

از ابوالفرج بن مسعود رونی از شاعران سده پنجم است.
(مجلس ۲۰۸:۳ - شماره ۷۱۵ - تاریخ ادبیات دکتر صفا ۲: ۴۷۰ - ذریعه ۹: ۴۷).

[۳۶۲ - ج]

خط نستعلیق ۲۹ رمضان ۱۲۷۵ از روی نسخه درستی که بخط میرزا کوچک وصال بوده است نوشته شده است، صفحه نخستین حاشیه سازی شده بزر، سرلوح بسیار زیبایی دارد بزر و شنگرفی و لاجورد، میان سطور این دو صفحه هم زرانود است، دو جدول صفحات زر و شنگرفی و لاجورد است (61170).

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج سرخ

۱۵/۵×۷/۵ س ۱۵ - ۲۲/۵×۱۴/۵ س ۶۴

دیوان

از شهاب الدین ادیب صابر (۵۴۷م) و در ۱۳۳۴ خ در تهران بچاپ رسیده است (مشاره ۷۱۵).

[۴۴ - د]

این نسخه بخط نستعلیق سده ۱۳ است، جدولها شنگرفی، سرلوحی در آغاز هست، همه اشعار ادیب در این نسخه لیامده است.

آغازی از سرگذشت شاعر :

بریده شش طریق سلام از سلمی

نماز شام چو صحبت بردم از ماوی

انجام :

ورنه دشوار می نماید کار

مگر آسان شود ز یاری بخت

• (42241)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد .

• ۱۸×۱۱/۵۳۸۰ - ۱۴×۶/۵۱۴

دیوان

از حکیم اوحدالدین علی بن اسحق انوری ابیوردی (م ۵۸۳) و چند بار بچاپ
رسیده است .

(مشار ۷۱۷ - ذریعه ۹: ۱۰۹)

[۵۴ - ب]

بخط نستعلیق سده ۱۳ است .

آغاز : مقدری نه بآلت بقدرت مطلق (ص ۱۲۴ چاپ ۱۳۶۶ تبریز) .

انجام :

ای جان و جهان ترا بقاباد

من جان و جهان را بیاد دادم

• (26651)

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج حنایی مقوایی .

• ۱۴×۲۴۳۴۸ - ۲۴×۱۵۴۴۴

دیوان

از بیکنکاش قلی ابدال رومی است. او در این دیوان که در دیباچه گویا آنرا «بوستان»
می نامد غزل‌های حافظ را تضمین و استقبال نموده در دنبال هر مطلعی ابیاتی آورده
که همه مصرعهای آن بیک قافیه است. در این نسخه ما در هاشم « بدل حافظ » نیز
خوانده شده است .

آغاز اقتاده : آن عالیحضرت مزین و منور است ... چنین گوید ...
بیکنکاش قلی ابدال رومی که مدت مدید و عهد بعید در صحبت شعرای

زمان و فصاحتی دوران بودم از فواید انقباض شریفه ایشان که بمثابة گلستان گل و بوستان پر از گل ... و از آنجا گلی چند چیده ... یکی از دوستان (درین بوستان) التماس نمود که تواند بود که از مطالع رنگین که صنایع شعر و ثلاث (؟) کلام داشته باشد و از سپهر فکر خوش طبعان طالع شده باشد مجموعه ای کنی و منظومه ای ترتیب دهی که تا بر صفحه روزگار یادگار بماند. بنابراین مجموعه را ... چون «بوستان» نام کرده شد تاریخ اتمام باین کیفیت گفته شد و از لطایف صنایع بدایع الهیست که اسم این نکته که مؤلف ... (میان برگ ۳۲ و ۳۳ افتاده است).

بسم الله الرحمن الرحيم

سرور آیات کلام قدیم

بسم الله الرحمن الرحيم

خوش فیضی است ز کشت قدیم

بسم الله الرحمن الرحيم

کشتی نوح است و عسای کلیم

انجام :

روزی که فلک از تو جدا ساخت مرا

دوران هدف تیر بلا ساخت مرا

تا بوی تو آورد بمن بیک نسیم

با صد خوشی آشنا ساخت مرا

[۳۱۴ - ج]

بخط نستعلیق میرهادی همدانی در ۱۳۵۸، میرزا حسین پسر مشهدی صادق مالک نسخه درزی حجه ۱۳۱۱ در حاشیه رویه يك برص پیش از پایان کتاب و در پایان نسخه نوشته که این « کتاب بدل حافظ » است، با مهر « محمد حسین »، ۳ - ۵۸ ر، در ۵۹ - ۹۴ دو بند است بخط شکسته « در طولک بستن قوش و قرقی و غیره » و درمان بیماریهای آنها و « در صفت طرلان » و قرقی و باشه و طوشکاری و شکار قوش با چراغ (۵۱۸۸۶) .

کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد مقوای .

۱۴×۱۲×۹۳ - ۲۰×۱۴/۵ - ۱۴×۶/۵

دیوان

از حافظ شیرازی و بارها بچاپ رسیده است .

[۱۴۳ - ج]

این نسخه با دیباچه محمدکلندام است و بخط نستعلیق در جدول سرخ و لاجورد با سه سر لوح برنگهای لاجورد و سرخ و سبز وازسده ۱۱ است .

برخی از برگها پاره ووصالی شده است ، قصاید پس ازغزل وپیش از ترجیع بندآمده است . کاغذ سپاهانی متن وحاشیه - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

۱۶×۱۴/۵ - ۲۲/۵×۱۵ - ۱۶×۸

دیوان

از رودکی شاعر ایرانی اشعاری جسته گریخته برجای مانده وبسیاری از آنها را آقای سعید نفیسی در «احوال و اشعار رودکی» گردآورده است وبا دیوان قطران در تهران بسال ۱۲۶۴ سنگی ونیز در ۱۳۱۵ ق بچاپ رسیده است (مشار ۷۳۳-احوال و اشعار رودکی از سعید نفیسی ۳: ۹۲۵ و ۹۳۱) .

[۱۵۸ - ج]

شماره دوم این دفتر ۳۴۹ پ - ۷۳ ر شعرهایی است که پاره‌ای از آنها از رودکی است و پاره‌ای دیگر از قطران است مانند نخستین بند آن « ای بند بلا دیده واز بند بچسته... » که درص ۵۰۴ دیوان قطران چاپ ۱۳۴۳خ تیریزوده میشود ، شعرهای دیگری از آن هم چنانکه کسی در حاشیه این نسخه نوشته است گویا از قطران باشد .

انجام :

خك ما را تا میان آیدهمی

آب جیحون با همه پهناوری

این شعر از رودکی است . نسخه در ۴۴۰ (سیچقان نیل) ۱۳۵۶ پفرمایش احمد اشرف شمس مریخ شاه نوشته شده است .

[۱۶۸ - ج]

در این نسخه هم شعرهای قطران ورودکی درهم آمیخته شده و بیت نخستین آن از قطران است : «ای بند بلا دیده از بند بچسته ، و بیت انجام آن چنین است :

نخواستیم ز تمنا مگر که دستوری
نیافتیم ز عطا ها مگر پشیمانی
بخط نستعلیق است و در محرم یونیت لیل ۱۴۴۷ ق برای حاجی مخبر السلطنه نوشته شده است
ص ۵۱ (۴۹۷۷۵) .
کاغذ فرنگی - جلد مخمل مقواتی .
۱۵/۵۳۴۰ × ۲۱/۵ ~ ۱۵/۵ × ۱۱/۵

دیوان

از ظهیر فاریابی (ظهیر الدین ابوالفضل طاهر بن محمد) در گذشته ۵۹۸ چندبار
و بیچاپ رسیده است (مشار ۷۴۳) .

[۶۷ - د]

بخط نستعلیق ریز در متن و هامش مورخ ع ۱۲۹۱/۴، پس از این درد و صفحه صورت چاپی است
از خرید کاغذهای گوناگون : ترمه حنایی و سفید و خانباتق و فسقی و خانباتق غلی و ترمه کشمیری و
نیوشه و پوشه و آهار مهره و بی مهره و دولت آبادی .
آغاز نسخه متن در ص ۱۴۲ و هامش در ص ۱۴۶ و انجام در ص ۴۱۵ چاپ ۱۴۲۴ ق تهران دیده
میشود . و ترقیمی ندارد (۲۶۶۴۸) .
کاغذ فرنگی سفید و کبود - جلد تیماج کبود مقواتی .
۱۷/۵ × ۱۱/۴۷۱ - ۱۴ × ۶/۲۰

دیوان

از حکیم مختاری غزنوی عثمان بن محمد شاعر فارسی زبان سده پنجم می باشد
و یکبار در تهران بسال ۱۳۳۶ خ بکوشش همایون فرخ در ۳۷۴ ص بیچاپ رسیده است
وسر گذشت اودراین دیباچه هست .

[۱۵۸ - ج]

این نسخه شماره یکم دفتر است، آغاز آن درستایش ارسال شاه در ص ۱۵ و انجام آن درستایش
خواجه ابوعلی عبدالله در ص ۴۴۹ چاپی دیده میشود (گ ۱ - پ ۴۹) بخط نستعلیق است و نگاهای تاریخ
شماره دوم آن که بهمین خط است باید در ۱۴۵۶ نوشته شده باشد، تاریخ خریداری ۱۴۱۷ در صفحه
عنوان هست (۲۶۶۵۴) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی .
۱۷ × ۸/۵ - ۲۲ × ۱۴/۵ ۴۷۲

دیوان

از امیرمعزی نیشابوری و در تهران بسال ۱۳۱۸ خ با دیباچه‌ای از عباس اقبال
بچاپ رسیده است .

[۱۷۶ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق شکسته و کزیده است از دیوان امیرمعزی از روی نسخه خط شاهزاده
جلال‌الدین میرزا پسر شاهرخ میرزا پسر حسینعلی میرزای فرمان‌فرما بادیاچه‌ای در ۳۹ ص در سرگذشت او
بخانه میرزا محمدحسین شعاع شیرازی مؤلف تذکره شکرستان فارس از روی همین کتاب ، ص ۴۹ + ۵۲۰
آغاز :

برآمد ساج‌گون ابری ز روی ساج‌گون دریا بنهار مرکز خاکی نقاب قبه خضرا
انجام :

تو خوش نشسته و پیش تو ایستاده استی براف مشک و بلب شکر و برخ سوسن
(۵۵۸۷۱)

کاغذ فرنگی - جلد مقوای .

۲۸/۵۱۷/۴۱ - ۱۶/۱۱/۱۵

دیوان

از منوچهری بلخی ابوالنجم احمد شصت کله دامغانی است و بارها بچاپ رسیده
است (مشار ۷۵۸) .

[۶۴ - ب]

بخط نستعلیق سده ۱۴ است ، دیباچه‌ای در سرگذشت منوچهری در آغاز هست ، آغاز برابر ص ۴
چاپی و انجام :

احباب تو را سعادت بی غم باد تا شاد زیند و بادیه گیرند بچنگ

(ص ۱۵۱ چاپی) هدیه آقای دکتر مصدق است در ۱۴۱۴ (۳۹۳۲) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوای ته میش .

۲۸/۴۰ - ۱۰/۲۱/۴۱

[۳۴۳ - ج]

شماره یکم دفتر است ، بخط نستعلیق با عنوانها و ابهام‌های شگرف ، بدستور اسکندر میرزا

در ج ۱۴۶۲/۲ نوشته شده است (۴۳ پ - ۷۵ پ) حواشی لغوی دارد .
آغاز مانند چاپ ۱۳۳۶ خ تهران .

انجام :

بقال نیک و بروز مبارک شنید
نبید گیر و مده روزگار خویش به بند
در برگهای پیش از این و همچنین در برگهای ۹۴ پ - ۱۵۰ ر یادداشت‌های تاریخی و اشعار و
منشآت است . همه دفتر بخط نستعلیق است .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی فرسوده .
۱۶×۸/۵س۱۶ - ۲۲×۱۴/۵س۱۰۵

[۴۷۴ - ج]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان درشت تر و شنگرف یا لاجورد ، نسخه را نظام السلطنه
بنام عیدی بمحمد حسین در شیراز ۱۳۱۱ خ داده است (61176) .
کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج سبز رویه ترمه .
۱۴×۵/۵س۱۰۴ - ۲۰×۵/۵س۱۵

دیوان

از ناصر خسرو قبادیانی و چندین بار بچاپ رسیده است (مشار ۷۶۰ - منوی
۲ : ۷۳) .

[۸۸ - ج]

در آغاز این نسخه سرگذشت ساختگی او هست ، بخط نستعلیق با عنوان و شنگرف و لاجورد از
سده ۱۲ است ، آغاز در ص ۳۶ چاپ ۱۴۳۵ خ تهران و انجام آن :
«فاسقی بوری بوقت دسترس
پارسا ششی کنون از مفلسی»
در ص ۵۰۸ آن دیده میشود ، حواشی لغوی دارد (55847) ،
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سوخت آراسته مقوایی .
۱۶×۵/۵س۱۶ - ۲۲×۵/۵س۱۰۴

دیوان

از حاج ملاهادی سبزواری و در تهران بسال ۱۲۹۹ و ۱۳۰۰ و نیز در ۱۳۱۶ خ
(۱۳۵۶) بچاپ رسیده است .
(مشار ۷۱۵ - ذریعه ۷۲:۹) .

[۴۵۹-ج]

این نسخه بخط شکسته نستعلیق است، عبدالعلی آهی در روستای آرم کلای هرازی آمل‌مازندران در روز سه شنبه پایان محرم سیچقان ثیل ۱۴۱۸ ق نوشته است، برابر با ص ۴ - ۱۹۸ چاپی، در پایان چند بیت از نجفقلی میرزای قاجار هست، با قصیده راثیه‌ای از حاجی میرزا جعفر آقای اصفهانی متخلص که برای حاجی استاد غلام‌رضای مشفق علیشاه نعمت‌اللهی گفته است نوشته همود در ۱ صفر ۱۳۹۸ (۵۵۶۱) .
کاغذ قرنگی - جلد مقوا .

۱۷×۱۳/۵ - ۲۲×۱۷/۵ - ۱۱ س ۱۷×۱۳

[۴۶۰-ج]

این نسخه بخط نستعلیق است از عبدالله در ۱۳۹۸، سپس همان شعرهای نجفقلی میرزای قاجار و همان قصیده راثیه آمده است (۵۵۸۵) .
کاغذ قرنگی - جلد مقوا .

۱۴×۱۴/۵ - ۲۱×۱۴/۵ - ۱۴ س ۱۴×۹/۵

ذخیره خوارزمشاهی

از سید اسمعیل گرگانی است و در (۷۵۵) شناخته شده است.

[۱-ب]

بخش نستعلیق با عنوانهای شگرفی از سده ۱۱ است، گفتار سوم کتاب ششم است (اندر احوال گوش و شنوائی و بیماریهای او) تا باب ششم (گزیدن افعی) .
نسخه از آن محمد بن عبدالله رئیس دفترخانه وزارت خارجه در ۱۲۸۲ بوده است (۵۵۸۵) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی .

۲۹×۱۷/۵ - ۴۴ س ۴۰×۲۴/۵

[۸۶-ب]

بخش نستعلیق محمد بن شمس‌الحسینی اسرآبادی (پایان قرابادین) با عنوانهای شگرف مورخ ۹۰۸، این تاریخ در پایان گفتار ۱۰ کتاب ۶ و پایان همین کتاب ۶ و کتاب ۹ و پایان گفتار نخستین و دوم قرابادین و پایان کتاب ۸ و دیده میشود، کتابهای ۶ (از باب سوم) و ۹ و قرابادین و ۸ و در آن است و قرابادین در میان گذارده شده است، نسخه از آن همان محمد بن عبدالله در ۱۲۸۶ بوده است، در ۱ ص ۱۱۴۹ از آن دیگری بوده است (۵۵۸۷) .

کاغذ سپاهانی جلد روغنی آراسته با گل و بوته و فرسوده .

۲۹×۲۱/۵ - ۴۵ س ۱۹×۱۳/۵

راپورت گردش در کوهستانات مابین قزوین و گیلان بجهت انتخاب راه شوسه

سلیمان مهندس این گزارش را نوشته است .

آغاز: راپورت گردش در کوهستانات ما بین قزوین و گیلان که حسب الامر خانه زاد سلیمان مهندس مامور بود بجهت انتخاب راه شوسه معروض میدارد بتاریخ بیست و پنجم جمادی الثانی ۱۲۹۸ -
تفصیل راهها و امتدادات مختلفه در کوهستانات مابین قزوین و گیلان . راه خزران که اول عبور شد راهی است کوهستانی .
انجام : اطلاعات مهندس خانه زاد بعد از گردش سی و شش روز در کوهستانات ... و ... خزران را رجحانی است بر سایر راهها .

[۴۴۵ - ج]

بخط نستعلیق پایان سده ۱۳ است (۴۹۷۷۶) .

کاغذ رنگی - جلد تیماج سبز مقوای تازه .

۱۰۴۶۱۰/۱۴×۴۱ - ۱۳/۵×۱۴

رسالة اخلاقی مذهبی

در این رساله از اخلاق دینی بروش شیعی بحث شده و باخبار تمسك گشته است و درست یکی از کتابهای مجلسی را می ماند . عنوانهای جدول وعین در آن هست .

عنوانهای زیر در نسخه ما دیده میشود :

۱- در اجرای رشحه ای از طوفان و سوانح دین آخر الزمان که پیش از نفعه ثانیه

در این عالم واقع خواهد شد .

۲- در جریان ماجراء وقایع غریبه و هایلله بعد از ظهور حضرت مهدی

۳- در بیان سؤال مواقف اول بعد از طی صحرائی ظلمت اهل محشر .

۴- در رشحه ای از عقوبت تارك اهم واجبات امر بمعروف و نهی از منکر .

- ۵- در اجرای رشحه‌ای از طوفان لجه ماجرای شراست .
- ۶- جدول اول در تعیین علومی که نافع و منجی در معاد است .
- ۷- در ذکر نجات از عقوبات .
- ۸- در اجرای آنچه بر جدول زبان خامه صدق نامه جاری شود از طوفان عقوبات .
- ۹- در جریان آنچه بر جدول مسرت ختامه جادی شود از رشحه نکستی از روایح طبیات لذات .

[۱۴ - د]

بخط نستعلیق و عبارات عربی نسخ از سده ۱۲، حواشی دارد ریز تر آغاز و انجام افتاده بدینگونه :

آغاز : صالحه که تقدیم آنها در این اوقات فارغه مهلت اعانت بر خلاصی از احوال این عقبات سراسر عقوبات می نماید .

انجام : وعده فرمود و بغیر مزد عدل و عبادت مقرر نمود و هرگز یکجا نفرهم مفت بکسی بهشت خواهم داد تا او (۵۳۳۶) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوای تازه .

۱۳۴۲۷/۵×۱۳/۵ - ۱۳۲/۵ س ۱۳×۷/۵ .

رساله اخلاقی مذهبی

در این رساله از موضوعات اخلاقی بروش اخباریان شیعی بحث شده است .
 آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ... در این رساله مذکور میشود
 از احادیث محمد مصطفی و منهاج علی مرتضی ... که هر مؤمنی بر
 اقوال ایشان اعتماد نماید ناجی و رستگار باشد .
 انجام : دود چراغ را در دماغ راه نباید داد . والسلام تمام شد در
 سنه ۱۲۵۱ در شهر صفر .

[۴۹۶ - ج]

بخط نسخ سده ۱۲، در ۴۷ پ در سطر چهارم دارد : حاجی محمد باقر و سپس سفیدگذاشته شده ، پس از اینهم در ۱۴ پ نیم صفحه ای سفیدگذاشته شده است ، عنوانهای مطالب در هاشم بشنگری است ، گویا نسخه اصل باشد و همین محمد باقر مؤلف رساله (۵۲۵۸) ،

کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضریبی مقوایی .

۸۷/۵۴×۴۱ - ۲۱/۵۳×۷/۱۴

رساله در علم خط

از فتح الله بن احمد بن محمود سبزواری در یک فاتحه و سه باب و یک خاتمه .

فهرست کتاب در نسخه چنین است :

فاتحه در سه فصل :

فصل ۱ در فضیلت [خط] و زمان ظهور آن .

فصل ۲ در اسباب کتابت .

فصل ۳ در بیان قلم تراشیدن و در انگشت گرفتن و بردرج نهادن و گردش قلم

و تعویل در هر نوعی از خط .

باب اول در بیان مفردات حروف .

باب دوم در بیان مرکبات .

باب سوم در شرح قواعدی که بی رعایت آن خط تمام نشود .

فصل سوم در خواص توقیع و رقاع (گویا بجای خاتمه) .

آغاز: بسمله .

الحمد لله الذی انشاء من نقطة الوجدانية خطوط العقول علی الترتیب

و النظام ، و خلق منها نفوس دوایر الاجسام ، والصلوة والسلام علی

رسوله محمد سید الانام و آله الکرام واصحابه العظام .

اما بعد . چنین گوید مؤلف این ترتیب و مرتب این حروف الملتجی

بعنايت الله الملك الاحد المعبود . فتح الله بن احمد بن محمود السبزواری

که بنا بر اشارت بعضی مخادیم که امثال اشارت ایشان برین بنده

فرض عین بود این چند کلمه در اصول و قواعد خطوط سته که

آن محقق و ثلث و نسخ و ریحان و توقیع و رقاع است بطریقی که از

استادان این فن شنیده و دانسته و از رسائل و خطوط متقدمین این

صناعت چون مستخرج این فن ابن مقله و متمم و استاد الصناعات ابن بواب و قبلة الكتاب خواجه جمال الدين ياقوت و مكمل الصناعة شيخ احمد السهروردي و الناقد الكامل خواجه عبدالله الصيرفي شكر الله سعيهم و قدس ارواحهم استفاده نموده و استخراج کرده در قلم آمد و تعلیق و نسخ تعلیق اگرچه از فروع و مستخرجات متأخرین است اما چون اهل روزگار را بدین نوع خط میل و شغفی هرچه تمامتر واقع است در بیان مفردات اینها نیز اشارتی رفت و این رساله مرتب است بر فائده و سه باب و خاتمه .

انجام : وعین معقود را پوشیده باید ساخت و حکم رفاع حکم توقیع الا آنکه رفاع را خفی تر نویسند ، و اتصال حروف و کلمات درین بیشتر باشد . مثال آن « و ما توفیقی الا بالله العلی العظیم » .
تمت الكتاب بعون الملك الوهاب علی يد الفقير الحقير المحتاج المذنب
القاضي ابن كرم علی کلبعلی ۱۱۲۸ .

[۸۷ - د]

بخط نسخ با عنوانهای شتگرف از کلبعلی بن کرمعلی در ۱۱۲۸ ، در ۱۲۹۸ در کتابخانه صنایع الدوله بوده است .

کاغذ سپاهانی - جلد مقوا .

۱۸×۱۱/۵۳۴۱ - ۱۰×۷/۵۴۱۰

رساله در هیئت

این رساله از مولی علی قوشچی است (ف ۸۹۰ - ادبیات ص ۴۵۲) .

[۹۰ - د]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق مالک آن حاجی محمد بن محمد علی در دهه دوم ذی حجه ۱۱۲۳ در مدرسه فرجیایک در سپاهان ، عنوان و نشان و شکل شتگرفی است ، حواشی دارد ، ۱۳-۵۴ ، از آغاز اندکی افتاده بدینگونه است « پنج کنج دو خمسه اضلاع » :

۵۴ پ و ۵۵ ر خبر شیعی است بفارسی نیز در پایان نسخه (۵۶۸۶) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی فرسوده .

۱۸×۱۱/۵۳۴۱ - ۱۱×۷/۵۴۱۰

[۱۸۹-ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق شکسته بد ۱۳۵۴ و از مقدمه آغاز میشود، ۱۸۳۴ تا ۱۸۶۱ پ، برخی از شکلها سفید نگذارد شده است .

رساله رشديه در خصوص اصلاح النباى اسلاميه

پرنس ارفع میرزا رضای دانش تبریزی نایب و مترجم قونسولگری دولت ایران در تفلیس و آجودان ولیعهد دولت ایران مؤلف این رساله است که در استانبول بسال ۱۸۷۹ بچاپ رسیده است (مشار ۸۲۰- کتاب در پیرامون تغییر خط یحیی ذکاء) .
آغاز: بسمله . مدتی بود که این جان نثار ملت و طالب ترقی دولت .
انجام : مصدر جمیع معایب اینست که ما را بعقب انداخته والسلام .

[۹۹-ج]

این نسخه شماره چهارم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۱۳۰۴، ۱۴۲۴ پ - ۱۴۶۱ ر ، ۳ و یا از روی چاپی نوشته شده است .

رساله عرفانی

این رساله از ابوالعلی احراری حسینی است در بیان مراتب فنا و از بایزید بسطامی در آن یاد شده است .
آغاز: بسمله . بعد از حمد واجب الوجودی که بچند هزار صورت و اشکال ظاهر شده .
بهر صورت نمود ذات خود را

گهی بر شکل آدم گاه حوا

میگوید ... ابوالعلی احراری الحسینی که این رساله ایست در بیان مراتب فنا و وصول الی الله .

انجام : بدین مقصود رساند بحرمة النبى و آله الامجاد الحمد لله که

این رساله ... تصنیف قدوة ابرار زبده احرار ... قطب الآفاق حضرت

مشیر ابوالعلی اوپسی حضرت امیر المؤمنین علی مرتضی رضی الله تعالی

عنهما . (تمت بقلم فقیرسید برهان پادشاه نادری عفی عنه) .

[۴۴-ج]

بخط نستعلیق سده ۱۳ است ، نام نویسنده نامدار نوشته شده است .

کاغذ فرنگی نخودی - جلد آیماج سبز مقوایی تازه .

۱۸/۵×۱۶/۵۴۸ - ۲۴×۱۰/۵۹

رساله عرفی

رساله ایست عرفانی و هر بندی به «ای ننس» آغاز میشود .

آغاز: بسمله . حمدی که از نهایت شایستگی منزله از شایبه تعین و تخصیص مبرا آمده اجماع آن در حوصله اندیشه گنجیدگان ذروه کمال گنجایش پذیر نیست در خداوندی را که صفت شایستگی مخصوص صفات شایسته ذات اوست ، و سپاسی که از غایت گرانمایگی جوهر عبودیت را از عهده ایثار فطری خویش بر آورده و ترقی را مجال حرکت محال افتد مر منعمی را که مذاق طبیعت امکان فرومایه را بنعمت مصداق کریمه لایکلف الله نفسا الاوسعها لذات آرام و حالات تسلی عطا کردن نمک چش آلاء نعماء اوست .

ای نفس خودی که باخود در سخن و وعظه میسنجی و حکمت میفروشی و تصوف می بافی بگوش دار و بشنو که چه میگوئی .

انجام : ای نفس دیده باشی که مردم پیش اندیش کار کرد تا در تنبیه غفلت پیشگان نوشته اند که زود باشد که آزاد کنند ... فرصت تحصیل کمالات و سعادات دست دهد نفس که بشایستگی از عمر طی میشود در شمار مدت موت است . تمام شد رساله شریفه مولا عرفی شیرازی علیه الرحمة بعون الله الملك الوهاب .

[۴۶-ج]

شماره یازدهم دفتر است و بهمانگی که خط شماره پیشین آن، ۳-۲۴۵ پ ۲۴۷ در متن و هامش .

رساله عملیه

از سید محمد بن سید علی طباطبائی است و در طهارت و صلوٰه و زکوة و خمس و صوم .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این رساله از جناب مجتهد الزمانی مولانا آقا سید محمد بن المغفور آقا سید علی ره بر ظهر رساله ای که از آن این نسخه نوشته مکتوب است که تغییرات و زیادات که در ا کمال الاصلاح شده متمم رسایل سابقه و امینی از جانب داعی آن را تصحیح نموده پس عامل باین از طرف داعی ماذون میباشد و جناب سید سلمه الله پای آن مهور و مزین فرموده و دیباچه در اول رساله بود بجهت اختصار اول مطلب شروع شد . والله الموفق والمعین . و آن مشتمل است بر چند باب .

باب اول در وضو و احکام آنست و در آن چند مسئله است .
انجام : و اگر دوایی بخرد که بجهت آن خواب رود ضرر ندارد . ثم بالخیر و العافیة فی یوم الاحد احد عشر شهر ذی القعدة الحرام من شهر سنة احد و اربعین و ماتی سنة بعد الف ... بالمجلة ۱۲۴۱ .

[۷۳ - د]

بخط نسخ ۱۲۴۱ است ، در آغاز (۳ - ۸ ر - ۱۵) بحث نماز جمعه است از مرشد العوام میرزای قمی (ره) و از کار نمازست از همانجا (۱۵ پ) و بحث اجتهاد و تقلید بفارسی از روی « فتاوی صاحبی ام جناب آقا سید محمد دام ظلّه » (۱۶ - ۲۱ پ) سپس « نضائ علی » بنظم فارسی (۲۱ پ - ۴۱ پ) و پراکنده های دیگر ، رساله عملیه از ۳۴ ر است تا ۱۴۶ (۱۹۷۲) .
کاغذ فرنگی کبود و سفید - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .

۱۲۳×۱۷/۵ - ۱۹×۷/۵

رساله فقهی

در این رساله طرز قبالة نویسی وقواعد محضرداری آمده و مؤلف آن عبدالحی

حسینی است که گویا در سدهٔ دهم میزیسته است نمیدانم همان عبدالحی حسینی لاری منجم است یا نه؟ اگرچه در نسخهٔ ما يك رساله دیگری هم هست در احکام نجوم پس شاید مؤلف هردو یکی باشد.

از این رساله پیدا است که مؤلف گذشته از مهارت در جنبهٔ علمی فقاقت خود یکی از مجتهدان شیعی هم هست.

این رساله در نسخهٔ ما از آغاز و انجام افتاده و نام آن درست دانسته نیست که چیست.

این رساله در فقه عملی شیعی بمانند است و می‌رساند که دانشمندان شیعی برخلاف آنچه می‌گویند «لا اعتبار بالقرطاس» بنوشته‌ها و بنچاق‌ها بسیار اهمیت میداده‌اند. مانند آنرا تنها در مقنعه مفید می‌بینیم.

گویا مؤلف این رساله سید امیر نظام الدین عبدالحی بن عبد الوهاب بن علی حسینی اشرفی گرگانی هروی از خاندان ابی‌علی احمد صوفی اشرفی و دانشمند فقیه متکلم و ادیب باشد که در روزگار صفویان میزیسته و دو شرح بزرگ و کوچک بر الفیه شهید نوشت و آنرا هم پی‌ریزی در آورد و در ۹۵۹ رساله المعضلات نوشته در مشکلات فلسفی و فقهی و رساله‌ای در منطق و کلام و فقه در دو مقاله و خاتمه و کتابی در خطب و حواشی بر شرح شمسیه و شرح هدایهٔ میبیدی دارد. او نخست در استرآباد و هرات زیسته و از ترس دشمن مدتی در کرمان بوده است. او در ۹۰۲ از استرآباد بهرات رفته بود. از نزدیکان سلطان حسین میرزای بایقرا در هرات بوده و بدستور او در مدرسهٔ گوهرشاد بیکم درس می‌گفت تا زمان شاه اسمعیل که فرمانروایان خراسان او را بزرگ میداشتند. در سال ۹۳۰ قاضی خراسان شده و در هرات زندگی میکرده است.

(روضات ص ۳۴۸ - حبیب‌السیر - ریحانة الادب ۴: ۲۱۰ - ذریعه ۴: ۸۱).

در آن آمده: «آنچه بالا صاله درین رساله مذکور میشود کیفیت تقریر قبالات و بیان قواعد مکاتبات است».

در این رساله یاد می‌گردد از خود مؤلف بنام «عبدالحی الحسینی» چند بار و «این رساله» چندین بار و کتابهای: شرایع و قواعد و ایضاح و تنقیح و دروس و فرائض

نصینه و شرح نافع ، و از مفید و ابن جنید و ابن ادریس و علامه و ابن فهد و فرقه ناجیه امامیه و روایات اهل البیت علیهم السلام و سالهای ۹۰۵ (۶ رجب) و ۹۰۴ (۹ محرم - ۱ محرم) و ۹۷۲ (۱ محرم) و ۹۹۲ (۱ ع ۱) و ۹۴۲ (۱ محرم) و ۹۲۴ (۱ محرم) و ۹۹۲ (۵ محرم) و شهرهای : دارالسلطنه هرات و دارالقضای مشهد ، مقدسه ، نیز از محله بهشتیان داخل هرات و محله کاسه گران دارالامامه مشهد .

اوسخنان فقیهان شیعی را میآورد و گاهی هم از آنها خرده میگیرد .

چنین است مطالب رساله تا آن اندازه که در نسخه مامانده است :

تنبیه ششم آنکه سایر مکاتبات که در باب عقود و ایقاعات قلمی می نمایند سواد آنرا در روزنامه محفوظ دارند و اگر تمام را سواد نتواند کرد سوادی که مشتمل بر اسامی متعاقبین و تعیین بیع و بیان ثمن یا مهر باشد البته محفوظ باید داشت .

فصل دوم در کتابت صورت طلاق .

فصل سیم در کتاب صوراعتاق ، سه تنبیه در آن هست .

فصل در تسوید صورمبیعات ، شش تنبیه دارد .

فصل در فواید متفرقه ، ۴ تنبیه دارد .

فصل در صور دیون و قروض ، دو مقدمه و سه تنبیه دارد .

صور کفالت ، ۵ تنبیه دارد .

فصل فی الوکاله ، چهار تنبیه دارد .

فصل فی الاجاره ، شش تنبیه دارد .

فصل صلح ، چهار تنبیه دارد .

فصل فی الاقرارات (مال و نسب) ، هریک سه تنبیه دارد .

فصل در ابراء در سه طریق .

فصل در بیان مکاتبات که در هبات قلمی نمایند ، هفت تنبیه دارد .

فصل در بیان صور مکاتبات و تسوید و جوه قبالات که در باب اوقاف خیر و بر یا تست ،

سه قسم دارد .

آغاز : ایشان در علم و ثایق مسلم بوده مبالغه نموده اند که سطور قبالات را باید شمرده و جناب حاکم شرع را در مکتوب باید نوشت که این

کتاب مشتمل بر چند سطر است و عدد سطور را تعیین باید نمود
که ابواب تلخیص بالکلیه مسدود گردد. تنبیه ششم آنکه در سایر
مکاتبات ...

انجام: و علی سایر مایه‌الدون و یتناسلون تبعالهم و قفا (قسم سوم

فصل وقف).

[۴۴ - د]

شماره دوم دفتر است و بخط لستعلیق با عنوان و نشان شگرف از سده ۹۱، ۴۶ و ۴۴ ر ۶۲ پ.

رگشناسی

این رساله از ابن سینا است و در تهران بسال ۱۳۱۷ بچاپ رسیده است.

(ف ۷۶۸ - فهرست د کتر مهدوی ش ۱۱۷).

[۶۲ - ب]

شماره یازدهم دفتر است و بخط لستعلیق با عنوان شگرف از سده ۹۱، ۴۶ و ۱۸۲ مکرر پ - ۱۸۴
پ، ناقص است و تائیمه فصل دوم را دارد و افتاده است.

رند و زاهد

از فضولی بغدادی محمد بن سلیمان در گذشته ۹۶۲ است و در تهران بسال ۱۲۷۵

بچاپ رسید. (ذریعه ۱۱: ۲۵۴ - ریو ذیل ۳۰۴ و ۳۰۵ و ۴۲۲).

نام فضولی در دیباچه نسخه ما نیامده است.

آغاز: بسمله. و به نستعلیق.

ای بر تو سجود زاهدان وقت نماز

وی رغبت رندان بتو هنگام نیاز

گراهل حکایت است اگراهل مجاز

هر کس بزبانی بتو میگوید راز

انجام :

بآرزوی تو خوشحال میتوان بودن

بیک نگاه تو صد سال میتوان بودن

(والله اعلم بالصواب بتاريخ ۲ شهر جمادی الاخری سنه ۱۰۶۳ مطابق

تیلان نیل دربلده اشرف سمت تحریر یافت).

[۴۶ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بخط شکسته نستعلیق ۴/ج ۱۰۶۴/۴ در اشرفی ، نشانها شنغرف است ،

۹۵ پ - ۱۰۰ پ .

روایح گلشن قطبشاهی

این رساله در هفت رایحه باید باشد (هفتمی در نسخه ما نیست) :

رایحه اول در توصیف ریاحین اخلاق حمیده و اوصاف گزیده اش کهرشک فرمای

گلشن جنان و غیرت فزای روضه رضوانست .

رایحه دوم در تعریف دولت سرای سعادت .

رایحه سوم در اوصاف رنگینی چمن فردوس بنیاد حیدر آباد .

رایحه چهارم در وصف طرازی همایون جشن نشاط آئین .

رایحه پنجم در صفت پردازی فیروز لشکر نصرت قرین .

رایحه ششم در کیفیت ساقینامه که ساغر یست از شراب معانی .

رایحه هفتم در بیان طراوت و خرمی این گلشن .

مؤلف بهر يك از این رایحه ها نامی میدهد بدینگونه :

همیون اسم رایحه اول : نکمت ریاض دولت .

خجسته نام رایحه دوم : بخور محفل جان .

رایحه سیوم موسوم بعطر گلشن جنان .

(هفت آرایش در آن باید باشد ولی در نسخه از میان آنها اقتادگی دارد و گویا این هفت آرایش از رایحه چهارم باشد که در نسخه ما آغازش نیست).

رایحه پنجم مخاطب بنسیم گلبن فتح.

رایحه ششم روشناس بوالاخطاب نشاء باده عیش.

مؤلف شیعی است و این رساله را درباره عبدالله قطب شاه و دربار و کاخ و کشور و پایتخت او و عباراتی شیوا نوشته و از او چند بار نام برده است.

در دیباچه چنین آمده است:

اما بعد این گلدسته چمن فیض که از ریاض مبداء فیاض نامی و گرامی برنگین خطاب «روایح گلشن قطب شهی» که هم تاریخ تولد اطفال غنچه‌های خضر اقبای خضر بقای شانست گردیده معطر بهفت رایحه است.

از درباریان قطب نیز در این رساله بکنایه یاد می‌شود.

[۳۹ - ۵]

بخط مستعلیق با عنوان و نشان و جدول شش‌گوشه ۹۱، و از آغاز دیباچه اندکی افاده و تائیم نخستین رایحه ششم را دارد (۴۴۶۵۰).

آغاز:

گردیده قبله عرب و کعبه عجم ... زلم بوصف زوالفقار او.

انجام:

قضا ابره چتر شاه زمان نمود اطلس آبی آسمان

چو بر قبضه.

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی.

۵۰ ۱۷/۵ × ۱۰۵ - ۸ ۱۱/۵ × ۴/۵

روزنامه

در این رساله ماههای عربی و رومی (یونانی) در دوازده جدول تطبیق گردید و

ماههای رومی بدینگونه یاد شده است:

۱- آذر = رویس ۲: نپسان = ابریل ۳: ایار = مایس ۴: خزیران = یوینوس

۵: تموز = اولیوس ۶: آب = اغستیس ۷: ایلول = ستورس ۸: تشرین اول = اختورس
 ۹: تشرین ثانی = نؤرس ۱۰: کانون اول = زکورس ۱۱: کانون ثانی = نیارس ۱۲:
 شباط = فوارس. احکام نجومی هر ماه هم در آن یاد شده است.

آغاز: شرح روزنامه قدیم از تصنیف ابوالبقا ۱۰ اما بعد بدانکه در هر سال
 یک روز نامه چه ناچار است تا دانسته شود که در هر سال غره ماههای
 عربیه چه روز نومیشود و شمس در چه روز تحویل میکند، بدانند این
 فقیر گفتم که روزنامه ای تصنیف کنم که هر سال استخراج کنند که
 روزنامه حاصل شدن فواید بسیار ازین حاصل شود.
انجام: رسیدن غره رومیه شود غافل نشود (تمت الرسالة) (پس از این
 دوازده جدول است).

[۴۹۷ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط استعلیق سده ۱۲ با جدول شنغرف، ۳۴ - ۱۴ پ (53017).
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی.
 ۱۴/۵×۸/۵ س ۱۵ - ۴۰/۵×۱۴/۵ ۳۸۷

روضة الاذکار

شرف الدین حاج محمد بن محمد تبریزی مجذوب (زنده در ۱۰۸۳) شاگرد
 مولی خلیل قزوینی این کتاب را در دعا و زیارت و حرز دریک مقدمه و دوازده باب
 و یک خاتمه نوشته و در ۱۰/۱۰/۱۰۸۱ آنرا بیایان رسانده است (ذریعه ۱۱: ۲۸۷).
آغاز: لك الحمد والشكر يا سامع الدعاء. لك المن والفضل يا معطي
 الوری، بك اعتصامی فی كل امر و حال، عليك وثوقی فی الشدائد و
 الرخاء. حمد بی حد و ثنای بی عدد بارگاه جلال قدس کریمی راسزا
 است... اما بعد چنین گوید... حاج محمد بن محمد تبریزی... و
 تألیف این آثار آنرا بروضة الاذکار نامید... و مشتمل ساخت آنرا بر
 مقدمه و دوازده باب و خاتمه.

انجام : و این کلمات بگوید پس بدرستی که داده شود او را آنچه طلب کرده انشاء الله تعالی (قدت شرف با تمام تالیفه عشر عاشر احدى وثمانین و الف - ذریعه).

[۶۷ - ب]

بخط نستعلیق با عنوانهای شنگرف، عبارات عربی نسخ، علی اکبر بن محمد صادق تبریزی در روز سه شنبه ۵ محرم ۱۰۸۳ در زمانی که هنوز مؤلف زنده بود و استاد نویسنده مولانا علی میرزا تبریزی زنده بود نسخه‌ای نوشت که نسخه‌ما در ۱۱۳۳ از روی آن نوشته شده است. جدول شکایات نماز دارد به شنگرف و مشککی و همچنین نقشه خانه کعبه بر و لاچورد و شنگرف، یادداشت‌های ۱۱۳۳ و ۱۲۳۳ در پایان هست (42368) .
کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج آریاکی ضربی درون سبز تیره و مقوایی.
۴۳×۲۲ - ۴۲×۲۲ - ۲۲×۱۱/۵

ره انجام نامه

از بابا افضل کاشانی است و دوبار به چاپ رسیده است (ف ۲۷۱ - مشار ۸۶۱).

[۷۲ - ب]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق مورخ ۱۲۹۴ - ۱۸۶۷ - ۲۷ پ.

ریاض الصنائع قطب شاهي

الفتی بن حسین ساوجی این رساله را بنام عبدالله قطب شاه بدین نام ساخته و آن در عروض و قافیه و بدیع است (ذریعه ۹۱۹ و ۳۲۸:۱۱ - ادبیات ص ۳۰۰).

آغاز: بسمله . حمد وافر و ثنای کامل مبدعی و صائعی را شایانست که از امتزاج ارکان عناصر و ازدواج اصول موالید مصرع موزون ترکیب انسان را ترتیب داده ... اما بعد اقل ... الفتی ابن حسینی ساوجی را جمعی از مستفیدان فنون شاعری تکلیف نمودند ... حسب الالتماس دوستان بوستانی مرتب ساخت از طراحی قواعد عروض و چمن بندی

قوانین قوافی و نخل پیرائی رسوم صنایع و گلکاری فنون بدایع ...
 بریاض الصنایع قطب شاهی موسوم ساخت .
 انجام نسخه: فی بیان الجمع والتقسیم این صفت چنان باشد که دو چیز
 را باهم جمع کنند ... سر و موزون که این چنین افتد . این صفت .
 عنوانهای : « در بیان از کان شعر - فی بیان حرف القافیه - در تعریف صنایع
 و بدایع شعر » در آن دیده میشود .

[۴۵۴ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق عنوانها درشت تر ، باید بخط همان محمد علی نویسنده
 شماره یکم آن باشد (۴۶۴ پ - ۶۶ ر) ، پس از این قصیده است از عطار و هجویم و نامه ای بفارسی
 برای ملاباشی در نکویش از تصوف از چپ بر است .

ریاض الفتوح

از آقا میرفتاح و بنظم فارسی است در مناجات و عرفان .
 آغاز:

بیا ای دل شوخ کودک مزاج
 رها کن از خود این اعوجاج
 انجام :

چه این نقل روحانی آمد تمام
 ریاض الفتوحش نهادیم نام

[۴۴ - ب]

شماره سوم دفتر است و بهمان گونه خط شماره های دیگر آن ، ص ۲۴۰-۲۴۵ ر .

زبدة التواریخ

از کمال خان بن جلال منجم که بنام شاه عباس پرداخته است و تاریخ عمومی
 کوچکی است و تا حوادث تاریخ ۲۰/۶۳/۱۰ را دارد . ریو (ص ۱۰۵۵ ش ۵ / Or2060)

از آن یاد کرده و استوری (۱ : ۱۳۰) هم سرگذشت او را آورد. در یادداشت‌های قزوینی (۱۱۹:۳) از زبدة التواریخ در تاریخ صفویان یاد شده است. در نسخه ما نامی باین کتاب داده نشده است.

آغاز: بسمله . بعد از حمد و ثنای پروردگار و درود بی‌پایان بر احمد مختار و آل اطهارش و دعای دوام دولت ... شاه عباس الحسینی الموسوی البهادر خان بنده احقر کمال بن جلال منجم را . . . چون در مجلس بهشت آئین ... برمجمعی از تواریخ احتیاج میشد این مختصر را جمع نمود .

انجام : کمال صلاح و عدالت و سداد و شجاعت آراسته بود.

[۵۴ - ج]

نسخه سده ۱۴ با عنوانهای شگرف است، در ۱۴۹۸ از آن ضعیف الدوله محمد حسن خان بوده است

(49766) -

کاغذ فرنگی - جلد نیمبند سبز ضریبی مقوایی.

۱۸×۱۱×۱۴ - ۲۴/۵×۱۵/۵×۱۰۰

زبور

زبور یا مزامیر داود از کتابهای عهد عتیق است . این ترجمه فارسی جز آن است که در کتاب مقدس چاپ ۱۹۰۱ لندن دیده میشود .

آغاز: زبور داود پیغمبر . زبور اول . خوشحال آن کسی که در مشورت شرایر نرود و راه گناهکاران نایستد .

انجام : و هر متنفسی خداوند را حمد نماید (زبور صد و پنجاهم) .

[۹۹ - ج]

شماره سوم دفتر و بخط نستعلیق سده ۱۴ ۴۱۴ پ ۸۰ = ۱۴۱ ر .

زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی

الف بیک پسر شاه رخ (۷۹۶-۸۵۳) این زیج را در ۸۱۶ ساخته است (ف ۸۹۱- استوری ۶۷:۲).

[۵۸ - ج]

بخط نستعلیق سده ۹۱، عنوان ورقم و جدول ششگرف است (۵۵۸۷۵).
کاغذ سپاهی - جلد تیماج مشکی.
۱۹۳۱۴۵ × ۱۹۳۵ - ۲۴/۵ × ۳۶/۱۳

ساز پیرایه شاهان پرمایه

این رساله از بابا افضل کاشانی است (ف ۶۶۴ - مشار ۹۱۴).

[۷۲ - ب]

شماره سوم دفتر است و مورخ صفر ۱۲۹۴۳۲۸۳ پ - ۴۸ ر.

سالاریه (تاریخ کرمان)

احمد علیخان کرمانی مؤلف این کتاب است و نیمی از آن تاریخ و نیمه دیگر جغرافیای کرمان است. تاریخ آن از فرمانروائی کیخسرو آغاز و تا فرمانروائی بهجت الملك پایان مییابد تاریخ تألیف ۱۲۹۱ است.

آغاز: بسمله: الحمد لله المالك الملك الدویم ... آنچه در تاریخ عرب و یهود و کلدانیان مسطور است کرمان منسوب است به کرمان بن هیتال.
انجام: که اکنون معتنا نیست اعتنا نکردیم.

[۱۵۶ - ج]

بخط شکسته نستعلیق محمد محمد آبادی فرزند محمد حسین یزدی محمد آبادی بدستور بهجت الملك امیر تومان در ۱۳۱۴/۱۶، عنوان ششگرف است (۲۶۹۶۹).

کاغذ فرنگی سبز - تیماج حنائی ضربی مقوایی .

۰۱۵×۸ - ۲۲×۱۴۳۴۸۴

سبیل الرشاد

محمود بن محمد علی پس از سبیل النجاة این رساله را در نبوت خاص نوشته

است .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... چنین گوید ... محمود بن محمد علی ... که چون از تألیف رساله مسلمات به سبیل النجات که بخواش بعضی از برادران ایمانی ... در مبحث امامت مرقوم شده فارغ شدم بخاطر فاتر رسید که مختصری مسمی به سبیل الرشاد در نبوت و اثبات نبوت خاتم النبیین قلمی شد .

انجام : در اناجیل اربعه مذکور است فالحمد لله ... ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة الشریفة المسماة سبیل الرشاد . تمت الرسالة علی ید مؤلفه ... فی شهر ربیع الثانی من شهر سنة ۱۲۵۷ فی بلدة کاشان حرسه الله من طوارق الحدثان کاتب الحروف ابن المؤلف علی بن محمود فی طهران ... فی يوم السبت شهر جمادی الاولی من شهر سنة ۱۲۷۱ .

[۴۰ - د]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق بر سر مؤلف در تهران روز شنبه ج ۱۲۵۷/۱ ۴ ۹۵ ر -

۰ ۱۵۸

سبیل النجاة

محمود بن محمد علی در این رساله از امامت بروش شیعی بحث نموده است .

آغاز: بسمله . و به ثقتی فی التتمیم والحمد لله رب العالمین ... بنده عاصی ... محمود بن محمد علی ... بعرض برادران ایمانی ... میرساند

که این مختصر است مسمی به سبیل الذجاة که بخواهش و استدعای بعضی از مجبان و دوستان در باب امامت ائمه اثنی عشر و خلافت بلا فصل ساقی کوثر ... قلمی میگردد .

انجام : و تحصیل طریق الرشاد . تمت الرسالة علی ید مؤلفها فی محررة قاسان ... فی ۲۶ شهر ربیع المولود من شهر سنة ۱۲۵۷ و الحمد لله اولاً ... و باطنا و علی ید کاتبها فی ثامن من شهر جمادی الثانی ۱۲۶۹ وهو ... علی بن محمود غفرهما ... حضرة المعبود .

[۴۰-۵]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق علی بن محمود پسر مؤلف در ۸ ج ۱۳۶۹/۴ (42220) .
کاغذ فرنگی - جلد نیمه چرمی -
۱۴/۵ × ۷/۵ - ۱۷/۵ × ۱۱/۵

ستاره ضروریّه

این رساله از حکیم ولی گیلانی است و دارای یک مقدمه و شش فصل و یک خاتمه است و برای ابوالغازی قطب شاه نوشته شده و از شش جنس که مدار بهداشت است بگمان پزشکان گذشته در آن گفتگو میشود و جزئیته ضروریه حکیم عمادالدین محمود شیرازی (طوس ۲۷۳:۳ ش ۶۸) و ستاره ضروریه یوسف بن محمد (فهرست ره آورد ص ۲۴۳) میباشد . نام او و شاه در دیباچه آمده است .

آغاز: بسمله . حکمت خدای راست جل جلاله و قدرت پادشاهی راست عم نواله که سراج و هاج انسانی را بآتش عزیزی روشن ساخت .
انجام : و ازین جهت خط خطا بر حرف حکما نکشند و نحن نختتم علی هذا والسلام علی من اتبع الهدی (هشت جزویک ورق کم - تمت الرسالة فی غرة شهر شعبان سنة ۱۰۴۰ - تمت تمام شد) .

[۷۹-۵]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ ۱ شعبان ۱۰۴۰ ، عنوانها شنغرف ، ۳۸۱ پ - ۱۴۴ پ ۱۴ .
س ۱۴/۵ × ۷/۵

سراج‌نجیر

محمد شریف بن شمس الدین محمد مؤلف این کتاب است که در بیست و هفت
میشد (ف ۶۶۵).

[۹۹ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۱۴، ۴۱۴ پ - ۷۷، از آغاز دیباچه و از پایان لعمه
بیستم هم اندکی افتادگی دارد.

سرمایه ایمان

مولی عبدالرزاق لاهیجی سرمایه ایمان را پس از گوهر مراد نوشته است (ف
۵۸۱ - مشار ۹۵۵).

[۲۵۲ - ج]

بخط نستعلیق با عنوان شتغری سده ۱۴، اندکی از پایان افتاده است (53075).
کاغذ فرنگی - جلد تیاچ مشکی عطف سرخ ضریبی مقوایی.
۲۴×۱۵۳۷۱ - ۱۴/۵×۸/۵ - ۱۸

سرور المؤمنین فی مناقب امیر المؤمنین

احمد بن محمد الحسینی این کتاب را برای محمد ولی میرزا در دو مقدمه و ده
باب و بنام بانویی یزدی همنام مهین کنیزان سیدالشهدا ساخته (دیباچه) و در روز
سه شنبه ۲۷ ذی حجه ۱۲۱۳ بانجام رسانده است. این تاریخ در پایان کتاب دیده میشود.
از این بانو در دو مین دیباچه نسخه ماهم یاد گردید. نسخه‌ای از این در دانشگاه (ش
۳۰۷۹) هست و دو مین دیباچه نسخه ما را ندارد. این کتاب جز سرور المؤمنین نسخه
دیگر دانشگاه (ش ۲۵۲۸) است.

آغاز: (جزو اول کتاب سرور المؤمنین) بسمله . سپاس افزون از حد
وقیاس و شکری بیرون از احصای عقول و حواس سزاوار مالک الملکی
است .

انجام : وما در این مقام بهمین قدر اکتفا نموده از جزو چهارم کتاب
سرور المؤمنین فی مناقب امیر المؤمنین ختم می نمائیم و از خدا امید اجر
داریم الحمد لله اولاً و آخراً تحریرا بیست و سیم شهر شعبان المعظم
سنه ۱۲۴۰ .

[۳۰ - ب]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف ، فهرست مطالب در صفحه عنوان هست ، باید نسخه اصل
باشد ، دو یادداشت مورخ ۱۳۸۵/۱۶ در آغاز هست (۵۳۰۴۲) .
کاغذ فرنگی جلد تیماج سرخ ضریب مقوایی .
۴۰×۲۱۴۴۵۲ - ۲۴×۱۲۳۲۵

سفرنامه

فضل الله حسینی عضو عالی رتبه وزارت امور خارجه ایران (ص ۱۹۲) سفری
به هندوستان و برمه کرده و چگونگی کشت قهوه و چای و نیل و فلفل سیاه و سفید را در
این کتاب برای ناصرالدین شاه نوشته است (ص ۴۸۳) او از ۱۲۹۰/۱۶ تا ۱۴۱ رجب
۱۲۹۴ در سفر بوده و وضع سیاسی و جغرافیایی هند را در آن آورده است . در آن باره
جغرافیای هند « گید بوک » تألیف مستر جی آرابری عکس را ترجمه کرده است (ص ۱۹۴)
اینک فهرستی که آقای باستانی رادمالک پیشین این نسخه برای مطالب این سفرنامه
نوشته است در اینجا می بینیم .

ص ۱- دیباچه .

۴- بدو سیر از بمبئی در تاریخ ۱۲۹۰ .

۵- ورود بشهر اندور .

۱۱- ورود بجبل پور .

۱۲- ورود به پنجاب .

۱۳- ورود به لاهور و شرح لازم در حالات .

۱۷- ورود بکشمیر .

- ۲۲- ورود به سرینگر .
- ۴۵- وقعه بلوای ۱۲۸۹ کشمیر و نزاع سنیان و شیعه‌ها .
- ۴۹- ورود به شهر جمون و شرح حالات .
- ۵۱- شرح سیاحت شهر سیالکوت .
- ۵۲- ورود به امرتسر و تعریف آنجا .
- ۵۵- ورود بلودیانته .
- ۵۶- ورود به تبیاله و تعریف آنجا .
- ۶۱- ورود به شهر دهلی و شرح سیاحت آنجا و تعریف ابنیه و عمارات و دیگر چیزها .
- ۶۷- ورود به اگریه یا اکبر آباد و تعریف آن شهر .
- ۷۳- ورود بکانپور و شرح مشاهدات آنجا .
- ۷۵- ورود به لکنپور و سیاحت آن شهر .
- ۸۱- ورود به بنارس و شرح آنجا .
- ۸۷- ورود بکلکنته و تعریف آن شهر و ترتیب قواعد و نظامات انگلیسها در آنجا .
- ۱۲۰- ورود به شهر رانگون و شرح سیاحت .
- ۱۲۹- ورود به سندلی و مشاهدات آنجا و شرح رسوم و آداب سلطان و اهالی .
- ۱۵۸- ورود به سرلابور که از شهرهای گلبرگه می باشد .
- ۱۶۹- ورود به حیدرآباد و اوضاع آنجا .
- ترجمه کتاب «گید بواک» که در تاریخ طبیعی و جغرافیای هند است و از اصل انگلیسی
بیاری نقل شده و حاوی اطلاعات و فوائد ذبقیمت از وضعیت طبیعی و محصولات و ذکر
کوهها و جنگلها و رودخانه‌های هند و از روی تحقیق کامل و اطلاع وافی تألیف شده
و فصلی از آن در تاریخ ملوک هند و در پایان اشاره به تسلط انگلیسها و تسلط و نفوذ آنها
در هند است . از صفحه ۲۷۲ تا صفحه ۲۸۶ فهرست سودمند است از وقایع مهمه و تاریخ
حدوث آنها . از صفحه ۳۲۸ فصل نافع و جامعی است در تعریف ریاست راجگان و نوابان
هند . فصل دیگر در تعریف بمبئی و خصوصیات این شهر و معتقدات اهالی هند
و رسوم آنجا .

این کتاب گرانها و نفیس که بتاریخی با انشائی عالمانه ترجمه شده از صفحه ۱۹۴ آغاز و بصفحه ۴۴۶ پایان مییابد و اثر و ترجمه فضل الله الحسینی است.

تفصیل مسافرت مؤلف به برمه و ایصال نامه سلطان با این عنوان (تفسیر وقایع دولت برمه و بردن مرنامه همایون اقدس شهریار را در سفر ثانی این کمترین بدر بارعشارالیه و غیره).

این بخش جالب ترین فصول این سیاحتنامه و حاوی مطالب مهم راسناد تاریخی باارزشی است بویژه که بخط خود مؤلف است که سفیر ایران و حامل نامه و هدایا می باشد باصورت هدایا.

فطانت وزیر کی و علاقه مندی این مأمور فهیم در این مأموریت از شرحی که نوشته کاملاً واضح و روشن است.

این بخش از ۴۴۶ است تا ۴۸۱ که پایان سیاحتنامه است.

از این صفحه به بعد رساله بسیار نافع و سودمندی در طرز زراعت و بعمل آوردن قهوه و چای و نیل و فلفل سیاه و سفید و دستور کاشتن نهال و میزان محصول این نباتات در ممالک روی زمین بارقمهای درست درج داول از خود نگارنده سفر نامه.

قصیده نواب مختار الملک بهادر متخلص به باقی که در مجلس ضیافت در مدح ناصرالدین شاه انشا کرده و خود خوانده است در ص ۱۸۸ دیده میشود.

نیز دو شعر در ترجمه اشعار ملتن که مؤلف اصل سیاحتنامه بپاریسی نقل کرده.

[۳۶۷ - ج]

بخش شکسته نستعلیق خود مؤلف است در ۵۰۹ ص (۶۱۱۷۹).

کاغذ فرنگی کبود - جلد ۳۴ لیتوگرافرد آن تیماج مشکی.

۱۴×۷۵ - ۲۱/۵×۱۷۳۴۵۷

صفر نامه

سفر نامه عبدالحسین ملک المورخین کاشانی است و تاریخ و جغرافیای سپاهان

را در آن آورده (روز آدینه ۱۷ ع ۱۳۲۲/۱ تا پنجشنبه ۱۶ ذی حجه ۱۳۲۲) و در زمان احمد شاه ساخته و بنام این شاه و میرزا حسن مستوفی الممالک رئیس الوزرا است. کتاب شرح سفر او است از تهران تا سپاهان با صمصام السلطنه بختیاری فرمانروای سپاهان.

آغاز: جلد اول تاریخ اصفهان. بسمله. الحمد لله الذی صیر التواریخ الماضیه تبصرة للمستقبلین... وبعد چنین مینگارد... عبدالحسین ملک المورخین کاشانی سال گذشته مطابق سنه هزار و سیصد و سی و دوم هجری از طهران جاءه سفر بر بسته.

انجام: و تمام طوائف ومذاهب مقدم بر افاضی باشند بتاریخ پنجشنبه شانزدهم شهر ذی حجه هزار و سیصد و سی و دوم هجری با تمام پذیرفت.

[۳۶۱ - ج]

بخط نستعلیق خود مؤلف وشعرهای عربی درشت تر، صفحه شمار دارد (61171).

۱۶۶/۵×۲۲/۵ - ۱۹۴×۱۸.

سفرنامه

در این سفرنامه از منازل میان تهران و شاهرود طوس از رهگذر جغرافیائی بحث شده ومالیات ومعادن هر شهر و دهی هم در آن یاد شده است. این سفر دو یست روزه از صفر تا دوم رمضان ۱۲۹۳ که ۱۰۷۸ میل (نزدیک ۵۵۰ فرسنگ) در آن پیموده شده برای کشیدن خط تلگرافی از مشهد تا شاهرود بوده است، ۲۹۰ میل طول مسافت آن بوده است.

آغاز: هو. حسب الفرمایش سرکار جناب مخبر الدوله نهم شهر صفر المظفر از دار الخلافه مبارکه بسمت ارض اقدس حرکت نموده تفصیل یازده منزل از دار الخلافه الی شاهرود از این قرار است: منزل اول از دروازه مشهد مقدس الی خاتون آباد هجده میل ونیم انگلیسی مسافت دارد.

انجام : واضح تر معلوم میشود . این سفرنامه امروز پنجشنبه سلخ شهر رمضان المبارک سنه ۱۲۹۳ با تمام رسید . ناظم تلگرافخانه مبارکه دولت علیه ایران .

[۱۷۰ - ج]

بخط نستعلیق پایان سده ۱۳ ، از آن خود مخبر السلطنه بوده ولی از بازار خریده شده است . (49496)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز .
۱۶/۵ × ۹/۵ - ۴۱/۵ × ۱۵/۳۸

سفرنامه

ادورد برجیس صاحب که در تبریز میزیسته است و میرزا صادق در ۱۲۶۱ این کتاب را از انگلیسی برای بهمن میرزا و بنام محمد شاه قاجار ترجمه کردند و مؤلف اصل مستر الیس یاد شده است . نموداری از آئین و زندگی و فرهنگ چین در آن آمده است و مربوط است بسال ۱۲۳۰ و ۱۲۳۱ هجری .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی خلق المداین والبلاد ... دانستن بهتر که ولایت چین مملکت بس رنگین است اساسی دارد بغایت منظم .

انجام : رفتار خاقان نسبت بایلچی بسیار بسیار احترام و اکرام بود در روز چهارشنبه بیست و سیم شعبان سنه ۱۲۶۱ ترجمه این کتاب تمام شد و تمام آنکه شود که بنظر پسندیده آید .

[۱۵۹ - ج]

بخط نستعلیق پایان سده ۱۳ است (36523) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضریب مقوائی .
۱۵ × ۸/۵ - ۴۴ × ۱۶/۵

سوزوگذار

این مثنوی از ملامحمد رضای نوعی خبوشانی مشهدی (در گذشته درهندبسال ۱۰۱۸) است و بیچاپ رسیده است (ف ۲۲۷۷).

[۴۵۴ - ج]

بخط نستعلیق هندی سده ۱۴ و دو ستونی در جدول مشکی و ۵۴ ص، در صفحه عنوان دارد:
«موصوله ۴۷ اپریل سنه ۱۸۹۸ از بهوپال ... الاله آباد» (37573).
کاغذ هندی - جلد مقوا .
۱۹×۱۰ س ۱۴ - ۴۴/۵×۱۵/۵۳۴۷

سیاق التواریخ

این تاریخ بروش سیاق است و از پادشاهی پیشدادیان آغاز شده و تا پادشاهی فتحعلی شاه پایان یافته است. استوری (۱: ۱۲۷۱) از «تاریخ پادشاهان عجم یا سیاق التواریخ» چاپ ۱۲۹۲ تهران یاد کرده است (نیز مشار ص ۳۰۵ - ادبیات ص ۳۲۰). در کتابخانه آستان رضوی هم چنین کتابی هست و آن گویا در روزگار نادر نوشته شده است.

آغاز: تاریخ پادشاهان عجم که در ملک ایران سلطنت کرده‌اند ...
در ذکر پادشاهانی که قبل از ظهور اسلام سلطنت کرده‌اند.
انجام نسخه: اگر ولایت دیگر بمن مرحمت شود.

[۱۰۴ - ب]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۴، عنوان و نشان شنگرف، برخی از صفحات چلیپا نوشته شده است (42369).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
۴۰×۱۱ س ۴۱ - ۴۸×۱۷/۵۳۷۶

سیرت و رسول و ائمه

در این کتاب ترکی پس از یاد کردن داستان اسماعیل سر گذشت پیامبر اسلام و خاندان او و دوازده امام آمده است .

آغاز: بسملة . البسه الوانله مزین قلوب مهیا قلند قده ایتدی بر تیغ و برس همراه ایله .

انجام : حضرت امام موسی کاظم رضی الله عنه یدیکخی امامدر ... اویخ ذکور مشهور اولند سنه ۳۲۹ (افتادگی دارد) .

[۴۵۵ - ج]

بخط نستعلیق ترکی از سده ۱۴ ، عنوان و نشان ششگرف (۱8902) .

کاغذ قرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوایی .

۱۶۴×۹۵/۵ - ۱۹×۱۴/۵۳۴۰۴

سیر و سلوک

رساله ایست از خواجه طوسی بروش باطنیان اسماعیلی و دو بار بیچاپ رسیده است (ف ۲۷۵ - سر گذشت طوسی از مدرس رضوی ص ۳۲۲ - مجموعه رسایل طوسی چاپ همو بسال ۱۳۳۵ ص ۳۶ - ۵۵) .

این نسخه ما گزیده ایست از ان و نگارنده همین را در مجله دانشکده ادبیات (س ۳ ص ۸۳ - ۸۸) چاپ کرده ام .

[۶۴ - ب]

شماره نوزدهم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن از سده ۱۱، ۴۵۱۶۴ پ - ۴۵۱۶ پ .

شاهد صادق

از میرزا محمد صادق مینای صادقی زبیری سپاهانی آزادانی پسر میرزا محمد

صالح (۱۰۱۸ - ۱۰۶۱) است. فهرست مطلبهای آن در دیباچه نسخه ما دیده میشود (فهرست ادبیات ص ۳۲۲).

آغاز: الحمد لله تعالی ومنه المبتدی و الیه المنتهی والصلوة والسلام
علی نبیه محمد المصطفی خیر الانبیاء و علی آلہ الاصفیاء و اصحابه
الاتقیاء وبعد در هزار و پنجاه و چهار از هجرت سیدالابرار که خاطری
شاد ودلی آباد داشتیم (فهرست ریوآته).

انجام: یونین بضم یا ... موضعی است بشام. تصنیف این کتاب بتاریخ
هزار و پنجاه و نه در بلده اکبر آباد در زمان شاه شجاع بهادر اتفاق
افتاد.

[۴۶ - ب]

این نسخه بخط نسخ با عنوان شنگرفی از میرزا مسیح کاتب کمره‌ای در ع ۱۳۹۷ و جناب قندهاری
بسال ۱۳۹۹ آن را تصحیح کرده است، نسخه اندکی از دیباچه را ندارد درست مانند نسخه مجلس و
فهرست آغاز را دارد (49510).

کاغذ قرنگی نخودی - جلد تیماج سبز ضری مقوایی.

۴۱۵×۴۰۳ - ۲۴×۱۲

شرح امثله

این شرح امثله جز شرحی است که در آغاز جامع المقدمات گذارده شده و گویا
از امام ابوعمردانی باشد بلکه این شرح با سبک آسان تری و گویا از روی همان ساخته
شده است.

آغاز: بسمله. و به نستعین. بسم الله یعنی ابتدا می‌کنم بنام ذات پاک
خدائی که این صفت دارد که مستجمع صفات و کمالات است.
انجام: راه عین الفعل باء لام الفعل.

[۱۶۱ - ج]

شماره سوم دفتر و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرفی، اسمعیل بن جمشید بیک ارمنی در تهران
بسال ۱۳۴۰ نوشته است، ۴۸ پ - ۸۱ ر.

شرح بیٹی از حافظ

محقق دوانی بر بیت «پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت...» این گزارش را نوشته است (ف ۲۲۴۸ و ۴۵۲ - سرگذشت دوانی ص ۱۶۸ - فهرست ادبیات ص ۳۲۹).

[۴۶ - ج]

شماره نوزدهم دفتر است بخط نستعلیق سده ۱۱، ص ۳۰۹-۴۱۰ پ چلیبا، آغازمانند نسخه شماره ۱۱۴۷/۸ و ۱۰۳۱/۹ دانشگاه، انجام آن چنین است: «و نظر پیر آنرا ندیده بودی این بود آنچه عجالة الوقت فی اعمال رویتی واستعمال فکرتی بر زبان کلام دوزبان آمد».

شرح بیٹی از دهلوی

جامی شارح این بیت امیر خسرو دهلوی:

ز دریای شهادت چون نهنگ لا برادر سر

تیمم فرض گردنوح را در وقت طوفانش

میباشد (جامی از حکمت ص ۱۶۲ - ف ۴۵۳).

آغاز: باسمه سبحانه. یا من لارب غیره و لا اله سواه لما تحبه و ترضاه.

دل عشق تور امیر بادا همه عمر

دردید تو نا پدید بادا همه عمر

لطفی کردی ز ما رهاندی (۹)

الطاف تو بر مزید بادا همه عمر

اما بعد این چند کلمه ایست که بر حسب اشارت خدمت سید... نوشته میشود.

انجام: و مرتبه مقدم بر آن اولی و هو سبحانه و تعالی اجل و اعز و اعلی و الله اعلم بالصواب.

[۸۷ - ج]

شماره ۴ دفتر (پ) بهمان خط نستعلیق چلیبای شماره یکم آن و در ۴۴۶/۱ با انجام رسیده است.

شرح تهذیب

شرحی است بفارسی بر تهذیب المنطق تفتازانی . در فهرست دانشگاه (دانش ۶۱)
از شرح فارسی مولوی عنایت‌الله هندی و در فهرست طوس (۳۶: ۱ ش ۱۲۷) از شرح فارسی
سید جمال‌الدین محمد بن محمود حسینی شهرستانی یاد شده است . این نسخه ما گویا
جز این دو باشد .

[۴۳ - د]

شماره پنجم دفتر است و بخط نستعلیق شماره پیشین و متن زیر خط سرخ گذارده شده است ، از آغاز و
انجام افتاده و چنین است :

آغاز : بمنطق بیان ماهیت منطق معلوم میشود اما در ضمن بیان ماهیت احتیاج بمنطق معلوم
نمیشود ... ان کان اذعاناً بالنسبة فتصدق یعنی صورت حاصل اذعان و گردیدن نسبت است تصدیق است
والا تصورات و چون اذعان و اعتقاد متعلق نمیتواند شد الا بنسبت چیزی پس تقسیم چنین است .
انجام : والحقیقة وضع کل کما نعة الجمع و رفته کما نعة الخلو و استثنائی نتیجه میدهد از حقیقة وضع
هر یکی رفع دیگری مثل . ما نعة الجمع ... پس از رفع هر یک وضع دیگری لازم می‌آید (۱۳۱۰-۱۸۵۸ پ)

شرح خطبة البیان

شرحی است بفارسی بر برخی از بندهای خطبه بیان که بعلی (ع) نسبت داده‌اند
و توجیه عرفانی از آنها شده است (ف فهرست نامها) .

آغاز: سپاس نام محصور نشان ذات علی عظیمی است که خطبه بیان معنی
بدیع او را بر منابر وجود هر موجود بنهیج بلاغت متذکر میگردد .
انجام :

هر که داند علی بدین توجیه

می‌سزد سرور بنی آدم

[۴۶ - ج]

شماره ۲ دفتر (هامش ۱۴ پ - ۱۷ پ) ، در متن آن خود خطبة البیان است با ترجمه پاره ای از
بندهای آن بفارسی بشکرف میان سطور و با شماره بندها (۶۹ بند) .

آغاز : بسملة . حمدله . اما بعد بدان ... که این چند کلمه موسوم است بخطبة البیان از کلام ...
 علی ... انا الذی عنده مفاتيح الغیب .
 انجام : انا باب حظهم ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم وصلى الله على محمد وآله ... اجمعین
 بخط نستعلیق سده ۱۱، با عنوان و نشان شنگرف ، پس از این بندی است از تاج الهیوخ بفارسی درباره لقب
 خواستنی محمود غزنوی از دربار خلافت ، نسخه را محمدرضا برای شمس میرزا صادق نوشته است .

شرح دستور معمای نیشابوری

محمد بن علی نو ندا کی این رساله را که شرحی است بر دستور معمای میر حسین بن
 محمد نیشابوری بنام ابوالغازی عبدالعزیز بهادر خان ساخته است .
 (منزوی ۴۰۱:۲ - مجلس ۱۲۸:۳)

آغاز: بعد از تنصیص تسمیه و تخصیص اثنی به مالک الملک که ذات بی مثالش
 از شوایب تمثیل و تشبیه معرا است ... اما بعد معروض میدارد که
 العبد ... محمد بن علی النوندا کی ... که در آن زمان که بمطالعه رساله
 شریفه ... مولانا امیر حسین نیشابوری اشتغال می نمود.
 انجام : و استخراج حرف اول از مصراع اخیر است والحمد لله اولو
 آخر و ظاهر و باطنا والصلوة علی سید الاولین والآخرین و علی آله و
 اصحابه الطاهرین اجمعین .

[۲۸۱ - ج]

خط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف نوشته احمد معمائی در قسطنطنیه ۱۳۰۸/۶/۱۴ (۴۹۴۳۰).
 کاغذ سمرقندی - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی.
 ۱۴×۱۲×۳۱۹۰ - ۲۰×۱۷ س ۱۴×۶/۵

شرح دیوان انوری

میرزا ابوالحسن حسینی فراهانی (کشته شده در شیراز بدستور امام قلیخان
 فرمانروای شیراز در ۱۰۴۰) قصاید و مقطعات انوری را شرح نموده است.
 نسخه ای از این شرح در مجلس (۹:۲-۲۳۸ ش ۴۰۹ و ۴۱۰ و ۴۸۳:۳ - ۴۸۸) و

طوس (۳: ۱۸۰ ش ۷۰) و دانشگاه ش ۲۳۳ (منزوی ۲: ۱۲۵) و ش ۱۳۴۷ و دیوان هند (ش ۹۴۸ و ۹۴۹) و ادبیات (ص ۳۳۱) هست.

آغاز: بسمله . سیاسی که از روی گواهی خرد بر ذمه خانواده امکان
لازمست آنست که بفریب ادراک لاف ستایش یزدان پاک نزنند و لعب
عکبوت عبارات سست بر زوایای سراقات وجوب نتنند ... اما بعد
خامه جهان نورد این گوشه نشین بساط سخن ابو الحسن ... شرح
دیوان ... حکیم اوحدالدین انوری ... در مذاق دوستان سخن رس ...
خوشگوار آمد ... قصیده :

باز این چه جوانی و جمالت جهان را

وین حال که نو گشت زمین و زمان را

... جمره بنا بر مشهور بخاریست که در آخر زمستان از زمین بر آید.

انجام : ابوالفرج شاعر یست معروف از رونه که از جمله خراسانست
فرخی شاعر یست معروف از سیستان (تمام شد شرح مقطعات انوری).

[۲۴۰ - ج]

بخط تعلیق و شعرها شغری و نهالها نیز شغری است، در پایان بخش دوم دارد «تاریخ کتابت
نسخه شهر جمادی الثانی سنة ۱۰۷۸ تمام شدن کتاب شهرزی قعدة الحرام ۱۲۵۶ » یادداشت ۱۵ رجب ۱۳۴۵
در آغاز هست (48654) .

کاغذ فرنگی نخودی - تیماج مکی .

۱۴/۵۳۱۴ - ۱۵/۵۳۱۴

شرح دیوان حافظ

شرحی بر دیوان حافظ از سید محمد صادق علی رضوی حنفی لکهنوی که
بدرخواست منشی نولکشور صاحب نوشته است در همین شهر بسال ۱۳۲۶/۱۹۰۸ به چاپ
رسیده است . نسخه این کتابخانه در آغاز با آن یکی است ولی تاریخ تألیف این یکی
۱۲۱۲ است .

آغاز: بسمله . الایایها الساقی ادر کاساً وناولها ... دانا و آگاه باش
که الا حرف تنبیه است ویا حرف ندا .
انجام : که هر واحدی توجه بدان آرد . خاتمة الکلام فی شکر
الانجام شکر این عطایا بکدام ترنم سرایم ... در سال تاریخش - قطعه
بگوش هوشم فروخواند ... گفتا فلکم بدین بلاغت کس نیست تاریخ
سواد او چه پرسی (۱۲۱۲) ... ختمی بیابو بگذر زین ماجرای ذوق .

[۴۸ - ب]

بخط نستعلیق و شعرها شنگرف ، محمد جعفر بن محمد صادق عرف قریش در فسیله شکار پور در
۱۲۱۴/۱ ج ۲۹ برای عبدالکریم خان دوانی نوشته و دوباره در روز پنجشنبه ۳۰ ج ۱۲۱۴/۱ آثر ا مقابله
نموده است (49749) .

کاغذ هندی - جلد مقوا عطف میشن .

۱۲۷/۵۳۱۸ × ۲۹ - ۳۱ × ۲۲

شرح دیوان علی

قاضی کمال الدین میر حسین بن معین الدین منطقی یزدی میبیدی (۹۱۱م) شارح
این دیوان است (منزوی ۱۱۶:۲) .

[۸۳ - ب]

بخط نسخ و شعرها شنگرف و عنوانها بر و لاجورد سده ۱۰، از پایان افتاده و تا شرح بنده ارشاد
به تفویض و توکل بر خالق جز و کل (۴ سطر) دارد، دیباچه هم در آغاز هست ، یادداشت مورخ ج ۱/۹۶۴
در فومن و یادداشت مورخ شعبان ۱۱۰۹ در صفحه عنوان هست (10549) .

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى زر کوب مقوائى .

۴۴۰/۵۳۲۸ × ۲۸ - ۳۱ × ۱۸/۵

[۱۷۱ - ج]

بخط نسخ سده ۱۰، با عنوان نشان شنگرف، در جدول زر و شنگرف و لاجورد، دوسر لوح در زمینه
لاجورد آراسه بر و شنگرف در آغاز دیباچه و آغاز شرح اییات دارد، اشعار بشنگرف و معرب است،
جواشی لغوی بهر بی بنسخ ریز تر، ترج زرين و لاجوردی در صفحه عنوان هست ، علی جرایی در ۱۰۱۷
دارنده نسخه بوده و روی خط او در صفحه عنوان خط کشیده شده، دارنده دیگر زین العابدین نامی بوده است،
در صفحه عنوان آمده که نواب خان اعظم میرزا محمد عزیز مشهور به میرزا کوکه از هند بمکه و مدینه رفته و

بیمن رفته و در ۱۰۰۹ حج کرده بود و بسوی هند رهسپار شده بود این نسخه را با جنگی نفیس به صفی الدین طبیب بخشید، و او ایندورا پسر خود محمد حسین داد. این مطالب بخط صفی الدین است مورخ ۱۰۰۳، در پایان دارد: شرح دیوان خطبه امیر علیه السلام قطع وسط کاغذ سمرقندی مجدول مذهب... کتاب دولت خانه... نیز دارد که در ۱۶ صفر ثقاوی نیل ۱۱۰۵ و ۲۳ ذی قعدة ۱۱۴۷ و ۵ صفر ۱۱۱۵ داخل عرض شد، و مهر دارد در یکی نام حسین و تاریخ ۹۷ خوانده میشود، خط و مهر دارند نسخه معزالدوله که آن را در ۱۲۹۲ از سید عبدالرحمن خریده است در ۱۶ دیده میشود (۵۱۱۵۹).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مفکی ضری سوخت مقوایی.

۱۲۵۱۴/۷/۱۲ - ۱۴۱۵/۵/۲۱

شرح رساله معما

یکی از معما سازان سده ۱۰ و ۹ هجری حسین بن محمد حسینی معمائی شیرازی نیشابوری در گذشته ۹۰۴ می باشد و او رساله معمای خود را برای میر علی شیر نوشته است (منزوی ۳۹۱ و ۴۰۱ و ۴۰۴ - چلبی در معما ۶۴۷:۲ - ریو ۶۴۹ و ۸۰۸) این رساله ما شرحی است بر رساله او و از رکنی عاشق است که یکی از شاگردان او است. در این شرح نخست معماهای منظومی است برای نامهای نودونه گانه خدا و شرح آنها سپس مقدمه ایست در باره تعریف وقواعد و انواع معما و لغز آنگاه مثالهایی برای معما آمده است. در آغاز مقدمه میگوید که علم معما ساخته شرف الدین علی یزدی و پس از او جامی است. این شرح در نسخه ما کامل نیست.

آغاز: بسمله . و به نستعین .

بنام آنکه از تألیف و ترکیب

معمای جهانرا داد ترتیب

گشاید از معما نام اما

شد از نامش گشاده هر معما

... اما بعد معروض آنکه حقیر صادق رکنی عاشق میگوید که در زمان جوانی ... بخواندن اشعار میل تمام داشتم ازین جهت در ملازمت ... امیر کمال الدین حسین بن محمد الحسینی المشهور بمیر حسین نیشابوری کسب علم معما میکردم و معمایی که میگفت یاد میگیرفتم

و آنچه خود نمی یافتم شرح حل آن از ایشان می شنیدم. چنان مسموع افتاد که مولانا عبدالرحمن جامی یکنوبت فرموده که اگر میدانستم چنین معمائی پیدا شود من رساله های معما می نوشتم عزیز از ویر سیده که شما چنین فرموده اید گفت اول اگر چه چنین گفتم اما آخر خاطر جمع شد که معماهای میر حسین بیشتر سماعی است یا وجود ما که اهل طبعیم چند نوبت ازومی شنویم چون چند روز گذشت از خاطر ما می رود دیگران را بطریق اولی بخاطر نخواهد ماند چون میر حسین از عالم برود متروک خواهد شد از بس که مشکل است و این سخن اصلی دارد و حضرت میر حسین چون معماهای خود را جمع کردند شرحی درخور آن ننوشتند لازم شد که چون حق استادی در گردن این فقیر دارند شرحی لایق بنویسم ... و بهمان ترتیب که ایشان رساله را ترتیب داده اند شرحی نوشتم و متن را بسرخی رقم کردم و چند بیت توحید که ایشان فرموده بودند همان بیتها را در اول این شرح در آوردم ... و چندین از معمای استادان که نزدیک معمای ایشان باشد در هر عمل بترتیب خواهیم داد و قایمش را ذکر خواهیم کرد و معمایی که ازین فقیر باشد خواهیم گفت که چنانچه شارح گوید و میر حسین نود و نه نام را گفته اند و در رساله خود در نیاورده اند و کم یا بست از برای تیمن و تبرک در اول این رساله درج کرد ... الله :

نیست حد خامه از نام اله

دم زدم یا بد زبان دارد نگاه

پوشیده نماند که اله ماد و بست ، و از خامه الف ملفوظی خواسته، نیست حد خامه از نام اله یعنی : نی الف اله نیست الله حاصل شود.

انجام : یعنی حروفی که در ساکن متحر کند ساقط شوند آن بماند نعمان شود (الختم الدعاء الدعاء قرار داد خاطر آن بود که رساله مزبور بالتمام نقل شود چون حضرت اشرف السادات و الاشراف شاه ابوتراب

فرمودند که در سفینه همین کافی است لهذا با آنچه قلمی شده بود اختصار نمود. الدعاء).

[۴۶ - ج]

شماره ۱۷ دفتر است و بخط نستعلیق شکسته مانند شماره‌های پیش با عنوانهای شنگرف، ۲۸۹۳ ر - ۳۹۷، پس از این مقطعات این یمن است در ۲۹۷ پ - ۴۰۴ پ و بندی درباره لغز بنفر فارسی در ۴۰۴ پ هر دو بهمان خط یاد شده.

شرح قصیده فندرسکی

محمد صالح خلخالی بر قصیده «چرخ با این اختران نغز و خوش زیباستی» میرفندرسکی این گزارش را نوشته است. ابیات قصیده در این شرح بیچهل و یک میرسد. این شرح جز تحفة المراد است (ش ۴۵ - د).

آغاز: شرح قصیده عارف کامل میرابو القاسم فندرسکی از ملا محمد صالح خلخالی. بسمله. و به نستعین.

ای آنکه بجز تو نیست در هر دو جهان

برتر ز خیالی و مبری ز گمان ...

انا جیک یا قدوس باری النفوس نور قلوبنا بمعرفتک ... اما بعد فیقول ...

محمد صالح الخلخالی هذه فقرات منی علی القصيدة المشهورة المعروفة من نقاوة طبع ... امیر ابو القاسم الفندرسکی ... شعر:

چرخ با این اختران نغز و خوش زیباستی ...

ناظم عنوان کلام را فلک قرار داده

انجام: بعد از آن راهی بتوفیق الله میتوان یافت (تمت فی يوم الثلاثاء رابع عشر شهر ربیع الثانی سنة ۱۲۹۳).

[۴۰ - د]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف و محمد بن محمد باقر کاشانی در روز سه شنبه ۱۳۴۳/۴ آترا پایان رساند، ۴۳ پ - ۴۷ ر، فهرست رساله‌های آن در آغاز هست.

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج مشکی.

۱۴۵۳۱۱/۵ - ۱۴۱۳۷/۵

شرح کافیہ

این شرح همان شرح کیپائی سید شریف گرگانی میباشد (ف ۱۳۰۲ - سپه ۳۶۶:۲).

[۶ - د]

این نسخه درست مانند چاپی است ولی از آغاز يك صفحه ای افتاده ، بخط نستعلیق و متزیر خط سرخ از سده ۱۱ است و تاریخ آن محو شده است ، بر ۳۴های آخر فرسوده و پاره شده است (۹۳۸۵).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی .

۱۴۱۳۱۴/۵ - ۱۴۰۳۷/۵

شرح مثنوی

گزارشی است بر مثنوی مولوی جلال الدین محمد بلخی رومی بترکی و دانسته نشده از کیست . چلبی (۳۷۶:۲) از شروح ترکی شمعی و سودی و درویش علمی یاد کرده است .

نسخه ما جلد چهارم این شرح است:

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمد لله الذی جعل الجلد الرابع من المثنوی احسن المراجع المعنوی ... اما بعد حمد الله ... بوفقیق ... جلد ثالثك شرحی تحریر ایلمدن فارغ اولده .

انجام : ختم ايله الله تبارك و تعالی و فاقه اعلم در . بحمد الله ... بوجلد شریفك بوشرح لطیفی ... تمام اولدی هجرة نبویه نك ... بيك او توز بش سنه سنك ماه محر منك عاشورا كونی نهایت بولدی ... والصلوة علی نبیه و آله .

[۸۲ - ب]

بخط نستعلیق ترکی و عنوان، نشان و شنگرف است (۳۶۵۷۵).

کاغذ فرنگی - جلدده‌توا.

۴۳×۱۱س۴۵ - ۴۸/۵×۱۸س۴۶۱

شرح نصاب

بشرحی است بفارسی بر نصاب الصبیان ابو نصر فراهی و در آن شعر سعدی آمده است .
 آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد چنین گوید ابو نصر فراهی کتاب من
 بخوان گر علم خواهی . حسد حافده و حقد حاسده یعنی حسد برده باد
 حافدا ابو نصر و بخدمت شتافته باد حسودان او .

انجام :

ناس و انس و اناس آدمیان

پدر و مادر آدم و خوا

فرد ایند شمر غنیمت دان

نامه چون ختم شد بنام خدا

[۷۴ - د]

شماره پنجم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۳ و ۱۴ ۴۰۱ پ -

۲۴۵ ر .

شرح نصاب

محمد کریم بن فصیح دشت بیاضی بر نصاب صبیان فراهی این شرح را نوشته
 است (فرهنگهای عربی بفارسی منزوی ص ۲۰۳) چهل و سه قطعه در این شرح در نسخه
 ما دیده میشود . بجز چاپ ۱۲۶۶ (۱) که آقای منزوی نشان داده است در فهرست
 مشار (ص ۱۰۲۹) از چاپ ۱۲۷۵ آنهم یاد گردید .

آغاز: (حمد و ثنای نامحدود...) تاخت چنین گوید... محمد بن فصیح بن
 محمد المدعو بکریم الدشت بیاضی که چون وسیله وصول بادر الکمعانی

۱- در سه ۲: ۱۸۹۰ تاریخ چاپ این کتاب ۱۲۶۱ یاد شده است .

قرآنی و طریقه حصول مقاصد نبی عربی ... معرفت اوضاع کلمات لغت تازی است ... و درین باب ... از کتاب نصاب صبیان ... نسخه ای خوب تر ... نبود و جناب حضرت مخدومی و استادی و والدی ... بیستی چند مشتمل بر لغات مهمه که درین کتاب نبود بقطعه های آن الحاق کرده بود ... شرحی نوشتیم محتوی بر تصحیح لغات سابقه و لا حقه بزبان فارسی گویان.

انجام : علیقه ... فعیله بمعنی مفعول از علق از باب علم یعنی در آویختن.

[۴۷ - د]

بخط نستعلیق با نشانه های شناسی و عنوان درشت تر از محمد مقیم در ۴ رجب ۱۰۴۳، حواشی هم دارد، از دیباچه اندکی افتاده و جمله ای که در آغاز میان دو کمانه گذارده ام، از فهرست منزوی گرفته شده است، در پایان چند مطلب پراکنده است، شماره قطعه ها در هامش دیده میشود (26647) .
کاغذ سپاهانی نخوری - جلد تیماج حنائی مقوائی.
۱۴۴ گ ۱۱/۵ × ۱۸/۵ - ۱۴ س ۶/۵ × ۱۰/۵

شرح نهج البلاغه

این شرح فارسی از عزالدین بن جعفر بن شمس الدین آملی است که برای آقا حسن وکیل السلطنه مازندران نوشته و یک جلد آنرا در نیمه روز دوشنبه ۱۱/۲۹/۹۴۴ بانجام رسانده است. در فهرست سپه (۵۷:۲ و ۱۲۹) و دانشگاه (۱۵۱:۲) تا همینجا نشان داده شده است. از تاریخ تالیف: ج ۱/۹۷۲ که در فهرست طوس (۱:۲۵ ش ۷۹): دیده میشود و بندی از پایان کتاب که در آن آمده است برمیآید که آملی بیشتر از این هم نوشته است، مگر اینکه آن تاریخ تألیف نباشد.

[۷۳ - ج]

بخط نستعلیق و متن نسخ و شناسی یا زیر خط سرخ از سده ۱۱، برگها مفشوش صحافی شده و شش برگ آغاز نسخه از میان کتاب است، پندسی و ششم از فضایل علی از دیباچه کتاب در نسخه پس از این

شش برگ هست تا نیمی از شرح خطبه غراء برابر با ۱۰۴۱۹ پ تا ۱۲ ۴۲۷ ر ش ۱۷۵ دانشگاه
(۵۳۳۴۹) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی تازه.

۱۷۱۴۱۹×۲۵ - ۱۸×۱۵

ششمین نسخه

در این رساله احکام و آثار نجومی خسوف و برآمدن ستاره‌ها و قوس و سرخی آسمان و آتش و باران و تگرگ و گرد و سرخ و سخت و سیاهی و باد و زمین لرزه و مانند اینها در هر يك از ماههای رومی یاد شده است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد مؤلف این نسخه شمسیه از کتبهای معتبر مثل اقوال ادریس پیغمبر و دانیال پیغمبر و حضرت امام جعفر صادق . . و از حکمای متقدمین مثل لقمان و افلاطون و ارسطو الیس ... اخذ و انتخاب کرده‌اند .

[۴۹۷ - ج]

این نسخه شماره دوم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیشین آن ، ثانیه احکام ماه شباط (۱۴) را دارد بدینگونه «خطر بسیار شود و اگر» و اندکی افتاده است ، ۱۴۴۴ پ - ۸۶ پ .

صافی

بزهان العلماء مولی ابوالمظفر خلیل بن غازی قزوینی این شرح فارسی کافی کلینی را تالیف کرده است (ف ۱۳۸۵).

[۹۷/۱ - ب]

این نسخه از نیمه دوم باب ۴۴ کتاب ایمان و کفر (ص ۱۴۴ چاپ هند) است ثانیه نخستین باب ۶۰ کتاب الدعا (ص ۲۴۱) و بخط نستعلیق با عنوانهای شنگرف و مورخ ۱۰۰۹ (پایان ایمان و کفر) ، افتادگی دارد در آغاز و انجام ، فهرست دارد (۵۶۹۵) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی.

۱۷۱۴۴۷×۱۸ - ۲۴×۲۲

[۹۷/۴-ب]

این نسخه از نیمه دوم حدیث سیزدهم باب نورویک کتاب نکاح است تا پایان طلاق که خلیل قزوینی در روز شنبه ۴۱/۴/۱۰۷۷ آن را تألیف کرده است بخط نسخ با عنوان و نشان شنکری و متن معرب، محمد کاظم بن محمد صادق عبدالعظیمی در روز ۴۳/۴/۱۰۹۴ آن را نوشته است، مهر «حسن بن محمد کاظم الحسینی» در پایان هست، تاریخ تألیف نکاح روز شنبه ۱۹ صفر ۱۰۷۷ و تاریخ آغاز تألیف طلاق روز یکشنبه ۲۰ صفر ۱۰۷۷ است (51953).

کاغذ سپاهانی موریانه خورده - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
۴۱/۵×۸۳۶ - ۴۹/۵×۱۸۳

صحیفه شاهی

مولی حسین بن علی کاشفی سبزواری (م ۹۱۰) مؤلف این کتاب است و آن را از روی مخزن الانشاء خود که بسال ۹۰۷ نگاشته بود گزین کرده است (منزوی ۱۵۵:۲).

[۵۰-ج]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان وجدول شنکری، از آغاز از دیباچه اندکی کم دارد و در انجام میرسد به حرف دوم در استدعای کتابی که مضمونش ناظر باشد بافتخار و استظهار (از سطر ثانی از صحیفه اولی)، از سده ۱۱ است، در آغاز نسخه شهرهای فارسی است، تاریخ تملک ۱۱۵۰ در آوریده میشود (55494).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی .

۴۵×۱۴/۵۳۹۵ - ۴۳×۹/۵۱۹

صد باب احطرب لاب

خواجه طوسی این کتاب را برای امیر حاجی محمد ساخته است (احوال و آثار طوسی از مدرس رضوی ص ۳۰۸ - آثار الشیعه ص ۶۰) نسخه ای از آن در فهرست بنگال (۱۵۰۰/۴) شناسانده شده است.

آغاز: رساله صد باب من مصنفات... خواجه نصیر المله و الدین الطوسی...

بسمله . حمد بی حد و ثنای بی عد قادری را که بدایع فطرت و صنایع حکمت اطباق سموات سبع را بی وسیله مدد و رابطه عمد بید قدرت

برافراشت .

انجام : چنانکه در آن باشتباه نیفتد او را درین باب کفایت باشد
والله اعلم بالصواب .

[۷۵ - ب]

این نسخه شماره یکم دفتر است و بخط استعلیق با عنوان شنگرفی، گ ۱ پ - ۴۷ پ، از سده ۱۳
(49519) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى .

۴۱۵۴ × ۴۰ - ۲۰ س ۱۲ × ۲۴/۵ .

صد خطابه

صد خطابه یا نامه‌های کمال الدوله بجلال الدوله از آخوندزاده و یا از میرزا
آقاخان کرمانی است (فهرست ادبیات ص ۳۴۶) .

[۱۶۷ - ج]

بخط استعلیق است و مورخ ۵ ذی قعدة ۱۴۴۱ در ۱۴۴ صفحه (26794) .

کاغذ فرنگی - جلد متقوا رویش پارچه قشوه وزیر آن تیماج تریاکى .

۳۶۵ × ۲۱/۵ - ۱۴ س ۱۳ × ۱۷ .

صد التواریخ

در این کتاب که محمد حسن اعتماد السلطنه بنام خود ساخته است !! « ترجمه حال
و تاریخ صدور و وزرای اعظم دولت ابد مدت سلسله علیه قاجاریه است و اسناد آن اوراق متشسته
و حکایاتی است که از الواح خواطر معمرین و دانایان معاصرین نقل شده » و سر گذشت
حاجی محمد ابراهیم خان اعتماد الدوله شیرازی و میرزا حسنعلی خان نصیر الملک و
میرزا محمد شفیع صدراعظم بندپی مازندرانی و حاجی محمد حسین خان نظام الدوله
صدراعصفهانی و میرزا ابوالقاسم قایم مقام و حاجی میرزا آقاسی و میرزا اتقی خان امیر کبیر
اتابک اعظم امیر نظام و میرزا آقاخان صدراعظم نوری و میرزا محمد خان قاجار سپهسالار

اعظم ومیرزا حسینخان مشیرالدوله سپهسالار و صدر اعظم ومیرزا یوسف مستوفی الممالک
صدر اعظم وامین السلطان میرزا علی اصغر خان وزیر اعظم در آن آمده است (ادبیات ص ۳۴۷).
آغاز: بسمله . دیباچه . بعد الحمد والصلوة . بحضور کرامت ظهور
مکرم دستور عمید اکرم راد وصاحب اجل کافی جناب مستطاب
اشرف معظم وزیر اعظم زین الله دست الوزراة باقدامه السعید العالی
واقدام حضرتہ المتعالی معروض میدارد باین قصد و نیت که خلوص
خدمت خود را بمحضر وزارت عظمی ... باز نماید... کتابی تألیف کرده...
این کتاب که صدرالتواریخش نامیده ام و نسخه ای ازان بحضور مبارک
عالی تقدیم نموده اینک در حکم مسوده میباشدا گر بخت یار آمد...
این بیرنگ نقشی بدیع خواهد شد ...
من این صدرالتواریخ گزیده

برای حضرتت کردم مدون

... فی بیستم شهر شعبان المعظم سنه ۱۳۰۹ العبد محمد حسن المدعو
باعتماد السلطنه .

انجام : واصلاح حال قاطبه اهالی مصروف ومبذول .

ازین لطف واحسان واقدام وهمت

کجا بنده ای هست شرمنده باشد

.....

چو شامل نمودستی این رحمت خود

خدایا همان به که پاینده باشد

(تمت الکتاب بتاریخ شهر ذی قعدة سنه ۱۳۰۹).

[۶۰ - ب]

بخط نستعلیق با عنوان شغرف ، در نیمه صفحات از درازا نوشته شده است (49502).

کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی مقوایی.

۰۲۵×۷۰ - ۳۵×۲۲۴۳۱۷۰

صراط النجاة

این کتاب از محمد باقر مجلسی دانسته شده و گویا از محمد باقر لاهیجانی باشد (ف ۱۴۰۸) و سه بار بچاپ سنگی رسید (مشار ۱۰۷۱).

[۳۴۴ - ج]

بخط نسخ با عنوانها و نشانهای شگرف از سده ۱۴، یادداشت ۱۴۴۰/۴ع ۴۰ در صفحه عنوان هست.
• (52979)

کاغذ فرنگی کبود - جلد مقوا .
۱۵×۹ س ۲۴ - ۴۱/۵×۱۴/۵ ۵۶

صرف (رسالة...)

این رساله از میرزا مهدی اشتهاردی است و در مدرسه علوم سیاسی تهران تدریس
میشده است .

آغاز: بسمله . هر علمی که گفتگو میکند از ماده کلمه ... آن را علم
لغت گویند .

انجام : مثل خدو حاجب . والسلام علی من اتبع الهدی.

[۸۹ - د]

بخط نستعلیق امرالله بن حسین علی خان از ندریانی در آدینه ۱۲۰۹ (۸ حمل) اوایل ۱۳۴۱، در پایان
در پنجاه ج ۱۳۴۶/۴ نوشته شده که این کتاب از اشتهاردی است و در مدرسه درس داده میشد (2624).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی.

• ۱۴/۵×۸ س ۱۵ - ۱۷/۵×۱۱ ۱۳۶

هیئین عقود

در این رساله صیغ پارسی و تازی عقود از بیع تا تحلیل آمده است .

آغاز: بسمله . چونکه بعضی از برادران ایمانی توقع نمودند که صیغ

بعضی از عقود و ایقاعات را عربی و فارسی بنحویکه مراعات احتیاط شده باشد در این ورقات سمت تحریر یافته .
انجام : واستخراج باقی صور از صور مذکوره بسهولت خواهد بود.

[۶۵ - د]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شنگری و همه آن بخط یک نویسنده است، ۴ ۱۹ پ - ۴۸، پس از این تا پایان دفتر دعا و شعروثر فارسی و عربی پراکنده است.

صیغه مشکله

در این رساله صیغه مشکل و دشوار صرفی روشن شده و جز آن است که در جامع المقدمات پچاپ رسیده است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد بدانکه این مختصریست در بیان صیغه مشکله چنانکه کسی این را خوب ضبط کند در هیچ قسم از صیغه مشکله درنماند.

[۱۱۱ - ج]

شماره سوم دفتر است و بهمان خط شماره دوم مورخ ۱۲۱۷ در مدرسه خان در شهر خوی، ۴ ۳۳۰ پ - ۴۴۴ پ ، تملك ۱۲۸۵ در پایان هست .

طرائف الحکمة

ملا باشی عبدالرحیم بن حسینعلی هروی (نیمه دوم سده سیزدهم) این کتاب فلسفی را نوشته است و تاریخ تألیف جلد نخستین آن روز چهارشنبه ۱۵ ذی قعدة ۱۲۸۶ است (ف ۲۹۶) .

[۴۱۰ - ج]

بخط نستعلیق، و عنوانها در هاشم درشت تر ، محمدعلی بن محمدنبی گزازی در سنقر کرمانشاه این نسخه را نخستین بار از روی خط هروی نوشته و در باره او « زید فضله » میگوید و تاریخ نوشتن او ۱۲۸۶/۱۴۱ است، این نسخه درست مانند نسخه و الشاه است ولی تاریخ تألیف ندارد (۱۵۶۸۹) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی.

۰۱۵×۱۰/۵ س ۱۹-۲۱×۱۷/۵۴۳۱۴

نظایر نامه

پندهایی است که گویند بزرگمهر با نوشیروان داده و ابن سینا آنها را بپارسی در آورد (ف ۶۶۸ - مهدوی ش ۱۸۳) دو نسخه ما یکسان نیست و بانسخه دانشگاه نیز یکی نمی‌باشد.

[۴۶-ج]

شماره سیزدهم دفتر است و در ۲۵۷۲ ر.

[۷۰-ج]

شماره ششم دفتر است و در ۴۴ ر و پ.

عرفات الله (فقه الائمه)

ترجمه کتاب من لا یحضره الفقیه ابن بابویه قمی است از صادق بن علی حسینی فاضل کاشانی که جلد نخستین (طهارت - زیارت) را در ۲۲ روز گذشته از ماه ربیع یکم سال ۱۲۷۷ و جلد دوم (تأیید کتاب) را در ۷ و ۹ ذی حجه ۱۲۷۸ بانجام رسانده است. نام کتاب در آغاز نسخه پیش از فهرست و در پایان جلد دوم دیده می‌شود. مترجم گاهی هم از خود چیزی بر اصل افزوده و فارسی او هم بسیار نارسا و بد است.

[۴/۱-ب]

این نسخه جلد نخستین است، در آغاز فهرست مطالب است و در آغاز فهرست خواسته شده که کتاب را ناصرالدین شاه ببیند و چاپ پرسد.

آغاز: بسم الله. حمد الهی را بدعای ستایش کبریائی و ثنای حضرت آفریداری چنین معذرت خویش نموده که بارالها ایمن بدار ما را بخیر بدرستی که من حمد می‌کنم تو را و شکر می‌نمایم تو را بتورومی آورم در آنچه فرمائی و مقدر نمائی و تو کل می‌کنم بجهت قصور خودم و توانائی تو و اقرار بگناه خودمی نمایم بسوی تو.

انجام: و بخدا استعانت می‌جوئیم و تمام شد کتاب حج و حمد و ثنا و ستایش مخصوص

خدائی است که پروردگار جمیع عالمیانست والصلوة والسلام علی محمد ... فهنا انا الداعی ... ابن السید علی صادق الحسینی الفارغ من تدوین هذا المجلد فی الثانی و العشرین یوما قد مضی من شهر ربیع المولود من سنة ۱۲۷۷ ففضل علی بالتوفیق ... انک انت الوهاب ...

نخط نسخ است با عنوانهای شنگری و باید نسخه اصل باشد (48056).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی مقوائی .

۳۷۰ ۳۶ × ۲۴ - ۴۸ ۳۵ × ۱۴

[۴/۲ - ب]

این نسخه جلد دوم و در پایان آن خاتمه‌ای دارد و در دوجا تاریخ تالیف و نام مترجم آمده و

چنین است :

آغاز : بسملة . و به نستعمین . ابواب القضا یا والاحکام . باب من یجوز ان یحاکم الیه و من لا یجوز . کتاب قضا و جمیع احکام او است . ۳ هایش سخن از کسی که جایز میباشد مرافعه بردن بسوی او و کسی که جایز نمی باشد محاکمه بردن بسوی او .

انجام : رب تبت الیک وانا اول المؤمنین انشاء الله آمین رب العالمین .

بهمان گونه خط نسخ شماره پیش و این هم باید نسخه اصل باشد (48057) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی مقوائی .

۱۲ ۳۵ × ۲۴ - ۴۸ ۳۵ × ۱۴

عروض نامه

از بابا افضل کاشانی است (ف ۳۰۱) .

[۷۲ - ب]

شماره چهارم دفتر است و بهمان خط شماره پیش آن ۴۸۳ پ - ۷۳

عروض سینی یا میرزا ان الاشعار

از مولانا سینی بخاری عروضی است و در لاهور بسال ۱۹۳۴ بچاپ رسیده است .

(فهرست ادبیات ص ۳۵۶) .

[۲۵۴ - ج]

ش ۱ دفتر (۱ - ۴۶) نستعلیق محمد علی (سده ۱۴) ، عنوان شنگری ، دارنده محمد حسین

شعاع‌الملك شیرازی در ۳۶ محرم ۱۴۵۹ (48657) .
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج مشکی.
۱۴/۵×۹س ۱۸۰۱۳، ۲۱/۵×۱۵/۵۳۷۲

عهدنامه‌جات

در این جنگ پیمان‌های که میان نادر و سلطان محمود و خاقان مغفور با محمود ۲ بسته شده آمده است و قرارنامه فارسی ارزنة الروم و قرارنامه توتون و تنباکو و نمک و اصلاحات مقاوله نامه جنحه و جنایت و تعدیل همین مقاوله نامه و پیمان‌های ایران و روس در قریه کمانچای و درباره کروررات و تخلیه سرحدات و تشریفات سفرا و مامورین و تجارت و قرارنامه افلاس جعلی و مهاجرت نامه و سرحدات خراسان و معاوضه فیروزه با قلعه عباس آباد و پیمان‌های ایران با انگلیس درباره تجارت و قرارنامه منع بیع موقتی غلام و کنیز و صلح و تجدید همان قرارنامه و پیمان‌های ایران با بلژیک و فرانسه و اتازونی و اتریش و المانی و هلند .

در مجموعه معاهدات ایران با دول خارج چاپ مومن الملك در تهران بسال ۱۹۰۸/۱۳۲۶ این معاهدات نیامده و برخی که آمده با انشای اصلی فارسی آنست نه ترجمه از زبان خارجی، در مجموعه قراردادها چاپ بی‌نام و بی‌تاریخ وزارت خارجه در ۶۸۶ ص هم این معاهدات نیست.

[۱۲۴ - ج]

بخط نستعلیق در جدول زرولاچوردومیان سطور زرافندود و عنوانها درشت قرمز، نصرالله تنکابنی برای کتابخانه میرزا نصرالله خان مشیرالملك امیر تومان مدیر و معاون کل ادارات وزارت خارجه در پنجشنبه ۱۳۱۳/۴ فوشتن آنرا پایان رسانده است ، فهرست در آغاز هست ، ۴۴۶ بر ۳ شمار دارد (2480) .
کاغذ فرنگی کبود - جلد مخمل مقوایی.
۱۶/۵×۱۴/۵۴۱۳۴ - ۱۲/۵×۸/۵۱۶

فرس نامه

نسخه ما دو بخش دارد یکی فرس نامه در درمان بیماریه‌های اسب دوم در آداب ساغون گرفتن اسب در چهارباب ، جز دو فرس نامه دانشگاه ش ۱۹۶۷.

آغاز: فرس نامه . بسمله . عروقی که فصد آن در امراض بهایم حاجت می افتد بیست و یک رگ است .

انجام : شنبله پنج مثقال سیاه دانه پنج مثقال جدا جدا گرفته داخل هم کرده بگلوی اسب ببندازند .

آغاز: آداب ساغون گرفتن اسب . بسمله . از روز اول باید او را گرم محافظت نموده و از کاه و علف تر و غیره پرهیز کرده .

انجام : اسب او پیش از همه اسبها می آید و علم اول را او میبرد دعای خیر برای مصنف بکند که هر دو بقیض رسیده باشد .

[۳۷۲ - ج]

نخط شکسته نستعلیق محمد بن علی جان نوری در ۱۲۴۲، عنوان شنغری، یادداشت ۱۲۸۴ دارد (61177).
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .
۱۴×۱۴/۵۳ - ۲۱×۱۴/۵۳ - ۱۴×۷/۵۳

فرهنگ جهانگیری

این فرهنگ از عضدالدوله جمال الدین حسین بن فخرالدین حسن انجوی شیرازی است و بچاپ رسیده است (ادبیات ۳۶۸ - مشار ۱۱۷۳) .
در این نسخه ما این کتاب در جدول گذارده شده است .

[۶۲ - ب]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ و نستعلیق در جدول شنغری از سده ۱۱، ۲۵۳-۱۱۷ پ.

فرهنگ سروری (مجمع الفرس)

محمد قاسم بن حاجی محمد کاشانی سروری (سده ۱۱) مؤلف این فرهنگ فارسی است .

(سپه ۲۱۹:۲ - منزوی ۴۴۳:۲ - ریو ۴۹۸ - ادبیات ۴۱۵) .

[۴۰ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۳ با عنوان و نشان شنترفی، بخش آخری (استعارات و اصطلاحات) را ندارد
(26653) .

کاغذ فرنگی - جلد نیم‌اج مشکی .
۰۱۶/۵×۹/۵س۱۷ - ۲۵×۱۵/۵س۵۸

فرهنگ فرانسه فارسی

دفتر است که بیشتر بجزوه مدرسه میماند و باید از یکی شاگردان مدرسه‌های
جدید روز کار قاجار باشد.

[۳۵۱ - ج]

بخط نستعلیق و عبارات فرانسه با حروف نوشتنی است در ۱۱۸۰ ص. هدیه آقای ایرج افشار است
(53825) .

کاغذ فرنگی - جلد نیم‌اج تریاکی مقوایی .
۰۱۷/۵×۹/۵س۲۲ - ۲۰×۱۳س۵۹۰

فصول نصیریّه

از خواجه طوسی است و در اصول عقاید شیعی با استدلال بفارسی و نگارنده آن
را با ترجمه عربی آن بیاد بود جشن هفت سده طوسی در تهران بچاپ رسانده ام (نیز
سرگذشت طوسی از مدرس رضوی ص ۲۴۹ و جاهای دیگر).

[۷۰ - ج]

شماره چهاردهم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شنترفی، ۶۳ پ - ۷۰ ر، پس از این خطبه ایست
بی‌الفو یا از علی ع، ۷۰ پ - ۷۱ پ .

فوائد الترجمة و خزينة اللغات

فرهنگی است از فرانسه بفارسی از a تا e و مانند جزوه مدرسه است و شامل
۱۱۷۸۴ کلمه است .

[۲۷۶ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۳ در ۶۲۴ صفحه (27663) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

۰۱۶/۵×۷/۵ س - ۲۰×۱۳۴۳۱۹

فهرست کتابخانه رضوی

فهرستی است که برای عرض و بازدید کتابها و اسناد وقف آستانه رضوی در طوس نوشته اند و این فهرست پیش از چاپ فهرستها نوشته شده است (ص بیست و هفت دیباچه فهرست دانشگاه از نگارنده) کتابها در آن بر حسب علوم تقسیم شده و اندکی از نشانه های نسخه هم در آن یاد گردید .

آغاز: صورت عرض و بازدید کلام الله و کتب موقوفه سر کار فیض آثار حسب الاطلاع جناب مستطاب شریعت مدار حاجی شیخ رئیس زید فضله العالی که در شهر ذی قعدة الحرام قوی ئیل مطابق سنه ۱۳۰۰ نوشته میشود: کلام الله بخط ائمه ع و غیر هم .

انجام: مغنی واقف ملا محمد علی ۲۷ سطری کاغذ بخارائی جلد مشکی جلد .

[۳۱۶ - ج]

بخط شکسته نستعلیق فردیک ۱۳۰۰ بروش سیا قی از کتابخانه مرحوم فروغی بدست آمده است

چهار برسی در پایان سفید است (44526) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضری .

۰۱۶×۸×۲۸ - ۲۱×۱۲/۵۴۷۲

فهرست کتابخانه مدرسه شعاویه

حاج مخبر السلطنه مهدی قلی هدایت کتابهایی بکتابخانه ملی مدرسه شعاویه شیرازوا گذار کرده و این رساله فهرست آنها است. کتابها خطی و چاپی است و رو بهم

۳۷۹ شماره است و بر حسب علوم بر شمرده شده است. در پایان آمده که باید سه نسخه ازین فهرست نوشته شود یکی در مدرسه بماند و یکی بوزارت علوم فرستاده شود و یکی در بلدیه شیراز بماند.

آغاز: بسمله. کتب مفصله ذیل را که ... شیخ یحیی امام جمعه ... در اوقات حکومت ... حاج مخبر السلطنه ... بر رسم هدایا از جهة حضرت معظم له میفرستادند معدودی از آن را بعنوان کتابخانه ملی در مدرسه شعاویه با اداره معارف توقیف فرمودند و صیغه وقف جاری شد و تحویل اداره معارف کردند... چنین مقرر فرموده که استفاده از کتب مزبوره فقط در همان اداره معارف یا مدرسه مذکوره باید باشد ... فی شهر ذی قعدة سنه ۱۳۳۲.

انجام: ۳۷۹ (۳۷۴) سیاست طالبی چاپ سربی نسخ در طهران.

[۱۴۱-ج]

بخط نستعلیق توشقان ثیل ۵۵،۱۴۴۳ صفحه شمار دارد، رسید امین خاقان مدیر مدرسه شعاویه دولتی مورخ ذی قعدة با مهر مدرسه شعاویه در پایان هست، نسخه در کتابخانه مخبر السلطنه بوده ولی از بازار بدست آمده است (۴۹۷۵۳).
کاغذ فرنگی - جلد مقوا.
۱۸×۱۲ س ۱۴-۲۲×۱۵ ۴۴

قاپو سفینه پیا نصیحت ناده

امیر عنصر المعالی قابوس و شمگیر مؤلف این کتاب است که در چهل و چهار باب است و او آن را بسال ۷۵۴ بانجام رسانده و بارها بچاپ رسیده (مشار ۱۲۰۷) و بترکی و فرانسه و عبری نیز در آمده است.

[۱۵۷-ج]

بخط نستعلیق روز پنجشنبه رجب ۱۲۷۲، عنوانها شگرف است (۲۵۶۳۵).
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج خنایی ضری.
۱۵×۷ س ۱۵ - ۴۱/۵×۱۴/۵ ۴۱

قافیه (رساله دور...)

عبدالرحمن جامی این رساله را در يك مقدمه و پنج فصل و يك خاتمه ساخته است و برخی آنرا الرسالة الوافیه فی علم القافیه هم خواندند و بچاپ رسیده است (جامی حکمت ص ۱۶۲ و ۱۶۸ - سپید ۲: ۴۴۹ - ادبیات ۳۷۵).

آغاز: هذه رساله قافیه تصنیف ... مولانا عبدالرحمن جامی ... بسمله بعد از تیمن بموزون ترین کلامی که قافیه سنجان انجمن فصاحت بدان تکلم نمایند ... که این مختصر است وافی بقواعد علم قوافی که بموجب اشاره بعضی از اجله اصحاب ... صورت تحریر ... یافت.

انجام: زان روی سعد ذابح آهخته کار دست (تمت الرسالة بعون الله تعالى والسلام على اتبع الهدى).

[۴۶ - ج]

شماره دهم دفتر است و بهمان گونه خط شماره های پیش و پس از این شماره، ۳۰۹ پ - ۳۱۰ پ.

قافیه (رساله دور...)

در این رساله فارسی از قافیه بحث شده و مانند منتخب مقطع تکمیل الصناعت عطاء الله نیشابوری است (ادبیات ۴۴۱).

در آن نه فصل است بدینگونه:

۱: تعریف قافیه ۲: حروف قافیه ۳: حرکات قافیه ۴: القاب قافیه ۵: تقطیع قافیه ۶: عیوب قافیه ۷: عیوب قافیه ۸: تحریف ۹: حاجب.

آغاز: فصل اول بدانکه قافیه در لغت از پی رونده است و در اصطلاح شعرای عجم عبارت از تمام آنچه مدرر آن در آخر جمیع ابیات واجب باشد.

انجام: ایام بکام دوستان و از سعادت دو جهانی بهره مند باشند الدعاء.

[۴۶ - ج]

شماره ۱۸ دفتر است و بهمانگونه خط شماره‌های دیگر، ک ۳۰۴-۳۰۶ پ، نسخه‌مفشوش است و آشفتگی دارد.

قانون وزارت انگلیس

در این رساله از دستگاه قانونی و دیوانخانه کشور انگلستان بحث شده و آن یکی از آثاری است که در آغاز کار ترجمه کتب اروپائی و نقل فرهنگ جدید بایران پدیدار شده است.

آغاز: بسمله. چون خواهیم که فی الجمله از قانون و وضع حراست از مملکت انگلیس حاصل نمائیم اول لازم است که اطلاعی کافی از قواعد دیوانخانه آنجا بدست آوریم.

انجام: بملاحظه نفع خودش و همچنین نفع ولایتش.

[۴۸ - د]

بخط نستعلیق سده ۱۳، گویا برای مخبر السلطنه نوشته‌اند، نسخه از آن او بوده است.

کاغذ فرنگی نخودی - جلد نیمه سرخ مقوایی.

۱۰۴۹۰/۵×۱۷ - ۱۱۰۶/۵×۱۰

گنجینه

میر سید شریف گرجانی این رساله منطقی را نوشته و بارها بچاپ رسیده است.

[۴۶۸ - ج]

بخط نسخ محمد باقر درسیجان سپاهان در روز دوشنبه ۴۹ شوال ۱۳۶۸، عنوان و نشان شناسه است و حواشی دارد (۱۸۸۴).

کاغذ فرنگی - جلد ندارد.

۴۴۳/۵×۴۱ - ۱۰۵/۵×۱۴

کتاب قرائت

از مخبر السلطنه است و برای سال دوم دبستان گرد آورده و این نسخه با یادداشتهای پراکنده او است و گویا میخواست است بچاپ برساند و دوجزوه است.

[۴۴۲ - ج]

بخط نستعلیق مؤلف و عکسهای مربوط بمطالب کتاب بر ۳ها چسبیده شده است، یادداشتهای دیگر

مؤلف در پایان آن دیده میشود (49514) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز تازه.

۱۴۴×۱۹ - ۲۴×۱۴ س ۱۴×۱۹ .

کشاورز نامه

قسطوس سکولاستیکوس فرزند لوقایا کاسیانوس باسوس سکولاستیکوس
Cassianus Bassus Scholastikos (سده ششم میلادی) بنام پسر خود فاسوس (Bassus)

کتابی در کشاورزی بنام گئوپونیکا Geoponika یا برزنامه در ۱۲ جزء نوشته است.
سرجیوس (Sergius) فرزند هلیای (Elia) رومی و قسطابن لوقای بعلبکی واسطاط
(Eustathius) و ابوز کریا یحیی بن عدی آن را بنام الفلاحة الرومية عبری در آورند
و نسخی از ترجمه عربی آن هست و در ۱۲۹۳ در قاهره بچاپ رسیده است. اسطاط آنرا
بسال ۱۷۹ با همکاری بطریق پولیتیانوس (Politianus) اسکندرانی برای یحیی بن
خالد برمکی ترجمه کرده بود (نسخه شماره ۱۲۰۰ سباط) گویا سرجیوس همان باشد
که دوست آگاثیاس (Agathias) مورخ یونانی بوده است. این کتاب را هم بفارسی در آورده اند
و از فارسی هم عبری در آمده و نام «ورزنامه» کتاب الزرع گرفته است (مجله دانشکده
ادبیات تهران س ۲۵ ص ۲۰۹ - ۲۱۴ تاریخ ۱۳۳۶).

در این نسخه فارسی ما بابهای ۱۱ و ۱۸ و ۸۰ و چند باب دیگر بی شماره آمده

است.

آغاز: هو . بسمله . از کتاب فلاح مسمی بکشاورز نامه که حکیم

قسیطوس بن اسکوراسیکه عالم روم آنکه اورا فیلسوف روم خوانند
در آنچه وصف کرده است از آن چیزها که کشاورزان و دیگر مردم را از
دانستن آن چاره نیست ... و آن مشتملست بر ابواب مختلفه از جمله
آن ابواب باب یازدهم در آنچه کشاورز را چه حیلست باید کرد تا آن
نبات را که آن را برمی‌روس گویند رومی و بیاری خسک از همه
کشته‌ها دور کنند .

انجام : باب در آنچه صاحب حاجت بدان استعانت کند ... رواسازد
انشاء الله تعالی وحده العزیز والسلام علی من اتبع الهدی .

[۴۶ - ج ۱]

شماره هفتم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن ۱۱۷۴ پ - ۱۲۴۴ ر، پس از این هم سه بند

هست در باره انگور .

کشف الحقائق

شیخ عزیز نسفی مؤلف این رساله عرفانی است که ده رساله در آنست و به چاپ
رسیده است (طوس ۲۲۲۰۴ - مشار ۱۲۶۳ - ادبیات ۳۹۲) در دیباچه می‌نویسد که در
۶۷۱ درویشان از من درخواستند که این کتاب را بنویسم و من در بخارا بودم و کفار
بدانجا آمده بودند و بمار نجها دادند و ما از آنجا بیرون آمديم و بخراسان رسیدیم و
بشهر هامیرفتیم و کتاب در ۶۸۰ پایان رسید و در شبی که میخواستیم آن را پاکت نویسیم
رسول را بخواب دیده‌ام و فرمود که از هجرت من هفتصد سال نگذرد و تو آن را بر مردم
آشکار بدار . باز میگوید که من در ج ۶۸۱/۱ در ابرقوه فارس بوده‌ام . نسفی نسبت
به همه مذاهب خوشبین است و در آن از ماتریدی و ابن سینا و محمد غزالی و شیخ ابو جعفر
طوسی نقل میکند و از شیعه و دوازده امام هم یاد میکند .

[۴۰۸ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و ورخ محرم ۱۰۷۸، صفحه یکم نو نویسی است، در این نسخه هفت رساله بیشتر نیست (49760).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۱۸۴ ۱۲/۵۳ ۴۰ × ۱۴/۵ - ۱۵ س ۷/۵ × ۱۴/۵.

کشف اللغات

این لغت نامدهندی بفارسی از میر ابو القاسم فندرسکی است (ف ۴۷۸).

[۴۴ - ب]

این نسخه شماره یک دفتر است و بخط نسخ با عنوانها و نشانهای شنگرف، ۴ پ ۹ پ، پس از آن سخنانی است از میر در سعایش از جوك و نکاتی از عرفان هندی (۴ پ)، نویسنده نسخه چنانکه در همینجا آمده باید حسن حسینی باشد در سده ۱۴، در ۱۰ ر نیز عرفان هندی است بفارسی، سر لوحی آراسته بر زورنگهای دیگر در آغاز هست، یادداشتهای ۱۲۴۸ تا ۱۲۷۵ در صفحه عنوان هست، همه شماره ها در دو جدول زر و لاجورد است (89508).

کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج عسکی زر کوب مقوایی.

۲۴۹ ۱۹/۳ ۴۱ × ۲۲ - ۲۵ س ۱۱ × ۲۲.

[۵۰ - ب]

این نسخه شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوانهای شنگرف سده ۱۴، ۴ پ - ۱۴، در ۱۴ ر سخنانی عرفانی هندی بفارسی برخی از آنها از فندرسکی است همانها که در نسخه پیش دیده میشود (42361).

کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی.

۲۵۹ ۲۱/۳ ۴۲ × ۲۱ - ۱۹ س ۱۱ × ۲۱.

کشکول محمدی

محمد بن سلیمان طبیب تنکابنی در این کشکول مطالب پراکنده و داستانها و وسر گذشت برخی از دانشمندان شیعی را آورده و آن را در ۹ ذی قعدة ۱۲۹۵ بانجام

رسانده است. در آن از تذکرة العلماء و قصص العلماء و کرامات العلماء خودیاد میکند (۱۵۴ر).

آغاز: بسملة. احمدالله ولي المحامد ... وبعد چنین گوید... محمد بن سلیمان التنکابنی که این کتاب مسمی است بکشکول محمدی و آن را بعد از بلوغ بعشرة میشود به بقالب ترتیب ریخته.

انجام: پس انوشیروان امر کرد که دهان او را پر از زر کردند. هذا هو المجلد الاول من الکشکول المحمدی... وقد وقع الفراغ عنه بید مؤلفه ... محمد بن سلیمان الطیب التنکابنی فی صبیحة يوم الخميس ۹ شهر ذی القعدة الحرام شهر ۱۲۹۵ والحمد لله اولاً و آخراً وصلى الله على محمد وآله.

[۲۳۶ - ج]

بخط نستعلیق با عنوانهای درشت علی بن علی اکبر طالقانی در محرم ۱۲۹۶ برای مقرب الخاقان سرکارخان (48659).

کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج جنائی ضربی.

۱۳/۵×۲۰/۵ - ۱۱×۷/۵

کتابخانه مجاهدیه

منصور بن محمد بن احمد بن یوسف فقیه الیاس شیرازی بنام مجاهد السلطنة والدین سلطان زین العابدین این کتاب را در دوفن ساخته است (ره آورده ۳۷۵ و ۳۸۱).

آغاز: شکر و سپاس مر خالق را که در خلقت انسان حکمت او بی پایان است.

انجام: مانند همین عمل کند والله اعلم بحقائق الامور.

[۲۸۲ - ج]

بخط نسخ با عنوان شنگرف از نورالدین بن بدرالدین بن نورالدین قاری در روز چهارشنبه ۱۲

شعبان ۹۹۴ ، حواشی دارد بخط نستعلیق تازه تر (42244) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .
۳۲۰۱/۵×۱۴ - ۳۲۱/۵×۱۵ .

کلمات مخزونه

محمد کاظم بن رضای طبری مؤلف این رساله جغرافیائی است و آن جغرافیای جهان است و گرفته از انگلیسی و از رساله هایست که در سده ۱۳ ساخته شده است .
آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمین . . . اما بعد پس چنین میگوید
محمد بن رضا کاظم الطبری که این چند کلمه ایست که آن را نقل کردیم از کتاب حدیقه الاقالیم از گفته و تألیف کپتان جوناتهان اسکات فرنگی انگریزی ... و چند کلمه هم ملحق بآن نمودیم .
انجام : و همیشه منتظر ظهور حجه الله قائم آل محمد ... میباشند
(تمام شد این کلمات مخزونه در تاریخ وسط رجب سنه ۱۲۶۷).

[۵۲ - د]

خط نسخ با عنوانهای شتغری میانه رجب ۱۳۶۷ (48349) .
کاغذ فرنگی - جلد مقوایی .
۳۲۴/۵×۱۰/۵ - ۱۴/۵×۱۱/۵ .

کنز اللغات

محمد بن عبد الخالق بن معروف گیلانی (سده نهم) مؤلف این فرهنگ عربی بفارسی است که چند بار بچاپ رسیده است - (مشار ۱۲۸۶ - فرهنگنامهها ۱۶۸ - ادبیات ۴۰۰)
در دیباچه آن از کار کیا سلطان محمد و شاهزاده سلطان میرزا علی ولی عهد او یاد شده است .

[۷ - د]

خط نستعلیق و عنوانها نسخ از سده ۱۳ ، میان برسی ۴۰۱ افتاده و از پایان نیز کم دارد و میرسد
به «کتاب الیاء باب الیاء مع الالف» (36567) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوای

۱۹×۱۳×۴۱۸ - ۱۱/۵×۲۱۷

گفتار

از خواجه عبدالله انصاری رساله‌های بسیاری در عرفان و مناجات و نیایش خداوند
بیادگار مانده و پاره‌ای از آنها بچاپ رسیده است، اینك يك رساله مناجات او را در
اینجا می‌شناسیم.

آغاز:

ای ز دردت بیدلانرا بوی درمان آمده
یاد تو مر عاشقانرا مونس جان آمده .
... ای کریمی که بخشنده عطائی
وای رحیمی که پوشنده خطائی ...
ای خالق که راهنمائی
وای قادری که خدائی راسزائی.

انجام :

ای درویش در عبادت بسر آور
(صبر کن) که محنت دنیا بسر آید
... و در سعادت (وصال) بگشاید
و جمال الهی روی نماید .

[۴۴ - ب]

شماره چهارم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن، ۴۴۵۳، ر، - ۲۴۸.

[۴۶ - ج]

شماره چهاردهم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن ۴۴۵۸ پ - ۲۶۰ ر پس از این
چند سطر است از بایزید بسطامی بفارسی و گفتگوی او است بامریدی و مورخ ۴۲ ج ۱۰۶۴/۱ در شهر
اشرف.

[۷۰ - ج]

شماره پانزدهم دفتر است و بخط نستعلیق بانسان شنگری و جلیبا نوشته شده ، آغازش چنین است : «الهی چون در تو تگرم شام تاج بر سر و چون بخود تگرم خاکم از خاک کمتر» و انجام آن مانند دو نسخه پیش، ص ۷۲ ر - ۷۵ پ .

گفتار

از بابا افضل کاشانی چند گفتار کوتاه بیادگار مانده (ف ۳۲۶) و همه آنها در جلد دوم مصنفات بچاپ رسیده است .

[۷۲ - ب]

شماره نهم این دفتر دو گفتار است از کاشانی : ۱- گفتار ۴۴ چاپ شده، ص ۱۲۶ پ ؛ ۲- گفتار ۱۲ چاپ شده، ص ۱۲۹ ر - ۱۴۰ پ .

گلستان

از شاعر و نویسنده نامور ایران سعدی شیرازی است.

[۱۴۲ - ب]

خط شکسته نستعلیق سده ۱۴، عنوان شنگری، دو جدول مشکی و زرین در صفحات نیمه نخستین نسخه (61194) .

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی .

۴۵۸/۱۹×۴۱ - ۱۵×۲۲

گنجینه

در این کتاب درسهای پراکنده است در ۵۳ بند و گویا تألیف و تحریر مخبر السلطنه است و میخواست سر کلاسها درس گفته شود . پرسشهایی نیز پس از هر درسی هست . آغاز: هو . مطالب این کتاب را معلم باید جزء "فجزء" خاطر نشان بطفل نماید . غرض از تألیف این کتاب بچون و چرا و داشتن طفل و

ایجاد موقع جواب برای معلم است ... بسمه تعالی کتاب گنجینه
 (دروس متفرقه - زمان - وقت کار) طفل شیر خوار کم کم بزرگ
 و درس خوان میشود.
 انجام: اسباب و افزار شاگرد مکتبی چه چیز است شرح بدهید.
 والسلام.

[۴۵ - د]

نسخه نستعلیق رویا از خود مخبر السلطنه در سده ۱۴ و از کتابخانه او بدست آمده است، صفحه شمار
 ۶۹ (49497).

کاغذ فرنگی - جلد مقوا.

۱۸×۱۱/۵۴۴۰ - ۱۷×۸/۱۴۸۰

گنجینه

جنگی است به نشر و نظم از میرزا عبدالوهاب مولوی نشاط و بارها بچاپ رسیده
 است (مشارع ۱۳۲۴) پاره‌ای از منشآت و نامه‌های سیاسی در آن آمده و از فتح‌علی‌شاه و
 شاهزاده عباس میرزا در آن یاد گردید و برای تاریخ روزگار قاجاریان بسیار سودمند
 میباشد. برخی از بندهای آن عربی است. نامه‌هایی که به سلطان محمود خان و ناپلیون
 و پادشاه انگلستان و محمود شاه افغان و کابل و شیخ احمد و آقا سید علی ولگزیان و
 میرزا ابوالقاسم و شاهزادگان و فرمانروایان و دیگران نوشته شده در آن آمده است.

[۸۴ - ب]

این نسخه گزیده‌ایست از گنجینه نشاط و پاره‌هایی از درج دوم تا درج چهارم را دارد. در صفحه
 عنوان آن چنین آمده است: «... این کتاب مستطاب مسمی بگنجینه را در دفتر سفارت اعلیحضرت
 امپراطوری شخصی مشهور بکاکاشیرازی در آورده بود چون مجتمع از منشآت مرغوب و عبارات خوب
 بود عالیجاه ... صاحبی فلان مصلحت دیدند که برای خود خریده نگاهداشته باشم این بنده ... بمبلغ
 هفت هزار دینا خریده ... تحریراتی شهر صفر المظفر سنه ۱۲۹۹».

آغاز: بسمه . ناظم العوالم بدیع المناظم احببى الهواء احببى الفضا ... ناظمی

که بی‌مقیاس قیاس و مقیاس اقتباس نخست شاهدان کثرات معانی را از مطلع نزل

امکانی تا مقطع صعود انسانی در بیت وحدت و مساز داشت (ص ۴۰ چاپ ۱۳۸۱).

انجام : بر کرده خویش داناست و اگر تغییری سزد توانا والسلام (ص ۱۸۴ چاپی)
این نسخه بخط شکسته نستعلیق سده ۱۴ و جای عنوانها در آن سفید مانده است ص ۹۱-پ
(55861).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی.
۴۰×۱۰/۵ - ۲۸×۱۹/۵ ص ۹۴

[۴۷۸ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق است و در تهران در ۱۳۵۷ نوشته شده است ، نام نویسنده آن سید
عبدالعظیم است ، آغاز آن برابر با آغاز چاپ ۱۲۸۱ تهران و انجام آن در ص ۲۳۶ س « باب آتش
آمیخته است » دیده میشود (55860).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی .
۴۰×۱۴/۵ - ۲۰×۱۶/۵ ص ۱۶

[۴۶۴ - ج]

شکسته نستعلیق پنجشنبه ۲۹ ذی قعدة ۱۳۷۸ ، جدول زروشنگری ، این نسخه گزیده است از نسخه
نقاط و فرونی هایی در غزلها بر نسخه چاپی و از (61163) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ضربی .

۴۰×۱۴/۵ - ۲۱/۵ - ۱۱ ص ۱۶

گوهر مراد

مولی عبدالرزاق لامیجی مؤلف این کتاب فلسفی است که يك دوره فلسفه آمیخته
با کلام شیعی در آن دیده میشود و بارها بچاپ رسیده است (مشار ۱۳۲۵ - طوس
۲۳۰:۴ و ۳۴۴ - ف ۶۱۴) .

[۹۵ - پ]

بخش نستعلیق با عنوان لاجورد وزر ، در جدول زر و لاجورد ، سرلوحی در آغاز هست در
زمینه زر آراسته با فل و بوته برنگهای شنگری و لاجورد و محمدعلی بن محمد اسمعیل در مدرسه ایلچی
محلله احمد آباد سپاهان در ۱۳۴۳ نوشته و در ج ۱۳۳۸/۱ مقابله و تصحیح و پس از آن آرایشی شده است ، نسخه را
محمد باقر موسوی زنجانی در سپاهان داشته است (53048) .
کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد روغنی آراسته با فل و بوته زرین و سرخ و سبز با ترفیع و لچک و
در جدول درون سرخ آراسته بگل زلیق برنگ سبز و سرخ و زر .

۴۰×۱۴/۵ - ۲۸×۱۸/۵ ص ۱۷۵

لسان‌العجم

حسن بن محمد تقی طالقانی این رساله را بنام ناصرالدین شاه قاجار و مخبرالدوله وزیر علوم علیقلی خان دريك مقدمه و چهار باب و خاتمه در دستور زبان فارسی نوشته و آن را در روز شنبه ۲۲ ذی قعدة ۱۳۰۱ بانجام رسانده و در پایان میگوید که آن را از رساله مبسوطی گزین کرده‌ام. این کتاب در بهمنی سال ۱۳۱۷ در ۱۷۲ ص جیبی و در تهران سال ۱۳۰۵ در ۲۶۳ ص جیبی بچاپ سنگی رسیده است (مشار ۱۳۳۷)، نسخه ما در خطبه عربی و نیز در پایان با چاپی یکسان نیست.

[۱۶۶ - ج]

بخط نسعلیق با عنوان و نشان شتغری در جدول سرخ و مشکی از محمد علی طبیب‌تهرانی در ۴ صفر ۱۴۰۴، از محل هدیه دکتر مصدق خریده شده است، ۱۴۴ صفحه شمار دارد.
کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرکوب مقوا.
۰ ۱۴/۵ × ۷/۵ س ۱۱ - ۲۱/۵ × ۱۴/۳۷۳

لغت نعمة الله

مولی نعمة الله بن احمد بن مبارك روشنی زاده رومی در گذشته ۹۶۹ این لغت فارسی بترکی را از روی اقنوم عجم و قاسمیه و لطف الله حلیمی و وسیلة المقاصد و لغت قره حصارى و صحاح عجم دیرینه مختصر و صحاح عجم جدید کبیر ساخته و در آن سه قسم گذارده است:

۱- مصادر.

۲- قواعد زبان دری.

۳- اسمهای جامد و مشتق.

هر حرفی نیز در آن بترتیب اقنوم عجم: مقتوح، مکسور، مضموم مرتب شده است (دیباچه - سپه ۲۶۵.۲ - چلبی ۶۰۷:۲ - ادبیات ۴۰۵).

آغاز: حمد بی قیاس و شکر با سپاس آن مالک بی همتا را که ملکش بی انباز است ... و بعد ناگاه بر خاطر این بنده ... نعمة الله بن احمد بن

مبارک الرومی را خطور کرد که از کتابهای لغات فارسی لغتها جمع کنم ... و ناهش را بنام خود اضافت کردم یعنی لغت نعمة الله نهادم .
انجام : یهبه مثله، یهره مثله (تمت ... سنة ثمان وثمانین وتسعمائة).

[۱۵۴ - ج]

بخط نسخ با عنوان وجدول شنگرف ۹۸۸ باسرنوح ، در آغاز چندبیتی است بترکی و عربی در ستایش از کتاب، یادداشت تملک ۱۰۱۷ اسحق بن عبدالله و ۱۱۱۴ از درویش عثمان مولوی و ۱۱۸۶ از قاسم بنداری مفتی در جریره کرید سمرقند و ۱۴۴۹ از کتابخانه حاج محمدالدوله رفاهی و ۱۴۴۹ از صاحبجمع که در اسلامبول بدست آورده است در آغاز و انجام دیده میشود (36563) .

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

۱۶×۸/۵ س ۲۱ - ۲۲×۱۴ س ۳۷۹

لغت نوائى

امیر علی شیر نوائى در گذشته ۹۰۶ در شعرهای خود کلماتی بترکی جغتائی بکار برده است . در این فرهنگ آن کلمات بترکی تفسیر شده است (سپه ۲۶۷۰۲) دو نسخه ما در آغاز بانسخه سپهسالار یکی است ولی ایندو در نیمه دوم یکی نیستند .

[۱۷۹ - ج]

بخط نستعلیق ترکی با عنوان شنگرف از سده ۱۴ (26657) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج ترکیاکی ضربی .

۱۲×۵/۸ س ۱۵ - ۲۰×۱۵ س ۵۱

[۱۸۰ - ج]

بخط نسخ ترکی با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۴، و از انجام الدکی افتاده (49501) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

۱۵×۹ س ۱۴ - ۲۱/۵×۱۵ س ۲۰۴

لوايح

جامی این رساله عرفانی را در ۳۵ لایحه نوشته است و بچاپ هم رسیده است .

(۴۸۸ - منزوی ۲: ۲۱۵ - مشار ۱۳۴۶) .

[۴۲ - د]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان شنکرف از عبدالغفار بن محمد بن یحیی رشتی در ۱۰۴۰ در مدرسه جعفریه سپاهان ، ۱ پ - ۲۸ ر (36571) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی .
۱۸۶×۱۰۵/۵ - ۱۶/۵×۱۲

مثنوی

از مولوی جلال الدین محمد بلخی رومی است (منزوی ۲۱۶:۱) .

[۴۰ - ب]

بخط نستعلیق با عنوانهای شنکرف مورخ ج ۱۰۴۶/۱ ، از دفتر یکم است تا پایان دفتر ششم ، مهر محمدشاه مورخ ۱۱۴۰ دارد .
کاغذ هندی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .
۴۱×۲۲×۳۴۵ - ۲۱×۱۴/۵ س

[۶۳ - ب]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان و جدول شنکرف مورخ روز پنجشنبه ۱۳۹۹/۲۴ ، نسخه را صدیق الملک محمد بن عبدالله نوری تبریزی تهرانی رئیس دفاتر وزارت خارجه بدختر خود قمر تاج خانم در روز یکشنبه ۲۳ ذی حجه ۱۳۹۹ بخشیده است ، فهرست کتابهایی که او بدو بخشیده در صفحه عنوان هست ، شش دفتر در این نسخه هست (55865)
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي ضریبی مقوایی .
۴۴×۲۲×۳۴۸۰ - ۲۰×۱۴/۵ س

مجالس المؤمنین

از قاضی نورالله شوشتری (۹۵۶ - ۱۰۱۹) است (منزوی ۶۴۷:۲ - ف ۵۴۱ ادبیات ۴۱۲) .

[۶۸ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنکرف و حواشی «منه‌ره» ، نوشته مجدالدین خیرالله بن علی شاه کاغذی شوشتری در شوش در نیمه روز دوم هفته ۱۰۴۸/۹/۱۶ از روی نسخه نوشته شده از روی نسخه مؤلف که چندان بی غلط هم نبود ، یادداشت تملک ۱۱۹۵ در پایان نسخه هست ، وقف مهدعلیا برای مدرسه تازه ساز خود در اربع تهران در روز پنجشنبه ۱۲۷۲/۱۸ (9325) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی بالولا.

۴۴۴۳۴۴۴۴۴۴۴ - ۲۰/۵×۱۱س۲۸ - ۲۰/۵×۱۱س۲۸

مجمع الادوار

از مهدی قلی مخبر السلطنه هدایت‌طبرستانی است و در ۱۳۱۷ بچاپ رسیده است
(مشار ۱۳۸۰) او این کتاب را از روی ادوار ارموی و شرح آن از مراغی و مقاصد الالحن
ودرة التاج ساخته و موسیقی ایرانی را با روش نوین موسیقی اروپائی سازش داده است.

[۱۲۰/۱-ج]

بخط نستعلیق خود مؤلف و مانند «نوبت اولی - احوال النغم» چاپی است، یادداشت تاریخ ۱۹۱۸
در آغاز نسخه هست (49433).

کاغذ فرنگی - جلد مقوای

۱۴۷۳۱۷×۲۲ - ۱۸س۱۲×۱۸

[۱۲۰/۲-ج]

بخط نستعلیق مؤلف و مانند «نوبت دوم - تالیف النغم» چاپی است و در عنوان دارد «مجمع الادوار
تحقیق الالحن - جواهر الالحن»، سرگذشت مظفر علی شاه کرمانی در آغاز هست (49434).

۱۴۸۳۱۷×۲۲ - ۱۶س۱۱×۱۷

مجموعه دروس مدرسه علوم سیاسی

تقریر درسهای مدرسه علوم سیاسی تهران است که آقای دکتر محمود افشار
در سال ۱۳۳۱ گردآورده و شامل است:

جغرافیای آسیا دوجزوه - علم صرف - تاریخ عرب - تاریخ یونان - جغرافیای
عمومی عالم - جغرافیای ایران - معانی - جغرافیا آسیا.

[۹۲-ج]

بخط شکسته نستعلیق گردآورنده است در چهارم شوال ۱۳۴۱، نسخه اهدای آقای ایرج افشار

است در ۱۳۴۴/۱/۲۹ (53211).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .

۱۲۷۶/۵۳/۱۸×۲۴ - ۱۶×۱۹ س ۱۶

معرق القلوب

مولی مهدی بن ابی‌ذر نراقی مؤلف این کتاب است که در آن دو مقدمه و بیست مجلس می‌باشد و برای روضه خوانی و ذکر مصیبت نوشته است و بچاپ هم رسید (مشار ۱۴۰۳).

[۴۸ - ب]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگری از زین العابدین بن محمد یوسف فروینی در تهران پسین روز

یکشنبه ۱۴/۱/۱۳۴۸ (۵۳۰۳۲) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضریب مقوایی.

۲۴۸/۵۳/۴۰×۴۰ - ۲۰×۱۱ س ۲۰

مخزن الوقایع

میرزا حسین خان بن میرزا عبدالله سرابی تبریزی در این کتاب که بدین نام نامیده و در دو جلد قرار داده است وقایع سفارت ابوطالب فرخ خان امین الملک غفاری کاشانی (در گذشته ۱۲۸۸) و منشی گری خود را از ۱۱ ذی‌قعدة ۱۲۷۲ تا ۱۳ شوال ۱۲۷۴ در آن گردآورده و اوضاع فرانسه و عثمانی و انگلیس و پروس و کشورهای دیگر را هم در آن یاد کرده است. نسخه‌ای از آن در کتابخانه دانشکده ادبیات (ص ۴۱۸) هست و از نسخه‌ای از آن در فهرست طوس (۳: ۱۰۰) یاد شده است. عباس اقبال در نشریه وزارت امور خارجه شماره ۳ جلد ۲ ص ۱۵ مورخ شهریور ۱۳۲۸ از این کتاب یاد کرده است.

آغاز: بسمه تیمنا و تبرکا . در این عهد فیروزی مهد شاهنشاه جمجاه ناصرالدین شاه قاجار ... اراده علیه ... قرار بر این گرفت ارسال رسل و رسائل که در تاکید مبانی صفا و ولا از احسن وسائل است یکی از چا کران دربار ... بسفارت مخصوصه ... مأمور دربار دول ثلاثه معظمه

عثمانی و فرانسه و انگلیس فرمایند ... فرخ خان امین‌الملک ... بر جوع
 این امر ... منتخب گردید در سال فرخنده فال لوئی نیل ... مطابق سنه
 هزار و دو بیست و هفتاد و دو هجری از مقر خلافت کبری عازم این مقصد
 عظمی شدند. کمترین بنده در گاه حسین بن عبدالله سرابی ... تبریزی ...
 در معیت جناب محمود خان شارژدافر سابق میر پنجه قراگوزلو از
 سفر پطرزپورغ مراجعت بدارالخلافة نموده و در خدمت ... میرزا
 سعید خان مؤتمن‌الملک وزیر امور خارجه بانجام خدمات مرجوعه
 اشتغال داشت و امر ... نفاذ یافت که چند نفر از اشخاص تربیت شده
 و فرنگستان دیده در معیت سفارت کبری مأمور باشند لهذا این بنده
 نیز مجدداً با سمت منشی گری با اشخاص مفصله الذیل مأمور و روانه
 گردید: میرزا ملکم خان مستشار فرزند میرزا یعقوب خان - میرزا
 زمان خان عموی جناب امین‌الملک - نریمان خان نایب اول فرزند
 صمصام الدوله - محمد علی آقای مترجم فرزند علی آقای تبریزی - میرزا
 رضای مترجم - میرزا ابوالقاسم خان منشی فرزند نواب محمد علی
 سرکارات - بنده در گاه میرزا حسین مؤلف این اوراق منشی. در آغاز سفر
 از وجنات احوال جناب امین‌الملک استنباط گردید که بر حسب امر
 همایونی بعد از اموریت دولتی مقصودشان بقدر امکان استعمال و
 استفاده از اوضاع یورپ و منظورشان افتتاح ابواب مراوده دوستی
 با عموم دول اروپا است. لهذا کمترین ... کوشیده مصمم گردید که
 وقایع اتفاقیه آن سفر را ... تألیف و ضبط و ترتیب اداره امور دولتی و
 ملتی فرنگستان را ... ثبت و درج نماید ... و کتابی تألیف گردید
 موسوم به مخزن الوقایع و منقسم شد بدو جلد اول در بیان وقایعات
 و گزارش حالات و مکالمات جناب امین‌الملک با سلاطین و رجال
 فرنگستان. جلد ثانی در شرح اداره امور و ترتیب کارهای دولتی و
 ملتی فرانسه است و انتظام اوضاع عموم ممالک یورپ و مشتمل بر یک

مقدمه و چهار فصل و خاتمه . مقدمه حاوی وقایع اتفاقیه از دارالخلافه
الی دارالسعادة اسلامبول . فصول اربعه شامل اوضاع دول ثلاثه عثمانی
وانگلیس و فرانسه و مجملی جدا گانه از دول یوروپ . خاتمه در بیان
اوضاع دولت پروس مخصوصاً . مقدمه : بتاریخ روز دوشنبه یازدهم شهر
ذی قعدة الحرام هزار و دویست و هفتاد و دو هجری جناب امین الملك
فرخ خان هنگام عصر از نیاوران از حضور ... ظل اللهی ... مرخصی
حاصل نموده منزل اول را قریه کن نمودند .
انجام : و تعلیم جنگ عازم محل مزبور میباشند . انتهى . (شهر
جمادی الاولی ۱۲۹۰ العبد الاقل عبدالغفار همدانی .)

[۱۰۵ - ب]

بخط نستعلیق عبدالغفار همدانی در ج ۱/ ۱۲۹۰ ، ۴۴۱ صفحه شمار دارد ، محمد حسن طباطبائی
مینویسد که من در ۱۲۹۰ دایم آن را برایم نوشتند (۴۹۹۹) .
کاغذ فرنگی - جلد مقوای گوشه‌ها و عطف میهن زرد .
۲۲۱×۱۷۳ - ۲۲۰×۳۱

مدارج کمال

این رساله از بابا افضل کاشانی است (۳۵۱ و ۲۵۶۳) .

[۷۴ - ب]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف ، ص ۱ - پ - ۱۸ ر ، همه دفتر یک
خط است ، محمد علی بن حاجی ملا عبدالغنی تفرشی آنرا برای حاجب الدوله محمد تقی خان افسار سال ۱۲۹۴
نوشته است (۴۹۵۰۷) .
کاغذ فرنگی جلد تیماج سرخ مقوایی .
۱۵۹×۱۸/۵ - ۲۹/۵ - ۱۹×۱۰/۵

مدخل منظوم

این رساله در ف ۹۴ و س ۹ گذشت طوسی از مدرس رضوی ص ۲۲۸ از خواجه طوسی دانسته

شده ولی بگواهی نسخه ش ۲۰۹۳/۳ دانشگاه از عبدالجبار خجندی است که برای جمال‌الدین ابوالمحماد محمد بن نورالدین احمد سروده است (نیز دیباچه آثار علوی ساوی و مسعودی ص ۱۸) استوری (۲: IIII × ۹۵ و ۵۵) از این رساله بنام طوسی و رساله دیگری بهمین نام یاد کرده است

آغاز:

مرد دانا سخن ادا نکند

تا بنام حق ابتدا نکند

انجام نسخه ما :

که نداند شناخت در دو سرای

هیچ کس علم غیب جز که خدای

(باد از ما درود بر مهر)

هم باولاد و آل او یکسر)

[۴۰۲-ج]

شماره چهارم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوانهای شنگرف دربرخی جاها و دربرخی جاهای دیگر جای آنها سفید مانده است و باید خط همان محمد شریف بن رستمعلی کنشگر باشد که این نسخه را در روز چهارشنبه ۴۹ ذی حجه ۱۰۸۲ در دیه تولی مشهور بازاده محله سدن رستاق در خانه ملک محمد بن زین‌العابدین جلایی بیایان رسانده ۱۸۰ - ۱۹۲ ر، پس از این تا پایان پراکنده‌های نجومی است: شعرهایی درباره بودن ماه در برجهای دوازده گانه و بندی از «موامره عمده الایلتخانی در دانستن منازل قمر و طلوعات منازل» و حدیثی بفارسی ویش بینهایی از «راه کاروان» و مسائل احکامی و نجومی دیگر همچنین دوباره نیمه نخستین همین مدخل منظوم بخط نستعلیق دیگر در پایان نسخه آمده. برگ اخیر از درازا بریده شده است.

مراعات

نامه‌های حاجی میرزا زمان خان غفاری مستشار کارپرداز سفارت ایران در بغداد است مورخ ۱۲۸۰ و ۱۲۸۱ و ۱۲۸۲ و پاره‌ای از نامه‌ها شماره دارد.

[۱۳۴-ب]

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ‌ضربی.

۱۲۷/۵۴۹/۱۹ - ۳۰/۵۳۱/۱۴/۲۵

مراجعات

نامه‌ها ایست که بشاهزاده احتشام‌الدوله حکمران لرستان و خوزستان (عربستان) و بروجرد رسیده و برخی از حکمها و فرمانها که از ناصرالدین‌شاه بنام احتشام‌السلطنه صادر شده است و فرمانها و نامه‌های پراکنده دیگر. سندهای سیاسی زمان قاجار در آن هست و بسیار مهم است.

[۱۲۴-ب]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۳ (61187).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزضربی مقوایی.

۴۰۸/۴۴۰/۵۲۰ - ۱۱/۵۱۴/۵۴۴

مراجعات

نامه و شکایتها است که بوزیران و صدراعظم نوشته اند باخط ناصرالدین‌شاه و همچنین نامه‌ها و شکایتهای دیگر با خطوط رؤسای دولت. از اسناد سیاسی زمان قاجار است.

[۱۲۵/۱ - ب]

بخط شکسته نستعلیق آغاز سده ۱۴ (61184).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۴۵۶/۴۴۳/۴۵ - سطر و اندازه مقوایی.

[۲۵/۲-ب]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳ (61185).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۱۴۶/۴۴۲/۵۲۵ - سطر و اندازه مقوایی.

مراسلات

نامه‌ها و نوشته‌هایی است که به حاجی میرزا از خان غفاری مستشار رسیده یا خود او نوشته است. فهرست ۸۸ طغر ا نامه در آغاز هست و نامه‌ها مورخ ۱۲۷۷ و ۱۲۸۰ تا ۱۲۸۲ است.

[۱۴۶ - ب]

- بخط شکسته نستعلیق سده ۱۳ (61183).
- کاغذ فرنگی - جلد مقوای عطف موشن سرخ.
- ۱۳۶/۵۴۲۴/۴۵ - سطر و اندازه ۳۰ و ۴۰ نایون.

مراسلات

نامه‌های میرزا آقاخان نوری و دبیر الملک عثمانی و است بولایات و برخی از نامه‌های پراکنده دیگر از معاریف و شناختگان با دستورهای ناصر الدین شاه و بامهر میرزا آقاخان و دبیر الملک در پشت نامه‌ها.

[۱۴۷ - ب]

- بخط شکسته نستعلیق سده ۱۳ (61182).
- کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی.
- ۴۴/۵۴۲۴/۴۴ - سطر و اندازه ۳۰ و ۴۰ نایون.

مراسلات

نامه‌ها و یادداشت‌های پراکنده معاریف و شناختگان زمان قاجار است و ترجمه برخی از نامه‌های فرانسه بفارسی در نیمه دوم سده ۱۳ و نامه‌ها تاریخ ۱۲۷۵ و ۱۲۷۸ دارد.

[۱۴۸-ب]

- شکسته نستعلیق سده ۱۴، نیمی از برشهای نسخه سفید است (61181) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزرکوب مقوایی .
 ۱۴۴۳/۵ - ۴۵×۴۰ - ۴۴×۱۶/۵

مراسله

وفائی این مراسله عرفائی را در رجب ۱۲۹۳ نوشته و می‌نویسد که اگر پسند طبع دوست من آید بدهد چاپ کنند .
 آغاز: بسمله .

ایدلا منزل فراتر بر کن از این خاکدان
 غیر قرب دوست دیگر هر چه باشد خاک دان
 ... الهی عمرنی ما کان عمری بذلة فی طاعتک ... بیان حال و صورت
 احوالی است از بنده ریائی وفائی مراسله مانند بخواهش دوستی از
 دوستان ارجمند بجانب یکی از برادران سالک خود .
 انجام : لهذا همین مسوده ارسال شد . وفائی .

[۱۵۵-ج]

- شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق خود وفائی با عنوانهای شنگرف که در رجب ۱۲۹۴ نوشته
 است ، ۱۴۴۳ پ - ۱۸ پ (43035) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
 ۱۵۴۱۵/۵ - ۲۲×۱۷ - ۱۶/۵×۱۰

مرزبان نامه

سعدالدین وراوینی در آغاز سده هفتم هجری مرزبان نامه اسپهبد مرزبان بن
 رستم بن شروین پریم باوندی را که در پایان سده چهارم بزبان طبری ساخته بود
 بفارسی درآورده است . چندبار بچاپ رسیده است (مشار ۱۴۲۸) .

[۴۳۹-ج]

بخط نسخ و نستعلیق که بدستور شاهزاده اسکندر میرزا درخ ۱۳۶۹/۳ نوشته شده است و ذیل کتاب را ندارد (دیباچه محمد قزوینی بر چاپ ۱۳۳۷/۱۹۰۹) .
 یادداشتی مورخ روز سه شنبه ۱۴ صفر ۱۳۹۹ درباره جنگ حشمة الدوله با عبیدالله از حسین بن اسکندر و یادداشتی مورخ ۱۵ج ۱ و نیز یادداشتی مورخ ۲۱ شعبان ۱۳۹۴ درباره همین حشمة الدوله و ستمگری او در پایان نسخه هست، نیز از میرزا محمد پسر میرزا نصیر از خاندان خواجه نصیر (5299) .
 کاغذ فرنگی نخودی - جلد مقوا .
 ۱۹۱۴×۴۱×۱۶/۵ س ۱۵/۵×۷/۵

مرشد العوام

میرزا ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی این کتاب را نوشته و مسائل عبادات را در آن گنجانده است .
 (سپه ۱ : ۵۱۹ - طوس ۲ : ۱۲۴) .

[۴۱۱-ج]

بخط نستعلیق است با عنوان شنغری و در جدول سرخ و آبی و محمد کاظم بفرموده آقا محمد کاظم در ۱۳۲۸ آن را نوشته است ، مهر محمد جعفر بن محمد ابراهیم در آغاز هست ، نسخه تاج را دارد و چنین است انجام آن «وعزم کند بر عود» (36579) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .
 ۲۴۳×۱۴ - ۱۹ س ۱۵/۵×۹

مرصاد العباد

شیخ نجم الدین دایه ابوبکر عبدالله بن محمد بن شاهاور رازی این کتاب را در سالهای ۶۱۸ و ۶۲۰ ساخته است .
 (۶۷۸ - مشار ۱۴۲۹) .

[۴۱۳-ج]

(نسخه) است که ۷ و بخط نسخ با عنوان شنغری و از آغاز ، انجام افتاده و برابر است با

س ۱۱ ص ۱۰۱ تا س ۴۱ ص ۴۰۴ چاپ ۱۳۵۲ شمس‌العرفا در تهران ، از کمال آقای مجیبی مینوی در شناختن این نسخه بسیار سپاسگزارم (۱۹۷۵) .

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى مقوالى .

۱۶۸×۲۱ - ۱۶×۱۰ س ۱۶/۵

مساحة البلاد

این رساله جغرافیائی از آقا محمد علی بهبهانی است و دارای هشت نمایش .
آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این رساله ایست
مسمى بمساحت البلاد در بیان طول و عرض بلاد در قسمت زمین باقلیم
سبعة ومبدء هر اقلیم ... و ذکر قدری از شهرهای مشهوره هر اقلیمی
و استخراج قبله در جمیع بلاد و ذکر دائرة هندیة بنهج اسطرلاب و
قطب نما و زیج الفی و قبة الافاق ریاضی قزوینی و بیان سیر فلک ثوابت
و سایر افلاک و قطر هر فلک موافق هیئت از مؤلفات اعلم العلماء و المجتهدین .
جناب آقا محمد علی خلف مولانا آقا محمد باقر اصفهانی مشهور
بهبهانی ... و مشتمل است بر هشت نمایش .

انجام : و آسمان و زمین در جنبش آیند و حرکات کواکب بر خلاف
عادت گردد چنانکه آفتاب رجعت کند . انتهی کلامه .

[۵۹ - ب]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شنگرفی مانند همه دفتر ۳ ۸۷ پ - ۹۰ .

مشارب الاذواق

این رساله از سید علی بن شهاب همدانی (در گذشته ۷۸۶) است (مجالس المؤمنین
مجلس ۶) و در شرح قصیده میمیه خمریه ابن فارض است. نسخه‌ها ای از آن در فهرست
دیوان هند (ش ۱۲/۱۹۲۲ نیز فهرست نامهای این فهرست) و فهرست فرهنگستان
تاشکند (۳: ۲۳۵) در سه نسخه) و فهرست پاریس (۴: ۱۹۷) شناسانده شده است.

(نیز مقاله حکمت در یغما ص ۳۴۰ ش ۸ س ۴ و ص ۲۴۱ ش ۶ س ۴ درباره
ذخیره الملوك).

آغاز: بسمله . وبه نستعين . حمد اعم و ثنای اتم حضرت ودودی را
که صفای مودت و وفای محبت را تاج و طوق جانهای شیفتگان
عکس جمال و مفتاح ذوق سوختگان سبحات جلال ساخت ... اما بعد
فبقول ... علی بن شهاب الهمدانی .

انجام : که زمینان از حال او عبرت گیرند و آسمانان از نکال او
نوحه در گیرند جعلنا الله ممن سعد بطاعته ... انه السواهب المنان
ذوالجود ... والامتنان و الحمد لله وحده و السلام علی من اتبع الهدی
(تمت رسالة مشارب الاذواق فی اوایل شعبان المعظم سنة خمس و
سبعین وتسعمائه من الهجرة).

[۵۷ - د]

شماره سوم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن و مورخ آغاز شعبان ۹۷۵ هـ ق -

۶۲ پ .

مشواق

از فیض کاشانی است که در زیر ابراز انکار «متقشریه» از تصوف این رساله را نوشته
و اصطلاحات عرفانی را تاویل کرده است . این رساله در تهران بسال ۱۳۲۵ بچاپ
رسیده است (ف ۴۹۴ - مشار ۱۴۴۳) .

[۱۰۹ - ج]

این نسخه شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق روز ۳۴ ج ۱۳۰۶/۲ هـ ق - ۷۹۳ پ - ۹۱ پ .

«صایح القلوب»

خواجه ابی سعید حسن شیعی بیبهقی سبزواری مؤلف این کتاب است (ف ۱۵۳۴) .

آغاز برابر بانسخه دانشگاه .

انجام : بارواح انبیا ... طیبین در رسانیده گردان یا الله العالمین ویا

خیر الناصرین . شعر :

زهی نام تو آرام دل ریش ...

ندارم هیچ طاعت جز دلی ریش

[۸۶ - ج]

بخط نستعلیق باعنوان و نشان شنگرف از محمد مؤمن در رجب ۱۱۷۱ (48656) .

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی .

۰۱۸×۱۲/۵ ۲۴×۱۷/۴ ۱۷ س ۱۲

[۳۰۰ - ج]

بخط نستعلیق باعنوان و نشان شنگرف مورخ ۱۲۴۴ و انجام آن چنین است :

بارواح ائمه معصومین که هادی دین خلائق اند برسانیم و صلی الله علی خیر خلق الله ... وسلم

(53050) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی .

۰۱۵/۵×۷/۵ ۲۰×۱۴/۵ ۱۵ س ۱۵

مصباح الهدایة و مفتاح الکفاۃ

عزالدین محمود بن علی کاشانی (در گذشته ۷۳۵) به عوارف المعارف شهاب الدین

عمر سهروردی (در گذشته ۶۳۲) نگریسته و این کتاب را بیارسی نوشته است (دیباچه

همانی بر چاپ ۱۳۲۳ همین کتاب - مشار ص ۱۴۴۶) .

[۳۷ - ج]

بخط نستعلیق باعنوانهای زر یا شنگرف و در جدول لاجورد و زر و زعفرانی با سر لوحی در

آغاز در زمینه شنگرف آراسته بگل و بوته زر و زعفرانی و سبز و دو صفحه آغاز میان سطور زرا اندود و

امین الدین محمد هروی در ج ۹۶۶/۴ آنرا نوشته است (49513) .

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .

۰۱۴/۵×۸/۵ ۲۴/۵×۱۶/۵ ۱۵ س ۱۵

المظاهر المعمودية في الترايل التجويدية

محمد بن مهدی حسینی حافظ این رساله تجوید و قرائت را برای سلطان محمد شاه غازی در یک مقدمه و چهارده مظهر و یک خاتمه نوشته است. فهرست مطالب در صفحه عنوان نسخه ماهست (مشار ۱۴۵۳).

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي نزل القرآن على افصح اللغات ... اما بعد خامه تقصیر آثار ... محمد بن مهدی الحسینی الحافظ بر الواح ارواح زاکیه وصحایف اذهان صافیة ... می نگارد.

[۱۸۱ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۱۴ و جای عنوانها سفید مانده است نسخه تا نیمه مظهر ۴ دارد بدینگونه «نیز سرزبان است با سرور ندان ... و اینها را امله گویند» ۳۸۷ پ - ۱۱۴ پ ۱۴/۵/۱۴۰۴

معاهدات و امتیازات

مجموعه امتیازنامهها و پیمانهای است که دولت ایران با دولتهای دیگر بسته است باصورت مجلس حدودپشتکوه و لرستان و سرزمینهای حویزه و زهاب بدینگونه:

- ۱- سواد امتیاز نامه ساختن راه انزلی بقزوین (که دولت علیه بشرکت بیمه داده است) در ۱۴ فصل (در ۷ صفحه).

- ۲- سوادضمیمه قرارنامه متعلق بر راه رشت مورخ ذی حجه ۱۳۱۵ ق (۱۸۹۳ م) در ۵ شرط (در ۲ صفحه).

- ۳- صورت قسمتی از تعیین حدود پشتکوه لرستان و اراضی ... حویزه و محمره و زهاب و بعضی متفرعات آن با درویش پاشا و مأمورین دول اربعه سنه ۱۲۶۸ (در ۵۸ صفحه).

- ۴- عهد نامه صلح میان اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت شاهنشاه انگلیس توسط فرخ خان امین الملک سفیر کبیر ایران و هنری ریچارد چارلس باردن

- کاوی ۱۵ فصل (در ۴ صفحه) بتاريخ هفتم شهر رجب ۱۲۷۳ ق (۱۸۵۶ م) درپاریس .
- ۵- صورت عهدنامه تجارت که میان دولتین ایران و انگلیس انعقاد یافته در ۲ فصل (ص ۸۱ - ۸۲) بتاريخ رمضان سنه ۱۲۵۷ هـ ق . (۱ اکتوبر ۱۸۴۱ م) در تهران .
- ۶- صورت عهدنامه‌ای که با دولت انگلیس باره دوم بتوسط مستر ایس ایلچی دولت مزبور بسته شد در ۹ فصل (در ص ۸۲ - ۸۴) بتاريخ ۱۲ ذی الحجه سنه ۱۲۲۹ هـ ق (۲۵ نوامبر ۱۸۱۲ م) در تهران .
- ۷- صورت عهدنامه‌ای که وکلای دولت ... ایران با سر گوراوزلی ایلچی دولت ... انگلیس بسته‌اند در ۱۱ فصل (ص ۸۴-۸۸) بتاريخ ۲۹ صفر ۱۲۲۷ هـ ق (۱۴ مارس ۱۸۱۲ م) در تهران .
- ۸- صورت عهدنامه‌ای که با دولت انگلیس بتوسط مستر جالس بسته شده در ۸ فصل (ص ۸۸ - ۹۰) بتاريخ ۲۵ محرم ۱۲۲۴ هـ ق (۱۹ مارس ۱۸۰۹ م) .
- ۹- صورت فرمان امتیاز تنباکو و توتون در ۱۵ فصل (ص ۹۲ - ۹۶) ۲۸ رجب ۱۳۰۸ (۲۰ مارس) .
- ۱۰- اعلان دولتی برای کشتیرانی در رودخانه کارون محرم در ۲۴ ماده (ص ۹۷-۱۰۰) .
- ۱۱- عهدنامه تر کمانچای در باب تجارت میان ایران و روس در ۹ فصل (ص ۱۰۵-۱۱۰) پنجم شوال ۱۲۴۳ هـ (۱۰ فوریه ۱۸۲۸ م) در تر کمانچای .
- ۱۲- صورت عهدنامه‌ای که میان خاقان خلد آشیان مغفور فتحعلی شاه و سلطان محمودخان سلطان روم منعقد گردید در ۷ ماده (ص ۱۱۳-۱۲۱) بتاريخ ۱۹ ذیقعه ۱۲۳۸ ق . هـ .
- ۱۳- صورت قراردادنامه فارس که میان شاه رضوان جایگاه مبرور محمد شاه نورالله مرقد و سلطان عبدالمجیدخان سلطان روم استقراریافته در ۹ فقره (ص ۱۲۳-۱۲۹)

بتاریخ ۱۶ جمادی الثانیه ۱۲۶۳ ه. ق.

۱۴- صورت عهدنامه‌ای که در تر کمانچای در باب کرورات و تخلیه سرحدات سمت استقرار پذیرفت در ۶ فصل (ص ۱۳۱ - ۱۳۶) بتاریخ ۵ شعبان ۱۲۴۳ ه. ق. (۱۰ فوریه ۱۸۲۸ م) در تر کمانچای.

۱۵- صورت تشریفات سفر که میان دو دولت ایران و روس در تر کمانچای بسته شد (ص ۱۳۷ - ۱۴۲) بتاریخ ۱۰ فوریه ۱۸۳۸ مطابق پنجم شعبان ۱۲۴۳ ه. ق. در تر کمانچای.

۱۶- صورت عهدنامه‌ای که در سال ۱۲۷۳ میان دو دولت ایران و انگلیس در پاریس منعقد گردید در ۱۵ فصل (ص ۱۴۵ - ۱۵۳) بتاریخ هفتم رجب ۱۲۷۳ ه. ق در پاریس.

۱۷- صورت عهد نامه گلستان که در سال ۱۲۲۸ هجری میان ایران و روس منعقد گردید در ۱۱ فصل (ص ۱۵۷ - ۱۶۹) بتاریخ ۲۹ شوال ۱۲۲۸ (۲۱ اکتبر ۱۸۱۳) در محال گلستان از ولایت قزاق.

۱۸- صورت قرارنامه تجارتي که در دارالخلافت طهران میان وکلای دو دولت ایران و روس منعقد گردید بتاریخ ۱۲۵۹ در ۱۸ فقره (ص ۱۶۹ - ۱۷۵) بتاریخ ۲۷ شوال ۱۲۵۹ ه. در تهران.

۱۹- عهدنامه در باب تجارت در ۹ فصل (ص ۱۷۷ - ۱۸۷) بتاریخ پنجم شعبان ۱۲۴۳ ه. (دهم فوریه ۱۸۲۸ م) در تر کمانچای.

۲۰- قرارداد نواب حسام السلطنه در باب بندر عباس در ۱۵ ماده (ص ۱۹۳ - ۱۹۸) بتاریخ ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۸۵ ه. ق.

۲۱- سواد قانون نامه تابعیت دولت علیه ایران در ۱۵ بند (ص ۱۹۹ - ۲۰۲) بتاریخ صفر ۱۳۱۲ ه. ق.

۲۲- صورت مقاوله نامه ایست که بشرط بقا و رعایت اجرای احکام عهدنامهجات منعقد و موجود میان دو دولت ایران و عثمانی مانند پیش و همچنین بشرط باقی داشتن احکام فرار نامه‌هایی که مصدق و مرعی الاجرا بوده است در میان سفارت

سنیه ایران و نظارت عثمانی ترتیب و قرارداد شده است در ۸ شهر ذیحجه الحرام سال ۱۲۹۰ هـ. ق در ۱۳ فقره و یک خاتمه (ص ۲۰۶ - ۲۱۲).

۲۳- ترجمه قرارنامه مطبوعه مقاوله نامه ایست که مؤخرأ میان سفارت ایران و وزارت خارجه عثمانی قرارداد شده (پیش نویس قرارنامه پیشین) (۲۱۳ - ۲۱۷) بتاریخ ۲۱ ذی قعدة ۱۲۹۲ (۸ کانون اول ۱۲۹۱).

۲۴- اصل مقاوله نامه (پیش) بترکی (ص ۲۱۷ - ۲۱۹ و ۲۰۴ و ۲۰۵).

۲۵- صورت عهدنامه ای که میان دولت علیه ایران و دولت بهیمه هولند در سنه ۱۲۷۳ در پاریس منعقد گردید در ۶ فصل (ص ۲۲۰ - ۲۲۳).

۲۶- رساله چاپی سنگی درباره تذکره و مأمورین تذکره خانه ها و طریق عبور و مرور از سرحدات ایران در ۱۳ برگ.

[۴۷۰ - ج]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۴ (61164).

کاغذ فرنگی - جلد نیماج قهوه‌ای ضریبی.

۱۵۳۱۲۷ × ۲۱/۵ - ۱۴۳ × ۱۵/۵.

المعجم فی تاریخ ملوک المعجم

از میرزا شرف الدین فضل الله بن عبدالله حسینی قزوینی (نزدیک ۶۴۰ - نزدیک ۷۴۰) است که برای اتابک نصره الدین احمد بن یوسف شاه لر فرمانروای لر بزرگ (۶۹۵ - ۷۳۰) نوشته و باشتباه میگویند که در ۶۵۴ یا ۶۸۴ آنرا بانجام رساند (ذریعه ۲۸۷:۳ - مشار ۱۴۵۶ - تاریخ مفصل ایران اقبال ص ۵۲۰ - استوری: ۱: ۲۴۳).

[۷۱ - ب]

این نسخه از آغاز و انجام افتادگی دارد و برها هم در صحافی پیش و پس گذارده شده، و روی هم از بر ۴ دارد تا ۱۶۱، بخط نستعلیق سده ۱۴، عنوان و نشان شنغرف (53337).

کاغذ فرنگی - جلد مقوایی تازه.

۴۱۶۱۶۱ × ۴۰ - ۱۰ × ۲۰/۵.

مراجعه

این رساله از ابن سینا دانسته شده (ف ۳۶۳ - فهرست د کتر مهدوی س ۲۲۷) ولی در نسخه شماره ۷۱ مراد بخاری از قطب الدین امیر ابو منصور مظفر بن ابی الحسین اردشیر بن ابی منصور عبادی واعظ مروزی دانسته شده است. این دانشمند از مردم سنج عباد مروست. پدر او نیز از واعظان خوش گفتار و از نیکان بوده و در شام و بغداد میان توده مردم رونقی داشت و در ۴۹۰ واندی در گذشت.

خود عبادی نخست برای حج بغداد آمده و سپس دوباره بعنوان فرستاده سنج بدانجا رفته بود. او در بغداد نزدیک سه سال مانده و در جامع و نظامیه وعظ میکرد و املائی حدیث می نمود و همه مردم او را پذیرفته بودند و پندهای او را می نوشتند و از این نوشته ها مجلداتی بدست آمد. ابن جوزی می گوید که در مجلدی از اینها پنج کلمه خوب هم دیده نمیشود. او بی اندازه از قدر سخنان عبادی کاست و از گفته های او عبارتی را یاد نمود.

عبادی از نزدیکان مقتفی لامر الله عباسی بشمار آمده و پیامی هم از او پسوی سنج سلاجوقی بخراسان برده سپس بغداد برگشت. آنگاه پیامی از همو برای ملک شاه محمود بن سلطان محمود بخوزستان برده بود تا میان او و بدر حویزی آشتی داد و از این راه مالی بدست او رسید ولی مرگش در رسید و در همانجا در گذشت.

عبادی از دودکی بهمن وعظ و تذکیر و سخنرانی پرداخته و در آن سرآمد شده بود و از ابی بکر شیروی و زاهر شحامی و در نیشابور از ابوعلی نصر الله خشنامی و ابی عبدالله اسماعیل بن حافظ عبدالغافر فارسی و ابی عبدالله محمد بن محمود رشیدی و ابی الفضل العباس بن احمد سقائی و دیگران حدیث بسیار شنید. او بقرین هم رفته و وعظ کرد و در خانگاه سهریزه سال ۵۱۸ از شیخ ابی محمد شافعی ابن حسین بن محمد الاستادی حدیث فرا گرفت. حافظ ابو سعید عبدالکریم سمعانی مروزی در پنج دیه چند حدیثی از او شنید و در خانه خودش در مرو از سخنان او بنوشت.

سماع حدیث او را درست دانستند ولی در دین او را موثق بشمار نیاوردند و روش

وسیرت اورا نستوندند. بگفته ابن حجر اودر نماز سستی میکرد و سماع آواز خوش را بر نماز عشا (خفتن) برتری می‌نهاد و می‌گفت که پس از آن نماز را می‌خوانم و سپس بی آنکه نمازی بگدارد می‌خواهید. سمعانی رساله‌ای بخط اودیده و خوانده که در باره اباحه شراب نوشته بود. ابن حجر می‌گوید که او در این رساله آیات قرآن را گواه آورد و مستی بسیار را ناروا دانست و بگفته سمعانی شاید سخنان دیگران را در آن گرد آورده باشد و رای خود او نباشد. گویا همین عبادی بود که بگفته ابن جوزی در سال ۵۴۶ خواست در جامع منصور سخن راند و پیروان حنبلیان آشوب کردند و نگذاشتند.

عبادی در رمضان ۴۷۱ یا ۴۹۱ زاده شده و در عسکر مکرّم خوزستان در روز دوشنبه یا پنجشنبه پایان ربیع یکم یا ۱/ج/۵۴۷ در گذشت.

پسرش در بغداد بتعزیت و سوگواری بنشست و وعظ همی کرد و از پدریادی نمود و میگریست و مردم نیز میگریستند. پسر او نیز چند ماهی پس از او در گذشت و مال بسیاری که پدرش گرد آورده بود بسطّان رسید. تابوت عبادی را ببغداد آورده بودند و در حظیره شیخ جنید بن محمد عبدصالح در شونیزیه بخاکش سپردند.

اورا مجموعه‌ها است در وعظ و تذکیر و جز آنها و از آنها است «الوسيلة الى معرفة الفضيلة» (۱).

در پایان نسخه مراد بخاری آمده است: «الرسالة المعراجية من كلام قطب الدين المظفر بن اردشير العبادي قدس الله روحه».

در نسخه شماره ۷۶۲ حسین چلبی نیز معراجنامه دیگریست جز این معراجنامه عبادی.

-
- ۱- بنگرید به: انساب سمعانی ۳۷۲ پ- التدوین رافعی ص ۴۰۲ نسخه اسکندریه -
 - وفیات ابن خلکان ص ۶۰۴ - کامل ابن اثیر در سال ۳۴۶ که مرگ اورا- رابن سال یاد نمود -
 - راحة الصدور ص ۴۰ - ۲۰۳ - ۴۷۶ - لسان المیزان ابن حجر عسقلانی ۵۲: ۶ - تاریخ ابن کثیر ۲۳: ۱۲ سال ۵۴۷ - المنتظم ابن جوزی ۱۴۵: ۱۰ و ۱۵۰ سال ۵۴۶ و ۵۴۷ - در النقص ص ۴۰۳ آمده «وامیر عبادی که علامه روزگار و خواجه معنی و سلطان سخن بود اورا در حضرت المقتضی لامرالله پرسیدند روزی...».

[۶۲ - ب]

شماره دوازدهم دفتر است و بخط نستعلیق باعنوان و نشان شنگرف از سده ۱۱، ص ۱۹۰ پ -

۲۰۵ پ .

معرفة المذاهب

از محمود طاهر غزالی حرق بن نظام مدرس مدرسه جلالی است در دو باب نخستین در از ترازدومی که هفت فصل دارد . در آن از فرقی یاد شده که در بسیاری از کتابها نیست و پاره‌ای از آنها در رساله «هفتاد و دو ملت» (چاپ محمد مشکور) دیده میشود و مانند آن در بخش نکوهش از تصوف حدیقه الشیعه است . این رساله در مجله دانشکده ادبیات تهران (س ۴ ش ۱ ص ۱- ۱۷ تاریخ مهر ۱۳۳۵) به چاپ رسیده و نسخه ما با چاپ شده اندکی جدایی دارد و بی غلط هم نیست ولی در برخی جاها درست تر از آن است ، در فهرست دیوان هند (ش ۸ ص ۲۵۴) از آن یاد شده است .

آغاز: بسم الله الحمد لله المحمود والظاهر المعبود... میگوید... محمود طاهر غزالی حرق بن نظام مدرس مدرسه جلالی .

انجام: و همه را بر صراط المستقیم که شاد را هست و آن سنت و جماعت دارد بگذرانند بحرمة النبی العربی و آله الامجاد والله اعلم بالصواب (تمام شد رساله ای که در بیان مذاهب مخالف است . السلام علیکم وعلى من اتبع الهدی) .

[۴۵۱ - ج]

شماره پانزدهم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیشین آن ، ۱۴۱۴ پ - ۱۵۵ پ ، در ص ۱۵۶ ر -

۱۶۵ ر حرزا بود چانه است از دلائل النبوة یهقی و سپس تعویذ و افسونها بفارسی .

مفتاح المفاتیح

حیدرقلی قاجار نهاوندی پاره‌ای از مفاتیح الغیب صدرای شیرازی را باین نام

بدستور مخبرالدوله علی قلی‌خان هدایت بفارسی ترجمه کرده و حواشی هم بر آن نوشته است .

آغاز: این همایون‌نامه مفتاح‌المفاتیح که بامر ... مخبرالدوله‌العلیه وزیر علوم ترجمتی است از برخی از زبده و عمده از مفاتیح الغیب ... صدرالمتألهین ... حیدرقلی القاجار المترجم لهذا الكتاب . المفتاح الرابع این چهارمین مفتاح در مراتب و اقسام کشف و اسباب‌اواست . **انجام:** هزاران بار رحمت ... بر روانان حکمت و معرفت آموز بزرگواران مدقق ... باد ... من بنده فرودین آموزنده کار حیدرقلی قاجارنهادندی فی سنه ۱۳۱۲ هزار و سیصد و اوژده هجری .

[۸۰ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری ، حواشی نستعلیق به‌شنگری و بیشتر مشکی ، شماره های حواشی شنگری ، نسخه اصل خط مترجم است ، ۴۰۰ صفحه شمار دارد (49518) .
کاغذ فرنگی - جلد تیساج سرخ ضری مقوایی .
۱۹×۹/۵س۱۵ - ۲۸/۵×۱۸۳/۱۵۶

مفتاح النجاه

صدرالدین بن محمد باقر موسوی دزفولی کرمانشاهانی بدرخواست دوستان در « اصول اعتقادات و شمه‌ای از اخلاق و اندک اشاره‌ای بطریقه مخالفت و ریاضت نفس » این کتاب را نوشته و یک مقدمه و پنج باب و یک خاتمه در آن گذارده است .

مقدمه در نمودن راه حق .

باب یکم در توحید و عدل .

باب دوم در اثبات نبوت و امامت .

باب سوم در معاد .

باب چهارم در آنچه طالب حق را لازم است ترك آن .

باب پنجم در بیان چیزهای که سالک حق باید آنها را عمل نماید در چند فصل .
نام مؤلف و کتاب در دیباچه دیده میشود .

[۲۴۱ - ج]

این نسخه از آغاز موریانه خورده و انجام افتاده است .
آغاز : « جویدست ... چشمه حیات ... صفات کمال خود ... چنان اقلانک مصدر
نشانند » .
انجام : « خاتمه در ذکر بعضی از وصایا نسبت باخوان دینی ... الحمد لله امید که
سبب هدایت روستان و مؤمنان »
نسخه نسخ است با عنوانهای شنگرف از سده ۱۳ (43004) .
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج ثریاکی .
۱۶/۵ × ۸ - ۲۱ × ۱۴/۵ ۱۵۴ - ۱۶/۵ × ۸

مقامات حمیدی

از قاضی حمیدالدین ابوبکر عمر بن محمود و محمودی بلخی و لوالجی بلخی در گذشته
۵۵۹ که پیروی از مقامات همدانی و حریری در پایان ج ۲/۵۵۱ این مقامات را بفارسی
ساخته است .

این رساله چند بار در هند و ایران بچاپ رسیده است (مشار ۱۴۷۷ - سپه
۹۳:۲ - سبک شناسی ۲: ۳۲۹ - ادبیات ۴۳۷) .

[۱۴۵ - ج]

نسخه نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف ، محمد مهدی خوالساری در ج ۱/۱۳۶۶ آنرا نوشته است ،
خط مدایح نگار مورخ ۱۳۱۷ در پایان هست ، از محل هدیه دکتر مصدق خریده شده است (49439) .
کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .
۱۵ × ۲۳ - ۱۱۶ × ۵/۲۳ - ۱۲ × ۱۵

مقامع الفضل

از آقامحمدعلی بن محمد باقر کرمانشاهی است و جنگی است از مسائل گوناگون
فقهی بترتیب کتب فقه و جلد نخستین آن در ۱۳۱۶ بچاپ رسیده است (مشار ۱۴۷۸)

او در دیباچه و پایان کتاب در همین جلد آنرا به «مقام الفضل» و «اصار رشت» (زنبیل رشت) نامیده و در محرم تاشعبان ۱۱۹۲ آنرا در گیلان برای هدایت الله خان بیگلربیگی رشت و گیلان ساخته است.

[۱۰۸ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ و تعلیق با عنوان شنگرف، محمد حسن بن کر بلائی علی‌همدالی درج ۱۲۱۹/۴ آنرا نوشته است، ص ۶۵ - ۴۹۵، در نسخه دیباچه فهرست و دیباچه کتاب است و خود فهرست در آن نیست.

مقصد اقصی

از شیخ عزیز بن محمد نسفی است و بچاپ رسید (ف ۴۹۹).

[۲۰۲ - ج]

شماره نهم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیشین آن، ص ۳۷۴ - ۴۹۱.

منافع افضلیه

حکیم علی افضل بن محمد امین قزوینی مشهور به قاطع برای برادر خود غیاث الدین علی این رساله را بسال ۱۰۵۱ ساخته است. این یکی جز فوائد افضلیه هموست که در مجلس (۳۰۲:۲) هست (فهرست ره آورد ص ۴۵۴ - ش ۲۵۴۶/۱ دانشگاه).

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمد لله رب العالمین... اما بعد چنین گوید... علی افضل الطیب ابن محمد امین قزوینی مشتهر بقاطع که این رساله مشتمل است بر بعضی از امور نافع در صناعت طب منتخب از کتب معتمد علیها مثل قانون و کامل الصنایع... که جهت برادر خود غیاث الدین علی... نوشته میشود... و این رساله بمنافع افضلیه موسوم گردید... تاریخ تألیف آنرا از لفظ «غنا» (= ۱۰۵۱) استخراج... و آن مشتمل است بر فایده وسی منفعت و خاتمه.

انجام : وادعیه جهت شفای امراض مذکور و مزبور است لایعد ولا
یحصى است اللهم احفظ جميع المؤمنين ... آمین یارب العالمین .

[۱۳ - د]

شماره دوم دفتر است ، بخط نستعلیق خلیل الله فونابادی درهرات درچاشت روز آخرمآه هشتم
سال ۱۱۱۴، شماری در پایان هست برای تاریخ نوشتن آن ، ۱۹۴۳ پ - ۴۲۰ ر، پس از این مطالب پراکنده
پژشگی است بفارسی بخط دیگر.

منتخب الحدیقه

ازعلی محمد لواسانی نظامی متخلص به صفا است که بدستور عزیزخان سردار
کل وفرمانروای آذربایجان از روی تاریخ گیتی گشای (۱) میرزا محمد صادق موسوی
نامی سپاهانی شیرازی منشی (در گذشته ۱۲۰۴) نوشته و در دوشنبه شوال ۱۲۸۷ در
تهران بانجام رسانده و نام مؤلف و کتاب دردیباچه آمده است و تاحوادث ۱۲۰۹/۲
را دارد .

آغاز: ستایش بی آرایش کریمی را سزد که زند قدرتش از قلم صنع
رقم هستی بر لوح امکان زد و از کتاب مرصع تکوین و وجود نسخه
ملمع انسان را با انتخاب تعیین فرمود .
انجام : آنچه بینی هم نماند برقرار . استبدل الله یوما بیوم ... وانا العبد
مؤلفه وملتقطه و منتخبه و متصرفه علی محمد اللواسانی النظامی قد
فرغت من تسویده واتمامه یوم الاثنين من شهر شوال ... فی دار الخلافه
الناصریه سنة ۱۲۸۷ .

۱- گیتی گشا دوزیل دارد: یکی از میرزا عبدالکریم بن علی رضای شریف شهاوردی،
دیگری از آقا محمد رضای شیرازی.

(ذریعه ۳: ۲۸۴ و ۴: ۵۳ و ۱۰: ۴۸ - مشار ۳۳۵).

[۴۵۷ - ج]

بخط نستعلیق خود مؤلف و نسخه اصل است نوشته دو شنبه شوال ۱۲۸۷ در تهران، عنوان شنگری، جدول
 زرو لاجورد، با سر لوح زر و رنگارنگ (61172).
 کاغذ قرنگی زرد - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.
 ۴۹۹ ۱۶/۵ × ۲۴ - ۱۵/۵ × ۱۷.

منتخب اللغات

عبدالرشید بن عبدالغفور حسینی مدنی تنوی در ۱۰۴۶ این فرهنگ را بنام
 شاهجهان ساخته و آن چندبار بچاپ رسیده است. (مشار ۱۵۰۹ - سپه ۲: ۲۹۳).

[۱۶ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری در جدول سرخ و لاجورد و زرد از مرتضی بن میر محمد مهدی
 الحسینی الطیب در روز یکشنبه ۲۰ رجب ۱۱۴۱ که تا اندازه ای مقابله هم کرده است (36531).
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی.
 ۴۰۶ ۱۴/۵ × ۲۴ - ۲۲ × ۲۰.

منتخب المناهج

عبدالمناف بن محمود سلماسی از مناهج الشارعیین سید محمد عبدالحسین فاطمی
 عاملی (ف ۱۵۷۲) که تا اندازه ای دشوار است بدین نام گزین نموده و بنام عباس میرزا
 ساخته و در آن مانند اصل چهارده منهج گذارده و هر منهج آن چند شارع است.
 آغاز: بسم الله الذی جعل الارض مهادا و الجبال اوتادا... و بعد
 چنین گوید... عبدالمناف بن محمود السلماسی که چون کتاب المسمی
 بمناهج الشارعیین المنسوب الی... السید محمد بن السید احمد العلوی
 العاملی الشهیر بعبدالحسین الفاطمی... کتابی بود مرغوب... از
 گلزارش گلچینی نموده با علاوه چیزهایی که مناسب بوده مختصی
 از آن انتخاب نماید.

انجام: که از وقت خروج او تا ظهور قایم آل محمد ص هشت ماه

باشد بی کم و زیاد و قد اتفق الفراغ من تسويد هذه النسخة الشريفة
المسماة بمنتخب المناهج فی شهر شعبان المعظم من شهر سنة اربع
و اربعين ومائتين بعدالالف من هجرة النبوية ص سنة ۱۲۴۴ .

[۸۸ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شستگري مورخ شعبان ۱۲۴۴ ، فهرست در آغاز نسخه هست .
(48653) .

کاغذ فرنگی - جلد تيماج زرد ضریبی مقوایی .

۱۹۴۴×۲۹/۵ - ۲۳×۱۰/۵×۴۰ .

منشآت

از ميرزا تقی آفای علی آبادی صاحب دیوان است که بنام فتحعلی شاه ساخته و
در آغاز آن از سال ۱۲۰۵ و تغلب روس در آذربایجان یاد کرده است. در آن «وصف الحال
عیش و عشرت شبی» است و حکایت و «جواب مرسله» و «تشبيب المقال فی تقلیب
الاحوال» و يك حکایت و صورت قبالة عقد و نکاح و «جواب مرسله» و «مرسله ایست
برسم مغازله» با قصیده ای و يك مرسله ورقعه ای بمیرزا فضل الله علی آبادی .

آغاز: بسمله هذا کتاب منشآت مرحوم ميرزا تقی آفای علی آبادی
صاحب دیوان . پا کامنز ها ناپاک پاک را چگونه تنزیه کند و شبه
ناچیز پدید آورنده همه چیز را بچه چیز تشبیه تواند کرد . . . آغاز
کتاب منشآت بعد از اعتراف بعجز و تقصیر .

انجام : و آنچه می نویسم بتوم میفرستم (بحمد الله و المنة که این کتاب
منشآت که زاده طبع ... مرحوم میرزا تقی علی آبادی صاحب
دیوان ... بید ... محمد صادق منشی ابن محمد علی منشی علی آبادی
سمت اتمام و صورت اختتام یافت برسم معمول همه سباله تقدیم

کتابخانه... شاهزاده... سرکار احتشام الملک... گردید... شب
یکشنبه بیست و نهم ذی القعدة ۱۳۱۹ صورت اختتام یافت.

[۸۹ - د]

بخط نستعلیق محمدصادق منشی پسر محمدعلی منشی علی آبادی در شب یکشنبه ۲۹ ذی قعدة ۱۴۱۹
برای کتابخانه شاهزاده احتشام الملک (۱۶۱۶۱).
۸۰۳۹۷۵/۱۴ - ۸۰۳۹۷۵/۵۹.

منشآت

نامه‌های عباس میرزا استبدربار شاه و صدراعظم و امیران عثمانی درباره جنگ
ایران و روس و درخواست کمک از عثمانی و نامه‌های دیگر بفارسی و عربی و در صفحه
عنوان آمده «مراسلات دول خارجه ایران» - فهرست نامه‌ها:

- ۱- نامه بیکی از پادشاهان عثمانی درباره جنگ ایران و عثمانی و فرانسه و روس.
- ۲- نامه بدربار عثمانی و فرستادن آقا ابراهیم برای اعلام اتحاد و دوستی.
- ۳- سه نامه بصدر اعظم عثمانی حاجی یوسف پاشا درباره جنگ‌های ایران و روس
و درخواست کمک لشکری.
- ۴- پاسخ نامه یوسف ضیا پاشا و ابراهیم پاشا و درخواست کمک در برابر روسها.
- ۵- نامه بیوسف ضیا پاشا و فرستادن عسکرخان افشار بنام سفیر در آن سامان.
- ۶- نامه بیوسف ضیا پاشا و فرستادن حاج آقا ابراهیم بسفارت دربار عثمانی.
- ۷- نامه بیوسف ضاء پاشا و ابلاغ رسیدن نامه و فرستاده وی.
- ۸- نامه بیکی از وزرای عثمانی و ابلاغ رسید نامه او که محمد رفیع افندی
آورده بود و خبر تعیین عسکرخان سپهسالار افشار از طرف دربار ایران بسفارت در دربار
عثمانی.
- ۹- نامه بصدر اعظم عثمانی و خبر دریافت نامه وی توسط سید محمد رفیع افندی
و اطلاع دادن از اعزام عسکرخان افشار بسفارت (مانند نامه شماره ۸).

۱۰- نامه به حلیمی ابراهیم پاشا و اظهار شادی از انتصاب و حرکت نامبرده به بخارا و روسیه و گرجستان.

۱۱- نامه (گویا به ابراهیم پاشا) و اظهار شادمانی از فتوحات لشکر عثمانی در روسیه و اعلام حرکت منتخب لشکر ایرانی بمقدمه الجیش حسن خان و اعلان حرکت عاقریب نایب السلطنه به مدار الضرب (حاجی ترخان) و خواهش از پاشای مزبور که تا وصول لشکر ایران کج دار و مریز باد دشمنان بگذراند تا مبادا چشم زخمی بلشکر عثمانی برسد.

۱۲- نامه به پاشا (گویا ابراهیم پاشا) و اعلام و اطلاع از شکست جزئی او و دلگرمی دادن به پاشا که انشاء الله بزودی بدوروی خواهد نمود.

۱۳- نامه به یوسف ضیاء پاشا صدراعظم عثمانی و اعلام رسید نامه ای توسط سیدنورالله و در باب احضار قرابیک فائن و گذشتن از جرائم او و روانه ساختن نزد صدراعظم.

۱۴- نامه به یکی از وزرای عثمانی و اعلام اعزام فتحعلی خان ایشیک آقاسی بسفارت بدربار عثمانی.

۱۵- پاسخ نامه فیض افندی از طرف وزیر عباس میرزا نایب السلطنه.

۱۶- نامه به یکی از سرداران عثمانی درباره اعلام حرکت عباس میرزا بالشکریان از تبریز بمیدان قفقازیه.

۱۷- نامه وزیر عباس میرزا به صدراعظم عثمانی در باب جنگهای حدودشکی و شیروان و گزارش وقایع آن حدود.

۱۸- نامه یکی از وزرای عثمانی و گله از عدم مکاتبه و اخبار اخبار غیر معقول از ناحیه زعمای دولت عثمانی.

۱۹- نامه ای به صدراعظم عثمانی و اظهار اخلاص و مروت و اعلام اعزام عسکر خان افشار بسفارت.

۲۰- نامه به صدراعظم عثمانی و اظهار بهجت از اخبار اضمحلال دشمن و اعلام اعزام بابابیک به عثمانی تا بعداً سفیری جهت تهنیت اعزام گردد.

۲۱- نامه و گزارش از جنگهای ایران و روس در عهد نیابت سلطنت عباس میرزا

بدربار عثمانی و درخواست نوشتن بطلان ادعاهای روسیه. راجع به گرجستان و گنجه برای استحضار دول فرنگ.

۲۲- نامه تهنیت بدربار عثمانی بجهت جلوس سلطان عثمانی توسط بابابیک.

۲۳- نامه ازدوبارایران بدربار فرانسه (گویا ناپلئون) و اظهار دوستی و صورت و ذکر پاره‌ای از ساینس انگلیس و روس.

۲۴- نامه به دربار فرانسه (ناپلئون) و اعلام استماع خبر و مرده هزیمت عساکر نمسا و سقوط و اطلاع آمدن بالیوز حلب و آوردن تمثال ناپلئون بدربار فتحعلی شاه.

۲۵- اطلاع بدربار فرانسه از آمدن غراف ایوان کوزوویچ سردار روسیه به تهران استلپانوف سالار روس بدربار ایران و آوردن نامه‌ای پرقریب با ارمغان و گشودن در چاپلوسی و سازش و فرستادن این نامه از طریق اسلامبول و بغداد و حلب بدربار فرانسه.

۲۶- اعلام رسید نامه پادشاه فرانسه و امپراطور ایتالیا (ناپلئون) بدربار فتحعلی شاه.

۲۷- نامه بدربار فرانسه و اعلام وصول اخبار مسرت آثار که از جانب کارفرمایان دولت فرانسه به جنرال غاردان رسیده بود و اظهار مسرت طوایف انگریز (انگلیس).

۲۸- نامه بصدر اعظم فرانسه و افتتاح طریق مکاتبه و مراسله.

۲۹- نامه بسردار روس و اعلان وصول نامه و هدیه دوستانه.

۳۰- نامه بیکی از سرداران و اعلام وصول نامه سردار منور.

پس ازین چنین است شش نامه و فرمان عربی: به نوح بیک و اسکندر بیک مورخ رجب ۱۲۲۰ و سرخای خان (۴ نامه). سپس چهار نامه خصوصی است.

آنگاه نامه بصدر اعظم عثمانی و اعلام وصول نامه توسط سید محمد رفیع روزنامه‌چی و اعزام سفیر به نزد میرزا محمد شفیع به تهران و مطالبی راجع به اتحاد دول عثمانی

و ایران و فرانسه و اظهار تعجب از عقد مصالحه روم و روس و فرانسه و درخواست اینکه دولت عثمانی در عقد مصالحه بین روس و عثمانی منافع ایران را نیز در نظر گرفته رفتار

نمایند.

پس از این نامه بدربار عثمانی اینست و اظهار اتحاد و يك جهتی در برابر اعداء كفره
سپس : يك نامه عربی .
آنگاه : يك نامه خصوصی .

آغاز: بسمله . ثنا و سپاس فزون از تتابع قرون و توافد انفس بر
خداوند نیکی ده نیکی شناس راست .

انجام : و سایه چتر آفتاب پزور همایون را بر مفارق آمال جمله بندگان

گسترده دارد .

[۸۸ - د]

بنخط نستعلیق سده ۱۲ (۱۱۱۶۵).

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج تریاکی.

۱۱/۵×۱۰/۵۳۸۸ - ۱۷/۵×۱۰/۵۳۸۸

مواجب و مخارج تلگرافخانه های ایران

دفتر است که حساب مواجب و هزینه تلگراف خانه های ایران در آن نوشته
شده است .

آغاز: صورت مواجب و مخارج کل تلگرافخانه های ممالك محروسه

ایران صلوات الله عن الحدثان از محل سر رشته سنه ماضیه سال پیچی ثیل

۱۳۱۳ و مقرری که از بدو تلگرافخانه مبار که تا کنون محض دعا گوئی

دوام دولت قاهره در دار الخلافه و سایر ولایات بسات و عجزه و فقر ادا

میشود .

[۱۱۸ - ج]

بنخط نستعلیق و سیاق است از سده ۱۳، ۷۳ پ - ۱۹ پ (۴۹۷۵۵) .

کاغذ فرنگی - تیماج سرخ .

۱۷/۵×۱۰/۵۳۲۶ - ۲۱/۵×۱۴/۵۳۲۶

مواهب علیه

مولی کمال الدین حسین بن علی واعظ کاشفی بیهقی سبزواری در گذشته ۹۱۰

این تفسیر فارسی را بنام میرعلی شیرنوائی ساخته و در محرم ۸۹۷ آغاز و در دوم شوال ۸۹۹ بانجام رسانده است. این تفسیر بترکی درآمده و بچاپ رسیده است. نام دیگر آن در پایان «تفسیر حسینی» یاد شده است.

(سپه ۱: ۱۷۸ - چلبی ۱: ۳۰۸ - مشار ۱۵۲۸ - استوری ۱: ۱۲ و ۱۱۹۵).

[۴۳ - ب]

بخط نستعلیق، آیات شنگرف و ۳۴ هجری، از سده ۱۴، نسخه از دیباچه افتاده و تا سوره کهف است تا آیه «فلعل عمل عاصا لحا» و افتاده دارد (49520).
کاغذ فرنگی - جلد یماج سرخ مقوای،
۰۲۰/۵×۱۱/۵ س ۲۱ - ۴۲×۲۱ ۳۴۴۰

مهیج الاشواق

از محمود بن محمد علی بن محمد بهبهانی (کنی والقاب قمی ۹۸: ۲) است. او در این کتاب «قال الجد الصالح» (۲) و «قال الخال المجلسی ره» (نیمه کتاب) دارد. رساله ایست عرفانی و در آن شعرهای فارسی که بسیاری از آنها از خود مؤلف است دیده میشود. نسخه‌ای از آن در سپه سالار (ش ۶۵۹۳) هست. در فهرست دانشگاه (منزوی ۱: ۲۲۷) این کتاب شناخته نشده که از کیست.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی نور قلوب العارفين بانوار معرفته فهم فی بیداء محبته والهون... فهذه مهیجات لاشواق افئدة الطالبین ومحركات سلسلة قلوب الراغبین.

انجام: زاهد شیر و غسل جوی ازین شہد خبر! اللهم منك التائبید والتوفیق والتسديد... اللهم املاء قلبی حباً لک وخشية منك وشوقاً الیک یا ذا الجلال والاکرام. هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه المجموعة المؤلفه الشریفة.

نفعنا الله بها وسائر المؤمنين بمحمد وآله الطاهرين و صلى الله على
محمد وآله الطيبين .

[۱۴۳ - ج]

نخط لتعليق ، عبارات عربی بنسخ از سده ۱۲، یادداشت ۱۳۹۰ در آغاز و انجام دیده میشود
(42365) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

۱۹۵×۱۲۴ - ۲۴×۱۸ س ۱۴/۵

موسیقی (رساله دور...)

این رساله دارای سه اصل است .

آغاز:

ای بلبل جان نغمه سرا ازغم تو

چون دایره دلپیشرو ازغم تو(؟)

عشاق همیشه بینوا از غم تو

درد از تو و درد را دوا از غم تو

حمد و سپاس بیقیاس پادشاهی را که بساط این نشاط در نافه حظ و

حضور و مهدعیش ارباب عشرت را در مقام سکن و سرور انداخت ...

سر گشته هر وادی و ساکن کوی نامرادی میخواست ... در فن موسیقی ...

بعمل در آورد شاید منظور نظر ... سلطان تاج شاهان علی قلی خان ...

گردد ... رساله محرر ساخته بر سه اصل نهاده .

انجام :

عشاق مراقد حسینی است چو راست

در پرده بوسلیک شادی و نواست

چون گشت بزرگ در صفاهان و عراق

ز نگوله حجاز و کوچک اندر بر ماست

حسب‌الفرموده ... خواجه رحیما سلمه‌الله تعالی در قصبه طیبه اشرف
بتاریخ دوشنبه ۱۲ شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۶۴ به تضييع صحایف
مذکوره مبادرت نمود امید که منظور نظر احباب گردد بجاه محمد
و آله الاطهار والاخیار.

[۴۶ - ج]

شماره ششم دفتر است وبهماگونه خط شماره پیشین آن، ۱۰۹۴ پ - ۱۱۰ پ .

نافع المسلمین

عبدالسلام بن عبدالعزیز لاموری در این رساله نوادر و داستانهای فقه و اخبار و
فضایل آورده است .

آغاز: بسمله . حمد بی حد مر خالق را که وجود انسان را با حسن
صورت آفرید ... میگوید ... عبدالسلام بن عبدالعزیز لاموری ... که
مسائل چند از مشهور و نادرات ... و حکایات از کتب معتبره جمع
کردم ... و نام این رساله نافع المسلمین نهاده شد .
انجام : بیز کت سورة یس راه باز یابد .

[۴۵۱ - ج]

شماره شانزدهم دفتر است وبهماگونه خط شماره پیشین آن و درجاست روز پنجشنبه ۱۶ع ۱۲۴۲
همان عبدالله مقبول کشمیری در بخارا آنرا نوشته است . ۱۶۷ پ - ۴۵۴ پ، پس از این تا ۴۵۷
پ خبری است نبوی بفارسی و عربی

نامه اوزبکان و پاسخ رستم‌داری

دانشمندان و رارود (ماوراءالنهر) در زمانی که اوزبکان مشهد طوس را گرفته
بودند نامه ای بشیعیان و در نکوهش از آنها نوشته اند و ملامحمد مشکک رستم‌داری پاسخ
بآنها داده است (ف ۱۴۷۲) تاریخ این نامه در نسخه مارچب ۷۹۹ه انسته شده و درست نیست.

[۴۶ - ج]

شماره شانزدهم دفتر است و در ۴۷۳ پ - ۲۷۶ ر .

نامه بهائی بهمدانی

این نامه عرفانی از شیخ بهائی است بمیرزا ابراهیم همدانی همان که در فهرست دانشگاه (ص ۵۰۴) شناخته ایم.

آغاز: رقعهای که خاتم المجتهدین شیخ بهاء الحق والملة والدين روح الله
روحه العزیز بسلطان المتالیهین قدوة الحكماء المتقدمین والمتأخرین
میرزا ابراهیم همدانی نوشته. یا غایب عن عینی لاعن بالی.

انجام: والسلام علیکم و علی المنتسبین الیکم. و قد قال صایب
جدسی اننی مسلم فی الفقرة الثالثة بل فی الفقرة الاولى بل احق بذلك
واولی كما قال من قال:

انا من اهوى ومن اهوى انا نحن روحان حللنا بدنا
فاذا ابصرتنا ابصرته فاذا ابصرته ابصرتنا

لکننی غیر راض بقوله: نحن روحان، ولولا ان هذا الشعر من کلام

اکابر اصحاب الکمال لکنت مغیر الیه هکذا:

نحن روح قد حللنا بدنا

بتاریخ عصر روز دوشنبه ۲۳ شهر جمادی الاخری سنه ۱۰۶۴ که حسب

التکلیف شیراز دیوان محبت ملاذ دردمندان مجدا اسمعیل قلی بیکا

در حرمت حضرات عالیات اعنی ملاذی میرزا محمد رحیم و مخدومی

مولانا محمد صالح و حاج الحرمین خواجه لطیفاً به سیرتالار واقع در

دوره بز رود فشم حقا که در آن رود مسالک حظ مالاکلام رخ نمود و از

کمال تطویل دماغ بترقیم این دو صفحه مبارزت نمود.

[۴۶ - ج]

شماره نهم دفتر است و بهمان نستعلیق شماره پیشین آن، ۱۷۳ ر و پ.

نامه های کاشانی

از افضل الدین کاشانی شش نامه در دست است (ف ۳۸۳) و همه آنها در جلد دوم

مصنفات او بچاپ رسیده است.

[۷۲ - ب]

شماره ششم این دفتر پنج نامه کاشانی است بدینگونه :

- ۱- نامه‌ای که در چایی دومین بشمار آمده، ص ۹۴ پ - ۹۷، مورخ ۱۲۹۴.
- ۲- سومین نامه چاپ شده، ص ۹۷ پ - ۹۹، مورخ ۱۲۹۴.
- ۳- چهارمین نامه چاپ شده ص ۱۰۰ ر - ۱۰۱، بهمان تاریخ.
- ۴- نخستین نامه چاپی، ص ۱۰۱ پ - ۱۰۵، بهمان تاریخ.
- ۵- پنجمین نامه چاپ شده ص ۱۰۵ پ - ۱۰۶، بهمان تاریخ.

نان و حلوا

شیخ بهائی این منظومه انتقادی فارسی را سروده است (ف ۲۳۷۰).

[۴۶ - ج]

شماره پنجم دفراست و بهمانگونه خط شماره پیشین آن، ص ۱۰۰ پ - ۱۰۴.

نخبه

محمد ابراهیم بن محمد حسن خراسانی سپاهانی کلباسی این مختصر را در واجبات و مهمات فروع دینی در چند مقصد نوشته است. از طهارت است تا صوم و چند بار بچاپ رسیده است (مشار ۱۵۷۱).

آغاز: رساله حاجی محمد ابراهیم . بسمله و به نستعین. حمد و ثنای بیحد و احصا مخصوص بارگاه کبریائی است که جواهر بحار معرفت کثر الفوائد آمال و امانی را جامع و وافی ... اما بعد چنین گوید ... ابن محمد الخراسانی محمد ابراهیم الاصفهانی ... که این مختصر دست موسوم به نخبه در واجبات و مهمات از فروع دینی و آن مشتملست بر چند مقصد .

انجام : مگر آنکه فایده نباشد بر واجب که جایز است.

[۴۴ - د]

نسخ با عنوان شنغرف از ابوالهادی الشریف فرزند محمد مهدی گردی که در روز آدینه ج ۱۲۵۱/۱ برای خود نوشته است.

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مفکی.

۱۱۰ ص ۱۷/۵ - ۱۴ س ۱۱/۵ - ۱۱۶ س ۱۱/۵

نزهة السرور

از معین یزدی است و رساله ایست آراسته با صنایع بدیعی مورخ ۷۵۷ (تاریخ یزد ص ۲۰۶ - دیباچه مواهب الهی ص ۱۲ - نسخه دانشکده ادبیات درمنشات شماره ۱۸۸ ج فهرست ص ۴۸۸).

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده والسلام علی خیر خلقه محمد ...
درین مدت که تعاطی کئوس نشاط چهره روزگار برافروخته و تناول
اقداح کامرانی خرمن عموم سوخته .
انجام : وشاخ کامکاری ساخته میگویند بیت :
چو یزدان برانچت هوی بود داد
سر انجام این کار فرخنده بساد

[۴۶ - ج]

شماره ۹۵ دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن، ۴۶۵ پ - ۴۶۷ ر .

نژادنامه

رضاعلی هدایت در این نژادنامه از پادشاهان و فرمانروایان ایران پس از اسلام در هجده طبقه یاد نموده و در مقدمه از پنج طبقه پادشاهان باستانی یاد کرده است . در پایان آن « لختی از شمارهای سال تازی و کارهای سودمند یگهزار و دویست و اند سال گذشته (از سال ۱۲۷۳ تا ۱۲۷۳ هجری) آنان که یکار آید» نگارش داد .

آغاز: نژادنامه پادشاهان ایرانی نژاد . بسمله . پاک شاهنشاهی راستایش
که در کیهان کیایش همتایی و انبازنی . و راد خدیویرا نیاز و نیایش
که در گیتی خدایش انجام و آغازنه ... چنین گوید نگارنده این نامه
و گزارنده این نامه که مرا دوستی ... بر آن داشت تا چیزی تازه بیاید

بنگام که چون روزگار پادشاهان ایران سپری شد آیا از تخمه و نژاد
آن گروه کسی پیداشاهی و افسر دارائی رسید ... این نامه را نژادنامه
نام نهادم.

انجام : و کشته شدن جماعتی کثیر از طرفین در دریای هندوستان
۱۲۷۴ (حادثه این سال در نسخه نیست).

[۳۰۵ - ج]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف رضاقلی هدایت که در صفحه عنوان می نویسد « هو .
ژادنامه پادشاهان ایرانی نژاد و سلطنت ایشان پس از ظهور دین اسلام از تالیفات فقیر حقیر رضاقلی
المختلص بهدایت عفی الله عنه که باستدعای دوستی دانا تالیف کرده‌ام و دریاچه بهارسی صرف نوشته‌شد
فی سنه ۱۳۷۶ حرره مؤلفه » (۴۹۷۸۰) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضربی .
۱۵۹۱۴۵ × ۱۹/۵ - ۱۴ × ۷/۵

نصائح الملوك و آداب السلوك

ابوالحسن بن محمد طاهر شریف عاملی سپاهانی نجفی در این رساله عهد اشتر
را در يك مقدمه و پنج باب ترجمه نموده و بنام شاه سلطان حسین حسینی موسوی
ساخته است . مقدمه دارای هشت نصیحت و باب یکم دارای سه نصیحت و دوم دارای
دو نصیحت و سوم دارای سه نصیحت و چهارم دارای دو نصیحت و پنجمی دارای چهار
نصیحت است و در سال ۱۱۱۸ بانجام رسید (سپه ش ۲۹۴۶) .

آغاز: بسمله . حمد بیحد و ثنای بیعد قادری را رواست که بمحض
قدرت و بلاغ حکمتش فرمان مرحمت نشان بیان «ولقد کرمنابنی آدم»
را بنام نامی شریف نوع انسان .

انجام : این مجرم عاصی را بدعای خیر یادآور ندانده و القریب المجیب
والحمد لله رب العالمین ... وآله الاقدمین اجمعین فی ۱۱۱۸ .

[۱۵۱ - ج]

شماره یکم دفتر و درمختن، بخط نستعلیق سید آقا محمد باقر تهرشی در روز دوشنبه ۴ شوال ۱۲۷۷

و نشانها و عنوانها بشمارگی است، نسخه از محل هدیه جناب آقای دکتر مصدق خریداری شده است (49763).

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سبز ضربی .

۰۱۴/۵×۷/۵س۱۷ - ۲۳×۱۴۳۷۲

نصاب الصبیان

بدرالدین ابو نصر مسعود (محمود) بن ابی بکر فراهی (م. ۶۴۰) ناظم نصاب الصبیان است که فرهنگی است عربی بفارسی و بنظم و بارها بچاپ رسیده است (مشار ۱۵۸۰) آقای منزوی در کتاب فهرست فرهنگهای عربی بفارسی ص ۸۴ در باره آن بررسی نموده است.

آغاز:

همی گوید ابو نصر فراهی

کتاب من بخوان گر علم خواهی

ناس انس و اناس آدمیان

پدر و مادر آدم و حوا

[۱۶۱ - ج]

شماره یکم دفتر است، بخط نسخ با شرح فارسی میان سطور و هاش، نوشته اسمعیل بن جمشید بیگ

ارمنی در ۱۴۴۰، ۱۴۳ پ - ۴۹ پ (9378).

کاغذ رنگی - جلد تیماج حنائی مقوایی .

۰۱۴×۲۱۴۴۰۰ - ۴۱×۶/۵س۸

نهای فی الننون فی هرايس العیون

مولی شمس الدین محمد بن محمود آملی بنام جمال الدین شیخ ابو اسحق بن محمود شاه اینجو فرمانروای سپاهان و شیراز (۷۵۸-۷۱۹) این کتاب را ساخته است و آن دو بار بسال ۱۳۰۹ و ۱۷-۱۳۱۶ بچاپ سنگی رسیده است (مشار ۱۵۹۰ - طوس ۱۹۸:۳ - تاریخ مفصل ایران اقبال ص ۵۲۵) در سال ۱۳۳۸ خ هم چاپ شده است. آملی

آن را در ۷۳۶ آغاز و پس از ۷۴۶ به پایان رسانده است.

[۱۰ - ب]

بخط نستعلیق ، با عنوان سنگری و سفید ، صفحات در جدول لاجورد و سرخ و زرباشی شده ، دو صفحه آغاز میان سطور زرانندود ، دارای سرلوحی در آغاز در زمینه زر و آراسته بگل و بوته رنگارنگ ، عنوانهای علوم در جدول در زمینه زر ، تاریخ نوشتن آن ۱۹۸۴ است ، دو صفحه پیش از کتاب آراسته بگل و بوته است ، در آغاز مجلد دوم بجای عنوان دارد «رسالة آداب المحبین در علم تصوف مقالة اولی در حکمت عملی مشتمل بر سه علم اول در علم تهذیب اخلاق» و درست نیست (49745) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی سوخت زرکوب و درون سرخ زرکوب .

۰۴۲×۱۲ س ۲۵-۴۴×۲۲ س ۴۷۴

[۷۰ - ج]

شماره هفدهم این دفتر فن دوم از کتاب نفائس الفنون در علم تفسیر است و «فی حقیقة الروح و القلب و علم الموانه» و بهمانگونه خط نسخ شماره‌های پیش ، ۷۸۳ ر - ۹۵ ر ، پس از این تا ۱۰۱ ر حدیث و معجزه است بهمین نسخ و بندی از کنوز الزهراء بخط نستعلیق .

نفس (رسالة...)

ترجمه ایست بفارسی از بابا افضل کاشانی از مختصر کتاب نفس ارسطو و بزبان عربی که هم این فارسی دوبار و هم متن عربی آن یکبار بچاپ رسیده است (ف ۳۹۱-جلد دوم مصنفات کاشانی) .

[۷۴ - ب]

شماره یازدهم دفتر است و مورخ ج ۱۲۹۴/۱ ، ۱۴۴ پ - ۱۵۶ ر .

نقد النصوص فی شرح نقش الفصوص

عبدالرحمن جامی شرحی بفارسی بر فصوص الحکم محیی الدین عربی بدین نام نوشته و در ۸۶۳ آنرا بانجام رساند و آن در بمبئی بسال ۱۳۰۶ در ۱۲۸ ص و سه بار دیگر هم بچاپ رسیده است (جامی حکمت ص ۱۶۹ - مشار ۱۵۹۵) او شرحی نیز بر عربی بر فصوص دارد که در ۸۹۶ بانجام رسانده است و آن با شرح عبدالغنی نابلسی بنام

جواهر النصوص فی حل کلمات الفصوص در چاپخانه شرف موسی بسال ۱۳۲۳. بچاپ رسیده است.

[۴۰۴ - ج]

شماره سوم دفتر است ، بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگری ، با حواشی «منه» که در ۱۴۴۰ در مراغه نوشته شده است و از مهر علی نویسنده شماره پشین همین دفتر است ، ۱۱۵۴ پ - ۱۶۷۰ .

نگارستان جوینی

مولانا معین الدین اسفراینی یزدی آوای جوینی عارف بدستور پدر خود و بنام استاد خود ابو الفتح هبة الله بن سعد الدین یوسف حموی و بنام صدر المسلمین و غیاث الدین محمد بن رشید الدین فضل الله بسال ۷۳۵ پیروی از گلستان سعدی این کتاب را در هفت باب ساخته و سلطان ابوسعید بهادرخان (۷۱۶ - ۷۳۶) ارمغان داده است .
(تاریخ مغول اقبال ص ۵۲۵ و ۵۴۳ - فهرست فارسی اته ش ۷۵۵ - ریو ۷۵۴:۲ - ش ۳۶ ج دانشکده ادبیات ص ۵۱۲) .

[۱۷۴ - ج]

خط نستعلیق با عنوان و نشان شنگری از سده ۱۱ ، از دیباجه و پایان افتاده و چنین است :
آغاز : والنصف او بر بیض زمین فایض شد .
انجام : حکایت یکی از مشایخ مریدان را گفت ... حکایت روزی امیر المؤمنین علی .
از کتابخانه صنیع الدوله محمد حسن خان بوده است (۴۹۴۴)
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوالتی .
۱۳۴۴ گ ۱۱/۵ × ۴۰/۵ - ۱۷ س ۶/۵ × ۱۴/۵ .

نگارستان قزوینی

قاضی احمد بن محمد بن نجم الدین عبدالغفار جعفری فناری قزوینی در ۹۵۹ در دیبول هند هنگام برگشت از حج این کتاب را بنام شاه تهماسب ساخته است و آن در بمبئی بسال ۱۲۷۵ در ۴۳۰ ص وزیری بخط نستعلیق بچاپ سنگی رسیده است .
(استوری ۱: ۱۱۴ و ۱۲۴۰ - طوس ۳: ۱۰۳ - مشار ۳۴۷ - ش ۹۶ ب و ۱۹ ج)

ادبیات ص ۵۱۳ - ش ۷۲۴۸ سپهسالار - ذریعه ۳: ۲۴۶ - ۲۴۷ - فهرست فارسی آتش
۶۰۶ - ريو ۱: ۱۰۶.

[۴۷ - ج]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف نوشته چاشت روز شنبه ۷ صفر ۱۰۴۳، از دیباچه اندکی
افزوده است، خط دوست علی معلم نیز در پایان هست، چند شعر بفارسی در پایان نسخه آمده است،
یادداشت تملک ۱۳۴۰ در آغاز دیده میشود و یادداشتهای مورخ ۱۳۳۷ در انجام (49115).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوائى.
۴۴۵۳۱۸×۴۴ - ۱۷×۱۲

نماز جمعه (بیان حکم...)

در این رساله فارسی پیش از ورود در اصل مطلب چهارده بحث است. در آن
برخی از فقیهان بزرگ شیعی از قاضی نورالله و شیخ حسین گویا پدر شیخ بهائی یاد شده
است. مؤلف این نماز را در زمان غیبت حرام میداند.

آغاز: بسمله. بعد از سپاس و ستایش بی قیاس حضرت واجب الوجود
و مفیض الخیر والوجود ... بدانکه این مختصریست در بیان حکم نماز
جمعه در زمان حضرت خیر البشر و اوصیای مطهر و زمان غیبت ایشان
که حسب الاستدعای بعضی از اخوان حقیقت و خلاقان طریقت نگاشته.
انجام: موافق حکم الله تعالی آن مفاسد رفع شود. هذا. والسلام
على من اتبع الهدى و صلى الله تعالى على النبی وآله ... باطنا و ظاهراً.

[۸ - د]

شماره یکم دفتر و بخط نستعلیق مانند شماره دوم از سده ۱۱، با عنوان شنگرف، ۳۳پ - ۱۹ (39527).
کاغذ سپاهانی - جلد مقوای عطف میشن.
۹۶۱۲۳×۱۹ - ۱۵×۷/۵

نوادر الحکایات و غرائب الروایات

از عبدالنبی بن خلف فخر الزمانی قزوینی زنده در ۹۹۸-۱۰۴۱ است و نسخه‌ای

از آن را ریو (۱۰۰۴ ش 1874 Or) شناسانده که نخستین صحیفه از پنج صحیفه آنست (نیز استوری ۱: ۸۱۱) او در مجلس دوم باب یکم صحیفه نخستین از خود نام میبرد و می نویسد که من این کتاب را در سال ۱۰۴۱ است که می نویسم و بنام خداوند می سازم و آن را در پنج صحیفه هر یک در دوازده باب و هر بابی در دوازده حکایت گذارده ام باب یکم دوازده مجلس دارد. نسخه ما مانند نسخه موزه بریتانیا همان کتاب یا صحیفه نخستین است و فهرست آن هم در آغاز دیده میشود. در این کتاب داستانهای شگفت پیامبران و امامان و شاهان و فرمانروایان آمده است.

انجام نسخه ما: باب اول صحیفه نخستین در بیان حکایات نادره حفظ حمایت آفریدگار مر بندگان خود را.

انجام: در باب دوازدهم صحیفه ثانی این کتاب سراسر انتخاب بدستور مذکور از تدوین اطباء و معالجات شگرف ایشان را چه مشهور و چه غیر مشهور مر قوم قلم شکسته رقم خواهد گردانید انشاء الله تعالی. تمام شد این کتاب انشاء الله اول کتاب ثانی در بیان فضائل امیر المؤمنین افتتاح او میشود (الحمد لله اولاً و آخراً فی پنجشنبه بیست و چهار رجب سنه ۱۲۸۷).

[۵۵ - ب]

نسخ پنجشنبه ۴۴ رجب ۱۲۸۷، با عنوانهای شگرف و در برخی جاها عنوان سفید گذارده شده است (72371).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی.

۴۱۷×۴۵ - ۴۷×۲۳.

و چو دیده

از سید علی همدانی رساله ای بدین نام یاد شده است (گفتار حکمت در مجله یغما ص ۳۴۱ ش ۸ ص ۴) دو نسخه ای از آن در فهرست فرهنگستان تاشکند (۲۴۹:۳) شناسانده شده است.

آغاز: رساله وجودیه آفاسیدعلی . حمد بی‌غایت آن قادر حکیم را که
آثار صبح جهان از قعر چاه ظلمت آباد عدم بر آورد .
انجام : که بخود درنگری ورنه زسرت تا قدمت او است .

[۱۹۹-ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ بانفاهه شنگرف سده ۱۴۰۳ - ۲۴ - ۴۶ ر.

وصف کالسکه بخار

قصیده ایست از مجدی در وصف ماشین راه آهن وستایش شاه .
آغاز: در وصف کالسکه بخار وستایش سلطان اسلامیان پناه ...
زهی چه بنده فرخنده دهنده ترن
که چون شهاب نورد بدشتاب ترن
بانفصال بود هریکی از او واکن
ولیک هست بهنگام اتصال ترن
انجام :

ز بهر جان و تن هر دو از گزند و عنا
دعای مجدی و حفظ خدای باده جن
عدد ابیات ۱۲۶ بتاریخ ۱۶ شهر محرم الحرام سنه ۱۳۱۸ در سنندج
نوشته شد (مجد) (بامهر: ملک الکلام ۱۳۱۴).

[۴۷۷-ج]

بخط نستعلیق باحواشی لقوی نوشته ۱۶ محرم ۱۳۱۸ (44493) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .

۱۴/۵×۲۰ - ۱۳/۵×۱۴

هادیه قطب شاهی در استخراج آیات کلام الهی

محمد علی کر بلائی شاگرد محمد ابن خاتون عاملی هنگامی که نزد همو تفسیر و حدیث میاموخت دریافت که پیدا کردن آیات قرآن دشوار است و بدستور او این کتاب را نوشته و بنام عبدالله قطب شاه پادشاه گلکنده (۱۰۳۵ - ۱۰۸۳) ساخته و در دیباچه قواعدی چند آورده است. نام کتاب در دیباچه «هادیه قطب شاهی در استخراج آیات کلام الهی» میباشد. او سوره عارا با حروف بر من نشان میدهد و نشان جزو و حزب را پس از آن میآورد و همه اینها در نسخه ما بسرخی آمده است. کتاب دو بخش است در نخستین آغاز هر آیه و در دومی پایان هر آیه ای بدست میآید. (استوری: ۱ و ۵۱ و ۱۲۲۵).
آغاز افتاده: هوس و هوا بروضة رضا سیدنا ... محمد ... اما بعد چنین گوید ... محمد علی کر بلائی که چون بر همنونی ... محمد المشتهر باین خاتون عاملی.

انجام : ولایحیی ل ب ر اعلی .

[۱۸۸ - ج]

بخط نسخ است با نشان و عنوان شنگرف و در ۱۲۷۴ نوشته شده است . از آغاز يك برسمی افتاده است (43037) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج فقه‌های ضربی گرد مشکی و مقوایی.

۱۵۴/۵۴۱۴ × ۲۱ ، ۱۹ × ۱۵

هدایة العوام

حاج محمد کریم خان بن ابراهیم کرهانی پس از نوشتن جامع در فقه بربان عربی این رساله را بربان فارسی در سه جزء (طهارت - نماز - روزه) نوشته است (فهرست احسانى: ۲ و ۲۲۲).

آغاز: بسمله . حمد خدای را سزا است که پرورنده عالمیان است...
 وبعد چنین گوید ... کریم بن ابراهیم .

انجام : وجميع مؤمنين ومؤمنات را والحمد لله رب العالمين وصلى الله
على محمد وآله الطاهرين.

[۴۱۹ - ج]

شماره دوم دفتر است و بهمان خط نسخ محمد جوانرودی در ۱۴ محرم ۱۳۸۳، ص ۱۰۵-۴۳۱.

ينبوع الحيات

از بابا افضل کاشانی است (ف ۳۹۸ و ۲۵۶۲).

[۷۲ - ب]

شماره هفتم دفتر است (۱۰۶۳ پ - ۱۳۶ ر) مورخ ۱۲۹۴/۴ع ۱۳۹۴.

بخش دوم

کتابهای عربی

آداب السلوك الى حضرة مالك الملاك وملك الملوك

این رساله از ابی الجناح نجم الدین احمد بن عمر طامه کیری خیوقی خوارزمی است در ۲ باب .

باب ۱ : بیان السفر القلبي الروحاني (یک فصل) .

باب ۲ : بیان سفر القوالب والاشباح (سه فصل) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله العليم الكريم الذي يسير عباده في الافاق...

وبعد فاعلم يا عبد الله انك مسافر الى الله .

انجام : وباجابة العبد جدير .

[۲۰۲ - ج]

این نسخه شماره ۶ دفتر است و نویسنده آن کتاب را بخوقی نسبت میدهد ، ۳۶ پ ۳۵۳ و ۴۵۸ ر .

آداب المتعلمين

این رساله را باین نام از خواجه طوسی دانسته اند (ف ۲۱۱۴) ولی همان تعلیم المتعلم طریق التعلیم شیخ برهان الدین زرنوجی حنفی در گذشته ۹۵۱ است که نام دانشمندان سنی را از میان آن برداشتند و دگر گویش ساختند و برنگ کتابی شیعی در آوردند (ذریعه ۱: ۲۶ و ۲۸ - ادبیات ص ۸ - چلیبی ۱: ۲۹۶ - معجم المطبوعات ص ۱۱ و ۹۶۹ - التعلیم علی رای القابسی ص ۲۱۸ - نسخه شماره ۳/۲۶۲۵ دانشگاه - چاپ شده در جامع المقدمات و مجله معهد المخطوطات العربیة مجلد ۳ جزء ۲ ص ۲۶۷ - ۲۸۴) .

[۲۷ - ج]

این نسخه شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق ریز سده ۱۱ در شش صفحه و پنج صفحه آن

چلیبا است ، ۴ پ - ۶ ر (53002) .

کاغذ سیاهانی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی .

۱۴۴۳۱۰۳۱۴۴ × ۲۴ ، ۲۴ × ۸۳۲۴ .

اثبات الواجب القديم

از جلال‌الدین محمد دوانی است و نسخه‌ای از آن بشماره ۱۲۵۷/۷ در کتابخانه دانشگاه هست (ف ۱۲۲۰ و ۲۱۲۰).

[۳۰۱ - ب]

این نسخه شماره ۴ دفتر است و بخط نستعلیق ۹۳۶/۲۴۵ در کاشان میباشد، ۱۵۰۳ پ - ۱۶۸ ر.

الاثنی عشریة

از شیخ بهائی است که در آن بروش دوازده گانه از حج گفته‌گو نمود و در ۱۰۲۷ بیایانش رساند (ف ۱۷۵۸).

آغاز: بسمله وبه نستعین . الحمد لله على آلائه ... وبعد فيقول ... محمد
المشتهر ببهاء الدين العاملي ... هذه رسالة اثنا عشرية يتلو عليك
مناسك حج التمتع على نهج قريب اثني عشرى ... على منوال رسالتى
الاثنى عشرية فى فقه الصلوة .
انجام : فان ذلك راجع الى تعظيم صاحب البقعة سلام الله عليه وآله
الطاهرين .

[۳۱۷ - ج]

این نسخه شماره ۴ دفتر است، ۳۴ ر - ۴۴ ر.

الاثنی عشریة

از سید محمد باقر داماد استرآبادی است و چند مسئله فقهی و فلسفی در آن است (ف ۱۷۶۰).

[۱۰ - د]

این نسخه شماره ۴ دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان ششگونی ، با حواشی نستعلیق ریز که پاره‌ای از آنها نشان «منه مدظله العالی» دارد، و نشانه‌ی بلاغ نیز در هاشم هست، مانند نسخه‌ی دانشگاه تلمسته ۵ است و بدینگونه : «فکل عبادة مشترطة باستدامة» انجام میابد، ۴۸ پ - ۱۴۳ پ و افتادگی دارد، از صفحه عنوان نسخه هم برمیآید که در زمان داماد و گویا بدست یکی از شاگردانش نوشته شده است .

اجوبة مسائل السماکی

پاسخها ایست که شهید ثانی پیرشهای فقهی سید شرف الدین سماکی داده است (طوس ۲: ۴۸ ش ۱۵۹).

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده ... اللهم اهدنا لما اختلف فيه من الحق ... فقد وصلت رسالتك ايها المولى الجليل الفاضل ... المشتملة على الاسئلة الثلاثة وطلب الجواب عنها .
انجام : مع اصاله برائة من ذلك ليس بجيد فحمله على الامرین هو الوجه (هذا آخر ما وجد بخط المصنف رحمه الله).

[۴۲۸ - ج]

این نسخه شماره ۴ دفتر است، ۴۵ پ - ۵۴ پ.

اجوبة مسائل المازحی

پاسخها ایست که شهید ثانی پیرشهای فقهی شیخ احمد مازحی عاملی داده است (طوس ۲: ۴۸ ش ۱۶۰).

آغاز: بسمله . وهو ثقتی . الحمد لله الذى عم عباده بالنوال ومنحهم من مواهب كرمه بغير سؤال .
انجام : واغفله آخرون وحققناه ذلك فى محله .

[۴۲۸ - ج]

این نسخه شماره ۵ دفتر است، ۴۵ پ - ۶۶ پ.

الاحادیث القدسیة

حدیث قدسی آنست که گوینده آن را بخداوند نسبت دهد و اینگونه حدیثها را عارفان و محدثان سنی و شیعی آورده‌اند (منزوی ۱: ۱۳۱).

[۷۰ - ج]

در شماره‌های ۱ (۴ پ - ۷ ر) و ۵ (۴ پ - ۴۴ پ) این نسخه از احادیث قدسی آمده است، نخستین بروایت از امام صادق می‌باشد درباره خطابهائی که خداوند در شب معراج با پیامبر کرده است و همه آنها به «یا احمد» آغاز می‌شود، دوم آن روایتهای ۴ و ۵ و ۶ است که از معصومان آمده است.

احداث المجنب فی اثناء فضل الجنایة

رساله ایست از شهید ثانی که در جزو ده رساله او (ص ۳۴ - ۵۰) بچاپ رسیده است.

[۲۲۸ - ج]

این نسخه شماره ۳ دفتر است، ۴ پ - ۴۴ پ.

اختصار القانون

در این کتاب از قانون ابن سینا گزین شده است و مؤلف آن چنانکه از ستایشی که نویسنده نسخه از او در آغاز میکند و همچنین از ستایشی که همو در آغاز مسالك البغیة الى مدارك المنیة از مؤلف آن میکند و از مقایسه القابی که در این دو ستایش آمده است برمی‌آید، باید عز الملة والدين وزین الاسلام والمسلمین الکشی شافعی ثانی و مفتی فریقین باشد. از همین ستایش و نیز از سخن نویسنده نسخه در پایان آن برمی‌آید که مؤلف در ۶۸۹ زنده بوده است. این کشی باید همان شمس الدین کشی (م ۶۹۴) استاد پزشکی قطب شیرازی باشد (دیباجة تبصرة ص ۱۲ - دیباجة درة التاج ص ۱ - شد الازار ص ۱۱۰ و ۴۹۲ - یادگار ص ۲ ش ۲ ص ۵۹).

آغاز: بسمله . رب وفق لاتمامه . قال مولانا الصدر الاعظم والخبير المعظم مفتى الفريقين امام المذهبين كشف المشكلات مفتاح المعضلات بقية السلف استاد الخلف قدوة اهل الحق حجة الله على الخلق مبين حقايق الفروع والاصول مقرر دقائق المعقول والمنقول افضل المتأخرين مكمل علوم الاولين والآخريين عز الملة والدين زين الاسلام والمسلمين اخ الملوك والسلاطين سر الله في الارضين صاحب البيان والمعاني الشافعي الثاني مد الله ظلال جلاله و ادام على العالمين جلياب فضله و افضاله : الحمد لله الذي جعلنا لنعمائه ذاكرين ولجزيل عطائه شاكرين . والصلوة على افضل انبيائه محمد المصطفى و على آله الطاهرين . اما بعد فقد سألني بعض المختلفة الى الاعزة على اختصار القانون المعزوم الى الشينخ ابى على رحمه الله فاختصرته اختصاراً يجمع الى الشرح الایجاز والى الایجاز ما يضاهاى الاعجاز وقد انتهيت الكلام فى التحقيق نهايته و بلغت البحث غايته ولم آل فى التنصيص على مواقع الاشكال و مواضع الاعضال ثم اتيت بما هو اقطع للنزاع و ارفع للدفاع والبراعين العقلية فى كل ذلك عصام ابجائنا وعمادها واليها استنادها والفطن بما سلكناه من الاختصار يرجع فى كل مطلب الى يقين ومعقل فى التحقيق حصين فاما البليد فاليزداد بالاطناب الاندوخا وتدهشا وتحيرا وتوحشا . واليه المستعان و عليه التكالن . بسمله . وبه نستعين وعليه نتوكل رب وفق لاتمامه . الفصل الاول من التعليم الاول فى حد الطب وموضوعه . الطب علم يعرف منه احوال بدن الانسان من جهتي الصحة و الزوال عنها التحفظ حاصلة وتسترد زائلة .

انجام : الفصل التاسع والعشرون فيما يبداء به من العلاج ... و اذا اجتمع المرض والعرض بدىء بعلاج المرض الا ان يغلبه العرض كما مر (تمت كتابته بحمد الله و حسن توفيقه فى الثامن و العشرين من شوال سنة ست عشرة وسبعمائة على يدى . . . مسعود بن محمد الحلبي ببلدة

نیسابور حفت بالسرور والحبور - و كان قد كتب مولانا الاعظم جمال
المللة و الدين في آخر النسخة التي قرأها وانتسخت هي منها : تمت
قراءة عند المصنف سلمه الله في اواخر جمادى الاولى سنة خفط (۶۸۹)
هجريه وجميع الحواشي مكتوب من لفظه - قابلتها مرة اخرى بكورة
بخاراصانها الله عن الافات في شهور سنة اربع واربعين وسبع مائة .

[۹۰ - ج]

شماره یکم دفترست که دارای پنج رساله است و همه آنها بیک خط نسخ است، باعنوانهای
درشت تر و بانثاله‌های شگرف و باید همه از مسعود بن محمد حلی باشد که این شماره (۱ پ - ۹۶ ر)
را در نیشابور در ۴۸ شوال ۷۹۶ نوشته است و او شاعر مؤلف رساله یکم و پنجم است . بجز شماره ۴
همه حواشی دارد و حواشی شماره یکم از نسخه خود مؤلف آورده شده است .
در ۱ ر مهر : «علی بن موسی الرضا ۱۰۷۸» دیده میهود و لیز :

متوارث الامراض عد حروفها بنساجمد

و حروف جبر حجوج تلك التي تعدى الجسد

(برص ، لقرس ، سل ، استسقا ، جذام ، بخر ، رمد ، حصیه ، جدري) .

از خاک بچرخ برکشد جسمی دوز
یا خود فلک از پرده خروشیده برون

هر چند گهی این فلک مینافون
مارا بجز از نظاره‌ای نیست کنون

هزار مؤمن و مصلح در افکنی بعقاب

اگر تو بر فکنی در میان شهر نقاب

در ۹۶ پ :

کاری مکنی برون شو از خانه من
کس فرق نمی کند بجز سایه من

جالاله من سیوس و بوذاله من
دارد دو نفوذه‌ای میان هر دو

نی همچو تویی برو ز کاری خیزه
ترسم که میان ماغبار خیزه

نی همچو منست عمر با بادی خیزه
من خاک توام پیش مده بر بادم

در ۱۱۶ ر آمده :

تو خواهی بی عنایت باش و خواهی عاطفت فرما

مرا با بندگی کار است و در اخلاص افزودن

با ماه ترانست عاقل نکند هرگز
گر هجر نوشد مانعة الجمع چه پاک
کو عمر بکا هاند تو عمر بیفزائی
دل مانعة الخلوست باری ز غمت

حدیث لعل آومی رفت در حد و دیم
عقیق را ز حیا سرخ گشت نشان

کفی سلوة الاحزان خلوة ساعة
جلیس کما ترضی فصیح و ساکت
بکتاب تری فیها عویص المسائل
کلیم بما تهوی مجیب و سایل

درگ ۱۱۵ ر آمده :

ولادت فرزند فخرالدین علی ابته الله نباتا حسنا شب پنجشنبه بیست و هفتم ربیع الآخر سنه اربعین
و ثمانمائه الهجرية .

درگ ۱۱۶ پ آمده :

من ببردع و از بدخشان مدامع سوی روم
کاروان لعل میراند قطار اندر قطار

در حیرتم ز مدعی نادرست مهر
تا مهر عشق بر درم اوجه میکند

چشم فلک از جور تو بگریست مگر
خالق شودت خصم چون خلق آزاری
پیدا است که عمر آدمی چیست مگر
چون میدانی که خصم تو کیست مگر

نیز درگ ۱۱۶ پ آمده : لمولانا الاعظم شمس الحق والدين البخاری اعلا الله درجات جنانه :

فمن قال دار الخلد قروین بابها
وقد قال خیر الخلق ان جنانها
و ما مائه الا کنار حباب
فمن رام سکناه لفقّه یجیده
فلا تنکرت ما یدعیه و داره
علی طیبها محفوظه بالمکاره
فهل عاقل یعشوائی ضوء ناره
فانا ترکنا خمسه لخماره

للسحاب الاعظم علامة الامم شمس الملة والدين طاب رمسه فی مرثیة لجم الحق والملة والدين
البخاری قدس الله سره :

ثابت بدیم بر فلک فضل چندگاه
بر این مغالک جمع شده خوش بر آمده
دیو اجل غریخته از زخم رجم ما
ناگاه در میانه فرو ریخت نجم ما

نیز درگ ۱۱۶ پ آمده :

السید السند فخر آل طه علاء الحق والدين البخاری قدس الله سره فی مرثیة :
اذا ان نجم الهدی قد تلوی و او
فضل الوری بعد فقد انه
دی به الآن رب المنون .
جمیعا وبالنجم هم یهتدون

درگ ۱۱۸ ر آمده : « صاحب هذه النسخة الشریفة المسمى بمسالك العبد الضعیف الراجی حافظ

الشافعی » ، نیز :

هندوی فضل گفته است در جواب فخرالدین شاعر .

با صوی گفت چو صان چون من کنم اشارت
سر عاشقی بسردو بگذار سر کشیدن

جواب

خالک زمین میدان بوسید گوی و گفتا
از دوست يك اشارت واز ما بسر دویدن

رفیق گفت بدین در چه میکنی شب و روز

چه می کنم دل هم کرده باز می جویم

ترتیب مغفیری نگر نکند طالعت بخت نبیند بخواب چهره نیک اختر
هندوی هفتم سراچاوش ایوان تست ورنه کجا یافتی مرتبه برتری
مهر «نصرالله» و «الراجی نصرالله» در ۴۰۹ پ هست . این مجموعه نفیس از آغاز سده هفتم
است و چنانکه می بینیم تاریخهای ۷۱۶ و ۷۴۴ و ۸۴۰ و ۱۰۷۸ در آن دیده میشود . خبری از پیامبر و علی
و جعفر صادق و شعرهایی از علی وزین العابدین در ۱۱۶ و ۱۱۸ و پ و همچنین تکاتی ادبی و طبی در
بسیاری از برگها آمده است .

کاغذ سمرقندی نخودی - جلد تیماج تریاکی درون سرخ زرکوب مقوایی فرسوده .

۰۱۸/۵×۶/۵س۴۱ - ۲۴×۱۴س۲۰۹

اختیار مصباح السالکین لنهج البلاغة

ابن میثم بحرانی بنام اختیار مصباح السالکین لنهج البلاغة از شرح بزرگ خود
بر نهج البلاغة سید رضی موسوی بغدادی این گزارش کوچک را گزین نموده است
(سپه ۵۱:۲ - ۱۲۶ - منزوی ۱۵۰:۲ - طوس ۱۱۵:۵).

[۵۹ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق است با عنوانهای شتغری ، در روز چهارشنبه ۲۸ شوال ۱۰۷۷ هـ علاءالدین بن
رستم رودباری آنرا نوشته است (50599) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی فرسوده .

۰۱۸/۵×۷/۵س۴۲ - ۲۵×۱۴/۵س۱۸۵

الادلة الاربعة (رسالة فی...)

علی بن محمد علی ، گویا طباطبائی نگارنده ریاض المسائل ، در این رساله می خواهد

ازادله اربعه فقه بحث کنند مگر اینکه در نسخه ما جز از «کتاب» گفتگو نشده است .
از ملا محمد صالح مازندرانی وحاشیه معالم او در آن یاد شده است .
آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد فبقول ... علی بن محمد علی اعلم ان
الدله عند الاصحاب اربعة .
انجام : ان هذا القید له مدخلیه فی السبب .

[۴۹ - ب]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق نظام حسینی در ۱۴۵۶، حاشیه «من رحمه الله تعالی» دارد،
ص ۲۲۷ پ - ۲۲۹، ۴۹ س ۱۵ × ۲۵ .

الادویه المربه (رساله فی...)

خلیل الله بن حسن بیك گونا بادی نویسنده نسخه الموجز قرشی (۱۳-د) این رساله
را در ۱۲ فصل مانند ذیلی بر آن نوشته و آنرا در نیمه های ع ۱۱۱۲/۲ بانجام رساند .
آغاز: بسمله وبه ثقتی . اما بعد الحمد والصلوة فبقول العبد ... راقم
هذه الرسالة خلیل الله الجنابدى انی لما فرغت من كتابة هذا الكتاب
رايت ان اجمع نبذا من القرا بادینات التي اهملها المصنف و اضيف اليها
ما ذكره الشارح الاقسرائي في شرحه المسمى بحل الموجز .
انجام : سمك طری مشوی و کباب ولیکن هذا ما اردناه فی هذه
الرسالة و من اراد الاستقصاء فی الاطلاع على باقى الادوية المربه
فليرجع الى القرا بادینات المؤلفة فی هذا الفن الشريف و انا الواثق
بالله ... ابن حسن بیك خلیل الله الجنابدى . قد وقع الفراغ من تأليف
هذه الادوية المربه فی اواسط شهر ربیع الثانی سنة ۱۱۱۲ .

[۱۳-د]

شماره دوم دفتر است و بخط خود گونا بادی، ص ۱۷۶ پ - ۱۸۴ پ، پس از این تا ص ۱۹۳ ر
پراکنده ها است .

الادوية المفردة

در این رساله از «ادویه مفرده و مسهله» در دو بخش بترتیب ابجدی بحث شده و دانسته نشد از کیست و گویا از نجیب الدین سمرقندی باشد.

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين ... ذكر الادوية المفردة المستعملة و ذكر خواصها و افعالها المنسوبة المشهورة بها . حرف الالف اكلیل الملك حاريا بس في الاولى محلل للاورام خاصة في الاعضاء العصبانية منضج مقول لجميع الاعضاء .

انجام : رمان حلوه بارد رطب في الاولى ، و تطفئة الحرارة . والله اعلم بالصواب .

[۹۰ - ج]

شماره سوم دفتر است و در ص ۹۸ ر - ۱۱۳ پ .

الاذان (رساله فی ...)

جامی بن کمال الدین قراتکینی در این رساله از «اذان» گفتگو نموده است .
آغاز: بسملة . و به نستعين . اذان من الله للمؤمنين بان يحمدا و اكلهم مؤمنين ... اما بعد فيقول ... جامی بن کمال الدین قراتکینی ... ان الاذان اعلام من المؤذن للمسلمين الى اتيان على ما هو سبب لهم للنجاة .
فاردت ان اشرح للاذان .
انجام : ومن انكره ياثم بترك قبوله .

[۲۵۱ - ج]

شماره ۱۷ دفتر است ، بخط نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنغرف ، ص ۳۵۸ پ - ۳۸۴ ر .

الاربعمون حديثا

از شیخ بهائی است و در ف ۱۰۶۶ شناخته شده است ، نیز ذریعه ۴۲۵:۱ .

[۵۴ - ج]

نسخ با عنوانها و نشانهای شتغرف سده ۱۱، آغاز و انجام الکاده، حواشی دارد بخط نستعلیق

• (۳۰۰۰)

کاغذ فرنگی جلدتیماج تریاکی ضربی.

۲۰۲ گ ۱۵ × ۲۴ - ۵/۷ × ۱۵/۵

[۲۸۴ - ج]

نسخ با عنوانها و نشانهای شتغرف از محمد باقر ابن حاجی جمال شولستانی در ۱۰۸۴/۱ ع ۱۳

یکم ناز به است (۴۴۷۸۵).

کاغذ سپاهانی - جلدتیماج سوخت آراسته مقوائی فرسوده.

۲۱۰ گ ۱۱/۵ × ۲۰ - ۱۶/۵ × ۱۲/۵

[۳۶ - د]

نسخ با عنوانها و نشانهای شتغرف، حواشی نستعلیق، از سده ۱۱، شعرهای بفارسی از فاضل و اوحیدی

و فهرست همین اربعین در پایان هست (۳۵۹۸).

کاغذ سپاهانی نخودی - جلدتیماج قهوه‌ای و سرخ مقوائی.

۱۵۵ گ ۱۱ × ۱۸ - ۱۷ × ۱۲

الأربعون حدیثا

در این «اربعین» چهل حدیث درباره «فقر» روایت شده و باید از یکی از عارفان

آغاز سده ششم باشد.

آغاز: اخبرنا الشيخ الامام الزاهد العالم ابوسعید احمد بن الحسين

الطوسی بمكة فی حرم الله تعالى بباب الندوة سنة اربع وخمسمائة قال

الشيخ عبد الملك بن احمد المغازی قال اخبرنا الشيخ ابوبکر احمد بن

عبد الله الاحوس (؟) الطبرانی بطبرستان قال اخبرنا ابوبکر مسلم بن

غالب بن علی الرازی قال اخبرنا ابونصر محمد بن اسمعیل بن یوسف بن

یعقوب النسفی قال اخبرنا حناره (؟) بن مروان الحمیصی قال الحرث بن

اخت سعید بن جبیر رضی الحدیث الاول عن انس بن مالك رضی قال رسول الله

ص اوحی الله تعالى الی موسی بن عمران یا موسی ان عبادی لو سألنی

الجنة بحذا فیره لاعطيته.

انجام : الحديث الاربعون قال رسول الله ص الخير ينقسم على ثلثة اقسام
اولها الفقر ثم العلم ثم الزهد ... فهذه اربعون حديثا عن رسول الله في
حق الفقراء من امته المقتصدون بسنته نفعنا الله تعالى بهم وكتب لنا معهم
اوفر حظ ونصيب.

[۷۰ - ج]

شماره هفتم دفتر است و بخط نسخ با عنوانهای شنغرف سده ۱۹، ۳۴۰ پ - ۳۴۲ پ.

الاربعون حديثا

از مولی عبد الله شوشتری است و در نسخه ما درست مانند همان اربعینی است که
از شیخ عبدالصمد دانسته شده است (ف ۱۰۶۹).

[۵۰ - د]

این نسخه شماره دوم دفتر و در آغاز و انجام درست مانند نسخه و انشاء و نسخ با عنوانهای شنغرف
و نویسنده آن علی بن علی فقیه فرزلی شامی عاملی است که آن را در طوس در چاشت روز آدینه چهارم ذی حجه
۹۸۳ از روی نسخه مؤلف آن که «عبدالله الله شیری» مینامد نوشته است و شاید همان باشد که تهرانی
دیده و در ذریعه از آن یاد کرده است ، ۳۴۸ پ - ۷۱ پ ، از ۳۴۷ ر تا ۹۹۱ پ مناجات و غیر است .

الاربعون حديثا

از شهید اول است که بچاپ هم رسید (ف ۱۴۴۰) .

[۵۰ - د]

شماریم یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنغرف که علی بن علی فقیه فرزلی عاملی شامی
در طوس در آغاز روز آدینه ۲۷ ذی قعدة (نوروز) سال ۹۸۳ آن را نوشته است ، زین الدین بن محسن در
۱۹ رجب ۹۸۳ با واجازه قرائت داده که در پایان همین نسخه آن را بخط مجیر می بینیم ، ۳۴۷ پ - ۳۷ پ .
برك ۹۰ تازه است . پیش از این در ۳ ر - ۷ ر دنباله حدیث ۳۳ تا پایان اربعین دیگر است که همو آن
را در طوس در روز ۲۳ ذی قعدة ۹۸۳ نوشته است و پیدا است که گرد آورده آن شیعی (۳۳۰۰۵) .

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی .

۱۵۸۳۱۱۷ - ۱۸۳۹۱۳۴

ارشاد الاذهان الی احکام الایمان

از علامه حلی است که برای پسر خود نوشته است (ف ۱۷۷۱).

[۴۴ - ج]

بخط نسخ با عنوانهای شنگرف ، از سده ۱۲ ، حواشی دارد با نشانه « ع ل رحمه الله » و جرآن ،
مجلد نخستین است ، فهرست کتابهای ارشاد و طریق تعلیم فخرالمحققین بسلامه و پراکنده‌های دیگری
در ۱ و ۲ پ دیده میشود ، نسخه را مهدعلیا برای مدرسه خود در اصف در پنجشنبه ۱۸ ع ۱۲۷۲
وقف نمود (۹۳۵۵) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

۱۵۵×۹/۵ س ۱۵ - ۴۵×۱۷/۵ س ۱۰۰

[۴۱ - ج]

بخط نسخ با عنوانهای شنگرف که صفی الله ابن عطاءالله جوشاهستانی در ۱۰ محرم ۱۰۴۶ آنرا
نوشته است ، حواشی دارد با نشانه‌های « ع ل » و جرآن ، محمد قاسم بن ملامحمود سلمانی میلانی در ۱۲۴۴
مالک آن بوده است (خط و مهر او در پایان) بر ۳ - ۱ تازه است (۴۹۵۱۶) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی زرکوب مقوایی

۱۵۵×۷/۵ س ۲۰ - ۴۵×۱۷/۵ س ۴۴۳

[۴۸۷ - ج]

بخط نستعلیق ، با عنوانهای شنگرف که محمد شریف سپاهانی در سده ۱۱ آنرا نوشته است ، بلاغ قرائت

و حواشی دارد .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی گرد آرد آن سرخ و مقوایی .

۱۵۵×۸ س ۱۵ - ۴۱×۱۴ س ۱۸۰

[۴۴۵ - ج]

بخط نسخ با عنوان شنگرف نیمه روز سه شنبه ۱۲ شوال ۹۷۱ ، وقف حاجی محمد مهدی و حاجی
محمد حسین دوصی حاج زین العابدین مفتاحی فروش با صواب دید میر سید محمد شاه شاهانی در آغاز دهه

ششمین سده دوم هزاره دوم ، ۷ برسم آغاز تازه است ، حواشی « ع ل » دارد . (۵۸۰۷۹) .

کاغذ سپاهانی - جلد مقوای آراسته .

۱۵۵×۱۰ س ۱۲ - ۴۵×۱۹ س ۲۹۴

ارشاد القلوب الى الصواب المنجی من عمل به من الیم العقاب

از ابی محمد الحسن بن ابی الحسن بن محمد دیلمی است و در اخلاق مذهبی و فضائل علی (ع) (ف ۱۴۳۷ - ذریعه ۱: ۵۱۷) و دوبار به چاپ رسیده است.

[۴۴۴ - ج]

شماره یکم دفتر، بخط نستعلیق در برخی جاها چلیپا نوشته شده، عنوان و نشان شنگرف است، در جدول زر و لاجورد و شنگرف، محمد حسین بن ابی طالب حسینی سپاهانی در پایان ربیع دوم ۱۳۶۶ آنرا نوشته است، ۲-۹۷ ر (48362) .
کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۱۳۱۲/۵۳/۱۴ - ۲۱ - ۲۰/۵/۱۳۴۶

ارشاد المسترشدين و هداية الطالبين

از فخر المحققین محمد حلی است و نظام الدین محمد قرشی ساوجی بر آن گزارش نوشته است (ذریعه ۱: ۵۲۱ - ف ۵۳۲).

[۴۵ - د]

شماره دوم دفتر است، بخط نستعلیق روز آدینه ۱۳۹۴/۴ ع ۲۴، عنوان و نشان شنگرف است، ۲۷۴ پ - ۴۸ پ .

الاستبصار فی ما اختلف من الاخبار

از شیخ طوسی است (ف ۱۰۸۵) در نجف بتازگی باز آن را به چاپ رسانده اند.

[۴۹ - ب]

بخش نسخ، عنوان و نشان شنگرف، حواشی نستعلیق از سده ۱۱، مشیخه راهم دارد (1948) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ درون قهوه‌ای زر کوب و مقوایی،
۲۲۷۴۱/۲۰ - ۲۳ - ۲۷/۱۱/۲۲

[۱۱۰ - ب]

بخط نسخ باعنوانهای شنگرف سده ۱۱، دو برگ پایان تازه است و حسن بن علی بن علی یردی
کنوی در رجب ۱۳۶۱ آنرا افزوده و می نویسد که از کتابهای وقفی آخوند ملا مقیمای یردی است، مشیخه را
ندارد (۵۳۵۲۹)

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سرخ مقوای فرسوده.

۵۱۵/۳۰۴۷ - ۲۷۰۳۰/۱۱۵۴

[۱ - ج]

نسخ باعنوانها و نشانهای شنگرف حواشی دارد بنشانه های «ك» ، م ق ر طاب ث راه ، عی عفی
الله عنه ، طم دره »

عبدالعلی بن محمد علی بن حماد حلی در حله در چاشت روز یکشنبه پایان جمادی یکم ۱۰۴۶ آن را
نوشته است، حواشی و رجال آن از نسخه سید عبدالله بحرانی ذوالشهادتین شاهراد شیخ سلیمان بحرانی
که در روز شنبه ۲۷ شعبان ۱۱۶۳ نوشته شده گرفته شده است، مشیخه هم در نسخه هست، یادداشت ۱۷
ج ۱۱۷۵/۱ اجازه حسین بن محمد تقی نوری طبرسی در طوس در ۲۶ ج ۱۳۱۹/۱ بسید اسمعیل بهبهانی در آغاز
نسخه هست.

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج قهوه ای مقوای.

۴۰۰/۱۸۵۳۶ - ۲۶۰۳۷/۱۲۸۰

استجابة الدعاء (رساله فی ...)

این رساله از ابو یوسف یعقوب بن اسحق کندی است و در آن فلاسفه موحد و
سقراط و کتاب فاذن یاد گردید.

آغاز: رساله یعقوب بن اسحق الکندی فی تحری وقت یرتجی فیه
استجابة الدعاء و التضرع الی الله عزوجل من جهة التنجیم. قال: هذا
اسعدك الله من المسائل المعتاصه على الروحانيين فضلا عن ذوی الاجساد
الناطقة الا لمن منحه الله عزوجل معرفة ذلك على جهة البعث والرسالة
والوقت المستدل به على معرفته لا يستحيل من جهة التنجیم .

انجام: فهذه اسعدك الله كلما حضرني واحضره الفكر مما ذهب اليه هذا
المذهب من الطائفتين ينفعك الله بصالحه وتغمذك بغفرانه وغفوه والله

ولی الاجابة (تمت الرسالة بحمد الله وحسن توفيقه والصلوة على رسوله
وآله الطيبين الطاهرين برحمتك يارب . تم).

[۶۲ - ب]

شماره پانزدهم دفتر است و بهمان خط شماره پيشين آن از سده ۱۱ ق ۲۳۷ پ - ۲۳۹ ر.

استقصاء النظر في البحث عن القضاء القدر

از علامه حلی است که بنام سلطان محمد خدا بنده نوشته و در آن از قضا و قدر
بروش شیعی گفته‌گو نموده و اشعریان و معتزلیان را رد کرده است (ذریعه ۲ : ۳۲).
نام این رساله در دیباچه چنین آمده و در خلاصه (ص ۲۵) از آن به «استقصا النظر
فی القضاء القدر» یاد شده است (طوس ۴ : ۱۵ ش ۳۲۸ - مجلس ش ۶۴۴/۲ فهرست
۲ : ۴۱) این رساله با انقاذ البشر من الجبر و القدر سید مرتضی در نجف بسال ۱۳۵۴
بچاپ رسید.

آغاز: الحمد لله العليم الغفار والقديم القهار... اما بعد فانه لما كان
السلطان... شهنشاه المعظم غياث الملة... خدا بنده محمد.
انجام : و يثبت العجز هنا و الفرق بين الصورتين ثابت وليكن هذا
آخر ما نورد في هذا الكتاب والله الموفق للصواب و اليه المرجع و
المآب والحمد لله وحده وصلى الله على محمد عبده وعلى اهل بيته وده (۴)
وسلم وبارك.

[۲۴۷ - ج]

شماره دوم دفتر است و در ق ۸۷ پ - ۱۰۴ ر.

اسرار البراهة وانوار الفصاحة

از حکیم الملک نظام الدین علی بن الحسن بن نظام الدین گیلانی است و گزیده
است از شرح نهج البلاغة ابن میثم بحرانی با افزوده هائی از شرح ابن ابی الحدید و

با مقدمه‌ای ادبی و کلامی در چهار نهج و با ترجمه فارسی هر بندی . جلد نخستین آن چنانکه در ذریعه (۲ : ۴۳۶) آمده در روز دوشنبه ۴/ع ۱۰۵۳ بانجام رسیده است . در فهرست سپهسار (۲ : ۱۳۱ و ۵۳) تاریخ انجام این شرح ۱۰۳۶ دانسته شده است . نام این کتاب چنانکه از دیباچه نسخه ما بر می آید همانست که یاد کرده شد . سرگذشت گیلانی در ریحانة الادب (۱ : ۳۳۶) و کشف الحجب (ص ۶۹) هست .

آغاز: الحمد لله الذی دل ذاته بذاته و جل عن مغایرة صفاته ... اما بعد فبقول ... نظام الدین احمد الجیلانی لما کان کتاب نهج البلاغة و نمط الفصاحة ... الذی جمعه ... الرضی الموسوی ... محتویا علی مختار کلام ... امیر المؤمنین ... فرایت ان اشرحه شرحا یذلل من الالفاظ صعبه ... مستفیذاً ... من شرح المتکلم ... ابن میثم البحرانی ومن شرح .. عبدالحمید بن ابی الحدید و غیر ذلك من الشراح ... واشترط علی نفسی ان اترجم اولاً کلام ع و کلام ... الرضی .. و اکتب معنی کل لفظه تحته بالفارسیة لیکون نفعه عاماً ثم ابین اللغات ... ثم اشیر الی الاشارات الّتی وقعت فی الکلام الی آیات القرآن والحديث او القصص او الامثال ثم الی حل التراکب وایضاح مقاصده و معانیه ثم الی ذکر التاویل والنقل والتوجیه ان احتاج الیه ونقصد اقتصار شرح المتکلم البحرانی وتلخیصه وتقریره ... وسميته باسرار البراعة وانوار الفصاحة.

انجام : فاصبر وافی البلاء والمصائب فان الله مع الصابرين و هذا آخر الجزء الثانی من شرح نهج البلاغة المسمى بانوار الفصاحة واسرار البراعة و علی الله قصد السبیل وهو حسبی و نعم الوکیل (من شرح خطبة : والله لا یزالون حتی لا یدعوا الله محرماً الا استحلوه ولا عقدوا الاحلوه...)

[۴۵۳ - ج]

بخط نسخ باعنوانهای شنگرف ، ترجمه فارسی زیرسطور بشنگرف و سعلیق که محمدرضای ابی طالب طباطبائی اردستانی جزء ۱ را در بیست روز نوشته و در ۱۲ محرم ۱۲۶۷ با انجام رسانده و جزء دوم را نیز همو نوشته و تاریخ آن را یاد نموده است (۵۰۹۰۳) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد متوالی .

۱۹۴×۱۵۳ - ۲۲×۲۱ س ۱۰/۵×۱۶/۵

الاطلاح

از سید محمد مجاهد (۱۱۸۰ - ۱۲۴۲) است (ف ۱۷۷۸ و ۲۱۳۶) .

[۴۴۶ - ج]

نسخ باعنوانهای شنگرف سده ۱۴، انجام آن: «السعی بین الصفا والمروة واجب... كما يظهر من عبارات الاصحاب» (۵۲۹۴۸) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوای گرد آن تیماج .

۲۹۱×۱۴/۵ - ۲۵×۸ س ۱۴

[۴۴۳ - ج]

نسخ باعنوان و نشان شنگرف که در رجب ۱۲۴۴ نوشته شده است ، انجام آن در مسئله « مفتوح عنوه » چنین است :

« ومنها جواز الاعمار على الامارات واللوازم المفيدة للظن - الى هنا قد وجد ما برز من قلمه الشريف سلمه الله... » (۵۲۹۳۶) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای .

۱۸۷×۱۵۳ - ۲۰×۵ س ۲۵ - ۹/۵×۱۵/۵

الاصول الاربعمائة

ار اصول چهارصد گانه شیعی که در ص ۱۰۸۸ ف دوازده شماره آن را شناخته ایم
پانزده شماره از آنها در این کتابخانه هست :

۱- کتاب درست که در ص ۱۹۸۱ ف از آن و شماره های دیگر این دفتر یاد

کرده ام .

آغاز: قال کان رسول الله ص يتوب الى الله في كل يوم سبعين مرة من غير ذنب (از اینجا است که بگواهی نسخه ما از «کتاب درست» یافت شده است).

انجام : ان يعطى الفطرة عن الراسين والثلاثة الانسان الواحد (تم بالخیر).

(۱ پ - ۷ پ).

۲- کتاب زیدزراذ مانند نسخه دانشگاه (۸ ر - ۱۴ ر).

۳- کتاب عفری مانند نسخه دانشگاه (۱۴ پ - ۱۶ پ).

۴- کتاب عاصم مانند نسخه دانشگاه (۱۷ پ - ۲۷ پ).

۵- کتاب زیدنرسی مانند نسخه دانشگاه (۲۸ پ - ۳۶ پ).

۶- کتاب جعفر حصرمی مانند نسخه دانشگاه (۳۶ پ - ۳۷ پ).

۷- کتاب محمد حصرمی مانند نسخه دانشگاه در آغاز و انجام آن

چنین است: «اسيره عذاب القبر». آخر حديث محمد بن بن المثنى

الحصرمی ویتلووه حديث محمد بن جعفر القرشى فى ۱۳۸ « (۳۸ ر -

۴۳ ر).

۸- کتاب محمد قرشى.

آغاز: حديث محمد بن جعفر القرشى. حدثنا الشيخ ايده الله عن

محمد بن همام عن حميد بن زياد ... قال ادعوا بهذا الدعاء فى الوتر اللهم

املا قلبى ...

انجام : لعن الله من يبغض اهل بيت رسول الله صلى الله عليه و آله

وسلم ... كتبه منصور بن الحسن بن الحسين الآبى فى ذى الحجة سنة

(۳۷۴) اربع وسبعين وثلثمائة من نسخة ابى الحسن محمد بن حسين

(بن) الحسين بن ايوب القمى بالموصل و يتلووه كتاب عبد الملك بن

حكيم وذلك فى ۱۳۷۳ منقول من خط ملا رحيم جامى على ما نسب اليه

(۴۴ ر - ۴۵ پ).

- ۹- کتاب عبدالملك بن حكيم مانند نسخه دانشگاه (۴۶- ۴۷ پ).
- ۱۰- كتاب مثنی بن ولید حنط مانند نسخه دانشگاه (۴۸- ۴۹ پ).
- ۱۱- كتاب خالد سندی مانند نسخه دانشگاه (۴۹ پ - ۵۰ پ).
- ۱۲- كتاب حسين بن عثمان مانند نسخه دانشگاه (۵۱- ۵۳ پ).
- ۱۳- كتاب عبدالله كاھلی مانند نسخه دانشگاه (۵۴- ۵۵ پ).
- ۱۴- كتاب سلام بن عمره خراسانی مانند نسخه دانشگاه (۵۵- ۵۷ پ).
- ۱۵- نوادر علی بن اسباط مانند نسخه دانشگاه (۵۷ پ - ۶۲ پ).
- ۱۶- «خبر فی الملاحم» الشیخ ایدہ الله قال حدثنا ابو القاسم علی بن الحسن البشکری الخراز الکوفی المعروف بابن الطبال فی المحرم سنة ثمانی وعشرین وثلاثمائة من حفظه بالكوفة باب منزله فی موضع يعرف بالقلعة (بالتعلة) فی ظهر السبيع قال مولدی سنة ثلث ومائین ...
این خبر در دنبال نسخه شماره ۹۶۲/۱۳ دانشگاه (ص ۱۰۹۴ ف) هست
و شیخ حر در اثبات الهداة آنرا آورده است (۶۲ پ - ۶۳ ر).
- ۱۷- فی نبذة من ابن الحداد فی مرثیة الحسين ... امر علی قبر الحسين وقل لاعظمه الزکیة ... يقوم مهديکم الثانی ... بدون الجنة (۶۳ پ)
پاره ای از این اشعار در ثواب الاعمال ابن بابویه آمده است.
- ۱۸- كتاب عبدالله بن بحر المعروف بدیات ظریف بن ناصح (۶۴ ر - ۷۲ ر).

آغاز: بسمله. حمدله. من الاصول المعتمدة المشهورة التي كان اليها المرجع وعليها المعول في اعصار ائمتنا بل الى زمان المحمدين الثلاثة كتاب الديات الذي جمعه اصحاب امير المؤمنين ع من فتياه و بعث به امير المؤمنين ع الى امراء ورؤس اجناده وامر به عماله و كان يعرف بكتاب عبدالله بن ابحر. وبكتاب ديات ظريف بن ناصح لان عبدالله بن ابحر يرويه عن آبائه و ظريف ناصح يرويه عن عبدالله بن ابحر... قد كان امير المؤمنين ع يامر عماله بذلك قال افتى ع في كل عظم له مخ فريضة

ستمائة (سخنان نصرالله قزوینی درباره این کتاب و روایات کوتاگون
درباره آن پس این مطالب میآید).

انجام: وقضی ع لها علیه صداقها مثل نساء قومها.

[۱۸۴ - ج]

نسخ شیخ نصرالله قزوینی در ۱۴۰۸، در آغاز و انجام هر شماره ای فوائدی است در باره
سرگذشت راویان همان شماره، لطفعلی بن محمد کاظم در ۱۴۱۵ مالک نسخه بوده است (12033).
کاغذ فرنگی - جلد نیمج سرخ ضربی مقوایی.

۱۵۴۷۲ × ۴۲ - ۱۷ س ۵/۵

أصول الدين

از احمد بن حنبل است و عقاید او است.

آغاز: بسمله. هذا مختصر فی نص کلام الامام ابی عبدالله احمد بن
محمد بن حنبل الشیبانی رحمة الله علیه فیما نقله من اجماع علماء
التابعین باخسان و من بعدهم الی زمانه. علی مسائل مختصرة فی
اصول الدين والسنة والجماعة [و] سبیل الايمان والهداية. قال: اجمع
سبعون رجلا من التابعین وائمة المسلمين وفقهاء الامصار وائمة السلف
الاخيار ان السنة التي توفي عليها رسول الله هي الرضاء بقضاء الله و
التسليم لامره.

انجام: فترك احدهم الكل ضلالة.

[۴۵۱ - ج]

شماره چهارده و فقرات و بهمان خط شماره پیشین آن، ۱۳۸ پ - ۱۴۹ پ، پس ازین تا ۱۴۱ ر
شهری بفارسی و چند حدیث است بفارسی و عراقی.

أصول الدين ومسائل السنة

از محمد بن ادریس شافعی است و عقاید او است و مجسم بودن او از ان پیدا است.

دو بند است : یکی در اصول دین، دیگری پاسخهای که او درباره صفات خداداده است .
آغاز: بسمله . فصول فی اصول الدین علی طریقه اهل السنة والجماعة
 المتبعین فی ذکر الاجماع الذی نقله امام الائمة ابو عبدالله محمد بن
 ادريس الشافعی ... فی مسائل من اصول السنة اخبر بها عن مشايخه
 ورواها وافر بنفسه انه هو ايضا عليها ولا يعدل عنها الى ماسواها . قال
 القول فی السنة التي انا عليها واصحابنا عليها ... اقرار بشهادة ان لا اله
 الا الله ... وسنة رسول الله ص (تمت تمام شد اصول الشافعی رحمه الله)
 بسمله . هذا آخر ما ذكره الامام الشافعی ... من مسائل السنة المجمع
 عليها فی مذهبه فی اسماء الله ... وصفاته القديم ... وقد سئل عن صفات
 الله ... فقال لله تعالى اسماء وصفات .
انجام : وهو السميع البصير .

[۲۵۱ - ج]

شماره سیزده و فتراست و بهمان خط شماره پیشین آن، ۴۴ ۱۴۵ ر- ۱۴۸ پ .

الاصول العملية (رسالة في...)

در این رساله از اصول عملی : برائت و اشتغال با استدلال گفتگو شده است و در
 نجف در دهه نخستین ربیع یکم ۱۳۲۲ بانجام رسیده است .
آغاز: بسمله . القول فی الاصول العملية وهی عبارة عن الوظائف المقررة
 والقواعد المعتمدة التي يستريح المكلف بها عند الحيرة بالاعتماد عليها
 والاستناد اليها في مقام العمل .
انجام : دليل اجتهدی متكفل للحكم الفعلي . هذا آخر ما اردنا
 اثباته في هذا المجال من المسائل المتعلقة بالبرائة والاشتغال وقد وفق
 الله لاجتماع ازهارها ... في التربة الغروية ... في العشر الاول من شهر
 ربیع الاول سنة ۱۳۲۲ من الهجرة النبوية .

[۲۴۹ - ج]

نسخ با عنوانهای شنگرف ، نوشته عباس بن محمد رضای شیرازی کربلائی در دهه سوم رجب ۱۳۳۰
 (52956) .

کاغذ فرنگی - جلده مقوا .

۱۴۰/۵/۱۵×۲۱/۵ - ۱۹۰/۵/۱۵×۹/۵

اصول قراة ابن كثير بروایتی البزى وقنبیل (رسالة فی...)

عماد الدین علی بن عماد الدین علی استرآبادی در این رساله قرائتهای ابن کثیر را بروش شاطبی یاد و روایت بزى وقنبیل آورده است.

آغاز: فی بیان اصول قراة ابن کثیر بروایتی البزى وقنبیل. بسمله.
 الحمد لله رب العالمین... اما فی قول العبد ... عماد الدین علی بن عماد الدین
 الاسترآبادی ان هذه رسالة فی ذکر اصول قراة ابن کثیر بروایتی
 البزى وقنبیل من طریق الشاطبية.
 انجام : و كذلك فی لہی و ہی.

[۲۰۴ - ج]

شماره ششم دفتر است و در ۷۷ پ - ۸۴ پ .

اصول قراة الکسائی (رسالة فی...)

در این رساله از قرائتهای کسائی یاد شده و از عماد الدین علی بن عماد الدین علی استرآبادی است .

آغاز: ذکر اصول قراة الکسائی . بسمله . الحمد لله رب العالمین ...
 اما بعد فهذه رسالة فی ذکر اصول قراة الکسائی بروایتی الدورى و
 ابى الحارث جمعتہ بالتماس من اجابته حتم وقضاء حاجته فرض لازم ...
 وانا العبد ... عماد الدین علی بن عماد الدین علی استرآبادی.
 انجام : کقوله تعالى ومن يفعل ذاك .

[۴۰۴ - ج]

شماره هفتم دفتر است، شیخ احمد بن شهبان در روز ۲۵ ج ۷۴/۴ (= ۱۰۷۴) بخط نسخ آنرا نوشته است، عنوان و نشان شکر ف است، ۴۸ پ - ۸۶ ر.

الاعتقادات (النکت الاعتقادیة)

از شیخ مفید است و نگارنده آنرا بفارسی در آوردم و با متن در تهران ۱۳۲۴ بچاپ رسیده است (ف ۵۳۱).

[۱۵۵ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۹۴، در ۴۱۰۴ پ - ۹۰۴ ر، ناقص است و میرسد تا به «مرید الافعال نفسه وهو المطلوب فان قيل».

الاعتقادات

از ابن بابویه قمی است (ف ۵۲۹) و همین است که شیخ مفید بر آن گزارش دارد.

[۴۰۴ - ج]

شماره دوم دفتر است و بنسخ شمسایین شیخ جمال الدین احمد ایشکانی در ۱۰۷۷/۴، ۶۸۴ پ - ۱۱۱ ر.

الاعتقادات

رسالة کوچکی است از خواجه طوسی (ف ۵۳۱).

[۷۰ - ج]

شماره دوازدهم دفتر است، در ۶۰۰ پ - ۶۱ ر.

اعراب الاجوبة

در این منظومه احکام اعراب اجوبه بیان شده است.

آغاز: بسمله . وصلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه وسلم يقول
 الفقير الى الله سبحانه ابو سعيد فرج بن قاسم بن احمد بن محمد بن احمد بن
 كعب التغلبي المغربي المالكي رحمه الله تعالى .
 خذ حكم اجوبة مع ما يشا كلها
 نظما على جملة منها قد اشتملا
 فيها كلها بعد حمد الله خالقنا
 حمدا يبلغ من رضوانه الاملا
 تمن وارج و سل و اعرض وحض
 و مروانه و ادع و جزم في الجواب حالا

انجام :

هو الصحيح فلا تعدل سواء به
 من عاب قولا ولم يفهمه ما عدلا
 و الحمد لله بدءاً ثم مختتما
 هو الاله الذي ما شاءه فعلا

[۳۵۶ - ج]

شماره سوم و فتراست و بهمان خط شماره پيشين آن، ص ۴۰ پ - ۴۱ پ .

اعراب الجمل

در اين منظومه كه از مجرادی است اعراب و بنای جمل و ظرف بيان شده است .
 آغاز: هذا النظم للشيخ الامام علم الاعلام ابي عبدالله محمد بن محمد بن
 عمران الشهير بالمجرادی رحمه الله تعالى : بسمله .
 حمدت الهی ثم صليت اولا
 على سيد الرسل الكرام ذوى العلا
 و بعد فهناك نبذة من قواعد
 تفيدك اعرابا فحصله تفضلا

وذلك حكم الظرف والجملتين مع

بيان الذى قد جر حيث تنزلا

انجام :

وازواجه و الآل طراً و صحبه

اولو الفضل والاحسان والمجدو العلا

[۴۵۶ - ج]

شماره دوم دفتر است و بهمان گویند خط عثمان بن عبد الله بن جامع در روز پنجشنبه ۱۳۷۸/۱۴/۹، ص ۴۹ ر - ۴۰ پ .

الانضاح

رساله ایست در امامت و از شیخ مفید (ذریعه ۲: ۲۵۹) و در نجف بسال ۱۳۶۸ بچاپ رسیده است.

[۴۵۷ - ج]

شماره یکم دفتر، بخط نسخ ۱۷ ذی حجه ۱۳۶۰، باعنوانها و نشانهای شگرف، ص ۱ پ - ۴۷ پ (۵۵۹۳۳) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی .

۱۱۱ ص ۱۶/۵ × ۲۴ - ۱۸ × ۱۰/۱۶ .

الالفیه

از شهید یکم است و درباره واجبات نماز (ف ۱۷۸۳) .

[۴۴۰ - ج]

شماره سوم دفتر است ، بنسخ حسین سید احمد حلبی حسینی در هزار (ودوینست و سی و پنج) ص ۱۴۱ پ - ۱۴۸ پ .

الانصاف فی الانتصاف لاهل الحق من الاسراف

این کتاب در رد گفتار ابن تیمیه است در نقضی که بر علامه حلی نوشته است
(طوس ۳۲: ۴ ش ۳۶۷ - ف ۶۳۳ - ذریعه ۱۱: ۱۲۲).

آغاز: بسمله . فیجب علی کل عاقل ان یعتقد الیوم و یعمل ما ینجیه
و ینفعه خدا .

انجام : ولنقصر علی هذه الثلاثة البراهین و الکلام فیها فان فیها
کفایة لمن له قلب یرید نجاته نفسه بداریه (الی هنا کتبنا من الکتاب
و تر کنا قليلا منه لم یکن فیہ کثیر فائدة والله الموفق و المعین . . .
والحمد لله اولا و آخراً) .

[۱۳۰ - ج]

بخط نستعلیق ، با عنوانهای سرخ سده ۱۳ ، یادداشتی از عبدالله بن نجم الدین قندهاری قویا
نویسنده نسخه درباره این کتاب در صفحه عنوان هست ، از یادداشت دیگر آلبا نیز برمیآید که نسخه ای
دیگر از این کتاب در مدرسه نواب بوده است ، این نسخه ما از روی نسخه ای که در آغاز افتادگی داشته
است از مقدمه ای که در وصیت است نوشته شده است ، پایان آن هم افتادگی دارد (۱۵۸۶).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي ضربی .
۱۷۳۱۸ × ۲۲ - ۲۱ × ۱۵۰

انموذج العلوم

از جلال الدین محمد دوانی است (ف ۱۵۸ و ۲۶۴).

[۳۰۱ - ج]

شماره سوم دفتر است ، بخط نستعلیق با عنوانها و نشانهای شنگرف که ابوالحسن علی بن ظاهر
استرآبادی در پایان شعبان ۹۴۸ در شهر کاشان آنرا نوشته است ، گ ۱۲۲ پ - ۱۴۸ ر .

[۷۸ - د]

شماره یکم دفتر است ، بخط نسخ با عنوانهای شنگرف ، در ۹۸۹ نوشته شده است ، گ ۱۹ ر - ۴۰ ر .
کاغذ سپاهالی نخودی - جلد تیماج سبزمقوالی تازه .
۱۸۵ × ۱۱ - ۲۰ × ۱۲/۵

انوار الاسرار

بندی درباره صفات شیخ یابیر تصوف در نسخه ۲۵۱ ج ما هست و در پایان آن دارد: «تفسیر انوار الاسرار فی سورة الکهف»، بیست و هفت نیکو در آن بر شمرده شده است، چلبی از چنین کتابی یاد نموده است.

آغاز: هذه العبارة فی مرتبة الشیخ و کماله و بالجمله لابد للشیخ ان

یکون علی اکمل الصفات.

انجام: یهدی الله لنوره من یشاء.

[۴۵۱ - ج]

شماره یازدهم دفتر است، بهمانگونه خط شماره پین آن ۶۷ ر ۷۰ ر.

انوار التنزیل و الاسرار التاویل

تفسیری است از قاضی بیضاوی و در فهرستها شناسانده شده و بارها بیچاپ رسیده است.

[۵۱ - ب]

از سورة بقره تا سورة کهف و جلد نخستین است، بخط نسخ، عنوانها و نشانه‌ها شگرفی، حواشی ریزتر، علی بن محمد صالح بن علی صوفیلی جوان شیر در دیه جاغر او در ۱۱۴۴ نوشته است، نسخه از خاندان میرزا محمد نصیر شیخ الاسلام گنجه در ۱۱۳۶ یا ۱۲۳۹ بهقت «هزار» خریده شده و در ۱۲۹۷ قعده ۱۲۵۲ به قران خریده شده و اسماعیل حسینی در ۱۲۶۲ بدو تومان آنرا خریده است (48366).

کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد مقوا.

۲۴۸۸×۲۰۴۲/۵ - ۲۴۲×۱۴/۵

[۷۸ - ب]

از کهف تا پایان، بخط نسخ، نشان و عنوان شگرفی، سده ۱۱، نسخه در ۱۱۶۶ از آن شیخ عبدالله بن شیخ اسمعیل عدیلانی شافعی علوانی بوده است، حواشی دارد (48367).

کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

۴۱۵×۴۰ - ۲۴۲×۲۰

[۳۰ - ج]

از نیمه‌های سوره مریم تا پایان ، نسخ حسن بن یوسف بن احمد بحرانی ، با عنوان و نشان شنگرف
از سده ۹۱ ، حواشی هم دارد ، وقف مدرسه مهدعلیا در روز پنجشنبه ۱۸/۱۴۷۴ (۹۳۴۹) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى .
۰۱۷×۸س۲۰ - ۴۵×۱۴س۴۴۱

[۳۱ - ج]

شماره دوم دفتر است ، و از تفسیر سوره نباء است تا پایان کتاب ، بخط نستعلیق ، با عنوان و نشان
شنگرف ، از سده ۱۰ در سپاهان و بخط همان لطف‌الهرازی نویسنده شماره یک همین دفتر ، ۳۱ پ -
۶۰ پ ، در ۶۲ ر و پ حاشیه ایست فلسفی .

انوارالریاض

از سید محمد بن عبدالصمد حسینی شهشهانی سپاهانی (۱۲۸۷م) است و حاشیه
است بر ریاض المسائل سید علی طباطبائی استاد او در شش مجلد . این دانشمند از
شاگردان ملا محمد ابراهیم کلباسی و سید محمد مجاهد و استاد فاضل اردکانی و میرزا
محمد حسن شیرازی و سید محمد باقر خوانساری بوده است .
(ریحانة الادب ۲: ۳۶۴ - فوائد رضویه ۲: ۵۵۰ - ذریعه ۲: ۴۲۷ و ۱: ۱۰۱) .

[۳۲ - ب]

این نسخه دو جلد و از آغاز است تا مبحث جماعت و چنین است :
آغاز : بسم الله . نحمدك اللهم على ما شرحت لنا صدورنا بریاض المسائل شرحا کبیرا
انجام : قوله على اختلاف ای بناء التردید... و تعلق الاختلاف بالتفصیل
نسخه بنسخ و با عنوان و نشان شنگرف است و پس از مرص مؤلف نوشته شده است (۴۳۰۳۸) .
کاغذ فرنگی سفید آهارمهره - جلد تیماج سرخ ضربی مقوای .
۰۱۹×۹س۴۵ - ۴۱×۲۱س۴۵۴

انوارالملکوت فی شرح الیاقوت

شرحی است از علامه حلّی بر الیاقوت نوبختی (ف ۵۴۰ - ذریعه ۲: ۴۴۴ - چاپ
دانشگاه در ۱۳۳۸ خ) .

[۱۴۶ - ج]

شماره دوم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن و تاریخ تألیف در آن نیامده است. ۱۴۲ پ - ۲۱۴ ر.

ابضاح الفوائد فی شرح اشکالات القواعد

از فخر المحققین محمد حلی (۶۸۲ - ۷۷۱) پسر علامه حلی است و شرح بر قواعد الاحکام او (ف ۱۷۸۵ - ذریعه ۴۹۶:۲).

[۶۹ - ب]

این نسخه از آغاز است تا انجام ولی تاریخ تألیف ندارد و عبد الواحد بن عبد الحمید دولت آبادی برای مفتی ماحی صدقه بن احمد معروف به قابلوی در شب شنبه دوم سال فلان نسخه‌ای نوشته و سپس غلام علی هندی در روز شنبه ۱ ذی قعدة ۱۲۴۴ نسخه ما را از روی آن بخط نسخ باعنوانها و نشانهای شنغرف نوشته است و تاریخ انجام مجلد نخستین (آغاز - وصیه) روز دوشنبه ۱۴ صفر ۱۲۴۴ است از همین هندی و تاریخ تألیف در آن نیامده است و از نکاح تا تنق در این نسخه نیست. مالک رضاقلی بن حسن در ۱۴۰۲ (مهر) و محمد بن حضر مهر مورخ ۱۳۴۲ که می‌نویسد جلد دوم آن به ۱۴۱۵ بیت میرسد (48321). کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى متوا.

۴۱×۴۴ ص ۲۹۱ - ۴۷ و ۴۹ س ۱۶×۱۴ و ۴۴/۵×۱۱ و ۴۱/۵.

[۴ - ج]

این نسخه از نکاح است تا پایان و تاریخ تألیف در پایان میراث پایان کتاب آمده است و بنسخ است باعنوانهای شنغرف و حسین بن محمد بن الحسن الجوبائی العاملى در پین روز دوشنبه چهار رور گذشته از ذی قعدة ۸۰۳ آرا پایان رساند و تاریخ تحریر میراث لیمة روز پنجشنبه از روز گذشته از سوال ۸۰۲ است (10555).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

۴۸۹ ص ۱۸×۵۶ - ۴۴ و ۴۶ س ۱۲/۵×۲۱.

بحار الانوار الجامعة لدرر اخبار الائمة الاطهار

از مجلسی دوم است و در فهرستها شباهانده شده است (ف ۱۱۳۳).

[۴۵۰-ج]

این نسخه جلد ۱۷ و بنام «الروضة فی المواعظ و الحكم و الخطب» خوانده می‌شود و درست مانند نسخه شماره ۵۶۰ دانشگاه است (ف ۱۱۶۴) بنسخ است باعنوانها و نشانهای شنگرفی و در روز سه شنبه ۱۳ ذی قعدة ۱۳۹۴ نوشته شده است ، فهرست مطالب در آغاز هست (۵۳۵۰۷).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی.

۰۱۵/۵×۹س۳۱ - ۴۱×۱۵/۵س۴۹۷

بشرى الوصول الى اسرار علم الاصول

از محمد حسن بن عبدالله مامقانی است (ف ۱۶۶۱ و ۲۶۲۲).

[۱۰۴-ج]

این نسخه جزء پنجم است و برابر است با نسخه شماره ۱۴۹۷ دانشگاه ، بخط نسخ با عنوانهای شنگرفی در متن و هامش و با نشانهای شنگرفی از سده ۱۴ و بخط مهدی قلی است ، حاج محمد حسین نسخه را از سید حسن استرآبادی بیهای ۱۴ فران در ۲۴ شعبان ۱۴۰۶ خریده است .

کاغذ فرنگی - جلد قهوه‌ای ضربی متوالی.

۰۱۵/۵×۸س۴۵ - ۲۲×۱۵/۵س۴۲۱

بغية الالباء من معجم الادباء

گزیده ایست از معجم الالباء یا قوت حموی و بترتیب حروف تهجی سرگذشت دانشمندان در آن آمده است .

آغاز: بسم الله المبدی الخلق ومعیده ومعطى الرشد ومفیده...
و بعد فانی تاملت کتاب معجم الادبا الذى الفه ابو عبدالله یا قوت بن عبدالله الرومى نسبة الحموى مولداً البغدادی منشأ الحلی وفاة...
فأثرت ان اختار مما يشتمل علیه... وقصدت ان يكون مدخلا الى الكتاب المذكور... وقد اختصرت هذا الكتاب... وجعلته كالتذكرة
لی اراجعه... وسميته بغية الالباء من معجم الادباء.

انجام : واشكوهوما منك كنت لقيتها . هذا آخر الجزء الاول من

کتاب بغیة الالباء المختصر من معجم الادباء و يتلوه الثانی احمد بن
یحیی بن علی فی شهر ربیع الآخر سنة ۱۲۸۵.

[۱۴۷-ج]

نسخ مسیح کمره‌ای درع ۱۲۸۵/۴، عنوانها شگرف است، اعتضاد السلطنة در ۱۲۸۵ مالک آن بوده
است (49437) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضریبی مقوایی.

۱۴/۵×۷/۵س۱۸ - ۲۲×۱۴/۵س۶۸

بغیة الطالب فی معرفة المفروض و الواجب

در دو مطلب است : اصول دین ، فروع دین ؛ رساله عملی است از شیخ جعفر بن
شیخ خضر جناحی نجفی (م ۱۲۲۷) و شیخ حسن پسر شیخ اکبر برای آن تکمله‌ای در
روزه و اعتکاف نوشته است (ذریعه ۳: ۱۳۳).

آغاز: بسم الله الذي اسس قواعد الاحكام ورفع دعائم الاسلام...
و بعد فقد سألني جمع من الاتقياء... ان اكتب لهم رسالة محتوية
على اصول الواجبات... و سميتها بغية الطالب في معرفة المفروض و
الواجب و قدرتها على مطلبين.

انجام : قبل التسبيح او بعده والله ولي التوفيق.

[۴۴۰-ج]

شماره یکم دفتر است ، بخط نسخ حسین بن احمد بن سلیمان حسینی حلبی مالک نسخه درجاست
روز پنجشنبه جمادی یکم ۱۴۴۵ ، شیخ موسی پسر مؤلف باین نسخه تگریسته و در هر کجا در فتوای پدر
مخالفت داشت نشان داد و در پایان بخط خود این نکته را نوشت ، ۳ پ ۱ - ۶۴ ر (53001).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۱۴×۱۵س۱۴ - ۲۱×۱۵س۱۴

[۶۱-د]

شماره یکم دفتر است، بخط نسخ سده ۱۴، ۳ پ ۵۹، حواشی دارد، بانسخه شیخ اسدالله
مقابل شده است (53038).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۶×۱۱س۱۴۵ - ۱۶/۵×۷/۵س۱۷

بناء المقالة الفاطمية في نقض الرسالة العثمانية (کتاب...)

از ابو عثمان عمرو بن بحر جاحظ (۱۵۰ - ۲۵۵) دانشمند معتزلی کتابی بنام «کتاب العثمانية» بیاورده که در آن از سخنان شیعیان خرده گرفته است. مسعودی در مروج الذهب (۳: ۲۵۳) و ابن ندیم در فهرست بهمین نام (بخش چاپ نشده آن از نسخه چستربیتی) و ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه (۳: ۲۵۳) از آن یاد کرده اند، همین کتاب در مصر بسال ۱۳۷۴/۱۹۵۵ بچاپ رسیده است.

ابو جعفر محمد بن عبدالله اسکافی سمرقندی (م ۲۴۰) در زمان زندگی جاحظ در برابر آن کتاب نقض العثمانیه نوشته است و بندهائی از این نقض را ابن ابی الحدید آورده است. ابن ندیم در سرگذشت اسکافی از این کتاب یاد نمود و لی از کتاب «فضائل علی» او یاد کرده است. سید مرتضی در امالی (۱: ۱۹۴) از عثمانیه یاد نکرده است و در شافی او و تلخیص طوسی از آن هم یادی از آن ندیده ام که شده باشد. خود جاحظ در حیوان (۱: ۱۱) و در کتاب المعرفة (ص ۲۶۱) از آن یاد کرده است. این هم گفته شود که ابن ندیم گذشته از «کتاب العثمانیه» از «کتاب الرد علی العثمانیه» همو نیز یاد نمود. پس میتوان گفت که جاحظ بروشی که در تألیفات خود داشته و برای خوشایند هر گروهی کتاب می نوشته است بسودر افضیان از همین کتاب در آن کتاب دوم خود خرده گرفته است با اینکه از نقضی که اسکافی بر عثمانیه او نوشته چندان خوشش نیامده است. شیخ مفید بغدادی شیعی «کتاب الرد علی العثمانیه للجاحظ» دارد (نجاشی ص ۲۸۴ - ذریعه ۱۰: ۱۹۲ - فوائد رضویه) ابی احوص مصری متکلم (معالم ص ۱۲۷ - ذریعه ۱۰: ۲۱۱) هم «الرد علی العثمانیه» دارد.

ابن طاوس جمال الدین ابو الفضائل احمد بن موسی بن جعفر بن الطاوس فاطمی حسنی حلی فقیه اصولی ادیب (م ۶۷۳) در نقض همین کتاب عثمانیه جاحظ «کتاب بناء المقالة الفاطمية في نقض الرسالة العثمانية» نوشته و حسن بن علی بن داود آنرا نزدش خوانده و او بدو اجازه قرائت داده است. ابن داود نسخه ای از آن برای خود در شوال ۶۶۵ نوشته است. همین نسخه است که در کتابخانه مشهد نجف بوده و اکنون

در مکتبه‌الاقواف بغداد ش ۶۷۷۷ (فهرست سعداطلس ص ۱۲۵) هست و يك صفحه از آغاز و سه صفحه از پایان آن افتاده و خط حاجی نوری مورخ ۱۳۰۸ در صفحه عنوان آن هست (فیلم ش ۹۷۶ دانشگاه). حسین خادم کتابدار آنجا در محرم ۱۰۹۱ نسخه‌ای از روی آن نوشته است. ابن طاووس آنرا «رساله عثمانیه» و «کتاب عثمانیه» خوانده است. او پاره‌هایی از کتاب جاحظ آنهم گاهی با عبارتی دیگر پس از «قال» و «زعم» آورده ورد نموده و بدو دشنام داده است.

ابن داود در رجال خود (ش ۳/۱۰۴۴ دانشگاه گ ۴۷ پ) سر گذشت استاد را چنین آورده است:

احمد بن موسی بن جعفر بن محمد بن احمد بن محمد بن احمد بن محمد بن محمد بن الطاوس العلوی الحسنى سيدنا الطاهر الامام المعظم فقيه اهل البيت جمال الدين ابو الفضائل مات سنة ثلث وسبعين وستمائة مصنف مجتهد كان اورع فضلاء زمانه قرأت عليه اكثر البشرى والملاذ وغير ذلك من تصانيفه و اجازلى جميع تصانيفه و رواياته و كان شاعراً مصقاً بليغاً منسياً مجيداً. من تصانيفه كتاب بشرى المحققين فى الفقه ست مجلدات، كتاب الملاذ فى الفقه اربع مجلدات، كتاب الكر مجلد، كتاب السهم السريع فى تحليل المبايعه مع القرض مجلد، كتاب الفوائد العدة فى اصول الفقه مجلد، كتاب الثاقب المسخر على نقض المشجر (۱) فى اصول الدين، كتاب الروح نقضاً على ابن ابي الحديد، كتاب شواهد القران مجلدان، كتاب بناء المقالة العلوية فى نقض الرسالة العثمانية مجلد، كتاب المسائل فى اصول الدين مجلد، كتاب عين العبرة فى غبن العترة مجلد، كتاب زهرة الرياض فى المواعظ مجلد، كتاب الاختيار فى ادعية الليل والنهار مجلد، كتاب الازهار فى شرح لامية مهيار مجلدان، كتاب عمل اليوم والليلة مجلد، وله كتب غير ذلك تمام اثنين وثمانين مجلداً من احسن التصانيف و احقها، و حقق الرجال والرواية والتفسير تحقيقاً لازيد عليه. ربانى و علمنى واحسن الى. واكثر فوائد هذا الكتاب ونكته من اشاراته وتحقيقه، جزاه الله عنى افضل جزاء المحسنين. در امل الآمل عاملى (ص ۴۲۱) ولؤلؤتى البحرين بحرانى (چاپ سنگى) ومنهج المقال

استرآبادی (ص ۴۸) و منهج المقال ابوعلی کربلایی (چاپ سنگی) و تنقیح المقال مامقانی (۹۷:۱) در سرگذشت او همه از ابن داود گرفتند و از این کتاب بهمین یاد کردند. نوری در مستدرک الوسائل (۳: ۴۶۶) سرگذشت او را آورد و گفت که نسخه اصل خط ابن داود نزد من است درست همان نسخه ای که از آن خزانه غری (نجف) باید باشد. این نسخه را بنوشته تهرانی در ذریعه (۳: ۱۵۰) فرزندش بتهران آورده بود. تهرانی از نسخه دیگری هم یاد میکند که در ۱۳۳۶ نوشته شده و از آغاز افتادگی داشت و در مکتبه سماوی در مسجد مرجان بغداد بوده است. قمی چنانکه در فوائد رضویه (ص ۳۹) نوشته است نسخه اصل نوری را نزدش دیده است. او در کنی و القاب (۳۲۹:۱) هم بنقل از مستدرک نوری از این کتاب نام برده و در هدیه الاحباب (ص ۷۲) از آن بنام نقض عثمانیه یاد کرده است.

کنتوری در کشف الحجب (ص ۸۸) از این کتاب نام برده ولی گویا آن را ندیده است. عاملی در اعیان الشیعه (۱۰: ۲۷۶ - ۲۸۵) از این کتاب بهمین نام معروف یاد کرده و از نسخه محمد رضای شبیبی و از نسخه دیگری که در کرمانشاه بوده و از روی نسخه اصل ابن داود نوشته شده است (گویا همین نسخه ما) نام برده است. پاره ای از آغاز و انجام کتاب در مستدرک و اعیان الشیعه آمده است. اردبیلی در جامع الرواة (۱: ۷۲) و شوشتری در مقایس (۱۶) و خوانساری در روضات (ص ۱۹) و شفیع در روضه بهیه (چاپ سنگی) در سرگذشت ابن طاوس از این کتاب یاد نکرده اند. مجلسی در بحار (۱: ۱۳) میگوید که کتابهای پسران طاوس همه آنها معروف است و از یکیک آنها نام نبرده است.

ابن طاوس در آغاز این کتاب می نویسد: «انه عرض لی مع صاحب الرسالة نوع کلفة قد لا یحصل مثلها لنقض نقض کتاب المشجر مع عظاماء المعتزلة کالجائی و اعیان من جماعته و ابی الحسین البصری فی الرد علی السید المرتضی و هو الحاذق المبرز فی صناعته»، چنانکه در نوشته ابن داود دیده ایم او را کتابی است بنام «الثاقب المسحر علی نقض المشجر فی اصول الدین» (نیز ذریعه ۵: ۵) و این مشجر گویا از ابی علی محمد بن عبد الوهاب جبائی (م ۳۰۳) باشد چنانکه مامقانی احتمال داده است.

آغاز: وجدت على ظهر «كتاب البناء» مكتوبا بخط ابن داود رحمه الله تعالى ماصورته: صورة ما وجدته مسطورا في نسخة مولانا الامام المصنف النافض ارام الله علاه: كتاب بناء المقالة الفاطمية في نقض الرسالة العثمانية لابي عثمان عمرو بن بحر الجاحظ نقضها العبد الفقير الى الله احمد بن طاوس رحمه الله بعد العمر الطويل والعيش الرغيد بمحمد وآله الطاهرين .
وقد غاله من حادث الدهر غائل

يهدم من شم الرواسى القواعد
تباعدايام الشباب و حسبها
عقلا و احداث تحد المقاصدا
ولكن اقلام الوفاء و طرسه
يبثان من سر الثناء الفرايدا
فرائد اطراها الكتاب و نصها
تقلد اجياد الوضى المحامدا
فمن سامها من بعد بيغى مديحها
اقامت لمن ييغى مداها المراصدا
على انه المصدر لا بدنا فشا
وان لم يشدر كنا ولم بين هامدا
ابى الفلك الاعلى الاثير نبالة
ولو بالغ المنطيق للمدح ناصدا
وكم غير ها من اسهم قذفت بها
يمين ابن موسى ابجرا و طرائدا
فلا وادج ياسوه طب مهذب
ولو فتن الطب الخبير المكايذا
عوايد منافى اللقاء نعدھا
لمن ضل عن سمت المحجة حائدا

و طوراً باطراف الرعاع سديده

وان لم تكن اصمى اليراع المجاسدا

كتاب بناء المقالة في نقض الرسالة العثمانية نقضها السيد الامام العلامة
الفاضل الورع شيخ فقهاء الاسلام شمس علماء الانام انموذج السلف
الصالح عين اعيان الافاضل فخر السادة علم الهدى ركن الطائفة الحسين
النسيب ذى الحسين و النسيبين نور العراق ابو الفضائل جمال الدين
فخر الملة احمد بن موسى بن جعفر بن الطاوس ضاعف الله اجاله.

بسم الله الرحمن الرحيم

النازل على الخواطف با كف الشوارق ، و اشهد ان لا اله الا الله شهادة
يفتح بنائها ابواب المغالتي ، و يشرح بيانها نجات المصدق الموافق ،
واشهد ان محمداً بن عبد الله رسوله انبل الخلايق ، وان امير المؤمنين
على ابن ابي طالب تلو في السوابق ، وشرف الخلايق ، وان حبه برهان
الانساب اللواحق ، وان اوليائه من طيئته مما جده السواحق ، وان اعداءه
خلفاء مداحض المزاق ، اخدان البوائق ، بالاثر الصادق ، عن اشرف
ناطق ، صلى الله عليه وعلى آله صلوة يسفر فجرها عن الدوام المترادف
المتتابع المتلاحق .

وبعد فان ابا عثمان الجاحظ صنف كتابه المسمى بالرسالة العثمانية ،
ابتداه غير حامد لاله البرية ، ولا معترف له بالربانية ، ولا شاهد لنبيه
بالرسالة الجليلة ، ولا لاله واصحابه بالمرتبة العلمية ، شارداً في بيداء
هواه ، سامداً في ظلمات عماء ، زعم مخلصاً شرف امير المؤمنين ،
صلوات الله عليه بكلمات سردها ، ولقطات زعم انه شهدها ، راداً على
نفسه في تقريرات مناقب مولانا امير المؤمنين صلوات الله عليه ، سددها
ومجدها هازل في مقام جاد جاهل في نظام استعداد ، ماداً في الاول باعه
القصير الى اعناق الكواكب ، و ذراعه الكسير الى النجوم الثواقب

ولا غالب وقد بذت مفاخرنا
 سوابق الجرد للعلیاء تستبق
 او اصر حلفت فی الجواخمصها
 و بعد هاشیم للشهب تعتنق
 ابت مفاخرة الامثال لامثل
 لنا مدان له روح العلی خلق
 فكیف یمضمنا فرع لغير علی
 ولا فروع لها مجد سماورق
 یری زخارفه خطفا لمتنع
 كظامیء عاله فیء ظمئه غرق
 فشام منها بروقا لا یخالفها
 نصر ویكشف عن دیجورها الفلق
 کیما یعد بلیغا حد مالسن
 والشمس فی الجولا یقتالها الغسق
 فتنا بسود دنا الغایات وایتلفت
 بدورنا فی سماء الفخر تمسق
 فلا بلیغ له فی هضمنا طمع
 ولا فصیح یحلی جیده الملق
 وقد كانت هذه الرسالة وصلت الی قبل هذه الاوقات، وصدفتنی عن الایراد
 علیها حواجز المعارضات، وانشدت بلسان المعتذر عن دحضها
 وتقضها صورة هذه الابیات بعد کلمات .
 وبعد فلو نصت کتابی محرب
 وبی رمق نصت الیه الکتاب
 ولكن رمی عن قوسه مترفها
 وقد قیدتني بالقصور النوائب

على انه عار على البدر كاملا
 بهيجته تخفى النجوم الثواقب
 اذا احتج يبغي رفعة عن مدى الدجى
 وقد سترت وجه النجوم الغياهب
 وعار على مجد اليراع اذا ابتري
 يدافع عن تفخيمه و يحارب
 تبين سيجلو الدهر نجمى مشرقا
 اذا صافت كف التراب الترائب
 وقال لسان حار فى القول من لها
 وتطرى اذا جن الظلام الكواكب
 وبعد ذلك احضر الولد عبد الكريم ابقاه الله النسخة بعينها وشرع يقرأ
 على شيئا منها فاجع منى نارا اخمدتها الحوايل ، وعيون قول اخمدتها
 القواطع . العوازل
 عزائم منالايموخ اضطر امها
 اذا البغى سلت للقاء مضاربه
 نجلى بها من كل خطب ظلامه
 ويشقى بها نجد نجيب نحاربه
 فكيف اذا لم نلق خصما تهزه
 عزائم فى اقصى الحضيض كواكب
 هذا وان كانت جدود المزاج منوطة بالكلال ، وفجاج الفراغ مر بوطه
 بحرج المجال ؛ لكن الصانع اذا اهتم كاد يجعل آثاره فى اعضاء مهجته ،
 وزايل الاغضاء عن رحمة نقييته ، وبذلك المواد الضعيفة قد عزمت على
 رمى عمرو بنبال الصواب ، وان كان بناوه ملتحفا لذاته بالخراب ،
 فليس للراد عليه فضيلة استنباط عيون الالباب ، بل العاجز مشكور على
 النهوض الى مبارزة ضعيف الذباب .

فاقول انه عرض لى مع صاحب الرسالة نوع كلفة قد لا يحصل مثاها
لنقض نقض كتاب المشجر مع عظماء المعتزلة كالجبائى واعيان من
جماعته و ابى الحسين البصرى فى الرد على السيد المرتضى و هو
الحاذق المبرز فى صناعته ، اذهاتيك المباحث يجتمع بها العقل ،
فيصادمها صدام الكتاب ، و يصارمها صرام فوارس المقائب ، و هذه
المباحث مهيئة ، فان اهملها الباحث استظهرت عليه ، و ان صمد لها
راهادون العزم الناهض ، فيما بقصد اليه تهوين منعت منه الحكمة
والاعتبار ، واستعداديخالطه التصغير والاحتقار ، فالقرحة معه اذن بين
متجاوزين ضدين ، و متداعبين حريين ، وذاك مادة العناء ، و جادة
الشقاء .

وليس العلى فى منهل لذشربه

ولكن بتنويج الجباه المتاعبا

مزايا لها فى الهاشميين منزل

يجاوز معناها النجوم الثواقبا

اذا ما امتطى بطن اليراع اكفهم

كفى غربه سمر القنا والقواضبا

واقول انك اذا تأملت تقرير قواعد كتاب الجاحظ ، رايته مبنيًا على
الباطل ، اذسمى فرقة بالعثمانية ، ثم جعل ينطق بغير الصواب عنها ،
ملقحا الفتن بينها و بين الفرقة الامامية ، متعديا قواعد الجهورية ،
شرع يقرر اسلام ابى بكر و تقديمه على اسلام امير المؤمنين صلوات الله
عليه ، اذ كان اسلام على عليه السلم لا عبرة به لصغره ، و ان كان اول
هذا ظاهر فى كلامه ، وسوف انازله انشاء الله فى ورده و صدره ، مقدما على
ذلك ابياتا تليق بهذه المقامات ، وتلتحق بها التحاق النجوم بالسموات
فاقول :

ابونا فتى لا يرهب الموت مقبلا
تعارضه منه الخطوب الرواصد
وطيس وغي الهيجاء يسجره القنا
ليوقف حقن الحق والحق راقدا
اذ اظمت بيض بكف مدجج
سقاها وحلت بعد ذاك السواعد
فقفر ربي الدفعا ريان قايض
يظلمه ثوب من الارض صاعد
فاعجب بنهر فوقه الترب سائر
بكف فتى تهدي اليه الفرايد
كما يتجافله الجسود نقاصة
وتد نواله بالغرام المحامد
كما عدت الاخلاق منه دعاية
وفى الحرب عباس له الموت ساجد
كما يتغشاه المنون اذا غدا
يخاطب عز الله و الليل هامد
ويعتق البيض الرفاق فكاهة
كان شفار المشرفى الخرايد
وكم لامير المؤمنين مناقبا
علت وغلت لا يطيبها المكاييد

كتبت هذا الكتاب المعروف بكتاب «بناء المقالة الفاطمية في نقض
الرسالة العثمانية» لابي عثمان عمرو بن بحر الجاحظ من نسخة صحيحة
جيدة مقروءة على المصنف رحمه الله تعالى وفي ظهرها اجازة من رحمه الله
بخطه للقارى ماصورتها :

قر اعلی هذا «كتاب البناء» من تصنيفی، الولد العالم الاديب التقى

رمیت ابا عثمان نفسک ضلة
 بسهم متى یرشق بذقک المتالفا
 ترید انتقاصا للنجوم ترفعت
 بعزم تخوم تبتغى النجم خاطفا
 ذلت وغرتک الدنى غیر ناصح
 لنفسک للکأس الوبیئة راشفا
 بکف لها من هاشم اى معصم
 یفل بها يوم الزحام المزاحفا
 اذا قصدت منها البیان مغاورا
 غدا عن مه عن مازم الحرب صادفا
 فلائمة یحمى الشرید و قد جرى
 طریدا یضم الختف منه المعاطفا
 موافق لم یدرس على الدهر رسمها
 هزمننا بها يوم اللقاء المواقفا
انجام : و شرع فی الطعن على الانبیاء ، و قد ذکرنا عند ذلک ما یلیق
 من الانباء ، ولو ان هذا الشیخ ذکر مباح خیار اصحاب ، من دون
 التحرض بالقرباء اللباب ، حرم الطعن على تقریراته ، و القصد بالتهویش
 لتعلقاته ، فلیعتبر العاقل ما قلناه ، و لیعرف انا بما حررناه ، و حکیناه
 عن لسان الجارودية و سطرناه .
 نصرنا فتی انصاره فی حیاطة
 من الزیغ قول المرسل الحق شاهد
 فتی قلد الاسلام سمط فخاره
 ولولاه اضحی رکنه و هو ما ید
 فلا مهتد الا علیه معاجه
 ولا راشد الا لمسعاه حامد

حسن بن علی بن داود احسن الله عاقبته و شرف خاتمه و اذنت له فی روايته عنی، و کتب العبد الفقیر الی الله تعالی احمد بن طاوس حامداً لله ومصلياً علی رسوله و الطاهرين من عترته و المهديين من ذريته .
هذا آخر الاجازه ، و هذه النسخة المذكورة هی من جملة الكتب الموقوفة علی الحضرة الشریفة الغروية ، صلوات الله علی مشرفها و هی بخط ابن داود المذكور و هو ، رحمه الله ، قد کتب فی آخر هذا الكتاب ماصورته :

« نجزت الرسالة و الحمد لله علی نعمه و صلواته علی سيدنا محمد النبی و آله الطاهرين ، کتبه العبد الفقیر الی الله تعالی حسن بن علی بن داود ربیب صدقات مولانا المصنف ضاعف الله مجده و امتعه الله بطول حیوته و صلواته علی سيدنا محمد النبی و آله و سلامه ، و کان نسخ الكتاب فی شوال من سنة خمس و ستين و ستمائة .
هذا آخر خط ابن داود رحمه الله تعالی و رضی عنه ، و انا الفقیر الی الله الدائم الغفار الغنی حسین الخادم الكتابدار فی الغری فی شهر محرم الحرام سنة ۱۰۹۱ حامداً و مصلياً ، و الحمد لله وحده .
وجدت فی آخر هذه النسخة المذكورة التي هی بخط ابن داود رحمه الله مکتوباً بخط دقيق ماصورته :

هذه الابيات کتبها اصغر عباد الله تعالی محمد بن الحسن بن محمد بن علجة الی سیده و مولاه و والده عز الدين عز نصره و جعلت فداءه لما وصلت من الاردن و المعظم فی خدمة سیدی و مولای و اخی شرف الدين جعلنی من کل سوء فداء علی يد قاصد يبشر سیدی و اخوتي بالوصول الی منزل السلامة و العافية فی شعبان المبارك سنة اربع و ثمانين و ستمائة حامداً لله تعالی و مصلياً علی رسوله و الطاهرين من عترته ، غفر الله له و لوالديه و لاسلافه من المسلمين و المسلمات و المؤمنین و المؤمنات برحمته و منه ، و الابيات هذه :

لله الاما الاقى شوقاً الى ارض العراق
 وعظيم وجد ينقضى عمر التفرق وهو باقى
 شت عن الزوراء بى دار فروجى فى السباق
 فارقتها بقضى الزمان فبدر لهوى فى محاق
 لو لم اعداها مسرعا لفضيت من عظم اشتياق
 لما وصلنا ارضها وغدت تبشر فى رفاقى
 وشملت من ارض العراق نسيم لذات التلاق
 ايقنت لى ولمن احب بجمع شمل و اتفاق
 فضحكك من طيب اللفا كما بكيت من الفراق
 ووجدت ايضا فى آخر النسخة المذكورة التى هى بخط ابن داود رحمه الله
 تعالى مكتوبا ماصورته :
 وجدت على نسخة مولاي المصنف جمال الدنيا والدين اعز الله الاسلام
 والمسلمين ببقائه صورة هذا النثر والنظم :
 اقول وقد رايت ان انشد فى مقابلة شىء مما تضمنته مقاصد ابى عثمان
 مايرد عليه ورود السيل الرفيع الغيطان.
 ومن عجب ان يهزأ الليل بالضجى
 و يهزأ بالاسد العضاب الفراعل
 ويسطو على البيض الرفاق ثمانية
 ويعلو على الراس الرفيع الاسافل
 ويسمو على حال من المجد عاطل
 ويبغى المدى الاسمى العلى الاراذل
 وينوى نزال الاضبط النجد صافر
 و يزرى بسحبان البلاغة باقل
 ويبغى مزايا غاية السبق مقعد
 وقد قيدته بالصغار السلاسل

غرائب لايفك للدهر شيمة
 فسيان فيها آخر و اوایل
 و للشهب الشم الزواهر مجدها
 و ان جهلت تبغى مداها الجنادل
 عدتك امير المؤمنين نقايس
 و جزت المدى تنحط عنك الكوامل
 غلافيك غال و انزوى منك ساقط
 فسمتهما عن منهج الحق مايل
 فاعجب فقال سارقى تيد غيه
 و قال رمت به الضلال المجاهل
 ويغنيك مدح الاى عن كل مدحة
 مناقب يتلوها خبير و جاهل
 ومقت لمن يكسو القلائد مقته
 اذا العرش لاتدنو اليه النوازل
 و يغرى بارباب الكمالمقلد
 حلى المجد لاخال من المجدعاطل
 و وجدت ايضا فى آخر الكتاب المشار اليه مكتوبا بخط ابن داود ره مكتوبا
 ماهذا صورته :
 و رايت فى اواخر الكتاب المشار اليه بخط مولانا الامام المصنف ضاعف
 الله اجلاله و ادام ايامه ماصورته :
 و سطرت خلف جزارة جعلتها منذ زمن فى مطاوى كتاب البجا حظ معتذرا
 عن الايراد عليه والقصد بالرد اليه.
 ولم بعدنا التوفيق بعد ولم تحم (۱)
 وصلنا باطراف اليراع القواطع

لله الا ما الاقى	شوقاً الى ارض العراق
وعظيم وجد ينقضى	عمر التفرق وهو باقى
شت عن الزوراء بى	دار فروحى فى السباق
فارقتها بقضى الزمان	فبدر لهوى فى محاق
لو لم اعداها مسرعا	لقضيت من عظم اشتياق
لما وصلنا ارضها	وغدت تبشر فى رفاقى
وشممت من ارض العراق	نسيم لذات التلاق
ايقنت لى ولمن احب	بجمع شمل و اتفاق
فضحكتم من طيب اللقا	كما يكيت من الفراق

ووجدت ايضا فى آخر النسخة المذكورة التى هى بخط ابن داود رحمه الله تعالى مكتوبا ماصورته :

وجدت على نسخة مولاي المصنف جمال الدنيا والدين اعز الله الاسلام والمسلمين ببقائه صورة هذا النثر والنظم :

اقول وقد رايت ان انشد فى مقابلة شىء مما تضمنته مقاصد ابى عثمان مايرد عليه ورود السيل الرفيع الغيطان.

ومن عجب ان يهزأ الليل بالضحى

و يهزأ بالاسد العضاب الفراعيل

ويسطو على البيض الرفاق ثمامة

ويعلو على الراس الرفيع الاسافل

ويسمو على حال من المجد عاطل

و يبغي المدى الاسمى العلى الاراذل

وينوى نزال الاضبط النجد صافر

و يزرى بسحبان البلاغة باقل

و يبغي مزايا غاية السبق مقعد

و قد قيدته بالصغار السلاسل

غرائب لا ينفك للدهر شيمة
 فسيان فيها آخر و اوائل
 و للشهب الشم الزواهر مجدها
 و ان جهلت تبغى مداها الجنادل
 عدتك امير المؤمنين نقايص
 و جزت المدي تنحط عنك الكوامل
 غلافيك غال و انزوى منك ساقط
 فسمتهما عن منهج الحق مايل
 فاعجب فعال سارقى تيدغيه
 و قال رمت به بالضلال المجاهل
 ويغنيك مدح الاى عن كل مدحة
 مناقب يتلوها خبير و جاهل
 ومقت لمن يكسو القلائد مقته
 اذا العرش لاتدنو اليه النوازل
 و يغرى بارباب الكمال مقلد
 حلى المجد لاخال من المجد عاطل
 و وجدت ايضا فى آخر الكتاب المشار اليه مكتوبا بخط ابن داود رده مكتوبا
 ماهذا صورته :
 و رايت فى او اخر الكتاب المشار اليه بخط مولانا الامام المصنف ضاعف
 الله اجلاله و ادام ايامه ما صورته :
 و سطرت خلف جزارة جعلتها منذ زمن فى مطاوى كتاب الجاحظ معتذرا
 عن الايراد عليه والقصد بالرد اليه.
 ولم بعدنا التوفيق بعد ولم تحم (۱)
 وصلنا باطراف اليراع القواطع

فلم نبق رسما للغوى يؤمه
 خیال غبی او بصیر مخدع
 ومن رام كسف الشمس اعيام رame
 بهاء به يخفى ضياء السواطع
 و اما قابلناه بين يدايه ادام الله علوه ، سطر هذه الابيات على آخر
 نسخه :

بلغنا قبالا للبناء ولم ندع
 لثانثنا فى القول جدا ولا هزلا
 ولا غلبتنا المعضلات ولم يخم
 يراع يقل المشرفى اذا اسلا
 ولم تفتن التضجيع منا ملا مح
 ولم ترضه علا ولم ترضه نهلا
 و ليس ببعد ان تشن كتاب
 من الدهر يبغي مجد سوددنا ذلا
 فيقذفنا عن قوس نجد و خائم
 ويهدى لنا من كف عصمه نبلا
 نزعنا بفرسان الفخار فؤاده
 ومقلته والسمع والشكل والدلا
 فقارضنا فاستنجدت نهضاتنا
 عزائم تعلموا الفرقدين ولا تما
 فقتنا غلاب الدهر اذ ذاك وانبرى
 يخالص فى لقيا مناقبنا الذلا
 خطفنا بهاء الشمس نعى بنورنا
 جديا اذ اما القرص فى برجه حلا

و يحفظه حان و قال مباحث
 ومظن يحلى جیده المجدو الفضلا
 ولو صدقت منا العزائم مدحة
 لقلنا وما نخشى ملاما ولا عدلا
 اباشيخنا ان تنفس الشهب مجده
 ولم يرها شكلا ولم يرها مثلا
 اذا خالصتنا الروح جلت حباها
 مناسبا لا تستر دنف النسب الفسلا
 وفازت اذا ما النار شب ضرامها
 بهامهجات الشائنين لها نصلا
 بنجم امير المؤمنين اهتداؤنا
 اذا زاغ عن سمت المرشد من ضالا
 وكم راغم انفا تسامى و هو مه
 مقاما لنا من دونه الفلك الاعلى
 تصادمنا والبدر لا يلمح السها
 ولو طرفت كف السها عينه النجلا
 ولو لمح البدر السها عند غمضه
 لظلت معاني اللوم في لمح تالا
 وقال مولانا المصنف عند عزه على التوجه الى مشهد امير المؤمنين صلوات الله
 عليه ، لعرض الكتاب الميمون عليه مستحذيا سيب يديه :
 ايما تبارى الريح منا عزائم
 الى ملك يستثمر الغوث آمله
 كريم المحيا ما اطل سحابه
 فاقشع حتى يعقب الخصب ها طله

اذا امل اشفت على الموت روحه
 اعادت عليه الروح فانت شمائله
 من الغرر الصيد الاما جد سنخه
 نجوم اذا ما الجو غابت او افله
 اذا استنجدوا للحادث الضخم سدوا
 سهام حتى تصاب مقاتله
 وها نحن من ذاك الفريق يهزنا
 رجاء تهز الاريحي وسائله
 وانت الكمي الاريحي فتى الورى
 فرو سحابا تنعش الجذب هامله
 والافمن يجلو الحوادث شمسه
 وتكفى به من كل خطب نوازله
 وقال وقد تأخر حصول سفينة يتوجه فيها الى الحضرة المقدسته الغروية
 صلى الله على مشرفها :
 لمن عاقتى عن قصدر بعك عائق
 فوجدى لا يقاسى اليك طريق (١)
 تصاحب ارواح الشمال اذا سرت
 فلا عائق اذ ذاك عنك يعوق
 ولو سكنت ربيع الشمال لحركت
 سوا كنهها نفس اليك تشوق
 اذا نهضت روح الغرام و خلفت
 جسوما بحيل الوامقين وميق
 وليس سواء جوهر متأيد
 له نسب فى الغابرين عريق

وجسم تباريه الحوادث نازل
ببحر الحتوف الفاتكات غريق
اسير بكف الروح بحرى بحكمها
و ليس سواء موثق و طليق

ومما سطره اجل الله به اولياءه عند قراءتنا هذا الكتاب ، لدى الضريح
المقدس عند الراس الشريف ، صلى الله عليه ، لما قصدنا مشهد مولانا
امير المؤمنين ، صلوات الله عليه ، ابان الزيارة الرجبية النبوية ، عرضنا
عليه هذا الكتاب ، قارئين له بخدمته ، لائذين بحررم رافته ، مستهطلين
سحاب اغاثته ، فى خلوة من الجماعات المتكاثرات الشاغلان ، وانشد
مجده بعض من كان معنا ما اتفق من مخاطباتنا ومنا فثاقنا ، وغير ذلك
من كلام له يناسب حالنا فى مقام ، حاثين عزائمه على مبراتنا ، واجابة
دعواتنا ، و لجأنا اليه التجاء الجذب الدائر الى السحاب ، و المسافرين
المبعد الى الاقتراب ، والمريض الى زوال الاوصاب ، و ذى الجريص
الى اماطة مخاطر الفناء والذهاب . ومن فعل ذلك مع بعض اتباعه مولانا
صلوات الله عليه ، خليق باقتطاف ثمرات البغية من دوح يديه ، فكيف
وهو الاصل البازخ ، والملك العدل السامق الشامخ ، غير مستغش فى
خيبة سائله ، وارجاء رجاء آمله ، بل للمبناء على ان المسائل ناجحة و
وان تاخرت ، والفواضل سائحة لديه وان تبعدت .

يلوح بأفاق المناجح سعدا
وان قذفت بالبعد عنها العوائق
كما الغيث يرحى فى زمان وتارة

تخاف غزاله الدواني الدوافق
وسطر رفع الله درجته رقعة فى اول كتابه الى مولانا على صلوات الله عليه ،
صورتها :

العبد المملوك احمد بن طاوس يقبل محال الشرف بشغور العبودية ، ويقبل

على جناب الجلال الارف بمبرور النية ، ويقيل في اندية الكمال الالطف
 بالمخالصات الصفية ، ويستعرض اهداف المراحم بجملة مخالصته
 الرضية . ويستعرض اسعاف المكارم العلمية ، ويسترفد مثال المواهب
 العلوية ، فيستردف عيان احسان السواكب العادية السرية لروية ،
 كما يستقدم زمام الغرائز العربية ، ويستلزم زمام النحائز الهاشمية ،
 ويستورى زندا المناقب الوضية ، ويستروى برد المشارب الهنيئة الغروية ،
 بوسايل الا واصر الفاطمية ، ورسايل سجايا المفاخر السخية ،
 و من وعد استجلت بدور وعوده

حداق لامال الرجاء المحلق

وبخدما ته الشايعة بين البرية ، الذايعة بعين المشاهدة الجليلة ، وسبحه في تيار
 بحار المنازلات العميقة القصية ، ولمحه يا نوار التوفيقات لطائف المنافثات
 السحيقة الخفية :

فكم صرف كف اليراع مجالدا
 يصادم فخر المجد قداملاء القطرا
 تراه يريد النصر والنصر حاذل
 فكان له مجد ابن فاطمة قبرا
 تنوره منا العروم سواميا
 ولو غارت الجوزاء واختفت الشعري
 بكل شناة من يراع غرويه
 تفل بحديها المشجدة البترا
 ولولم يكن قال بدر لابد واضح
 واوقصدت كف الوجود له سترا
 على اننا لانعدم الفخر شامخا
 بمدحتنا نعلو بمنقبها النسرا
 اتينا الى الشمس المنيرة في الضحى
 نريد لها عزاً و نبني لها نصرا

ومن رام كشف الواضحات مو كدا
 وفاز بهغنى حد منصبه قدرا
 اليك امير المؤمنين اعتذارنا
 ابيت بيان القول ينظم الدرا
 وحليت اجياد العزائم حلية
 من العجزان همت بمدحكم تتر
 لك الراحة العلياء بالفضل اذسخرى
 فخاركيرضى النظم بعقب النشرا
 ولكننا عدنا بربع مروض
 ومن شام روضاً ضم شائمه الزهرا
 والحمد لله وحده ، و صلوته على سيدنا محمد النبى الامى ، و على آله
 الاطهار الاخيار وسلامه - هذا آخر ما وجدته فى ظهر الكتاب.

[۷۰ - د]

این نسخه بخط نسخ است با عنوان و نشان شنگرف و حسین خادم کتابدار مشهد نجف در محرم ۱۰۹۱
 آنرا نوشته است، وصف این نسخه از آنچه در آغاز و انجام آمده است بدست میآید، مقبل بن حسن در کربلا
 در ۸ شعبان ۱۱۸۹ و محمد علی بن محمد باقر سپاهانی بهبهانی در ۱۴۱۱ و محمد جعفر بن محمد علی در ۱۴۱۸
 و غلام رضا بن محمد صادق سمیعی کرمانشاهی در ۱۳۵۴/۴ مالت نسخه بوده اند و خط و مهر آنها در
 آغاز نسخه دیده میشود، این نسخه نقص نسخه اصل بغداد را ندارد
 کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقواتی.

۱۴۱۱/۵/۱۹ × ۱۹ - ۱۳۵۴/۴ × ۱۲.

البيان المخصوص

از سیف الدین علی بن محمد جعفر استرآبادی که مطالب آنرا از پدر خود شنیده و
 آنها را در زمانی که زنده بود در این کتاب آورده است. در آن پنج مطلب است (ذریعه
 ۱۵۲:۳).

آغاز: بسم الله . الحمد لله علي بذل نعمته ... فيقول ... سيف الدين علي بن

محمد جعفر الاسترآبادی ... ان هذه رسالة سمعت مطالعها عن والدي
العلامة دام ظله ... وسميتها البنیان المرصوص فی بیانہ قدمات الشروع فی
علم الاصول بالخصوص.

[۴۳ - ب]

شماره دوم نسخه است و بهمان خط شماره پیشین آن و ثانیه مطلب یکم بیشتر نوشته نشده و
چنین است انجام آن : «وضعی و تکلیفی و کل منهما» (۴۳۶ پ - ۴۴۷ ر).

بهجة الاسرار ومعدن الانوار

سر گذشت شیخ علم الهدی محیی الدین ابی محمد عبدالقادر بن ابن صالح جیلی
وسخنان اودراین کتاب آمده است و از ابن جهضم نورالدین ابی الحسن علی بن یوسف بن
حرین بن معضاد بن فضل شافعی همدانی است که در نزدیک ۶۶۰ نوشته و چهل و یک فصل
در آن گذارده و در پایان آن از سر گذشت احمد بن حنبل یاد کرده است چلبی (۱: ۲۰۴).
در نسخه ما همان سر گذشت جیلی است که فصل نخستین آن باید باشد.

آغاز: بسم الله الحمد لله وبالله التفتح، باب العون ببدء محامد الله كلها...
وبعد سئلت ان اجمع ما وقع لي من قول شيخنا شيخ الاسلام... عبدالقادر
الجيلي ... وسميته بهجة الاسرار ومعدن الانوار

انجام: و هو كتاب بهجة الاسرار و معدن الانوار في مناقب سيدي
الابرار ... محيي عبدالقادر الجيلي ... جمع ... علي بن حريز بن معضاد
بن فضل الشافعي ... ولهم اجمعين. تم الكتاب بعون الوهاب ... آمين.

[۴۴ - ج]

نسخ سده ۹۱، عنوانها شگرفی، در جدول سبز، با سر لوحی تازه برنگ سبز و آرایشها
بهمن رنگ (36608).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضریب مقوائی با بر فردان .

۲۴۳۴۱۵۳ × ۲۵ - ۱۷/۵ × ۱۷

الهیة المرضیة فی شرح الالفیة

شرحی است از جلال الدین عبدالرحمن سیوطی بر الخلاصة الالفیة ابن مالک.

[۲۸۶ - ج]

نسخ باعنوانها و نشانیهای شنگرف محمدرضای ابن القاسم علیا یحسانی در سپاهان درج ۱۳۶۶/۴

• (44803)

کاغذ فرنگی - جلد نیمه جانی مقوایی.

۱۴۳۳ هـ ۱۴ × ۲۱ - ۱۶ × ۸

پاسخ ابن سینا بمیهنی

ابن سینا بچندین پرسش ابوسعید ابی الخیر میهنی پاسخ داده است. در این

کتابخانه پاسخ بسه پرسش او هست:

۱- درباره گفتار صوفیان « من عرف سرف القدر فقد الجد » (ف ۱۷۲ ش ۴ -

فهرست د کتر مهدوی ش ۴ ج) .

۲- درباره دعا و زیارت (ف ۱۷۴ ش ۷ - فهرست د کتر مهدوی ش ۴ د) .

۳- درباره « حصول علم و حکمت » (ف ۱۷۶ ش ۱۱ - فهرست د کتر مهدوی

ش ۴ و) .

[۶۲ - ب]

این سه نسخه شماره سوم و هفتم و نهم دفتر است و بخط نستعلیق باثباته شنگرف، ۱۶۹۳-۱۷۰۰

۱۷۸۹ پ - ۱۸۰ ر و ۱۸۱ پ - ۱۸۲ پ .

تیسرة المتعلمین فی احکام الدین

از علامه حلی است و فتاوی فقهی خویش را در آن آورده و شروح و حواشی بر آن

نوشته اند و بارها بچاپ رسیده است (ذریعه ۳: ۳۲۱ و ۳۱: ۶) .

[۴۷ - د]

نسخه از آغاز افتاده (طهارة) و بنسخ است باعنوانها و لغاتهای شغرفی که حسین بن علی بن اسمعیل سپاهانی در ۵ صفر ۹۴۷ نوشته است ، بلاغ دارد (52925) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ زرکوب مقوای بایرگردان .
۱۱۷/۵ - ۱۸۷/۵ - ۱۱۷/۵

التبیان فی اعراب القرآن

التبیان فی اعراب القرآن یا املاء مامن به الرحمن من وجوه الاعراب والقراآت
فی جمیع القرآن از ابو البقاء عبدالله بن الحسین عکبری بغدادی حنبلی (۵۳۸ - ۶۱۶)
است (چلبی ۱: ۲۴۶ - معجم المطبوعات ۲۹۴ - فهرست سپه ۱: ۹۶) در دیباچه چاپ تهران
بسال ۱۲۷۶ (هامش تفسیر جلالین) از ابو البقایعیش بن علی موصلی حلبی (۵۵۳ - ۶۴۳)
دانسته شده است .

[۴۵ - ج]

بنسخ با عنوانهای شغرفی سده ۸ ، آغاز و انجام افتاده و از نیمه اعراب استعازه است (الضمة
على الواو فنقلت الى العين) تائیمه‌های سورة انعام (قوله تعالى ممن كذب) (48373) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سفید مقوای .
۱۸۷/۵ - ۱۹۷/۵ - ۱۸۷/۵

التبیان فی بیان القرآن

از حسن بن شجاع بن محمد بن حسن حافظ تونی است و او را کتاب دیگری است
بنام «المفید فی التجوید» (منزوی ۱: ۲۲۲) .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . الحمد لله الذی نزل احسن الحدیث کتابا
متشابهها مثانی ... فیقول ... الحسن بن شجاع بن محمد الحافظ التونی ...
لما اتفق وصول العبد الى هرة رايت نجوما زاهرات ... فرقه فائقة يعلمون
معالم التنزیل ویتعلمون ... و یحرصهم ... جناب الامیر ... جلال الدولة
والدین فیروز شاه ... و هو معذک خائض فی هذا الفن الجلیل فائض

باشاعة التجويد والترتیل فحررت فی هذا الفن کتابا بالجنابه... وسميته التبیان فی بیان القرآن و جعلته مشتملا على مقدمة و ستة فصول و خاتمة .

انجام : فبسطتها فی جداول بهذا العدد بسطا ... و الجدول سیزدهن جای جدول در نسخه ما با اندازه یک صفحه است سپس دو صفحه ونیم اسناد قرائت قاریان است .

[۵۶ - د]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ بالفاظهای شگرف سده دهم، صیفه تکاحی از ع ل (علی بن عبدالعالی) در صفحه عنوان هست : ۴۳ پ - ۴۸ ر .

تجوید الفاتحة (رسالة فی ...)

این رساله از شیخ شهید است.

آغاز: باب تجوید فاتحه الکتاب للشیخ الشهید رحمه الله تعالی . بسمله . حمدله . فی بیان واجبات فاتحة الکتاب اما الواجبات فمائة الاول یجب علی القاری بعد الاستعاذه ان یتلفظ بالباء فی البسملة خفیفا .

انجام : ق اخراج النون من مخرجها فی الوقف (تم و کمل والحمد لله وحده) .

[۴۰۴ - ج]

شماره نهم دفتر است و در ۴۷ ر ۱۰۰ ر .

تجییر التیسیر

تیسیر از ابی عمر عثمان دانی (م ۴۴۴) است و تجییر که مکمل آنست از شمس الدین

ابی‌الخیر محمد بن محمد بن محمد جزری (م ۸۳۳) میباشد (چلبی ۱ : ۳۵۴ - منزوی ۱ : ۷۵ و ۲۶).

آغاز: بسمله . قال الشيخ الفاضل . . . ابو الخیر محمد . . . الجزری
الشافعی ابدالله ظلال جلاله علی كافة المسلمين : الحمد لله علی تحمیر
التیسیر (مانند نسخه دانشگاه).

انجام : فاعلم ذلك موقفا بطريق الحق ومنهاج الصواب وبالله التوفيق

[۴۴۴ - ج]

نسخ خوش معرب سده ۱۱۵۵ ، باعنوانها و نشانیهای شنگرف و با حواشی نستعلیق با نشانه
«شرح الشاطیبه ، عثر ، شعله ، جامع» ، در پایان چند بندی است به عربی و فارسی درقرائن، نسخه‌یهای سه
هزار دینار در ۱۱۱۰ (۹) خریده شده (یادداشت بخط نستعلیق ریز در پایان که پاک شده) مهر مورخ
۱۱۲۶ هم در آنجا هست ، یادداشت تملک رجب ۱۱۱۴ در صفحه عنوان هست (48649) .

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی .

۱۴۳۹/۵×۴۲ - ۱۶×۸۵

تحریر القواعد المنطقية

تحریر القواعد المنطقية از قطب رازی و شرحی است بر الرسالة الشمسية دبیران
کاتبی (ف ۲۴ - ذریعه ۳۸۸) .

[۱۱۳ - ج]

شماره يك دفتر و بخط نستعلیق باعنوانها و نشانیهای شنگرفی از پایان افتاده ، ۱۳-۱۱۴ پ
صادق بن محمد شماره دوم آن را در سپاهان در ۱۱۳۶/۱۶/۱ نوشته است ، وقف مهد علیا است (9371) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاک‌ی ضربی مقوایی .

۱۴۳۹/۵×۴۱ - ۱۵×۷/۵

[۶۸ - د]

نسخ سده ۱۴ ، عنوانها درشت تر ، برخی از بر سرها تازه تراست (51954) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مکی ضربی .

۱۴۳۹/۱۱×۱۶ - ۲۴×۷/۵

تحریر المجسطی

مجسطی یا مکیستی سونتاً کسبیس از کلاودیوس پتولمایوس یا بطلیمیوس قلوذی
است و خواجه طوسی در ۶۴۴ در الموت این تحریر را از آن کرده است (ف ۸۵۰).

[۴۴ - د]

بخط نستعلیق سده ۱۱، با عنوان و نشان و جدول و رقم شنگری، از انجام القاده و آغاز شکل
فصل ۱ مقاله ۱۲ میرسد، صفحه نخستین بنسخ تازه، دارای سرلوحی بر و لاجورد و شنگری، و قد
مهدعلیا برای مدرسه تازه ساز ارگ در ۱۲۷۲/۱۶۱۸ (۱۳۸۱) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .
۱۷/۵×۹/۵ س ۲۲۲ - ۱۰/۵×۴/۵ س ۲۰

تحریم طلاق الحائض العامل الحاضر زوجها وندھا المدخول
بها (رسالة فی...)

این رساله از شهید ثانی است و در ۱۹۷ - ۲۱۹ مجموعه ده رساله اوبسال ۱۳ -
۱۳۱۲ بچاپ سنگی رسید.

[۲۲۸ - ج]

شماره هفتم و فتراست و در ۹۰ پ - ۱۰۸ ر .

التحصیل

از بهمنیار شاگرد ابن سینا است و یکدوره از فلسفه بجز ریاضی در آن گذارده
شده است (ف ۱۹۵).

[۷۱ - د]

بخط نستعلیق ملاغازی پسر مولانا بدیع الزمان الصاری در روز چهارشنبه ۱۹۸۴/۲، عنوانها
شنگری است، حاشیه هایی دارد بالفاظ «س»، لاهیجی سلمه الله» .
کاغذ سپاهانی سفید - جلد تیماج زرد گرد آن سرخ و در کوب بابر گردان .
۱۸/۵×۱۱/۵ س ۱۶۹ - ۱۴×۶ س ۲۵

تحفة الاريب في الرد على اهل الصليب

این رساله در نه باب و از عبدالله بن عبدالله ترجمان است که بدین اسلام گرائیده و می‌خواهد در آن دین ترسایان و یهودان را رد کند آنهم بروش نقل نه بروش عقل که ابن حزم پیش گرفته است (دیباچه) مؤلف دردیاچه سرگذشت خود و ابی العباس احمد و امیر المؤمنین ابی فارس عبدالعزیز را می‌آورد و میگوید که من در این سال ۸۲۳ است که بنگارش این کتاب میپردازم. در آن از نمسا و انگیزیه و جنوین و فرانسیس یاد شده است.

آغاز: بسمله . الحمد لله وحده واليه يرجع الامر كله ... وبعديقول...
عبدالله بن عبدالله الترجمان ... لما من الله علي بالهداية .
انجام : وانا رجو ... ان اجمع لبشارات جميع الانبياء كتابا فردا على وجه التفصيل وحسبنا الله ونعم الوكيل ... والحمد لله رب العالمين .

[۱۲۲ - ج]

بخط نستعلیق، عنوان و نشان ششگرف، در جدول سرخ و آبی، آقامیرزا زکی منشی در تبریز در صفر ۱۳۰۸ آرا را برای محمد حسن طباطبایی نوشته است، در ۱۱۱ صفحه است، در صفحه عنوان آمده که این کتاب در ۸۲۳ تألیف شده است .

کاغذ فرنگی - جلد یماج سرخ مقوایی .

۵۸×۲۲ - ۱۴/۵ س ۱۴/۵×۱۶/۵

تحقیق معنی الالف واللام (رساله فی...)

این رساله از محمد تقی بن حسینعلی هروی است و در آغاز دو مقدمه است سپس در باره انواع لام تعریف در آن بحث میشود و بهترین کتابی است که من در این موضوع دیده‌ام .

آغاز: الرسالة فی تحقیق معنی الالف واللام . بسمله . و به نستعین
الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فيقول ... محمد تقی بن ابن حسینعلی

الهرزوی ... ان هذه رسالة في تحقيق معنى الالف واللام و ما يتعلق بها.
انجام : او مجموعهما. هذا تمام ما اردنا بيانه في هذه الرسالة حررناها
 على العجالة وحينئذ فلنختمها بحمد الله ... والصلوة على نبيه ... وعترته
 الائمة البررة الكرام

[۹۵ - ج]

شماره سوم دفتر است و بخط نستعلیق شب چهارشنبه ۲۴ محرم ۱۲۸۹، با عنوانها شنکرف و مشکف
 در متن و هامش نوشته عبد الجواد بن عبد الرحیم بای مادرانی لتجانی از روی نسخه ای که باید مقابله شده
 بالنسخه اصل خط مصنف بوده باشد ، ص ۴۷ پ - ۴۴ پ .

التحقیق و التنقیح فی بیان ما یتعلق بالمقادیر

این رساله درباره مقادیر و اوزان شرعی است و از شیخ اکبر شیخ جعفر بن خضر
 جناحی نجفی کاشف الغطاء است و بچاپ رسید (ذریعه ۳ : ۴۸۴) .
آغاز : بسم الله . الحمد لله باری النسم المشتق لنور الوجود من ظلمة العدم
 وبعد فهذه رسالة التحقيق و التنقیح فی بیان ما یتعلق بالمقادیر .

[۶۱ - د]

شماره سوم دفتر است و بهما تگونه خط شماره پین آن ، ص ۱۱۱ ر - ۱۲۲ ر ، و بیا کامل نیست .
انجام نسخه : والنصاب فی الفلات الاربع ... وثلاثة ارباع اوقیه .

تذکرة الفقهاء فی تلخیص فتاوی العلماء

علامه حلی بدرخواست پسر خود فخر المحققین محمد شالوده کتابی در فقه
 استدلالی با اشاره بآراء پیشروان سنت و نقد آنها ریخته و میخواست آن را در چهار قاعده
 (عبادات - عقود - ایقاعات - احکام) بنویسد ، ۱۵ جزء آن را نوشته و همه آنها در
 ایران بی تاریخ پیش از ۱۲۹۷ با اندازه رحلی از روی نسخه ۱۷ رجب ۱۰۷۴ (پایان
 حج) در دو جلد بزرگ بچاپ سنگی رسیده است . از گفتار فخر المحققین در ایضاح الفوائد
 در مسئله « حرمان زوجة غیر ذات ولد » بر میآید که او تأمیرات را هم نوشته است .

(کشف‌الحجب ص ۱۱۰ - ذریعه ۴: ۴۳ - سپه ۱: ۳۷۱ - طوس ۲: ۱۶ - ۱۸ و ۵: ۳ - ۳۸۲).

این کتاب در فقه استدلالی متأخران بی مانند است افسوس که همه اجزاء آن در دست نیست. چنین است فهرست اجزاء موجود آن و تاریخ آنها:

جزء ۱ طهارة ۲۴ صفر ۷۰۳.

جزء ۲ صلوات یومیه ۱۸ شعبان ۷۰۳ (ش ۵۹۱۳ سپه).

جزء ۳ آخر صلوة.

جزء ۴ زکوة - خمس - صوم - اعتکاف ۱۴ محرم ۷۱۶.

جزء ۵ مبحث تقصیر حج ۶ رمضان ۷۱۸ در حله.

جزء ۶ بقیه حج - جهاد ۷۱۹ در حله.

جزء ۷ بیع شفعه (پایان ع ۱/۷۱۴ در سلطانیه ش ۵۹۱۵ سپه).

جزء ۸ دین.

جزء ۹ رهن (سلطانیه ج ۶/۷۱۴) - حجر - تفلیس.

جزء ۱۰ ضمان (ج ۱۱/۷۱۹) - کفاله - حواله - اقرار - صلح ۱۸ صفر ۷۱۵

در سلطانیه.

جزء ۱۱ امانت - ودیعه - عاریه - شرکت - قرض - لقطه - جعاله ج ۳/۷۱۵

در سلطانیه.

جزء ۱۲ اجازه مزارعه - مسابقات - سبق - رمایه ۵ شوال ۷۱۵.

جزء ۱۳ غصب - احیاء موات - هبه - وقف ۲۶ ج ۱/۷۱۶ در سلطانیه.

جزء ۱۴ وصایا ۱۹ شوال ۷۱۹.

جزء ۱۵ نکاح (میراث زوجین) چهارشنبه ۱۶ ذی‌حجه ۷۲۰ (ش ۵۹۱۷ سپه).

از این فهرست برمی‌آید که حلی این اجزاء را نه بترتیب بلکه بسته گریخته پیش از

۲۴ صفر ۷۰۳ آغاز نموده و تا ۱۶ ذی‌حجه ۷۲۰ نزدیک ۱۸ سال بدان می‌پرداخته است.

حلی در اجازه بمهنا مورخ محرم ۷۲۰ می نویسد که ۱۴ جلد ازین کتاب تا

نکاح بیرون آمده است (اجازات بحار ص ۳۰ و ۵۲ - ف ۴۳ و ۲۰۲۱)، او در خلاصه (ص ۲۴)

هم از آن یاد کرده است. پس او در ع ۶۹۳/۲ بدان میپردازد و تا محرم ۷۲۰ چهارده جلد آن بیرون آمده بود.

[۴-ج]

این نسخه جزء ۱۴ و از مقصد ۷ درجاره است تا پایان رباعه مورخ ۵ شوال ۷۱۵، بخط نسخ معرب با عنوانهای درشت، علی بن سمرق در روز یکشنبه ۱۱ رمضان ۷۴۵ نوشتن آن را بانجام رساند، ولی نمیدانم چرا درباره علامه که در ۷۴۶ درگذشت می نویسد «الی هنا بخط مصنفه طاب ثراه» نسخه در رجب ۱۴۰۸ از آن لطفعلی بن محمد کاظم تبریزی امین السفرا بوده است، نسخه دارای ۱۴ کراسه ۸ برگ است با ۴ برگ از کراسه ۱۵، در هامش تصحیح شده و در برخی از جاها در کنار صفحات «بخط» دارد (۱۰۷۴۱).

کاغذ سمرقندی - جلد مقوای آراسته .

۱۴۰۳۱۶×۲۵ - ۲۹×۱۰/۵

[۴-ج]

این نسخه از آغاز وصایا (جزء ۱۴) است تا پایان جزء ۱۵ (برابر با آنچه که بچاپ رسیده است) و تاریخ ۱۶ ذی حجه ۷۴۰ (در جلد) هم دارد. علی بن محمد بن یونس در چاشت روز یکشنبه ده روزمانده از ع ۸۶۷/۱۴ نوشتن آن را پایان رساند، در آن دارد «نسخه هذه النسخة من نسخة بلغت عرضا بالمسودة» او جزء ۱۴ را در چاشت روز یکشنبه پنج روز گذشته از ذی قعدة ۸۶۶ بانجام رساند، بنسخ کم نقطه است با عنوانهای درشت و ششگرف آلود، تصحیحات در کنار صفحه ها هست (۱۰۷۴۶).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قریاکی ضربی مقوایی فرسوده.

۲۴۴۳۱۸×۲۷ - ۲۵×۱۴/۵

التسمیحات القلبية فی معرفة البوبیة

صدرای شیرازی این رساله فلسفی را ساخته و عنوانهای آن «فیض» است، بنام الواردات القلبية هم خوانده میشود و بچاپ رسیده است (ف ۳۹۷ - مجلس ش ۵۹۲/۳).

آغاز: بسمله . و به نستعین . بعد الحمد لمبدع النفس و العقل ...
يقول ... محمد الشهباز بصدرا الدين ... ايها الطالب للسعادة ... اني هاتف بك ببعض ما القى الى في روعي من وارد ... فاوردته في كلمات عقلية غريبة عن نفثات روعية عجيبة مودعة في عدة فصول ... و سميتها بالتسمیحات القلبية في معرفة البوبیة.

انجام : واستغفرالله لی ولك ولمن سعى ودعى وقبل الوصية واتقى .

[۲۰۲ - ج]

شماره پنجم دفتر است و در ۴۴۲ پ - ۴۵۲ پ .

تسديد القواعد فی شرح تجريد العقائد

شرح شمس الدين محمود اصفهانی است بر تجريد العقائد طوسی (ف ۵۶۶).

[۲۴۲ - ج]

نسخ با عنوانهای شگرفی از سده ۱۱، حواشی دارد از میرسید شریف و بی نام، صفحه نخستین تازه است ، از پایان افتاده و بدینجا میرسد « قال ومعجزاته قبل النبوة تعطي الارهاص اقول اختلفوا في ظهور المعجزة ... وتسليم الاحجار » (53062)،

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضری .

۱۴۲۴/۱۴×۲۱ - ۱۹س۸×۱۴

تشریح الافلاك

از شیخ بهائی است و در فهرست دانشگاه (ف ۸۵۸ و ۲۱۶۳) شناخته شده است.

[۲۱۷ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ باعنوانها و اشکال شگرفی مورخ رمضان ۱۰۴۰، ۱۰۴۱ پ - ۱۰۴۰.

نسخه در ۱۴۴۴ از آن سردار حیدرقلی بن سعد محمدخان کابلی بوده است (42364).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى

۱۹۴۴/۱۴×۲۰ - ۱۳س۸×۱۵

[۳۲۹ - ج]

خط نسخ با حواشی «منه» مورخ رمضان ۱۴۰۵ (44539).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوای .

۱۴۳۸/۱۹×۱۹ - ۱۷س۵×۱۴/۵

تشریح العین (رسالة فی...)

از نجیب الدین سمرقندی است . در فهرستهای چنین کتابی از او ندیده ام .

آغاز: رساله فی تشریح العین لنجیب الدین السمرقندی . ان العین
مرکبة من سبع طبقات وثلاث رطوبات.
انجام : و العصبه الجائیه من الدفاع (زیر صفحه شکل چشم است
بشنکرف).

[۹۰ - ج]

شماره دوم دفتر است و در ۹۷ ر و پ .

التفسیر

این تفسیر در نسخه ما از علامه حلی دانسته شده است مگر اینکه در تفسیر
آیه «وان کنتم علی سفر ولم تجدوا کائبا فراهان مقبوضه» (گ ۱۴۷ ر) آمده : «واعلم
ان الجمهور علی اعتبار القبض فی الرهن و انه شرط لقوله رهان مقبوضه و هو قول
المفید وابن الجنید وسالار والشیخ الطوسی فی النهایة و الشیخ نجم الدین بن سعید و قال
الشیخ فی الخلاف لیس شرطاً و هو مذهب مالک و اختاره ابن ادریس و شیخنا جمال الدین
ابن المطهر قدس الله روحه قال والآیه غیر دالة علی مطلوبهم لانها سیقت للارشاد» از
اینجا برمیآید که این تفسیر از یکی از شاگردان حلی باید باشد . این تفسیر بر روش
متکلمان شیعی نوشته شده و در آن از طبری و شیخ طوسی و زمخشری و ابوعلی جبائی
و ابوالقاسم کعبی بلخی بسیار یاد میگردد . در نسخه ما حواشی فراوانی هست و در
میان آنها گاهی دارد : « قال ع » و در یکجا دارد : « قال ع قد بینا فی کتابنا المنصف و
هو تفسیر تصرف ابی عثمان » در برخی جاها دارد . « حاشیه بخطه » یا « بخطه » .
در بالای برگ یکم نسخه ما دارد : « تفسیر سورة الفاتحة و البقرة من تفسیر
سرالوجیز للعلامة قدس سره و جدنا الاصل ... » این عبارت سائیده شده و درست خواننده
نمیشود و این اندازه را هم بگمان خواننده ام .

علامه در خلاصه (ص ۲۴) از دو تفسیر خود بدینگونه یاد میکند : «القول الوجیز
فی تفسیر الكتاب العزیز» و «نهج الایمان فی تفسیر القرآن ذکر نافیة مخلص الکشاف
والثبیان و غیرهما» در ذریعه (۴: ۲۹۳) از السرالوجیز یا القول الوجیز و نهج الایمان

و تلخیص الکشاف حلی یاد شده است. در کشف الحجب (ص ۳۰۸ و ۵۹۵) از السرجین و نهج الایمان او یاد گشت.

در اینکه این نسخه ما از علامه نیست گویا شکی نباشد مگر اینکه باید دید که از کدامیک از شاگردان او است.

آغاز نسخه ما: عاصم و الکسائی و یعقوب و خلف و قرأ الباقون ملک و هو المختار لانه قراءة اهل الحرمین ... و الدین هو الجزاء و المراد یوم جزاء الاعمال ... (صراط الذین انعمت علیهم) بدل من الاول بدل الكل و هو فی حکم تکرار العامل من حیث انه المقصود بالنسبة و فایدته التوکید و التخصیص علی ان طریق المسلمین هو المستقیم علی آکد وجه.

آغاز تفسیر سورة بقره: سورة البقرة وهی مایتان وست وثمانون و آیه کوفی و سبع بصری. بسمله. الم. و سایر الحروف المعجمة التي يفتح بها السور اختلف فيها فقیل انها من المتشابهات التي استأثر الله بعلمها ولا يعلم تاويلها الا هو وهذا هو المروى عن اهل البيت عليهم السلام وقيل هي اسماء السور وقيل المراد بها الدلالة على اسماء الله تعالى فقوله الم ای انا الله اعلم.

انجام: لهما کسب من خیر وعلیها ما اکتسب من شر لا ینتفع بها... و قوله انما یقال فی الخیر وقوله.

[۱۱۶ - ج]

نسخه بسیار پاکیزه و بنسخ خوش روشن گاهی معرب و بامرکب کم رنگ، عنوانها، شغرفی، حواشی ریزتر بخط متن و بخط دیگر سیاه تر، درهامش بسیاری از جاها «بلغت قراءة ایدة الله» دارد و ساختگی نیست از حواشی که بخط متن است و در بسیاری از جاها نشانه «بخطه» دارد برمیآید که از روی نسخه اصل نوشته شده است.

نشانه کمراسهای ده برقی آن از «ثالث الاول» است تا «سادس عشر الاول» نسخه از سده ۹۵۸ می باشد، از آغاز و انجام افتاده.

کاغذ سمرقندی - جلد مقوا عطف میشن.

۱۵۴۱۵ × ۲۱ - ۳۰ × ۱۵/۵

تفسیر الرابع مقالات

ابن رضوان ابوالحسن علی بن رضوان مصری (۳۷۷ - ۴۵۳) اربع مقالات بطلمیوس قلوذی را تفسیر کرده است (ف ۸۶۲).

[۹-ب]

این نسخه با دیباچه‌ایست از مترجم فارسی آن که میگوید من این کتاب را بدستور محمد ولی میرزا بهارسی در آوردم .

آغاز دیباچه : بمسئله . وبه نستعین . حمدالمن جعل فی السماء بروجاً .

ترجمه همین دیباچه که فهرست را هم دارد و ترجمه خود کتاب در میان سطور بخط نستعلیق هست ، کتاب بنسخ باعنوانهای شنگرفی ، نوشتن اصل و ترجمه در ۱۴۱ شوال ۱۲۴۱ بانجام رسیده است ، حواشی بالشان : «عبدالوهاب عفی عنه» و «ابوالقاسم» ، در صفحه عنوان آمده که در ۱۴۱ ج ۱ قوی ثیل ۱۲۵۱ ترجمه این کتاب نویسنده شد ، عنوانهای مطالب در هامش هست (42370) .
کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

۴۸۰/۵۴۴۱/۴۴ - ۱۶/۵۴۱۴/۴۶:

[۶۳ - ج]

این نسخه بنسختعلیق باعنوانهای شنگرفی و بانسخه درستی مقابله شده و از سده ۱۹ است ، مالک میر ابوالقاسم فندرسکی (تاریخ تملک او را پاک کرده اند) و میرزا جمال در ۱۰۴۹ (مهر) (50598) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

۴۰۳/۵۴۱۷/۳۵ - ۱۷/۵۴۱۱/۱۹:

تفسیر التحرير

نظام الدین حسن قمی نیشابوری دانشمند سده هشتم تحریری را که خواجه طوسی از مجسطی بطلمیوس کرده بود تفسیر نموده است (ف ۸۶۴).

[۵۱ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق سده ۱۹ ، جای شکل و عنوان سفید مانده ، از پایان هم کم دارد و نوشته اند

و تا بدینجا میرسد «کمال القصور عن استكمال الادوار» (48276) .

کاغذ سپاهانی - جلد مقوای از یکسوی .

۱۱۷/۵۴۱۲/۴۴ - ۲۵/۵۴۱۶/۱۶:

تفسیر سورة الاخلاص

جلال الدین محمد دوانی این شرح را بر سورة اخلاص نوشته و در آن عبارتهای تفسیر ابن سینا بر همین سوره را هم آورده و روشن کرده است. او این شرح را بنام ابوالفتح عبدالقادر سلطان ساخته است. دوانی در آن از تفسیر کبیر پدر خود بنام «السواد الاعظم» یاد کرده و می نویسد: «و هذا الشبهة مما عرض لی فی اوایل اشتغالی بهذه المطالب و اوردها فی الرسالة التهليلية التي عملتها قبل ذلك بتاريخ شهر سنة اثنين وستين و ثمانمائة ثم رايت فی الشرح الجديد للتجريد الذي صنف فی السنين المتأخرة عن هذا التاريخ» (ف ۲۲۴-منزوی ۱: ۴۷).

آغاز: بسمله. بعد الحمد لله الاحد للصد علي نعمه التي تجاوزت عن حد العدو امد العدد ... فهذا تفسیر سورة الاخلاص علي ما فتح الله تعالى علي مؤلفه ... محمد بن اسعد الصديقي الدواني وقد اشتمل علي زبدة ما قاله اهل التفسير مع تميمات و تحقیقات.

انجام: و علي هذا قياس ما ورد فی سایر السور من انها تعدل ربع القرآن والله اعلم بحقائق الامور و صلى الله علي سيدنا محمد ... و اصحابه معادن الخيور (تمت الرسالة بتاريخ يوم الاثنين الخامس والعشرين من شهر جمادى الثانية سنة ۱۲۲۷).

[۱۵۵ - ج]

شماره هشتم دفتر است و بخط نستعلیق با نشانهای شنگرف مورخ روز دوشنبه ۲۵ ج ۲/ ۱۲۲۷ هـ
ص ۱۱۰ پ - ۱۲۰.

تفسیر سورة الجمعة

صدرای شیرازی این تفسیر فلسفی را بر سورة جمعه در دوازده مطلع نوشته است (ذریعه ۴: ۳۳۷- ادبیات ۱۳۱).

آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمد لواهب النفس والعلم والعقل ...
وبعد فيقول ... محمد المشتهر بصدر الدين بن ابراهيم الشيرازي اعلم
ايها الطالب السالك ... ان الموجود اما موجود بذاته قيوم بنفسه واما
موجود بغيره قائم بما عداه .
انجام : ان تقول بسم الله تحققت الاشياء بقولك بسم الله كما يتحقق
بقوله كن .

[۴۴ - د]

شماره یکم دفترست و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف که محمد باقر کاشانی در کاشان
برای خودش در چاشت روز آدینه ۲۴ شعبان ۱۲۹۸ آنرا نوشته است ، ۴۴ پ - ۷۷ ر (۴۲۳۶۲) -
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی .
۱۱۹۳/۵ × ۱۷/۵ - ۱۴/۵ × ۷/۵

تفسیر سورة الفلق

ابن سینا بر سورة فلق این تفسیر را نوشته است (منزوی ۱: ۵۵ - ف ۲۳۹۹).

[۱۵۵ - ج]

شماره پنجم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن ، ۴۴ پ - ۱۰۶ ر .

تفسیر سورة الناس

ابن سینا بر سورة ناس این تفسیر را نوشته است (منزوی ۱: ۵۷ - ف ۲۴۰۰).

[۱۵۵ - ج]

شماره ششم دفتر است و بخط نستعلیق ، ۴۴ پ - ۱۷۷ ر .

تفصیل وسائل الشیعة

شیخ حر عاملی تفصیل وسائل الشیعة الی تحصیل مسائل الشریعة نوشته است
(ف ۱۲۳۲).

[ب-۱۳/۱]

این نسخه جلد نخستین است (طهارة) و بنسخ کاظم بن صفر علی سپاهانی نجفی که در دهه نخستین ماه هفتم ۱۲۴۴ نوشته است، مائک عباس بن شیخ علی در ۱۲۹۸ و حاج حسن کبه، آغاز افتاده است (52938).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۴۰×۴۰/۵۳۴۰۵ - ۴۰×۱۰/۴۲

[ب-۱۳/۳]

این نسخه در زکوة است تا زیارات و همان سپاهانی در روز چهارشنبه ۱۲۴۴/۴ ع ۱۲۴۴/۴ آنرا نوشته است (52940).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۴۰×۴۰/۵۳۴۲۱ - ۴۰×۱۱/۴۲

[ب-۱۳/۴]

این نسخه از جهاد است تا وصیة (جزد) و همان سپاهانی در شب ۲۰ ج ۱۲۴۴/۱ آنرا نوشته است (52937).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۴۹×۱۹/۵۳۴۰۶ - ۴۲×۱۱/۴۲

[ب-۱۳/۵]

این نسخه از تکاح است تا مشیخه و بنسخ با عنوانها و نشانهای شنگری از سده ۱۴ و تاریخ تالیف رجب ۱۰۸۳ دارد، از آغاز افتاده است (52939).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضریبی مقوایی.

۴۹×۱۸/۵۳۴۲۶ - ۴۲×۱۴/۴۲

[ج-۸۴]

این نسخه صلوة است بخط نسج با عنوان و نشان شنگری سده ۱۱، آغاز و انجام افتاده است.

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی.

۱۷۸×۱۸/۵۳۴۰۶ - ۱۲×۱۲/۴۲

التقریرات

ابوالحسن یزدی این تقریرات را درباره صلوة نوشته است.

آغاز: بسمله . کتاب الصلوة . وفيه مقاصد . المقصد الاول فى مقدماتها
وهى تشتمل على فصول الاول فى اعداد الصلوة اليومية ونوافلها وهى
احدى وخمسون .
انجام : الا انه يكفى للمعدم احراز الموجب . والله العالم . الحمد لله
اولا و آخر . كتبه ... ابو الحسن اليزدى قدتم فى يوم ۲۸ شهر محرم الحرام
سنة ۱۳۳۵ .

[۴۹۱ - ج]

بخط نسخ مؤلف با عنوان و نشان شنغرف (۵۲۹۵۴) .
کاغذ فرنگى - جلد تىماج سرخ ضرابى مقوائى .
۱۵۶/۵×۲۲/۵ - ۲۱/۴×۱۵/۵

التقريرات

از شيخ عبد الكريم بن محمد جعفر مهر جردى يزدى فقيه اصولى (۱۲۷۶-۱۳۵۵)
است . سر گذشت او در ریحانة الادب (۳۲:۱) ديده ميشود .
در اين تقريرات او سخنان دو استاد خود سيد محمد فشار كى سپاهانى و شيخ
محمد كاظم خراسانى را آورده و از آندو به « سيدنا الاستاد » و « شيخنا الاستاد » تعبير
كرده است . از « شيخنا المرتضى قه » و « سيد مشايخنا الميرزا الشيرازى قه »
و « المحقق القمى قه » نيز ياد نمود .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمين ... فيقول ... عبد الكريم اليزدى
النجفى ... لما فرقت من مسائل القطع والظن التى علقته على فرائد
الشيخ ... المرتضى الانصارى ... هممت ان افرز رسالة مستقلة فى مسائل
الشك من البرائة والاشتغال والتخيير والاستصحاب ...
انجام : على مزىة خاصة موجبة للترويج هذا والحمد لله على ما تيسر
لي من تحرير هذه المسائل ... ما تنافرت الاضداد والامثال .

[۱۰۰ - ج]

نسخ سده ۱۴۵۰ است، در پایان دارد « حرره الاقل » و همه تقریرات در آن هست (۵۲۹۵۱) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ - مقوایی .
۰۱۶/۵×۱۱ س ۲۱ - ۲۴×۱۵/۵ س ۷۹

[۱۰۱ - ج]

نسخ، عنوان شنگرف ، در ۱۸ شوال ۱۴۳۶ نوشته شده، ۱۵۹ ص .
آغاز : بسملة . المسئلة الرابعة في الاستصحاب وقد عرفت بتعاريف غير خالية عن المناقشة
وامتنها تعريفه بابقاء ما كان .
انجام : ما تناقروا الاضداد والامائل . حرره الاقل ابو الحسن ابن محمد جعفر اليزدي
وكان الفراغ منه في الاحد الثامن عشر من شوال المكرم سنة ۱۴۳۶ .
نسخه بخش استصحاب را که در ۱۴ شوال نوشته شده و بخش تعارض را که در روز یکشنبه ۱۸ شوال
۱۴۳۶ نوشته شده است دارد .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد مقوا .
۰۱۵/۵×۱۶ س ۸۲ - ۲۲×۵ س ۲۲

التقریرات

تقریرات فقهی است با استدلال و بسیار منظم و دارای مبحث حیض است و رهن .

[۲۴۵ - ج]

نسخ است با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۴ و باید نسخه اصل باشد .
آغاز : بسملة . القول في الحيض وهو لغة الدم السائل اوسيلان الدم او مطلق السيلان
على خلاف لايجدى الخوض فيه .
انجام : في وقت الفريضة بخلاف ما اذا تعلق بالفرد المقيد فانه (افتاده) .
آغاز : بسماله . كتاب الرهن واعلم ان تمام النظر في هذا المقام يستدعي رسم فصول
الفصل الاول في الرهن .
انجام : وبينهما بنو بعيد . الى هنا انتهى كلام الاستاذ مدظلة العالي .
(۵۳۵۱۵) .
کاغذ فرنگی - جلد مقوا .
۰۱۶×۹/۵ س ۱۸ - ۲۱×۱۵/۵ س ۱۲۸

التقریرات

این تقریرات مستدل فقہی درمبحث وضوء است و ناظر بمدارك عاملی میباشد .
حواشی در نسخه ما بر آن دیده میشود که نشانه « منه دام ظله العالی » و « لمجرره عفی
عنه » دارد .

آغاز: فائدة . اعلم ان اكثر الاصحاب ذهبوا في الوضوء الى الوجوب
الغیری .

انجام : فالمدعى يثبت به ولو بانضمام شيء آخر كما هو ظاهر .

[۱۳۹ - ج]

بخط لستعلیق خوش با عنوانها و نشانهای شنگرفی ازسده ۱۳ (۱۳۵۱۱).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوا .

۱۷/۵ × ۹/۵ س ۱۵ - ۲۴ × ۱۵ س ۱۷۲

التقریرات

ازسید محمد صادق بن محمد باقر طباطبائی آل صاحب الریاض چند تقریرات فقہی
دراین کتابخانه هست که اکنون میشناسیم:

۱- درادله عقلیه که در نسخه ما از او دانسته شده ولی از خود کتاب چیزی بدست
نیامده که از او باشد .

آغاز: فی الادله العقلية وتحقیق الکلام فیها یقتضی رسم مقامات الاول
فی ادراك العقل الحسن والقبیح .

انجام در نسخه ما: « القول فی الاجتهاد والتقليد » فان ملكه الاقتدار
ملزوم لتحمل المشقة وكيف و كان .

[۱۰۳ - ج]

نسخ سده ۱۳ است و از انجام افتادگی دارد و برخی جاها لستعلیق میباشد ، در برخی از برها

سفید گذاری شده و شاید نسخه اصل باشد (۱۳۵۶۵).

۱۴/۵ × ۸/۵ س ۲۳ - ۲۴ × ۱۵/۵ س ۱۹۵

۲- رساله‌ای در حجت قطع.

آغاز: رساله شریفة فی حجیة القطع بسمله . الحمد لله علی نواله ...
وبعد فالكلام فیما يتعلق بالقطع من الاحكام وهو ان كان عادم المساس
والارتباط بمسائل الاصول التي تقع نتیجتها فی صراط الاستنباط .
انجام : هذا تمام الكلام فیما هو المهم فی المقام من بیاننا للقطع من
الاقسام والاحكام وقد وقع الفراغ عن تسوید هذه الوریقات علی ید
مصنفها ... محمد صادق آل العلامة صاحب الریاض فی الثریة الغرویة...
فی شهر ربیع الاول من سنة ۱۳۲۹ وقد وقع الانتهاض بنقل السواد الی
البیاض فی شهر رجب المرجب سنة ۱۳۳۰.

[۴۶۱/۱-ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوانهای شنگرفی سده ۱۴، ۳ پ - ۲۸، همه شماره ها
بیک خط است و باید اصل باشد (53026) .
کاغذ فرنگی - جلد مقوا .
۱۶×۱۶ - ۲۱×۱۹ - ۱۶×۹

۳- تقریراتی است در استصحاب .

آغاز: حمد الله علی نواله والصلوة علی محمد وآله القول فی الاستصحاب
والمهم فیہ اولا بیان معناه المتداول بین الاصحاب .
انجام نسخه : اوالمخالفة لاطلاق قوله .

[۴۶۱/۱-ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرفی سده ۱۴، ۳ پ - ۲۴ - ۱۱۴ ر.

۴- تقریراتی است در تعادل و ترجیح .

آغاز: رساله شریفة ومقالة منیفة فی مسائل التعادل والترجیح . بسمله .
الحمد لله علی نواله ... اما بعد فالقول فیما يتعلق بتعارض الدلیلین .
انجام : مع اغتشاش البال واختلال الخیال و الحمد لله علی افضاله و
الصلوة علی محمد وآله . وقد وقع الفراغ من هذه الرسالة لناظم عقودها ..

محمد صادق بن محمد باقر فی الروضة الغروية ... فی سنة ۱۳۲۱ ...
ونقل من السواد الى البياض فی شهر صفر المظفر فی سنة ۱۳۲۵ و قد
تيسر واتفق الانتقال من النقل فی سلخ شهر رمضان المبارك سنة ۱۳۳۰.

[۲۶۱/۱-ج]

شماره سوم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوانها و نشان شنترفی سده ۱۴، ۳ ۱۱۴ پ - ۱۶۲ ر .
۵- تقریراتی است در اجاره.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... کتاب الاجازة وهی ثابتة کتابا
وسنة واجماعا من المسلمین كما اعترف به غیر واحد من الاساطین وفيه
مقدمة وفصول .

انجام نسخه : الفصل السابع فی التنازع وفيه مسائل .

[۲۶۱/۲-ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنترفی سده ۱۴ ۳ ۲ پ - ۵۲ ر ، همه
شماره ها بیک خط نسخ و با نستعلیق است و هر دو از یک نویسنده و باید اصل باشد (52975).
کاغذ فرنگی - چلدمقوا .

۱۵×۹ - ۲۱×۱۵/۵۳۱۰۰ س ۱۹

۶- تقریراتی است در رضاع .

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... الرضاع كالنسب فی انه یوجب
تحريم النکاح کتابا وسنة .

انجام : وقد نفی الضر فی الاسلام منته علی الانام هذا آخر ما اردنا
ایرا ده الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً . تمت بعون الله وحسن
توفيقه .

[۲۶۱/۲-ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شنترفی سده ۱۴، ۳ ۵۶ پ - ۷۰ ر .

۷- تقریراتی است در تقیه.

آغاز: بسمله. الحمد لله علی آلائه الجزیلة ونعمه الجمة ... و بعد فیقول ...
محمد صادق بن محمد باقر الطباطبائی آل العلامة صاحب الریاض ان

هذه فوائد رشيقة و افكار دقيقة فى مسئلة التقيّة تلقيناها من المولى
الامام ... شيخنا العلامة .
انجام : لالى عنوان عام كما فى المقام والحمد لله اولاً و آخر او ظاهراً
وباطناً .

[۴/۲۶۱-ج]

شماره سوم دفتر است و بهمان خط شماره پیش آن، ۷۲ پ - ۸۴ ر.

۸- تقریراتی است در قاعدة نفی ضرر .

آغاز: بسمله . الحمد لله الواحد الاحد... اما بعد فيقول... محمد صادق بن
محمد باقر الطباطبائي آل العلامة صاحب الرياض ان هذه تحفة وجيزة
ونخبة عزيزة فى قاعدة نفى الضرر... وقد وفقنى الله لتحريها عند حضوري
على المولى الامام ... شيخنا العلامة .
انجام : ككل من العناوين المذكورين بالقياس الى الآخر.

[۴/۲۶۱-ج]

شماره چهارم دفتر است و بهمان خط شماره پیش آن، ۸۴ پ ۹۹ ر.

التقريرات

سيد زين العابدين بن سيد محمد مجاهد طباطبائي اين تقريرات فقهى واصولى را
نوشته است .

آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد فالكلام فى علم الرجال يقتضى رسم
مقدمه ومقامات .

انجام : وهذه قرينة على ارادة الاستخدام المذكور سابقا .

[۲۶۵-ج]

بخط نسخ و نسخه اصل است و خط خوردگی و حاشیه دارد ، پسر مؤلف در آغاز نسخه نوشته که
تأليف پدر من است (۱۲۹۶ق) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی فرسوده.

۰۱۶/۵×۱۰س۲۵ - ۲۲×۱۶س۴۴۹

التقریرات

آقا زاده محمد بن محمد کاظم خراسانی (۱۲۹۴ - ۱۳۵۶) مؤلف این تقریرات است که تنها در قضا میباشد (ف ۱۸۳۲).

[۴۷۳ - ج]

بنسخ با عنوانها و نشانهای شنگری سده ۱۴ است . یادداشت ع ۱۲۵۰/۱۶ در صفحه عنوان هست

(5319)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی.

۰۱۵×۹س۱۹ - ۲۱×۱۶س۱۶۰

تقویم شرع النبى

در این رساله بروایت از پیامبر اسلام آنچه در سی روز ماه شده و شایسته است بشود آمده است.

آغاز: بسمله . هذا تقویم شرع النبى ص عمل به جميع النجباء .

انجام : ومن ولد فيه يكون صالحا رفيعا مرضيا ومن مرض فيه يبرأ
سریرا انشاء الله تعالى.

[۷۰ - ج]

شماره شانزدهم دفتر است و بخط نستعلیق چلیپا با عنوانهای شنگری که در روز پنجشنبه چهارم

رمضان ۱۰۵۴ نوشته شده است، ۳۶-۷۶-۷۷ .

الكلمة فيما تلحن فيه العامة

ابو منصور موهوب بن ابی طاهر احمد بن محمد بن الخضر جوالیقی لغوی بغدادی
(۴۶۶ - ۵۳۹) مؤلف این کتاب است و آن در آلمان بچاپ رسید (معجم المطبوعات
۷۱۹).

آغاز: بسمله . قال الشيخ الاجل الامام ابو منصور موهوب بن احمد بن محمد بن الخضر الجواليقي ادام الله عزه وتأييده هذه حروف الفيت العامة تخطى فيها فاحببت التنبيه عليها لاني لم اراها واكثرها في الكتب المؤلفة فيما تلحن فيه العامة .

انجام : ولاتقل زرته وقد افاق من علته فهذا ما تيسر اثباته من مغفل خطهم .

[۶۶ - د]

بخط نسخ معرب با عنوانها و نشانهای شگرفی که خلف بن یوسف نجفی در روز سه شنبه ۱۵ روز گذشته از ماه ذی حجه سال ۱۱۰۴ نوشته است .

محمد باقر بن محمد تقی مجلسی این نسخه را که از محل در آمد گرما به زمینهای انشعجهان سپاهان که سلطان سلیمان صفوی وقف کرده بود نوشته شده بود وقف کرده و تولیت را بخودش و سپس بدانشمندان شایسته سپاهان برگذار کرده است ، این وقف بخط و مهر مجلسی است و تاریخ ندارد (۵۲۹۲۶) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد .

۱۰۳۴۶ × ۱۴/۵ - ۱۲ × ۱۰۴۰

تلخیص المقال فی تحقیق احوال الرجال

مولی سید میرزا محمد بن علی بن ابراهیم حسینی فارسی استرآبادی (م ۱۰۲۸) سه کتاب در رجال دارد :

یکی بزرگ یا کمیر بنام « منهج المقال » که جزء یکم آن را در ۱۲ ع ۹۸۴ و جزء دوم آن را در روز هفتم شوال ۹۸۵ و جزو سوم را در پایان صفر ۹۸۶ در نجف با انجام رساند (ص ۲۷۱ و ۱۵۴ چاپ سنگی آن) .

دیگری میانین یا وسیط بنام « تلخیص الاقوال » یا « تلخیص المقال » که در ۱۰ ج ۹۸۸ آنرا نوشته است (فهرست منزوی ۵۴۹:۲ ش ۹۹۱ - فهرست طوس ۳۵۶:۲ - ذریعه ۴:۲۰ و ۲۸:۴) .

سومی کوچک یا صغیر بنام وجیز که در مکه ۱۲ شوال سال ۱۰۱۶ آنرا با انجام رساند (طوس ۳۵۹:۲ - ذریعه ۱۰:۱۴۵ - منزوی ۴۹۲:۲ - معارف ۵۹:۲ - مصفی المقال ص ۴۳۰ - مجلس ۴:۳۰) .

آغاز: بسمله . و به ثقتی . الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى
اما بعد فهذا كتاب تلخيص المقال في احوال الرجال قد اثبتت فيه الاسماء
على ترتيب الحروف المعجم مراعيًا للاول فالاول ثم الثاني وهكذا و
للاصل من الزيادة حرفاً وحرکة.

انجام: على ما ذكر المشايخ رضى الله عنهم وجزاهم عن الاسلام و
اهله خير الجزاء بمحمد وآله الطيبين الطاهرين فرغ منه مؤلفه الراجى
محمد بن على الاسترآبادى عاشر شهر جميدى الآخر سنة ٩٨٨ حامداً
لله ... مستغفراً الى الله والحمد لله رب العالمين (وقع الفراغ من سطر هذا
الكتاب على يد مالكه ... جعفر بن على بن سليمان البحرانى... بتاريخ
اليوم الخامس من شهر رجب الاصب احد شهور سنة السبعين و الالف
والحمد لله حق حمده وصلى الله على محمد عبده وعلى آله الطاهرين).

[٣١١ - ج]

این نسخه بنسخ است با عنوان و نشان شنكرى كه جعفر بن على بن سليمان بحراني در روز پنجم رجب
٩٠٧٠ آن را نوشته است ، حواشى دارد ، نسخه درج ١٢٤٣/٤ از آن زين العابدين بن محمد مهدى بوده
است (١٨٨٥س).

کاغذ سپاهانی نخودی .. جلد تيجاج سرخ ضربى مقوالى با بر فردان.

٢٧٧س/٥٤/١٩ - ٣٠س/٨×١٥ .

التنبيهات العلية على وظائف الصلوة القلبية

از شهيد ثانی است و بچاپ هم رسیده است (ذريعه ٤: ٤٥٢) شهيد آن را در روز
شنبه ٩ ذى حجه ٩٥١ پيايان رسانده است.

[٥٠ - د]

شماره سوم دفتر است بنسخ و عنوان شنكرى مانند شماره هاى پوشين همين دفتر و از همان نويسنده
(على بن على فقيه شامى عاملى فرزلى) كه در طوس در پايان روز ٤٠٤٣/٤ نوشته است ، ٩٩٩پ-١٥٤ر، پس
از اين شهر هاى است بر عربى و پاره هاى از نامه جاذق (ع) و نجاشى از رساله شيخ زين الدين ، در ١٥٤پ-

١٥٥پ .

تنقیح المرام

از مولی علی اصغر بن محمد یوسف قزوینی و حاشیه ایست بر حاشیه ملا خلیل قزوینی بر عدة الاصول شیخ طوسی. اوشا گرد همین قزوینی هم بوده است (ذریعه ۴: ۴۶۴ و ۷۹:۶) این حاشیه را او چنانکه از نسخه ما برمیآید در ۲۴ ع ۱۱۰۳/۲ بانجام رسانده است. روش فلسفی او در این رساله پیدا است.

آغاز: بسم الله. الحمد لله رب العالمین ... فیقول ... ابن محمد یوسف اصغر التزوینی ... لما رايت توفر دواعی المحصلین الی تعلم الحواشی المعلقة علی عدة الاصول للمولی ... خلیل ... فتعرضت لتوضیح مطالبه ... وسميته تنقیح المرام.

انجام: فالحاجة ماسة الی اثباتها لیترتب علیها قطعیتها. تم بعون الله... فی الرابع والعشرین من ربیع الثانی سنة ۱۱۰۳.

[۲۲۹-ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنترف و خط خوردگی دارد و نسخه اصل است (48375).
کاغذ فرنگی - جلد نیمج مشکى زرکوب مقوالتى با برگردان.
۰۱۴/۵×۲۰ - ۲۱×۹/۵

التوحید (کتاب...)

ابن بابویه قمی رازی این کتاب را در توحید ونفی تشبیه وجبر نگاشته است و آن چندبار بچاپ رسید و چهار شرح برای آن یاد کرده اند (ذریعه ۴: ۴۸۲-۴۸۳ و ۱۲۴۰) در این کتاب آراء فلسفی و کلامی و ادبی خود ابن بابویه هم آمده است (ص ۷۲ و ۱۳۲ و ۲۱۷ و ۲۱۹ و ۲۳۴ و ۲۵۱ و ۲۶۶ و ۲۷۶ و ۲۷۹ و ۲۸۵ چاپ ۱۳۷۵ تهران) و از آن برمیآید که او بکوفه و همدان و نیشابور و سرخس و بلخ رفته بود و در آن از سالهای ۳۵۲ و ۳۵۴ و از غیور و خصال و کتاب النبوة خود او یاد میگردد (ص ۱۶۴ و ۳۹ و ۱۷۴ و ۱۹۴ و ۲۷۲ و ۲۹۳ و ۲۹۵ و ۵۵ و ۲۸۷ و ۲۹۳) ریشه و اصل تعلیم صباحی را در این کتاب (ص ۲۰۸ و ۲۱۱) و

درمعانی الاخبار همومیتوان یافت گذشته از همه اینها این کتاب برای تاریخ فلسفه و کلام اسلامی خودمدرکی ارزنده میباشد.

[۱۶ - د]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۱ است (5016).
کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.
۱۹۳۴×۱۹ - ۱۹×۱۹/۵

التورات

تورات در آغاز ترقی کار ترجمه در تمدن اسلامی عربی در آمده بود و گذشته از آن سوره هائی از تورات در کتابهای اخبار و احادیث بنقل علی ع عربی یا باستخراج کعب الاخبار دیده میشود و باید در کیفیت آن بررسی نمود که کی عربی در آمده و مترجم آنها کیست و از کدامیک از سوره صحیح و منحول عهد عتیق و جدید میباشد.

[۱۱۱ - ب]

شماره ۴۵ دفتر است و بخط نستعلیق چلیبا با عنوانها و نشانهای شنگرف، از سده ۱۱ ق ۳۴۴-۳۴۵، و بنام چهل سورة تورات است که علی ع عربی در آورد.
آغاز: الاولى عجبت لمن ايقن بالموت كيف يفرح.
انجام: الاربعون، يابن آدم احكم السفينة فان البحر عميق... وكان اشد الناس عذابا يوم القيمة زدناهم عذابا فوق العذاب (و الحمد لله و صلى الله على محمد و آله الطاهرين).
[۷۰ - ج]

شماره سوم دفتر (۱۹۰-۱۹۱) بنام اربعون سورة منتخب التوراة و چهارم دفتر (۱۱۱) بنام اثنی عشر كلمة استخرجه كعب الاحبار

[۲۱ - د]

در این نسخه از همان چهل سورة تورات است با ترجمه فارسی میان سطور و بخط نستعلیق است که در روز شنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۲۸۱ نوشته شده و نام نویسنده نور محمد پسر ملا محمد تقی میباشد، ۶۴ - ۹۱ ر، پیش از این و پس از این مطالب پراکنده نظم و نثر فارسی است و بیشتر آن حدیث است و نسخه ۳۵۱ از آن روضه خوانی بوده است (4225).
کاغذ فرنگی - جلد مقوایی.
۱۹۳۴×۱۷ - ۱۰×۱۴

[۶۵ - د]

شماره نخستین این دفتر همانست که در شماره ۴۵ دفتر ۱۱۱ ب دیده ایم ولی بترتیب شماره ۴ دفتر ۷۰ ج و در این هم ندارد که علی ع آنرا ترجمه نموده است ، بخط نستعلیق سده ۱۴ است ، ص ۱۶-۱۷ پ، این دفتر جنگی است بنظم و نثر و بخط نسخ و نستعلیق محمد بن حاج محمد حسن است در ۱۴۷۱ (ص ۴۶ ر) (۵۱۸۸۹) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج خاکستری ضربی .

۱۰۱/۵۴/۱۰/۱۵ - ۱۴/۶/۱۱

[۷۶ - د]

در این نسخه سوره‌های چهل‌گانه تورات است با ترجمه فارسی زیرسطور بشنگرف بخط نستعلیق و در ۱۴۵۹ نوشته شده است ، ص ۱ پ - ۱۴ پ، پس از این اخبار است بفارسی و افسون و طالع بینی از روی بروج و پراکنده‌های احکام نجومی دیگر همه بفارسی و نسخه گویا از آن افسونگر و دعا نویسی بوده است ، همه اینها بخط نستعلیق است در همان تاریخ (۵۲۹۲۷) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .

۴۷/۵۴/۱۴/۱۸ - ۱۶/۱۰/۱۵

توضیح التذکره

نظام‌الدین حسن بن محمد قمی نیشابوری این شرح را بر تذکره خواجه طوسی برای نظام‌الدین علی رئیس یزدی در ۱۱/۷۱۱/۱۸۱ ساخته است (ف ۹۰۷) در پایان نسخه ما آمده : « وقد اتفق فراغی من تألیف هذا الكتاب غرة ربيع الاول من شهر سنة احدى عشر وسبع مائه . . وانا افقر خلق الله ... الحسن بن محمد يعرف بنظام النيشابوري نظم الله احواله في الدارين » .

[۱۳ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق و حواشی دارد بالفنانه «دروس ، قاضی ، ...» عنوان و نشان و شکل بشنگرف است ، غیاث‌الدین بن فرخ زاد در بین روز چهارم ربیع دوم ۱۰۴۴ نوشتن آنرا پایان برده است ، ص ۱ پ - ۱۹۷ ر (۹۳۴۴) .

کاغذ سیاهانی نخودی - جلد تیماج تریاکی زرکوب مقوایی با برگردان .

۴۰۰/۵۴/۱۴/۵۵ - ۲۶/۶/۱۷

تهذیب الاحکام

شیخ طوسی مؤلف تهذیب الاحکام است و این کتاب در فهرست دانشگاه از نگارنده (ص ۱۲۴۱) شناخته شده است.

[۱۷ - ب]

این نسخه از زیارات است تا دیات و از آغاز و انجام افتاده است، بنسخ با نشانه‌های شنگرف از سده ۱۳، نسخه بدلتها درهامش است بهای آن در پایان نسخه ۴۵ قران نوشته شده است، (9328).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوائی بابر گردان.

۳۷×۱۱س۳۲ - ۳۱×۱۸س۴۰۴

[۵۴/۱ - ب]

این نسخه از آغاز است تا جزو ۳ و زکوة بنسخ روشن با عنوان و نشان شنگرف یازرد در دو جدول زر و لاجورد، سرلوحی در آغاز بزر و لاجورد و شنگرف و همچنین در پایان بهمین رنگها آراسته است نویسنده که قویا نامش قاضی است آنرا در آغاز ذی حجه ۱۰۸۷ نوشته است، حواشی بنسبتعلیق با نشانه «شمس سلمه‌ا» و «ع‌آه» و «نعمه» است، در آغاز و انجام فوائدی است از سید نعمه‌الله و جز او.
(49503)

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی زرکوب آراسته مقوائی درون سرخ آراسته زرکوب.

۴۴×۲۱س۳۹۱ - ۴۳×۱۱/۵س۳۳

[۵۴/۲ - ج]

این نسخه از جهاد است تا پایان مشیخه و نورالدین محمد حافظ در بقعه اشرفیه در روز آدینه ۱۰۷۳/۲ برای میرزا آقا بیگ و وزیر گیلان لاهیجان نوشته است، بخط نسخ است، متن زیر خط زرین و شنگرف نشانها و عنوانها شنگرف، در یک جدول زر و لاجورد، حواشی «م ق ردام ظله» و جز آن دارد، سرلوحی بزر و سبز و سرخ در آغاز هست (49504).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی زرکوب درون حنائی زرکوب.

۴۴×۲۱س۵۲۱ - ۴۴×۱۲س۲۴

[۸۷ - ب]

این نسخه از آغاز است تا پایان جز و نخستین (صیام) و بنسخ با عنوان و نشان شنگرف و متن زیر خط سرخ و محمد مهدی نوشتن آنرا در روز پنجشنبه ۱۲۸۱/۱۰۹۴/۱۰۹۴ پایا ن رسانده است، «محمد بن الحسن الحر العاملي»

بخط خود در پایان نسخه یکسی که گویا همان محمد مؤمن مشهدی باشد اجازه قرائت و روایت میدهد، همو بخط خود در آغاز نسخه اجازه قرائت همین کتاب و جرآن و اجازه روایت کتابهای حدیث باسناری که در تفصیل وسائل الشیعه نوشته است برای مولی محمد مؤمن بن حاجی محمد شریف مشهدی در پایان ج ۱۰۹۴/۱ نوشته است، نسخه در ۱۴۲۵ از آن محمد بن سیف الدین محمد مختاری بوده است، بلاغ قرائت در میانه نسخه هم هست، اجازه قرائت محمد حر بخت خود او مورخ ۱۴ ج ۱۰۹۴/۲ در پایان صلوة هست.

حواشی دارد با نشانه « ادره، ع ادره، م ق ره سلمه الله، م د ح سلمه الله تعالی » (51160).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى درون سرخ.
۲۸۶×۱۹/۵ - ۲۹ - ۲۷×۱۰ - ۴۰.

[۹۴ - ب]

این نسخه از کتاب الیسید است تا نزدیک پایان وصیت و افتادگی دارد، بنسخ است با عنوان و نشان شنگرف از عبدالمجید بن مظفر بن حسن بن محمد بحرانی درمکه و از سده ۱۱ است، خط چند مالک در صفحه عنوان دیده میشود و پیدا است که از مردم بحرین هستند، حاشیه نستعلیق با نشان « ام ن سلمه » (53046).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای گرد آن سرخ و مقوایی.
۱۶۰×۱۹/۵ - ۲۷ - ۲۱×۱۱/۵ - ۱۷.

[۳۲ - ج]

این نسخه از زکوة است تاجج و بنسخ است و متن زیر خط مشکى و مصطفی بن عبدالواحد حویزی جروسوم (زکوة) را در روز ۱۹ ذی قعدة و صوم را در ۱۲۴ (گویا ۱۴۰۲) نوشته است، برگ پایان کتاب تازه تر است، همین تاریخ (۱۴۲) باز در صفحه باز پسین دیده میشود، بگواهی سیف بن عبدالله بن محمد بحرانی دارنده نسخه خواجه محمد باقر بن باقر بوده است (9346).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.
۲۸۱×۱۷/۵ - ۴۵ - ۱۸×۱۱ - ۱۵.

[۶۹ - ج]

این نسخه از آغاز است با افتادگی تا زیارات که آنهم افتاده دارد، بخط نستعلیق است با عنوانها و نشانهای شنگرف، نویسنده صلوة، حمد تقی بن حاجی ملک محمود قزوینی میباشد و تاریخ آن ۱۰۶۴/۱ است، نویسنده زکوة تا زیارات عبدالباقی بن بدیع الزمان است و تاریخ صوم ۱۰۵۶/۱ میباشد، بلاغ قرائت در سراسر نسخه هست و از محمد تقی بن مجلسی است و تاریخ آن در پایان زکوة نیمه های ج ۱۰۵۶/۱ و در پایان صوم ذی قعدة ۱۰۵۶ و در پایان حج نیمه های ج ۱۰۵۸ است، در میانه چند برگى تازه است. (52946).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی.
۴۲۲×۱۵/۵ - ۴۵ - ۲۵×۸ - ۱۷.

تهذیب الوصول الی علم الاصول

علامه حلی مؤلف تهذیب الوصول است و آن را در فهرست دانشگاه از نگارنده (ص ۱۶۶۵) شناخته ایم.

[۴۴۰ - ج]

این نسخه از آغاز و انجام افتاده و بخط نسخ سده ۱۱ با عنوانهای شنگرف و حواشی نستعلیق دارد با نشانه «س»، نشانه کراسه هشت برگی برقی برقم از ۱۸ تا ۱۸۴ را دارد (44828).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج «بزمه و الی قاره» .
۱۴۵×۴۰ - ۱۱/۵×۶/۵

نیقن الطهارة والحدث والشک فی السابق منها (رساله فی ...)

این رساله از شهید ثانی است و در ص ۲۶-۴۴ مجموعه ده رساله او بسال ۱۳۱۲-۱۳۱۳ بچاپ رسیده است.

[۴۴۸ - ج]

شماره دوم دفتر است ، درگ ۴۴ پ - ۴۴ ر، در کربلا نوشته شده است .

جامع الاخبار

جامع الاخبار از مجموعه های حدیث شیعی است که بسیار متداول بود و از آن بهره میبردند ولی هنوز روشن نشد که گرد آورنده آن کیست (ف ۱۲۶۸) .

[۷۰ - ج]

شماره دهم این دفتر بخشی است از جامع الاخبار بدینگونه : « من جامع الاخبار فصل فی الخصال التي ثورت الفقر اولها التیام من الفرائض الاول عربا - تکبیرة الاحرام فرض وکما فی سنة » ص ۵۰- ۵۵، دوازده فصل در آن هست .

جامع الفوائد فی شرح خطبة القواعد

فخر المحققین محمد حلی بر خطبه قواعد الاحکام پدر خود علامه حلی این شرح را نوشته است . از آن سه نکته بر می آید: یکی تفسیر تحمید بقوای علمی و عملی نفس ناطقه که در دیباچه لوا مع الانوار قطب رازی هم دیده میشود ، دوم استدلالی که خواجه طوسی بر حقانیت آئین شیعی آورده و از وجه دین ناصر خسرو گرفته است ، سوم توجیه اختلاف فتاوی علامه حلی .

آغاز: بسم الله . وصلواته علی رسوله محمد واله (ف ۲۱۹۹).

انجام: وقد جعل لها الفصول (تم والحمد لله رب العالمین).

[۳۴۶ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با نشان شنگرفی و عنوان قوله زیر خط سرخ و بهمان خط مورخ ۱۰۴۹ شماره دوم آن ، ک ۴ - پ ۴ ، نسخه وقف حاجی سید محمد باقر است بوصیت حاجی میرزا صادق مکتبانه ای در ۴۴ محرم ۱۲۳۶ ، مالک محمد تقی بن محمد کاظم در ۱۱۴۸ (۵۸۵۷۸) .

کاغذ سیاهانی سبز - جلد تیماج تریاکی مقوایی .

۱۸×۱۰ س ۴۴۴ - ۴۶/۵×۱۸ س ۴۴۴

جامع المقاصد

از خاتم المجتهدین شیخ محقق نورالدین ابی الحسن علی کرکی (در گذشته ۹۴۰) میباشد (ف ۱۸۳۹) .

[۴۶ - ج]

این نسخه از «المطلب الثانی الاحکام» از کتاب سبق ورمایه است تا پایان جزء سوم (شفعه) و بنسخ است با عنوانهای شنگرفی از حسن بن محمد موسوی حسینی مفارزه ای در روز پنجشنبه هرمضان ۹۷۵ و حواشی «منه رحمه الله» دارد ، در صفحه عنوان آمده که سید علی طباطبائی و پسرش سید محمد مجاهد نسخه را تصحیح کرده اند (۵۶۵۲۵) .

کاغذ سیاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی .

۱۸×۱۸ س ۴۵ - ۴۵×۱۹ س ۱۹

[۶۱ - ج]

این نسخه از متاجراست تا احیاء موات و بخط نسخ باعنوانهای شنگری از سده ۱۱ و با نسخه‌ای که شیخ علی بن احمد بن هلال منشار از روی نسخه اصل خط کرکی نوشته و براوهم خوانده بود در ۱ محرم ۱۰۴۱ مقابله شده است ، محمدطاهر طباطبائی هم آنرا مقابله کرده و در ۱۰۴۱ مالک آن بوده است ، نسخه وقف شده و تولیت آن بمذول موقوفات مدرسه جدید سلطانی چهارباغ سپاهان برگذار شده است ، حواشی دار با نشانه « ع بن عبدالعال » و « کذا بخطه وجدت » و « بخطه رحمه الله تعالى » (41567) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد ضریبی مقوایی .

۴۲۰۰/۵۱۲/۳۶ - ۳۵/۵۱۲/۱۸

الجبر و الاختیار (رسالة فی ...)

در این رساله بروش متکلمان شیعی از روی آیات قرآنی اثبات اختیار شده است .

آغاز: بسمله . قال الله تعالى فی محکم کتابه آیات بینات دالة علی صدور الافعال من العبيد و من کابر فی ذاک فقد کابر فی ابطال الحق و اظهار الباطل .

انجام : لا اعتقادهم بعبد الله تعالى و صدق الله العظيم و رسوله الکریم و الحمد لله رب العالمین .

[۷۰ - ج]

شماره هفتم دفتر است و در ۴۴-۴۷ ر .

جوامع الجامع

امین الاسلام ابوعلی فضل بن الحسن بن الفضل تفرشی (طبرسی) طوسی از دانشمندان بنام شیعی در سده ششم بدرخواست پسر خود ابونصر الحسن این کتاب را پس از نوشتن از مجمع البیان و الکافی الشافی و دیدن کشف زمخشری ساخته و تفسیر میانین او است برقرآن در چهارجلد که از روزشنبه ۱۸ صفر ۵۴۲ تا ۲۴ محرم ۵۴۳ بدان میپرداخته و در این هنگام بیش از ۷۰ سال داشته است . این تفسیر بسیار ساده و ادبی است و گزیده از دو تفسیر دیگر او (ف ۱۳۹۸) .

[۹۲ - ب]

این نسخه از آغاز سورة مریم است تا پایان قرآن و از آغاز افتادگی دارد و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف عنایت‌الله بن محمد شیرازی است در روز دوشنبه ۵ ج ۱۰۹۳/۱ (۹۳۴۲).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

۰۱۹×۷/۵ - ۳۶ - ۲۷×۱۴/۵ ۳۴۸

[۷ - ج]

این نسخه از آغاز است و اندکی از دیباچه افتاده است، تا پایان سورة کهف در نیمه بخط نسخ و در نیمه دوم نستعلیق و با عنوان و نشان شنگرف و با حواشی نستعلیق، محمد نبی من حاجی علی رضای رازی در ۱۱۳۶/۱۶۹ آنرا نوشته است، نیمه نخستین کهنه ترمی نماید (۹۳۴۳).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی با برگردان.

۰۱۷/۵×۷/۵ - ۳۰ و ۳۲ - ۴۶×۱۴/۵ ۳۶۰

[۴۹ - ج]

این نسخه از آغاز است تا پایان کهف و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و حسن بن احمد بن علی بن شفیع عاملی در روز سه شنبه ۴۵ شوال ۱۰۰۹ آنرا بپایان رساند، مالک محمد رضا با مهر ۱۱۳۸ و محمد باقر بن محمد تقی بن محمد باقر سپاهانی در ع ۱۳۲۴/۱، یاد داشته‌های ۱۳۱۴ و ۱۳۱۰ در آغاز هست. حواشی دارد بخط نستعلیق (۵۲۹۶۴).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی عطف حنائی مقوایی.

۰۱۶/۵×۱۱ - ۱۹ - ۲۴×۱۸ ۳۴۱

جواهر الکلام

از شیخ محمد حسن اصفهانی است و در فقه استدلالی (ف ۱۸۴۵).

[۴۴ - ب]

این نسخه از عقیق است تا نقطه و بخط نسخ و متن زیر خط مشکی و صید و زیاده آن در ۲۰ صفر ۱۳۶۶ نوشته شده است (۵۳۵۳۳).

کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج سرخ زرکوب ضربی مقوایی.

۰۴۴×۱۱ - ۴۱ - ۴۰/۵×۴۰ ۴۰۶

جواهر الفرائض (الفرائض النصيرية)

از خواجه طوسی است و در دو بخش و در آن از موارد و فرائض گفتگو شده است (ذریعه ۵ : ۲۷۴ - کشف الحجب ۲۹۸ - ف ۱۹۳۶).

[۲۱۷ - ج]

شماره پنجم دفتر است و بخط نسخ با عنوانهای شنگرف و دریایان آن دارد «وبالله التوفيق وهو حسبنا ونعم الوكيل - تمت الرسالة الشريفة فی اثني عشر شهر شوال المكرم سنة ثمانی واربعمائة و الف» ۴۹۴۶ - ۶۹۴۷.

حاشیه اثبات الواجب القديم

چنانکه در فهرست صفحه عنوان نسخه ما آمده قراباغی مؤلف این حاشیه است ولی در کشف الظنون (۵۳۸:۱) حاشیه‌ای از مولی حنفی یاد شده با آغازی که در نسخه ما دیده میشود. در ذریعه (۶: ۱۰) از چنین حاشیه‌ای یاد نگشت. این قراباغی باید همان باشد که چلبی از او شرحی بر همین اثبات الواجب یاد کرده و او را هم مولی عزالدین محمد بن علی قره باغی خوانده است. در طوس (۶۵: ۴) از همان حاشیه محمد حنفی تبریزی (در گذشته نزدیک ۹۰۰) یاد شده و درست مانند نسخه ما است.

آغاز: بسمله. الحمد لمن تقدر جنابه عن ان یکون شریعة لكل وارد ... وبعد فهذه فوائد شریقة ونکات لطیفة فی حل رسالة اثبات الواجب ... للمولی ... جلال الملة والدين محمد الدواني ... وجعلتها هدية لمحفل ... نظام مبانى الدولة الرفیعة قوام مدارج الحسبة المنیعة ... الملقب ... بحبيب الله.

انجام: ليس بتمام عقلا لا بالدلیل ولا بالبديهة. هذا آخر ما قصدنا ايراده فی شرح رسالة اثبات الواجب. وقع الفراغ من تألیفه يوم الاربعاء التاسع من شعبان سنة ست وعشرين وتسعمائة.

[۳۰۱ - ج]

شماره پنجم دفتر است و بخط نستعلیق ریز با عنوانهای شتتर्फ و حواشی «منه مدظله» دارد و از نویسنده شماره‌های پیش باید باشد، هر صفحه در جدول مشکی و سرخ است، ۳۴×۹/۵×۱۷.

حاشیه اصولیه

این حاشیه در نسخه ما گویا یکی از حواشی قوانین باشد.
 آغاز: بسم الله خير الاسماء و اشرفها. قوله و ظاهر مقاله كثير آه اراد بالتطابق بين المعنيين انحصار مفهوم الاضافى بحسب الخارج.
 انجام: قوله هذا اذا بان حضورية علم الملائكة ... فى صحة الاحتراز عن علم (افتاده).

[۱۸۱ - ج]

شماره سوم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۱۴، ۶۴ پ - ۸۵ پ.

حاشیه انوار التنزيل

این حاشیه در نسخه ما از آغاز افتادگی دارد و دانسته نشد از کیست.
 آغاز سورة مومنون: ما يتعلق من الكلام بتفسير سورة المؤمنين وهى مكية. بسمله. قوله: قد ثبت التوقع، كلمة قد سواء دخلت على الماضى او المضارع تدل على معنيين.
 انجام: سورة ناس. قوله تعالى ملك الناس، لم يقرء فى المشهور هنا بالالف كما قرئ به ... ليست بتلك المثابة فى الاهتمام والمطلوبية اللهم ثبت قلوبنا على دينك ... وصحبه اجمعين آمين.

[۳ - ب]

این نسخه از نیمه باز پسین سورة حج است بدینگونه: «خلق احقر خلق الله قدرا اوجه لها... قوله: اوجعل الله، مثل وروى عن الاخفش».

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری و هرتزی قلی بن محمد یوسف افشار در روز شنبه ۱۱۱۰/۵/۴
آفرانوشته است (49743).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی درون سرخ گلی مقوایی فرسوده.

۰۲۸×۱۵س۶۴-۳۷/۵×۴۴۳۵۶۱

حاشیه انوار التنزیل

این یکی حاشیه دیگری است و از سوره عم است تا پایان قرآن و دانسته نشد
از کیست.

آغاز: بسمله . عم تيسائلون . اصله عن ما محذف الالف حذفاً كثيراً
الى ان قل الاصل وهو اثبات الالف .

انجام : قوله : وفيه تعسف الخ لا يخرج بذلك عن التعسف ... الانتقال
الى الناس منه في هذا المقام . الحمد لله الذي وفقنا بشرح هذا التفسير .

[۳۱۵ - ج]

شماره یکم دفتر و بخط نستعلیق با عنوان شنگری لطفاً اله رازی در سپاهان در ۱۲ ذی حجه ۹۹۷،

۱۳ پ - ۲۹

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج زرد سرد مشکی .

۰۱۴/۵×۵س۳۴ - ۲۱×۱۱۴۳۶۲

حاشیه انوار التنزیل

عصام الدین اسفراینی چنانکه در صفحه عنوان نسخه ما آمده محشی این تفسیر
است از آغاز تا پایان سوره بقره .

آغاز: قوله : وسائر الالفاظ التي تهجى بها ، في القاموس الهجاء تقطيع
الكلمة بحروفها وفي الاساس الهجاء تعديد الحروف .

انجام : وسخر المتوسل بها والملتجى بتلاوتها اللهم كما وفقنا التامل
فيه وثبت ما الهمتنا وفقنا لشكرك بالعمل به و الاطلاع على بطونها
وارزقنا التوفيق لتتبع جميع كلامك واجعله ذخراً لنا شفيعاً مشفعاً واصلی .

على من انزلت اليه كتابك وارسلته الينا بخطابك وعلى آله وصحبه
الفائزين بقربك.

[۱۱۵ - ج]

بخط نسخ باعنوانهای شگرف از سده ۱۴- حواشی دارد با نشانه « شیخ ، شیخ زاده ، شواهد ،
عن ، خسرو ، محیی الدین ، منه » یادداشت‌های ۱۴۴۶ و ۱۴۴۴ در آغاز هست، شعرهایی بفارسی از ملا مهر
علی خوئی در پایان دیده میشود (48355).
کاغذ فرنگی-جلدمقوا.
۰۱۴/۵×۹س۱۹ - ۲۱×۱۵س۴۴۷

حاشیه تحریر القواعد المنطقية

این حاشیه از میر سید شریف گرگانی است بر تحریر القواعد المنطقية که شرحی
است از قطب رازی بر الرسالة الشمسية دبیران کاتبی (طوس ۳۷۶:۵).

[۱۱۴ - ج]

این نسخه شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق صادق بن محمد در سپاهان در ۱۲۴۶/۱ هـ.
۱۱۶ پ - ۱۸۹ پ، پیش از این نظم و نثر فارسی است.

حاشیه تهذیب المنطق

این حاشیه از جلال الدین محمد دوانی است بر تهذیب المنطق تفتازانی (ف ۳۵).

[۴۰۴ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ ضیاء الدین بن محمد صادق در روز ۱۱/۲/۹۷۲ هـ ۷۲ پ -
۱۱۲.

حاشیه تهذیب المنطق

مولی نجم الدین عبدالله یزدی شهابادی (۹۸۱ م) این حاشیه را بر تهذیب المنطق
تفتازانی نوشته است.

[۵۳ - د]

بخط نسخ است با جدول و عنوان شگرف، حسینقلی در ۱۶۱۰/۱۴۶۳ آن را نوشته است، در پایان نام محشی «شمس الدین محمد عبدالله» آمده است، متن در بالای صفحات است، پیش و پس از این پراکنده های ادبی و منطقی است (44776).

کاغذ فرنگی کبود و آبی - جلد نیمه جلد تریاکی .

۱۴۷×۸۴×۱۷×۱۲ س ۱۱×۴ .

حاشیه حاشیه المعالم

این حاشیه بر حاشیه ملامیرزا محمد بن حسن شیروانی (۱۰۹۸م) است بر معالم شیخ حسن عاملی و گویا از محمد تقی بن حسینعلی هروی نباشد و شاید از محمد کاظم هزارجریبی باشد (دریعه ۶: ۷۹ و ۸۰ و ۲۱).

آغاز: بسمله و به نستعین. (قوله:) کما هو المعروف، ای تعریف اصول الفقه لا تعریف الفقه. (قوله:) لان وضع الكتاب، ای کانت قاعدة علماء السلف ذکر مباحث الاصول فی اول الفقه لا یتناوله علیها.

انجام: قوله: ولعله اجمل اعتمادا، ای المصنف قدس سره لم یپذکر ذلك التفصیل من جواز النسخ قبل حضور وقت العمل وعدمه بل اجمل وذلك لكونه مذکورا فی موضعه فتامل فی المقام (تمت).

[۴۹۵ - ج]

بخط نسخ و نستعلیق سده ۱۳ است (52962).

کاغذ فرنگی - جلد نیمه جلد تریاکی ضریبی مقوای.

۴۲۹×۱۴×۲۱ - ۱۹ س ۸/۵×۱۴.

حاشیه ریاض المسائل

محمد تقی بن حسینعلی بن رضا بن اسمعیل هروی سپاهانی (۱۲۹۹م) این حاشیه را بر ریاض المسائل طباطبائی در دو مبحث طهارة و میراث نوشته است (ذریعه ۶: ۹۹).

آغاز طهارة: قد غیر فی مشهد الحسین من حواشی الریاض فی اوائله

هذه المواضع التي ينبغي تطبيق نسخة الاصل و غيرها عليه ائش في قوله وعلى الاول في آخره بعد قوله و ثمانية تسليه الاطلاق او يحصل له بامتزاجه بنجس شديد الحموضة ... قوله ره مع ان في المعتبر آه كذا عن المعتبر يجوز للحائض والجنب ان يقرأ آما شاء (ييش از اين دو صفحه عبارتی است درباره تطهير مضاف از حدائق) .

انجام : قوله ره كما صرح به . و في الحدائق ان العامة هنا متفقون على استحباب وضع الحنوط ... او استحباب هذا . وقد جف القلم هنا لان الداعي الى رسم هذه التعليقات كان اجابة جمع من اذكاء الطلاب المشتغلين لدى بقراءة هذا الكتاب ولما وصلوا الى هذا المقام ارادوا التجاوز عنه و التمسوا القراءة من موضع آخر كالاميراث فاجبتهم في ذلك ... ولما انتهى ما كتبه من اول الطهارة الى التفسير والتكفين اعجبني ان اختمه بهذا البيت الحصين ... وهو هذا .

ولايتي لامير النحل تكفيني

عند الممات وتغسيل وتكفيني

وطينتي عجت من قبل تكويني

في حب حيدر كيف النار تكويني

وقد وقع الفراغ من هذه التعليقات ... في مشهد الحسين ... على يد مؤلفها العاصي محمد تقي الهروي في يوم الاحد الحادي والعشرين من شهر محرم الحرام سنة تسع وثمانين ومائتين بعد الالف ... باطنا و ظاهرا (الى هنا عبارة المؤلف) .

آغاز ميراث : بسم الله الحمد لله ... وبعد فيقول ... محمد تقي بن حسين علي الهروي ... ان هذه تعليقات علقتها على ما فيه نوع اجمال او اشكال من كتاب ميراث الرياض حين الاشتغال بالبحث عنه ... قوله المفروض بالتفصيل الظاهر ان المراد بالتفصيل والاجمال هنا ما كان كذلك في كتاب الله .

انجام : فی هذا المقام . والله ولي الانعام ... وعترته مصابيح الظلام .
وقد وقع الفراغ من تأليف هذه التعليقات المتعلقة بالميراث وتحريرها
وتصحيحها في السابع من شهر جمادى الثانية سنة ۱۲۹۰ وقد وقع الفراغ
من كتابتها ايضا في التاريخ المذكور على يد مؤلفها العاصي محمد تقی
الهروی ختم الله له بالخير ... وسلامه عليهم اجمعين .

[۱۱۲ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق خود هروی واصل است ، خط خوردگی دارد و بحاشیه رفته است ، حواشی
منه دارد ، ۳ویا همان باشد که نگارنده ذریعه دیده است ، چه این نسخه از آن سید عبدالحسین حجت
طباطبائی بوده است ، عباراتی فقهی و رجالی در آغاز و میان نسخه از هروی بخط او هست ، طهارة ۳
۵ ر - ۹۸ ، میراث ۳ ۹۹ پ - ۱۵۴ ر (۵۲۵۸۲) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی .
۱۵۴ ۱۵۳ ۲۰/۵ - ۲۱ ۱۶×۹/۵

حاشیه شرح التجريد

مولی عبدالرزاق لاهیجی این حاشیه را بر مباحث جواهر شرح تجرید قوشچی
نوشته است و جز حاشیه ایست که در ۲۳۰ و ۲۳۶ و ۲۲۴۶ شناخته ایم . او این حواشی
را چنانکه در دیباچه میگوید نخست بسیار دراز و مفصل نوشته و سپس آنها کوتاه
ساخته است (طوس ۴ : ۸۷) .

آغاز : بسمله . یا من تقدس عن مشابهة الجوهر والعرض و تنزه فعله
عن مقابلة العرض ... فیقول ... عبدالرزاق بن علی بن الحسین اللاهجي ...
انی کنت شرعت فیما مضی فی تعلیق حواشی علی مباحث الشرح الجدید
للتجريد .

انجام نسخه : یحصل من المجموع کیفیة مشاهدة .

[۱۰۹ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۱۳۰۴ ۱ پ - ۶۲ پ ، در صفحه عنوان و پس از این
شماره و شماره دوم مطالب پراکنده نظم و نثر فارسی و عربی است ، در ۶۴ پ - دارد : « من کلام

صاحب لب‌لباب نهرثالث در بیان قضا و قدر و جبر و اختیار...» (۹۲۹۷۰).

کاغذ فرنگی سفید و کبود - جلد تیماج مشکى.

۱۶×۱۱ س ۲۰ - ۳۰/۵×۱۵ س ۹۵.

حاشیه شرح التجريد

از شمس‌الدین محمد گیلانی است و حاشیه‌ایست بر الهیات شرح تجرید فوشجی
(ف ۲۳۵ و ۲۲۶).

[۴۲ - د]

شماره سوم دفتر است و بخط نستعلیق و نسخ سده ۱۱، چنین است انجام آن : «لایکون لازما لفرض
الایجاب المذكور» و کامل نیست ، ۴۷ پ - ۸۰ پ ، حواشی دارد با نفاثه « منه ادام‌الله تعالی ، منه
دام ظله » .

حاشیه شرح تلخیص المفتاح

میر سید شریف گرگانی این حاشیه را بر شرح مطول تفتازانی بر تلخیص
المفتاح نوشته است (سپه ۲ : ۴۱۴ - منزوی ۳۷۵ : ۲ - ذریعه ۶ : ۲۰۲) .

[۴۱ - د]

بخط نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، جای عنوان شنگرفی و در برخی جاها سفید مانده است و کامل هم
نیست ، وقف مهدعلیا در ۱۴۷۳ ، در پایان بندی است بفارسی و چند بیت فارسی از محمد علی نوری بخط خود
او (۹۳۸۲) .

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکى مقوالی.

۱۲×۹ س ۱۷ - ۱۸×۹ س ۱۲۷.

حاشیه شرح مختصر المنتهی

این حاشیه از سیف‌الدین احمد ابهری (تزدیک ۸۰۰) بر شرح قاضی عضدایجی
بر مختصر اصول ابن حاجب است (جلبی ۵۳۸ : ۲ - طلاس ص ۱۰۰ - ف ۵۹۴ و ۱۷۴۷) برو کلمن
(پمپوست ۱ : ۵۳۸) از همین حاشیه یاد کرد .

آغاز: بسمله . رب اعنی . الحمد لله الذى شرع الاحکام وربطها بدلائل
کلیه وعلل تفصیلیه للاحکام وانا رمعالم الدين بانوار الكتاب والخبر
واضحك رياضها بازهار القياس والاثر ... وبعد فان شرح المختصر فى
علم الاصول الذى اعتنى بتصنيفه استاذنا العلامة ... عضد الحق والدين
عبدالرحمن بن احمد الايجى قدس الله روحه العزيز ... مطامح انظار
الفضلاء الاذكياء .

انجام : و فى القدر الذى ذكره المص فى الترجيح البسيط ارشاد
للتعديده هداية اليه والله ولى المعونة للرشاد ... انه مجيب الدعوات و
مفيض الخيرات هذا آخر ما قصدنا بانشاءه و الحمد لله على نعمائه و
صلى الله على رسوله محمد خير انبيائه وعلى آله وصحبه خير اصفياؤه .

[۲۰ - ۵]

بخط نسخ تركى باعنوانهاى شنگرف و برخى جاها مفيد مانده است ، در پا يان آن بخط تازه ترى
دارد : « نجر التحرير والسواد بعناية الهادى للسداد ، وقع الاتمام لقراءة كتاب شرح المختصر للمولى
عضد الدين وهذه الحاشية له ايضا بحمد الله ومنه يوم السبت المبارك الثامن والعشرين من شهر ربيع الاول
اليمون من شهور سنة تسع وتسعين وتسعمائة من الهجرة المصطفوية صلى الله عليه وسلم » نسخه از سده
۱۰۰۹ است ، عبدالله بن شيخ عثمان مدنى ومحمد بن ابى ابراهيم مالك آن بوده اند ، نسخه ۴۰ جزء است ،
ص ۲ پ - ۱۳۵ ر (48356) .

کاغذ سمرقندى - جلد مقو با نولاکتاره ميشن .

۱۳۶ ص ۱۳/۵ - ۱۸ × ۲۴ س ۱۰/۵ × ۱۴/۵ .

حاشية شرح المنهاج

اين كتاب از منصور سبط الشيخ نصير الدين شيخ الاسلام طبلاوى شافعى (م ۱۰۱۴م)
است . بروكلمن (۳۲۱:۱) و پيوست (۴۴۳:۲) از او كتابهاى السر القدسى فى آيات الكرىسى
ومنظومة فى الاستعارات ورسالة فى التقسيم و القسم و القاسم و بداية القارى فى ختم
البخارى وحاشية على شرح المنهاج وجزاينهارا ياد كرده است . او از اين شرح يكى از
شروح منهاج الطالبين محبى الدين ابى زكريا يحيى بن شرف نووى شافعى (م ۶۷۶م) را

که در فروع شافعی است خواسته است (چلبی ۲: ۵۵) این نسخه مأمربوط بهمین شرح میباشد و فوائدی که بر لسی (سده ۱۰) و عبادی (م ۹۹۲) درباره شروح منهاج دارند در آن گرد آمده است. چلبی از فوائد آندو و این حاشیه یاد نکرده است. از فهرست قاهره (۳: ۲۱۷ و ۲۲۱) بر میآید که طبلاوی تحفه (شرح) ابن حجر احمد هیتمی مکی بر منهاج را گرد آورده و گزین نموده است و نسخه ما گویا همان باشد که در چهار جلد است. بر لسی نیز حاشیه ای بر شرح جلال الدین محمد محلی بر منهاج دارد. در نسخه ما بهر دو نظر است.

نسخه ما از آغاز بیع است تا پایان جعاله.

آغاز نسخه افتاده: زاد فی التعریف لاعلی وجه القربة... قوله: کقولہ تعالی: واحل الله البيع من العام المخصوص لامن المجل على الاصح. انجام: خاتمة قال فی شرح الروض قال الزرکشی لو تولى وظيفته... وهولم يباشر. انتهى. وهذا آخر ما تيسر جمعه معا عثرنا عليه من فوايد الشيخين... الشيخ احمد شهاب الدين عميرة البرلسی وتلميذه الشيخ احمد شهاب الدين ابن قاسم العبادي... ووافق ذلك في مدة آخرها ثالث عشر جمادى الثاني على يد جامعه... منصور سبط الشيخ الطبالاوى الشافعي... وسلم على من لانبى بعده وسلم تسليمًا كثيرًا آمين - نقلت غالب هذا الجزء من نسخة بخط شيخنا... الشيخ منصور الطبالاوى... وكان الفراغ منه ليلة الخميس... سابع عشر شهر رمضان... اربع عشر بعد الف على يد كاتبه... محمد سبط مولانا الشيخ الرفاعي... الى يوم الدين يتلوه في اول الجزء الثالث كتاب الفرائض.

[۲۴۴ - ج]

بنط نسخ عربي مورخ شب پنجشنبه ۱۷ رمضان ۱۰۱۴ (۱۶۰۱).
کاغذ فرنگی - جلد مقوا.

۳۲۸×۲۱ - ۱۹×۱۱ - ۱۵

حاشیه الشواهد الربوبية

از حاج ملاهادی بن مهدی سبزواری است بر الشواهد الربوبية صدرای شیرازی و در هامش آن بچاپ رسیده است (طوس ۴، ۸۸).

آغاز: بسمله. وبه نستعين. الحمد لله الذي اعيان عالم الامكان مشاهد تجليات ذاته ... فهذه حواشي من ... الهادي ابن المهدي السبزواري... على ... الشواهد الربوبية.

[۱۵۵ - ج]

شماره سوم دفتر است و در ص ۴۸ پ - ۹۵ پ. چنین است انجام نسخه: «... وعدمه ناقص ...»
کالفصول الاخيرة البسيطة او الاجناس العالية» وافتادگی دارد.

حاشية القوانين المحكمة

سید علی قزوینی پسر سید اسماعیل موسوی (۱۲۹۸م) حاشیه ای بر القوانين المحكمة میرزای قمی بسال ۱۲۹۷ نوشته است و آن در هامش چاپ ۱۳۰۳ تهران دیده میشود و در ۱۲۹۹ هم جدا گانه بچاپ رسید.
(ریحانة الادب ۳: ۲۵۹ - ذریعه ۶: ۱۷۷).

[۱۸۱ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط استعالمق سده ۱۳، ۴۹ پ - ۶۲ پ، چنین است :
آغاز : بسمله . قوله اصول الفقه علم لهذا العلم الح. الظاهر انه يريد بالعلمية.
انجام : قوله كيف يتصور صدق جميع الحقائق على حقيقته اشارة الى مخدور آخر غير مخدور الدور يتوجه .

حاشية اللبحة الدمشقية

این حاشیه بر متن لمعه دمشقیه شهید است و نسخه ما از آغاز صلوة است تا پایان فصل ششم آن. محشی از فاضل شارح و روضه و معالم وحدائق یاد میکند.
آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمين ... قوله قدس سره كتاب الصلوة

تطلق الصلوة لغة على عدة معان كالبداء والرحمة والاستغفار والمتابعة وحسن الثناء.

انجام : ومن شاء استكثر كما سلف بيانه في اول الكتاب .

[۱۹ - ب]

نسخ با عنوان و نشان شنغرف از علی بن شیخ حسن شراره نجفی عاملی در روز پنجشنبه ۲۹/۲/۱۲۹۳
(53044) .
کاغذ فرنگی - تیماج سرخ ضربی مقوایی .
۴۱×۲۰/۵۳۴۰۸ - ۲۴×۱۳/۲۵

حاشیه المختصر النافع

این حاشیه گوید لازم تحقیق کر کی باشد و نسخه مادر آغاز درست بر ابر با نسخه ایست که در فهرست طوس (۵۲:۲-۵۳ و ۴۱۳:۵) شناسانده شده و تابع است و چنین است انجام آن :

قوله : ولا يجوز بيع سمك الآجام لجهالته وان ضم اليه القصب على الاصح وكذا اللبن في الضرع الخ، المعتمد انه لا يصح فيه ولا في بيع اللبن في الضرع ... فاذا فات العقد لم يفت ما تر اضيئنا عليه .

[۶۲ - د]

شماره دوم دفتر است و بخط نعتعلیق با عنوان و نشان شنغرف مورخ آغاز ع ۱۰۳۱/۴، ۲۶۴ پ - ۱۴۳ پ، چهار یادداشت تملک در صفحه عنوان بوده و روی آن کاغذ چسبانده و درست خواننده نمی‌شود یکی از آنها از محمد حسن نجفی است در نجف در ۱۰۶۶.

حاشیه المعالم

از سلطان العلماء خلیفه سلطان علاء الدین حسین آملی سپاهانی (۱۰۶۴م) است (ذریعه ۲۰۶:۶) و با حاشیه ملا صالح بچاپ رسیده است .

[۳۱۰ - ج]

بخط نسخ سده ۱۳، و بیاچه را ندارد، در پایان عینیه حمیری است (52968) .

کاغذ فرنگی - جلد مقوای.

۱۴/۵×۹س۲۳ - ۲۱×۱۵س۴۷

حاشیه المعالم

از مولی حسام الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی سپاهانی (م ۱۰۸۱) است
(ف ۱۶۷۴ - ذریعه ۶: ۲۰۷).

[۴۹۴-ج]

بنسخ سده ۱۳ و کامل است، در پایان چند مطلب پراکنده است (52974).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوای.

۱۴۵/۵×۲۱ - ۱۵/۵×۹س۲۱

حاوی المرام فی شرح شرایع الاسلام

محمد باقر گلپایگانی حاوی المرام فی شرح شرایع الاسلام نوشته است. نسخه ما
تنها وصیت را دارد.

آغاز: کتاب الوصایا . جمع وصیه من وصی یصی او اوصی یوصی .
انجام : و اشرنا الیه فی المسئلة السابقة والله العالم هذا آخر الکلام
فی کتاب الوصایا ویتلوه ... الکلام فی کتاب النکاح و قد وقع الفراغ...
فی ۴ شهر رجب المرجب من شهر سنة ۱۲۱۸ فی جوار سید الاوصیاء...
علی ید مصنفه ... محمد باقر گلپایگانی ... وقع الفراغ من هذا
الشرح المسمى بحاوی المرام فی شرح شرایع الاسلام آمین ... یا
رب العالمین .

[۱۱۲-ج]

بنخط نسخ واصل وخط خوردگی دارد و بحاشیه رفته است، حاشیه «منه» دارد (4837I).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضری مقوای.

۱۰۷/۵×۲۲ - ۱۲×۱۰س۲۴

الحبل المتين في احكام احكام الدين

شيخ بهائی مؤلف این کتاب است (ف ۱۲۷۹).

[۴۹ - ج]

این نسخه بخش یکم (طهارة و صلوة) است و بخط نسخ باعنوان و نشان شنگری، شرف‌الدین بن عبدالواحد بن الشیخ علی انصاری در روز پنجشنبه ۲۵ ذی حجه ۱۰۹۹ برای خزانه وزیر شمس‌الدین محمد علی یکانوشه و تذهیب و تجلید کرده است، سرلوحی در زمینه زر بر نگارنگ آراسته در آغاز هست، جدولها پلاچورد و شنگری است (۱۵۷۵۰).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای روغنی آراسته زر کوب درون سرخ با لولا .
۱۷×۸ س ۲۱ - ۲۵/۵×۱۵ س ۲۸۶

[۴۱۷ - ج]

این نسخه فرائض و شماره چهارم دفتر است، ۴۴ پ - ۴۹ ر، بخط نسخ سده ۱۱ با عنوانهای شنگری.

الحبوة (رسالة في ...)

این رساله از شهید ثانی است و در ص ۲۲۰ - ۲۵۳ مجموعه ده رساله او بسال ۱۳۱۲-۱۳ بچاپ رسیده است (ف ۱۸۶۹).

[۴۲۸ - ج]

شماره هشتم دفتر است و در ص ۱۰۹ پ - ۱۴۶ ر.

حجة الشهرة (رسالة في بيان ...)

از سید علی طباطبائی است (ذریعه ۶: ۲۷۲) و او در این کتاب مانند شهید شهرت را حجت میدانند. پسر او سید محمد مجاهد آنرا در مقایح الاصول خود گنجانده است.

آغاز: الرسالة فی بیان حجته الشهرة للسید الجلیل آقا میر سید علی طاب ثراه صاحب شرح کبیر . بسمله . الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فیتقول ... علی بن محمد بن علی ان هذه رسالة مقررة فی بیان حجة

الشهرة وجواز الاعتماد عليها في اثبات الاحكام الشرعية .
انجام : وتقوية الماسطرنا وان كان في مواضع مما ذكره اشتباهات
ليس بهذه محل نشرها هذا اخر ما انتهى اليه .

[۹۵ - ج]

شماره یکم دفتر و بخط مستعین باعنوانهای شگرف از عبدالجواد بن عبدالرحیم بانی مآداری
لنجانی در ۹ ج ۱۴۸۵/۱ پ ۱ - ۱۰۷۴۹) .
کاغذ قرنگی نخوری - جلد تیسیم قهوه ای .
۰۱۸×۹س۴۵ - ۲۴/۵×۱۸/۵س۴۵

الحقائق الناضرة في احكام العترة الطاهرة

شیخ یوسف بن احمد درازی بحرانی (۱۱۰۷ - ۱۱۸۸) مؤلف این کتاب فقهی
استدلالی است و اوروش اخباریان متوسط شمس دارد (سپه ۱ : ۹۹ - ذریعه ۴ : ۲۸۹
طوس ۵ : ۴۱۲ و ۵۶۲) .

[۴۹۳ - ج]

این نسخه مکاسب و چند حقائق است (چاپ ۱۳۶۷) تاپایان صلح ، وقف و اندکی از هیاهم
دارد ، بخط نسخ است و جعفر آل امیر سید علی طباطبائی می نویسد که این کتاب بخط صاحب ریاض است
و بمن رسید و نوشته او حسن بن جعفر طباطبائی از این کتاب و چند دیگر آن از منقوله جمعه تاپایان اصفهانی
را بخط خود نوشته در حواشی در آنچه با صاحب حقائق اختلافی داشته است یادداشت نموده است ، محمد
حلیل قزوینی در ۱۴۶۸ مالک این نسخه بوده است (۵۲۹۵) .
کاغذ قرنگی - جلد تیسیم زرد ضریبی مقوایی .
۰۱۵/۵×۹س۴۲ - ۲۱×۱۶س۴۰۷

حوز الامانی و وجه الثانی

ابو محمد قاسم شاطبی (۵۹۰ م) ناظم قصیده ایست در تجوید و قرائت قرآن بنام
یاد شده و شاطبیه هم خوانده میشود . (منروی ۱ : ۱۸ - چلبی ۱ : ۴۲۸ - سپه ۱ : ۱۸۸) .
آغاز :

بدايت بسم الله في النظم أولا

تبارك رحمانا رحيمًا ومولانا

انجام :

و آخر دعوانا بتوفیق ربنا
ان الحمد لله الذی وحده علا

[۴۷ - ج]

شماره دوم دفتر است و بنسخ باعنوانهای شنگری که محمدعلی بن محمدزمان جیرانی در نیمه‌های
ج ۱۰۷۷/۴ آنرا بپایان رساند، حواشی میان سطور و کنار صفحه بخط نستعلیق است، گ ۷ پ - ۱۴۴ پ،
س ۹۶۵، تاریخ مرگ حاجی محمد علی هراتی در ۴۰ رمضان ۱۲۶۱ در پایان یادداشت شده است .

حرمان الزوجة من بعض الموارث (رساله فی...)

این رساله از شهید ثانی است و در ۲۵۴-۲۸۲ مجموعه ده رساله او بسال ۱۳۱۲-۱۳
بیچاپ سنگی رسیده است (۱۸۷۴).

[۴۲۸ - ج]

شماره نهم دفتر است و در ۱۴۷ پ - ۱۶۰ ر، در پایان آمده «حرره فی سنة ۱۲ پنجهز اروپا نصد
یت تمام نسخه» .

حقائق التأویل فی متشابه التزیل

از سید شریف رضی موسوی (م ۴۰۶) است (مجلس ۴: ۱۳ - کنتوری ۱۹۶ - ذریعه ۳۲: ۷)
و جزو پنجم آنرا که در دست هست انجمن منتدی النشر عراقی در بغداد بسال ۱۳۵۵،
۱۹۳۶ از روی نسخه مورخ ۲۱ رجب ۵۳۳ طوس (۳۸: ۱ ش ۱۱۷) و نسخه دیگر مورخ
۷ شوال ۱۰۹۷ نوشته شده از روی نسخه مورخ ۱۰۳۹ و دو نسخه تازه دیگر با دیباچه‌ای
در سر گذشت رضی بیچاپ رسانده است . جز این جزو دیگر چیزی از این کتاب تا کنون
بدست نیامده است .

[۴۰۷ - ج]

این نسخه همین جزء پنجم است از سورة آل عمران تا پایان ثلث نخستین سورة نساء و بخط
نسخ باعنوانها و نشانیهای شنگری و حاجی بن منصور حسائی صایغ در روز سه شنبه ۱۰۴۸/۴ ع ۴۴ نوشتن آن را

پایان رساند ، نسخه از آن مظفرعلی بن حسین (۹) وزدائی قلمی بوده و خط او هست و اندکی از خط با بریدگی کاغذ رفته است ، خط مالک دیگری هم هست در پایان و پاک شده و تاریخ رجب ۱۰۴۰ و نام او «رجب برسی» با دقتی خوانده میشود ، علی بن شیخ جعفر بن شیخ خضر آنرا از حاجی اسماعیل عاریه کرده بود ، خط یامهر : محسن حسینی طالقانی و محمد هادی و محمد قاری و عبدالغنی و میرزا شریفای خازن تبریزی و محمد حسین (۱۱۱۲) و ملا حسین شوشتری و حاجی علی نقی در صفحه عنوان دیده میشود ، هشت برسی آغاز پراکنده ها است بخط نسخ و تعلیق و برخی از آنها در باره سرگذشت رضی است ، حواشی «منه رحمه الله» دارد ، در یکجا (۱۱) آمده «وجدت هنا حاشية بخط السيد الرضی ابی الحسن قدس سره» برخی از حواشی نهانه مظفرعلی دارد (۵۵۸۴۹).

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج حنائی مقوایی.

۲۲۲×۱۴/۵ - ۱۴×۷/۵

الحکمة العرشية

صدرای شیرازی مؤلف این رساله است که در ۱۳۱۵ بچاپ رسیده است (ف ۳۰۰).

[۳۰-د]

شماره ششم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوانهای شتغری ، محمد بن محمد باقر کاشانی درجاست روز آدینه ۲۴ ذی قعدة ۱۲۹۴ نوشتن آنرا با انجام رسانده است ، ۹۴۳ - ۱۴۴۰ پ.

الحکمة المتعالية فی الاسفار الاربعة العقلية

صدرای شیرازی (۹۷۹-۱۰۵۰) مؤلف این کتاب است که از بهترین آثار دانشمندان فیلسوف روزگار صفویان میباشد (ف ۲۵۲) و او در ۵۸ سالگی در روز آدینه ۱۰۳۷/۱ ج ۷ باین کتاب می پرداخته است (حاشیه خود او بر فصل ۷ طرف ۱ مرحله ۱۰ ج ۱ ص ۲۷۸ چاپ سنگی در مبحث اتحاد عاقل و معقول که در نسخه ش ۱۱۳ ب ماگ ۲۶۲ همین حاشیه دیده میشود - دیباچه محجة البیضاء چاپ عکسی ۱۳۳۹ تهران ص ۱۳).

[۱۱۳ - ب]

این نسخه سفر نخستین این کتاب است و از آغاز و انجام افتادگی دارد ، بخط نستعلیق سده ۱۱

است ، عنوان و نشان شنکری ، حواشی دارد با نشانه «نوری» و «بخطه» و «بخطه‌ره» (9340) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۰۱۸×۹س۲۵ - ۴۷×۱۵/۵س۴۰۷

[۶ - ج]

این نسخه سفر سوم اسفارس است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنکری از سده ۱۳ و ۱۴ میباشند .
(9309) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .
۰۱۷/۵×۸/۵س۴۴ - ۴۶×۱۵س۴۳۱

[۸۷ - ج]

این نسخه شماره سوم دفتر است ، ۴۹ پ = ۲۴۹ ر (بر شماری جداگانه دارد) سفر نخستین اسفار است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنکری ، عبدالصمد بن شکر علی خطایی خویی در ۱۲۲۲ آنرا نوشته است ، فهرست مطالب در آغاز دفتر هست با اشاره بشماره بر آنها .

حل مشکلات الاشارات

خواجۀ طوسی بر اشارات ابن سینا این شرح را نوشته و نام بالارا بدان داده است . (ف)

(۲۵۵)

[۷۳ - ج]

این نسخه طبیعی و الهی را دارد و بخط نستعلیق خوش سده ۱۱ است ، عنوانها شنکری و در بسیاری از جاها سفید مانده است ، ۱۶ برگ آغاز تازه است ، حواشی بنام مهدی دارد ، نسخه ورزی قلمده ۱۳۶۱ خرید شده (بایان) و در ۱۲۸۴ از آن محمد بن عبدالله نوری تبریزی تهرانی « رئیس دفتر خانه وزارت خارجه دولت علیه ایران » بوده است (خط و مهر او) ، یادداشتی از علی بن محمد بن حسین موسی شیرازی خفركی طوسی مورخ ایت نیل ۱۲۴۲ در آن هست (آغاز) (9384) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

۰۱۷/۵×۶/۵س۴۴ - ۴۵×۱۴/۵س۴۰۹

[۴۰۹ - ج]

این نسخه بخشی منطق است و آغاز و انجام افتاده و بخط نسخ سده ۱۴ با عنوان و نشان شنکری است ، در ۱۲۷۷ از آن عطاءالله بوده است (48304) .
کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج خطایی ضربی .

۰۱۴×۶/۵س۴۴ - ۱۹/۵×۱۴/۵س۴۰۹

خبر الشهادة من الخلافة والامامة (رساله فی...)

در این خبر از کسانی که بر حقانیت علی در خلافت گواهی داده اند یاد شده است. سپس خبرهایی است درباره مواخات و مناشده و جزاینها، از آنها است خبری مانند خطبه البیان ولی از زبان پیامبر از کتاب «ما اتفق فیهم من الاخبار فی فضل الائمة الاطهار» از فقیه محمد بن جعفر مشهدی که خبری نبوی مانند خطبه البیان در آن آمده از تاریخ بلاذری و از اربعین صدر الائمة اخطب خوارزم از کتاب ابوبکر احمد بن موسی بن مردویه هم خبرهایی آورده شده است.

آغاز: بسم الله . خبر الشهادة . قال الله تعالى : و اقيموا الشهادة لله ذلك یوعظ به ... و قد روی شهادة الاثنی عشر رجلا الذی هم اجل المهاجرین و الانصار الفرقة المحقة و ذلك بینهم معروف ... و النقل من کتاب جدی ابی عبدالله الحسین بن جبیر رحمه الله الموسوم بکتاب الاعتبار فی ابطال الاختیار .

انجام : فتفکر فی حالک و حال قلبک یا مسکین .
الاعتبار فی ابطال الاختیار از شیخ ابی عبدالله الحسین بن جبیر نگارنده نخب المناقب و شاگرد این شهر آشوب است (ذریعه ۲ : ۲۶۱) و دخترزاده او شیخ زین الدین علی بن یوسف بن جبیر در نهج الایمان خود از آن آورده است . دور نیست که این رساله ماهم از او بلکه بخشی از همین کتاب باشد .

[۴۴۷ - ج]

شماره سوم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن ۴۰۴ - ۱۳۷ پ.

الخلاص (کتاب...) یاد مشهور اللغة

یدیع الزمان ابو عبد الله حسین بن ابراهیم نطنزی (م ۴۹۷) مؤلف این کتاب لغت

۱ - در نسخه ما که بسیار مغلوط است آمده : الحسين عليه السلام من جبیر .

تازی پیاوسی است که برای نظام‌الملک در ۲۸ کتاب هر یک در ۱۲ باب در ۶۸ ساخته است (سپه ۱۷۶:۲ - مغزوی ۳۸۸:۲ - ادبیات ۲۳۵-۲۳/۱۳۴۳ دانشگاه).

[۲۲۰ - ج]

از آغاز و انجام افتاده بدینگونه است :

آغاز : افردت الاسماء التي لا يدخلها الحرفان (دبیاچه) .

انجام : علی حدة کتها اذا قبل (باب اعراب الفعل)

بخط نسخ است با عنوان و نشان جدول شتگرف از سده ۱۴ ، خریداری از هدیه آقای دکتر مصدق است (49762) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

۱۴۳۱۴۴ × ۴۰ - ۱۷/۵ × ۱۴

خلاصة الاصول

در ذریعه (۲۱۲:۷) از خلاصة الاصول شیخ عبدالله بن شیخ محمد علی کرمانی راینی در گذشته در نجف در ۱۶ رمضان ۱۳۲۷ شاگرد شیخ مرتضی انصاری یاد شده است . این نسخه ما که در روز ۲۹/۲ ع ۱۲۹۴ در نجف تالیف شده هم باید همین کتاب باشد گرچه در صفحه عنوان کسی نوشته که از شیخ مرتضی و بخط او است با اینکه شیخ در ۱۲۸۱ در گذشته پس از اونمی تواند باشد . عنوانها در این کتاب «خلاصة» است و «تذنیب» و تا مبحث تقلید را دارد .

آغاز نسخه ما: هذا المجلد الثانی من خلاصة الاصول . بسمله . و به نستعین . الباب الثالث : فی البحث عن الادلة الدالة علی کیفیة عمل المكلف فی مرحلة الطاعة والامتثال عند العلم بالحکم و عند الجهل به و التحیر من اجله . خلاصة : استقل العقل المعتمد بالنقل بلزوم تعرض المكلف العالم بالاحکام حقيقة اوحکماً و المتمکن بالعلم بها كذلك لامتثالها و ادائها علی وجه يطابق غرض المولی .

انجام : الا بحکم الشرع و ظاهر تکلیفه و لا ضرر و لا ضرار فی الدین و الحمد لله رب العالمین ... قد وقع الفراغ من جمع هذه الكلمات و

تخليصها عن الزيادات في المشهد المقدس العلوي الغروي في اليوم
التاسع و العشرين من ربيع الثاني من شهر سنة اربع و تسعين بعد
المائتين بعد الالف ... والحمد لله رب العالمين .

[۱۲۸ - ج]

بخط نسخ خود مؤلف وخط خوردگی دارد وپجاشیه نیز رفته است، عنوان ولسان شنغری و
عنوانهای مطالب در بالای صفحه و گوشه آن هم آمده است .
نسخه از آقای مجدالدین خریداری شده است (۱۹۷۵۹).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی.
۱۴×۸ س ۱۷ - ۲۲/۵×۱۵/۵ ۱۵۸

الخلاصة الانصية

از ابن مالک است و متن منظومی است در نحو که شرحها بر آن نوشتند (منزوی
۳۸۶:۲).

[۱۶۱ - ج]

شماره پنجم دفتر است و بخط نسخ با ترکیب عبارات زیر سطور بنسعیق لرویک ۱۲۲۵، ۱۴۵
پ - ۲۶۹.

خلاصة الحساب

از شیخ بهائی است و بارها بچاپ رسیده است (ف ۸۸۴ - ذریعه ۷: ۲۲۴).

[۲۱۷ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ ۱۰۴۸ با عنوان ورقم و جدول شنغری، ۱۰۴ پ - ۴۴.

خلق الاعمال (رسالة في ...)

جلال الدین محمد دوانی این رساله را نوشته است (ف ۲۲۴۳) در مجالس المؤمنین
(مجلس ۷) آمده: « بالتماس یکی از طلبه از کاشانه کاشان نوشته ».

[۱۵۵ - ج]

شماره هفتم دفتر است و بخط استعلیق با نشانه‌های شگرفی روز ۲۰ ج ۱۲۲۷/۴ ، دیباچه را هم دارد و حاشیه با نشانه «منه» ص ۱۰۸ - ۱۱۰ .

الخلل فی الصلوة (رسالة فی...)

این رساله از یکی از دانشمندان شیعی گویا محقق کرکی است و در تهران سال ۱۳۲۲ ص ۲۲۸ - ۲۴۸ بایان شهید بچاپ رسیده است (ذریعه ۷: ۲۴۸).

[۵۶ - د]

شماره سوم دفتر است و بخط نسخ سده دهم و یادداشت شب چهارشنبه ۱۴ شوال ۱۰۴۵ و شب آدینه ۲۷ محرم ۱۰۴۶ در پایان هست، ص ۴۹۳ - ۵۸۰ ر.

الخمیس فی احوال انفس نفیس

قاضی حسین بن محمد بن الحسن دیار بکری مکی مالکی (م ۹۶۶ یا ۹۸۲) این کتاب را که بتاريخ الخمیس هم نامبردار است در یک مقدمه و سه رکن و یک خاتمه نوشته است و آن در ۱۲۸۳ و ۱۳۰۶ بچاپ رسیده است. سرگذشت و سیرت پیامبر در آنست و در ۸ شعبان ۹۴۰ بانجام رسیده است. (چلبی ۱: ۴۷۵ - معجم المطبوعات ۱۸۹۷).

[۸ - ب]

نسخه کامل است و بخط نسخ با عنوان شگرف و جدول شگرف و لا جورد و عبد الله بن ملا ابراهیم در ۴ رمضان ۱۲۸۵ از روی نسخه مورخ روز چهارشنبه ۱۰۹۴/۲ ع ۱۰۹۴/۲ نوشتن آنرا بانجام رسالت، فهرست در پایان بخط استعلیق ریز هست ۴۵۴ بر ۳ شمار دارد (42372).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج کبود ضربی مقوایی .

۴۶۵×۲۱۹ ص ۴۷ - ۴۴×۱۲ ص ۴۵

[۶۵ - ب]

این نسخه پاره‌ای از کتاب خمیس است برابر با ص ۴ از پائین ص ۴۴۵ ج ۱ تا ص ۴ ص ۱۴۴ ج ۲ چاپ ۱۲۸۴ و بخط نسخ ترکی است با عنوانهای شگرفی از سده ۱۶، صفحه پایان تازه است، یادداشت و تاریخ تمام چند ترکی با تاریخهای ۱۱۳۷ و ۱۱۴۶ و ۱۲۴۱ و ۱۱۵۱ در آغاز و انجام هست، نسخه را در ۱۲۸۵

آقا شاهزاده اطفای خان پسر مویلدالدوله بنادر قاجار پسر بدیع الزمان بخشیده است ، مالکی در صفحه نوی جلد نوشته که این نسخه برابر است با ص ۴۰۸ ج ۱ تا ص ۴۶ ج ۴ نسخه سرکار والا ، خط مؤید الدوله طهماسب میرزا پسر محمد علی میرزا پسر فتحعلی شاه مورخ ۱۳۶۰ در صفحه عنوان هست (۳۶۵۶) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی .
۴۱۳۵۳۴۱ - ۴۰۸۵۳۴۷

الدور الحنفية من الملتقطات اليوسيفية

شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی در این کتاب با عنوانهای «دره» که به ۶۲ میرسد بسیاری از مسائل فقهی و اصولی و کلامی را آورده و آنرا در روز ۲۰ ذی قعدة ۱۰۷۷ بانجام رساند و آن در ایران بسال ۱۳۰۷ بچاپ سنگی رسیده است (ذریعه ۸: ۱۴۰) .

[۴۰۳ - ج]

بخط نسخ با عنوانهای شنگرف و ابراهیم بن محمد نجف آبادی سپاهانی در روز ۴۰ ذی حجة ۱۲۴۶ آن را نوشته است ، در پایان تاریخ تالیف آمده ولی در چاپی نیامده است ، محمد ابراهیم در صفحه عنوان می نویسد که آن را برای خودم نویسانیدم ، فهرست مطالب در آغاز هست .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی
۴۱۳۵۳۴۱ - ۴۱۸۵۳۴۰

الدروس الشرعية في فقه الامامية

از شهید اول است و در فهرست دانشگاه از نگارنده (ص ۱۸۷۷) شناخته شده است .

[۴۴ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف مورخ شوال ۱۰۴۹ و در پایان بخط نسخ ریترتری دارد : « هذا آخر كلامه ... في هذا الكتاب ثم استشهد قبل اتمامه ... وانا ... ابن شمس الدين محمد القاري عبد الكريم عفي عنهما انشاء الله » در زیر آن بخط شکسته نستعلیق دارد : « هو . وفقني الله باتمام استکتاب هذا الكتاب الشريف وانا ... ابن تقي الدين محمد الحسنی الحسيني محمد يوسف الانجولي عفي عنهما و تجاوز لهما » (بامهر: تقي الدين الحسيني) ابوالفضل بن غياث الدين منصور بن محمد يوسف حسینی حسینی الانجولي مالک نسخه بوده (خط و بهر او) ، نیز دارد : « صورة النسخة المنقول منها : آخر ما وجدته من هذا الكتاب بخط مصنفه والذي عليه مني السلام وانظمت اندراجة ثالث مرة تعليقا لنفسه في سلك التحرير بعون الملك القدير بالغاغة المبدأية تحرير يوم الاثنين ... والشهر الحري المحرم كاد ان ينطوي سره

موافقا شهرالروم کانون الثانی کادان یطی ذکره وعام ... مع احد و ثمانین عشرة ... اطرافه و نوع اصنافه العبد المحتاج ... ولده الاکبر محمد سهل الله مآربه وحصل مطالبه بمحمد وآله المنتجبین للشریعة والدين وصحابته الموفین بهمه الاکرمین صلوات الله علیه وعلیهم اجمعین آمین آمین رب العالمین والحمد لله والمنة والکرم والجود» (آنچه نقطه گذاری شده روی پاره شدن کاغذ است).

فهرست مطالب در آغاز نسخه هست ، حواشی دارد بخط نسخ ریز قر (۵۵۹۶) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى زرکوب مقوائى.

۴۶۴/۵۴۱۶/۵۴۱۶ - ۴۶/۵۴۱۶/۵۴۱۶ - ۱۷۸۸۰

دعاء القديس (خطبة في الخمر)

نیایشی است از ابن سینا . (ف ۵۱۳ ش ۴ - فهرست د کتر مهدوی ش ۷۱).

[۶۴ - ب]

شماره پنجم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن ولی شکسته است ، ۱۷۶۴ پ .

دلائل الاحکام فی شرح شرایع الاسلام

از شیخ علی بن حاج حسن علی خیزی قطیفی از دانشمندان سده ۱۳ و ۱۴ و حاج مولی علی بن عبدالله علیاری تبریزی (۱۳۲۷م) هر دو شرحی بر شرایع بدین نام یاد شده است (ذریعه ۱۰: ۲۴) این دو نسخه ما گویا از یکی از این دو نباشد و از سید محمد ابراهیم بن محمد باقر موسوی قزوینی (۱۲۱۴-۱۲۶۲) باشد که با عنوان «قوله» است نه گزارش آمیخته و او در ۱۲۴۶ بدان میپرداخته است (ذریعه ۸: ۲۳۹) .

[۱۸۹ - ج]

شماره نخستین دفتر است و بخط نسخ سده ۱۴ ، عنوان و نشان شگرف است .

آغاز : وبه نستمد ونستعين وعليه التكلان . بسم الله . الحمد لله والصلوة على نبيه وآله المتولين بأدابه قوله كتاب الصلوة هي في اللغة الدعاء وفي الرحمة من الله تعالى والاستغفار من الملائكة والمتابعة وحسن القضاء مجاز لغوي كالمعنى الشرعي على الاقرب .

انجام : لم يجز له القطاع لم اعرف . الثالث في بقية الصلوة وفيه فصول (حرره العبد

سعد بن محمد حسن الجنابذي ۱۴۵۱) (۹۳۶۹) .

کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج حنائی.

۱۸۶/۱۵۴۱۶/۴۱ - ۱۴۸/۵۴۱۶/۱۴۸

[۱۹۰ - ج]

بهمان نسخ سده ۱۳ شماره پیش با عنوان و نشان شناسی است و نیمه باز پسین صلوة و زکوة و خمس و صوم در آن است.

آغاز : بسمله . و به نستعین . قوله (الركن الرابع في التوايع وفيه فصول الاول في الخل الواقع في الصلوة ...) اذا اتى المكلف بالصلوة المأمور بها على وجهها الواقعي الاختياري فقد امثل وسقط الامر بالاجماع وقطع العقل وطريقة الاعتلاء.
انجام : ویدفعه الاصل والسيرة وانه لو حرم لشاع . تم والحمد لله نلی الاتمام ...
وآله البررة الكرام .

در پایان سه صفحه قواعد فقه است بهر بی بخط نستعلیق . نام کتاب در پایان صلوة ۴۶ جلد نخستین است دیده میشود (۹۳۶۶).

کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد تیماج خنایی مقوایی.

۱۴۳۴۱۵ × ۴۱/۵ - ۱۴ × ۸/۵ س

ذخائر النبوة

شیخ هادی تهرانی (در گذشته در نجف ۱۰ شوال ۱۳۲۱) مؤلف این کتاب فقه استدلالی است (ف ۱۸۸۰).

[۱۹۳ - ج]

بخط نسخ حسین غروسی در ۱۳۳۵، آغاز ما اند چاپ ۱۳۴۵ ق و انجام آن درست همان است که نگارنده در فهرست دانشگاه بنام انجام چاپی آورده ام ولی انجام این چاپ ۱۳۴۵ چیز دیگر است (۲۴۸۸۷).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی .

۱۴۳۴۰۷ × ۴۱/۵ - ۱۶ × ۱۱/۵ س

ذخيرة المعاد في شرح الارشاد

محقق محمد باقر بن محمد مؤمن سبزواری (۱۰۱۷ - ۱۰۹۰) بسالهای ۱۰۵۰ و ۱۰۵۳ و ۱۰۵۵ این شرح بر ارشاد علامه حلی را نوشته و آن به چاپ رسیده است .
(ذریعه ۱۰ : ۱۹ - سپه ۱ : ۴۰۷ - طوس ۵ : ۴۲۲ و ۵۷۰) .

[۳۴۴/۱ - ج]

این نسخه دو جزو نخستین کتاب است و در ۱۰۵۰ آنرا پایان رسانده است درست مانند شماره ۶۴۹ طوس، محمد هاشم بن محمد رضای سپاهانی در پنجمین شعبان ۱۳۴۳ آنرا نوشته است، عنوان و آیات

ونشان شنگرف است، مالک محمد حسن بن حاجی محمد قاسم خراسانی که درج ۱۹۹۴/۴ آنرا وقف کرده است
(۵8۵8۱).

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج نریاکی ضربی مقوایی.
۲۴۹/۱۷/۵ - ۲۴/۵ - ۱۸×۱۲ س ۴۴

[۴۴۴/۴-ج]

این نسخه جزء دوم است تا پایان صلوٰة و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و جلال بن ملا ابراهیم
۴۵ ذی حجة ۱۱۴۵ نوشتن آن را آغاز و در روز آدینه ۹ ع ۱۱۴۷/۱ بانجام رساند
(۵8۵82).

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکی درون سرخ مقوایی.
۴۴۴/۱۸×۲۵ - ۲۶/۱۱×۱۸ س ۴۴

ذکر الشیعة فی احکام الشریعة

شهید اول مؤلف این کتاب است (ف ۱۸۸۲).

[۸۱ - ب]

بنسخ با عنوان و نشان شنگرف در جدول زر و لاچورد، دو صفحه آغاز با زر حاشیه سازی شده
است، نیمه بالای برگ نخستین باره شده و افاده است، نسخه وقف مدرسه بیرون دروازه حسن آباد شده
بود و نیمه وقف نامه آن در صفحه عنوان دیده میشود، نسخه از سده ۱۱ و ۱۳ است (۱0740).
کاغذ سپاهالی - جلد مقوایی.

۵۸۸/۱۶/۵ - ۲۸/۵ - ۱۹×۱۹ س ۱۹

الرأیة (القصيدة ..)

ابو محمد قاسم بن فیرة بن خلف بن احمد شاطبی سراینده این قصیده رأی است
که در تجوید و در ۲۹۸ بیت میباشد.

آغاز:

الحمد لله موصولا كما امرنا

مبارکاتیبیا یستنزل الدررا

ذوالفضل والمن والاحسان خالقنا

رب العباد هو الله الذى قهرا

انجام :

تمت عقيله اتراب القصائد فى

اسنى المقاصد للنظم الذى بهرا

تسعون مع مائتين مع ثمانية

ابياتها ينتظم الدر والدررا

تضاحك الزهر مسرورا اسرتها

معرفا عرفها الاصال والبكرا

[۲۰۴ - ج]

شماره يكم دفراست و بخط نسخ معرب با عنوان ونشان شنكرى بهمان خط هورخ ۱۰۵۸ شماره دوم و حواشى دارد، ۱ پ - ۱۴ پ .

نسخه درزى قعده ۱۰۷۸ از آن اسماعيل بن ابراهيم بوده است (3656) .

كاغذ قرنگى - جلده مقوا .

۲۰۹ ۱۳/۵ × ۴۱/۵ - ۱۰ ۸ × ۱۴ .

الرامزة

منظومه ايسر در عروض و قافيه از ضياء الدين ابى محمد عبدالله بن محمد خزر جى

مالكى اندلسى و در مجموعه المتون الكبير (ص ۵۸۳ - ۵۹۳) بچاپ رسيده است .

آغاز: هذا نظم الخزر جى الموسومة بالرامزة فى علمى العروض والقافية

نظم العالم العلامة الصالح الورع الزاهد الفهامة الشيخ ضياء الدين ابى

محمد عبدالله بن محمد الخزر جى المالكى الاندلسى تغمده الله برحمته

واسكنه فسيح جنته بمنه وكرمه آمين .

آغاز: بسمله .

للشعر ميزان تسمى عروضه

بها النقص والرجحان يدر بهما الفتى

انجام :

وقد کملت ستاوتسعين فالذى

توسط فى ذا العلم توسعه حبا

ويسأل عبدالله ذا الخرجى من

مطالعتها اتحافه منه بالدا

[۳۵۶ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بهمان خط شماره پیش مورخ ۱۵ شوال ۱۱۷۹، ۳۴-۴۳-۴۴، در صفحه عنوان عبارتی است از عبدالله بن محمد بن عبداللطیف شافعی درباره عروض و ضرب مدّیل، نیز دویستی بمری و دویست دیگر درباره بحر بمری، در هاشم حواشی دارد بنشانه « ه »، شرح، شیخ الاسلام.

ربیع الا برار و نصوص الاخبار (المنتخب من المنتخب من ...)

اصل از زمخشری دانشمند معتزلی مفسر است و در محاضرات (جلبی ۱: ۵۳۳) و برخی آنرا نود و دو باب کردند و هجیبی الدین محمد بن خطیب قاسم (م ۹۴۰) از آن گزین نموده و چیزهایی بر آن افزود و در نصوص الاخبار المنتخب من ربیع الا برار نامیده و پنجاه روضه در آن گذارده و در ۹۲۲ (جاء بفضلہ) بیایانش رساند (ادبیات ۱۶۳ و ۲۹۷) دیگری هم آنرا بنام انوار الربیع گزیده ساخت. برو کلمن (۱: ۲۹۲ پیوست ۱: ۱۹۳ و ۵۱۲) از نسخه‌های آن و از شرح آن بنام نفحات ازهار ربیع الا برار یاد کرده است. این کتاب بفارسی ترجمه شده و فیلم نسخه‌ای از آن در دانشگاه هست. نسخه‌ها گزیده‌ایست از گزیده‌ای از این کتاب.

آغاز: هذه نکات انتخبها من منتخب کتاب ربیع الا برار لجارالله العلامة الزمخشري. قيل لبعضهم الربيع اطيبام الخريف قال الربيع للعيون والخريف للمفم.

انجام: فلا يبقى عقرب الاتبعته (تمت اختيارات نکات المنتخب من منتخب کتاب ربیع الا برار فی ۱۴ شهر صفر سنة ۱۰۷۷).

[۶۴ - ب]

شماره بیستم دفتر است و بخط نسخ ۱۴ صفر ۱۰۷۷ ق ۲۶۷ پ - ۳۰۴ ر.

الرحلة

ابوالقاسم بن احمد دجناب قندهاری این سفرنامه را نوشته و آنچه در بیت المقدس و شام دیده در آن آورده است . نکات جغرافیائی و تاریخ دینی در آن هست.

آغاز: بسمله . قال ... ابوالقاسم بن احمد المشتهر بدجناب القندهاری واعلم ان المشهور فی دمشق الشام بین الناس ان السفر الى بیت المقدس یرید السفر الى الحج .

انجام : ماخوذ من ذلك . تمت . من اراد الاطلاع ... فلیرجع الى الكتب المترجم بالعربی من اليونانی و کتاب تاریخ جودت باشا ... المطبوع فی بیروت سنه ۱۳۵۸ هجری .

[۱۳۱ - ج]

خط نسخ با عنوان شغرف سده ۱۴ و حسین بن محمد ثقی لوری در ۷ ذی قعدة ۱۳۱۴ در آغار از این کتاب و قندهاری ستوده است (49442).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی مقوالی .
۱۵×۹ - ۱۹×۴

رسائل احسانى

از شیخ احمد احسانى رهبر شیخیان چند رساله اکنون میشناسیم :

۱- الاجماعیه که در ۱۲۱۵ درباره اجماع نوشته و در آن يك مقدمه و هفت فصل و يك خاتمه گذارده است (ذریعه ۶ : ۲۶۷ - فهرست احسانى ۲ : ۳۷ - ش ۷ جلد دوم جوامع الكلم).

آغاز: بسمله . رب . الحمد لله رب العالمین ... فبقول ... احمد بن زین الدین الاحسانى انى لما رایت كثرة الاختلاف بین علمائنا.

انجام : والاغیار غیر مخاطبین بها والسلام علی من اتبع الهدی و فرغ منها مؤلفها ... احمد بن زین الدین الاحسائی قبل الزوال من السادس عشر من شهر رمضان سنة خمس عشرة بعد المائتين والالف .. والحمد لله رب العالمین .

[۴۴۱-ج]

این نسخه شماره ۴ دفتر است و بخط نستعلیق ۱۲۴۱ در نجف از مهدی بن احمد، ۱۳۸۶ پ - ۱۸۵ پ، پس از این در ۱۸۶ ر - ۱۹۴ ر فائده ایست بفریبی درباره امر که کتاب در همین تاریخ در نجف یافته و نوشته است بدو واسطه از روی خط احسائی، و سپس در ۱۹۲ پ خبری است در حرمت تثنی از گفته سید کاظم رشتی و سخنی از میرزا محمد اخباری در همین باره .

۲- رساله فی العلم که در آن از علم و لغت و وضع گفته گشته و گویا از احسائی باشد .

آغاز : بسمله . اختلف الحكماء والعلماء فی العلم هل یحدام لا .
انجام : واما ما طرء علیه وصف وجودی کطرء الاسلام علی من اسلم فلا نزاع فیه .

[۴۴۱-ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ سده ۱۲۴۱ پ - ۹۷ ر - ۱۴۸ ر .

۳- رساله فی العصمة والرجعة که بدرخواست محمد علی شاه قاجار این رساله را نوشته و در یک مقدمه و چند فصل و یک خاتمه از عصمت و رجعت گفته گو نمود ، و آن در ص ۱۴-۱۱۱ جوامع الکلم بچاپ رسیده است (فهرست احسائی ۳۳:۲) .

آغاز : بسمله (و علیه تو کلی و به ثقتی) الحمد لله علی جنیل النعم و الآلاء و جمیل الافضال والعطاء ... اما بعد فبقول ... احمد بن زین الدین الاحسائی .

انجام : والحمد لله رب العالمین و کتب مؤلفه العبد احمد بن زین الدین ... الاحسائی فی الحادی والعشرین من شهر ربیع المولود سنة ۱۲۳۱ هجری و ثلاثین بعد المائتين والالف ... الف صلوة وسلام و تحية حامدا مصليا مستغفرا .

[۱۶۵ - ج]

- شماره يك دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شترى سده ۱۳، ۴۳ پ - ۸۸ ر (42215) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزی مقوائی .
 ۱۹۸ ۱۴۳۲۱ - ۲۲۳ ۸۵۵۰

[۲۴۱ - ج]

- این نسخه شماره یکم دفتر است و بخط نسخ است و در ۱۲۴۲/۱۶۲۲ نوشته شده است ، در میان سفید گذارده شده است، ۱ پ - ۹۲ پ (53023) .
 کاغذ فرنگی جلد تیماج تریاکى ضربى مقوائی .
 ۱۹۴ ۱۵۳۲۱۵ - ۳۵ ۱۷۰۹

۴- رساله‌ای که در پاسخ ملاحسین واعظ کرمانی نوشته است (فهرست احسائی

. (۵۲:۲)

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فيقول ... احمد بن زين الدين الاحسائي انه قد ارسل الى ... الملاحسين الكرمانى المعروف بالواعظ بعض المسائل .

انجام : و كان عشرين مسئلة وقد انتخبتها هذه و هذه كفاية لاولى الالباب ... ولا فوة الا بالله .

[۱۸۴ - ج]

- شماره يكم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شترى از سده ۱۳، ۴۴ پ - ۷۷، پیش از این در چهار صفحه فهرست كشف الاسرار است که ۴۵ مسئله در پنج رساله دارد (42216) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى .
 ۱۴۳ ۱۵۳۲۱۵/۵۰ - ۹۳ ۱۳/۵۰

۵- رساله ای که شيخ احمد احسائی در آن پيرش شيخ محمد مهدى در باره پاره‌ای از مسائل فقهی و کلامی و عرفانی پاسخ داده است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد فيقول ... احمد بن زين الدين الاحسائي انه قد ارسل الى جناب ... الشيخ محمد مهدى مسائل .

انجام : فلم يكن بين الآية والرواية منافاة والله سبحانه وتعالى التوفيق والحمد لله رب العالمين ... وآله الطاهرين .

[۴۲ - ج]

شماره سوم دفتر است و بخط نستعلیق شماره پیش از آن که احمد بن علی محمد رشتی از نسخه اصل خط احصائی در ج ۴/۱۲۳۰ در کرمانشاه نوشته است ، ۴۹۵ پ - ۴۰۸ ر .

۶- رساله عرفانی که شیخ احصائی در پاسخ ملامحمد بن محمد نصیر گیلانی که پاره‌ای از اشتباهات هنگام درس او را یادآوری کرده است آن را نوشت .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد فیقول ... احمد بن زین الدین ان ...

الشیخ ملامحمد حمدت عواقبه ... قد عرضت لی بعض الاشتباهات فی

بعض المسائل العرفانیة حال الدرس علی فکتبها واراد منی جوابها .

انجام: لیس فیہ ما یراد منه الجواب و الحمد لله ... الطاهرین .

[۴۲ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیش که احمد بن علی رشتی در ذی قعدة ۱۲۵۲ از روی نسخه اصل نوشته است ، ۴۰۸ ر - ۴۱۱ پ .

رسائل بهمانی

از آقا محمد باقر بن محمد اکمل بهمانی چندین رساله اصولی و فقهی در دست هست . اینک چند رساله‌ای از آنها را می‌شناسیم :

۱- رساله فی الاجتهاد و الاخبار که در آن از اجتهاد و اخبار بحث کرده و هفت فصل در آن گذارده و در ۱۳ رجب ۱۱۵۵ آنرا بپایان رسانده است (روضات ص ۱۲۴) او در آغاز تعلیق خود از آن یاد کرده است .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . الحمد لله رب العالمین . . . فهنه رساله

الاجتهاد و الاخبار و رتبها علی سبعة فصول . اعلم ان الله لم یخلق الخلق

عبثاً ولا اهلهم سدی (در خطبه با چاپ سنگی ۱۳۱۳ ق در تهران

باعده الاصول شیخ یکی نیست) .

انجام: من التوجیه و التفتیح . وفرغ من تسوید الرساله مؤلفها ...

محمد باقر بن محمد اکمل ... فی ثالث عشر شهر رجب المرجب سنة

خمس و خمسين ومائة بعد الالف والحمد لله حمدا بالغاً كاملاً.

[۴۴۵ - ج]

این نسخه شماره ۴ دفتر است و بنسبتعلیق تاریخ شوال ۱۴۲۴، ۳۸۲ پ - ۱۴۳۳ ر.

۲- رساله فی الاستصحاب که در آن از استصحاب بحث شده است و گویا از همین بهبهانی باشد. (روضات ص ۱۲۵).

آغاز بسملة . و به ثقتی . الحمد لله رب العالمین ... مسئله الاستصحاب
عبارة عن الحكم باستمرار امر كان يقينى الحصول فى وقت او حال
و مشکوک البقاء بعد زوال الوقت او الحال .

انجام : ولا بد للمجتهد من ملاحظة ذلك والله تعالى هو العالم بحقایق
احكامه و رسوله و الائمة القائمون مقامه عليهم السلام .

[۴۴۷ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ روز پنجشنبه ۱۱۷۹ و همه دفتر بیک خط و بگواهی حسن
طباطبائی دارنده نسخه بخط محمد مجاهد است، ۳ پ - ۱۰ پ (۵۲۵۵۹).
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج سرخ ضریق متوالی .
۱۴۱۵/۵۳ × ۲۱ - ۲۰ × ۱۵/۵۳

۳- رساله فی اصالة البرائة (ص ۱۲۴ روضات).

آغاز: مسئله فی اصالة البرائة و نتکلم فیها بالقیاس الى مواضع الاول
فیمالانص فيه .

انجام : ولا یفتن بدارابه لقوة ... (افتادگی دارد و چهار برگ
سفید گذارده شده) یحتمل التحريم مما اشتبه حکمه الشرعى ... و
الاحتیاط مسلك النجاة و مطلوب من الائمة ان امر الفرج شدید ومنه
یکون الولد ونحن نحتاط .

[۴۴۷ - ج]

شماره ۷ دفتر است ، در ۵۹ ر - ۱۴۰ پ و ۱۴۵ ر و پ، در روز سه شنبه ۱۱۷۹ شعبان نوشته شده است .

۴- رساله فی اصاله الصحة فی المعاملات (ف ۱۷۷۷ - روضات الجنات ص ۱۲۴).
 آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد فاعلم یا اخى ان المهم و المقصود
 الاصلی فی المعاملات هو الصحة .
 انجام : و کذا الحال بالوفاء بما تضمنه عقد و اقتضاء و قس علیها
 حال غیرها .

[۴۴۷ - ج]

شماره سوم دفتر است و مورخ ۱۱۷۹، ۱۵۴۴ پ - ۱۷ پ .

۵- التعليقة یا حاشیه منهج المقال فی تحقیق احوال الرجال از میرزا محمد استرآبادی
 از همین بهبهانی که در آغاز آن پنج فائده گذارده است و آن با همین منهج المقال بسال
 ۱۳۰۶ در ایران بچاپ سنگی رسیده است .

[۴۴۷ - ج]

شماره پنجم دفتر است و در ۳۵ ر - ۵۴ پ و برابر است با ۱۱ ص ۴ چایی و ۱۱ سطر کم
 دارد تا پایان فائده ۵ مقدمه تعلیقه (ص ۱۴ چایی) آنگاه سه بند است که حاشیه‌ها ایست بر سه بند از فائده
 ۴ (ص ۴۰۱ منهج المقال) و فائده ۸ (ص ۴۰۷) و فائده ۹ (ص ۴۱۷) همین منهج المقال در باره مذاهب که
 در چایی ندیده‌ام و بخواهی خود او در آغاز تعلیقه (ص ۸ چایی ۳۹ پ) اینها باید از همین تعلیقه باشد،
 حواشی دارد بخط نستعلیق ریز .

۶- رساله فی تقلید المیت که بهبهانی در این رساله روشن نمود که گفتار مجتهد
 در گذشته را نباید پیروی نمود و تقلید از میت درست نیست و آن مانند حاشیه ایست
 بر مفاتیح فیض .

آغاز: بسمله . وبه نستعین الحمد لله رب العالمین حمدا یرضی ربنا عنا
 اقول و انا ... محمد باقر بن محمد اکمل منی (؟) عدم القول للمجتهد
 المیت ان قوله لیس بحجة .

انجام : و بین الاجتهاد و التقليد و الاحتیاط فرق واضح الحمد لله .

[۴۴۵ - ج]

شماره دوم دفتر است، در ۳۴ پ - ۷۹ ر، بخط نستعلیق سده ۱۳ است، با شماره های ۴۰۴

يك خط میباشد.

۷- رساله فی الجبر والاختیار که در آن از جبر و اختیار بحث شده است (روضات ص ۱۲۴) این رساله در کلمات المحققین (ص ۱۳۱ - ۱۳۹) به چاپ رسیده است.
 آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... هذه شبهة مشکلة و مغالطة معضلة اوردها الاشاعة علی المعتزلة و الامامية تلجئ الی القول بالاضطرار و الاجبار .

انجام : نقول مجرد الاستبعاد ولا یضرنا علی ما عرفت .

[۲۴۷ - ج]

شماره ششم دفتر است ، در ص ۵۲ پ - ۵۸ پ ، مورخ روز یکشنبه پایان رجب ۱۱۷۹ .
 ۸- رساله فی عبادة الجاهل که بهبهانی در آن از صحت عبادت جاهل گفتگو نموده است .

آغاز: بسمله . وبه ثقتی . الحمد لله رب العالمین ... فیقول ... محمد باقر بن محمد اکمل ... یا اخی ان من یقول بصحة عبادة الجاهل ان کان یقول انه مکلف بما حصل به ظنة باى وجه حصل و هذا هو تکلیفه لا یرلزمه الحكم بصحة عبادته وان کانت مخالفة لما امر الله .
 انجام : لو علم انه احتیاط والله هو العالم باحكامه و رسوله صلى الله علیه وآله (و خلفائه ... والحمد لله رب العالمین) .

[۲۳۵ - ج]

شماره سوم دفتر است ، در ص ۷۹ ر - ۸۲ ر ، بخط نستعلیق سده ۱۳ است .

[۲۴۷ - ج]

شماره دوم دفتر است و در ص ۱۰ پ - ۱۵ پ .

۹- سؤال و جواب که بهبهانی در آن پیر سشهای دانشمندان شیعی پاسخ داده است .
 آغاز: بسمله . وبه نستعین . مسایلی که بزرگان و علمایان و دانیان شیعه اثنا عشریه که نام بعضی از آنها در اول سؤال مسئله درج است تحقیق آن را از خدمت ... مولانا محمد باقر ابن ... مولانا محمد

اکمل اصفهانی ... بهبهانی ادام‌الله ایام افادته نمودند و آنجناب فتوی دادند و این حقیر ... محمد بن عبدالله الحسینی القمسی از روی بیاض شاگرد رشید آن جناب ملا محمد حسین بن ملا عبدالوهاب خراسانی جمع نموده و از نظر ... آن جناب گذرانیده . س ملا ابراهیم کزازی: س عدالتی که در شهود و امام جماعت معتبر است کدام معنی از او است ج عدالت نزد حقیر حسن ظاهر است .
انجام : ج : ظاهرا طریقه فقها آنست که بگفته عمر و عمل نماید . والله يعلم .

[۱۰۸-ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ و نستعلیق با عنوانهای شگرف در ص ۶۴-۹۱ متن و هامش و دنباله آن باید همان باشد که در متن و هامش ص ۴۹۵ و ۴۹۶ آمده است ، تاریخ آن درس ۴۹۵ چنین است: ۴ صفر ۱۲۷۰، ولی با شماره دوم یک خط است، پس یا این تاریخ درست نیست یا این دنباله بخط دیگر است (48354) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنالی مقوایی.

۱۹۸۴/۵/۳۱۵ - ۲۴/۵/۱۳۰۴

۱۰- الفوائد الحائریة که بهبهانی در کربلا آن را نوشته و در آن ۳۶ فائده و یک خاتمه گذارده و مبادی و مبانی اجتهاد شیعی را در آن روشن نمود . و خود او آنرا در دیباچه چنین نامیده است . آنرا در برابر «الفوائد الملحقة بها» که «الفوائد الجديدة» مینامند «الفوائد العتیقة» و «الفوائد القدیمة» میخوانند (روضات ص ۱۲۴) این دو فوائد در ۱۲۶۹ و ۱۲۷۰ با فصول غرویه شیخ محمد حسن سپاهانی با اندازه رحلی بی صفحه شماری بخط نسخ بچاپ سنگی رسید .

آغاز: بسم الله . الحمد لله رب العالمین حمد الاقوی علی احصائه الالهو .

اما بعد فانه لما بعد العهد عن زمان الائمة وخفی امارات الفقه .

انجام : مع ان تهذیب الاخلاق من اوجب الاشیاء كما لا یخفی والله هو الهادی الی طریق ولا یحصل الهدایة الا بارشاده و توفیقه (تمت الرسالة) .

[۲۴۵-ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرفی سده ۱۳ و در ف ۱ پ - ۷۴ ر
(48360).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی.

۱۴۴ گ ۱۵/۵ - ۴۱ - ۱۵/۵ × ۹/۵.

۱۱- رساله فی القرض بشرط المعاملة المحابانية.

در این رساله از قرض بشرط معامله محاباتی بحث شده و جز آن رساله ایست که در « ف ۱۸۹۰ » یاد شده است و گویا از محمد یاقربن محمداکمل بهبهانی و همان که در روضات (ص ۱۲۴) بنام « رساله فی بیان الحیل الشرعیة المتعلقة بالربا و ما یظن انها شرعیة و لیست بشرعیة » باشد.

آغاز: بسمله . حمدله ... ان جمعان علماء الزمان ... اعتقدوا القرض

بشرط المعاملة المحابانية .

انجام در نسخه ناقص .

[۴۴۷-ج]

شماره چهارم دفتر است، گ ۱۸ ر - ۴۰ پ ، از پایان افتادگی دارد و چهار برگ سفید ندارد
شده است چنین است انجام آن: « والفروض وان کانت نادرة » .

رسائل رشتی

از سید کاظم رشتی شاگرد احسائی چند رساله اکنون میشناسیم:

۱- رساله ای که در پاسخ عبدالله بیگ پسر نصرالله بیگ در روز شنبه ۱۵ محرم

۱۲۳۷ پرداخته است .

(فهرست احسائی ۲: ۹۴ - ص ۲۰۸-۲۳۹ رسائل رشتی چاپ سنگی).

[۱۸۴-ج]

شماره دوم دفتر است و بنسخ با عنوان و نشان شنگرفی از سده ۱۳، گ ۱۸ پ - ۴۰ .

- ۲- رساله‌ای دیگر که او در پاسخ عبدالله بیک نوشته است.
(فهرست احصائی ۹۶:۲ - ص ۲۳۹ - ۲۴۲ رسائل چاپی).

[۱۸۴ - ج]

شماره سوم دفتر است و بهمان خط شماره پیش که مهدی بن زین العابدین آفرالوشه است.
۳- گزیده‌ایست از اثنی عشریه ابن ام قاسم عاملی (ذریعه ۱۹:۱۱۹) و باید از سید کاظم رشتی باشد.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فهذه كلمات جامعة... مستخرج
من منتخب كتاب الاثنی عشریه فی المواعظ العدیدة مرقوم محمد بن
حسن الشهیر یا بن ام قاسم الحسینی.

انجام: ولوله راس الذباب وصلى الله على محمد وآله الطاهرين.

[۱۸۴ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن، ۴۳ ر - ۵۴ پ.

۴- گزیده‌ایست از پاسخهای سید کاظم رشتی.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فهذه خمسة مسائل انتختها من اجوبة
مسائل... السيد كاظم الرشتی سلمه الله تعالى.

انجام: مع انی ما ترکت شیئاً منها والسلام.

[۱۸۴ - ج]

شماره ۵ دفتر است و بهمان خط شماره پیشین، ۵۴ ر - ۵۹ پ.

۵- رساله‌ای که در آن پاسخها ایست از سید کاظم رشتی که به محمد رحیم خان
داده است.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فیه قول... کاظم بن قاسم الحسینی
الرشتی ان... محمد رحیم خان... قذاتی بخمس مسائل.

انجام: یکون غذاؤ لآدمی آخر و ذلك معلوم انشاء الله تعالى.

[۱۸۴ - ج]

شماره ششم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن از مهدی بن ملا زین العابدین نجف آبادی در

۶- این رساله که او پیرسشهایی پاسخ میدهد و میگوید که از استاد دام ظلّه گرفتیم.

آغاز: بسمله . حمدله ... فیقول ... کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی ان بعض العلماء الاعلام ... قد ارسل الی مسائل .

انجام : ولا یسعی الآن ذلك لکمال الاختلال الحاصل فی البال!!

[۱۸۴ - ج]

شماره ۷ دفتر است وبهمان خط شماره پیشین آن از همان نجف آبادی در ۱۸ شعبان ۱۲۶۰ ، ۷۷۴ پ - ۱۱۴ ر.

۷- این رساله که گویا همین رشتی از شیخ احسائی پرسشی کرده و او پاسخ داده و آنها در این رساله دیده میشود .

آغاز: سؤال من الشیخ رفع الله مقامه و اسکنه بحبوة جنانه . قال سلمه الله وقدری عن الامام جعفر ... انه قال لقد تجلی الله لعباده فی کلامه .

انجام : وقد اختصرنا ... لضیق الوقت والاستعجال الجواب والحمد لله رب العالمین . وقد فرغ من تسویدها ... احمد بن زین الدین السابع عشر من شهر ربیع الثانی سنة ۱۲۲۴ .

[۱۸۴ - ج]

شماره ۸ دفتر است وبهمان خط نجف آبادی در ۱۸ شعبان ۱۲۶۰ ، ۷۷۴ پ - ۱۱۴ ر.

این رساله که سید کاظم رشتی بیرش یکی از دوستان در آن پاسخ میدهد .
آغاز: بسمله . حمدله ... فیقول ... کاظم بن قاسم الحسینی الموسوی الرشتی ان بعض الاخوان ... قد سئلونی عن مسئلة .

انجام فان ما ذکرنا کفاية لمن اراد الصواب والحمد لله رب العالمین فی المبدء والمآب فد فرغ من تسوید هذه العجالة مؤلفها يوم الجمعة من العشر الآخر من شهر رجب المرجب سنة ۱۲۳۳ .

[۱۸۴ - ج]

شماره ۹ دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن از نجف آبادی در ۱۸ شوال ۱۲۶۰، ۱۱۵۳ پ -

۱۲۲ پ .

رسالة اصولية

این رساله بجای مقدمه ایست برای استدلال در هر علمی و بیشتر برای فقیه سودمند می باشد و مانند منطق و آداب بحث و مناظره برای فقه است . شاید از سید ابراهیم قزوینی یا علی اصغر بن محمد حسین بفروئی یزدی یا یوسف بن محمد حسن خراسانی گونا بادی باشد و بسیار رساله سودمندی است .

چنین است فهرست آن :

المقدمة الاولى فى اقسام المسائل فى اربعة اقسام .

المقدمة الثانية فى الدلائل فى خمسة مراتب .

المقدمة الثالثة فى بيان كيفية الاستدلال فى خمسة مواقف .

المقدمة الخامسة فى مواضع ينبغى على المستدل ملاحظتها وهى خمسة .

آغاز: بسم الله . اعلم انه لا بد للمستدل بل الناظر فى كل علم من العلوم

و مسئله من المسائل اذا اراد لتتجقق الحق ان يعرف قبل الشروع

مقدمات خمسة .

انجام : و اعلم ان المجتهد لا بد ان يكون اثنا عشر يا بمعرفة اثني

عشر علما و قد نظمها الاستاد دام ظله :

شرط است در اجتهاد عالم

تحصيل دوازده معالِم

چهار علم ادب على الكفاية

ميزان، رجال، هم درايه

فقه است، اصول فقه، اخبار

تفسير، كلام، علم اخبار

(سپس بندی است در تراجم گویا دنباله همین رساله باشد :) اعلم ان
المرجحات المعتبره على القسمين ... من المرجحات الاجتهادية التي
ليست فايئة عن الاشكال .

[۱۸ - ب]

شماره سوم دفتر است وبهمان خط شماره پيش و حواشی دارد و قويا نسخه اصل باشد ، ص
۲۱۸ ر - ۲۲۱ پ ، در درون جلد هم پراکنده های اصولی است مانند دویر ص آغاز .

رسالة الرضا الى المامون

این رساله را میگویند که امام رضا برای مامون نوشته است (ف ۱۳۲۷) .

[۱۰ - د]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق سده ۱۱ ، پيش و پس از این مطالب پراکنده عرفانی است
و خبر و شعر فارسی (۵۲۹۹۶) .

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج تریاکی مقوای .

۱۷×۸/۵ س ۲۱ - ۱۶/۵×۸/۵ ص ۱۲۴

الرسالة الرضوية

آقامیرزا رضای تبریزی مؤلف این رساله استدلالی است و آن مانند شرحی بر شرایع
میباشد .

آغاز: کتاب الطهارة وهى لغة النزاهة من الارجاس المعنوية والرزائل
الخلقية والنظافة عن القذارة الحسية .

انجام : فلاحظ كتابه المسند حتى يتضح لك حقيقة الامر . هذا آخر
ما ساعدنى التوفيق فى تحرير المباحث المتعلقة باحكام الميام مع غاية
الايجاز والاختصار ويتلوه الكلام فى الطهارات الثلث وما يتعلق بهامن
البحث عن النواقض ... مستمدا من الله التوفيق لاتمام مايتلوه من الابواب
انه هو الهادى والموفق للصواب .

[۵۳ - ج]

بخط نسخعلیق سده ۱۳ ، در بالای صفحه یکم نام کتاب ومؤلف آمده است (۳۹۸۳۹) .
کاغذ قرنگی - جلد تیماج سرخ مقوای تازه .
۲۰×۱۲/۵س ۲۰ - ۲۳/۵×۱۷/۵ص ۷۷

رسالة في المغلطة المشهورة في قوس النهار والجواب عنها

قاضی بن کاشف الدین مؤلف این رساله است .
آغاز: بسمله . وبك اعتمادي يا كريم . بعد حمدالله ولي الفضل ومظهر
الجميل ... يقول ... قاضی بن کاشف الدین ... هذه رسالة وجيزة في
المغلطة المشهورة في قوس النهار والجواب عنها ما يخطر بالبال ...
فاقول قوس النهار يزيد على المشهورى .
انجام : وقد فصلنا بما لا يمكن المزيد عليه فى رسالتنا الكبيرة
المعمولة فى هذه الاعضال فمن اراد فليرجع اليها .

[۱۴ - ج]

شماره دوم دفتر است واهمان خط شماره یکم آن ، ص ۱۹۸ ر - ۱۹۹ پ .

الرسالة النحوية

این رساله كوچك از محمد بن عمر بن عثمان غشتالى است .
آغاز: بسمله . قال الشيخ الفقيه النحوى محمد بن عمر بن عثمان
الغشتالى رضى الله عنه ونفعنا به . الحمد لله رب العالمين ... اقسام الكلام
ثلاثة اسم وفعل وحرف جاء لمعنى .
انجام : مرتباً موجوداً من كلام الشيوخ وتواليه الاثمه اجمعهم الله تعالى
ورضى عنهم والحمد لله رب العالمين تم بحمد الله وتوفيقه .

[۳۵۶ - ج]

شماره هفتم دفتر است واهمان خط شماره پيشين آن ، ص ۸۰ پ - ۸۵ پ

الرشاد فی شرح الارشاد

سید محمد بن سید شریف حسینی گرگانی بر مختصر الارشاد الهادی نحو الرشاد سعدتفتازانی که در ۷۷۸ در خوارزم برای پسر خود ساخته این شرح آمیخته را نوشته است. متن در یک مقدمه و سه قسم است. محشی فرزند سید شریف گرگانی است و این شرح را در قبه و خاک جای پدر خود در شیراز در ۱۰ ج ۸۲۳ بانجام رسانده است و او شرح دیگری هم بر همین کتاب بنام «المرشد» دارد. (چلیبی ۱: ۸۵ - طوس ۳: ۲) او در دیباچه از تفتازانی میستاید. در ذریعه (۱۱: ۲۳۴) از همین نسخه یاد شده است.

انجام : بسمله. وبه نستعین. نحوك تصريف النواظر الناظرة و شرطك توجيه الوجوه الناضرة... اما بعد فيقول ... محمد بن شريف الحسيني... ان مختصر الارشاد الهادي نحو الرشاد المنسوب الي ... المدعو بسعد التفتازاني .. قد فصل فيه لباب الاعراب ليه ... فحداني ذلك الى ان اشرحه ... وسميته بالرشاد في شرح الارشاد.

انجام : نحو ليتك تخرجن. وليكن هذا ما اردنا ايراده في شرح مختصر الارشاد وقد تيسر في الفراغ من تسويده في العاشر من جمادى الاول سنة ثلاث و عشرين وثمان مائة من الهجرة النبوية... بشيراز المحفوظ في القبة الشريفة الشريفة الوالدية سلام الله على من حل فيها.

[۴۰۴ - ج]

این نسخه شماره یکم دفراست و بخط نستعلیق ضیاء الدین بن محمد صادقی در روز ۲۹ ج ۹۷۲/۱ می باشد. ۴ پ - ۷۱ ر (۵۲۹۵۰).

کاغذ سپاهی - جلد مقوایه آن میشن سرخ.

۱۱۳۴/۱۳ - ۲۰/۵ س ۱۷/۸۴

الرضاع (رسالة...)

چنانکه در صفحه عنوان نسخه ما آمده این رساله از سید علی طباطبائی می باشد

ولی در ذریعه (۱۱ : ۱۹۲) از او چنین رساله‌ای یاد نگشت .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... القول فی الرضاع ولا اشکال
فی کونه من الاسباب الموجبة لتحريم النکاح فی الجملة .
انجام : ولو کان الامر كما ذکر لانجہ التزامه فيما نحن فيه والله
العالم بحقایق الامور و علیه التکلان انه حسبی و نعم الوکیل نعم
المولی ونعم النصیر قد وقع الفراغ فی يوم الاثنين من شهر جمادی الاولی
فی ارض الغری علی ساکنها الاف التحية والسلام ... فی سنة ۱۳۲۷

[۴۴۴-ج]

شماره نخستین دفتر است و بخط نسخ روز دوشنبه ج ۱/۱۴۲۷، عنوانها درشت تر، ۱۴-پ ۲۱-
(۲۹۵۷) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی .
۱۵/۵۴۶۶ × ۲۱-۱۸-۹۵ × ۱۵

الرعاية فی درایة الحديث

شرحی است از شهید ثانی بر البدایة فی درایة الحديث خود او (ف ۴۶۶۰ و
(۲۶۷۸) .

[۱۲۶-ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوانهای شگرف که محمد صالح در روز دوشنبه
ج ۱/۱۲۸۷ آنرا نوشته است، مهر او هم هست، ۴-پ ۵۵-پ ۵۵، درهامش ۵۵ پ و در متن ۵۶ مطالب
رجائی است (۴۳۰۳۴) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری .
۱۶/۵ × ۲۴-۲۴ × ۱۴/۵۴۹۸

الرواشح السماویة فی شرح الاحادیث الامامية

محمد باقر داماد استرآبادی سپاهانی فیلسوف زمان صفویان مؤلف این رساله
است که بانجام نرسانده است (ف ۱۳۳۲ - ذریعه ۱۱: ۲۵۷) .

[۴ - ۵]

این نسخه بخط نستعلیق است با حواشی « منه دام ظلّه » و « سمع منه » و « عنه دام ظلّه العالی »
و برابر است با س ۴ ص ۳ تا س ۸ ص ۱۴۱ چاپی (۵۲۹۷۲) .
کاغذ سپاهانی - جلد مقوا .
۰ ۱۴۴۳۸۹ × ۲۰ - ۱۷ - س ۱۱ × ۵۰

الروضة البیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

شهید ثانی این شرح را در دو سال ۹۵۶ و ۹۵۷ پرداخته است (ف ۱۹۰۳ - ذریعه
۲۹۰:۱۱) .

[۳۲ - ب]

این نسخه از آغاز است تا پایان شرح و صدقه بن ناصر بن سلطان بن راشد بن راجح بن احمد بن
محمد بن احمد بن علی بن رومی بن ابی حلی (۹) آنرا بخط ریز خود در روز ۹۸۹/۱۶ ع ۴۹ با انجام رسانده است،
از کتاب الشهادات يك صفحه پیش در نسخه نمائده سپس نیمه دوم سبق و رمایه میآید و افتادگی دارد.
چند مهری در آغاز و پایان هست . نسخه دوشوال ۱۰۴۳ از آن محمد بن عنایت الله نائینی بوده است و از
دیگری در ج ۱/ ۹۰۵۵، عنوانها شنگرف است و متن زیر خط سرخ و حواشی دارد (۵۲۹۹۷) .
کاغذ سمرقندی - جلد مقوا .
۰ ۱۹۴۳۱۹۶ × ۲۰ - ۲۹/۵ - ۳۱ س ۱۴/۵ × ۲۳

[۸۳ - ج]

در این نسخه يك برگ از پایان جلد نخستین است که در روز سه شنبه ۹۵۶/۲ ج ۶ تألیف شده و از آن
بر میآید که نسخه در زمان شارح نوشته شده سپس اجاره است تا پایان و پنج صفحه پایان تازه نوشته
شده و خاتمه شرح را هم ندارد . بخط نسخ ریز است و متن زیر خط سیاه، حواشی دارد بانها «لمحرره»
و «منه ره» و «شیخ جعفر زید فضلّه» و «ح یح» (۵۳۰۳۵) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکي ضربی مقوایی .
۰ ۱۸ × ۱۱/۵ - ۲۴ س ۱۹ × ۳۰۸

[۲۰۸ - ج]

این نسخه جلد دوم (اجاره تا پایان) و احمد بن مهدی بن محمد ابراهیم جدلی آنرا در روز ۴
شعبان ۱۲۴۰ نوشته است ، بنسخ است و متن زیر خط سیاه (۳۸۰۷۲) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي ضربی مقوایی .
۰ ۱۴ × ۱۴۴۳۶۲ - ۲۱ × ۱۴/۵ - ۱۷ س ۱۴/۵ × ۸/۵

ریاض المسائل فی تحقیق الاحکام بالدلائل

از سید علی طباطبائی سپاهانی کربلائی (۱۱۶۱ - ۱۲۳۱) است و شرحی است
بزرگ بر مختصر نافع محقق حلی (ف ۱۹۳۹).

[۱۶۰ - ج]

این نسخه از طهارت است تا خمس و بخط نستعلیق با عنوان شنگرف و متن زیر خط سرخ و
مشکی، شیخ رفیع بن شیخ حسین فیلانی در روز چهارشنبه ۸ شوال ۱۴۱۴ جلد نخستین (صلوة) و خمس
را در ۱۴۱۴ نوشته است.

اجازة روایت شارح بخط ومهرامورخ ۱۴۱۵ در صفحه عنوان هست و نام مجاز را پاک کرده‌اند
(9373).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوای.

۰۱۵/۵×۸/۵ س ۴۰ - ۴۱×۱۵/۴۰۹

[۲۶۴/۱ - ج]

این نسخه طهارة است و صلوة و جلد یکم تألیف لڑویک بیایان دهه دوم ماه دوم ۱۱۹۴،
نسخ است و محمد تقی بن ابوطالب دامغانی در کربلا در روز ۱۸ محرم ۱۲۳۷ آنرا بانجام رسانده است،
برهای آغاز آب دیده و بهم چسبیده و برخی هم پاره شده است، متن زیر خط سرخ یا مشکی است
(55855).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوای.

۰۱۴/۵×۹/۵ س ۴۱ - ۴۱/۵×۱۵/۴۲۷

[۲۶۴/۲ - ج]

این نسخه بخط نسخ مانند دو نسخه پس از این و از زکوة است تا اعتکاف و تاریخ قلمک ۱۳۶۰
دارد.

نسخه را آقامیرزا زین‌العابدین به محمد کاظم مراغی عاریه داده است (صفحه عنوان) در پایان
آن در هامش بخط نستعلیق دارد که من در تاریخ ۱۱۹۶ آنرا نوشته‌ام، در صفحه عنوان نوشته شده که
نسخه بخط مؤلف است (52989).

کاغذ فرنگی - جلد مقوای ته میهن.

۰۱۵/۵×۹ س ۴۱ - ۴۱×۱۵/۴۰۹

[۲۶۴/۳ - ج]

این نسخه بخط نسخ مانند شماره پیش و از اعتق است تا لفظه و پاره‌ای از آغاز موارد، جعفر

طباطبائی بخط خود مورخ ۱۴۱۸ در صفحه عنوان می نویسد که بخط شارح است ، حواشی دارد بخط
سعدلیق بخط صالح موسوی ، تاریخ تالیف بخط مؤلف در پایان آمده ولی سال آن از بریدگی کاغذ
رفته است (52988) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی .

۰۱۵×۹س۲۴ - ۴۱×۱۵س۱۴۸

[۴-۲۶۴-ج]

این نسخه بخط نسخ شماره پیش واز نکاح است تالغان، در صفحه عنوان نوشته شده: «ریاض نسخه
اصل» اضافات وتصحیحات درهامش آمده است (52987) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریب مقوائی .

۰۱۵/۵×۹س۲۲-۴۱×۱۶س۱۷۸

زبدة الاصول

از شیخ بهائی است و بچاپ رسیده است (۱۷۰۱) .

[۴-۱۴۴-ج]

شماره یکم دفتر است و بنسخ با عنوان شنگرف با حواشی «منه» و «منه دام ظله» ریز تر و خط
سده ۱۱ است ، ۴ پ - ۱۴ ر ، مالك عبدالاحد بن محمد تقی با خط و مهر ، از هدیة آقای دکتر مصدق
خریده شده است (49492) .

کاغذ سپاهالی - جلد مقوای .

۰۱۶×۹/۵س۲۰ - ۲۴×۱۶س۱۸۴

[۱۵ - د]

شماره دوم دفتر است، بخط نسخ درشت با عنوان شنگرف، با حواشی «منه ره» ریز تر در کنار
صفحات و برگهای کوچکتر جدا گانه چسبیده ببرگهای نسخه، عبدالله بن محمد جعفر اصفهانی در سده ۱۱
آنها نوشته است ، نسخه ۱۲۹۶ از آن محمد تقی بن محمد حسین هروی بوده است (پشت برگ بازبین)

۴ پ - ۱۲۰ ر -

کاغذ سپاهالی .

۰۱۱/۵×۶س۷

زبدة البیان

محقق مولی احمد اردبیلی در تفسیر آیات احکام فقهی قرآن این کتاب را

نوشته است (منزوی ۱: ۱۲۴ - طوس ۴: ۴۰۲ - ذریعه ۱۲: ۲۱) .

[۶۷ - ج]

بخط نسخ با عنوان و لسان شنگرف ، نسخه بدلها در هامش است ، صدرالدین محمد بن اسفندیار حسنی حسینی طباطبائی بهبهانی شیرازی در نیمهٔ روز چهارشنبه ۲ شعبان ۱۰۶۷ آنرا نوشته است، لسان ۵۱ کراسه ۸ برگ در آن دیده میشود رویم ۵۱ کراسه و یک برگ است (۱۱۹۶۵) .
کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سرخ قهوه‌ای زرکوب مقوائی .
۵۱ کراسه ۸/۵ - ۱۹ س ۸/۵ - ۱۷

زوائد الاصول علی منهاج الاصول

این کتاب گویا از همان شارح منهاج در نسخهٔ ما (ش ۱۰۴/۱ ب) باشد و تاریخ و چگونگی آن از آغاز و انجام آن که در زیر می‌بینیم برمیآید .

آغاز: کتاب الزوائد . بسمله . رب قد انعمت فزدوا ختم بخیر فی عافیة لنا وللمسلمین . الحمد لله حمداً یلیق بجلاله و صلواته و سلامه علی محمد و آله و بعد فلما یسر الله الفراغ من شرح منهاج الامام ... ناصر الدین البیضاوی رضی الله عنه شرعت فی شفعه بجمیع ما خلا عنه المنهاج المذكور مسائل الاصولیة المذكورة فی الاصول الثلاث المعتمدة فی فن الاصول وهی المحصول للامام و الاحکام للآمدی و المختصر لابن الحاجب ... سمیته زوائد الاصول علی منهاج الاصول و رتبته علی مقدمة و سبعة کتب .

انجام : وان کان بینهما فرق یجوز ان یذهب الله ذاهب فلا . و هذا آخر الزیادات . الحمد لله رب العالمین . قال مؤلفه رضی الله عنه فرغت من تحریره صبیحة یوم السبت الرابع و العشرین من ربیع الاول احد شهور اثین و اربعین و سبع مائة و ذلك بالمدرسة الشریفیة الفخریة رحم الله واقفها من القاهرة المعزیه حماها الله تعالی و سایر بلاد الاسلام بمنه و کرمه .

چنین است فهرست مطالب آن :

المقدمة فى الاحكام و متعلقاتها .

الكتاب الاول فى الكتاب اى القران وفيه .

مقدمة وخمسة ابواب .

الكتاب الثانى فى السنة وفيه مسائل .

الكتاب الثالث فى الاجماع وفيه مسائل .

الكتاب الرابع فى القياس وفيه مسائل .

الكتاب الخامس فى دلائل اختلف فيها وفيه مسئلتان .

الكتاب السادس فى التعادل والتراجيح وفيه ثلاثة ابواب .

الكتاب السابع فى الاجتهاد والافتاء وفيه بابان .

[۱۰۴ - ب]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ سده ۹۸۸ مانند پیش، ص ۱۲۶ پ - ۱۲۶ پ، در پایان دارد « طالعہ الی آخرہ عمر بن حجر » .

زواهر الجواهر فی نوادر الزواجر

از بهاءالدین محمد بن محمد باقر حسینی نائینی مختاری است و آن را در ۱۲ ذی قعدة ۱۱۰۹ بانجام رسانده است (ف ۲۲۷۱ - روضات ص ۶۵۱ - ذریعه ۱۲: ۶۱) .

[۲۵۵ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و برخی جاها اعراب دارد و حواشی آن نشان « منوره » دارد و محمد علی فیروز کوهی در مدرسه صدر سپاهان در روز شنبه ۱۳۶۵/۱/۲۵ نوشتن آن را پایان رساند، ص ۱ پ - ۵۱ ر (۴۸۶۵) .
کاغذ فرغی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .
ص ۱۴۶ ۱۵/۵ - ۴۱۵ - ۱۹/۵ ۱۵۵ .

زواهر الحکم الزاهر نجومها فی فیهاب الظلم

حسن بن عبدالرزاق لاهیجی قمی در گذشته ۱۱۲۱ مؤلف این رساله است و آن

يك مقدمه و سه باب دارد (ف ۵۸۰ - ذریعه ۱: ۵۲ و ۱۲: ۶۲ - طوس ۴: ۱۵۹) نام کتاب در دیباچه آمده است.

[۶۹ - ۵]

بخط نسخ با عنوان و نشان شتغری از سده ۱۴ و نسخه تا پاره ای از فصل ۴ مطلب ۶ باب ۴ را دارد بدینگونه « ويلحق بالمرجین قوم من اهل العقول وحدوا لله » و گویا اندکی افتاده است .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضربی .
۱۸×۱۴۳۹۱ - ۱۹×۱۳۵۶/۵

زيارة العاشوراء (کیفیه ...)

در این رساله از زیارت عاشورا بحث شده و در آن چند مطلب است . این رساله جز نسخه شماره ۲۵۲۷/۳ سپهسالار است و چنین است فهرست آن :

- ۱- مستند هذه الزيارة .
- ۲- ما استفاد من هذه الاخبار .
- ۳- ذكر بعض كلمات العلماء في بيان كيفية هذه الزيارة .
- ۴- في بيان امور ينبغي التنبيه عليها .
- ختم الكلام ببيان امور .

آغاز: بسمله . حمدله ... وبعد فقد طال شوقی الى معرفة كيفية زيارة
خامس اهل الكساء ... يوم عاشورا .
انجام : فرما فعلت ذلك في شهر اكثر من عشرين مرة

[۶۳ - ۵]

بخط شکسته نستعلیق سده ۱۴ و گویا نسخه اصل باشد و خط خورده و بهاشیه رفته است
(1888)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ .
۱۶×۱۱۴۳۹۰ - ۱۱×۱۱۶۱۱

سمر العالمین

این کتاب از امام حجة الاسلام محمد غزالی دانسته شده با اینکه بگواهی محتویات کتاب پس از وی ساخته شده (ف ۲۲۲۳ - غزالی نامه همائی ص ۲۳۸ - فهرست بوئیر ش ۲۱۴) و شاید یکی از باطنیان آن را ساخته باشد. این کتاب چند بار بچاپ رسیده است.

[۵۱ - د]

نسخ با عنوانهای شتغرف مورخ ۱۳۹۲ ، در ۴ شعبان ۱۳۹۲ از آن فرهاد میرزا بوده است (10590).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج کبود ضریبی.

۱۴۵۴۹۰ - ۱۷ × ۱۲ س ۱۴ × ۱۴.

سیف السابین

این رساله در نکوهش از آئین شیعی است و در زمان ارشاد خواجه خاوند محمود در کشمیر و پادشاهی سلطان شهاب الدین محمد صاحب قران ثانی شاهجهان پادشاه عالی ساخته شده آنگاه که گروهی از شیعیان «کرسو» کشمیر در هنگام نماز پسین سنیان بصحابه دشنام داده بودند و سنیان راه را بر آنها بسته بودند و ظفر خان حاکم شیعی نیز بداد آنها نرسید و آنها ناگزیر بآن شیخ مرشد پناه بردند و بانگیزه او بحکومت رفتند. دانشمندان سنی نیز مانند مولانا حیدر چرخ و شاگردانش بکشتن دشنام دهندگان فتوی دادند و گواهان نزد داور رفتند و بهمین کار گواه دادند. مؤلف روایاتی که در کتابهای جامع خطیب و شرح مشکوة قاری و شرح عقائد حافظی و تمهید ابی شکور و تاتاخانیة و فصل الخطاب و تحفة السالکین و شرح صحائف و بستان ابی اللیث سمرقندی و شرح مختصر شمس الدین سمرقندی و شفای قاضی عیاض و صواعق محرقه و فتاوی سراج و شرح مختصر شمولی و شرح کنز و خزانه المفتین و منیه و شرح سنین و وقایه آمده است آورده و نیز سخن سبکی را در باره مردی شیعی که در جامع اموی دمشق در نیمه روز دوشنبه ۶ ج ۷۵۵ بر صحابه نفرین کرده و بدستور او شکنجه و کشته شده است و او از اینکار خود شاد شده بود یاد کرده است.

در این رساله يك مقدمه است (في ما يوجب للعالم اظهار علمه) و دو باب (قتل السابین و تكفيرهم و احكام المرتد - نفوذ القضاء على الغائب في حق الله) و خاتمه (ذكر القصة المناسبة لتلك الحادثة) .

نام کتاب دردِ بیاچه یاد شده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي حكم بقتل من سبب الشيخين بلسان نبیه ... اما بعد لما ظهرت الفتن وشاع اهل الاهواء والرفضه فوقع في اهل السنة والجماعة هم كثير .
انجام: من اكفيك . فبعث الله تعالى النبي صلى الله عليه وسلم فقتله .

[۲۵۱ - ج]

شماره لهم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف عبدالله کشمیری بخاری مقبول مخدوم در ۴۲ ج ۱۲۶۴/۲ در بخارا، ۴۸ پ - ۶۵ ر .

الشافی

علم الهدی سید مرتضی موسوی بغدادی در این کتاب از المغنی فی الامامة قاضی عبدالجبار معتزلی خرده گرفته است (ف ۵۸۵) .

[۱۱ - ج]

بخط نسخ غضنفر حسینی رودباری در روز پنجشنبه ۴ شوال ۱۰۷۴، عنوانها شنگرف و درشت است (10647) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ثریاکی گرد آن زرد و مقوایی .
۱۸×۱۲×۳۱ - ۳۶×۲۰×۲۴۸

الشافی

خلیل قزوینی شرحی بعربی بر کافی کلینی نوشته است (ف ۱۳۵۷) .

[۴۸ - ج]

این نسخه درست مانند نسخه شماره ۹۱۶ دانشگاه است ولی تاریخ انجام تالیف را ندارد ، بخط

تستعلیق با عنوان و نشان شنگرف و محمد تقی بن عبدالله در ۶ صفر ۱۱۱۱ آنرا نوشته است، مالک آن محمد حسین در روز ۱۱ صفر ۱۱۱۱ در پایان بلاغ سماع نوشته است (۵۵۹۷) .
کاغذ سپاهانی موریانه خورده - جلد تیماج مشکى .
۱۸۶۱۹۴×۲۴ - ۱۷×۱۰س۳۱

الشافیة

این حاجب پس از مقدمه اعراب که کافیه خوانده میشود مقدمه ای در تصریف نوشته است و دانشمندان آن را شرح کرده اند (چلبی ۲ : ۴۴ - منزوی ۲ : ۴۰۵ - ۴۰۷) .

[۱۶۱-ج]

شماره چهارم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف، ۴۸۲ پ - ۱۴۴ ر ، اسمعیل بن جمشید بیک ارمنی در تهران بسال ۱۲۴۰ آنرا نوشته است.

[۲۷۰-ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف ، محمد بن مرتضی حسینی در شب ۱۷ شهر الله سال ۱۲۸۶ آنرا نوشته است (۱۸۸۵) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز تیره ضربی مقوالی .
۱۴۵۸×۱۲/۵ - ۱۱س۱۱/۵×۱۴/۵

شرایع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام

محقق حلی مؤلف این متن فقهی شیعی است (ف ۱۹۲۴) از حاشیه نسخه های ۳۳ ج و ۴۴ ج ۳۶ ب بر می آید که شرایط را محقق برای محمود بن محمد (یا محمد بن محمود) خیاط حلی یا علی بن رضوان عابد حلی نوشته است و بگواهی نسخه ش ۷۰۲ دانشگاه باید درست همان محمد بن محمود زاهدی خیاط حلی و علی بن رضوان عابد حلی باشد .

[۳۶-ب]

بخط تستعلیق است با عنوان شنگرف و با حواشی ، محمد زمان بن احمد حسینی آلان پراغوشی در

ج ۱/۱۰۵۵ آنرا نوشته است، یادداشت مورخ ۱۲۴۵/۴ و ۱۲۴۷ و ۱۲۷۳ در پایان هست (۹۳۳۰).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوائی.

۰ ۲۰×۱۲ س ۱۸ - ۴۹×۱۹ س ۲۵۲

[۴۵ - ب]

بخط نسخ باعنوان شنگرف، بافرین محمد شیرازی در روز پنجشنبه ۱۷ شعبان ۱۲۴۵ آنرا نوشته

است (۴۹۵۰۹).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشککی ضربی مقوائی.

۰ ۴۱×۱۴ س ۲۵ - ۴۱×۲۱ س ۴۰۹

[۹۸ - ب]

بخط نستعلیق باعنوان و نشان و جدول شنگرف و حواشی دارد، ابراهیم بن احمد اسکافی کرکی

در پایان روز شنبه ۶ صفر ۱۰۵۱ آنرا بالجام رساند، از آغاز افتاده است (۵۳۰۲۸).

کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوائی.

۰ ۱۸×۱۱/۵ س ۲۴ - ۲۷×۱۸ س ۴۱۱

[۳۳ - ج]

بخط نسخ باعنوان شنگرف و باحواشی و تاوصایا است.

ابو جعفر بن بهاء الدین بن ابراهیم مظاهری اسدی تالاری ای بار فروشدهی در چاشت روز یکشنبه

۱۶ ماه ۱۴ سده دوم هزار دوم آنرا بالجام رساند، وقف مهدعلیا برای مدرسه نویناد خود در ۱۲۷۱

(۹۳۳۳).

کاغذ فرنگی - جلد مشککی ضربی مقوائی:

۰ ۱۵/۵×۹/۵ س ۱۷ - ۲۵×۱۸ س ۱۸۵

[۳۹ - ج]

بخط نسخ باعنوان و نشان شنگرف و باحواشی و تا پایان قسم دوم را دارد و افتاده است و بخط

سده ۱۲ است، یادداشت ۱۲۴۶ دارد در آغاز، وقف شده است.

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوائی بالولا.

۰ ۱۷/۵×۱۰/۵ س ۲۰ - ۳۶×۲۰ س ۱۴۶

[۴۴ - ج]

بخط نسخ باعنوان و نشان شنگرف و باحواشی، نیمه نخستین آن در روز شنبه پایان صفر ۱۰۷۸ و

نیمه دوم آن در روز سه شنبه زی قعده ۱۰۷۹ نوشته شده و اجازه قرائت به محمد مؤمن بن استاد رجب

چهرمی نویسنده نسخه از استاد او در پایان دیده میشود، نام او در آغاز نسخه هم آمده و دارد که من آنرا در نزد استاد درس میخواندم و می نوشتم، ابوتراب بن محمد علی آصفی دارنده آن بود و محمد معصوم بن محمد ابراهیم حسینی منصوری دشتکی در ۷۶ سالگی در ۱۰ رمضان ۱۱۳۸، شیخ یحیی بن ابوتراب بن شیخ محمد مقید بن شیخ عبدالنبی جزائری شیرازی امام جمعه و جماعت زمان محمد کریم خان وکیل در روز آدینه ۱۹ ذی حجه ۱۳۳۰ آنرا بمحمد مهدی قلیخان مخبر السلطنه فرمانروای فارس بخشیده است (49754) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی .

۱۶×۹/۵ س ۱۸ - ۴۵×۱۸/۵ ک ۴۵۸

[۷۶ - ج]

نخط نسخ معرب با عنوان و با حواشی از سده ۱۰، بلاغ قرائت دارد، از پایان افتاده و صفحه یکم فوتویس است و باره ای از برها و صالی شده (48347) .

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج حنائی رنگ پریده مقوایی .

۱۸/۵×۱۲ س ۲۷ - ۴۵×۱۷/۵ ک ۴۱۶

شرح اثبات الواجب

این کتاب شرحی است بر رساله اثبات واجب قدیم (ص ۲۳۰) محقق دوانی و چلبی (۵۳۸:۱) از آن یاد نموده است .

آغاز: بسمله . و به نستعين . یا نور نور قلوبنا یا نور هدایتک و یسر لنا الوصول الی کمال معرفتک انت ربنا ورب مبادینا ... و بعد فهدا شرح لاثبات الواجب المنسوب الی . . . جلال الملة و الدین محمد بن اسعد الدوانی نور الله مرقدہ جمعته علی سبیل الارتجال .

[۷۸ - د]

شماره دوم دفتر است و نخط نسخ، متن شنگرفی یا زیر خط سرخ یا مشککی، عنوان و نشان شنگرفی، حاشیه «منه» داری، بهمان خط شماره پیشین دفتر است، از پایان افتاده و متن ناآنجائی شرح شده که در س ۱۶۲ ک ۷ پ ۱/۱۳۰ ج (ص ۲۳۰) دیده میشود (نیمه طریق نخستین مسالك دوم مقصد دوم در برهان تطبیق) و شرح برهان تضایف (طریق دوم) و خاتمه را ندارد و چنین است :

«علي الحادث في اليوم والحادث» ک ۴۱ پ ۱۲۱

شرح الاعتقادات

ابن بابویه صدوق رازی قمی ایلاقی رساله‌ای در اعتقادات شیعی امامی دارد شیخ مفید بر آن شرحی نوشته است که دوبار در ایران به چاپ رسیده است. مفید در این شرح از ابن بابویه خرده گیری نموده است.

[۱۸۱ - ج]

شماره نخستین دفتر است و بخط روز پنجشنبه ۶ ذی قعدة ۱۴۰۱، ۱۳۴۰ پ - ۴۵ پ (۱۵۵۴) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز .
۱۶۳۱۱۳ × ۲۲ - ۱۶ س ۸/۵ × ۱۴/۵

شرح الباب الحادی عشر

ابوالفتح بن مخدوم خادم حسینی عربشاهی بر باب حادی عشر علامه حلی این شرح را نوشته است (ف ۵۸۷ - طوس ۵۵: ۴ ش ۱۸۰). خود او آنرا بفارسی ترجمه نموده و نسخه این فارسی نزد آقای شهبهانی هست.

[۴۳۸ - ج]

بخط نسختهای ۱۲۴۵/۱ ع ۴۰ ، متن زیر خط سرخ ، تاریخ تالیف را ندارد ، حواشی فارسی دارد (۵۳۵۶۵) .
کاغذ فرنگی نخودی و سفید - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۱۶۳۷۹ × ۲۲ - ۲۱ س ۸ × ۱۷

شرح التجرید

مولی علاءالدین علی بن محمد قوشچی این شرح را بر تجرید العقاید یا تجرید الکلام فی تجرید عقاید الاسلام خواجه طوسی که خود او آنرا تحریر العقاید نامیده است (ذریعه ۳۵۲: ۳ و ۳۸۷) نوشته است (چلبی ۱: ۲۴۹) و آن در ایران و هند به چاپ رسیده است (معجم المطبوعات ص ۱۲۵۰ و ۱۵۳۰ - مدرس ص ۲۴۳) .

[۱۸ - ج]

این نسخه دیباچه را ندارد و مقصد یکم است ، بخط نستعلیق و متن زیر خط سرخ و عنوان شنگری، از سده ۱۱ است، یادداشت شب ۱۶ رمضان ۱۱۰۶ در آغاز هست، حواشی منه دارد (49782).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ زرکوب مقوائی.
۱۲۹۳۱۵۳/۵ × ۲۴ - ۲۰ س ۱۸ × ۷/۵

[۷۱ - ج]

این نسخه مقصد دوم (جواهر و اعراض) است و بخط نستعلیق ، متن زیر خط، مورخ شب چهارشنبه ۱۵ ذی قعدة از صالح ابهری، حاشیه «منه» دارد ریزتر، مالک ابوذر محمد محتشم عدولی و خلیل بن ابراهیم (52953) .
کاغذ سپاهانی - جلد مقوای .
۱۲۴۱۴۳/۵ × ۲۵ - ۲۴ س ۱۶/۵ × ۶

شرح الحکمة العرشية

شیخ احمد احسائی بر الحکمة العرشية صدرای شیرازی این گزارش را بخواهش آخوند ملا مشهد بن ملا حسینعلی شبستری در سه جلد نوشته و بچاپ رسیده است (فهرست احسائی ۳۲:۲) احسائی آن را در کرمانشاه در ساعت ۷/۵ شب چهارشنبه ۲۷ ع ۱۲۳۶/۱ بانجام رسانده و در آن از صدرا خرده گیریها کرده است.

[۱۶۵ - ج]

شماره دوم دفتر است و جزء سوم ، بنسخ با عنوان ولهان شنگری از محمد رضای قانع بن محمد صالح خوانساری در ع ۱۲۶۱/۱ و محمد ظاهر آن را در رجب ۱۲۷۵ مقابله و تدریس و بحث کرده است ، ۴ پ ۸۹ - ۱۹۷۰

[۲۸۳ - ج]

این نسخه بخط نستعلیق سده ۱۳ است ، از آغاز افتاده و از مسئله ابصار است .
کاغذ فرنگی - جلد ندارد .
۱۲۸۷۱۴۳/۵ × ۲۰ - ۲۴ س ۱۵ × ۸/۵

شرح حکمة العین

شمس‌الدین محمد بن مبارکشاه بخاری (میرک بخاری) بر حکمة العین دبیران کاتبی قزوینی این شرح را نوشته است (ف ۴۷۸) و نیمه ازان در قازان در ۱۸۹۳ بچاپ رسیده است.

[۴۵۶ - ج]

بخط نسخ، متن شنغری، حواشی دارد با نشانه «س»، از سده دهم است، ازانجام افتاده و برابر است با س ۴۴۹ و ۱۵ پ ش ۴۲۶ ج در میحث سمع (۴۸۳۵۸).
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج زرد مقوایی فرسوده.
۱۸ × ۱۴ س ۴۵ - ۲۴ × ۱۶ س ۱۲۸

[۴۴۶ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان و متن شنغری از عباس بن عبدالکریم در روز شنبه ۲۹ شعبان سده ۱۱، یادداشت ۱۲۴۵ در پایان هست و خطی از «توری مد ظله العالی» حواشی دارد با نشانه «س» رفیع، میرزا رفیع‌الدین (آقارقیعاً م ۱۰۸۱)، میرزا جان (باغنوی)، منه، شاه ناصر الدین، استادی مد ظله، وقف مهدعلیا و سترکبری برای مدرسه لو بنیاد خود در روز پنجشنبه ۱۸/۱۲/۱۲۷۴ (۱۳۵۷).
کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.
۱۵ × ۶/۵ س ۴۱ - ۲۴/۵ × ۱۲/۵ س ۳۶۲

شرح الخلاصة الالفية

ابن الناطم بدرالدین محمد (م ۶۸۶) بر خلاصه الفیه پدر خود این شرح را نوشته است و آن بچاپ رسید (منزوی ۳۸۷:۲ - سیه ۳۳۵:۲ - طوس ۱۸:۳).

[۴۳۹ - ج]

از این نسخه از آغاز اندکی افتاده، بخط نسخ عربی و متن شنغری، مورخ چاشت روز آدینه ۲۹ شوال ۱۱۴۸، سید محمود بن سید صباح عبدالله جلی خالی ۱۱۶۴ در آن نگاشته است (۹۳۵۴).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه.
۱۷ × ۱۰ س ۲۱ - ۲۴ × ۱۶/۵ س ۱۹۷

شرح خبر کمیل

علامه حلی بر خبر کمیل این شرح را نوشته است (ف ۴۶۱ و ص ۷۱ بازبین
سخن آن) این شرح در کلمات المحققین (جنگ بیست رساله) ص ۱۶۰ - ۱۶۴ بسال
۱۳۱۵ بچاپ رسید.

[۴۰- د]

شماره چهارم دفتر است، بخط نستعلیق با عنوان شنگرف از همان نویسنده شماره های دیگر
آن، ۵۴۳-۵۸ ر، این رساله در آغاز مانند نسخه دانشگاه و چاپی و در انجام با آن یکی نیست و چنین است:
«واشاراتها ودقائقها والصلوة والسلام علی محمد وآله» و کم دارد.

شرح خبر کمیل

عبدالرزاق کاشانی بر خبر کمیل این شرح را نوشته است (ف ۶۲-۴ طوس ۱۰۲۰).

[۸۷- ج]

این نسخه شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق چلیپا از سده ۱۴، ۵۴۳-۵۴۴ پ، پیش از این و
پس از این مطالب پراکنده فارسی و عربی است بشر و نظم (از نوری دام ظلّه، میرداماد، ابوالفضل
المبارک) در برگ ۵ «شبهه الاستقام» میرزا رفیعا است مورخ ۱۲۲۴ (۵۳۵۲).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوائى.
۱۶×۱۰ س ۴۰ - ۴۴/۵×۱۷/۵ ۴۴۴۱

شرح رساله العلم

شیخ احمد احسائی در این شرح از آراء فیض مؤلف رساله خرده گرفته و آنرا
در ۱۲۳۰/۲ ع ۵ در کرمانشاه بانجام رسانده و آن در جوامع الحکم بچاپ رسیده است
(فهرست احسائی ۱۷:۲ - ص ۱۶۶ - ۲۰۰ جوامع الکلم).

آغاز: بسم الله. الحمد لله رب العالمین... اما بعد فبقول... احمد بن
زین الدین الاحسائی ان علم الله تعالى قد تکلم فيه العلماء والحکماء
والم تکلمین.

انجام : والیه انیب ولاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم وصلى الله على محمد و آله الطاهرين (وقع الفراغ من هذه الكلمات ضحی يوم الجمعة من شهر ربیع الثانی سنة الثلاثین و المأتین و الالف ... بید مؤلفها .. احمد بن زین الدین الاحسائی ... فی ... کرمانشاهان ... مستغفر اتائباً) .

[۴۴- ج]

شماره دوم دفتر است ، بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنغری که احمد بن علی محمد رشتی فیلانی در کرمانشاه در ۱۲۳۰/۱ج آنرا نوشته است ، ۴۵۵ پ - ۴۹۴ پ .

شرح زبدة الاصول

مولی محمد صالح بن احمد مازندرانی شارح زبدة الاصول شیخ بهائی است .
(ف ۲۴۵۵) .

[۱۴۴- ج]

شماره سوم دفتر است و بهمان گونه خط شیخ شماره پیشین آن ، حواشی «منه» دارد ریز تر و صفحه پایان تازه تر است ، ۴۱۷ پ - ۱۸۳ ر .

شرح زیارة

شیخ احمد احسائی شارح زیارت جامعه است (منزوی ۱: ۱۴۰) .

[۴۴- ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنغری ، عنوان مطالب در هاشم بنسخ و درشت تر ، نوشته احمد بن علی محمد رشتی فیلانی خوشنویس از روی اصل خط احسائی در کرمانشاه در ۱۲۳۰/۲ع ۴۲۲ و جزء سوم و چهارم است و در دنبال آن شرح احسائی است بر « وداع » که او بر شرح زیارت جامعه افزوده است و بخط همین رشتی است از روی نسخه اصل در روز پنجشنبه ۱۲۳۰/۲ع ۴۴۵ ، و جزء سوم را در ۱۲۳۰/۲ع ۴۴۸ نوشته است .

۴۲۴ پ - ۴۵۴ پ ، فهرست مطالب این جزء در آغاز هست با اشاره بر شماری این شماره که ۱۵۵۹۴ و ۱۲۳۰ بر ۴ دارد (42219) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوالی .

۰ ۱۷/۵ × ۲۵/۵ - ۱۹/۵ × ۱۲/۵

شرح الشافیه

شیخ امام فخرالدین ابوالمکارم احمد بن حسن تبریزی جاربردی (۷۴۶م) شارح شافیه ابن حاجب است و آنرا بنام دستور صاحب دیوان سعدالدین ابوالمکارم محمد بن تاج الدین علی ساوی ساخته است . در آغاز میگوید که این کتاب املاء ابن حاجب است بر شاگردان نه تصنیف او . این کتاب دوبار در ایران و آستانه بچاپ رسیده است (سپه ۳۴۸:۲ - طوس ۱۷:۳ - بغیة الوعاة ص ۱۳۱ - روضات ۹۱ و ۴۳۷ - معجم المطبوعات ص ۶۷۰ - رزن فهرست بولنی ش ۳۱۸ و ۳۲۳ - ش ۲۲۳۶ دانشگاه) .

آغاز: بسمله . ربنا افرغ علينا صبرا وثبت اقدامنا ... نحمدك يا من بيده الخير والوجود وليس في الحقيقة غيره بموجوده ... اما بعد فيقول احمد بن الحسن الجابري .

انجام : لانها بمعناها في الغاية و الانتهاء والله اعلم بالصواب واليه المرجع و المآب .

[۱۱۱ - ج]

شماره یکم دفتر است، بنسخ بانقان شترغی و متن زیر خط سرخ ، حواشی دارد ریزتر، از سده ۱۴، مالک محمد بامهر ۱۱۷۰ و میرزا محمد مؤذن و محمد بن سید علی بحرانی در ۱۴۸۰، ۱۳۳۱ پ - ۴۱۵ پ (۱۵۹۹۵۲) .

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج سرخ فرسوده از یکسوی .

۰ ۱۴ × ۸/۵ - ۲۱ × ۱۴/۳

شرح مختصر المنتهی

تفتازانی بر شرح ایچی بر مختصر منتهی ابن حاجب این شرح را نوشته است

(ف ۲۲۹۰) .

[۳۴۴ - ج]

بخط سماعیق ریز، عنوان «قوله» و مطالب و نشانه‌های شگرفی، با حواشی «منه» و «مل» و «حل» و «سید قدس سره» و «شیخ حسین مدظله العالی»، نوشته نورالدین ابوالحسن محمد بن صفی‌الدین محمد بن علی در روز دوشنبه ۲ ذی قعدة ۱۰۰۰ در روستای سلامه حجاز، پس از این يك صفحه تفسیر آیه الكرسي است از عطاءالله بن محمود حسینی بهمین خط، در پایان و صفحه عنوان پراکنده‌ها نظم فارسی و نثر عربی است. نشانه جزو ۸ برگي تا جزو ۱۷ دارد (48363).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه.

۲۲۴×۱۰/۵ - ۲۳×۵/۱۴.

[۱۹ - د]

بخط نسخ و عنوان «قوله» و مطالب و نشانه‌ها شگرفی، مورخ ۷۸۴/۴ع ۱۹ مورخ ۷۸۴/۴ع اگر ساختگی نباشد ولی نسخه کهنه است، دیباچه و تاریخ تألیف ندارد، حواشی دارد، مهر علی در پایان هست، خط قطب‌الدین محمد بن شیخ‌علی شریف لاهیجی دارندۀ نسخه با مهر او «اغنی یا قطب الاقطاب ۱۰۶۳» در صفحه عنوان هست، نیز خط و مهر محمد یوسف بن عبدالوحد و خط و مهر لطف‌علی (۱۰۷۴).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج زرد درون سرخ و مقوایی بالولا.

۲۵۶×۱۴/۵ - ۲۱×۹/۱۴.

شرح العقائد العنصرية

جلال‌الدین محمد دوانی بر العقائد العنصرية تألیف قاضی عضد‌الدین ایجی این شرح را نوشته و در نیمه روز چهارشنبه ۱۸ع ۹۰۵/۱ در جیرون آنرا بانجام رساند (پایان نسخه ما - چلبی ۱۱۸:۲) این شرح در لکهنوۀ بسال ۱۳۲۸/۱۹۱۰ با حاشیۀ آخوند شیخ عنایت‌الله بخاری در ۴۰۸ + ۱۱۸ ص بچاپ سنگی رسید و با حاشیۀ ملامیرزا جان و خاللی و کلبوی نیز در آستانه و پترزبورگ بچاپ رسیده است (معجم المطبوعات ص ۸۹۲) دوانی در آغاز این شرح دلیلی را که علامه حلی بر حقانیت شیعه از خواجه طوسی می‌آورد یاد کرده و خرده گرفته است.

[۳۰۱ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ بانسان شگرفی، ابوالحسن علی بن طاهر استرآبادی در کاشان در ۹۴۷ نوشتن آنرا بانجام رسانده است، ۷۱ پ - ۱۱۹.

شرح العقائد النسفیة

تفتازانی بر عقائد نسفی این شرح را نوشته است و آن با انگلیسی هم ترجمه شده است (ف ۵۹۳ و ۷۵ بازپسین سخن آن).

[۲۱۷ - ج]

شماره ششم دفتر است ، بخط نسخ شماره پیش ۷۰ پ - ۱۵۴ پ ، حواشی دارد ، تاریخ تولد محمد کاظم مورخ ۱۰۴۷/۱ ج ۴۰ در صفحه عنوان هست .

شرح النصوص

داود بن محمود بن محمد قیسری (م ۷۵۱) شاگرد کمال الدین عبدالرزاق کاشی شارح فصوص الحکم محیی الدین اعرابی است (جلبی ۲: ۱۹۰ - معجم المطبوعات ۱۷۹ - چاپ ۱۲۹۹ ایران) او نام استاد خود را در دیباچه یاد کرده است .

[۲۰۴ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بخط نستعلیق مانند شماره پیشین آن و مورخ روز دوشنبه ذی حجه ۱۲۲۰ نوشته مهر علی ، متن زیر خط سرخ و عنوانها شگرف ، ۱۶۷ پ - ۴۴۲ پ .

شرح الفقه الاکبر

ابوالمنتهی احمد بن محمد مغنیاوی حنفی شارح فقه اکبر ابوحنیفه نعمان بن ثابت امام حنفیان است . ابومطیع بلخی این رساله کلامی اعتقادی را از او روایت کرده است و شروح بسیار بر آن نوشته اند (جلبی ۲: ۲۰۲) این شرح درد کن بسال ۱۳۲۱ بیچاپ رسیده است .

آغاز: بسم الله الذي هدانا الى طريق السنة والجماعة بفضلہ العظیم ... فيقول ... ابوالمنتهی ... ان كتاب الفقه الاکبر الذي صنفه الامام الاعظم ... ابی حنیفه النعمان ثابت ... كتاب صحيح مقبول ...

فاردت ان اجمع كلمات من الكتاب والسنة ... حتى يكون شرح هذا الكتاب .

انجام : فما علينا الا البلاغ المبين والله ... يهدي من يشاء الى صراط مستقيم اللهم ... اهدنا الصراط المستقيم بحرمة هذه الرسالة الاعتقادية الحمد لله وحده ... والله ... احكم في كل الامور :

[۴۵۱ - ج]

شماره دوازدهم دفتر است و بهما نگو نه خط شماره پیش نوشته عبد الله کشمیری در بخارا در چاشت روز ۱۳۷۹/۱۴ - ۷۲ پ - ۱۳۴۰ .

شرح الفوائد

شیخ احمد احسائی بر فوائد خود این شرح را بنخواهش آخوند ملا مشهد بن حسینعلی نوشته است و آن بی تاریخ بچاپ سنگی رسیده است (فهرست احسائی ۱۷: ۲ و ۱۹) شرح فائده ۱۲ آن مورخ شب ۹ شوال ۱۲۳۳ است . و خود فواید رویهم ۱۲ فائده است و هفت فائده دیگر که بر آنها افزود . خود اوسیزده فائده را شرح کرده است .

[۱۱۰ - ج]

بخط نستعلیق سده ۱۴ با عنوان شنغرف ، از دیباچه چند سطر افکاره است و تاسخ فائده ۱۳ را دارد با هفت فائده دیگر ، شرح فائده ۱۴ که پس از این افزوده و شرح کرده و در چاپی آمده است در این نسخه دیده نمیشود (52966) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکم ضربی مقوایی .

۲۳۴ ۱۱/۵۳ - ۲۱ × ۱۷/۵ س ۱۳/۵ × ۱۳/۵

شرح القصيدة العينية

قصیده عینیّه از ابن سینا است و شرحها بر آن نوشته اند ، این شرح از شمس الدین محمد بن اشرف بن مشرف حسینی سمرقندی در گذشته ۶۸۰ است (ادبیات ۳۴۰) .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده ... و بعد فهذه حاشية للقصيدة المنسوبة الى الشيخ الرئيس ابي علي بن عبد الله بن سينا وهي هذه: هبطت اليك من المحل الارتفاع - ورفاء ذات تعزرو تمنع - هبطت اى نزلت وانما لم يقل نزلت لان الخطاب للنفوس الناطقة .

انجام : لما علم من بطلان التناسخ و فى بعض النسخ وجد بعد هذه الايات بيت آخر هكذا :

انعم برد جواب ما انا فاخص

عنه فتار العلم ذات تشعشع

[۶۲ - ب]

شماره هفدهم دفتر است و بهمان خط شماره پيچين آن از سده ۴، ۱۱، ۴۴۱-۴۴۲ پ .

شرح القصيده الفاتحة في تجويد الفاتحة

محمد بن محمود بن محمد سمرقندى پس از شرح بر منظومه العقد الفريد بنام روح المريد اين منظومه را سروده و بر آن اين شرح را نوشته است .

(چلبى ۲: ۲۳۲ و ۱۲۳ - موزه بریتانیا ش ۹۵/۲: روح المريد فى شرح العقد الفريد) .

آغاز: بسمله . قال الفقير الى الله الغنى محمد بن محمود بن محمد السمرقندى ... قد شرعت بنظم التجويد بعد ان نظمت قصيدة فى التجويد موسومة بالعقد الفريد فى التجويد وشرحها شرحا شافيا مسمى بروح المريد فى شرح العقد الفريد ... فسارعت و شرعت بقصيدة لطيفة و سميتها القصيدة الفاتحة فى تجويد الفاتحة نظما مختصرا كافيا وشرحها شرحا مفيدا وافيا ... وهذا اول القصيدة والله المعين .

بحمد الاله المستعان توسلا

و بالصلوات الزاكيات توصلا

انجام :

و ضامد عدل مدلین لعارض

فهذا هو التجويد فاعلم لتعملا

... واعلم ان انواع المدات ستة عشر وقد ذكرناها في روح المريد في شرح العقد الفريد في نظم التجويد بيانا كافيا شافيا والحمد لله وحده.

[۲۰۴ - ج]

شماره پنجم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پيش و مورخ ج ۱۰۷۴/۴ از احمد بن شعبان ، متن و نشانه‌ها سرخ است و حواشی دارد .
 ص ۶۸ پ - ۷۲ ، پس ازین در ص ۷۲ پ - ۷۷ ر روایاتی است از نافع و قالون و ورش و حمزه و دیگران .

شرح الکافی

مولی حسام‌الدین ابوالفضائل محمد صالح احمد مازندرانی (۱۰۸۱م) این شرح را بر کافی کلینی نوشته است . اواز حجت تا پایان عشرت بکوتاهی پرداخته و بطرز حاشیه نوشت .

(سپه ۲۵۸:۱ - طوس ۱۰۹:۵ و ۱۰۹:۱۰۲)

[۲۱۱ - ج]

این نسخه شرح آغاز کافی است تا پایان توحید و او آنرا در روز پنجشنبه ۱ رمضان ۱۰۶۴ بانجام رساند .

آغاز : نحمدك يا مروح عقول العارفين بمظاهركم اياك ليلا ونهارا ... فيقول ...
 حسام‌الدین محمد صالح بن احمد المازندرانی انی قد رسمت علی جمیع ابواب الکافی تعلیقات ... فلما اردت جمعها و تدوینها خطر یبالی ان اشرح جمیع احادیث هذا الکتاب شرحا متوسطا ،

انجام : يبلغ حد الجبرلان الجبر عندنا منفي . كمل كتاب العقل و التوحيد من كتاب الکافی يطوله كتاب الحجة الجزء الثاني من كتاب الکافی تصنيف ... الكليني ره اتفق الفراغ من شرحه في يوم الخميس وهو اول يوم من شهر رمضان المبارك من شهرة سنة اربع وستين بعد الف من الهجرة النبوية صلى الله عليه و آله الطاهرين .

بخط نسخ و متن زیر خط سرخ ، از سده ۱۴ است ، فهرست در آغاز هست ، مالک محمد باقر رضوی در شوال ۱۴۴۹ و دیگری در ۱۴۴۲ (۱۰۶۹۲) .

کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج سرخ مقوایی .

۴۴۴۱۷×۲۵ - ۳۳۳۱۰×۱۶/۵

[۲۱/۴-ج]

این نسخه از آغاز حجة است تا پایان ایمان و کفر.
 آغاز: بسمه . یا عالم الدقائق والسرائر ویا ملهم الحقایق والضامیر... فیقول...
 محمد صالح الطبری الی بعد ما شرحت ما تقدم من الکافی شرحا اقبل علیه العالمون
 و رکن الیه العارفون وعکف علیه الناظرون ولم یرعله المقدمون والمتأخرون...
 سألنی بعض اخوانی فی الدین... اکتب فیما بقی حاشیة مبینة لغوامض الکتاب معللا
 بان الشرح علی ذلك المتوال موجب لغایة الاطناب فاجبته... و شرعت فی کتاب
 الحجة علی تلك المحجة .
 انجام: و عدم القبول هذا آخر ما اردنا شرحه من کتاب الایمان و الکفر و یطوله
 کتاب الدعاء... والحمد لله... الطاهرین .
 نسخ، عنوان و نشان شنگرف، شرح حجة مورخ ۴۰ ع ۱۱۱۵/۴ و ایمان و کفر مورخ روز پنجشنبه
 نزدیک بیابان شوال ۱۱۱۵، از کتابخانه شیخ فضل الله نوری بوده است (مهر) (۱۵۶۱) .
 کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سبزدرون سرخ ضریب مقواتی .
 ۱۸×۹/۲۵ - ۴۷×۱۷/۴۶

[۲۱/۳-ج]

این نسخه از ایمان و کفر است تا پایان عشرة .
 آغاز: قوله کتاب الایمان و الکفر . قدم الایمان لانه الاصل .
 انجام: و اوجد شیء آخر من اسباب المحاولی ذکرنا بعضها . تم کتاب العشرة ..
 و یطوله کتاب الطهارة انشاء الله تعالی .
 بخط نسخ، عنوان و نشان شنگرف، ایمان کفر مورخ ۱۶۴۴/۱۰۸۵، از محمد هاشم بن ابراهیم حسینی
 سمنانی که پسر شایسته خود میر محمد ابراهیم بخشیده است ، محمد ابراهیم حسینی در ۱۱۲۴ آنرا مقابل
 ضبط و تصحیح نمود ، عشرة مورخ ۱۰ ج ۱۰۸۵/۴ بخط همو که بهمان یکی بخشیده است و او هم در ۱۱۲۴ از
 آغاز شرح اصول نایبجا راقباله ضبط و تصحیح کرده است ، مهر محمد ابراهیم و احمد حسینی در آغاز
 هست (۱۵۹۳) .
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقواتی بالولا .
 ۱۸×۹/۲۵ - ۴۵×۱۸/۴۷

شرح الکافیة

نجم الاثمه رضی الدین محمد بن حسن استرآبادی (۶۸۷ م) شارح کافیه ابن حاجب
 است (ف ۲۳۰ - منزوی ۴۱۲:۲ - سپه ۳۶۱:۲) .

[۵۵ - ج]

بخط نستعلیق، متن شنگری، حواشی با نشانه «س» دارد، احمد بن یوسف ییضاوی در روز دوشنبه ۸۹۷/۱۶ج۱ آرا نوشته و بادونسخه مقابله شده است، در جدول سرخ و لاچورد است، یادداشت‌های خرید نسخه مورخ ۱۲۴۹ و بی تاریخ در آغاز و انجام هست با چند مهر (48372)..
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی درون آراسته بزروآبی.
۰۱۷/۵×۱۱ - ۲۵×۱۸۳۴۰۸

شرح کلمة التوحید

شمس الدین استرآبادی مؤلف این رساله است و در آن از کلمة توحید بحث کرده است. دران پنج بحث است. در عنوان نسخه ما دارد « فی تحقیق کلمة لا اله الا الله لشمس الدین الاسترآبادی » (طوس ۴: ۴۲۰).

آغاز: بسمله . الحمد لمن تفرّد و تعالی ان یوحّد ... و بعد فیه مباحث متعلّقة بکلمة التوحید موردة علی وجه فیه اشارة الی المنقول و المعقول و الی ما علیه ارباب المکاشفة فی الاصول .
انجام : و لا تجعلنا فی سلك الغاوین و الحمد لله اولاً و آخراً ... و من تمسک به نجا.

[۱۵۵ - ج]

شماره نهم دفتر است و بخط نستعلیق شماره پیهین آن، نشانه‌ها شنگری است، حاشیه « منه » دارد .
۱۲۱۳ پ - ۱۲۲۴ پ، پیش از این ۱۲۰ ر - ۱۲۱ پ بندی است از تفسیر امام رازی درباره همین کلمة توحید مورخ ۱۲۲۷/۴ج.

شرح لامیة الافعال

منظومه‌ای از ابن مالک نحوی نامور عرب بنام لامیة الافعال یا المفتاح بابنیة الافعال در پتر سیور گک بسال ۱۸۶۴ (معجم المطبوعات ۲۳۴) و در مجموعه المتون الکبیر در مصر بسال ۱۳۶۸ (ص ۳۵۰ - ۳۶۱) بچاپ رسیده است. همین را بدرالدین ابن مالک

پسر او شرح کرده است این شرح در هلسینگفورس Helsingfors فنلاند بسال ۱۸۵۱ و در بیروت بسال ۱۳۱۲ و در لایبتسیک بسال ۱۸۶۶ بچاپ رسید (معجم ۲۳۵).

این شرح در آغاز از ابو عبدالله محمد بن ابن یحیی بجائی و در پایان از شمس الدین ابو عبدالله محمد بن عبدالدائم بر ماوی شافعی (۷۶۳ - ۸۳۱) (زر کلی ۳: ۹۱۳) دانسته شده است زیرا در آغاز « باب المفعول والمفعلة ومعانیهما » آمده :

« قال كاتبه عفى الله عنه وجدت مكتوبا في الاصل الذي نسخت منه على هذا الموضوع مانصه : هنا انتهى ما وجد من شرح البجائي على لامية الافعال و اعتاد الطلبة تكميله اما بكلام ابن عباس او بكلام البرماوى كما هنا ، و الصواب ترك التكميل و الاقتصار على ما وجد من كلام الشيخ لما لا يخفى والله اعلم »

پس بجائی پیش از این باب را نوشته است و شرح خود این باب از بر ماوی میباشد.

آغاز: بسم الله . وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم قال الشيخ الامام العلامة ابو عبدالله محمد بن الشيخ الفقيه الشهير بابن ابى يحيى البجائي رحمه الله تعالى ورضي عنه قال ابن مالك :

الحمد لله لا ابغى به بدلا

حمداً يبلغ من رضوانه الاملا

قوله « الحمد لله » الخ ، الحمد هو الثناء باللسان على الجميل من الفضائل كالعلم والشجاعة وغيرهما من الصفات الحميدة .

انجام : كذلك مستبشر انما بمحمد ... والحمد لله اولا و آخر اوباطنا و ظاهرا و سرا و علانية على نعمه على كل حال . قد انتهى شرح باب المفعول و المفعلة و معانيهما الى آخر لامية الافعال من شرح الامام العلامة شمس الدين محمد بن عبدالدائم البرماوى الشافعى رحمه الله تعالى و دفننا به وصلى الله على سيدنا محمد و سلم .

[۴۵۶ - ج]

شماره یکم دفتر است ، ۱ پ - ۴۷ پ ، بخط نستعلیق ترکی از عثمان بن عبدالله بن جامع سلمی که همه این دفتر بخط او است و این شماره را در روز ۲۴ شوال ۱۱۷۹ نوشته است ، متن منظومه و نشان و عنوان (در همه شماره ها) شنترف است (۵۸۵۹۲) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی عطف سرخ و مقوایی.

۰۱۶×۱۰/۵۳۸۶ - ۲۴×۲۵ - ۲۵×۱۰/۵۳۸۶

شرح اللمعة الدمشقية

سید محمد رضای طباطبائی آل بحر العلوم چنانکه در نسخه ما آمده است این شرح را بر لمعه دمشقیه شهید یکم نوشته است.

آغاز صلوة: بسمله . حمدله ... قال المصنف ره کتاب الصلوة وفصوله

احد عشر ... الکلام فی شرح ما يتعلق بهذه العبارة يقع فی مواضع .

انجام: ويسکت من خلفه کلمات قنوت الامام وفيه تأمل.

آغاز نکاح: بسمله . حمدله . کتاب النکاح وفيه فصول ... الکلام

فی شرح ما يتعلق بالمقام بذکر مقدمة ومسائل .

انجام در نسخه: عن اصل الدلیل بقوله وضعفه (افتاده) .

[۲۱ - ب]

نسخ سده ۱۳، عنوان شنگرف، جای عنوانها در متن سفید ولی در هامش آمده است (۵۳۰۶۶).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی.

۰۲۲×۲۲/۵۳۸۶ - ۲۲×۲۹ - ۲۲×۱۴/۵۳۸۶

شرح مجمع البحرين وملتی النهرین

ابن ملک عبداللطیف بن عبدالعزیز بن امین الدین فرشته از دانشمندان سده ۸ هجری

بر مجمع البحرين وملتی النهرین ابن الساعاتی مظفر الدین احمد حنفی بغدادی (م ۶۹۴)

که در فروع فقه حنفی است این گزارش آمیخته را نوشته است که میان دانشمندان

اعتباری دارد (چلیمی ۲: ۳۸۳ - فهرست خدیوی ۳: ۶۵ و ۶۶ و ۱۰۹) .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . یا من لا یحوط بکماله کمال نطاق وصف

الفصحاء ولا یحیط بادراک ادراکه افکار فحول الفضلاء نحمدک امتثالاً

لامرک بالقصور والحصور والاعیاء .

انجام نسخه: لانه کفیل بکل المال عنه باخره کتاب الحواله .

[۹۹ - ب]

نسخ ترکی، متن زیر خط از سده ۹۱، عنوانها درشت تر، فهرست در آغاز بخط و کاغذ تازه تر، در پایان چهار برگ مطالب پراکنده فقهی و ادبی است (53028).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز مقوایی .

۲۷×۱۸۳۱۸۶ - س ۱۲×۵/۲۱۰

شرح المختصر النافع

سید علی طباطبائی سپاهانی کربلائی (۱۱۶۱ - ۱۲۳۱) بر مختصر نافع محقق حلی این گزارش کوچک را که در برابر ریاض المسائل او بشرح صغیر نامبردار است پس از همین ریاض نوشته (ف ۱۹۳۹) و آنرا در شب چهارشنبه ۲۶ ج ۲/۱۲۰۴ بانجام رسانده است (نسخه ج - ۲۲۴/۲).

[۲۲۴/۱ - ج]

این نسخه تا وصایا است مانند نسخه دانشگاه و بخط نسخ با عنوان شنگری و متن سرخ یا زیر خط مشککی یا سرخ، زین العابدین بن مهدی الهیار خلخال طهارمی در کربلا که در آنجا درس میخواند در روز آدینه ۲۹ شعبان ۱۲۲۵ آنرا نوشته و مهر او هم هست، تاریخ تغییر ارزش ریال در ۱۵ شوال ۱۲۲۶ در پایان و تاریخ گم شدن مهر ثبت حاجی عسکر بیک در روز دوشنبه ۱۴۳۵/۱۲۳۶ در آغاز یادداشت شده، در آغاز و انجام نسخه پراکنده ها است و تاریخ ۱۲۲۵ و ۱۲۴۱ و ۱۲۵۴ و ۱۲۴۴ و ۱۲۴۹ و ۱۲۲۶ در آن دیده میشود (53021).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضری مقوایی.

۲۱×۱۵۳۲۹۷ - س ۲۲×۹/۱۵

[۲۲۴/۲ - ج]

این نسخه از تجارت است تا پایان کتاب و بخط نستعلیق و نسخ با عنوان شنگری و متن زیر خط مشککی، رضای صالح فیلائی کربلائی در روز پنجشنبه ۱۶ صفر ۱۲۲۸ آنرا نوشته است، یادداشتهای ۱۲۲۴ و ۱۲۲۷ و ۱۲۴۶ و ۱۲۴۸ و ۱۲۴۵ و ۱۲۴۴ و ۱۲۴۳ و ۱۲۴۸ در پایان هست، در آغاز دارد که در ۱۷ رجب نوشتن کتاب آغاز شده و جلد یکم در ۲۲ رجب نوشته شده است.

آغاز: بسمله و به نستعمین کتاب التجارة وهي لغة الكسب و شرعا عند المعاوضة بقصد

الاکتساب عندالملك على ما ذكره جماعة والمراد به هنا (هذا) الاعم منه ومن الغالي من القصد كالمعاوضة للقوت والادخار.
انجام : (على الادمي فحسب) بالاخلاق في شيء اجده . وحيث انتهى الكلام في الكتاب ... قال الماتن ... (فهذا ما اردناه وقصدنا حصره) وضبطه (مختصرين مطوئه ... وغفر) بفضلته وسعة رحمة (زله) ويقول اقل الخليفة ... احمد الله سبحانه على توفيقه ... و فرغ من تسويده مؤلفه ... على بن محمد على الطباطبائي ليلة الاربعاء وهي السادسة عشرون شهر جمادى الثاني سنة الف ومائتين و اربعة من الهجرة النبوية على صاحبها الف صلوة واسلام وتحية (53008) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکي ضربی مقوایی.
۱۶×۹/۵س۴۰ - ۲۰×۱۴/۵س۴۶۱

[۳۱۸ - ج]

این نسخه از تجارت است تا مبحث اقرار بنسب کتاب اقرار و افتاده دارد و چنین است انجام آن «واختص بالمیراث دونها و لو لم یكونا مرضیین لم یثبت»، بخط نسخ است و متن زیر خط مشکي، از سده ۱۴ است (52990) .

کاغذ نخودی - جلد تیماج سرخ .

۱۵×۹/۵س۴۳ - ۲۱×۱۵س۴۶۱

شرح المشاعر

شیخ احمد احسائی بر مشاعر صدرای شیرازی این گزارش را نوشته و از آراء او خرده گرفته و آنرا در شب ۲۷ صفر ۱۲۳۴ بانجام رسانده است (فهرست احسائی ۱۷:۲) این شرح در ایران بی تاریخ بچاپ سنگی رسیده است. تاریخ تالیف در آن نیامده و در نسخه ما دیده میشود .

[۱۹۱ - ج]

بخط نستعلیق و عنوانها درشت تراز احمد بن علی محمد رشتی خوش نویس مدرس مدرسه حاجی اسمعیل خان شهر رشت در کوی زاهدان نزدیک بازار زرکشان در پایان شب ۸ ذی قعدة ۱۲۵۲ و حواشی دارد از خود او (36504) .

کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج مشکي ضربی .

۱۴×۹س۴۲ - ۲۲×۱۵س۴۶۱

شرح المعلقات السبع

امام قاضی سید ابو عبد الله حسین بن احمد بن حسین زورنی بر معلقات هفتگانه عرب این شرح را نوشته است . این شرح در ایران بچاپ رسید .

[۳۱۴ - ج]

بخط نسخ و اشعار شنگری و معرب مورخ ۱۲۴۳ از شرح معلقه امرء القیس تا قصیده حرث بن حنظه

یضری .

مالك فرهاد میرزا در ۱۴۰۴ (۱۳۹۷) -

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوائی .

۱۱۸۳۱۴ × ۲۱ - ۱۷ س ۷/۵ × ۱۵

شرح المفاتیح

علی بن محمد علی طباطبائی بر مفاتیح الشرایع فیض کاشانی این شرح آمیخته را نوشته و پس از نیمه روز سه شنبه ۱۴ محرم ۱۱۸۵ تا مبحث قضاء صلوٰه آن را بانجام رساند .

[۱۱ - ب]

بخط نسخ و متن زیر خط مشکي و باید نسخه اصل باشد و دارنده نسخه جعفر طباطبائی گواهی میدهد که بخط نیای من است و خط خوردگی دارد و بجاشیه رفته است .

آغاز : مفتاح تکبیرة الاحرام نسبت الیه لان بها يحصل الدخول فی الصلوٰه .

انجام : وما اتفق لی فیہ من الثرلات ما یرى نفسی ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربه والحمد لله رب العالمین .

نام شارح و تاریخ تألیف در پایان نسخه آمده است (۱۳۰۶) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوائی .

۱۲۴۳۲۲ × ۲۴/۵ - ۴۵ س ۱۵ × ۲۴

شرح مفتاح العلوم

سید شریف گرگانی بر بخش سوم مفتاح العلوم سکاکي این شرح را نوشته و در نیمه های شوال ۱۸۰۳ آن را بپایان رسانده است (منزوی ۲: ۱۶۴ - طوس ۳: ۶۲) .

[۱۰۷ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری و حواشی «منهره» از سده ده ، یازده برگی از آغاز و ۱۳ برگی

در انجام بخط تازه سده ۱۳ است، از کتابهای احتشام الدوله بوده است (۱۳۶۲) .

کاغذ سپاهانی و فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

۰۱۷/۵×۷/۵س۲۴ - ۲۷/۵×۱۴/۴س۴۴۴

شرح المقاصد

سعدالدین تفتازانی در گذشته ۷۹۳ کتابی در کلام بنام مقاصد الطالبین فی علم اصول الدین درش مقصد نوشته و در سمرقند بسال ۷۸۴ آنرا بانجام رسانده و خود آنرا شرح کرده است. این شرح دوبار بچاپ رسید.
(چلیبی ۴۹۲:۲ - معجم المطبوعات ۶۳۵ - مجلس ۴۶:۲).

[۶۳ - ج]

این نسخه درست برابر با چاپ دو جلدی ۱۳۰۵ آسمانه است و بخط نستعلیق ترکی با عنوان و نشان شنگرف و تاریخ ۸۷۳ دارد اگر ساختگی نباشد (42248).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج آبی زرکوب مقوایی.

۰۱۹×۹/۵س۲۷ - ۲۵×۱۷/۵س۴۴۰

شرح المنظومه

این منظومه بنام استاد ناظم احمد بن عبدالله بن محمد انصاری خزر جی احسائی سروده شده و خود ناظم آنرا در ۱۱۹۸ شرح کرده است. در آن از « احرف معانی » بحث شده است در آن پنج باب است نخست در ۱۴ کلمه يك حرفی دوم دو حرفی سوم سه حرفی چهارم چهار حرفی پنجم پنج حرفی.
آغاز:

احمد ربی حالة الضراء

حمدی له فی حالة السراء

حالة ظرف لمستقر المقدر بتقدير فی ای حالة الضراء ...

لاحمد من یعبد ربّه علی

حرف فان وان کما قد انزلا

انجام :

ممن لهم حسنى الاله عمت

و فيهم كل المزايات تمت

ممن بيان لمن غدا ... من براءة الختام وقال مؤلفه قد انتهت الكلام...
من توضيح هذه المنظومة . . . وذلك ضحوة يوم الجمعة خامس عشر
ذی الحجة الحرام سنة ثمان و تسعين بعد مائة و الف . . . انك سميع
الدعوات آمين .

[۱۷-۵]

بخط نسخ و نظم درشت تر ، از سده ۱۳ است ، ۴۳ پ - ۴۴ پ ، از ۴۵ ر تا ۴۷ پ پاره ایست از
تهذیب تقطازانی ، در صفحه عنوان نام ناصرالدین و ناصرزاده شوقی آالوسی دیده میشود (48377) .
کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

۱۸۵×۱۱/۵۳۵۱ - ۴۴ س ۱۰/۵۰×۱۶/۵

شرح منهاج الوصول الى علم الاصول

برهان‌الدین عبیدالله بن محمد فرغانی (م ۷۴۳) برای وزیر شمس‌الدین صاحب
دیوان محمد حسینی یزدی این گزارش بقول را بر منهاج بیضاوی نگاشته است (چلبی
۵۵۴.۲ - طلس ص ۱۰۴ - طوس ۲۰۱:۲ ش ۵۳ - دیباچه همین شرح) .

[۲-ج]

بخط نسخ با عنوان شتغری از سده ۹ ، از پایان اختاره و تائیمه مبحث اجتهاد میرسد ، دو برگ
در آخر (۱۲۴ و ۱۲۶) از شرحی است بر طوابع بیضاوی و خود کتاب از برگ ۱ پ است تا برگ ۱۲۴ پ و
۱۲۵ ر و پ .

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی تیره ضری مقوایی .

۱۹۳۱۲۶×۲۶ - ۲۴ س ۱۴/۵×۱۹/۵

شرح منهاج الوصول الى علم الاصول

چلبی در کشف‌الظنون (۵۵۳:۲) از دو شرح بقول برای منهاج الوصول الى علم

الاصول بیضاوی یاد کرده است: یکی از شیخ امام فخرالدین ابوالمکارم احمد بن حسن تبریزی جابر بردی (م ۷۴۶) بنام «السراج الوهاج» که همه متن در آن آمده است (۱) و دیگری از شمس الدین ابوالثناء محمود اصفهانی (م ۷۴۹).
این شرح نسخه ما گویا یکی از این دو باشد و شارح گویا همان باشد که زوائد الاصول علی منهاج الاصول (۲/ ۱۰۴ ب ص ۳۶۲) پس از شرح بر منهاج در ۷۴۲ نوشته است چون هر دو در یک مجلد گذارده شده است.

[۱۰۴ - ب]

شماره یکم دفتر است و بنسخه سده ۱۰۰۹، نشان کراسه های ده برگی در بیشتر جاها هست، عنوانها درشت ترمیم باشد، ص ۴ ر - ۱۳۶ ر از آغاز افتاده است و چنین است:
آغاز: فان الآية الاولى دلت علی انه یسمى عاصیا ... قال الباب الثانی فی الاوامر والنواهی ... اقول الامر والنهی وزنهما فعل والقیاس فی جمعه افعّل لا فواعل .
انجام: بخلاف مذهب غیرهم فرضی الله وارضاهم وحفرنا فی زمرتهم انه رحیم ودود ثم الكتاب والله الموفق للصواب والیه المرجع والمآب والله الحمد ظاهر اوباطنا و هو حسبنا ونعم الوکیل وغفر الله لمؤلفه وکاتبه ولقاریه ... ورضی الله عن اصحاب رسول الله اجمعین (۱۰۷۵۴).

کاغذ سمرقندی - جلد مقوای .

۲۷×۱۹۴۳ - ۲۵×۱۳۴۰.

شرح الوافیة

سید صدرالدین محمد بن سید محمد باقر بن محمد مهدی قمی همدانی نجفی (۲) بروافیة مولی عبدالله تونی (در گذشته ۱۰۷۱) این شرح را نوشته و در هر چاپس از آوردن

۱- سرگذشت جابر بردی در شد الازار (ص ۳۶۳ و ۵۴۸) و ریحانة الادب ۱: ۲۴۴ و ریاض العلماء ص ۵۰ ش ۹۹۳ دانشگاه و معجم المطبوعات ص ۶۷۰ هست نیز کشکول بهائی ص ۲۳۵ درباره بحث از آیه «فاتو بسورة من مثله» و یادداشت های قزوینی در جابر بردی و فهرست ادبیات ص ۴۸۳.

۲- در فهرست طوس آمده که سید صدر در ۱۲۱۸ در همدان در گذشت و در رقم بخاک سپرده شد با اینکه در جاهای دیگر سال مرگش را میان ۱۱۵۰ و ۱۱۶۰ در ۶۵ سالگی یاد کرده اند.

پاره ای از متن پس از عنوان قوله بتحقیق مطلب پرداخته است (طوس ۲: ۲۰۰ - ف ۶: ۱۷۴ - ذریعه ۶: ۲۳۰ - ریحانة الادب ۲: ۴۶۷ - فوائد رضویه ۲۱۳)

آغاز: هذا شرح السيد صدرالدين على الوافية . بسملة . وبه نستعين
قوله ره قلت انكار التبادر الخ - معنى كون التبادر من ارادة الحقيقة
هو ان يتبادر المعنى من اللفظ المجرد عن جميع القرائن حتى عن
ملاحظة الشهرة (در نسخه ما ستایش و نیایش دیباچه نیامده است) .
انجام : فقال لی كنت اصوب منهم فعلا انما يعيد من لا یدری ماصلی
هذا آخر ما اورده و الحمد لله اولاً و آخراً . . . والمرجوم من نظر الی
هذا التعليق ان یمن علی هذا الضعیف . . . باصلاح الفاسد و تزویج
الكاسد نفعنا الله تعالى به كما نفع باصله وغفر لنا ولوالدینا ولمن علمنا
ولمن تعلم منا ولجميع المؤمنين والمؤمنات انه غفور رحیم (تمت فی
شهر سنة ۱۲۲۸) .

[۲۲۱ - ج]

بخط نسخ با عنوانهای قوله و نشانها بشنگرف و در ۱۴۴۸ نوشته شده است ، در ۱۴۴۵ از آن محمد
تقی بوده و امات فرد محمد مهدی (10556) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاکمی ضربی مقوایی .
۱۵۶۳/۵ × ۱۴/۵ - ۲۴ س ۵/۸ × ۱۴/۵

شرح الهدایة الاثریة

حسین بن الحسین میبدی (م ۹۱۱) بر هدایة اثیر الدین ابهری این شرح را نوشته
و در شوال ۸۸۰ آنرا بپایان رسانده است (ف ۲۸۴) .

[۱۴۵ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و باحواشی از سده ۱۰، مهدعلیا آنرا برای مدرسه نواب در
۱۲۷۳/۱۸ وقف کرده است ، مالک هادی در ۱۴۶۱ زی حجه ۱۳۶۶ (9362) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .
۱۵۶۶/۵ × ۲۲ - ۲۱ س ۷/۱۴

شرح الهدایة الاثیرية

این شرح در فهرست برلین (۵۰۷۳) و پاریس (۲۳۶۲ و ۲۵۰۰/۷) شناخته نشده است که از کیست . در صفحه عنوان نسخه ما از میرک دانسته شده است . بنوشته چلبی (۶۴۶ : ۲) میرک شمس الدین محمد بن مبارک شاه بخاری جنگی شرحی بر دوبخش طبیعی والهی هدایة اثیر الدین ابهری نوشته است ولی آغازی که نشان داده است در نسخه ما نیست .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... وبعد فقد سالنی بعض اخوانی واحبائى ان اكتب لقسمى الطبیعی والالهی من کتاب الهدایة للمولی اثیر الملة والدين مفضل الابهری ... شرحا یذلل من اللفظ صعابه .
انجام : بحسب الاختلاف . ولیکن هذا آخر لان یکتب علی سبیل الارتعاج من غیر ایجاز محل وتطویل ممل فی شرح هذا المختصر و الحمد لله واهب العقل و الصور و الصلوة علی افضل البشر و علی آله علیهم السلام (تمت بعون الله و حسن توفیقه يوم الخميس وقت الضحی خامس جمادی الاولی سنة ۸۸۵).

[۴ - ۵]

بخط نسخ چاشت روز پنجشنبه ۸۸۵/۱، عنوان شنترف و معن زیر خط سرخ (۱۲۹۷۱) .
کاغذ سمرقندی - جلد مقوای .
۱۲۳۶۷ × ۲۰ - ۱۵ × ۶/۵ × ۱۲/۵

شعب الایمان

در این رساله هفتاد و هفت شعبه ایمان بروش محدثان یاد شده است . در فهرست فارسی بهار (۹۷ : ۱ ش ۱۲۶) از ترجمه شعب الایمان یاد گردید .
آغاز: بسمله . شعب الایمان علی الترتیب الذی ذکره المحدثون سبع و سبعون شعبه :

۱- الایمان بالله تعالی .

۲- الایمان بالرسول ...

انجام : ۷۷ ان یحب لایه المسلم ما یحب لنفسه ویدخل فیہ اماطة
الاذی من الطریق .

[۴۵۱- ج]

شماره پنجم دفتر است و بخط نسخ با عنوان ورقم شنگرف عبدالله کشمیری بخاری در بخارا در روز
آدینه ۷۴ صفر ۱۳۷۹، ۳۷۳-۳۸۰.

شمسیه الحساب

نظام الدین حسن بن محمد قمی نیشابوری مؤلف این رساله است (ف ۲۳۰۶) .

[۴ - د]

بخط نسخ با عنوان وجدول اعمال بشنگرف، از سده ۱۱، مولانا حبیب الله بن ملاحسن علی آنرا وقف
کرده و توثیق آنرا به امیر محمد حسینا فرزند امیر محمد صالح حسینی خاتون آبادی داده است، در صفحه
عنوان دارد «از اجرای حاجی مؤمن صوفی جلد شد» هدیه آقای زین الدین است (۵۲۹۲۳) .
کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج سرخ .
۱۳۳۴×۱۹/۵ - ۱۸×۱۲/۵ .

شوارع الالام الی شرایع الاسلام

حاج میرزا محمد حسین بن میر محمد علی بن محمد حسین بن محمد علی بن
محمد اسمعیل حسینی مرعشی حائری شهرستانی بر شرایع محقق حلی این شرح را
نوشته و در دیباچه میگوید که پدرم بیست سال پیش از این اجازه ای بمن داد و از خدا
خواست که من شرایع احکام را از شوارع آن استخراج کنم . من هم این شرح را نوشتم
و میخواستم آن را ذخائر بنام ولی دردم گذشت که آن را شوارع بنام سپس بنوشته
پدرم نگرستم و چنین دیدم دریافتم که این کار از کرامات پدرم است . در ریحانة الادب
۲: ۲۶۲ و علماء معاصرین ص ۵۹ و مآثر و آثار ص ۱۷۹ مرگ او در شب پنجشنبه سیم شوال

۱۳۱۵ و در فوائد رضویه بنقل از تکمله مرگ او در رجب ۱۳۱۶ دانسته شد.
آغاز: هذا کتاب شوارع الاعلام . کتاب الطهارة . بسملة . الحمد لله
 الذى سهل شوارع الاعلام الى شرايع الاسلام وسير مسالك الافهام الى
 مدارك قواعد الاحكام .
انجام نسخه : و اطلاق النصوص بان ماجرى عليه الماء فقد طهر (مبحث
 غسل) .

[۴۴۸ - ج]

بخط نسخ عنوان و نشن شنغری ، نوشته شاعر دشارح میرزا احمد تبریزی که در روز ۱۲ ج ۱۴۱۶/۲
 نوشتن آن را آغاز کرده است (۵۲۵۵)
 کاغذ فرنگی - جلد مقوای
 ۱۵×۱۰ س ۲۰ - ۲۱×۱۶ ۱۳۴۴

شوارق الالهام

مولی عبدالرزاق بن علی بن حسین فیاض لاهیجی بر تجرید العقاید خواجۀ طوسی
 این شرح را نوشته و شرح او تا مبحث کلام باری میباشد (مجلس ۲ : ۴۷ - طوس
 ۱۳۰۵ و ۲۰۲۰ و ۳۲۶ - مدرس ۲۴۳) امور عامه آن در ۱۲۹۹ و جواهر و اعراض آن در ۱۳۰۳
 بچاپ رسیده است .

[۴۱ - ب]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنغری ، تنها شرح همان امور عامه است و در رمضان ۱۳۴۱ نوشته
 شده است ، مالک رضا بن زین العابدین طباطبائی در ۱۲۸۹ (۵۲۵۱) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
 ۲۹/۵×۹/۵ س ۳۴-۳۰/۵×۱۸ ۱۳۴۹

[۱۰۱ - ب]

این نسخه جواهر و اعراض است و حواشی دارد ، بخط نسخ و عنوان و نشان شنغری از سده ۱۴ ،
 مالک همان رضا طباطبائی در ۱۲۸۹ و سید علی بن سید عبدالحسین حجة طباطبائی در ۱۳۶۶ (۵۲۵۲) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۱۸×۹/۵ س ۳۶ - ۲۸×۱۷/۵ ۱۳۴۹

شواکل العورفی شرح هیاکل النور

جلال الدین محمد دوانی برهیا کل النور شیخ اشراقی این شرح را نوشته است
(ف ۲۹۰ - چلبی ۲: ۶۵۷) این شرح با دیباچه‌ای عبری و انگلیسی در مدراس بسال
۱۳۷۳ (۱۹۵۳) بچاپ رسیده است .

[۲۰۲ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق باعنوان و نشان شنگرف، مهر علی دررجب ۱۴۴۰ در مراغه
آذربایجان آنرا نوشته است، ف ۸۲ پ - ۱۱۵ ر، حاشیه «منه» دارد .

[۲۰۱ - ج]

شماره نخستین دفتر است و بخط نسخ بانسان شنگرف، ابوالحسن علی بن طاهر استرآبادی در
کاشان در ۹۴۷/۴ آن را نوشته است، ف ۴ پ - ۶۹ ر، فهرست شماره‌های دفتر در آغاز هست .
نسخه از آن صدرالدین محمد تبریزی بوده است (۱۵۵۸) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضری مقوایی .
۱۸۳ ف ۱۳/۵ - ۲۱ س ۱۴/۶

الصافی

فیض کاشانی مؤلف این تفسیر است که در آن بروش اخباریان رفته و آنرا بسال
۱۰۷۵ پایان رسانده است .
(منزوی ۱: ۱۵۰ - سپه ۱: ۱۳۴ - طوس ۴: ۴۴۱) .

[۱۰ - ج]

این نسخه لیمه نخستین است و محمدتقی بن محمد صالح نیشابوری آنرا نوشته و از دختر او بشاگردش
محمد رضایین محمد محسن بن محمد رضای شریف بسال ۱۱۸۲ رسیده است، مهدعلیا آنرا برای مدرسه تازه ساز
خود بسال ۱۲۷۲ وقف نمود (۹۳۴۸) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنائی ضری مقوایی .
۳۴ ف ۱۸/۵ - ۲۵ س ۱۷/۵

صباح اللغه

ابونصر اسمعیل جوهری (در گذشته ۳۹۳) مؤلف این کتاب میباشد (سپه ۲: ۱۹۲)

[ج - ۶۵/۱]

این نسخه دودفتر نخستین است ، بخط نسخ معرب باعنوان و نشان شنگرف در جدول زرو لاجورد از زین العابدین قنکرا که در روز سه شنبه زی حجه ۸۸۱ آنرا نوشته است ، تاریخ تملک ۱۱۹۹ و ۱۱۸۶ در صفحه عنوان هست ، برگ یکم تازه است ، يك سر لوح داد (۵۰۶۰۰) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
۰۱۷/۵ × ۱۱ س ۴۵ - ۴۵ × ۱۷ س ۴۴۴

[ج - ۶۵/۲]

این نسخه نیمه دوم است و بهمان گونه خط شماره پیش است (۵۰۶۰۷) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
۰۱۷/۵ × ۱۱ س ۴۵ - ۴۵ × ۱۷ س ۴۸۸

الصحيفة السجادية

مجموعه دعا ها ایست که از امام زین العابدین دانسته شده است (منزوی
۱۵۲:۱) .

[د - ۹]

بخش نسخ معرب با عنوان شنگرف ، دو صفحه نخستین زرا لود ، سر لوح در آغاز هست ، در جدول زر و لاجورد ، از سده ۱۴ ، از پایان افتاده (۲۶۶۴۵) .
کاغذ سپاهالی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی .
۰۱۴ × ۷/۵ س ۱۴ - ۱۹ × ۱۴/۵ س ۱۴۱

[د - ۷۴]

بخش نسخ معرب و عنوان شنگرف مورخ ۲۹ رمضان ۱۰۶۴ از محمد خان طباطبائی ، مطلبهای پراکنده ای در پایان آمده است (۹۲۹۲۸) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۰ ۱۱ × ۵/۵ س ۱۴ - ۱۸ × ۱۰/۵ س ۱۴۵

الصحيفة العلوية و التحفة المرتضوية

عبدالله بن صالح سماهیجی (در گذشته ۱۱۳۵) در این کتاب دعا هایی را که از

روی روایت درست و اجازه صحیح از علی (ع) بدور سیده است آورد . فهرست دعاها در دیباچه هست و ۱۵۷ دعا در آن آمده و آن را در ۱۱۱۸ پایان رسانده است .
(کشف الحجب ص ۳۶۹ - سیه ۱: ۴۲).

آغاز: بسم الله . الحمد لله جعل الدعاء مفتاح الفلاح و مصباح النجاح و جنة و اقية و جنة باقية و عدة الاقبال و ذخيرة الاعمال و مهج الخيرات و منهج الكرامات ... و بعد فيقول ... عبد الله بن صالح السماهيجي ... اني ذاكر في هذه الصحيفة ما صحت عندي روايته و ثبتت لدى اجازته من الدعوات الواردة عن ... علي بن ابي طالب ... بحذف الاسناد ... متقولة من الكتب المعتمدة المشهورة و الاصول المسندة ... و سميتها بالصحيفة الملوية و التحفة المرتضوية .

انجام : انك قريب مجيب واسع البركات و ذلك عليك يسير يا ارحم الراحمين و صلى الله على محمد النبي و آله و سلم تسليمًا و الحمد لله اولًا و آخرًا (تاريخ تأليف در نسخه ما و در چاپ سنگی که دیده ام نیست) .

[۱۰۰ - ب]

بخط نسخ با عنوان شنغرف ، در جدول زر و لاجورد از سده ۱۲ و ۱۱ ، در آغاز سر لوح است .
دو صفحه آغاز حاشیه سازی شده است (۵۲۰۶۳) .
کاغذ سپاهانی - جلد پارچه ای مقوایی .
۲۴۴۷/۵۳۱۶/۲۷ - ۱۲/۵۳۹/۱۹

الصرط المستقیم الی مستحق التقدیم

زین (نور) الدین ابی محمد علی بن محمد بن یونس عنفجوری بیاضی عاملی نبطی (در گذشته ۸۷۷) مؤلف این کتاب است (ف ۵۹۵ - کشف الحجب ۳۷۰ - طوس ۱۲۱: ۵) - سیه ۱: ۲۷۵ - بحار ۱: ۱۳ و ۸ - فوائد رضویه ۳۴۱ - کنی و القاب ۹۹: ۲ - هدیة الاحباب ص ۱۲۵ - روضات ۳۸۸) .

بیاضی در ۱۱ شعبان ۸۵۲ بناصر بن ابراهیم بویهی لحساوی اجازه داده و مجلسی از این کتاب او یاد نموده است (اجازات بحار ۴۳ و ۴۶ - ذریعه ۱: ۲۲۱) .

[۱۵ - ج]

نخط نسخ با عنوان و نشان شنترفی که ناصر بن حاجی حسین بن حاجی تاج الدین نجفی در ۱۷ج/۱۰۹۱ نوشته است، و در پایان چند بیت است به ربی در ستایش این کتاب :

یسلك طریقه بغیر خلافی	هذا الكتاب مبشر برشاد من
فی آخر الادیان بالانصاف	فكانه المبعوث احمد اذ انی
لدمین كسورة الاعراف	وكانه من بین كتب الشيعة المسنة
بعبارة تغنی و قول شافی	ینبتك عن كتب الرجال وماروا
و كانها ممزوجة بسلافی	سهل الطرائق عذبة الفاظه
رواك من عذب فرات صافی	فاذا قرأت اصوله و فروعه
ین القويم لسالكیه كافی	فهو الصراط المستقیم و منهج الد
بكماله فی سایر الاوصاف	تالیف من شهدت له آراءه
رب المكارم عبد آل منافی	للشیخ زین الدین قطب زمانه
وابار من هو للنصوص منافی	فلقد انار منار شیعة حیدر
اهل السماحة معدن الاشراف	فجراؤه من احمد و وصیه
و یخصه باریه بالالطاف	ان یمنحاه شفاعة مقبولة

نسخه از آن شیخ سلمان عاملی و سید محمد پوره است (10585).

كاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشكی زركوب درون سرخ مقوائی.

۱۷۱/۵/۱۸×۴۵ - ۲۶×۱۱/۱۷ .

صلوة الجمعة واحكامها في زمان الغيبة (رسالة في...)

در این رساله وجوب نماز آدینه در هنگام غیبت امام بحث شده است و مؤلف آن این نماز را واجب میدانند. در آن از شهید ثانی و شیخ حسین بن حسین بن عبدالصمد حارثی یاد شده است.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذي لم يجعل لمرقى اقدام الاوهام و مرمى سهام الافهام على حمى عظمتة حجری ... و بعد فهذه نبذة من الايات و الروايات من طرق اصحابنا ... و من صحاح العامة مع بعض الادلة الدالة على وجوب صلوة الجمعة واحكامها في زمان الغيبة .

انجام : و القايل من الاصحاب موجود و دعوى الاجماع على عدمه ممنوعة (تمت) .

[۵۵ - د]

بخط نسخ با عنوان و شتگرف از سده ۱۴، حاشیه «منه» دارد، بخط نستعلیق، اهدای آقای زین الدین است (52929).

کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج تریاکی.

۱۴۰۵/۱۰/۱۲ - ۱۴۰۵/۷/۱۴

الصیام والاحکام (رسالة فی...)

این رساله گویا از شیخ جعفر کاشف الغطا باشد.

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی خلق الانام و اوضح لهم مبهمات الاحکام.

انجام : وقد مرت الاشارة اليه بالتفصيل وهو حسبى و نعم الوكيل .

[۶۱ - د]

شماره دوم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن، ۶۰ پ - ۱۲۰ ر ، پس از این بندی است در نیم صفحه درباره صاع مورخ ۱ شعبان ۱۲۴۸ .

ضوء المصباح

تاج الدین محمد فاضل اسفراینی (م ۶۸۴) بر مصباح ناصر الدین عبدالسید مطرزی (۶۱۰ م) شرحی بنام مقتاح نوشته سپس از آن بنام «الضوء» گزین کرده است . (ف ۲۲۰ و ۲۵۹۳ - سپه ۳۷۲:۲).

[۴۴۶ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شتگرف از سده ۹۱، حواشی دارد ، از آغاز افتاده و چنین است: «بان ارباب ما ... من صدووه وانقطر» (از دیباچه) شعرهایی به ربی و فارسی از ابوحنیفه و شافعی و دیگران در آغاز و پایان نسخه هست (48661).

کاغذ سمرغندی - جلد تیماج سبزه قوایی تازه .

۲۱۴۳/۱۴/۲۲ - ۱۴۰۵/۷/۱۴

ضوابط الاصول

سید محمد ابراهیم قزوینی (۱۲۱۴ - ۱۲۶۲) مؤلف ضوابط الاصول است که از بهترین کتب دقیق اصولی شیمی است و به چاپ رسیده است (ف ۱۷۴۰).

[۱۸ - ب]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق قویا از یوسف بن محمد حسن خراسانی غونابادی نویسنده شماره دوم دفتر، حواشی دارد، نسخه جلد نخستین کتاب است، ۴ پ - ۱۸۲ پ (۹۳۲۳).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی -
۴۱×۲۱۴۳۲۲۱ - ۲۲×۱۲/۵س۲۶

[۴۲ - ب]

بخط نسخ سده ۱۴ با نشانه‌های شناسی، تألیف نخستین مبحث دلالت نهی بر فساد در عبادات و معاملات میباشد، در پایان شعرهای فارسی است (۵۳۵۳۷).
کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج تریاکی.
۴۴×۱۴س۲۵ - ۴۰/۵×۲۱۴۳۱۸۶

ضیاءالعوالم فی شرح المعالم

علی اصغر بن محمد حسین بفر وئی کرد بلائی (سده ۱۳) مؤلف این کتاب است دو نسخه‌ای که ما داریم اصل و تحریر نشده است و مطالب به ترتیب در آنها نیامده است.
آغاز: هدایة فی تعریف علم الاصول و موضوعه و ذکر نبذة من مبادیه اللغویة.

انجام: واما نفی الاحتمال والله وقوع فلکونه عالما بعواقب الامور.

[۲۵۸/۱ - ج]

این نسخه سی و سه جزو جلد نخستین است و بخط نسخ نام کتاب در درون جلد آمده، نسخه اصل و مسوده است و برخی جاها سفیدگذاشته شده است، خط محمد صادق بن محمد حائری که در صحن در روز ۱۸ رجب نوشته است در ۱ پ هست، از آغاز علم اصول است و مبحث تقلید را هم دارد، نام کتاب در لبه کتاب دیده میشود (۵۲۹۶۵).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضریبی مقوایی.

۱۶×۸/۵س۲۶ - ۲۲×۶۴۱۹۹

[۴۵۸/۲-ج]

این نسخه جلد دوم و ۴۶ جزواست، و بخط نسخ واصل و مسوده است و در روز شنبه دهه سوم ماه دوم آغاز و در روز شنبه دهه سوم ماه سوم دهه سوم سده سوم هزاره دوم درشش هفته نوشته شده است، از مطلع دوم در ادله شرعی است و میرسد بمبحث شروط قبول خبر، نام کتاب و مؤلف در درون جلد و لبه نسخه نوشته شده است (۵۹۸۵).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي مقوالی.

۱۹۴۵/۵×۴۱/۵ - ۴۴/۹×۱۶۰.

طب الائمة

در این رساله دستورهای پزشکی و بهداشتی بر روایت از امامان شیعی آمده است (ف ۷۸۷ - ره آورد ص ۳۱۷).

[۴۴۰-ج]

شماره دوم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن، سید حسین حلبی حسینی در روز آدینه رجب ۱۲۴۵ را نوشته است، ۶۴ پ - ۱۴۱ پ.

عدم نجاسة البر بمجرد الملاقاة (رسالة فی...)

این رساله از شهید ثانی است و درص ۲-۲۴ مجموعه ده رساله او بسال ۱۳۱۲-۱۳۱۳ بچاپ سنگی رسیده است.

[۴۲۸-ج]

شماره یکم دفتر است، درص ۲ پ - ۴۴ ر، همه شماره ها بخط نسخ يك نویسنده است، این شماره در کربلا بسال ۱۲۷۹ نوشته شده است، نسخه در ۱۲۷۸ از آن محمد حسن بن سید عبدالله رضوی قمی کشمیری حایری بوده است.

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوالی.

۱۶۶/۱۴×۴۰/۵ - ۱۵/۵×۱۲/۵.

العروس

این رساله منسوب باین سینا بنامهای العرش والعرشیه و سلسله الفلاسفة و کیفیه الموجدون اخوانده شده است.

(ف ۷۸ و ۳۰۱ - فهرست دکتر مهدوی ۸۹) .

[۶۳-ب]

شماره ششم و فهرست و بهما نخط شماره پیشین آن، ۴ ۱۷۷-۱۷۸ ر .

علل الشرایع و الاحکام و الاسباب

ابن بابویه رازی قمی ایلاقی رهبر دانشمند شیعی در این کتاب علل بسیاری از احکام و قواعد اسلامی را آورده و آن از رهگذر بررسی ریشه تاریخی بسیاری از مسائل اسلامی سودمند است . ابن بابویه در آغاز این کتاب از خود نام میبرد . نجاشی در رجال (ص ۲۷۶) و طوسی در فهرست (ش ۶۹۵) از آن بنام کتاب علل الشرایع و ابن شهر آشوب در معالم العلماء (ش ۷۴۰) بنام علل الشرایع و الاحکام و الاسباب و مجلسی در بحار (۵:۱) و بحرانی در تفصیل وسایل الشیعة (۵۲۱:۳) فائده ۴ خاتمه) بنام کتاب علل الشرایع و الاحکام یاد کرده اند . خود او در معانی الاخبار (باب ۲۶) که پس از ۳۵۲ نوشته شده (باب ۸۶) از «علل الشرایع و الاحکام و الاسباب» که همین کتاب باشد یاد کرده است .

او در همین علل (باب ۱۸-۱۷۹-۱۳۰) از عیون اخبار الرضا که پس از رجب ۳۵۲ ساخته است (فهرست دانشگاه ۱۴۲۷:۳) و از الغیبة (کمال الدین گویا تألیف پس از ۳۵۲ که از طوس بنیشابور آمده بود - فهرست دانشگاه از نگارنده ص ۱۵۰۷) و از کتاب المعرفة خود یاد نمود .

در باب ۹ همین علل آمده که او در بلخ بوده است .

ابن بابویه در این کتاب (باب ۱۸۲) پاره‌ای از «علل احکام» ابو محمد فضل بن شاذان نیشابوری را بر روایت از امام رضا آورده ولی از آن خرده گرفته است .

در باب ۳۸ آن درباره ماههای فارسی خبری بر روایت از ابو الصلت عبدالسلام بن صالح هروی آمده و در آن از واژه «دستبند» که در ترجمه شعر ارسطو از متی بن یونس قنایی و محاسن اصفهان مافروخی (ص ۵۹) و ترجمه آوی از آن (ص ۱۶۲ و ۳۴) و شعر

اسدی آمده است یاد گردید (۱).

این کتاب سه بار در ایران بسالهای ۱۳۱۱ و ۱۲۸۹ و ۱۳۷۹ بچاپ
سربی رسیده است.

[۱۱۵ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شغرفی، از آغاز و انجام الفاده است و نیمه دوم بند ۵۴ را دارد تا نیمه
نخستین بند اخیر (ش ۴۸۵) (۹۳۴۷).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوای تازه .

۰۱۸×۹/۵×۲۵ - ۴۶/۵×۱۵/۵×۴۰۴

العلم (رسالة ...)

علی نقی بن احمد احسائی میگوید چون پدرم در برابر صوفیان گرانیده باعیان
ثابت و اشعریان قائل بقدم معانی و معتزلیان مثبت احوال، علم از لی تعلقی خدا را نفی
میکرد برخی گمان بردند که او خدا را دانا نمیداند ازین رو من این رساله علم را
نوشتیم و مذهب معصومان را در آن آوردم .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی الهادی الی النهج
القویم ... فیقول ... علی نقی بن احمد بن زین الدین الاحسائی انه کان
فی هذه الاوقات قد اندرس الحق .

انجام : والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم والحمد لله رب العالمین
وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین .

۱- در محاسن اصفهان «یوم دستبند» آمده است و آن رقصی مذهبی برای ایرانیان
قدیم بود و دست همدیگر را می گرفتند و گرد یکدیگر میگشتند. پس از اسلام در سوگواری
حسین بن علی (ع) در عاشورا چنین رفتاری با آواز مرثیه خوانان یا با تکرار کلمات «علی حسن،
حسین» میکردند و هنوز هم طبرستان بویژه لاریجان دیده میشود .

[۴۱-۵]

بخط نستعلیق محمد حسین بهجت پسر نظر کرمانشاهی که در شب چهارشنبه ۲۹ شوال ۱۲۴۹
آن را نوشته و در روز آدینه ۲۷ ج ۴/۱۲۴۵ وقف نموده است (39815) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی .
۱۷×۱۱ ص ۶۳ - ۱۱/۵×۶/۵ ص ۲۳

هوائد الايام فی قواعد الاحکام ومهمات مسائل الحلال والحرام

مولی احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر نراقی (م ۱۲۴۴) در این کتاب از قواعد
کلی فقه و اصول و درایه بحث نمود و آن آخرین تألیف او است .
این کتاب در ایران بسال ۱۲۶۶ و ۱۳۲۱ (۲۹۸ صفحه و زیری) بچاپ رسیده است
(طوس ۲: ۲۱۸ - سپه : ۵۹۳) .

[۲۸۸-ج]

بخط نسخ و عنوانها شنگرف از مهدی بن ملازمین العابدین که در روز نوروز صفر ۱۲۵۸ برای سید
عبدالله بوشهری فرزند سیدعلی بوشهری در نجف بدستور عباس بن محمد طباطبائی نوشته است، و خط مهر
همین عباس طباطبائی در صفحه عنوان بعنوان مالک هم هست (48352) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي مقوائی از یکسوی .
۲۱×۱۵ ص ۲۴۸ - ۱۴/۵×۹/۵ ص ۴۱

[۳۲۱-ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۴، تا «عائدة اعلم انه يشتهر كثير او وظيفة الحاكم في
الحکم بين المتنازعين» و برابر است با چاپ ۱۳۲۱ ص ۲۸۴ و پس از آن چند قاعده دیگر هست که در چاپی
نیست و در فهرست آخرین نسخه خطی هم از آنها یاد نکردید، این قاعده‌ها برخی گویا کامل نیست، و در
پایان چند برگ سفید گذاشته شده، قائدة اخیر چاپی در این نسخه دیده نمی‌شود (52978) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوائی .
۲۱×۱۵ ص ۲۶۴ - ۱۵×۹ ص ۱۹

هیون الحساب

ملا محمد باقر بن زین العابدین یزدی دانشمند سده ۱۱ مؤلف این کتاب است

(ف ۹۲۱)

[۴۰۲ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق همان ملا مهر علی زلوزی نویسنده همه شماره های دهگانه با عنوان و نشان شنگرف، ۴ پ - ۷۵ ر، فهرست رساله ها و یادداشت تملک و تولد مورخ ۱۲۷۴ و ۱۲۴۰ و ۱۲۴۸ و ۱۲۶۷ و ۱۲۷۹ و ۱۲۸۱ در صفحه عنوان هست (39855) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز .

۱۴/۵ × ۲۱ - ۲۴ س ۹/۵ × ۱۴/۵

فایده المأمول فی شرح زبدة الاصول

شیخ محمد جواد کاظمی بر زبدة الاصول استاد خود شیخ بهائی در زمانی که زنده بود این شرح را نوشته است .

(سپه ۵۸۲:۱ - ف ۱۷۰۲ - احوال شیخ بهائی از نفیسی ص ۱۰۳-۱۶۶) .

آغاز: بسمله . نحمدک یا من وفقنا سلوک طریقه العمل بکتابه المبین
ونشکرك یا من هدانا للوصول الی معرفة اصول السنة التي نزل به الروح
الامین ... اما بعد فبقول ... محمد المشتهر بالجواد الکاظمی ... لا ینحی
علی احد شرف علم الاصول .

انجام : نجانا الله وایا کم من عقوبته واسبغ علینا من عمیم فضله وشامل
رحمته وحسبه (وان یجعل ما آتینا فی هذا الکتاب حجة لنا لاعلینا
وان یجازینا بافضل الجزاء ویجعل له زاد النایوم اللقاء و صلی الله علی
محمد وآله الطیبین الطاهرین والحمد لله رب العالمین - سپه) .

[۴۷۵ - ج]

خط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از محمد حسن شراچی در روز یکشنبه صفر ۱۲۴۵ ، ۴۲۵ صفحه

شماره دارن (53022) .

کاغذ قرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

۰۱۴×۹،۵ - ۲۰/۵×۱۴/۵ ۳۲۱۵

غررالحکم و درر الکلم

قاضی ناصح الدین ابوالفتح عبدالواحد تمیمی آمدی (در گذشته ۵۱۰) سخنان کوتاه علی (ع) را در این کتاب گردآورده است.

ابن شهر آشوب در معالم العلماء (ش ۵۳۳) از آمدی و همین کتاب او یاد کرده و در آغاز مناقب (دو چاپ هند و ایران) میگوید که «وقد اذن لی الامدی فی روایة غرر الحکم» مجلسی در بحار (۱: ۱۴) و نوری در مستدرک (۳: ۳۷۳-۴۹۱) از آن یاد کرده‌اند. چلبی (۲: ۱۵۴) از آن نامبرده است. این کتاب چند بار در هند و مصر به چاپ رسیده است. یکی از چاپهای آن که در مصر شده مورخ ۱۹۳۱ (۱۳۴۹) می باشد.

همین کتاب را آقا جمال خوانساری و عبدالکریم قزوینی بنام نظم الغرر و نضد الدرر بفارسی در آورده‌اند. کتابی دیگر هم بنام غرر الحکم و جواهر الکلم درست مانند همین کتاب هست.

(روضات درر گذشت آمدی و خوانساری - منزوی ۲: ۱۶۰ - طوس ۵: ۱۳۳ - ۱۳۵ و ۲۹۴: ۱ و ۶۱: ۱۰ اخبار - معجم المطبوعات ۹).

[۶۶ - ب]

بخط نسخ مغرب با ترجمه فارسی میان سطور بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرفی، نویسنده که از خود نام نمیبرد میگوید که من آن را از روی يك نسخه نادرست نوشتم و در ساعت نخستین روز ۱۰۶۴/۹/۲۲ آنرا با انجام رساندم. برگ نخستین تازه است (۱۵۹۴).

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکي زرکوب آراسه درون سرخ.

۰۲۴×۲۰ ۳۲۹۴ - ۱۱/۵×۱۴ ۲۴۴

الفدك (رسالة فی حقیقه...)

این رساله از جعفر بن بکیر بن جعفر خیاط است که در آن داستان فدک و خطبه خواندن فاطمه (ع) را آورده است. در رجال ما مقانی ازین راوی یاد نشده و مجلسی هم در بحار

(۸: ۱۰۸) روایات گوناگونی در باره این خطبه آورده ولی از این روایت خیاط یاد نکرده است.

او از رشیدالدین محمد بن عبدالعزیز بن ابی طالب قمی از منتجب الدین مشرف الحفاظ ابو الحسن علی بن عبدالله بن حسن بن بابویه از صفی مقدم الدین ابو تراب مرتضی بن داعی بن قاسم حسینی از مفید ابو عبدالله جعفر بن محمد بن احمد دوریستی از پدرش از مفید عماد الدین ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن بابویه قمی رازی بچندین سند این داستان را میآورد.

در پایان از کتاب فاطمیات از ولید بن شهاب هشام فخری و نامه علی (ع) بابی بکر درباره همین فتنه آمده است:

آغاز: بسم الله. الحمد لله رب العالمین ... قال العبد... جعفر بن بکیر بن جعفر الخياط.

انجام: وثقاسها الاعظم والصلوة والسلام علی سیدنا محمد... واوردا حوضهم آمین آمین یا رب العالمین.

[۲۲۷ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن، ۳۱۴۸ و ۱۵۱۹.

فرائد الاصول

شیخ مرتضی انصاری شوشتری دزفولی (۱۲۱۴ - ۱۲۸۱) مؤلف این رساله است (۱۷۰۸ف).

[۲۲۲ - ج]

این نسخه از آغاز اندکی افتاده دارد و بخط نسخ است با عنوان شنگرف، عبدالجواد خراسانی در رمضان سال ۱۳۸۰ در سپاهان آنرا نوشته است، حواشی دارد (53014). کاغذ فرنگی - جلد ندارد.

۳۲۲۲ ۳۱×۲۱ - ۳۱×۱۵/۵

فرائد القلائد فی مختصر شرح الشواهد

بدرالدین ابومحمد محمود بن احمد عینی (در گذشته ۸۵۵) بر شواهد شعری
 شروح خلاصه الفیه ابن مالک شرحی بنام المقاصد النحویة فی شرح شواهد شروح الخلاصة
 الالفیة در دو جلد نوشته است که بنام الشواهد الکبری خوانده میشود سپس شرح کوچکتري
 بر آنها بنام فرائد القلائد فی مختصر شرح الشواهد ساخته و در آن از شروح بارمزید
 کرده است. شروحي که او بدانها نگریسته از ابن الناطم و ابن ام قاسم و ابن هشام و ابن
 عقیل است. این شرح کوچک که بنام الشواهد الصغری خوانده میشود در مصر بسال
 ۱۲۹۷ بچاپ رسیده است.

(چلبی ۷۱:۲ - معجم المطبوعات ۱۴۰۴ - ادبیات ۴۳۶).

عینی آنرا در مدرسه بدریه مصر در ۲ ذی حجه ۸۱۷ بانجام رسانده است.
 آغاز: بسمله . وبه نستعین . حمداً ناصعاً ضافياً شرحاً شامعاً و شکر
 هامياً سامياً مکياً شبدعاً لمن اطمى رباع المحبرین رفعة وترفعاً بکل
 کایع لیس ضعفاً ولا ففعا وبهیج بدیهم بسریهم ذی جمع لاوعوا ولا
 ضو کعا... وبعد... فان ابامحمد محمود بن احمد العینی... یقول ان جلة
 الازکیا و خلة من الالباء قد احلبوا .

انجام :

الحمد لله العلی الاجل

المفضل الوهوب المعجل

قال ابو النجم العجلی ... اذا اعطى عطاءً كثيراً وهذا آخر ما اختصناه
 من الشواهد (و فرغت یمین مؤلفه عنه فی الثانی من ذی الحجة الحرام
 سنة سبعه عشر و ثمان مائة بمدرسة البدرية بحارة كنامة بالقرب من الجامع
 الازهر عمره الله بذكره والحمد لله اولاً و آخراً) .

[۴۸ - ج]

بخط نسخ با عنوان ورموز و اشعار بهشتی، در دوجلد سرخ و لاجورد، محمدزمان بن مصطفی قاری در روز ۱۲ شوال ۱۰۷۶ آنرا نوشته است، یادداشت ۱۴۱۷ و ۱۴۹۵ در پایان هست، چهار صفحه آغاز آراسته شده است، تاریخ تالیف در این نسخه نیست (۱۳۵۰).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سفید ضربی گرد آن سرخ و درون قهوه‌ای و مقوایی.
۱۶×۸ - ۲۴×۱۴ ۳۲۱۱ - ۲۱ س

[۴۵۰ - ج]

بخط نسخ، عنوانها سفید مانده، هشت صفحه‌ای کم دارد ولی نویسنده قویا نمیدانست که کم نوشته است و تاریخ تالیف را در دنبال آورد.
محمدتقی بن محمد حسن جهرمی در مدرسه صلیبه شیراز در روز یکشنبه ۱۱۰۷/۱ ج ۳ نوشتن آنرا بانجام رساند، چند حاشیه‌ای در آغاز هست، یادداشت‌های مرگ میر سیدعلی قویا صاحب شرح کبیر پیش از سحر شب دوشنبه محرم ۱۲۴۱ و امور دیگر مورخ ۱۲۵۴ در پایان هست (۱۳۵۰).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاکی مقوایی.
۱۶×۱۵ ۳۱۶۲ - ۱۵ س ۱۵×۸

الفرائض والواجبات

در این رساله فرائض و واجبات شرعی در سه فصل بر شمرده شده است:

۱ - فرائض اعتقادی و اعمال و اخلاق و تروك و علوم در پنج مسئله ۲ - ترتیب و محل وقت فرائض ۳ - فرائض کفائی.

آغاز: بسملة . اعلم ان الاحوال التي هي موارد الاعمال و نتائجها لا يتحقق الا بعد تصحيح الاعمال .

انجام: واداء الشهادة كلها فروض كفاية والناس عنها غافلون فلهذا هو تمام الفرائض والواجبات اجمالا والله اعلم واحكم .

[۴۵۱ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شترک نوشته عبدالله کشمیری بخاری در روز چهارشنبه ۵ صفر ۱۲۷۹، ۱۹ پ - ۲۷.

الفصول الغروية في الاصول الفقهية

شیخ محمد حسین بن محمد رحیم ایوان کیفی و رامینی تهرانی سپاهانی کربلائی (در گذشته در کربلا در ۲۲۵۴ یا ۱۲۶۱) مؤلف این کتاب است که نزدیک چهل و چهار هزار بیت است و در روز آدینه ۱۹ ذی‌حجه ۱۲۳۲ در نجف آنرا بپایان رسانده است. در اعلام الشیعه آمده که فصول در ۱۲۵۳ بانجام رسیده و درست نباید باشد. یکی از کتابهای درسی مدرسه‌های دینی شیعی ایران است و دارای يك مقدمه و چند مقاله و يك خاتمه میباشد و او در آن بر سخنان میرزای قمی در قوانین تاخته و روش فلسفی دارد. این کتاب در ۱۲۸۶ و ۱۳۰۵ بچاپ سنگی رسیده است.

(هدیه الاحباب ص ۱۹۷ - فوائد رضویه ۵۰۱ - روضات دردنبال سر گذشت شیخ محمد تقی - کشف الحجب ۴۰۱ - اعلام الشیعه ۲: ۳۹۰ - تنکابنی در سر گذشت برادرش ص ۸۳ - جنة النعیم کجوری ص ۵۲۶ - سپه ۱: ۵۹۷ - طوس ۲: ۲۱۹ - ف ۱۱۷).

[ج-۱۰۵/۱]

بخط نسخ، جلد نخستین کتاب است، در روز دوم رابع سوم ماه نخستین سال ۱۳۶۶ نوشته شده است (52942).

کاغذ فرنگی - جلد تیسامج قهوه‌ای مقوایی.
۴۴۰ ۲۴/۵ × ۳۱/۵ - ۱۹ س ۱۰/۵ × ۱۵/۵.

[ج-۱۰۵/۲]

بخط نستعلیق شیخ اسدالله قزوینی سالی در شب یکشنبه رجب ۱۳۶۴ در مدرسه صالحیه قزوین از روی نوشته حسین بن عبدالرسول در روز چهارشنبه رجب ۱۳۵۷ در کربلا. تاریخ تالیف در این نسخه هست (52943).

کاغذ فرنگی جلد تیسامج حنائی ضری مقوایی.
۴۴۰ ۲۴ × ۱۵ - ۱۹ س ۱۴/۵ × ۹/۱۴.

الفصول المختارة

از علم الهدی سید مرتضی موسوی بغدادی است و گزیده‌ای از دو کتاب مفید (۲۳۲۶ و ۵۶۴).

[۲۵۷ - ج]

شماره دوم دفتر است و جزء دوم کتاب برابر با ۱۴:۱۱-۱۴:۲ و ۱۴۸-۴:۲ چاپ نخستین نجف و بهمان
گفته خط شماره یکم آن، ۴۸۳ پ - ۱۱۱ ر، نسخه ما در تجزیه با چاپی یکی نیست .

الفوائد الصمدية

شیخ بهائی این کتاب را برای برادر خود عبدالصمد و بنام او در پنج حدیقه نوشته
و در چاشت روز دوشنبه ۷ شوال ۹۷۵ بیایان رسانده است (ف ۲۳۲۱) .

[۲۸ - د]

نسخ با عنوان شنگری ، از آغاز و انجام افتاده است، پس از این سه برگ از کبری است هر دو بخط
محمد جعفر بن محمد قاسم گلپایگانی در روز پنجشنبه زی قعده ۱۴۸۶ (۵۳۳۳۸) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوای تازه .
۱۸×۱۱×۱۱ - ۱۵/۵×۱۴

الفوائد الضیائیة

عبدالرحمن جامی برای پسر خود یوسف شرحی بر کافیه ابن حاجب بنام الفوائد
الضیائیة نوشته و آن را در چاشت روز شنبه ۱۱ رمضان ۸۹۷ بانجام رسانده است .
(سپه ۲: ۳۵۷ - جامی حکمت ص ۲۱۲ - چلبی ۲: ۲۵۰ - معجم المطبوعات
۶۷۲) .

[۹۴ - ج]

بخش نسخ و متن زیر خط سرخ و عنوان و نشان شنگری، حواشی دارد بانسان «عصام الدین ، مولانا
سیف الدین ، منه» ، نسخه از سده ۱۱ است (۵۳۰۶۱) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی
۱۴×۱۱×۱۱ - ۱۵/۵×۱۴ - ۱۵/۵×۱۴

[۲۱۲ - ج]

بخش تعلیق با عنوان و نشان شنگری ، حواشی «منه» دارد، محمد باقر بن محمد حسینی در رجب
۱۴۱۳ آترا بیایان رسانده است (۹۳۷۲) .

کاغذ فرنگی کیود - جلد تیماج مشکی مقوایی.
۱۶×۸ س ۲۱/۵ - ۲۱/۵×۱۵/۴۲۰۷

الفوائد والفرائد

شیخ محمد کاظم خراسانی (۱۲۵۵ - ۱۳۲۹) مؤلف این کتاب است که پانزده فائده فقهی و اصولی دارد (احسن الودیعه ۱: ۱۸۰ - ۱۸۸).

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... وبعد فهذه فوائد جلیلة كالدر المنظوم وفرائد جمیلة تكشف القناع عن السر المكتوم لشيخنا... محمد كاظم الطوسي النجفي ادام الله افاداته . . فائدة الظاهر ان صيغة الامر والنهي ... تكون مستعملة مطلقا في الجزئيات الانشائية لهذه المفاهيم. **انجام :** هذا آخر ما اردنا ايراده في هذه المسئلة والحمد لله ... وقد تمت على يد مؤلفه الاثم محمد كاظم الخراساني شهر رجب المرجب من شهر سنة ۱۳۰۱.

[۴۶۷-ج]

نسخ با عنوان شترغف سده ۱۴ ، مالك جواد بن محمد علي موسوي (خط ومهر) (۱۸۸۵).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی .
۱۶×۸ س ۲۱/۵ - ۲۱/۵×۱۵/۴۲۰۷

قبس الاقتداء ونجم الاهتداء

این کتاب در نسخه ما از ابوالعباس قسطلانی دانسته شده ولی چلبی (۲: ۲۱۸) آن را بنام قبس الاقتداء الی وفق السعادة ونجم الاهتداء الی شرف السیادة یاد نموده و از ابی العباس محیی الدین احمد بن علی قرشی بونی (م ۶۲۲) دانسته است . برو کلمن چند نسخه ای از آن یاد کرد (۱: ۶۹۷ پیوست ۹۱۰: ۲ و ۱۰۱۰) این کتاب در باره نامه های خدا بروش حروفیان است و ده جمله در آنست .

آغاز: اعلمو اوفقکم الله ... ان اسماء الحسنی العظیم ... ینقسم الی خمسة اقسام .

انجام : فان الحاك بها قبل الغسل يورث البهق .

[۶۲ - ب]

شماره هیجدهم دفتر است و بهمان خط شماره یقین آن، از سده ۱۱، ۴۴۴ پ - ۴۵۱ پ.

قرة العيون فی اعز الفنون

از فیض کاشانی است در ۶۰ کلمه در ۱۲ مقاله و او آنرا « مکنونات الکلمات » هم نامیده است و از این نام تاریخ نگارش او هم بدست میاید که سال ۱۰۸۸ باشد . شعرهای فارسی نیز در آن دیده میشود . این کتاب با حقایق و مصباح الانظار فیض در تهران بسال ۱۳۷۸ بچاپ رسیده است .

(طوس ۴ : ۲۱۶ - کشف الحجب ۴۱۲ - مجلس ۲ : ۴۲۲ - سیه سالار ش ۶۵۴۲).

آغاز: بسمله . یا مبدع الارکان و الاصول و واهب النفوس والعقول
یا مفیض القلوب والارواح و جاعل الصور والاشباح ... و بعد فیقول ...
محسن بن مرتضی ... قد جئکم من معدن العلم بحق الیقین ... تسمی
بقرة العیون فی اعز الفنون وهی ستون کلمة فی اثنتا عشر مقالة فی
کل مقالة خمس کلمات بلسان عربی مزاجه من عجمی منشور و
ابیات .

انجام :

قدم برون منه از جهل و یار خاصان شو

که گرمیانه گزینی سراب تشنه لبی است

ولنختم الکلام حامداً لله مصلین علی خاتم النبیین ... و ملئکة الارض
و السماء اجمعین لما کان ینبغی ان تكون الکلمات المشتمل علیها
مقالات هذا الکتاب المسمى بقرة العیون مصوناً بها علی غیر اهلها
ناسب ان تلقب المقالات بمکنونات الکلمات الذی هو تاریخ تألیفها والله
الحمد والصلوة لتبیینوا آله علیهم السلام ورحمته .

[۸۶ - د]

بخط نستعلیق محمد هبة الله در قم در شب آدینه ۱۴۷۸/۴ع ۱۳۹۶ و می‌نویسد که نسخه ای از کلمات
مکتونه فیضی کاشی را هم نوشتم . عنوانها سفید مانده است .
از هدیه دکتر محمد مصدق خریداری شده است (۴۴۷۷۹) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضریبی .
۱۴/۵×۶/۵ - ۱۷ - ۱۸×۱۴×۹۴

قصيدة في قراءة ورش من طريق الاصفهاني

شيخ احمد بن احمد طيبي دمشقي اين منظومه را در تجويد سروده است .
آغاز: من مصنفات الشيخ احمد بن احمد طيبي دمشقي في قراءة ورش
من طريق الاصفهاني .

بسملة الحمد لله ولي الحمد

هادي من اختار طريق الرشيد

ثم الصلوة والسلام سرمدا

على النبي الهاشمي احمددا

انجام :

وافعل كذا ايضا بكل مسلم

يا من اليه كل فضل ينتمي

(تمت ۱۰۶۸) .

[۲۰۴ - ج]

شماره سوم دفتر است وبهمان نمونه خط شماره پيشين آن مورخ ۱۰۶۸، ۱۳۵۴ پ - ۲۷، دربري
۲۷ پ فصلی است درباره «یاآت» بعربی .

قواعد الاحكام في معرفة الحلال والحرام

علامه حلی مؤلف این متن فقهی است که چندین شرح و حاشیه دارد و بچاپ
هم رسیده است (ف ۱۹۶۹) .

[۸ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و حواشی دارد و از سده ۱۰ است، چند برگ در آخر تازه است، صفحه آخر تازه تر و گویا مالک آن حیدر بن ابراهیم حسینی که نسخه در ۵ صفر ۱۲۳۶ بدو رسیده آن را کامل کرده است. جدولی در پایان هست درباره طهر و حیض در صوم، فهرست در آخر هست، در حواشی مطالب پراکنده از تنقیح والمؤلف فی المختلف بین السلف منتخب از مسایل الخلاف شیخ طوسی از ابوعلی فضل بن الحسن طبرسی هست، یادداشت تملک رفیع الدین بن بهاء الدین حیدر حسینی در ۱۸ رجب گویا سال ۱۰۱۳ هـ بریده شده و کاغذ روی آن چسبیده است دارد، یادداشت تملک محمد کریم بن محمد شریف مراغی در ۱۲۳۶ در آغاز هست و از شیخ ابوطالب لاهیجی بامهر (۵۰۶۰۲).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی.

۱۷/۵ × ۱۲ × ۲۵ - ۲۶ × ۱۷/۵

[۹ - ج]

بخط نسخ با عنوان شنگرف، جزء یکم است، عین القضاة پسر هلا فضل الله بن هلا عین القضاة گیلانی لوسنی در روز یکشنبه ۱۰۶۵/۴ ع ۲۱ آنرا نوشته است.

وقف مهدعلیا برای مدرسه تازه ساز خود (۹۳۵۱).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

۱۷/۵ × ۱۹ × ۲۵ - ۲۵ × ۱۱/۵

[۱۴ - ج]

بخط نسخ با عنوان شنگرف سده ۱۲، حواشی دارد با نثانه «ع ل، فخر الدین» از آغاز و انجام افتاده است، اهدای آقای فریدریش لانکامر رصخانی است (۴۸۶۴۶).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی تازه.

۱۷/۵ × ۲۰ × ۲۵ - ۲۵ × ۱۱/۵

[۳۴۶ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شنگرف، حواشی «ع ل» دارد، نیمه نخستین در ۱۰۲۹ و نیمه دوم در ۱۰۲۹/۷/۱۴ نوشته شده و نویسنده آن مسیح الله اردبیلی است، وقف ۲۳ محرم ۱۲۳۶، در ۱۱۳۸ نزد محمد تقی عاریه بوده است، ۵۰ ر - ۴۲۳.

القواعد والفوائد

شهید اول در این کتاب قواعد کلی فقه و اصول را گرد آورده است (۱۹۷۸).

[۹۳ - ج]

بخط نسخ سده ۱۱، در سده ۱۴ افتادگیهای آن کامل شده است .
نسخه از آن یکی از دانشمندان بحرانی بوده است (۵۳۰۲۴).
کاغذسپاهانی و فرنگی - جلد مقوای .
۱۷۰ ص ۲۳ × ۲۱ س ۱۰ × ۵/۱۵.

قوانین ترکیب الادویه القلبية

از نجیب الدین محمد بن علی سمرقندی در گذشته ۶۱۹ است و در آن از « ادویه قلبیه » و مفرحات و ترکیب آنها یاد شده است (مجله معهد المخطوطات العربیه مجلد ۵ جزء ۲ ص ۳۰۴).

آغاز: فی قوانین ترکیب الادویه القلبية من کلام مولانا نجیب الدین السمرقندی رحمة الله علیه الادویه القلبية المستعملة فی المفرحات تستعمل علی انتحاء من التریب .
انجام : و ذلك الفعل المطلوب و الکيفية المطلوبة و الحمد لله رب العالمین .

[۹۰ - ج]

شماره چهارم دفتر است ، ص ۱۱۴ پ - ۱۱۴ پ .

القوانین المحکمة

میرزا ابوالقاسم بن محمد حسن کیلانی قمی (۱۱۵۰ - ۱۲۳۱) این کتاب را در اصول فقه ساخته و در قم در پایان ربیع دوم سال ۱۲۰۵ آنرا با انجام رسانده است .
(سپه ۱ : ۶۰۳ - طوس ۲ : ۲۰۵ - ذریعه ۶ : ۱۲۳) .

[۲۲ - ب]

بخط نسخ و حواشی دارد با نشانه « منه دام مجده العالی ، منه دام ظلّه العالی » محمد باقر بن محمد تقی گودرزی در نیمه روز سه شنبه رمضان ۱۲۴۱ نوشتن آنرا پایان رسانده است (۵۳۰۴۱).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوائى.

۰ ۲۲×۱۲/۵س۴۵ - ۴۰/۵×۲۱۳۱۴۷

[۳۹ - ب]

شماره یکم دفتر و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف، حواشی «منه رحمه الله» دارد، در ۱۳۰۱ نوشته شده است، یادداشت ۱۷ ج ۱۲۰۹/۱ در صفحه عنوان هست، ۱۳ پ - ۴۲۷ ر (63035).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوائى.

۰ ۲۱×۱۱س۴۵ - ۴۹/۵×۱۹/۵س۴۲۹

[۴۰ - ب]

نسخ، عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۳ و در جدول زر و شنگرف و لاجورد، حاشیه «منه ره»

و «لمحرره» دارد، نسخه تا نیمه‌های مبحث ظن است و افتاده دارد.

وقف مدرسه سلیمان خان در ۱۲۶۴ (9321).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائى ضربى.

۰ ۴۰×۱۰/۵س۱۹ - ۴۸×۱۷/۵س۱۸۷

[۴۱ - ج]

بخش نسخ با عنوانهای شنگرف، محمد بن محمد علی کدکتنی در روز ۷ صفر ۱۲۲۸ آنرا نوشته است

حواشی «منه» دارد (51945).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوائى.

۰ ۱۵/۵×۸/۵س۴۵ - ۴۱/۵×۱۵س۴۴۰

[۴۲ - ج]

بخش نسخ محمد حسن بن محمد ابراهیم در ماه ۴ سال ۱۲۶۳، جلد یکم است، وقف حاجی حسن

یافتی یزدی (52973).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربى مقوائى.

۰ ۱۵/۵×۹/۵س۴۴ - ۴۱/۵×۱۵س۴۱۸۰

الكافی

از ابوجعفر محمد بن یعقوب کلینی است و در فهرست دانشگاه (۱۴۵۹: ۳)

شناخته شده است در نجف و تهران باز چاپ تازه ای از آن میسر دارند و دوسه جلدی در

نجف و هشت جلدی در تهران نشر شده است.

سرگذشت کلینی در دیباچه این دو چاپ آمده است .

ابوالفتح شهرستانی نگارنده الملل والنحل در تفسیر مفاتیح الاسرار و مصابیح الابرار خود (ش ۷۸ مجلس گک ۳ پ) در آغاز فصل یکم دیباچه از کافی یاد نمود و حدیثی از آن آورد .

سیدمرتضی علم‌الهدی در مسئله سیزدهم مسائل طرابلسیه ثالثه از توحید کافی حدیثی آورده و از این کتاب خرده گیری نموده است (نیز بنگرید به ادب المرتضی ص ۱۴۵ - ادبیات ۳۸۷) .

[۲/۱ - ب]

این نسخه از آغاز است تا «باب الماء الذی فیہ قلة» از فروع ، بخط نسخ است با عنوان و نشان شنگرف ، حواشی نستعلیق دارد برخی با نشانه «ق» ، محمد محسن بن محمد مؤمن اهری سپاهانی در روز ۴ج ۱۰۶۳/۴ آنرا نوشته است ، در پایان عقل و توحید و حجت و بلاغ و اجازه محمد تقی بن مجلسی به مولانا محمد صالح مورخ نیمه‌های محرم ۱۰۶۴ و نیمه صفر ۱۰۶۴ دارد ، در پایان حجت بندی است از مسائل سروه مفید در پاسخ سید شریف فاضل بخط نستعلیق ، نشانه صحت و سقم احادیث هم در کنار صفحه‌ها دیده میشود بشنگرف (41265) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوای فرسوده ،

۴۷/۵ × ۱۵/۵ س ۴۸ - ۴۸ × ۴۵ س ۴۹

[۲/۲ - ب]

این نسخه از کتاب المعیشة است تا پایان کتاب و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف محمد بن حاج حسین بن حاج محمد بن ابی صعب خیامی که در روز سه‌شنبه ۴۵ ذی قعدة ۱۱۴۶ آنرا نوشته است ، معیشة آن مورخ روز سه‌شنبه ۴۳ شعبان ۱۱۴۵ است ، رو یادداشت ۱۱۷۹ و ۱۶۹۶ در آن هست ، با چند مهر در آغاز و انجام (53043) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوای .

۴۱ × ۱۳ س ۴۹ - ۴۰ × ۲۰/۵ س ۴۹

[۵۷ - ب]

این نسخه از آغاز است تا چهار و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف ، محمد بن حسین بن محمد معلم در شیراز در ۹ رمضان ۱۰۱۹ از روی نسخه مصحح خوانده شده بر استاد آن را نوشته ، شیرازی نخست با نسخه میرزا محمد علی بن ابراهیم استرآبادی مکی و دومین بار در برابر کعبه در کوه ابوقیس در خانه‌ای بالای صفا با چند نسخه که یکی نسخه « زی‌قدس‌الله سره » بود و سومین بار در حیدرآباد در رمضان ۱۰۴۰ و چهارمین بار در همانجا در شوال ۱۰۴۴ مقابل آن را کرده است (پایان نسخه) فضل‌الله بن محب‌الله

دست غیب حسنی حسینی شیرازی همه اینها را گواهی داده در آغاز نسخه و پایان ایمان و کفر و خط او در پایان ایمان و کفر مورخ روز و شنبه ۹/ج/۱۰۴۱ هجری است، فهرست و شماره احادیث در آغاز هست، حواشی دارد، بلاغ هم در آن دیده میشود.

وقف شده با تولیت حاج محمد ابراهیم در تاریخ رمضان ۱۴۳۴، نشانه های نسخه بسبب کتابداران قدیم در پایان هست و میرساند که از آن کتابخانه ای بوده و در ذی قعدة ۱۰۸۵ و ۶ صفر ۱۱۰۵ عرض شده است و مهر نجف مورخ ۱۰۹۸ دارد.

زین الدین بن علی بن احمد شامی عاملی در روز آدینه ۱۷ صفر ۹۵۴ و در روز آدینه ۱۲ صفر ۹۵۴ نسخه خود را مقابله و تصحیح کرده بود، محمد بن علی بن ابراهیم گیل استرآبادی در روز یکشنبه ۱۵ رجب ۹۷۰ گواهی داده که نسخه او با همین نسخه شهید و نسخه دیگر خوانده شده بر او مقابله شده و صورت خط شهید را هم آورده است، دست غیب صورت خط همین استرآبادی را آورده و این گواهی را نوشته است (پایان ایمان و کفر).

نسخه باز هم در محضر دست غیب در خانه او در شیراز با بود فروهی از دانشمندان خوانده شده است (همانجا).

باره دیگر هم خوانده شده و حواشی نوشته شده از روی نسخه معتبری در حیدرآباد در ذی قعدة ۱۰۴۱ (۱۰۷۵۸).

کاغذ کشمیری - جلد مقوا.

۱۹۱/۵۳×۴۵ - ۲۹×۴۱

الكامل

مبرد ابی العباس محمد بن یزید نحوی بغدادی (۲۱۰ - ۲۸۵) مؤلف این کتاب ادبی است (چاپی ۲: ۲۵۷ - معجم المطبوعات ص ۱۶۱۲).

[۵۶ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف در دو جدول شنگرف و لا جورد مورخ ۳ رجب ۱۲۷۴ نوشته محمد مهدی تبریزی معلم پسر محمد تقی بن اسمعیل که با دست چپ نوشته و گواهی همین محمد تقی درج ۱۲۷۵/۴ تند هم مینوشته است، این نسخه نوشته شده از روی نسخه نوشته مصطفی علوانی در ۱ رجب ۱۱۶۴ و نیمه محرم ۱۱۷۴ برای سید علی افندی مرادی مفتی دمشق که آنهم نوشته شده بود از روی نسخه ع ۵۲۷/۴ ابی حیان که آن را از استادان خود خوانده بود تا تاریخ روز آدینه ۲۰ شوال ۷۱۸ و یکی از استادانش جبرئیل بن عبدالله محمد بوده است (۱۰۷۵۷).

کاغذ فرنگی - جلد تپاج مشکی ضری مقوالی.

۲۱۳/۴۱×۴۵ - ۴۱×۲۱

الكتاب الجامع للشرایع

از دانشمند یحیی بن سعید حلی (۶۰۱ - ۶۹۰) است (ف ۱۹۸۱).

[۲۱۶ - ج]

این نسخه شماره سوم دفتر و از بیع است تا پاره‌ای از آغاز کتاب الحدود و نوشته شده است و نوشته شده است و بهمان گونه خط شماره پشمن است ، ۴ ۹۷ ر - ۱۸۲ ر .

کتاب سلیم بن قیس

کتاب سلیم بن قیس هلالی در فهرست دانشگاه از نگارنده (ص ۱۴۸۳) شناخته شده است .

[۱۷۸ - ج]

شماره دوم دفتر است و در آغاز مانند نسخه شماره ۵۷۵/۶ و در انجام مانند نسخه شماره ۶۶۹ دانشگاه میباشد، در حاشیه آغاز آن آمده که از روی نسخه حاج میرزا حسین نوری نوشته شده و سند روایت آن از دیباچه بحار مجلسی (فصل ۵) آمده است .
بخط نسخ است با لسانهای شنگرف و پیش از این در دو صفحه در باره سند این کتاب بحث شده است ص ۶۹ پ - ۱۴۱ ر .

[۴۹ - د]

در این نسخه دو روایت از این کتاب سلیم است و خوب است که در چاپهای دیگر این کتاب این نسخه هم دیده شود .

آغاز : بسمله : هذا ما وجد من فضائل كتاب سليم بن قيس الهلالي رحمه الله من كتاب مختصر البصائر قال رواه عنه ابان بن ابي عياش وقرأ جميعه على سيدنا علي بن الحسين ع بحضور جماعة ... لكل واحد بنخمسمائة الف (تم كتاب سليم بن قيس الهلالي بحمد الله وعونه) ... وجدت نسخة اخرى تعزى الى سليم رحمه الله عليه بسمله . قال سليم وكنا جلوسا حول امير المؤمنين .
انجام : ولكل حمد مطلق وان له .

بخط نسخ سده ۱۱ و محمد باقر بن محمد تقی مجلسی از در آمد گرامه نقیجهان سپاهان و قف سلطان سلیمان در ۱۱۰۷/۱۸ آرا و قف کرده است ، اهدای آقای زین الدین است (۵۲۹۲۲) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد درون سرخ مقوایی .
۱۲/۵ × ۱۱/۵ - ۱۵/۵ × ۱۲/۵

کتاب من لا یحضره الفقیه

ابن بابویه قمی رازی ایلاقی ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه

مؤلف این کتاب است (ف ۱۵۴۶) در پایان آن آمده «تمت اسانید کتاب من لا يحضره الفقيه ... يقول محمد بن علی بن موسی بن بابویه القمی مصنف هذا الكتاب قد سمع السيد الشريف الفاضل ابو عبدالله محمد بن الحسن العلوی الموسوی المدیني المعروف بنعمة ادام الله تاييده و توفيقه وتسديده هذا الكتاب من اوله الى آخره بقراتی علیه و رويته له عن مشايخنا المذكورين وذلك بارض بلخ من ناحية ايلاق و كتبته بخطي ... وذلك في ذي القعدة من سنة اثنتين وسبعين وثلثمائة» (شمارهای ۱ ب - ۷۳ ب - ۷۹ ج - پایان چاپ تهران بسال ۳۷۶) .

[۵ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از ابی تراب صلاح الدین بن شیخ امین الدین بن شیخ محمود طریحی نجفی مسلمی عزیزی غروی که برای خود نوشته و جزء نخستین را در ۱۰ شوال ۱۱۴۲ و دومی را در ۱۷ ذی قعدة ۱۲۴۲ و سومی را در نیمه رجب ۱۱۴۳ و چهارمی را در روز آدینه ۱۷ شعبان ۱۱۴۳ در مدرسه مریم یگم در سپاهان پایان رسانده است (تاریخ تحریر مشیخه پاره شده و روی آن کاغذ چسبانند و درست خوانده نمیشود) .

این نسخه از روی نسخه خط شیخ محمد که بر برادر خود شیخ حسن خوانده و همین شیخ حسن پسر شهید ثانی در رمضان ۹۸۳ و پسران او تا شیخ زین الدین بن شیخ علی استاد نویسنده نسخه آنرا مقابله کرده اند نوشته شده است .

مهر محمد بن عبدالله نوری صدیق الملک رئیس امور دول و رئیس دفتر خانه وزارت خارجه دولت علیه ایران مورخ ۱۲۸۲ و ۱۲۸۴ و ۱۲۹۵ و خط اومورخ ۱۲۸۵ در چند جای نسخه هست . حواشی نسخ تعلیق دارد (55868) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکي مقوایی .

۳۴۷×۲۴×۳۶/۵ - ۳۲۶×۱۴/۵

[۴۱ - ب]

بخط نسخ با نشانهای شنگرف ، حواشی دارد با نشانه « ت و ی ، خ ت و ی ، م ق مدظله ، سلط ، م ، ق » فهرست مشیخه در هامش آن آمده است ، شمسا (شمس الدین) ابن اسمعیل طالش جزء دوم را در مدرسه فاطمیه سپاهان در رمضان ۱۰۶۷ و چهارم را در یکم رمضان ۱۰۷۰ و مشیخه را در بامداد روز یکشنبه ۲۴ رجب ۱۰۹۳ نوشته است .

مالك محمد سمیع خراسانی و محمد قاسم بن محمد حسین اردبیلی و شاهزاده علی قلی میرزا در ۱۲۷۱ ، وقف مهد علیا برای مدرسه نوساز خود در ۱۲۷۲ (9331) .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکي مقوایی .

۳۴۷×۲۰×۲۹ - ۲۲۳×۱۴×۲۲

[۷۳ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف ، حواشی با نشانه « ف خ ، م ح ف ، ام ن ، م ح ق ، سلطان ره » محمد بن اسماعیل بن احمد عاملی حرفوشی استاد محمد باقر مجلسی در چاشت روز آدینه آغاز شعبان ۱۰۲۷ جزو چهارم آن را نوشته است و مشیخه هم دارد ، فهرست مطالب و رجال سند بترتیب تهجی در آغاز هست ، رموز رجالی حواشی نسخه‌ها در آغاز شرح داده شده با بیان القاب امامان ، مالک محمد رفیع قراهنی (۴۸۶۵).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ در درون و بیرون و مقوایی .
۴۲۷ × ۲۱۴ - ۲۴ × ۱۵

[۷۶ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف ، تکاح را دارد و مکاسب و تجارت ، از سده ۱۱ است ، نسخه در ۱۱۸۷ از نویسنده آن خرید شده است ، مالک شیخ صالح بن شیخ محمد داود کر بلانی (۳۸۰۷۵) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای .
۴۱۴ × ۱۹/۵ - ۲۳ × ۱۱/۵

[۷۷ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف ، حواشی دارد ، شمس الدین محمد برهان بن احمد بار فروشدهی مازندرانی در ۱۰۵۸ جزو نخستین و در دهه دوم محرم ۱۰۶۷ جزو سوم و در روز سه شنبه ج ۱۰۶۷/۱ جزو چهارم و در پایان ج ۱۰۶۷/۱ مشیخه آن را نوشته است ، نام او را در و جای آخری سیاه کرده اند ، و یادداشت ۱۱۸۲ و ۱۱۷۸ در آغاز هست (۹۳۳۹) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضریبی مقوایی .
۴۴۹ × ۱۹ - ۲۵ × ۱۱/۵

[۷۸ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۱ ، با حواشی «سلطان ره ، ح ل ، س ، م ح ی و مشیخه را ندارد .
از آغاز افتاده و نیمه باب پیش از «باب علة النهی عن السجود علی الماکول» را دارد .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضریبی زرکوب از یکسوی .
۴۹۵ × ۱۸ - ۲۴ × ۱۵/۵

[۷۹ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف ، حواشی با نشانه‌های « سلط ، م ت ق ره ، م ق ر سلمه الله ، م ت ق مدخله » بلاغ قرائت بخط مجلسی یکم بسیار دارد « از آغاز افتاده و نیمه دوم باب پیش از «باب المیاه و طهرها و نجاستها» در آن هست .

جزو یکم در روز پنجشنبه ۱۱ رمضان ۱۰۵۷ و دومی در روز چهارشنبه ۱۰۵۸/۱۷ و سومی در
پسین روز سه شنبه ۱۰۵۸/۴ ج ۲۹ و چهارمی در روز آدینه ۴۰ شوال ۱۰۵۸ و مشیخه در روز سه شنبه نزدیک
پایان شوال ۱۰۵۸ نوشته شده است، نویسنده آن محمدرضای محمدصادق بن مجلسی سپاهانی میباشد،
اجازه قرائت محمدتقی بن مجلسی در ۱۰۵۸/۴ پسرخود عبدالله و اجازه قرائت محمد باقر بن محمدتقی بن
مجلسی به مولانا محمدتقی برادرزاده خود در ۱۰۹۷/۱ در پایان جزو یکم و نیز اجازه قرائت محمدتقی بن
مجلسی بهمان عبدالله در پایان جزو دوم بتاریخ آغاز شهرالاله الاعظم ۱۰۵۸ و در پایان جزو سوم بتاریخ
نزدیک پایان ج ۱۰۵۹/۴ و در پایان مشیخه بتاریخ نزدیک پایان شهرالاله الاعظم ۱۰۵۹ هست، عبدالله بن
محمدتقی مجلسی در پایان جزو چهارم گواهی میدهد که من این نسخه دوم را بالنسخه ای که پدرم دیده
است مقابل گردم و نزد او خواندم و سوره ها از او بردم، مشیخه را با حروف همین نویسنده نسخه بر گشماری کرده
است، صحت و سقم روایت در هامش هست با فهرست مشیخه در پایان آن که همین نویسنده از خط محمدتقی
مجلسی آورده است.

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج آریاکی مقوایی از یکسوی.

۴۴۵/۱۹/۴۵ - ۴۱/۱۱/۵۱ - ۱۶/۵

[۸۰ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری، حواشی دارد، سید قاسم بن میر علی آزاد منجیری سبزواری
جزو یکم را در روز آدینه ۴۹ ذی قعدة ۱۰۷۸ و دومی را در روز آدینه ۶ رمضان ۱۰۷۹ نوشته است، در
نسخه همین دو جزو است و بی.

وقف مهد علیا برای مدرسه تازه ساز خود در ۱۲۷۲/۱۷ (۱۳۴۵)

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی.

۴۴۱/۱۹/۴۴ - ۴۱/۱۱/۵۱ - ۱۵/۵

الکشاف عن حقائق غوامض التنزیل و حیون الاقاویل

فی وجوه التاویل

امام محمود بن عمر زمخشری مفسر ادیب معتزلی نامور ایرانی (۴۶۷ - ۵۲۸)

مؤلف این تفسیر است.

[۱۶/۱ - ب]

بخط نسخ و آیات شنگری و حواشی «سعد» دارد، از فائحه است تا کف و از دیباچه افتاده و در
چاشت روز دوشنبه ۴ شوال ۱۰۵۹ نوشته شده و در شعبان ۱۰۷۳ مقابل گردید، در پایان چند یعی است
بهری از عبدالله بن حسین بن قاسم صنوالهاری و عمادالدین یحیی (بتاریخ ۱۱۱۸) و منصور بالله عبدالله بن
جمزه از برسمان یمن و نسخه یمنی است (۱۳۲۲).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوائی .

۴۱×۲۱۰۴۳۰۹ - ۳۳×۱۴/۵س۳۴

[۱۶/۲-ب]

بخط نسخ باعنوان شنگرف از مریم تا ص نوشته یوسف بن محمود بن هزارسف در ۱۴ رمضان ۷۴۳ هـ
برگ نخستین و چند برگ در میان نو نویسی است ، حواشی دارد ، مالك محمد هادی در ۱۰۷۰ با خط و مهر
در آغاز نسخه ، وقف مهد علیا برای مدرسه تازه ساز خود در ۱۸ خ ۱۴۷۴ (۱۳۲۶) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوائی .

۴۱×۱۲س۳۷ - ۲۸×۱۸/۵س۱۷۶

[۱۶/۳-ب]

بخط نسخ باعنوان شنگرف از سورة زمز تا نغابن و باقر قلی یگانی در تهران بسال ۱۳۳۸ نوشته
است ، شعری که یحیی در باره ترویجی مورخ ۱۳۳۸ سروده شده در آغاز هست ، وقف مهد علیا برای مدرسه
تازه ساز خود در ۱۸ خ ۱۴۷۴ .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوائی .

۴۱×۱۹س۱۱۷ - ۲۱/۵×۱۱/۵س۳۵

[۸۱-ج]

بخط نسخ ، عنوانها درشت تر ، حواشی دارد ، از سورة مریم است تا سورة نصر ، از آغاز و
انجام افتاده ، از سده ۹ و ۸ است و در سده ۱۳ و ۱۴ کامل شده است (۱۳۲۴) .
کاغذ سمرقندی - جلد مقوائی .

۴۰×۱۴س۳۷ - ۴۵×۱۷س۴۹۵

کشف الآیات

ملا محمد رضا بن عبدالحسین نصیری طوسی سپاهانی گویا برادر مؤلف باب الالباب
در ۱۰۶۷ این کتاب را در باره فهرست کلمات قرآن ساخته است ، سر گذشت او در فهرست
منزوی (۴۵۰: ۴۷) و ذریعه (۲۳۶: ۲۳۷) و فهرست طوس (۴۴۸: ۴۴۹) و مجلس (۱۷: ۴) آمده است .
او در نسخه خود چنانکه در ردیباچه میگوید نام سوره ها را بر سرخی نوشته و سپس دو رقم
گذاشته یکی برای شماره آیات و یکی دیگر برای شماره عشرها و کتاب دارای يك مقدمه
است در شماره آیات سوره ها و ۲۸ باب برای هر یکی از حروف تهجی . کلمات را نخست به لائی یا

اصل دیگر برده و بسرخی نوشته و مشتقات را بسیاهی آورده است. نام سور در نسخه ما بلاجورد است. در هامش نسخه ما حاشیه ایست بفارسی با نشانه « منه سلمه الله » بفارسی در حل رمز کتاب و مانند ترجمه ای برای دیباچه است. نسخه ای از آن بخط پسرش نجیب الدین طوسی در ۳ رمضان ۱۱۲۳ در مجلس هست (۱۷:۴).

آغاز: افتاده فذرها واجتنبوا رجزها... فوضعت هذا الكتاب... وسميته
بكشف الآيات وانا... محمد رضا بن عبدالحسين النصیری الطوسی فی
سنة من الهجرة بينها تاريخنا الذي قلناه بالفارسية:
نام این نسخه و سال تاریخ

کشف آیات کلام قدس است

(۱۰۶۷).

انجام: یدی... صف ۶ من ۱ (تمت بالخیر).

[۶۸ - ج]

بخط نسخ سده ۱۱ و درست بدستوری که مؤلف در دیباچه دارد نوشته شده است. در پایان نیمه نخستین فهرست با بها است با شماره بر ۳ها و افتادگی دارد (39854).
کاغذ سپاهالی - جلد نیماج حنائی ضربی مقوائی.
۱۹۵×۹۴۵ - ۳۵×۱۵/۵۴۲۸۲

کشف الرموز

ابن ربیب آبی عزالدین حسن یوسفی بر مختصر نافع استاد خود محقق حلی این شرح را نوشته است (ف ۱۹۸۴).

[۱۴۹ - ج]

بخط نسخ با عنوان شنگری از عبدالله بن حسن بن محمد بن حسن در ۵ شوال ۷۶۱، چند برگه از آغاز افتاده و بر ابراست با ۱۴۹۴ پ شماره دیگرما، تاریخ تالیف در پایان نیامده است (10755).
کاغذ سمرقندی - جلد نیماج مشکی مقوائی.
۱۹۶×۱۵/۵۴۳۴۱ - ۳۱×۱۰/۱۶

[۲۹۸ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری از سده ۱۴، وقف حاج محمد ابراهیم در ۴/۱۴۳۵، در پایان تاریخ تالیف «شعبان ۶۷۳» آمده است (50608).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ درون مشکی مقوایی .
۴۰×۱۴۳/۱۹۷ - ۱۷×۹/۱۳

کشف الغمّة فی معرفة الأئمة

ابن الفخر بهاء الدین ابوالحسن علی بن فخرالدین عیسی بن ابی الفتح اربلی (۶۲۵-۶۹۲) در این کتاب سرگذشت معصومان و امامان شیعی اثنا عشری را آورده و در ۶۸۷ آنرا بانجام رسانده است (طوس ۱۵۶:۵ - سپه ۲۹۷:۱ - ف ۱۲۱۸) .

[۱۴۰ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و تائیمه نخستین «فصل فی ذکر مناقب شتی واحادیث متفرقه اوردها الرواة والمحدثون» و از سده ۱۴ و ۱۳ است ، بلاغ سماع دارد و حواشی (۳۵۰۹) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ضری مقوایی .
۴۳×۱۴/۵۴۱۳۲ - ۲۳×۸/۵۱۶

کشف اللثام عن شرح قواعد الاحکام

فاضل هندی بهاء الدین محمد بن تاج الدین حسن بن محمد سپاهانی (۱۰۶۲ - ۱۱۳۷) این شرح را نوشته و پیش از ۱۰۹۶ تا ۱۱۱۰ بدان میبرداخته است .
(طوس ۴۸۱:۵ - سپه ۴۶۳:۱) تاریخ انجام حدود در روز شنبه ۲ رمضان ۱۱۱۰ می باشد و تاریخ انجام شرح پایان قواعد ۱۰ رمضان ۱۱۰۰ است (نسخه ما) .

[۴۹ - ب]

بخط نسخ با نشانه‌های شنگرف از ابوالقاسم بن محمد رضای درفولی در ۴۴ محرم ۱۲۵۵، نسخه از میانه شرکت است تا شرح پایان کتاب قواعد، شرح حدود آن در روز دوشنبه ۱۲۵۴ نوشته شده است (۳۵۳۴) .

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج مشکی مقوایی .
۴۰×۲۱۶/۲۴۵ - ۲۱×۱۲/۵۳۶

کفارة الصوم (رسالة فی...)

سیدعلی طباطبائی از تخییری یا عینی بودن کفارة صوم در این رساله بحث نموده است .

آغاز: بسمله . حمدله ... و بعد فانه بعد الفراغ عن بيان حقيقة الواجب
العيني و الكفائي و الواجب التعيني و التخييري لابد من تحقيق ان
الواجب في الخصال الثلث في كفارة الصوم تخييري او تعيني ترتبي
انجام : فمادل على استحباب الصوم يدل على استحباب كيفيته ايضا.

[۲۳۴ - ج]

شماره دوم دفتر است و بهما تگوله خط شماره یکم آن ۴۳ در ۱۴۲۷ نوشته شده است ، ۳۵ پ -

۶۵ پ .

الكلم الطيب والغيث الصيب

میرزا صدرالدین علی خان حسینی مدنی شیرازی در این کتاب دعاها را که از
امامان شیعی روایت شده است آورده (سپه ۱: ۴۵) .

آغاز: الحمد لله الذي اليه يصعد الكلم الطيب ... و بعد فيقول ... على
صدر الدين الحسيني ... هذا مجموع جامع وزبور ضرور لاعم ... وسميته
بالكلم الطيب و الغيث الصيب .

انجام :

و انت يا سيدى اولاهم كرما

قد شبت فى الرق فاعتقنى من النار

[۱۵۵ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوانهای شگرفی از محمد حسینی در سده ۱۳، ۴۱۳ پ -

۴۷ ر .

الكلمات المكنونة

فیض کاشانی این رساله عرفانی را بعربی آمیخته با فارسی ساخته است (ف

. (۳۳۴)

[۴۵۵ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق باعنوان و نشان شنگرف بخط محمد علی فیروزکوهی در مدرسه صدرسپاهان بسال ۱۴۷۵، پس از آن دو بند است باعنوان کلمه و باید از همین کتاب باشد و یک بند است درباره انواع نفوس انسانی، ۴۵۳ پ - ۱۴۴ ر
۱۴۸/۵ س ۱۴۰

کنز العرفان فی فقه القرآن

شیخ مقداد سیوری در این کتاب آیات فقهی قرآن را تفسیر نموده است (سپه ۱):
۸۶ - ف (۲۷۷۸).

[۴۷ - ب]

خط نسخ و عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۴، چند برگ در پایان و یک برگ در میان و دو برگ در آغاز تازه تر است، حواشی «ع ن، ع ص ر سلمه الله» دارد (33045).
کاغذ فرنگی - جلدهمقا عطف میشن.
۴۱۳/۵ س ۴۱ - ۴۳/۲۰ س ۴۰

[۵ - ج]

خط نسخ باعنوان و نشان شنگرف در جدول زر و لاجورد، علی اکبرین محمد شفیع در روز چهارشنبه نزدیک پایان شوال ۱۰۷۶ آنرا نوشته است، نسخه مهر کتابخانه شیخ فضل الله نوری دارد - از محل هدیه دکتر مصدق خریداری گردید (34781).
۴۵۱/۵ س ۴۵ - ۴۱/۸ س ۱۷

[۸۹ - ج]

خط نسخ باعنوان و نشان شنگرف و حواشی نستعلیق و محمد بن نظام الدین محمود انصاری در روز آدینه ۴۱ رمضان ۹۷۸ آن را نوشته و در طوس در مدرسه افضلیه آن را خوانده است، در قزوین پایان شعبان ۱۰۰۶ مقابله گردید، نقشه کعبه و فهرست مطالب در پایان نسخه هست و مطالب پراکنده ای در آغاز آن (50604).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضریبی مقوایی بالولا.
۴۰۸/۵ س ۴۳ - ۵۱/۶ س ۱۴

گواشف الحجب عن مشکلات الكتب

محمد صالح بن محمد حسن اصفهانی مازندرانی مؤلف این رساله اصولی است، نسخه ما جلد دوم است و فهرست مطالب در آغاز هست و درباره اصول عملی است.

آغاز: بسمله. وبه ثقتی. الحمد لله رب العالمین ... يقول العبد... محمد صالح بن محمد حسن اصفهانی المازندرانی ... ان هذا هو المجلد الثاني من كتابي المسمى بكواشف الحجب عن مشکلات الكتب .. مشتمل على مائة وخمسين حجاب ومائة وخمسين كشف.

انجام: و رب مقام يكون المرجع الى اصل الحرمة ففى كل مقام بحسبه كما لا يخفى فتدبر.

[۱۹۴ - ج]

نخط نسخه سده ۱۴، جای عنوانها سفیدمالده است (42118).

کاغذ فرنگی - جلد تیساج مشکى مقوائى.

۰۱۴×۸/۵س۱۵ - ۲۱×۱۴/۵س۲۴۳

لامية الافعال

منظومه ایست از ابن مالک که المفتاح بابنية الافعال نیز خوانده میشود و در

مجموعه المتون الكبير چاپ مصر بسال ۱۳۶۸ ص ۳۵۰-۳۶۱ دیده میشود.

آغاز: بسمله.

الحمد لله لا ابغى به بدلا

جمدا يبلغ من رضوانه الاملا

.....

وبعد فالفعل من يحكم تصرفه

يحز من اللغة الابواب والسبلا

فهاك نظاما محيطا بالمهم وقديحو

ى التفاصل من يستحضر الجملا

انجام :

و ان ييسر لى سعي اكون به

مستبشرا جذلا با سرا وجلا

[۴۵۶-ج]

شماره پنجم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن مورخ چاشتگاه پنجشنبه ۱۱ رمضان ۱۱۷۹ در احسا، ص ۴۶ - ۵۴ پ، حواشی دارد در هامش و میان سطرها، در هر شعرها ایست از این مالک درباره نوشتن اعداد تاریخی و شعرهای عربی دیگر و بندی عربی به نفر، در ۵۵ پ نیز شهری است از سیوطی و شهری بهری درباره عود ضمیر به تاخر.

لب الالباب

محمد تقی بن عبدالحسین بن محمد زمان نصیری طوسی سپاهانی گویا برادر مؤلف کشف الآیات از خاندان خواجه طوسی و شاگرد فیض کاشانی و از دانشمندان شیعی اخباری و مؤلف مبدء و معاد عربی در ۱۰۵۷ - ۱۰۷۹ - ۱۰۸۰ در سپاهان (فهرست منزوی: ۳۶۳ - ۳۶۸ - فهرست طوس ۴: ۲۳۶ ش ۹۸۱) شالوده کتابی بنام «لب الالباب» ریخته و میخواست است که از علوم مربوط باخلاق و سیاست و فقه که از آنها به «ناموس» تعبیر میکند در آن بیاورد. او این کتاب را میخواست که بچند مجلد و چند اصل و چند فن و چند جزء بخش کند و از کتابهای دانشمندان در آن بیاورد. این بود که او این نسخه را که بنام «مجموعه» و «دفعه» نیز میخواند فراهم آورده و بدان نام «لب الالباب» یا «لب اللباب» داده و پاره ای از اجزای آن را بنامهای دیگری که خواهیم دید خوانده است. بگواهی نسخه ما که اصل خط او است نتوانست همه آن را بپایان رساند. او در سالهای ۱۰۷۰ تا ۱۰۷۴ برگرد آوردن این کتاب می پرداخته است.

در این کتاب چنانکه می بینیم ۲۳ کتاب و رساله از خود او و دیگران هست و

اوپیش از بسیاری از آنها دیباچه‌ای از خود گذارده و غرض خویش از آوردن ویاساختن هر یکی از آنها را روشن ساخته است .
اینک هر یکی از این کتابها و رساله های مندرج در این کتاب را یکایک می‌شناسیم :

۱- التقاط طلیعة العلوم ابو الخیر تقی الدین محمد بن محمد فارسی شیرازی شاکردغیاث الدین منصور . نسخه ای از اصل طلیعه در مجلس (۴: ۱۷۷) و طوس (۳: ۱۸۲) ش ۷۵) هست . چلبی (۲: ۱۰۱) از اختصار خود ابو الخیر فارسی از طلیعه آگاه بوده است . در صفحه عنوان نسخه ما چنین آمده است :

«هو . هذه الدقة التي هي الاصل الاول من هذه المجموعة في الناموس الاصغر و الاكبر و قلب الاول بل قلب العالم و لبه سر سر الاسرار و قلب الثاني في هذا المجلد النخبة و صنفنا في علم الاخلاق رسالات متعددة لفوائد منها درجات الفهوم فكل يفهم من واحد ما لا يفهم من الآخر فالبعض باصطلاح الحكمة و فهم الحكماء كالناموس الاصغر و البعض باصطلاح الولاية و فهم الاولياء (كالناموس الاكبر) و اعظم منه كسر سر الاسرار » نیز : «هذا هو الاصل الاول و المجلد الاول من كتاب لب الالباب (اللباب . ل) في الناموس الذي هو الاصل الاشرف الخیر و غیره من العلوم و الاعمال آلات و مواد و منافع يظهر کمال فعل الناموس » .

از دیباچه ای که خواهیم دید بر می آید که ابو الخیر محمد بن محمد فارسی در این التقاط از طلیعه العلوم خود گزین نموده و نصیری طوسی آن را در آغاز این جنگ گذارده است . عنوانها «لمعه» است و چنین است فهرست مطالب آن :

چند لمعه در آغاز است - القسم الاول في الاخلاق - القسم الثاني في المعارف الرياضية - لمعة في اجزاء العلوم - لمعة في مصطلحات علم القوافي - سپس چند لمعه است در عیوب قافیه و قواعد معما (مجلس ۴: ۱۷۷)

آغاز: هذا كتاب التقاط طلیعة العلوم . بسمله . الحمد لله على آلائه ...

و بعد یقول ... ابو الخیر محمد بن محمد فارسی انا عملنا فی سالف الزمان

کتاب طلیعة العلوم و آوردنا فيه اسامی العلوم المدونة و رسومها

ومصطلحاتها وموضوعاتها واجزائها واعداد العلوم الاصلية والفرعية و
الفرق بينهما وغايتها وفوائدها واشربنا الى جمل من مسائل الاخلاق
ونبذ من المعارف الرياضية التي اتفق الاقدمون انه يجب تقديمها في
تعلم العلوم والآن التقتنا عنه ما راينا افيد واهم وانفع واتم واضفنا
اليه ما استحسن عندنا تقديمه في استفادته وابتدئنا بذكر فضيلة العلم
وآداب العلم والتعليم .

انجام : تحصيل الاسم من قلب ستم وجور ومن حذف جو من جور ستم .
والسلام . تم كتاب طليعة العلوم في سادس وعشرين من شعبان المعظم
سنة سبعين والف (١٠٧٠) في اصفهان كتبه محمد تقى النصيرى عفى
عنه . (ك ١ پ - ١١ ر).

۲- رساله في العلوم كه نصيرى دران از علوم بحث نموده است ودر آن هفت فصل
ويك خاتمه است :

- ۱- فصل في تحقيق مهية العلم وطباعه واقسامه بالنظر الكلى .
- ۲- فصل في تحقيق العقل والنفس والطبع والمادة .
- ۳- فصل في ان العدل والاعتدال والتعديل يتفرع على جهة الوجدانية و
التشابه والملائمة .

- ۴- فصل في اقسام علومنا واصناف علمائنا .
- ۵- فصل في ان حق العلم ما هو وحق الانسان في تحصيل العلم ما هو .
- ۶- فصل في بيان ان الناموس انفع العلوم وتعريفه واقسامه وكونه .
- ۷- فصل في العلوم النافعة والصناعات الضرورية .
- ۸- خاتمة في انفع العلوم .

او در ديپاجة نخستين اين رساله آن را لب الباب ناميده وسپس روى آن خط كشيده
است .

آغاز: بسملة وبه نستعين وعليه تنو كل . الحمد لله الذى سبب الاسباب
ونظم الامور ... وبعد فيقول ... محمد تقى بن عبد الحسين النصيرى

الطوسی ... هذه مجموعة جمعت فيها من الكتب في العلوم « فسميتها بلب الباب » (روى ابن عبات خط كشيده شده) تذكرة لى و تبصرة للاجباب مشتملا على رسائل و فصول و ابواب و اخذت موضع الحاجة من كل تدوين و كتاب ... و الاوصياء المحترم : هذه رسالة لنا يجب النظر فيها قبل كل نظر ليعلم نافع العلوم من ضارها و فاسدها من صالحها . و هذه الرسالة كالمقدمة فى هذا الكتاب والله تعالى اعلم بالصواب .

انجام : بسملة . الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فيقول ... محمد تقى بن عبد الحسين النصيرى الطوسى ... هذه رسالة و جيزة كثيرة المعنى فى بيان العلم و ما به كمال العلم و الفضل فيه و ما يكتب فيه العلم و ما يتميز به طوائف العالم و فى بيان اشرف العلوم .

انجام : فللكل درجة التساوى فى انه ينفع نفعاً ذاتياً فلا مرجح للترتيب من جهة الاصلية و الفرعية و ان كان مرجح فليس الا من جهة الشرف و الخمسة (هذا) آخر العلوم و السلام اولاً و آخرها و ظاهراً و باطناً . تم تصنيفه بتاريخ يوم السبت ٢٢ شهر شوال ١٠٥٢ بدار السلطنة اصفهان (ك ١٢ پ - ١٧ پ بخط نستعليق با عنوان و نشان شنكرى و بسيارى از جاها بحاشيه رفته و خط خورد گى و خط زد گى دارد و نسخه اصل است) .

٣- فهرس العلوم از مولى محمد محسنای فیض کاشانی که در آن علوم گوناگون زمان خود را بر شمرده است و هفت باب در آن است .

محمد تقى نصيرى آن را در جنگ رسائل خود درج کرده است (١١١ پ) .

آغاز : رسالة مسماة بفهرس العلوم لمولانا و مقتدانا ملا محمد محسن دام فيضه ادرجناها ههنا لتحصل (لتصير) العلوم حاضرة عند الذهن معا بسملة الحمد لله و سلامه على الذين اصطفى من عباده اما بعد فهذه رسالة فى فهرس العلوم الدينية و الدنيوية العقلية منها و النقلية الاصولية

منها والفروغیة مع الاشارة الى النافع منها و الضار و ما ليس بنافع ولا ضار .

انجام : انه جواد کریم. هذا ما اردنا ذكره في هذه الرسالة الموسومة بفهرست العلوم والحمد لله اولا و آخر ا (تمت الرسالة) (ک ۱۷ پ ۲۰ پ با همانگونه خط مانند شماره پيش محمد تقی نصیری)

۴- فهرس لب الالباب که نصیری نوشته و چنین است :

الاصل الاول والمجلد الاول فی الناموس ... مقدمة فی معنی الدین تتمیم فی معنی الدین و حقه و باطله ، الفن الاول من الاصل الاول فی الناموس الاصغر المسمى بعلم الاخلاق وفيه مقدمتان و تمثیل للتوضیح : المقدمة الاولى فی ان الناموس الاصغر علم السلطنة العامة ، المقدمة الثانية فی بیان ان امر السلطنة عند استحکام دین لا یتتم بالناموس الاصغر بل لابد من تقلید ولادة الدین المحکم الى ان يقوى السلطنة ، المقدمة الثالثة فی ان السلطان الاعظم يجب ان يكون واحدا .

آغاز: فهرس اجمالی لهذا الكتاب لما فرغنا من تحرير الرسالة السابقة فالآن وقت الشروع فی ترتيب هذا الكتاب الذى نذكر فيه من كل علم نافع بقدر منفعتة و بناء على اصلین و كل اصل مشتمل على فنون و كل فن على اجزاء : الاصل الاول فی الناموس والاصل الثانى فی منافع الناموس .

انجام : والفتيلة ما ينفذ فيه الزيت ويقوم به النور وهى ههنا الانسان و اشخاصه او تارها (ک ۲۰ پ - ۲۳ ر بخط نصیری) .

۵ - نیرین که خود نصیری ساخته و در آن از اخلاق و سیاست گفتگو کرده

است .

فهرست پاره ای از مطالب رساله چنین است :

مقاله اولی در مبادی (کلیات فلسفی) .

مقاله ثانیه در اخلاق .

مقاله ثالثه در تدابیر و سیاسات .

نیمه بسیاری از بر گهای این رساله از درازا بریده و بکاخذ دیگری چسبانده شده و درست فهرست آن روشن نیست

آغاز: کتاب نیرین . بسمله و به نستعین . الحمد لله رب العالمین ...
اما بعد این کتابی است موسوم به «نیرین» بجهت اشتمال آن بر رسالتین:
رساله ناهوس اصغر بجهت صغر حجم آن ، و رساله اسرار . و چون هر يك را منفعتی خاص ولیکن قریب بیکدیگر در حکم يك کتاب بشمار آمد . و السلام . رساله ناهوس اصغر . بسمله . فاتحه کتاب که خاتمه معارف اولوالباب است جز محامد عتبه الهی چه تواند بود .. اما بعد ...
امروز که نیف و عشر سادس و مائة حادی عشر هجری است بنده ... محمد تقی بن عبدالحسین النصیری الطوسی ... این رساله را که موسوم است بناموس اصغر و مکنی به «خلاصة الاسرار» در سلك تحریر می آورد ... مشتمل است بر مقالات و مقالات محتوی بر ابواب و ابواب بر فصول و تنبیه .

انجام : ختم و تنبیه و توصیف . تمام شد این حکمت الهی و مهادی آگهی و اصول دین ... بتاریخ غرة شهر ذی حجة الحرام سنة احدى و سبعین و الف بدار السلطنة اصفهان ... و در سلك اشارش منظم نماید .
هذه افاضة من الله علی و منی علیک تم كتابة التاريخ (گ ٢٣ پ ٧٣) .
٦- گزیده ای از اخلاق ناصری خواجه طوسی .

آغاز: فی منتخبات الاخلاق الناصریة لجدنا نصیر الملة و الدین ذکرناها تبر کابها تیمنا . بسمله . بعد الحمد و الثناء و الصلوة و السلام بوقت مقام قهستان در خدمت حاکم آن بقعه مجلس عالی ناصر الدین عبدالرحیم بن ابی منصور .

انجام : و بر طلب مرضات خود حریص گرداناد انه اللطیف المجیب و الحمد لله رب العالمین و صلواته علی ارواح الکاملین ... الطاهرین تم علی بدالفقیر محمد تقی بن عبدالحسین النصیری بدار السلطنة اصفهان

۲۲- صفر سنه ۱۰۷۳ فی بارس ئیل الترکی (۷۳-۱۱۴ پ).

۷- سرالاسرار که خود نصیری ساخته و رساله ایست اخلاقی مورخ ۱۰۷۳ و نیمه آن در نسخه (۱۱۱ پ) رفته و کاغذ چسبانند و نیمه نخستین سطور مانده است و نام آن در دیباچه دیده نمیشود ولی در فهرست آغاز نسخه این یکی سرالاسرار نامیده شده است و رویهم هشت بند دارد.

آغاز: بسمله ... هذه رسالة لنا موسوم ... تفصیل حقوق که بعضی ازان اصل است و بعضی فرع ... مقدمه .

انجام: خادم طبیعت مدبره آفاقیه ... فی ۲۵ شهر صفر ۱۰۷۳ بدار السلطنة اصفهان بارس ئیل الترکی ... شهر ربیع الاول ۱۰۷۶ - در طریق تحصیل سلطنت و عاقبت آن ... نه دنیا و نه امید رستگاری هر چند عادل ... ۱۰۷۳ (گ ۱۱۵ ر - ۱۲۰ پ، بالای صفحه آغاز تاریخ ۱۱/۲ ع ۱۰۷۳ دارد).

۸- سر سرالاسرار که رساله ایست اخلاقی از خود نصیری و آن را در شوال ۱۰۷۴ تألیف کرده و در آن دو مقدمه : سابقه و لاحقه و یک مطلب دارای دو باب و خاتمه است .

آغاز: هذه رسالة سر سرالاسرار وهي نهاية السير من الشر الى الخير وهي الكافي مما سواه (سواها ل) صنفه (صنفها ل) المحرر بسملة الحمد لله رب العالمين ... اما بعد این رساله ایست در اصول علم اخلاق که بیانش ببرانست نه بتمثیل ... و این رساله موسوم است به سر سرالاسرار بنده بی بضاعت محمد تقی بن عبدالحسین النصیری در عام هزار و هفتاد و چهار هجری بتاریخ شهر شوال بجهت تذکره نفس خویش تصنیف نموده .

انجام : و باید که همواره سخنی ازو کند و در فکر او باشد تا خود را از عیوب عری کند . هذا افاضة من الله الى ومنى اليك والسلام على من

اتباع الهدی حرره مصنفه العبد محمد تقی بن عبدالحسین النصیری الطوسی
عفی عنهما فی عام اربع و ستین بعد الالف من الهجرة فی شهرین شهر
یعنی بلدة اصفهان حماها الله عن الحدثان و شهر ذی قعدة الحرام من
لوی ٹیل الترکی (گک ۱۲۱-۱۳۶) ر بخط نستعلیق باعنوانها و نشان
زرین از خود مؤلف و با حواشی خود او . در گک ۱۳۶ ر و پ دوبند است
بفارسی از همو).

۹- رساله الصناعة ساخته میر ابو القاسم فندرسکی (ف ۲۹۵) که محمد تقی نصیری
طوسی در کتاب خود گنجانده است .

آغاز: هذه رسالة موسومة بالصناعة للسيد الجليل المرحوم . . .
میر ابو القاسم الفندرسکی فی فنون طوایف الناس من جهة الصناعة
الکلیة والجزئية و الحققة و الباطلة کلیة و فی حد الصناعة ، و الصناعة
اصل قریب للتمدن . و کان هذه الرسالة رشحة من جزء اخیر کتابنا
الناموسی ، و اما تفصیل الملل و الادیان یتظهر فی خاتمة الناموس ان
شاء الله تعالی .

انجام : تمت الرسالة بعون الله تعالی فی دار السلطنة اصفهان کتبه
ابراهیم (گک ۱۳۷ پ - ۱۴۸ پ بخط نستعلیق باعنوان و نشان شکر ف
از خود نصیری که آن را جزء اخیر کتاب ناموس اصغر خود بشمار
آورده و در پایان آن نوشته « قد تم الناموس العلمی الاصغر الحکمی
البرهانی ... » این بند که ۱۲ سطر میشود حک و اصلاح شده و خط
خورده است از خود نصیری طوسی).

۱۰- قابوسنامه که نصیری پس از آوردن « ناموس اصغر حکمی » در کتاب خود
به « علم عملی » پرداخته و قابوسنامه را با اینکه دارای « فتوی باعمال غیر مشروع »
است در این کتاب خود گذارده و پیش از آن دیباچه ای عبری نوشته و از توام بودن دین
و ملک یاد کرده است .

آغاز دیباچه : کتاب المجربین العالمین بالناموس الاصغر علی النهج

الصحيح او الفاسد و اعظمهم الملوك عادلين او ظالمين مؤمنين او فاسقين مسلمين او كافرين . بسملة . الحمد لله رب العالمين . . . وبعد فاعلم ايها الاخ ان في التنزلات الامرية بعد الناموس الاصغر الحكمي وهو علم عملي في تعديل الذات والغير بالقياس ، امر السياسة والرياسة والسلطنة بالفعل و العمل بالعدل لابعض القياس في العلم العملي المتعلق به .

انجام : ولا بد من التجربة والملوك هم المجربون . فهذا كتابنا صار مشتملا على كلام الحكماء والملوك وارباب الناموس واصحاب السياسة و اندرج هذه الرسالة و فيها فتوى باعمال غير مشروعة ليعلم اشقياء الملوك من سعدائهم وخير اقوالهم من ضارها (ك ١٤٩ پ - ١٨٧ پ نوشته نصیری در ١٤ رمضان ١٠٧٣ . نوشقان نیل در سپاهان) .

١١ - ترجمه اوصاف الاشراف . محمد تقی نصیری طوسی ترجمه عربی اوصاف الاشراف خواجه طوسی نیای خود را در کتاب خود گذارده است . این ترجمه عربی از رکن الدین محمد بن علی گرگانی است و نسخه دیگری از آن مورخ ١٠٨٨ در کتابخانه آستان رضوی هست (طوس ٤ : ٢٩٥ - سرگذشت طوسی از مدرس رضوی ص ٢٦٠) .

آغاز: الفن الثاني من الاصل الاول في الناموس الاكبر . لما فرغنا من بيان الناموس الاصغر بقسميه اي ناموس الحكمة و ناموس السلطنة و السياسة بالعدل وهو جزء احسن من الحكمة العملية الالهية فاردنا الان بيان الجزء الاشراف منها وهو الناموس الاكبر وهو ينقسم الى اصل بالماضية و ما يتفرع عليه من الاصل و الفرع الشرعي و اصل بالماضية ناموس الولاية و ما يترب عليه ناموس النبوة باصله و قرعه ... ولما كانت رسالة جدنا الفاضل المتبحر الكامل نصير الملة و الدين جعله الله تعالى في بحبوحة جنانه الموسومة باوصاف الاشراف في هذا الباب تماما مع قلق حجمها المطلوبة في نظم هذا الكتاب ادرجناها

قال رحمه الله: بسمله . يقول العبد الملتجى الى الحرم العلوى محمد بن
على الجرجاني حمد الله تعالى على آلائه وشكره على جزيل نعمائه ...
انى تصفحت اكثر كتب من سبقنى زمانا فى فنون العلم فلم اجد كلاما
تسكن اليه نفسى لمزية التحقيق مثل كلام المولى المعظم والشيخ
الاعظم ... نصير الملة والحق والدين محمد بن محمد بن الحسن الطوسى
الا ان اكثر رسائله وكتبه باللسان الفارسى صنفها لولاه زمانه بحسب
... الالتماس و لذلك لم يعم نفعها فى الافاق ولم تشهر عند طلبه اهل
العراق فدعتنى الغيرة على ضياع عقايل الكلام ... الى ان اعرب ما
اجد من كتبه و رسائله فى فنون علومه وفوائده فعميت ... الاخلاق
الناصرية و كتاب اساس الاقتباس فى المنطق و رسالته فى الجبر والقدر
ورسالته المسماة بالفصول فى الاصول و شرح كتاب الثمرة لبطلميوس
فى النجوم وهذه الرسالة فى السلوك . قال تغمده الله برحمته ... بعد
حمد الله تعالى .. انى بعد تحرير الكتاب الموسوم بالاخلاق الناصرية.
انجام : و اليه يرجع الامر كله . وهذا آخر ما اردنا ايراده فى هذا
المختصر فلنقطع الكلام حامدين لله تعالى مصلين على نبيه محمد وآله
وصحبه والحمد لله وحده . تم تحريره فى ٢٣ شهر رمضان المبارك سنة
١٠٥٣ توشقان ئيل فى بلدة اصفهان (١٨٩ پ - ١٩٥ پ بخط نصيرى)
١٢- اسرار الصلوة . نصيرى پس از بحث اخلاقى و سياسى و سلوك صوفيانه
بعلوم عملى شرعى پرداخته و نخست از نماز و اسرار آن آغاز کرده است . در
اين رساله يك مقدمه و پنج فصل و يك تمثيل است .

آغاز: بسمله . الجزء الثانى من الفن الثانى من الاصل الاول فى
الناموس الاكبر فى الحقيقة وهو ناموس النبوة من شريعاتنا و نقدم
فى هذا الفن فرع الفروع المصطلح بالفقه و تؤخر اصل الفروع اى
الروايات و الاحاديث الامامية التى هى السنة و اصلها الكتاب و ما
يصدر من النبى ص فى السنن و نذكر بينهما من العلوم التى يحتاج

اخذ هذا الفرع من هذا الاصل علوما ينتهي امرها ايضا الى الروايات و الاحاديث ... و نقدم الان نفع في العمل من هذه العلوم على غيرها ... ثم لا نذكر في هذا الكتاب الكلام لان اصول الاخبار و العلم الالهي من الفلسفه مغنى عنه وهذا ... ثلثة اجزاء : اجزاء في الفقه و اجزاء في الاسباب الشرعيه لاخذ الفقه من الاصل و اجزاء في الاصل بسمله . الاجزاء الاولى من الجزء الثاني من الفن الثاني من الاصل الاول في الفقه ... رسالة موسومة باسرار الصلوة في فضل الصلوة وهي كالمقدمة لما سيأتي . بسمله . الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فهذه رسالة في شرح العبادة و بيان اسرار الصلوة وفوائدها و كونها خير العبادات ... صنفها ... محمد تقى بن عبد الحسين النصيرى .

انجام : تمثيل القلب ينبوع الحكمة ... و كلما ينقى العين يزداد الماء . والسلام .

(۱۹۶ پ - ۲۰۱ ر بخط خود نصيرى و در ك ۱۹۶ ر بنديست از او بعربى در باره اجزاء اجزاء ناموس اكبر يا شرع كه در باره ناموس اصغر ياسياست ميباشد) .

۱۳- جامع عباسى شيخ بهائى (ص ۶۹) كه نصيرى . پاره از آن را آورده است . آغاز: الجزء الاول فى فقه المجتهدين المستنبطين للاحكام الفرعية بدلايل و الاصول الموضوعة بارائهم و المتبين لها بها ... فنبادر هذا الجزء بذكر العبارات و مقدماتها ... ولانجد كتابا فى هذا الباب اوجود من كتاب الجامع العباسى لشيخ الطائفة بهاء الملة و الدين رحمه الله فنذكره بلا تغيير ساقطا عنه النذب و المكروه لفائدة ظهرت فهو هذا . بسمله . باب اول در بيان مسائلى كه تعلق به طهارت دارد .

انجام : وجه اجاره است يوارث او ميرسد . تمت هذه النسخة الشريفة

(گک ٢٠١ ر - ٢٢٥ پ).

١٤- نخبه و جيزه فيض كاشاني (طوس ٥ : ٥٢٦).

آغاز: الجزء الثاني في فقه الاخباريين الماخوذ من محكمات الكتاب
و السنة باصل ينتهي اليهما لالي الراي اوشى آخر و نذكر ههنا
الرسالة الموسومة بالنخبه للعلامة النحرير الفاضل البارع الكامل
ملا محمد محسن دام فيضه في الافعال الباطنية والظاهرة على حسب
الاخذ من الروايات . قال دام فيضه بسملة . الحمد لله الذي اوضح بائمة
المهدي من اهل بيت النبوة عن دينه القويم .
انجام : شعر :

لخمسین تمت سوی الالف عام

فختمی لتاریخ ختمی تمام .

قد حرر هذا الكتاب على ... محمد تقی بن عبدالحسین النصیری ...
فی ٢٢ شهر ذی حجة الحرام سنة اثني و سبعین بعد الالف من الهجرة
النبوية . قوبل هذا الكتاب مع اصله الذي كان بخط المصنف دام ظلّه فی
عام ١٠٧٤ .

(٢٢٥ پ - ٢٥٦ باحواشی خود نصیری).

١٥- فرائض نصیریہ یا جواهر الفرائض ساختہ طوسی (ادبیات ١٩١).

آغاز: سطر من الکلام فی متممات الفقه . اعلم ان النافع الناموسی
الشرعی فی الفقه قسمان اما اسباب لاخذه من الاصول ای الاحادیث
الامامية ... و امامتومات للفقه وهی استقصاءات و اجتهدات بعد التفقة
واخذ الحكم ... و نذكر هذه المتممات فی صحف و رقیمات الصحیفه
الاولی فی المحاسبات و تصحیح السهام فی التخصیص كما فی فرضها ...
و نذكر اولاً رسالة الفرائض التي صنفها جدنا ... نصیر الملة والدين ...
هذه رسالة فی الفرائض للنحیر ... نصیر الملة والدين ... بسملة . وبه
نستعین . لله الحمد اهل الحمد و ولیه و منتهاه و بديه ... هذه اصول و

جمل من علم الفرائض وما يتعلق بها ... مقناة بحساب الابواب ... وهى مرتبة على قسمين الاول فى فقه الموارث ... والثانى فى كيفية التخصيص مع تصحيح السهام .

انجام : ولعمتها واحدة وهذا هو الجواب عنه و بالله التوفيق و عليه التكلان و الاستعانة تم بتاريخ ١٠ شهر جميدى الاول سنة ١٠٧١ بدار السلطنة اصفهان حميت عن الحدثان (٢٥٦ ر - ٢٦١ پ باحواشى بانشائه ل . شرح) .

١٦- الحبل المتين يا فرائض بهائيه .

آغاز: هذه كلمات فى الفرائض من الشيخ البهائى رحمه الله . بسمله . الباب الثالث من المنهج الرابع من الحبل المتين فى الموارث و فيه مقدمة وخمسة مطالب .

انجام : وهذه صورة العمل فى الصورة الاخيرة (يك جدول دارد) تم بتاريخ ٦ شهر ذى حجة الحرام سنة ١٠٧٢ . (٢٦١ پ - ٢٦٣ پ) .

١٧ - اوزان و مقادير و اختيارات ساخته خود نصيرى كه در آن عنوانهاى «رقيمه ، وصل ، فصل» هست .

آغاز: الصحيفة الثانية فى تقدير الاوزان و الاثقال و تعيين المقادير القارة فى الطول كالمسافة والذراع وتحديد الجهات واختيار الساعات وطلب خير الاوقات فى المهمات على نحو حدوده المتشرعون ... وهى المقادير والاختيارات الشرعية لا الحكميه وغيرها .

انجام : اى وقت اردت . والسلام . تم ههنا خلاصة الناموس بجزئها و ذكر فى طيه مجمل الناموس الاكبر برمتها بلا تفصيل و ذكر سند و للمحقق فى الناموس يكفى ما ذكر للتذكر ولا يحتاج الى ماسياتى و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً . تم فى ٢٤ شهر ذى حجة الحرام سنة ١٠٧٢ بدار السلطنة اصفهان فى بارس ئيل . (٢٦٤ ر - ٢٦٥ پ

حاشیه‌ای در پایان مورخ ۲۹ رمضان ۱۲۶۰ نوشته تهران هست).

۱۸- حاشیه المختصر النافع که حاشیه ایست بر بحث میراث مختصر نافع و باید از شیخ نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (م ۹۴۰) باشد که برای امیر سید عماد نوشته است (ذریعه ۶: ۱۹۳).

آغاز: بسمله. هذه الحواشی للشيخ [علی] کتاب الميراث من المختصر النافع للمحقق. قوله: المقدمة الثالثة في السهام وهي ستة المراد ههنا بالسهام المذكورة في القرآن فانها منحصرة في ستة.

انجام: قوله: اول والاوالاد يرثون بمنزلة ابائهم فلا بن البنات نصيب امه ... والاوال اشهر فتوى والله اعلم بالصواب (حرره العبد محمد تقی النصیری يوم الاحد من شوال و كان مقدار كتابته بتمامه من الصبح الى الضحی).

(گ ۲۶۶ ر- ۲۶۹ ربخط نستعلیق محمد تقی نصیری گویا در سپاهان در ۱۰۷۲).

۱۹- زبدة الاصول از شیخ بهائی که نصیری در آغاز آن دیباچه‌ای گذارد و ترتیب کتاب و غرض او از آن دانسته میشود.

آغاز: بسمله. الاجزاء الثانية من الجزء والفن الثاني من الاصل الاول في الاسباب الشرعية لآخذ الفقه من الاصل ای الاحادیث و الروایات الامامية ع وهي علوم متوسطة بين الفقه و اصله فی اخذه منه. مقدمة فی تعیین ما ینبث و یدرج منها فی هذا الكتاب بانحاء التثبت والدرج ورفض بعضها من الاصل و قد مر اقسام العلوم الشرعية فی فهرس العلوم فلا تثبت من علم التصوف فی هذا الكتاب شیئا مطلقا لان غرضنا منه بیان الناموس بحسب الظاهر و سلوك طریق الظاهر لتحصيل السلطنة والرياسة الظاهرة و التصوف علم الباطن و بیان السلوك فی طریق الباطن (مع ان فی الخاتمة يظهر بعض اقاويلهم) و اما اصول الکلام من الاصل لا اعتبار له ... و اما اصول الفقه للمجتهدین فبعضه

باطل ومحال هو القول بالعقل و الرأي والظن اصلا ... فهو مع فرعيه
اي علم الاجتهاد به وفقه المجتهدين مرفوض من الاصل ولا نكتب من
فقههم و اصول فقههم الا للاطلاع باقاويلهم الباطلة و اما علم المناظرة
فان كان بالعقل فمرفوض وان كان بالسند فلا نطول و المناظرة بنحو
الجدل اثم و بلا جدل لا يحتاج الى آلة منطقية بل امره واضح و اما علم
الطب النبوي فلا نشبهه في هذا الكتاب ... و اما علم الرجال فلا نشبهه
عليه خدة لان لنا اصولا اربعة ... فالروايات اصل الاصول وان كان كتاب
الله اصل الاصول في الحقيقة فيرجع علومنا الشرعية الى ثلاثة علوم: علم
باحوال الرواة و هو علم الرجال و علم باحوال الرواية من حيث انها
رواية و هو علم الدراية و علم يفهم من الرواية اما العلم الاول فلا نشبهه
في هذا الكتاب عليه خدة ... اما العلم الثاني فنشبهه على حدة ... و اما
العلم الثالث اي ما يفهم من الرواية ففنون متفرقة في الروايات الامامية
بلا فصل و باب فبعضها في متعلقات القرآن من التفسير و التأويل و
التنزيل ونحوها و بعضها في الاحكام و بعضها في الاخلاق ونحوها ...
فلا نشبه في هذا الفن الا الفقه و اصوله و علم الدراية و علم الرواية ثم
الروايات الخاصة في التفسير و في علل الشرايع و نحوها و كل ذلك
نشبهه في المتن من هذا الفن ... فنكتب نحو علم التنزيل و التأويل و
اسباب النزول و الناسخ و المنسوخ و علم خواص السور و الآيات في
ذيل التفسير متنا او حاشية و نكتب تعديل الرجال و جرحهم و علم
المحكم و المتشابه من الحديث و علم الخاص و العام و علم المبين و
المبهم و نحوها في طي الاحاديث ... و نكتب الاذكار و الاوراد و الحرز
و الدعوات و العوذات و التذكير و المواعظ في طي الفقه ... و نكتب علم
اعجاز القرآن في باب البلاغة و الطب النبوي في باب الطب و علم التجويد
و القراءة في باب الصرف ... الجزء الاول من الاجزاء الثانية في اصول الفقه

للمجتهدین المحرفین بالرأى ولا فائدة فى ذكره الا ان یرفض فان الرفض بعد العلم هذه رسالة موسومة بالزبدة لشیخ الطائفة بهاء الملة والدين طاب ثراه . بسمله : ابهى اصل یتبني علیه الخطاب .

انجام : ما هو اقرب للتقوى والحمد لله على نعمائه ... الطاهرین . تم تحریر هذه الرسالة بيد ... محمد تقى النصیرى فى ٤ شهر محرم سنة ثلث وسبعین بعد الالف (١٠٧٣) بدار السلطنة اصفهانی فى بارس ئیل التركى .

خود نصیرى حاشیه ای بر زبده نوشته که چنین آغاز می گردد : « بسمله حمدله ... وبعد فهذه فوايدو كالتعليقات على الزبدة سنحت لى وانا العبد محمد تقى النصیرى عند النظر فيها وهى مرتبه على منهجين المنهج الاول فى المقدمات و المبادئ ، المنهج الثانى فى المسائل والمطالب الاصولية و الاحكام الاصوليه فى الدليل و المستدل » .

(٢٧٠ ر - ٢٧٩ ر - نه بر گك جدا گانه باندازه كوچكتر بخط نستعلیق ریز تر در میان بر گهای زبده گذارده شده و حواشی نصیرى در این بر گها و در هامش زبده آمده است) .

٢٠- آداب مناظره . نصیرى پس از بحث اصولی متعارف بآداب مناظره و قواعد کلی اصولی و کلامی بر روش اخباریان پرداخته و این مباحث را در دو شطر گذارده است . نخستین آن آداب مناظره است که ساخته خود اوست و سپس سخن شریف گر گانی و آداب بحث عضدی .

آغاز : استطراد فى بعض ما ینفع لارباب النظر فى الناموس وهو یشتمل على شطرين : الشطر الاول فى طریق المناظره و آداب النظر و البحث . **انجام :** و الآن فصل وقت بیان طریق المناظره بالحق والانصاف (٢٧٩ ر - ٢٨٠ ر) .

پس از این عبارتی از سید شریف گر گانی در حاشیه شرح شمسیه

در باره مناظره آمده و سپس رساله آداب بحث عضدی آورده شده و
نصیری حواشی بر آن هم نوشته است .
(۲۸۰ ر - ۲۸۱ ر) .

۲۱- الاقتصاد للارشاد الى طريق الاجتهاد فى معرفة المبدء و المعاد كه داراى
دو قسم است: ونخستين داراى ۷ باب دوم داراى ۱۱ باب میباشد و کلیات کلام و اصول
فقه در آن آمده و در باب ۷ قسم یکم آن از منطق خرده گیری شده و سودمند دانسته
نشده است (۲۸۳ پ) .

آغاز: الشطر الثانى فى جملة من الاصول الكلامية وايضا الاصول الفقهية
وهذه رسالة الاقتصاد مشتملة عليهما . بسملة . وبه نستعين سهل ويسر
ولا تعسر يا كريم . يا من وجود بالوجود ويا الله المحمود . . . و بعد فان
العمر قصير والعلم كثير ... وهذه رسالة موسومة بالاقتصاد للارشاد الى
طريق الاجتهاد فى معرفة المبدء والمعاد واحكام افعال العباد ... وهى
على قسمين اذ للدين اصول وفروع : القسم الاول فى الاصول وفيه ابواب
القسم الثانى فى الفروع وفيه ابواب .

انجام : وفقنا واياكم للتعوى فانه اهل للتعوى فانه خير موفق ومعين
والسلام على افضل المرسلين وآله الطيبين الطاهرين صلى الله عليه و
آله اجمعين . تمت فى شهر ذى قعدة سنة ۱۰۷۱ .

(۲۸۱ پ - ۵۸۸ پ پس از این بنديست از افاضة الانوار) .

۲۲- سفينة النجاة . نصیری این کتاب استاد خود فیض کاشانی را جزئی از
لب الالباب ساخته است .

آغاز: الجزء الثانى من الاجزاء الثانية فى اصول الاخباريين... ونقتصر
فيه على رسالة سفينة النجاة من مصنفات استادى ملا محمد محسن
الكاشى ادام الله تعالى فيضه قال دام بقاء : بسملة الحمد لله الذى نجانا
بسفينة اهل بيت نبيه من امواج الفتن... اما بعد فهذه رسالة من محمد بن

المرتضى المدعو بمحسن... نمقناها في تحقيق ان مآخذ الاحكام الشرعية ليست الا محكمات الكتاب والسنة واحاديث اهل العصمة و ان الاجتهاد فيها و الاخذ باتفاق الاراء ابتداء في الدين و اختراع من المخالفين و سمينها سفينة النجاة و لها فصول اثني عشر.

انجام : ثم على من انتفع بمواعظ الله وتمت سفينة النجاة و صار اسمها تاريخها اذا بدلت عشراتها بالآحاد و آحادها بالعشرات بدل الله سيئاتنا حسنات و جعل حسناتنا درجات و تم تحريره يوم الاثنين ثالث شهر ربيع الاول من شهر سنة ثلث و سبعين بعد الف من الهجرة النبوية (٢٨٩ ر - ٣٠٤ پ تصحيح شده و نسخه بدلها در هامش آمده و بخط نسخ است)

پس از اين آمده « الجزء الثالث من الاجزاء الثانية في علم الدراية و الرسالة المنسوبة الى الشيخ المرحوم زين الدين جيد في هذا الباب فاطلبها » سپس در برگ ٣٠٥ ر دارد « الاجزاء الثالثة من الفن و الجزء الثانيين من الاصل الاول في اصل الاصول من الكتاب و السنة و علل الشرايع و غاياتها و الكتب المؤلفة في التفاسير و السنن مشهورة معروفة و لما كان كل منها اعظم جثة من هذه المجموعة و خصوصا هذه الدفعة منها فلا يسعها فاطلبها في دقاتها و السلام على من اتبع الهدى (در اين برگ سه سطر بيشتتر نوشته نشده است)

٢٣- منتخب كتاب الملل و النحل لمحمد الشهرستاني نصيرى بند هايى گزيده از ملل و نحل شهرستاني را در خاتمه اصل نخستين اين كتاب گذارده و حواشى هم بر آن نوشته و اين حاشيه بايد از خود كتاب شهرستاني باشد

آغاز: للاصل الاول الذى فى الناموس من كتاب لب الالباب فى الملل و النحل التى لا يخل من الخل. مقدمة اعلم ان الناس يتفرقون على فرق و لما كان كتاب الملل و النحل فى هذا الباب فادر جناه منتخباً بعد ذكر

ما فی شرح المقاصد... (در اینجاش سطری از خاتمه شرح مقاصد آمده است) هذا منتخب کتاب الملل و النحل المنسوب الی محمد الشهرستانی بسمله حمد... وبعد فهذا فهرست کتاب الملل و النحل التقطه محمد تقی بن عبدالحسین النصیری ورتبه و حاشیته و هویشتمل علی مقالتين: المقالة الاولى فی الملل ای من لهم کتاب اوشبه کتاب المقالة الثانية فی اهل الاهواء و النحل... اما المقالة الاولى... فهي تشتمل علی بابین (المقالة الثانية يشتمل علی اربعة ابواب)

انجام : بجوانیز نفیسه و هدايا کریمه تم انموزج الملل و النحل لمحمد الشهرستانی علی يد... محمد تقی بن عبدالحسین النصیری... بتاريخ ٩ شهر جمادی الثاني ١٠٧٣ بارسئیل التترکی ببیلده اصفهان حمیت عن الحدثان تم الاصل الایم الاعظم و المجلد الاقدم من کتاب لب الاباب فی ذی قعده سنة ١٠٧٤ بدار السلطنة اصفهان (٣٠٦ پ - ٣٢١ ر در آغا زاین خاتمه در هامش یادداشتی است بنسبتعلیق ریز مورخ روز سه شنبه ٢٢ صفر ١٢٦٣ در تبریز پس از این ترجمه ایست از یک بند در فرق صوفیان از کتاب حدیقه الشیعه که نصیری در انتساب آن باردبیلی شک میکند **آغاز:** نقل من کتاب فارسی ینسب الی الشیخ المرحوم ملا احمد الاردبیلی، ولم نعلم صحته، فی فرق الصوفیة وطوایفهم ورد الكل سوى الواحد. قال ١ الجبیه

انجام : تمت خلاصة الرسالة و اقول لا يخفى : ان هذه الاقسام بعضها من جملة بعض و بعضها لا ، و ان من العجب ذم الناس باللباس و حصر معنى الصوفی بالصوف ، ولم لا يجوز ان یکون من الصفاء ، فالصوفی ليس بمذموم بل خلاف الشرع و رذالة الاخلاق مذموم ، سواء سمیته صوفیا او حکیمیا او فقیها متشرعا بالظاهر . و هذه الطوائف ان كانوا مردودین فلان هذه المذاهب و الاخلاق مردودة ، كما ان النصرانية

والمجوسية مردودة . و كما يجوز ان يكون الصوفى نصرانيا او مجوسيا
يجوز ان يكون شيعيا . فالصوفى ليس بمذموم الا من جهة مذهبه . و
التصوف ليس المذهب بل التخلق بالاخلاق الجيدة العقلية ، و الخلق
غير المذهب ، مع ان تفرقة الفرق باربعة اقسام حكما مشائيا و اشراقيا
و المتكلمين و الصوفية مشهور . و عقيدتنا ان هذه الرسالة ليست من
الشيخ الاردبيلي الذي هو من كبار مشايخنا ، لانها عارية من التحقيق و
عبارته ليست كما يليق . حرر بتاريخ ١٠ شهر ذى حجة الحرام سنة
١٠٧٣ في اصفهان (٣٢١ پ ، پس ازین در ٣٢٢-٣٢٣ پ مطالب
پراکنده عربی و فارسی و شعر است .

پس از این در این نسخه بجز مطالب و یادداشت‌های پراکنده سه رساله است که
جدا گانه در این فهرست آنها را می‌شناسیم :

۱- نثر اللثالی طبرسی (گک ٤٢٤ ر - ٣٢٥ ر) .

۲- چهل سورة « تورات » (٣٣٤ ر - ٣٣٥ پ) .

۳- پنجاهای لقمان (٣٤١ ر - ٣٤٢) .

این سه بخط دیگر است و گویا مالکان بعدی مجموعه آنها را بر آن افزوده‌اند .
برگی در پایان نسخه گذارده شده و در روی آن چنین آمده است :

بسم الله الاجزاء الثلاثة من الفن الثاني من الاصل الاول في اصل الاصول و هو
الروايات والاحاديث الامامية ... و فيه اصول اربعة مشهورة: الكافي والفقيه والتهذيب
والاستبصار ، و الوافي من مصنفات مولانا و مقتدانا و استادنا ... ملا محمد الكاشي ادام
الله بركات انفاسه القدسية و اطال فيضه على البرية حاوي على هذه الكتب الاربعة
فنكتفي بذكره و لكن لعظم قدره و جسم حجمه ... فافردنا له دقة اخرى ثم نذكر في
هذه الدقة من الروايات بعضها ما ورد في تفسير الايات المتشابهة و بعضا من منتخبات
علل الشرايع و الامالي و غيرها مما ليس في الوافي . . . و قد الف خدمة مولانا هذا في
تفسير الائمة كتابا ... كثير المعنى قليل اللفظ فسنورده في هذه الاجزاء . الجزء الاول من

الاجزاء الثلاثة في تفسير الائمة من تدوينات مجلس مولينا ومقتدانا واستادانا . بسملة .
(پس از این سفید گذارده شده و هشت سطرى در این صفحه پيش نيست).

[١١١ - ب]

این نسخه بخط مستعلىق و شكسته و لىخ است و پيشتر آن از خود نصيرى است كه در تاريخى
٣٧٨٥ گون نوشته و نسخه اصل است و ٣٤٣ بر شمار دارد ، و پيش از آن هفت برى است بخط همو و
فهرست رساله‌ها و كتابها در آن آمده (٣٤٣) و يادداشتهاى ادبى لغوى برى در آنهاست با عنوانهاى
«وصل» و «فصل» و ٣٥١٠ يا شالوده كتابى است در لغت از خود نصيرى چند، يادداشت تاريخى و بيتهاى
بنارسى هم در آنها ديده ميشود ، در برى ١٢ مكرر «مقدمات الحاقية» است در باره خيروشر و علت
وائر و غايت و كمال و غرض و عبث بنارسى داراى شش مقدمه ، مطالب پراكنده ديگرى هم در ميان
نسخه ديده ميشود و پيشتر آنها از خود نصيرى است، رويهم رفته ٣٣٦ كتاب و رساله در اين جنگ ديده ميشود،
مهر «هوالمالك بالاستحقاق» ، اذخلة بلطفه الجاسم بنوابة ابي القاسم «١٣٤١» در آغاز نسخه و چند جاى
ديگر ديده ميشود.

كاغذ سپاهالى - جلد تىماج مشكى مقوائى.

٣٣٥٥×١٦/٥ - ٣٧/٥ - ٣٦×١٠/٥×١٩/٥

لغز الزبدة

شيخ بهائى لغزى براى كتاب زبدة الاصول خود ساخته كه بچاپ رسيده است .
در پايان نسخه طوس (٣: ١٩٢ ش ١٠٥) دارد: «سنح لنا هذه اللغز فى المشهد المقدس
الرضوى ... سنة الف و احدى وعشرين و تاريخ ذلك: رضويه» (منزوى ٤٤١: ٢).

آغاز: بسملة . اما بعد الحمد و الصلوة فيقول ... محمد المشتهر
ببهاء الدين العالمى ... انه قد يعرض للبال فى بعض المجال ملال يمنع
من مطالعة العلوم الدينية ... قال ... اخبرونى عن اسم كتاب بعضه من
الحروف النورانية واكثره من حروف الزيادة .

انجام : و العاقل يكفيه الاشارة و الجاهل لا ينتفع بالف عبارة (سوده
فى عام تسعة عشر بعد المائة والالف).

[١٤٤ - ج]

شماره دوم دفتر است و مورخ ١١١٩ هـ حاشيه «منه رده» دارد ، ٣٤ پ - ١٦ ر .

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

قطب رازی بر لوامع الانوار ارموی این شرح را نوشته است .

[۴۷- ب]

بخط نستعلیق روز پنجشنبه ۲۷ ع ۱۰۹۷/۱ در سپاهان نوشته، محد: معصوم شریف، وقف مهد علیا
برای مدرسه تازه ساز خود در ۱۹ شعبان ۱۲۷۴ (۱۳۳۸) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی بالولا .
۰۱۹×۹س۱۹ - ۴۹×۱۷/۵۳۲۶۸

مابال

این رساله از ارسطو دانسته شده و گویا از کتاب مسائل او گرفته باشند (ف ۳۳۵) .

[۷۲- ب]

شماره دوازدهم دفتر است و بهمان نستعلیق شماره های پیش و مورخ پایان ج ۱/ ۱۲۹۴، ۱۵۶۳
پ ۱۵۹ ر .

ما تلحن فیہ العوام (رسالة فی...)

ابوالحسن علی بن حمزه کسائی در گذشته ۱۸۹ برای هرون رشید این رساله را
نوشته و در آن اغلاط عوام را روشن بداشت و برو کلمن آنرا بچاپ رسانده است
(معجم المطبوعات ۱۵۵۹) .

آغاز: بسمله . نصلیه . هذا کتاب ما تلحن فیہ العوام مما وضعه علی بن
حمزة الکسائی للرشید هرون ولا بد لاهل الفصاحة من معرفته . تقول
حرصت بفلان بفتح الراء .

انجام: کما ینمی الخضاب فی الید .

[۷۵ - ب]

شماره ششم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن ، هجده این شماره‌ها از ۶ تا ۲۴ حواشی لغوی دارد، ص ۴۹ پ - ۵۴ پ .

مبادئ الوصول الى علم الاصول

علامه حلی مؤلف این رساله كوچك اصولی است كه بچاپ رسیده و شرح هم شده است .

(۱۷۲۲ و ۱۷۲۸ و ۱۷۴۴) .

[۲۱۷ - ج]

شماره هفتم دفتر است و بخط نسخ شماره پیشین آن با عنوانهای شتغرف مورخ ۱۰۴۸/۱ ج ۲۷ ص ۱۸۷ پ - ۱۵۴ پ دارد ، ص ۱۵۴ پ - ۱۸۷ پ .

[۵۶ - د]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ مورخ روز ۹۵۱/۴ ع ۲۴ با عنوانهای شتغرف، ص ۱ پ - ۲۰ پ ، مالك حسن ظهيرديباجی ، یادداشت ۱۴ شوال ۱۰۴۵ و ۱۰۴۶ در پایان دفتر هست (۱۵۷۴۴) ' کاغذ سمرقندی - جلد مقوا .
۱۲۵۸/۵ ص ۱۸ - ۱۲۵۸/۵ ص ۱۲۷

مبرز القواعد الاخرایة من القصيدة المجراذية

شرحی است بر قصیده مجراذیه درباره حکم جمله و ظرف .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . يقول عبدالله تعالى اسير ذنبه ... على بن احمد بن محمد الجزولي الر سموكي كان الله له معينا آمين . الحمد لله رب العالمين وصلواته وسلامه على سيدنا محمد . . . وبعد فلما كانت قصيدة الشيخ .. ابي عبدالله محمد بن محمد بن عمران المشهور بالمجراذی السلوی رحمده الله ... من اجل ما الف في قواعد الاعراب . . . ولم اقف على شرح لها ... طلب مني بعض الاخوان تقييدا يقرب غامض معناها

فاجبته الى ذلك... وسميته مبرز الفوائد الاعرابية من القصيدة
المجرادية.

انجام: والعلامه عطوف على المجد قال مؤلفه... هذا آخر ما يسر الله
تعالى من تاليف هذا التفسير وفرغت من تسويده عاشر جمادى الآخرة
عام خاتم عشرة مائة من الهجرة النبوية صلى الله على مهاجرها وسلم.

[۴۵۶-ج]

شماره ششم دفتر است و بهمان خط شماره پيشين آن مورخ روز ۲۷ شعبان ۱۱۷۹، ۴۶، ۵۶ ر -

۸۰ ر.

المثلث في اللغة

ابوعلی محمد بن المستنیر قطرب نحوی لغوی در گذشته ۲۰۶ این رساله را
ساخته است. در آن معانی کلماتی که در عربی سه گونه خوانده میشود آمده و چند نوع
از آنها یاد گردید و آن بچاپ هم رسیده است (معجم المطبوعات ۱۵۱۶).

آغاز: کتاب مثلث عن قطرب. وهو الحرف تراه في الكتابة واحدا
ويتصرف على ثلاثة اوجه. النوع الاول منه النمر والغمر والغمر.
انجام: صل لجامها.

[۷۵-ب]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شتغرف از سنة ۱۳، ۴۸، ۴۲ ر.

المثلث في اللغة

این رساله در نسخه ما به ابو حبيب تمام بن عبدالله بن سلام لخمی نسبت داده شده
و در آن آنچه که قطرب نیاورده است یاد گردید.

آغاز: هذا ما زاد ابو حبيب تمام بن عبدالله السلام اللخمی مما لم يذكره
قطرب. الال الال الال. فاما الال بالفتح فالبريق.

انجام : والجنة بالضم الوقاية وهو الترس (تم كتاب المثلث).

[۷۵ - ب]

شماره سوم دفتر است و بهما لکونه خط شماره پيشين آن، ۴۲۳-۴۵۰

مجمع البحرين و مطلع النيرين

شيخ فخر الدين بن طريح نجفی طريحی مؤلف اين فرهنگ عربی است و در آن لغات غريب قران و حديث را شرح داده است (كشف الحجب ۴۸۸).

[۱۴ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۳ (44782).

کاغذ فرنگی - جلد تيماج سبز آراسته بگل و بوته و مقوای.

۴۰×۲۰/۵۴۲۷۸ - ۴۰×۲۰/۵۴۳۴۴

مجمع البيان

طبرسی امين الاسلام ابی علی فضل بن حسن طبرسی طوسی دانشمند شیعی سده ششم اين تفسير را در ده جلد بنام ابی منصور محمد بن يحيی حسینی ثقیب در شصت سالگی ساخته و در سالهای ۵۳۰ و ۵۳۶ بدان می پرداخته است (ف ۱۳۹۸) اين تفسير پنج بار در ایران و صيدا و مصر چاپ رسیده است (منزوپ ۱: ۱۹۵ سپه ۱: ۱۶۷ - طوس ۱: ۶۰).

[۴۳ - ب]

این نسخه از سورة عنکبوت است تا فلق است (جزء دهم) که در روز پنجشنبه نیمه ذی قعدة

۵۴۶ بانجام رسیده است ، بخط نسخ است با عنوان و نشان شنگرف از ابوالقاسم بن ابوالمعصوم از «مجال

اربعه» در روز سه شنبه ۶ ذی قعدة ۱۲۳۰ (53036).

کاغذ فرنگی نخودی - جلد تيماج مشکی مقوای.

۴۰×۲۱/۴۲۲۷ - ۴۲×۱۴/۴۲۲۷

المعجمات بين شراح الاشارات

قطب رازی در این کتاب میان دو شارح اشارات ابن سینا : امام رازی و خواجۀ طوسی، داوری میکند (فهرست د کتر مهدوی ص ۳۶ - ف ۳۴۷) .

[۴۰ - ج]

بخط نستعلیق رفیع الدین محمد بن محمد قاسم رشتی کوجسفهانی در مدرسه آقا مبارک سپاهان در روز چهارشنبه ۶ صفر ۱۱۰۵، نسخه ملک محمد کاظم بن حاج محمد صادق سپاهانی در ج ۱/۱۴۲۸ بوده و آن را بهشت «روقیه نقره» خریده بود، در ج ۱/۱۶۱۱ داخل کتابخانه ای شده بود، در ملک حسن بن اسماعیل رشتی کوجسفهانی در ۱۲۳۵ وعلیق میرزا در ۱۲۷۰ و علی بن شیخ احمد بن زین الدین بوده است، وقف مهد علیا برای مدرسه تازه ساز خود در اصفهان تهران در ۱۲۷۴/۱ع، حواشی دارد با نشانه «س» و شامل طبیعی و الهی است (۱۳۵۸) .

کاغذ سپاهالی - جلد تیماج تریاکی مقوایی عطف قهوه ای .

۲۳۹×۱۴ - ۲۷×۱۷/۵

المحصل

امام فخر رازی مؤلف این کتاب اصولی است (ف ۱۷۰۳) نسخه های ازان در طوس (۲ : ۲۱۰) و دانشگاه (ش ۱۲۴۰ و ۱۹۰۸) هست .

[۱۴ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شترغری از سده ۱۱ و دو برگ در آغاز و دو برگ در میانه و شش برگ در انجام تازه و نو نویسی است، نسخه نیمه نخستین کتاب است تا پایان بحث نسخ، حواشی دارد .
آغاز : بسم الله . الحمد لله رب العالمین ... قال مولانا الصدر الامام ... ابو عبد الله محمد بن عمر بن الحسین الرازی ... الکلام فی المقدمات و فيه فصول الفصل الاول فی تفسیر اصول الفقه .

انجام : المسئلة الثانیة اذا قال الصحابی كان هذا الحكم ثم نسخ ... و ان كان قد اخطأ فيه . والله اعلم بالصواب و اليه المرجع والمآب (تم النصف الاول من کتاب

المحصل) (۳۶۵۲۸) .

کاغذ سپاهالی آهار مهره - جلد مقوایی

۹۰×۱۸ - ۴۵×۱۸

المختصر

سعدالدین مسعود تقنازانی (۷۹۲م) بر تلخیص المفتاح این شرح مختصر را نوشته و آن دو بار بچاپ رسیده است (ف ۲۱۹۸).

[۴۸۹ - ج]

بخط نسخ با نشانهای شنگرف و هین و اشعار بشنگرف و حواشی دارد، در روز آدینه نیمه رجب ۱۰۴۶ نوشته شده است، تاریخ را پالان کرد و آشکارا خوانده نمیشود (۱۸۸۲س).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاک ضربی مقوایی.
۰۱۷×۱۴×۴۰۵ - ۱۷س ۱۲×۱۷.

المختصر النافع

محقق حلی مؤلف این کتاب مختصر فقهی است که آن را از شرایع خود گزین کرده است. این کتاب چندین شرح دارد و یکبار در ایران بسال ۱۳۲۴ ق و یکبار دیگر در مصر بچاپ رسیده است (ف ۲۰۰۲).

[۶۰ - ج]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف و حواشی دارد و در روز شنبه ۴۶ ذی حجه ۱۰۸۰ نوشته شده است، یادداشت عبدالعظیم بن محمد باقر حسینی در پایان و تملک محمود بن ملا عبدالعلی ملقب بملاحاجی با باقر و شانی سپاهانی ۱۲۷۵/۴ع در آغاز هست (۲۰۶۰۹س).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاک ضربی مقوایی.
۰۱۸×۶/۵×۱۸ - ۲۵/۵×۱۲×۱۷۴

[۱۷۳ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف محمدعلی بن ملا محمد رضی دهاوندی در ۶ ذی حجه (سده ۱۴) وقف مدرسه تازه ساز مهد علیا در ۱۲۷۳ (۹۳۷۴س).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى.
۰۱۴/۵×۹/۵×۱۷ - ۲۰/۵×۱۵/۵×۱۴۴

[۲۰۷ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۴ و یک صفحه ای کم دارد (۹۴۲۷س).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى.

۱۳۳۴۱۵۴×۵/۲۰ - ۱۶×۸/۵س

[۵ - د]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف از سده ۱۲ و اندکی افتاده دارد و حواشی دارد

(53051)

کاغذ سپاهانی - تیماج سرخ ضربى مقوائى.

۱۶۰۳۱۴×۵/۱۸ - ۱۵×۷/۵س

مدارك الاحكام فى شرح شرايع الاسلام

سید شمس الدین محمد عاملی جمعی (۹۴۶ - ۱۰۰۹) شرحی بدین نام بر شرایع

محقق حلی نوشته و در سالهای ۹۸۹ تا ۹۹۸ بدان می پرداخته است.

(سپه ۱ : ۴۵۰ - طوس ۵: ۴۹۵ و ۶۱۱).

[۱۵ - ب]

بخط نسخ با عنوانهای شنگرف از سده ۱۲ ، از نیمه های زکوة است تا پایان حج که در روز

پنجشنبه ۲۵ ذی حجه ۹۹۸ تالیف آن بانجام رسیده است .

وقف حاجی ملاحسن بسطامی در ۱۲۹۰ (9329).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکى ضربى مقوائى.

۳۰۵۳۴×۵/۲۰ - ۳۱×۱۴/۵س

[۹۳ - ب]

بخط نسخ با عنوانهای شنگرف از سده ۱۲ ، در ۴۵ع/۱۲۹۰ از آن شیخ حمود بن شیخ سلمان

رکابی بوده و مالك دیگر آن سید عیسی بن سیدهاشم بحرانی و علی بن مبارک بن علی خطی احسانی بوده اند،

نسخه از آغاز است نامیانه صلو و افتاده دارد (48348).

کاغذ فرنگی - جلد مقوائى.

۱۹۰۳۱۸×۵/۲۸ - ۳۳×۱۴/۵س

[۱۵۰ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف از جعفر طریحی در سده ۱۲ ، جزء نخستین است و از آغاز

افتاده (9368) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی .

۰۱۶×۹/۵۳۱ - ۲۱×۱۵/۵۳۱۵۰

المذکر والمؤنث (المختصر فی ...)

رساله‌ایست که از کلمات مذکر ومؤنث عربی در آن گفته‌گوشده است .
آغاز: اصل الاسماء و الصفات کلها التذکیر حتی یدخل علیها علامه
تؤذن التانیث وینبئ عنه .
انجام : نحو قولك قطعت الثیاب اقطعها .

[۷۵ - ب]

شماره چهارم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیشین آن، ۴۵ پ - ۴۶ پ .

مرآة الاخرة

از فیض کاشانی است و بچاپ رسیده است (۶۸۱) درباره تاریخ در پایان آمده:
«مصرع تاریخ شد این تعمیه رفت گذر ز اینه آخرت»

[۲۰۲ - ج]

شماره هشتم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیشین آن، ۴۶۴ پ - ۴۷۴ پ .

مسائل الخلاف

از شیخ طوسی است و بهترین کتاب فقه تطبیقی است که دانشمندی شیعی نوشته است (۲۰۱۸) .

[۴۸ - ب]

بخط نسخ با عنوان شنگرف از سده ۱۲، در صفحه عنوان دارد که ۴۹ جزو است و چهار جزو آن
شش برگی است و هر جزوی شصت و نود و نیم بیت و بیت‌های کتاب سی و سه هزار است (۱۵۴۶) .
کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

۰ ۲۰/۵×۱۱ - ۴۱×۲۱/۵۳۴۸۵

المسائل المدنية

پرسشها ایست که سید نجم الدین مهنای مدنی از علامه حلی کرده و پاسخ گرفته است (ف ۲۰۲۱)، نسخه های آن یکسان نیست.

[۱۰ - ۵]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ و عنوانهای درشت تر و چلیپا نوشته شده و از سده ۱۱ است،
ص ۲ پ - ۳۶ ر - ۱۸×۹/۵
بخش نخستین :

آغاز : بسمه . و به نستعين . هذه مسائل و رسائل لمهناين سنان بن عبد الوهاب الحسيني الى الشيخ الامام ... الحسن ... الحلي قدس الله روحه و نور ضريحه فاجاب عنها رحمه الله بخط يده وقرأها عليه رحمه الله عند الاجتماع به في الحلة المحروسة سنة سبع عشر و سبعمائة و كتب السئوال و الجواب و الرسائل من غير زيادة و لا نقصان و بالله المستعان . مسئله المؤمن هل يجوز ان يكفر .
انجام : و مثل هذه المسائل الاصولية قل ان يغلو احدى العقلاء منها باسرها و قد يحتاج كثير منها الى العنبيه و التمثيل (۲ پ - ۴۴ ر ، فرديك به نسخه دانشگاه ، بخش دوم :

آغاز : صورة ما كتب مهناين سنان يقبل ابواب الحضرة العالية المولوية .
انجام : عن محمد بن يعقوب الكليني عن رجاله المذكورة فيه في كل حديث عن الائمة (ع) و كتب حسن بن يوسف المظهر الحلي في ذي الحجة سنة تسع عشرة و سبعمائة حامدا و مصليا (۴۴ ر - ۴۴ پ ، فرديك به آنچه که در دنبال بخش يكم نسخه دانشگاه است در آغاز و انجام . در اين يكي است که سلسله روايت علامه ياد شده است و كامل است) .

بخش سوم :

آغاز : مسئله في من طلق زوجته ثم راجعها باللفظ .
انجام : وان طال السفر و عظمت المشقة (۳ پ - ۴۴ ر) .
بخش دوم دانشگاه .

المسائل الناصريات

از علم الهدی سید مرتضی موسوی بغدادی است (ف ۲۰۲۵) .

[۴۱۶-ج]

شماره چهارم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیدین آن از سده ۱۳، ۱۸۴۳ پ - ۴۵۵ ر.

المسائل النقیبة

علاءالدین ابی الحسن علی بن زهره حسینی از علامه حلی و پسرش فخر المحققین پرسشهایی در کلام و فقه کرده و پاسخ گرفته است. پرسنده همان است که علامه حلی در ۲۵ شعبان ۷۲۳ با واجازه روایت داده است و همین است که به «اجازه کبیره» نامبردار است (اجازات بحار مجلسی ص ۲۱ - ۲۸).

نیمه دوم رساله پاسخهای پسر علامه است به پرسنده (ک ۳۰ پ).

آغاز: بسمله. الحمد لله علی سوابغ نعمته التوام وصلواته علی سیدنا المبعوث الی كافة الخاص والعام... و بعد فهذه مسائل نقلتها من خط السائل عنها و هو مولانا القيم الشيخ السعيد علاء الدین ابی الحسن علی بن زهره الحسینی... و من خط المجیب عنها و هما سیدنا و مولانا... جمال الملة و الحق و الدین ابی منصور الحسن... و ولده سیدنا... فخر الملة و الحق و الدین ابوطالب محمد... مسئله قال بعض ان قول كل واحدنا فعلت كذا عبارة عن امر رباني.

انجام: مسئله ما يقول سیدنا فی یتیم مات والده و خلف ارضا... الجواب لازکوة عاى مال الیتیم... ما یظن به برائة ذمته به (تم ذلك و الحمد لله رب العالمین).

[۱۷۸-ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوانهای شگرف از سده ۱۳، ۴۴ پ - ۶۸ ر (۲۵۷۶۹)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوای.

۴۴۳۱۵۴۱۳۱ - ۴۴۳۱۵۴۸۱۵۵

المساحة (مختصر فی اصول...)

این رساله در مساحت اشکال است در چند فصل .
 آغاز: بسمله . هذا مختصر فی اصول المساحة . المساحة تقع علی ستة
 اشکال المربعات و المثلثات و المدورات و المقوسات و المطبات و
 وذوات الاضلاع الكثيرة .
 انجام: اذا ماست الدائرة جميع الاضلاع و الاقطاع مثلثات و مسح
 (تم الكتاب بعون الله اعلم) .

[۴۱۷ - ج]

شماره نهم دفتر است و بهمان نسخ شماره پیشین آن، ۱۹۱۳ - ۱۹۲ پ، پس ازین شعرهایی است
 بفارسی و در ریاضی با یک جدول و یک صفحه از رساله ای در معرفت تقویم در پنج فصل که از روی معرفت
 تقویم طوسی ساخته شده است و بفارسی .

مسالك الاحکام

شهید ثانی شرحی باین نام بر شرایع محقق حلی نوشته است (ف ۲۰۳۵) .

[۴۷ - ب]

بخط نسخ با عنوان شتغرف از سده ۱۲ و حاشیه «س م د قدس سره ، م ق رحمه الله» دارد ،
 نسخه از وقوف و صدقات است تا پایان لعان ، ملک محمد هادی حسینی و وقف ۱۱۵۸ (۱۹۴۹) .
 کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج فقهی و مقوای گرد آن مشکی .
 ۴۲۸×۳۱ - ۲۷×۲۰

[۴۵ - ج]

بخط نستعلیق از سده ۱۲ و عنوانها سفید مانده ، نسخه از نیمه های خلع است تا نیمه های
 فرائض و پاره ای از حج نیز در پایان گذارده شده است (۹۳۵۴) .
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنالی ضری مقوای .
 ۴۴۰×۱۸/۵ - ۲۴×۱۸

مسالك البغية الى مدارك المنية

این کتاب چنانکه از دیباچه آن پیداست از عز الملة والدين كشی است و او باید همان شمس الدين كیشی باشد که استاد قطب رازی بود در آموختن قانون .
در این کتاب از بیماریها (از سرسام تا سموم) و درمان آنها هر يك در چند «مسلك» یاد شده است .

چلبی و برو کلمن از آن یاد نکرده اند و در مجلهٔ معهد المخطوطات مجلد ۵ جزء ۲ هم نیامده است .

آغاز بسمله . رب يسر ولا تعسر . قال مولانا الصدر الامام والحبر الهمام بقية السلف استاذ الخلف افضل المتأخرين عز الملة والدين الكشي رحمه الله : اما بعد حمد الله على سابق آلائه والصلوة على افضل رسله و اكمل انبيائه و على آله واصحابه و اوليائه فقد ندبني بعض الخالص من اخداني واحبهم الى من اخواني الى تجريد مختصر في المعالجات سجلت على صحة مضمونه تجاريسي المتواليية وقضت بصدقه ممارستي المتتالية ابتدرت الى ملتسمه متحريرا في علاج كل علة الاقتصار على اخصر الكلام و اقربه الى الافهام ... و سميت الكتاب بمسالك البغية الى مدارك المنية ... في السراسام هو ورم في احد حجابي الدماغ او فيهما او في الدماغ نفسه او فيهما جميعا .

انجام : عرف انه من السموم المضادة لمزاج (از : في دفع مضرة السموم و بتلخيص المقصود نذكر مقدمة ومسالك اما المقدمة ...)
اینجا گویا نزدیک بیان کتاب و چندان افتادگی نباید داشته باشد .

[۹۰-ج]

شماره پنجم دفراست و در ۱۱۸ پ - ۲۰۹ پ .

مستقصى الاجتهاد في شرح الارشاد وذخيرة المعاد

سيد حسين بن امير محمد ابراهيم قزوینی (۱۱۲۶-۱۲۰۸) بر ذخیره المعاد فی

شرح الارشاد محمد باقر محقق سبزواری این شرح را هنگامی که برای برادر خود سید حسن درس میگفته است نوشت. در دیباچه سند روایت و سلسله استادان شارح دیده میشود و از آن برمیآید که او شاگرد برادر خود سید مهدی و سید نصرالله حائری و محمد علی خوینی بوده است و کتاب معارج الاحکام فی شرح مسالك الافهام دارد (ف ۲۰۵۲).

نام کتاب دردیبچه هست .

آغاز: بسمله . نستعین . الحمد لله ذی الجود والانعام الهادی عباده الی سرائر الفرائض و الاحکام ... اما بعد فیقول ... ابن محمد ابراهیم حسین الحسینی .

انجام : يطلب من المباحث السالفة بعون الرب الجلیل . تم ما تیسر من الکلام فی شرح شطر من الارشاد والله تعالی نسئل ان یوفقنا للسداد ... ویتلوه فی المجلد الثالث ... احکام الطهارات والنجاسات.

[۱۱۹ - ب]

بخط نسخ با عنوان وثقان شترغری از سده ۱۳، نسخه از آغاز است تا مبحث تیمم ، وقف حاجی سید عبدالجواد یوصیت سید حسین قزوینی در ۱۲۴۹ (۵۸۰۸۳).
کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج مشکى ضربی مقواتی.
۳۰×۲۱×۳۱۹ - ۲۳×۱۴×۲۵

مسند الشیعه فی احکام الشریعة

مولی احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر نراقی کاشانی (در گذشته ۱۲۴۴) این کتاب مبسوط استدلالی را در فقه نوشته است (سپه ۱: ۵۲۰ - طوس ۵: ۶۱۳).

[۷۹ - ب]

بخط نسخ با عنوانهای شترغری که رمضانعلی بن دوست محمد کاشانی از روی نسخه اصل نراقی در روز پنجشنبه ۲۶ شعبان ۱۲۴۵ نوشته است ، نسخه از صلوة است تا پایان جلد دوم که نراقی آنرا در کاشان در روز آدینه ۱۰ شعبان ۱۲۴۴ بانجام رسانده است (۳۸۰۶۹)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى با دوجدول زرد و مقوالتى.

۰۴۴۲۵۹/۵۴۰/۵×۲۹ - ۳۱س۱۴×۰۲۲

المشاعر

صدرای شیرازی مؤلف این کتاب است و آن در ۱۳۱۵ بچاپ رسید (ف۳۵۵).

[۳۰ - د]

شماره پنجم دفتر است و بخط نستعلیق باعنوانهای شنگرف و محمد بن محمد باقر کاشانی در ۲۸

شوال ۱۲۹۴ آنرا نوشته است ، ۵۸ ۴ ر - ۹۴ پ .

المشتق (رسالة فى ...)

حجة الاسلام سيد محمد باقر بن محمد تقى موسى شفتى رشتى سپاهانى در گذشته
۱۲۶۰ (ريحانة الادب ۱: ۳۱۲) مؤلف اين رساله است و در آن مباحث مربوط به مشتق
را آورده و درباره آنها موشكافى كرده است .

آغاز: الحمد لله الذى ارشدنا لطريقه بهداية انبيائه و اوضح لنا نحوه
بعناية اوليائه... فيقول... محمد باقر بن محمد تقى ... اعلموا ايها الاخوان
ان الاسرار محتجبة تحت الاستار ولا سبيل الى اخذها الا من افواه
الرجال ... فشوقت الى نفسى حين الاشتغال بمبحث المشتق الذى هو
جامع لاسرار النحو والاصول والمعانى ... ان اقيم بوظيفتى من الضبط
لمسموعاتى ... ورتبتها على مقدمة وابواب و خاتمة . اما المقدمة ففى
بيان الفرق بين الاسم والفعل والحرف .

انجام : فالاستمرار المستفاد من المضارع نظير الانصراف المستفاد
من الماضى على ماسبق التحقيق فيه . والحمد لله اولا و آخرأ . فى سنة
۱۳۱۶ .

[۲۰۶ - ج]

بخط نسخ ۱۳۱۶ ، برخى از تصحيحات در هامش آمده است (48947) .

کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج سرخ

۰۱۴/۵ × ۲۱/۵ - ۳۷۲ - ۱۹ س ۸ × ۱۴/۵

مشکوة الانوار

از غزالی است و به چاپ رسیده است (ف ۴۹۳).

[۲۲ - د]

شماره دوم دفتر است و بهمان گونه خط شماره یکم آن میباشد، محمد بن محمد باقر کاشانی در
پسین روز سه شنبه ۴ محرم ۱۲۹۸ آنرا نوشته است، ۴ ۸۰ پ - ۱۱۷ ر.

مصایح الاصول

این کتاب مبسوط استدلالی گویا همان باشد که در فهرست سیپه سالار (۱: ۶۱۶) از احمد بن عبدالله خوانساری دانسته شده و یاد شده که او شاگرد بهبهانی است. از نسخه ما برمیآید که در ۱۲۷۶ و ۱۲۷۷ بدان میپرداخته است.

در نزدیک پایان جلد دوم (۲/ ۳۴۹-ج) آمده است «ولنعم ما قال الوالد المحقق العلامة طاب ثراه فی المناهج... وقال المحقق القمی طاب ثراه».

میدانیم که مناهج الاحکام از ملا احمد نراقی است (سپه ۱: ۶۱۷ - کشف الحجب ۵۵۶) و گویا مراد مناهج الهدایة کلباسی باشد که در فقه است (کشف الحجب ۵۶۷) چه استشهادی که مؤلف میکند در مورد مسئله فقهی است و پس از این هم عبارتی از بیان شهید میآورد و سپس باز میگوید که «وفی المناهج» پیداست که اولی سهو قلم است. در آن باز آمده «السید العلامة السمی النجفی فی فوائده ووالدی العلامة ادام الله سبحانه ظلاله فی الاشارات» (نزدیک پایان نسخه ش ۳/ ۳۴۹-ج) نیز «وفاقا لاستاد هما العلامة البهبهانی فی الفوائد» (کمی پس از آنجا). از «شیخنا المحقق القمی طاب ثراه» و قوانین او بسیار یاد میشود. عبارت «السید العلامة السمی النجفی طاب ثراه فی فوائده» در جاهای دیگر هم دیده میشود.

در میانه جلد دوم (۲/ ۳۴۹-ج) دارد «الوالد المحقق العلامة فی الاشارات» و

« حکم فی الاشارات والدنا المحقق العلامة طاب ثراه » ومانند اینها در جاهای دیگر این نسخه و در نسخه شماره ۳۴۹/۳ - ج. از ریاض هم در آن یاد شده و نیز آمده: « شیخنا العلامة النجفی طاب ثراه » و « السيد المحقق الطباطبائی فی الوسائل والمفاتیح ».

پس این کتاب از ملامحمد مهدی کرباسی (همنام سیدمهدی بحر العلوم نویسنده فوائد) پسر حاجی کرباسی و در گذشته ۱۲۹۲ باید باشد و سرگذشت او در ذریعه (۱: ۲۷۳) و ریحانة الادب (۳: ۳۵۵) آمده و در روضات (ص ۱۰) درباره بزرگترین فرزند کرباسی که گویا همین محمد مهدی باشد دارد « الاکبر منهما المشتبه مصنفاته فی الاطراف ». پسر دیگر کرباسی ابوالمعالی محمد است که در ۱۳۱۵ درگذشت (ریحانة الادب ۵: ۱۷۵). این محمد مهدی رساله اجتماع امرو نهی دارد و کتابی دیگر در اصول که در ۱۲۵۶ در زاویه عبدالعظیم ساخته است و من آنرا دیده ام.

باری این کتاب را یکی از بهترین کتابهای اصولی متاخران دیده ام و مؤلف بسیاری از آثار دانشمندان اسلامی را خوانده و در هر مسئله ای هر چه بهتر بررسی کرده است.

[ج-۳۴۹/۴]

این نسخه جلد دوم و از مبحث امر است.

آغاز: بسملة . الحمد لله وكفى والصلوة على نبيه المصطفى ... و بعد فهذا هو المجلد الثاني من مجلدات مصابيح الاصول في مباحث الامرو فيه فصول الفصل الاول في تحقيق مادة الامر وصيغته وما يتعلق بهما وفيه مصابيح .
انجام نسخه: و على تقدير صحة الدعوى يكون الفرض المذكور ثبت التداخل فيه من دليل (از الامر الثالث في بيان لية الصبيان في عباداتهم) پس از دو صفحه و نیم).
بنظر نسخ با عنوان و نشان شگرف، تصحیحات در هامش، خط خوردگی دارد، حاشیه «منه» دارد، تاریخ شروع شب دوشنبه دوم برات ۱۲۷۷ در نسخه دیده میشود نیز دوشنبه ۷ شعبان ۱۲۷۷ و سه شنبه ۸ صفر ۱۲۷۶ (در آغاز نسخه) و تاریخهای دیگر و پیدا است که اصل است (8076).
کاغذ قرنگی - جلد تیسام حنائی ضربی مقوایی.

۰۱۴×۸/۵س۲۱ - ۲۲×۱۵/۵س۲۸۳

[ج-۳۴۹/۴]

این نسخه از مباحث عام و خاص است.

آغاز: بسملة . الحمد لله رب العالمين ... و بعد فهذا هو العقد الخامس من عقود المصابيح في العام و الخاص وفيه مقدمة و سموط . المقدمة في تعريف العام و الخاص .

انجام نسخه : فی جمیع الاحکام مع التساوی و فی الشایع المعارف مع الاختلاف .
 السادس . (از «الخامس» ان مما ذكرنا يظهر بعض الفقات الصادرة عن بعض الاعلام»
 پس از هفت سطر) .
 بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری از سده ۱۴ ، تصحیحات در هامش دیده می‌شود ، حاشیه «منه»
 دارد ، خط این نسخه با نسخه پیش یکی است و این هم اصل است (۵۸۰۷۵) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی .
 ۳۶۰×۲۱ - ۲۰×۱۴

المصایح

سید مهدی طباطبائی در گذشته ۱۲۶۰ پسر سید علی نگارنده ریاض است (ذریعه
 ۶: ۲۷۵ - ریحانة الادب ۳: ۱۴) و این کتاب ما که فقه استدلالی و شرح هانندی است بر
 مفاتیح فیض کاشانی ولی نه بترتیب آن بگواهی نویسنده نسخه از او باید باشد گرچه
 در فهرست طوس (۵۰۵: ۵) مصایح در فقه از سید محمد مجاهد دانسته شد .
 آغاز: بسم الله . کتاب التجارة و المعاملات . والله الموفق . الحمد لله
 رب العالمین ... کتاب التجارة مصدر ثانی لتجرب من التجار .
 انجام : وان كان الربع هو الاقرب . (الی هنا جف قلمه الشريف . وقد
 تم کتاب ... سید مهدی الطباطبائی و كان التاريخ يوم الاربعاء آخر
 جمادی الاول من اوائل شهر جمادی الثانی سنة الف ومائین و سبعة و
 ثلاثین فی قلم ... جعفر الطریح) .

[۴۴۳-ج]

بخط نسخ جعفر طریح درج ۱۴۴۷/۲ ، حاشیه «منه قدس سره» دارد ، نسخه تجارت و تکاح و صیدو
 زیاده را دارد وارت (۵۳۰۶۹) .
 کاغذ فرنگی - جلد مقوای گرد آن تیماج مشکی .
 ۳۱۲×۲۱ - ۲۴×۱۵

المصایح فی شرح المفاتیح

محمد جعفر بن آقا محمد علی بن محمد باقر سپاهانی بهبهانی این گزارش را بر

مفاتیح البشرايع فیض کاشانی نوشته است . سر گذشت او در فوائد رضویه (ص ۴۴۹)
دیده میشود و از شرح مفاتیح او هم در آن یاد شده است .

[۱۰۷ - ج]

بخط نسخ و متن زیر خط سرخ از سده ۱۳ و چنین است :

آغاز : بسمله . وبه نستعين . الحمد لله رب العالمين . . . اما بعد فیه قول . . . محمد
جعفر بن محمد علی بن محمد باقر الاصفهانی البهبهانی الحائری القرمیسی . . . ان
هذا هو الجزء الاخر من المصاييح شرح المفاتيح فی شرح کتاب مفاتیح العطايا و
المروا .

انجام : فالشیء علی ابنه . الحديث . قد تم کتاب العطايا و المروا من المصاييح
شرح المفاتيح تألیف العبد الجانی محمد جعفر بن محمد علی بن محمد باقر الاصفهانی
البهبهانی فی شهر شوال ... سنة الرابعة عشر بعد العاتین و الالف . . . والصلوة
والسلام علی سید الاولین والاخرین محمد وآله الطاهرين . (۵۳۰۶۷)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد .

۱۵۴۹۴ × ۲۱ - ۲۱ × ۱۵۴۹۴

مصباح النقیه

حاج آقا محمد رضا بن محمد هادی همدانی در گذشته ۱۳۷۲ بر شرایع محقق
حلی این شرح را نوشته و کتاب طهارة آن را که جلد نخستین است در شب آدینه شوال
۱۲۹۴ بانجام رسانده است . این کتاب به چاپ رسیده است (احسن الودیعه ۱: ۱۷۹) - علماء
معاصرین ص ۷۵) .

[۱۴۱ - ج]

این نسخه تنها طهارت است و بخط نستعلیق و متن نسخ و باید نسخه اصل باشد (۵۳۰۱۳) .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوائی .

۱۶۴۳۵۲ × ۲۲ - ۲۲ × ۱۶۴۳۵۲

المطالب العظمية فی شرح الرسالة الجعفرية

مولانا محمد بن ابی طالب استرآبادی (سده ۱۰) شاگرد محقق کرکی این گزارش

آمیخته با متن را بر رساله جعفریه استاد خود در زمان او نوشته و بنام امیر سیف الدین مظفر بتکچی گر گانی ساخته است.

در دو نسخه مامانند نسخه شماره ۹۳۱/۲ دانشگاه نام کتاب و نام امیر یاد نشده است (۱).

[۳۲۰ - ج]

این نسخه بخط نسخ سده ۱۴ است، با عنوانهای شنگرف در هاشم، متن زیر خط سرخ، از آغاز افتاده است، از نیمه میحت نقاس است تا سه سطر از صلوة آیات (52976).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوائى فرسوده.

۱۵/۵ × ۹/۵ س ۱۹ - ۲۰/۵ × ۱۴/۵ ۴۱۷

[۳۱ - د]

این نسخه کامل و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف، مورخ چاشت روز چهارشنبه ۱۵ رمضان ۹۴۶

است، نیمه نخستین کتاب بنسخ درشت تازه تر است (42229).

کاغذ سپاهانی - جلد و روغنی مقوائى رنگ پریده.

۱۴ × ۸ و ۱۴ × ۷/۵ س ۱۷ و ۴۱ - ۱۸ × ۱۱/۵ ۴۸۳

مطالع الانظار فی شرح طوابع الانوار

شمس الدین محمود اصفهانی (۷۴۹-۶۷۴) بر طوابع الانوار بیضاوی این شرح را

نوشته است. این کتاب در آستانه بسال ۱۳۰۵ بچاپ رسیده است.

(چلیبی ۱۰۱:۲ - معجم المطبوعات ۴۵۴ - طوس ۷۳:۱ و ۷۶:۵ و ۲۴۵ - مجلس

۵۰:۲ - ۵۱).

[۳۱۷ - ج]

بخط نسخ ریز با عنوانهای شنگرف و با حواشی «سید» مورخ ۸۵۰، دوبری آغاز نویس است،

نسخه دیباچه را ندارد، در پایان دو بند است یکی از شرح مقاصد (52992).

کاغذ سمرقندی - جلد تیماج زرد ضریب مقوائى.

۱۶ × ۹ س ۲۹ - ۲۱ × ۱۴/۵ ۱۴۴

۱ - طوس ۵:۵۰۶ ش ۸۳:۲ و ۱۲۶ و ۱۲۷ ش ۲۶۸ و ۴۱۲ و ۴۱۳ - فهرست

دانشگاه ۳: ۲۰۴۶

المعارف الالهية

پیرزاده محمد رفیع زاهدی از دانشمندان سده ۱۱ مؤلف این کتاب است (ف ۳۶۱) چنین است فهرست آن :

المقدمة فی بیان مائیة الحکمة وانیتها ودرجاتها فی العلوم واقسامها وفضل بعضها علی بعض و فیها معرفتان .

المقالة الاولى فی الشیء والوجود وانهقسام الموجود الی الواجب و الممكن و فی اثبات واجب الوجود و فیها سبع معارف .

المقالة الثانية فی الوحدة و الکثرة و ما یتعلق بها و فیها اثنتی عشر معارف .

المقالة الثالثة فی الکلی و الجزئی و فیها عشرة معارف .

المقالة الرابعة فی العلة و المعلوم و فیها سبعة معارف .

[۵۸ - د]

بخط نسخ بالشانهای شنگرف از سده ۱۲، از پایان افتاده و بدینجا «کما ینتهی ساقافهم و لولها» از «المعرفة السابعة» از «المقالة الرابعة» میرسد (25772).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى .

۱۶۴۱۱×۱۶ - ۱۵×۷۱۴.

المعالم

جمال الدین ابومنصور حسن عاملی (۹۵۹ - ۱۰۱۱) مؤلف این کتاب است (ف ۱۲۲۲) .

[۱۰۶ - ج]

بخط نسخ با عنوان و شان شنگرف و با حواشی «سلطان» بخط نستعلیق از سده ۱۲، و قش شوال ۱۳۶۹ (52924).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوالی .

۱۶۴۱۴×۳۱ - ۱۴×۷۱۵.

[۱۷۷ - ج]

نسخ با عنوان شنگرف باحواشی «سلطان ، آقامحمد باقر» بخط نستعلیق مورخ روز پنجشنبه ۱۱ شوال ۱۲۲۸ (49432) .
کاغذ فرنگی - تیماج حنایی ضربی مقوایی .
۱۳×۸ س ۹ - ۲۱×۱۵/۵ س ۲۵۸

[۳۳۱ - ج]

نسخ نسخ با عنوان و نشان شنگرف باحواشی «سلطان ، صالح ، منه» بخط نستعلیق از مولانا خواجه ابن خواجه شاه علی قاینی در طوس در ۱۰۶۶/۴ ج (9379) .
کاغذ سپاهی لی نخودی - جلد تیماج سبز .
۱۱×۶ س ۱۶ - ۲۰×۱۴/۵ س ۱۵۲

[۳۴۰ - ج]

نسخ نسخ با عنوان شنگرف و عزرائیها سفیدمانده ، مورخ پایان رمضان ۱۲۴۴ نوشته محمد مهدی حسینی
فرزند محمد صفی و امشاهی ، حواشی «صالح» دارد بخط نستعلیق (51951) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
۱۴×۵/۶ س ۱۴ - ۲۳×۱۵ س ۴۷۵

المعجزة (ظهورها عن الائمة)

در این گفتار که گویا بابی از کتابی باشد در چند پرشش و پاسخ و یک فصل از معجزه گفتگو شده است .

آغاز: بسملة . رب يسر ووفق لمرضاتك يا كريم . باب من الكلام في ظهور المعجزات على الائمة من الله تعالى لاوليائه الذين ليسوا بانبياء تكملة لهم .
انجام : وهذا مما فضل فيه .

[۷۰ - ج]

شماره نهم دفتر است و بهما نگونه خط شماره پیشین آن ، ۳۴۷ پ - ۴۹۹ .

المغنی فی اصول الفقه

جلال‌الدین عمر بن محمد خبازی خجندی حنفی (م ۶۸۱) المغنی فی اصول الفقه را در چند مقصد نوشته است (جلبی ۴۷۲:۲).

[۴۴ - د]

بخط نسخ سده ۹۰، آغاز و انجام افتاده و چنین است :
 آغاز : هذا المقال حديث صوم الوصال وخلع النعال (مبحث امر).
 انجام : لان السكر اذا لم يجعل عذرا لم يجعل دليل عدمه (فصل فی العوارض المكتسبة)
 نام کتاب و مؤلف در بالای صفحه یکم نسخه ما بخط دیگری آمده است، حواشی دارد
 بخط دیگر (48359) .
 کاغذ سمرقندی - جلد مقوا .
 ۱۴/۵ × ۱۷/۵ - ۱۵/۱ × ۱۴/۵

المغنی فی شرح الموجز

شرحی است بر موجز علاء‌الدین علی قرشی از سدید‌الدین کازرونی (زنده نزدیک ۷۵۰) و او در آن از شروح قانون بویژه شرح قطب شیرازی کازرونی و شرح قرشی و از سخنان استاد خود برهان‌الدین حسینی عبری و از سخنان مجوسی و مسیحی وابن ابی صادق وابن هبل وابن بیطار و زهر بن زهر (در تیسیر) بهره برده است. نام کتاب در دیباچه دیده میشود .

[۱۱۴ - ب]

این نسخه شرح فن ۴۹۱ است و عبدالحکیم حسینی تفرشی در مدرسه جده آنرا نوشته است ، بخط نستعلیق است و متن زیر خط مشککی از سده ۱۱، از آغاز و انجام افتاده و بر آنها آشفته صحافی شده است، یادداشت ۱۰۹۴ در پایان هست بهمین خط (9352) .
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوای تازه .
 ۱۴/۵ × ۱۹/۴ - ۲۵/۲ × ۱۴/۵

مفاتیح الاصول

سید مجاهد محمد بن علی طباطبائی کر بلائی در گذشته ۱۲۴۲ این کتاب اصولی مبسوط را تالیف کرده و آن در تهران بچاپ سنگی رسید. او مبحث نسخ را که پایان جلد نخستین است در روز ۲۷/۳/۱۲۰۳ و تعارض و ترجیح را در روز آدینه ۲۶ صفر ۱۲۲۶ بانجام رسانده است. در کشف الحجب (ص ۵۳۷) تاریخ تالیف روز ۲۶ صفر ۱۲۴۲ آمده است ولی در نسخه ما چنین چیزی دیده نمیشود.

(ریحانة الادب ۲: ۴۴۷-مجلس ۴: ۱۱۷).

آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمد لله رب العالمين . . . باب مفاتیح اللغات قال الله ... و ما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه . القول في الدلالة مفتاح : اختلف العلماء في ان اللفظ هل يدل على معناه بالذات او بوضع الواضع على قولين .

انجام : ولكن الاحتمال الاول لا يخلوا من قوة وقد فرغ من كتابة هذه الاسطر مؤلفها ... محمد بن علی الهاشمی العلوی الطباطبائی نسب! و الكر بلائی مولدا و موطننا و اسئل الله العظيم ان يجعل تالیف هذا الكتاب خالصا لوجهه الكريم ... و يقوى به الدين المبين انه اكرم الاكرمين و ارحم الراحمين و كان الفراغ من التالیف في يوم الجمعة و هو السادس و العشرين من شهر صفر المظفر سنة الف و مائتين و ستة و عشرين بعد الف ... علی هاجرها آلاف سلام و تحية .

[۴۴ - ب]

در ماره یکم دفتر است و بخط نسخ حسین بن ملا غلام بن محمد علی رضا ارانی در مدرسه سلطانیه در روز دوشنبه ۲۸ رجب ۱۳۶۴ و مبحث نسخ را در ۱۴۶۵/۱۶۴۷ نوشته است (ص ۹ پ - ۳۱۷ پ) پس از این در ۴۱۸ پ - ۴۴۱ پ گفتاریست در حجیت ظن که دانسته نشد از کیست (۵۳۰۴۰).
کاغذ فرنگی - جلد نیمه جاس سرخ ضریقی مقوایی .
۴۴/۵ × ۱۴/۵ - ۴۱ × ۳۱

[۱۰۹ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف سده ۱۳، در پایان جلد نخستین تاریخ روز پنجشنبه ۱۳۳۵/۱ دیده می‌شود، حاشیه « ه م ت » دارد و یادداشت تملك ۱۳۱۴ (۱۵۷۵) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی .
۴۱×۱۱/۵ - ۲۷×۱۷/۵ - ۴۴×۱۱/۵

[۱۱۸ - ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف سده ۱۳، وقف ۱۳۴۷ با تولیت حاج محمد ابراهیم (۵۸۵۰) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی .
۴۱×۲۰/۳ - ۴۲×۱۴/۳

مفاتیح الشرائع

فیض کاشانی مؤلف این کتاب فقهی است و آن متنی است بر روش اخباریان (ف ۲۰۶۱) .

[۸۹ - ب]

بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف، از آغاز است تا نیمه‌های فراغ، عنوانها در نیمه دوم نسخه سفید مانده، حاشیه «منه» دارد و از سده ۱۳ است، عبدالمحمد بن حاجی میرزا عابد حسینی در روز سه شنبه ۸ محرم جلد یکم را نوشته است، مالك سردار کابلی در ۱۳۴۸ (۵۵۱۱) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .
۴۳×۲۱/۳ - ۲۹×۳۱/۳

[۲۴۷ - ج]

بخط نسخ با عنوان شنگرف مورخ ۱۴۱۸، از آغاز است، تا پایان فن عبادات و سیاسات (۵۲۷۷) .
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی .
۴۱×۱۵/۳ - ۱۴/۵×۸/۵

[۳۱۹ - ج]

بخط نستعلیق با حواشی و با عنوان و نشان شنگرف، از فن المعادات و المعاملات است تا پایان کتاب که تاریخ تالیف ۱۰۴۴ دارد، نسخه از سده ۱۳ است (۵۵۱۲) .
کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج تریاکی درون مشکی مقوایی .
۴۱×۱۲/۵ - ۱۴×۶/۵

[۳۴۹-ج]

بخط نسخ با عنوان شنگرف از سده ۹، آرمیانه مفاتیح مطاعم و مشارب است قاختمه فی الحیل
الشرعیة، از آغاز و انجام افتاده است (۱۹۴۶).
کاغذ سپاهانی موریانه خورده - جلد تیساج سبز مقوایی.
۰۱۶/۵×۷/۵ س ۴۱ - ۴۳×۱۴/۵ س ۱۰۱

مفاتیح الغیب

از امام فخر الدین ابو عبدالله محمد بن ضیاء الدین عمر بن حسین بن علی تبرستانی
رازی در گذشته ۶۰۶ دانشمند متکلم و فیلسوف و تفسیر یست برقرآن کریم.
(چلبی ۴۷۶:۲ - سپه ۱۵۵:۱ - طوس ۴۹۹:۴ - دانشگاه ش ۱۹۹۲).

[۱۰۴-ب]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرفی از سده ۹، محمد مقیم شجاعی بن صفی الدین محمود بن قاسم بن
شرف الدین بمان (۹) شریف شیرازی در آغاز صفر ۱۰۱۱ دارنده نسخه بوده است. نسخه جزء دوم است
از آیه ۱۶۹ تا ۲۴۳ سوره بقره (۲۵۷۶۸).
کاغذ سمرقندی - جلد تیساج مشکی ضربی مقوایی.
۰۲۰/۵×۳۰ س ۴۱ - ۴۷×۲۰ س ۱۷۶

مفتاح الاصول

گزارشی است برالمنتخب فی اصول المذهب یا منتخب حسامی از ابن ابی المناقب
حسام الدین ابوالوفاء محمد بن محمد بن عمر اخسیکتی (م ۶۴۴)، چلبی (۵۳۵۰۲) از
شرح این کتاب یاد کرد و این شرح را نام نبرد و شارح نیز دانسته نیست.
(ریحانة الادب ۲۳۹:۵).

آغاز: بسمله . و بك نستعين يا كريم رب تمم بالخیر و البركة .
فسبحان من اشرق بنور قدسه مصابيح قلوب العلماء و انشروحت بشرقة
انسه مقاديس صدور الاوليا... و بعد فان اصول الفقه الذى صنفه... حسام
الملة والدین... محمد بن محمد بن عمر الاخسیکتی... اصول علی

المرتبة... فاستخرجت الله تعالى و استعنته في شرح دقایقه و كشف حقایقه... وسميته مفتاح الاصول... قال المصنف... : اما بعد حمد الله على نواله والصلوة على رسوله محمد وآله . شرح : كلمة امامن حروف الشرط .

انجاء : وفي كل معنى الشرط ايضا... ليس معه غيره . شرح : كلمة كل ليست للشرط حقيقة... خلو وقت عن الطلاق على ما مر وقد وجد يقع . والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب .

[۳۸ - د]

بخط نسخ ترکی با عنوان شنگرف از مصطفی بن خضر حیدری در روز چهارشنبه ۱۴۴۲/۸۴۴ در شهر قالی در مدرسه جواد العادی (10742) .
کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی بالولا .
۱۶۸×۱۴۴ - ۱۸×۱۷ س ۲۱×۹

المفردات

ابو القاسم حسین بن محمد راغب سیاهانی (سده ۴) فرهنگي بزبان عربي دارد که به «المفردات فی غریب القرآن» یا «مفردات الفاظ القرآن» نامبردار است و آن در مصر بسال ۱۳۲۴ در ۵۷۷ قیص بچاپ رسیده و در تهران از روی آن بسال ۱۳۷۳ چاپ عکسی شده است، در هامش نهایه ابن اثیر هم چاپ شده است .
(چلبي ۲: ۴۸۷ - معجم المطبوعات ۹۲۱) .

[۱۹۷ - ج]

بخط نسخ با عنوان و جدول شنگرف ، از نیمه تفسیر کلمه «ضعف» است تا پایان و از آغاز افتاده ، در روز شنبه ۱۶ج ۱۱۴۰/۱ نوشته شده است ، تصحیحات در هامش بخط نستعلیق دیده میشود (36529) .
کاغذ سیاهانی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی .
۱۹۲×۱۴۴ - ۴۱×۱۹ س ۱۹×۷

المفید فی علم التجوید

حسن بن شجاع تونی مؤلف این رساله است .

(منزوی ۲۲۲:۱).

آغاز: کتاب المفید فی علم التجوید . بسمله . الحمد لله رب العالمین .
 اما بعد فبقول... الحسن بن شجاع بن محمد بن الحسن التونی رحمه الله
 قد ثبت فی البراهین المعقولة والدلائل المنقولة ان افضل الطاعات ...
 تلاوة کلام مبدع الکائنات ... و من حیث انه لا بد لقاری القرآن من
 رعاية الفاظه و آدابه و تجویده و ترتیله کتبت فی هذا الكتاب مما سمعته
 من الاستاذین ... و مطالعته من کتبهم و سمیته بالمفید فی علم التجوید
 مبو باعلى سبعة ابواب .
 انجام : و الخلاف بین ورشو و القراء کثیر لا یحتمله هذا المختصر
 (نمت) .

[۴۰۴ - ج]

شماره هشتم دفتر است و بهماگونه خط شماره پیشین آن از سده ۱۱، ۳ ۸۶ پ - ۹۶ ر .

المختصر من شرح المختصر

ابن فهد ابی العباس احمد حلی از «المهذب البارع فی شرح المختصر النافع»
 خود این کتاب را گزین کرده است (ف ۲۰۶۷) .

[۶۴ - د]

شماره یکم دفتر و بخط نستعلیق مانند شماره دوم که در روز یکشنبه آغاز ربیع دوم ۱۰۴۱ نوشته
 شده است ، با عنوان و نشان شنترقی، یادداشت ۱۴۳۰ و ۱۴۴۴ در صفحه عنوان دیده میشود، خط امیر
 عبدالقاهر حسینی در ۲۵ پ هست ، نسخه در اصفهان خریده شده بود . ۳ ۱ پ - ۴۵ ر .
 نسخه تنها تفسیر خطبه است و بدینگونه می انجامد : فخرج کلام المصنف علی هذا التفسیر و انما
 خرجنا فی تفسیر الخطبة عن مناسبة الکتاب لوقوع ذلك باقتراح بعض الاصحاب و بالله استعین و علیه
 اتوکل ... علی محمد وآله اجمعین (بریده شده زیر کاغذ دیگر رفته) (48351) .
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی و مهر «یا سلطان ابوالحسن علی بن موسی الرضا» در
 روی جلد در میان ترنج هست .

۱۴۴ ۱۶×۹/۵ - ۱۱×۴/۵ ۹۵

المقدمة الجزرية

ابن الجزری شمس‌الدین محمد بن محمد بن محمد عمری دمشقی (۷۵۱-۸۳۳) سراینده این منظومه تجوید است (سپه ۱: ۱۹۱-منزوی ۱: ۲۳۴) و آن بچاپ رسیده است (معجم المطبوعات ۶۳).

آغاز: بسمله.

يقول راجی عفورب سامع

محمد ابن الجزری الشافعی

انجام:

و الحمد لله لها ختام

ثم الصلاة بعد و السلام

على النبي المصطفى و آله

و صحبه و تابعی هنوالة

[۴۰۴ - ج]

شماره دوم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن، احمد بن شعبان در روز ۲۵ شعبان ۱۰۵۸ آنرا نوشته است، حواشی دارد، ۱۴ پ - ۴۵ ر یادداشت تعلق اسماعیل بن ابراهیم مورخ آغاز ذی قعدة ۱۰۸۷ در ۱۴ ر هست.

المقنع

این رساله از صدوق ابن بابویه رازی قمی است و خود او آن را در دیباچه چنین نامیده و شیخ در فهرست (ش ۶۹۵) و نجاشی در رجال (ص ۲۷۶) و ابن شهر آشوب در معالم العلماء (ش ۷۴۰) از آن یاد کرده اند و در الجوامع الفقهیه بچاپ رسیده است. (مستدرک ۳: ۳۲۷)

[۴۱۶ - ج]

شماره یکم دفتر است، بخط نسخ با عنوانهای شنگرف مورخ ۷ ذی قعدة ۱۴۱۷، ۴ پ - ۷۰ پ.

کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ .
 ۱۴×۹ س ۴۱ - ۲۰/۵×۱۵ س ۴۵۹

مکارم الاخلاق

رضی الدین ابو نصر حسن بن امین الاسلام ابوعلی فضل طهرسی گرد آورنده این کتاب است که دوازده باب دارد و چند بار در مصر و ایران بچاپ رسیده است.
 (طوس ۱۷۵:۵ - سپه ۳۱۱:۱).

[۷۵ - د]

بخط نسخ با عنوان و نشان و جدول شتغرف از سده ۱۱، از نیمه های فهرست مطالب است (فصل ۴ باب ۶) تا نیمه فصل ۴ باب ۱۴ متن (۵۲۹۳۵).
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی تازه .
 ۱۲/۵×۷/۵ س ۱۵ - ۱۸/۵×۱۴/۵ س ۲۸۵

الملل والنحل

شهرستانی مؤلف این کتاب است که بارها در اروپا و مصر و ایران بچاپ رسیده است (ف ۶۲۲) گفتار جیهانی درباره آئین زردشتی که در پاره ای از چاپها نیامده است در نسخه ما دیده میشود .

[۷۴ - ج]

بخط نستعلیق با عنوان شتغرف از سده ۱۱، در ذی حجه ۱۲۴۱ وقف شده است با توثیق حاج محمد ابراهیم (۵۳۵۵۹) .
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد مقوایی .
 ۱۷×۸ س ۴۱ - ۲۵×۱۴/۵ س ۴۲۰

المناجاة

این نیایش از ابن سیناست .
 (ف ۵۱۲ ش ۲)

[۶۴ - ب]

شماره هشتم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن ۱۸۰۰۳ ر و پ .

المناجاة

این نیایش از ابن سینا است .

آغاز: مناجات للشيخ الرئيس ابي علي بن سينا رحمه الله ، الهی واله
الموجودات من المعقولات و المحسوسات یا واهب النفوس و العقول و
مخترع ماهیات الاركان والاصول .
انجام : واليك الجود والبقاء فسبحان الذي بيده ملكوت كل شيء
والیه ترجعون و صلى الله على خير خلقه محمد وآله اجمعين .

[۶۴ - ب]

شماره دهم دفتر است و بخط نسخ سده ۱۱، ۱۸۲۳ پ .

مناهج اليقين في اصول الدين

این کتاب کلامی که از علامه حلی است در دیباچه آن و در يك نسخه از اجازه
همو بمهنا (ص ۳۰ اجازات بحار) بنام « مناهج اليقين في اصول الدين » یاد شده ولی در
خلاصه همو (ص ۲۴) و نسخه دیگر همان اجازه (ص ۵۲ اجازات بحار) بنام « مناهج
اليقين في اصول الدين » یاد گردید . در كشف الحجب (ص ۵۵۷) و فهرست طوس (۱: ۸۰)
هم « مناهج اليقين » خوانده شده است .

کتاب دارای يك مقدمه است و دوازده منهج هر يك در چند مسئله و بحث .

آغاز: بسمله و به نتو كل . الحمد لله منشىء الفطر و خالق البشر و
مميزهم بقوى العمل والنظر ... و بعد فان للعلوم منار او قدرافا عظيمهم
بها شرفا وفخرا ... ولا شك ان اشرف الاشياء واجب الوجود ... فالعلم
به يكون اعلى و انفس العلم المتكفل به هو علم الكلام ... فدعانا

ذلك الى انشاء مجموعة تحتوى على مباحثه الشريفة ودقايقه اللطيفة
مع تلخيص المذاهب المنقولة عن القوم الذين سبقونا من المتكلمين
والاوائل من الحكماء المدققين والاشارة الى قواعد الفريقين وحجج
القبيلين ... وقد وسمناه بمناهج اليقين فى اصول الدين .
انجام : لانه لافرق بين حدوث الدعاء وحدوث زيد فى ذلك . واذ قد
وقفنا الله تعالى لاتمام ما اردناه وانهاء ما قصدناه فلنحمد الله ... ونسئل
اخواننا الصالحين القارين لهذا الكتاب ان لا يخلونا من دعاء مستجاب
وان يصلحوا ما فيه من خلل ونقصان وخطاء و نسيان و ان يترحموا
علينا عقيب صلواتهم ويذكرونا فى خلواتهم و الحمد لله رب العالمين
وصلى الله على سيدنا محمد وعترته الاطهرين آمين .

[۱۴۶ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنکرف از سده ۱۱، ۳ پ - ۱۴۱ پ، در
برسهای پیش و پس ازین شماره و در پایان نسخه عباراتی است از مشارق الانوار برسی بخط نسخ ریز تر
(۱۰۷۴۵).

کاغذ سپاهی - جلد تیماج سبزمقوائی تازه .

۱۴/۵ × ۴۴/۵ - ۱۹ س ۱۴/۵ × ۱۴/۵

المناهج الحائریة

على اصغر بن محمد حسين بفرولى يزدى كرى بلائى زنده در سده ۱۳ مؤلف اين
كتاب اصولى است و مبحث تعارض را در كرى بلا در شب چهارشنبه ۱۰ ذى قعدة ۱۲۵۰
را بپايان رسانده است .

[۱۸ - ب]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق يوسف بن محمد حسن خراسانى سونابادى در كرى بلا در محرم
۱۳۵۱ ، نسخه خاتمه است در تعارض و تعادل و تراجيح ، يك منهج در بايان افزوده شده و بنوشته مؤلف
بايد پس از منهج دوم گذارده شود ، حواشى دارد ، ۳ ۱۸۳ پ - ۲۱۲ پ .

آغاز : خاتمه فی المعارض والتعادل و التراجیح و قبل الخوض فی المطالب لابد من تمهید مقدسین .

انجام : وارشده الى جادة النجاة عند الشكوك والشبهات بحق محمد ... وعترته قد فرغ من تأليف هذا المجلد من الكتاب المسمى بالمناهج الحارثية مؤلفها ... علي اصغر بن محمد حسين البفروئي اليزدي الاصل والكر بلائي المسكن ... في ... الاول ليلة الاربعاء وهي ليلة العاشر من شهر ذي القعدة من شهر ١٣٥٠ خمسين بعد الالف والمائتين في بلدة كربلا على مجاوريتها الف تحية وثناء .

المناهل

از سيد محمد مجاهد سپاهانی کربلائی (١١٨٠ - ١٢٤٢) است (ف ٢٠٦٩) و او بخش خمس و انفال را در نجف ١٢٣٨ بانجام رسانده است (صفحة عنوان و پایان نسخه ما).

[٢٢٥ - ج]

این نسخه از آغاز خمس است تا پایان انفال و چنین است :

آغاز : بسمه . و به ثقتی . حمدله ... مناهل الخمس و الانفال . القول فی الخمس صرح فی الدروس بان الخمس حق ثبت فی الفنايم ابنی هاشم بالاصالة عوضا عن الزکوة .

انجام : و بالجملة الفوائد علی الاباحة کثیرة . قد فرغ من تسوید هذه الاسطر ... فی يوم الاربعاء فی اواسط شهر رمضان المبارك مؤلفه ... محمد بن علی الطباطبائی نسل الله تعالی ان یجعله خالصا لوجهه وان ینفخی به يوم الدين سنة ١٢٣٨

نسخه بخط نسخ خود مجاهد است چنانکه در صفحه عنوان و پایان آن دیده میشود . حواشی

«منه» دارد و خط خورده است (١٢٩٩).

کاغذ فرنگی - جلد مقوای گردآن توپاج زرد .

١٦٩ ص ٢٣ - ٢٤ ص ٩٥/٥ .

المنتزع المختار من النیث المدرار المفتح لکاتم الازهار

فی فقه الائمة الاطهار

الازهار فی فقه الائمة الاطهار بروش فقه زیدي نوشته شده و از المهدی لدین الله

احمد بن یحیی بن مرتضیٰ یمنی امام شیعی زیدی (۷۷۵ - ۸۶۰) است و خود بر آن بنام الغیث المدار شرح دارد (چلبی ۱: ۸۹ - اتحاف المهتدین ابی زبارة چاپ یمن در ۱۳۴۳ ص ۶۸ - دیباچه البحر الزخار چاپ مصر).

کتاب ما شرحی است بر همین ازهار از فخر الدین ابوالحسن عبدالله بن ابی القاسم محمد بن مفتاح نجری زیدی (م ۸۷۷) و در چهار جزء در ۱۳۳۲ در مصر بچاپ رسیده است. این شرح گزیده ایست از شرح خود ابن مرتضیٰ و از بهترین کتابهای فقهی زیدی است (معجم المطبوعات ص ۲۴۷ - بروکلمن ۲: ۱۸۷ و ذیل ۲: ۲۴۴ - فهرست برلین ش ۴۹۲۲ - فهرست موزة بریتانیا ۳۷۷-۳۸۱ - ذریعه ۱: ۵۳۲) در صفحه عنوان نسخه ما آمده :

« کتاب شرح الازهار المنتزع المختار من الغیث المدار المفتاح لکمام الازهار فی فقه الائمة الاطهار تالیف سیدنا الفقیه العلامة الحبر الصمصام عبدالله ابن مفتاح نفع الله به ».

آغاز: بسمله . (مقدمة لا یسع المقلد جهلها) بمعنی انه لا یجوز له الاخلال بمعرفتها . فصل ذکر فیه مولانا ... من یجوز له التقليد و من یحرم علیه و ما یجوز فیه التقليد من الاحکام و ما لا یجوز فقال (التقليد) هو قبول قول الغير من ان یتأله بحجة .

انجام : (فللمشتري) ای فالقول فی ذلك كله للمشتري ... وان كان فی المقدار فقولان الاول مع الهادی والثانی التحالف و المودة .

نسخه ما مبحث تقلید است و طهارة تا بیع و فتاویٰ سنیان و زیدیان در آن آمده است .

[۷۰ - ب]

بخط نسخ و متن شگرف و عنوانها درشت تر نوشته عبدالعزیز بن محمد بن احمد مساوی یمنی زیدی در چاشت روز ۹۹ شوال ۱۰۵۷ و اموالک نسخه هم بوده است ، در صفحه عنوان اشعاری است در ستایش از ازار و تذکره و در نسب ابن المرتضی ، در پایان چند خطبه است از علی و روایتی از کعب الاحبار . (۵۹۸۵)

کاغذ فرنگی - جلدهمقوا آراسته دردرون و بیرون .

۴۴/۵×۱۴/۵ - ۴۵ - ۴۰×۲۰/۵ - ۴۸۴

منتهی المقال فی احوال الرجال

ابوعلی محمد بن اسمعیل بن عبد الجبار بن سعد الدین بخاری گیلانی طبری سینایی حایری از خاندان ابن سینا (۱۱۵۹ - ۱۲۱۵) در این کتاب که بدستور سید محسن بغدادی نوشته است از راویان شیعی بحث نموده و از مجاهیل بگمان اینکه نیازی بدانستن آنها نیست یاد نکرده است . او در این کتاب سخنان میرزا محمد استرآبادی در منهج المقال و استاد خود محمد باقر بهبهانی در تعلیقه و امین کاظمی در مشترکات را آورده است . این کتاب با توضیح المقال فی علم الرجال حاج ملاعلی کنی در ۱۲۶۷ بچاپ سنگی رسیده است چاپ دوم آن در ۱۳۰۲ شده است . (ریحانة الادب ۵ : ۱۳۷ - مستدرک ۳ : ۴۰۲ - هدیة الاحباب ص ۳۶ - فوائد رضویه ۲۹۴ - کنی والقباب ۱ : ۱۱۹ - روضات ص ۴۰۱ - مقباس الهدایة ۱۲۰ - تفتیح المقال ۲ : ۸۱ - مصفی المقال ص ۳۹۴) .

[۲۱۴ - ج]

بخط نسخ سده ۱۴ ، یادداشت ۱۴۸۹ در صفحه عنوان هست ، از انجام افتاده و ثانیه سرگذشت « حسن بن زیار الصقل » است ، عنوانها در نیمه دوم سفیدمانده است .

کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی .

۱۴۱×۲۰/۵ - ۴۲ - ۴۲×۸/۵ - ۱۵/۵

منظومه فیما ورد من الافعال بالراو و الیاه

این منظومه از ابن مالک است و در مجموعه المتون الکبیر چاپ مصر سال ۱۳۶۸

ص ۳۶۲ - ۳۶۶ دیده میشود .

آغاز: بسمله .

حمداً لربى والصلاة لاحمد

من قد دعوت الى الهدى ودعيت به

والال والاصحاب ارباب التقی
ثم السلام تلوته و تلمیته
اعام بان الواو والیا قدانت
فی بعض الفاظ کنحو منیته
قل ان نسبت عزوته و عزیته
و کنیت احمد کنیته و کنوته

انجام :

یکنو و یکنی ای تکلم طالبا
غیر المراد و مثل ذاک سلیته
ثم الصلوة مع السلام لمن به
کل الضارل نفوته و نفیته
هو احمد المختار ثم لآله
بهم حزوت الکفر ثم حزیته

[۳۵۶ - ج]

شماره هفتم دفتر است و بهمان گونه خط شماره های پیمین آن، ۳ ۸۵ پ - ۸۶ پ، سه بیت در آغاز و شانزده بیت در پایان کم دارد و چنین است :

آغاز : لامام جمال الدین بن مالث فی الفعل الواوی والیائی : قل ان نسبت عزوته
و عزیته - و کنوت احمد .

انجام : عینی همت یهمو ویهمی و معهما - و حموته اما کول مثل حمیته
پس از این چهار بیت است بحرایی از امام یافعی در فرقی میان دو ضد و دو نقیض و سه بیت درباره
چهارگونه «لولا» و دو بیت از ابو حیان درباره اغراض حذفی فاعل و دو بیت درباره کسر و ضم با در «کبر»
همه اینها بحرایی است .

منهاج الکرامه فی معرفة الامامة

علامه حلی در این کتاب از امامت گفته گو نمود (ف ۶۳۱) ترجمه فارسی این
کتاب در سپهسالار (ش ۶۴۵۶) و دانشگاه (ش ۲۶۰۹) هست . حلی در خلاصه (ص ۲۴) از

آن یاد کرده ولی در اجازه بمهنا (ع ۵۲ و ۳۰ اجازات بحار) از آن نام نبرده است.

[۲۴۷ - ج]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ باعنوانهای شنگرف از سده ۴۰۱۲ پ- ۸۶ پ، یادداشت تملک ۱۳۰۹ و ۱۰۱۶ و یادداشت های دیگر مورخ ۱۱۹۵ و ۱۱۹۷ و ۱۱۸۱ و ۱۱۸۲ در نسخه هست (۵۲۱۰).
کاغذ فرنگی - جلد کالینگور عطف تیماج مفکی و مقوائی ،
۱۴/۵ × ۹/۵ س ۱۷ - ۲۰/۵ × ۱۵/۳ ۱۵۱

[۱۵ - د]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ استعلیق ریز، عنوان درشت تر و نشانها شنگرف، برای میرزا عبدالباقی در ۱۲۹۴ افتاده های آن نوشته شده است ، نسخه از آن فخرالدین محمد بوده است و محمد تقی بن محمد حسین هروی در ۱۲۹۶ (پایان شماره دوم) ۴۳ پ - ۵۴ پ (۴۸۵۵۰).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی .
۱۴/۵ × ۷/۵ س ۲۱ - ۱۸ × ۱۲/۵ ۱۲۲

منهج الشيعة في فضائل وصي خاتم الشريعة

از جلال الدین شرفشاه علوی است (ف ۱۵۸۱) در پایان نسخه ما گردآورنده آن
سید جلال الدین نامیده شده است .

[۲۴۴ - ج]

شماره دوم دفتر است و بهمان گونه خط شماره یکم آن با همان نشانها و همان محمد حسین بن ابی طالب حسینی سپاهانی در دهه نخستین ربیع یکم سال ۱۲۶۱ در سپاهان آنرا نوشته است ، از دیباچه اندکی در نسخه نیامده است ، چنین است : «هو البحر من ای النواحي ایتة ... السلطان شیخ اویس بهادر خان و سمیتها بمنهج الشيعة» ۹۸ پ - ۱۲۱ ر .

منهج العمال في سنن الاقوال

المتقی علی بن حسام الدین عبدالمملک بن قاضی خان قادری شاذلی مدنی چشتی
مکی در گذشته ۹۷۷ در این کتاب احادیث جامع صغیر و زوائد آن تالیف سیوطی را
مرتب نموده است (چلبی ۱: ۳۷۷ - فهرست خدیوی ۱: ۴۳) نام کتاب و مؤلف در
دیباچه دیده میشود . شماره حدیثهای آن ۱۵۷۵۸ است (پایان نسخه ما).

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى ميز الانسان بقرينة مستقيمة عن سائر
المخلوقات و علمه من علمه الممكنون تفصيل المجملات و تبیین
المبهمات
انجام: عن ابن عمر . هذا آخر كتاب منهج العمال فى سنن الاقوال و
الحمد لله اولاً و آخراً و صلى الله على سيدنا محمد و آله . . . و سلم
تسليماً .

[۱۰۶ - ب]

بخط نسخ باعنوان و نشان شتغرى از سده ۱۱، در پایان يك صفحه احاديثى است كه در جامع صغير
و ذيل آمده و در اين كتاب نيامده است، فهرست مطالب در آغاز هست، حواشى دارد (39823) .
كاغذ هندی موربانه خورده - جلد مقوای پارچه دار.
۰۱۹×۹/۵ - ۲۷/۵×۱۶۳۴۲۶

(مقاله فى ...)

در اين رساله مناهى بر شمرده شده و از ضياء القلوب ابو محمد سهل بن عبدالله
تستبرى گرفته شده است .

آغاز: بسمله . قال سيد المحققين ابو محمد سهل بن عبدالله التستبرى
رضى الله تعالى عنه فى كتاب ضياء القلوب : اعلموا ان ما حرم الله ... و
رسول الله ... من الحرام و الاخلاق الروية التى تقسد الايمان بالله و تقسد
الاعمال الشك و العجب و الرياء .
انجام: فقال له عصم . نسأل الله العصمة و التوفيق برحمتك يا
ارحم الراحمين .

[۲۵۱ - ج]

شماره سوم دفتر است و بهمان خط شماره پيشين آن و عبدالله عبدالمطلب كشهبرى و ريخارا در
۱۴۷۹ آن را نوشته است، ۴۳ - ۱۴ - ۱۹۰۰ .

منية اللبيب في شرح التهذيب

این شرح از عمیدالدین ابی‌عبدالله عبدالمطلب یا برادرش ضیاءالدین عبدالله از دانشمندان سده هشتم دانسته شده است (ف ۱۷۲۷).

[۴۵-ب]

بخط نسخ باعنوان و نشان شنگرف، تاریخ تألیف ندارد، حسین بن حیدر بن حسن بن حاجی غلام چنگانی سپاهانی در ۱۴۴۸ آنرا نوشته است (۵۳۰۴۷).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.
۴۱×۱۴س۲۴ - ۴۰×۲۱س۲۰۷

[۱۴۹-ج]

بخط نسخ باعنوان و نشان شنگرف، تاریخ تألیف ندارد، عباس بن شیخ یاسین بن شیخ ابراهیم بن شیخ ابراهیم بن شیخ حسن بن شیخ یونس نجفی در روز آدینه ۴ رجب ۱۴۴۴ آنرا نوشته است (۱۰۷۵۳).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی.
۴۱/۵×۹/۵س۱۹ - ۴۲/۵×۱۶س۲۹۳

المواقف

قاضی عضدالدین عبدالرحمن ایگی (ایجی) دانشمند سده هشتم ایران مؤلف این کتاب کلامی است.

[۴۰۶-ج]

بخط نسخ باعنوانهای درشت تر و با نشانه‌های شنگرف و در هنگام پیمین روز باز پیمین ماه شوال ۷۵۴ نوشتن آن بانجام رسیده است، صفحه یکم تازه تر و میان برص ۱ و ۲ افتاده است. در پایان نسخه شهرهائی است بفارسی (۵۲۹۹۳).
کاغذ سمرقندی - جلد کالینگور عطف تیماج مشکی مقوایی.
۱۳×۱۰/۵س۲۴ - ۱۹/۵×۱۵س۱۴۵

الموجز

ابن نفیس ابوالحسن علاءالدین علی بن ابی‌الحزم قرشی (م ۶۷۷) مؤلف این رساله است.

(ف ۸۱۱ - فهرست ره آورد ص ۹۰).

[۱۴ - د]

شماره یکم دفتر است و بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و با حواشی «شرح ق»، خلیل الله گونا بادی درهرات درع ۱۱۱۴/۲ آنرا نوشته است، ص ۱۷ پ - ۱۷۶ ر، درآغاز نسخه مطالب پراکنده است بخط دیگر (42214).

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی.
ص ۴۴۶ ۱۴/۵ - ۱۸ ۱۴/۵ × ۱۲/۵.

مرج الدعوات و منهج الغنیات

ابن طاوس سید رضی الدین ابوالقاسم علی حسینی حلی (۵۸۹ - ۶۶۴) این کتاب دعا را درروزآدینه ۷ج/۶۶۲ بانجام رسانده است.
(منزوی ۱: ۲۲۶ - سپه ۱: ۷۶).

[۴۳۸ - ج]

بخط نسخ با عنوان شنگرف باسرلوحی بزرولا جورد درآغاز و مانند نسخه دانشگاه گفتمارشامرد راوی کتاب درآغاز هست، محمدحسین ابن محمدعلی عباسی آنرا درروز چهارشنبه ۱ج/۱۱۱۶ نوشته است، خط فرهاد میرزا مورخ ۱۴۸۸ درآغاز و پایان هست (53049).
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج روغنی مقوائی درون مشکی.
ص ۴۴۴ ۱۴/۵ × ۴۱ - ۷۷ ۱۴/۵ × ۱۲.

المیراث

از مولی محمد تقی بن حسینعلی هروی سپاهانی (۱۲۱۷ - ۱۲۹۹) است (ف ۲۰۸۰) چنانکه از دو نسخه مابرمیآید هروی در ذی قعدة ۱۲۶۶ نسخه ای از آن را نوشته و درروز ۱۷ع/۱۲۶۷ در نسخه دیگری از آن نگریسته است.

[۹۵ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوانهای شنگرف و مشکی در متن و هامش از نویسنده دو شماره دیگر این دفتر در تاریخ ۱۵ محرم ۱۲۸۹ از روی نسخه مقابله شده با نسخه خطی بهمنف، در پایان

دارد «وقد فرغ من كتابة هذه النسخة مؤلفها الجاني محمد تقي بن حسن علي الهروي رحمه الله في شهر ذي قعدة ١٢٦٦» ص ٦ پ - ٢٧ ر.

[١٢٦ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوانهای شگرف و با حاشیه «منه» ، در پایان دارد « هذه النسخة مما وقفت النظر فيها بجميع اجزائها من المعنى والحواشى والاشكال وصحت ما فيها من الاغلاط فهي نسخة صحيحة مطابقة لما سنج به نظرى القاصر بعد تجديد النظر اليه واصلاحه وانا مؤلفها الجاني محمد تقي ابن حسين علي الهروي عفى الله عنهما وقد كتبت هذه الاحرف في اليوم السابع من شهر ربيع الثانى سنة ١٢٦٧ الف ومائتين وسميع وستين والحمد لله رب العالمين» ، محمد كريم بن حاج محمد ابراهيم قمى در سپاهان در مدرسه جده كوچك در ١١ ج ١٢٧٦/١ آنرا نوشته است، ص ٥٩ پ - ٩٤ ر.

هيمز اثيمه (هساؤل ٠٠٠)

رساله کوتاهی است در میراث و موارد مشکلی در آن روشن میشود .
آغاز: بسمله . شرح میراث مثلاً لو فات شخص وخلف احد الابوين و بنتا ونصيب احد الابوين السدس ونصيب البنت النصف .
انجام : لكن الوارث مختلف لان الوارث الاول هو الميت و الوارث الثانى وهو ولد الميت وهو غير ابیه .

[٤٣ - د]

شماره چهارم دفتر است و بهمان خط شماره ييشين آن، ص ٨١ پ - ٩٩ ر .

ميزان القيمة

فيض کاشانى در اين رساله شش باب گذارده و در آن از ميزان قيامت بحث کرده و آن را در رجب سال ١٠٤٠ بانجام رسانده است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى رفع السماء ووضع الميزان . . . و بعد فيقول محمد بن مرتضى المدعو بمحسن ... هذا ما الهمت به فى تحقيق ميزان يوم القيمة .

انجام : وفاز بتحقيق ميزان القيمة المسمى به محسن بن مرتضى فى

شهر رجب المرجب من شهر سنة اربعين والفس الهجرية واتفق تاريخه
«عرف ميزان القيمة» وهو من احسن ما يتفق والحمد لله .

[۴۰۳ - ج]

شماره هفتم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پيشين آن، ۳ ۴۵۸ پ - ۳۹۴ ر .

الناسخ والمنسوخ (رسالة في...)

ابوالقاسم هبة الله بغدادی در گذشته ۴۱۰ در این رساله که چند باب دارد آیات
ناسخ ومنسوخ قرآن را بترتیب سور آورده است (منزوی ۱: ۲۲۷) .

آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمد لله الذي هداينا لدينه وجعلنا من
اهله ... فاعلم انه اول ما ينبغي لمن احب ان يتعلم شيئا من علم هذا
الكتاب لا بد له معرفة في علم الناسخ و المنسوخ ... قال الشيخ هبة الله
رضي الله عنه لما رايت المفسرين قد سلكوا طريق هذا العلم ولم ياتوا منه
على وجه الحفظ و خلطوا بعضه ببعض الف في ذلك كتابا يقرب على من
اراد تعليمه وتذكار العلم .

انجام : واما النهي فالشريعة مبنية فيه على الحصر لا على الاباحة فهذا
جمل من الناسخ والمنسوخ .

[۴۰۴ - ج]

شماره چهارم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پيش نوشته احمد بن شعبان در بغداد در مرقد شيخ
برهان در كوى رويگران در روز پنجشنبه پاين ذى حجه ۱۰۷۴ ۳ ۲۸ - ۸۵ ر، مالك احمد بن شعبان و
اسماعيل بن ابراهيم در ذى قعدة ۱۰۷۸ ، از ۵۹ ر تا ۶۸ ر فوائد و رواياتي است درباره تجويد و قران
بهرى بهمين خط .

النافع يوم العشر في شرح الباب الحادى عشر

شيخ مقداد سيورى بر باب حادى عشر علامه حلى اين شرح را نوشته است

(ف ۵۸۶) متن و شرح را Elwee Miller با انگلیسی ترجمه کرده و دوبار در لندن
بسال ۱۹۲۸ و ۱۹۵۸ بچاپ رسید.

[۴۰۱ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان ششگرف از سده ۱۳ و از پایان افتاده است (۹۶۶).

کاغذ فرنگی - چلده‌توا.

۱۴۷۴/۵۱۴/۵۴۱ - ۱۱/۵۶/۱۴

[۴۰۴ - ج]

شماره یکم دفتر و بخط نسخ با نشان ششگرف از شمس‌الدین احمد ایشکائی در روز ۱۵ صفر

۱۰۷۷، ۱۴ پ - ۶۷، حواشی دارد.

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی

۱۴۱۴/۵۴۰ - ۱۶/۵۴/۱۰

نتایج الافکار فی بیان حکم المقیمین فی الاسفار

از شهید ثانی است و درص ۱۶۸-۱۹۶ مجموعه رسائل او بسال ۱۳-۱۳۱۲ بچاپ
سنگی رسیده است. شهید آن را در روز دوشنبه ۱۷ رمضان ۹۵۰ با انجام رساند.

[۴۲۸ - ج]

شماره ششم دفتر است و درص ۶۷ پ - ۸۹ پ.

نثر التالی

گویا امین الاسلام طبیب سی مفسر شیعی کلمات قصاریا سخنان کوتاه امیر مؤمنان
علی را بدین نام گرد آورده است و بگفته برخی از سید علی بن فضل الله را وندی است.
(منزوی ۲: ۲۹۰ و ۷۳۳).

[۱۱۱ - ب]

شماره ۴۴ دفتر است و بخط نسخ با عنوان ششگرف و رمضان شیرازی بدستور «میرزایی میرزا محمد

تقی» گویا همان محمد تقی نصیری در «اصفاهان» نوشته است، ۴۴-۴۲۵ ر.

[۷۰ - ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شترق از سده ۱۱، ۷۴ پ - ۱۰.

النسخة الوجيزة

فیض کاشانی این کتاب فقهی را بسال ۱۰۵۰ ساخته است (ف ۲۰۸۴).

[۱۱ - د]

بنخط نسخ با عنوان و نشان شترق، در جدول زر و لاجورد، از جلال بن محمد حسین طالقانی در ۱۰۶۴، فهرست در آغاز هست و حواشی دارد با نشانه « س ع ر ه ، علم الهدی ، منه رحمه الله ، منه دام ظله العالی » (10747).

کاغذ سپاهانی موریانه خورده - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی فرسوده .

۱۵۴۱۵/۵۱۱/۵ - ۱۸/۵۱۱/۵ - ۱۴/۵۱۱/۵

نزّه الغری

محمد بن عبود نجفی کربلائی پس از مناقب السبعین و کنز الحفاظ این رساله را درباره غری (نجف) نوشته است . در آن از بحار مجلسی و فرحة الغری ابن طاوس (ف ۱۳۰۶) و مجالس المؤمنین شوشتری و کامل ابن اثیر و بحر الانساب و ریاض العلماء و وفيات الاعیان و مقدمه ابن خلدون و از سید حسین عراقی و شیخ محمد کبه یاد شده است نسخه ما از فصل دهم است و گویا از رساله سید حسین عراقی گرفته شده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فیقول ... محمد بن المرحوم الحاج عبود ... احببت ان اجمع احوالات الغری ... و سمیته بنزحه الغری .

انجام : والثلثماية والاف انتهى . قال ... محمد بن المرحوم الحاج عبود الشهير بالكوفی ... هذا ما وجدته فی رسالة السيد حسين العراقي سلمه الله مشوشا و ذکرته مرتباً فكان به ختام هذا الفصل انتهى (کتبه محمد التبریزی) .

[۴۹۹ - ج]

- بخط نسخ با عنوان شنگرفی نوشته محمد تیریزی در سده ۱۳ (۱۲۹۸) .
 کاغذ فرنگی - جلد مقوا .
 ۱۴/۵ × ۲۰ - ۱۴/۵ × ۱۵۴۴۱

نزهة الناظر وتنبیه الخاطر

شیخ ابوالحسن ورام بن ابی فراس عیسی حلی (در گذشته ۶۰۵ یا ۶۰۶) مؤلف
 این مجموعه احادیث است و بچاپ هم رسید (طوس ۱۶۲:۵ و ۳۱۷ - ذریعه ۴ : ۴۴۲ -
 کشف الحجب ۵۸۰ - سپه ۱: ۳۰۱).

[۴۲۳ - ج]

- بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرفی نوشته عبدالله بن نورالله در روز چهارشنبه ۱۳ شعبان ۱۰۹۴ ،
 حواشی دارد ، خط مالکی بنام محمد بامهر مورخ ۱۰۹۴ در آن هست (۴۸۳۷۴) .
 کاغذ فرنگی - جلد مقوا عطف میشن مشکی .
 ۱۵ × ۹ - ۲۰ × ۱۴/۵ ۴۴۴۲

نسیم السحر

در این رساله با عنوانهای فصل مباحث لغوی آمده است .
 آغاز: بسمله . اما بعد حمد الله الذي هو اول القرآن و آخر دعوى
 اهل الجنان ... وبعد فان لقاء الشيخ نسيم السحر على كبد المكروب ...
 حتى رايته واقتبست من نوره ... وحين كاد غراب البين ينعب ... احببت
 ان نصحبه تذكرة منى ... فالفت له واختصرت هذا الكتاب الصغير ...
 فى خصائص اللغة .

انجام : واقية من حجر . تم كتاب نسيم السحر .

[۷۵ - ب]

شماره پنجم دفتر است و بهمانگونه شماره پیشین آن ۴۷ ر - ۴۹ ر.

النفس (رسالة فی...)

از ابویوسف یعقوب بن اسحق کندی است و ابوریحان آنرا در « رسائل الکندی »
بچاپ رسانده است (مصر ۱۳۶۹ ص ۲۷۲ - ۲۸۰) (نیز ف ۳۹۲).

آغاز: رسالة ابی یوسف یعقوب بن اسحق الکندی فی القول فی النفس
المختصر من کتاب ارسطو وافلاطون وسایر الفلاسفة . سددك الله المدرك
للحق واعانك على نیل مستوعراته . سألت اسعدك الله بطاعته ان أختصر
قولا فی النفس وآتی على الغاية التي اجرى الفلاسفة فی ذلك مع اختصار
لکتاب ارسطو فی النفس ولست آلو جهداً فی استعمال البلوغ الی
محابك و المبادرة الی ماسألت بتلخیص كاف و محض ان شاء الله وبه
القوة اقول ان النفس بسیطة ذات شرف .

انجام: فیفهم منه ما کتبت به الیک تكن به سعیداً اسعدك الله تعالى
فی دنياک وآخرتك والحمد لله رب العالمین وصلواته علی محمد وآله
الطاهرین .

[۶۲ - ب]

شماره چهارم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن ۴۷ ر - ۱۷۴ ر.

النفس (رسالة فی...)

این رساله دارای ده فصل و از شیخ رئیس است (ف ۳۹۲ - فهرست دکتر مهدوی
ش ۱۲۰).

[۶۲ - ب]

شماره سیزدهم دفتر است و بهمان خط شماره پيشين ۴۰۶ پ - ۲۴۲ ر.

نفس الامر ((رسالة في...)

خواجۀ طوسی مؤلف این رساله است (ف ۲۶۷۰).

[۷۰ - ج]

شماره سیزدهم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پيشين آن ۴۱ ر و ب، پس از این خبر است علوی و مفتگوی سیدمرتضی بامعری و چند حديث ديگر تا ۶۴ ر.

النهاية

رساله ايسر عرفاني درباره دوستی دنيا وفق و رزق.

آغاز: بسمله. اعلم ان الناموس في حب الدنيا والآخرة على خمسة

اقسام

انجام: لوان لی مالالعملت بعمل فلان فهو بنيته ووزرهما سواء.

[۴۵۱ - ج]

شماره دهم دفتر است و بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف از عبدالله مقبول کشمیری بخاری در زمان امیر نصرالله بن امیر حیدر در روز پنجشنبه ۸ رجب ۱۲۶۴ ق ۶۵ پ - ۶۷ ر.

نهاية المرام في شرح مفاتيح الاحكام

سید محمد مجاهد فرزند سیدعلی بن محمد علی طباطبائی (در گذشته ۱۲۴۲)
بر مفاتیح الشرایع فیض کاشانی این شرح را نوشته است. در پایان مبحث وضوء او
از خود یاد میکند.

(ریحانة الادب ۴: ۴۴۷ - فوائد رضویه ۵۷۹).

[۲۶۶ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگرف و بگواهی خود شارح در پایان مبحث وضوء و بگواهی یکی از نوادگان شارح (حسن طباطبائی) خط خود او است و خط او هم در صفحه عنوان هست و می‌نویسد که من در شوال ۱۳۰۵ باین شرح پرداختم ، مالک جعفر طباطبائی که میگوید این شرح از نیای من است (صفحه عنوان) چنین است نسخه :

آغاز : مفتاح. وجوب الوضوء بمعنی استحقاق الذم علی ترکہ .
انجام : ترك ما یرتب علیه من (مبحث استحاضه) (۱۲۹۹).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریقی مقوایی.
۰ ۱۶×۹/۵س۲۳ - ۲۱×۱۵س۳۲۰۲

نهج البیان من کشف معانی القرآن

سید صدراین تفسیر را از محمد بن حسن شیبانی مصری استاد شیخ مفید (م ۴۱۳) دانسته و گفته که او آن را برای مستنصر فاطمی (۴۲۷ - ۴۸۷) ساخته است و در دیباچه آن شصت نوع از علوم قرآن آورده و سید مرتضی در رساله محکم و متشابه و سید رضی از آن سود برده‌اند (تاسیس الشيعة لعلوم الاسلام ص ۳۳۵) در ذریعه (۴ : ۲۷۸) نیز این کتاب «تفسیر شیبانی» خوانده شده است .

آقای منزوی در فهرست دانشگاه (۲۳۷:۱) پاره‌ای از این مطالب را آورد و در صحت انتساب این کتاب شك نموده است .

در دیباچه این کتاب آمده است «قال الشيخ الامام العالم الصدوق المفيد محمد بن محمد بن النعمان رحمه الله» (گک ۳ ر ش ۵۸ دانشگاه) و در چندین جا در متن دارد «قال الطوسي رحمه الله» و در یکجا دارد :

«قال شيخنا الامام ابو جعفر محمد بن الحسن الطوسي رحمه الله» (۷۹ پ) و «قال السيد المرتضى علم الهدى ابو القاسم على بن الحسين الموسوي قدس الله روحه» (۴۸ پ) و «قال ابو القاسم الحسين بن على المغربي رحمه الله» (۵۲ پ) و در آن یاد شده از کلینی (۳۳ ر) و رمانی (۳۴ ر ۱۹۷ ر) و جبائی (۴۰) و طبری (۵۱ ر، ۷۹ پ، ۲۳۲ ر) و زجاج (۱۹۲ پ) و صاحب النظم (۱۹۷ ر) و عبد الغنی (۱۶ ر، ۱۹۷ ر) و (حلی ۱۶ ر) و قتیبی (۱۵ پ،

۱۷پ، ۱۹پ) و فراء (۲۳۸ر) و جعدی (۱۹۷ر) و ابراهیم بن محلز (۵۲ر) و ابن انباری و کتاب الزاهر او (۲۹۸پ) و کتاب التلخیص (۲۷۱پ) گذشته از لغویان و نحویان و مفسران باستانی که بسیار از سخنان آنها در این تفسیر آمده است مؤلف در این تفسیر از ابن عباس می‌ستاید و بسیار از تفسیر او می‌آورد و گویا می‌خواهد از مستنصر دلی بدست بیاورد چنانکه درباره عباسیان می‌گوید «الخلفاء الراشدین من بنی العباس سقی الله من یدیه و ضرایحهم صوب الرضوان» (۴پ) و در همین جا است که از «مؤید بن المتوکل» یاد می‌کند. چنین گمان می‌رود که این تفسیر برای مستنصر خلیفه عباسی (۶۲۳ - ۶۴۰) نوشته شده است نه مستنصر فاطمی زیرا کسی که برای چنین خلیفه‌ای تفسیر می‌نویسد هرگز از عباسیان نمی‌ستاید. رویهم‌رفته این تفسیر پس از تبیان و مجمع البیان بهترین تفسیر شیعی است که من دیده‌ام و روش مؤلف بسیار معتدل است و او با مراعات از پیروان سنت آراء شیعی را با بیانی روشن آورده است.

نسخه‌ای دیگر جز شماره ۵۸ دانشگاه از آن سراغ ندارم در آن نسخه که پا کیزه و کامل است يك حاشیه از عوارف المعارف و چندین حاشیه از تفسیر طبرسی در هامش دیده میشود. از نامه‌ای که نگارنده ذریعه نوشته است بر می‌آید که در کتابخانه رضوی هم نسخه‌ای از آن هست.

آغاز کتاب در فهرست منزوی یاد شده است.

انجام : لایاتیه الباطل من بین یدیه و لامن خلفه تنزیل من حکیم حمید و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد . . . و سلم کثیرا . تم کتاب نهج البیان عن کشف معانی القرآن و الحمد لله علی تمام الاجل و بلوغ السؤل و الامل علی اتمامه و کشف معانی آیاته واحکامه ... برحمتک یا ارحم الراحمین .

[۲۱۸ - ج]

بخط نسخ و آیات و عنوان شگرف نوشته عبد الله بن علی بن ایوب بن ابراهیم بن علی شاه در پین روز دوشنبه ۱۹ شوال ۹۵۴ (پایان جزء یکم) نسخه چند سطریش پیش از تفسیر آیه «فسواهن سبع سموات . و اذ قال ربك للملائكة انی جاعل فی الارض خلیفه» است تا اندکی از سوره «ق» .

آغاز : قال الطوسی رحمه الله ظاهر الآية تدل على ان الله تعالى خلق الارض قبل السماء (س ۴۰۳۱۱ ش ۵۸ دانشگاه) .

انجام : فی جهنم کل کفار عنید ای معاند ... وقیل القیا امر للملائكة (س ۴۱۵ ۴۶۴ همان شماره) در نسخه ما آیات پس از قوله نیست چنانکه در نسخه دانشگاه دیده میشود پس از این دو برک است از تفسیری دیگر .

آغاز جزء دوم : بسملة . ومن سورة الکهف ... الحمد لله الذي انزل علی عبده الکتاب هذا تعلیم لنا بصیفة الاخبار و تحته امرای قولوا الحمد لله الذي انزل علی عبده الکتاب الذي فيه مصالحنا

مالك محمد حسين و احمد بن علی بن هرون اسدی مظاهری . نسخه از بحرین یا عربستان است (10510) .

کاغذ فرنگی جلد مقوایی فرسوده .

۴۴۰×۲۰ - ۱۷×۱۰×۱۴

الواحد لا یصدر عند الواحد (رسالة فی ان...)

ابراهیم حسینی همدانی از این مسئله یاد کرده و در آن از شیخ رئیس و بهمنیار و امام رازی و کاتبی و دوانی یاد نموده و در پایان خود گفته ابن سینا را توجیه نموده است .

آغاز: بسملة . يقول الفقیر الفانی ابراهیم الحسینی ... نقل ان بهمنیار لما طلب البرهان عن الشيخ علی ان الواحد الحقيقي لا یصدر عنه الا الواحد كتب الشيخ له ان الواحد الحقيقي لو كان مصدرا لمرین کاوب مثلا كان مصدرا لاول ما ليس الان بليس افیلزم اجتماع النقيضین .

انجام : ولا یتضح حقيقة الحال الا بترك الجدال ... و مساعدة التوفیق من ذی الافضال .

[۱۵۵ - ج]

شماره دهم دفتر است و بهما تگوا نه خط شماره پیشین آن بسال ۱۲۴۷، ۱۲۴۳ پ - ۱۲۴۴ ر، پس از این مطالب پراکنده است بهربی و فارسی و بیشتر آنها مجالس روضه فارسی است .

الواقفة

مولی عبدالله بن حاجی محمد بشرویی تونی خراسانی (در گذشته ۱۰۷۱) مؤلف

این رساله اصولی است که بران شرحها نوشته‌اند و او آنرا در روز دوشنبه ۱۲/۱/۱۰۵۹
پایان برده است (ف ۱۷۴۶).

[۱۷۵ - ج]

نسخ با عنوان و نشان شنگرف ، محمدحسین خلیفه بن حاجی عبدالکریم در ۱۸ ذی قعدة ۱۲۵۷
آنرا بدستور استاد خود نوشته است ، مالك عبدالله بن نجم الدين بامهر ۱۴۰۴ (10591).
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوائی .
۵۸/۵۴۱۵/۲۲ - ۲۸/۵۴۹/۱۶

الوجود (رساله فی...)

صدرای شیرازی در این گفتار از وجود بحث نموده است
آغاز: من افادات صدرالدین قدس سره . بسمله . ولیعلم ان فی الوجود
ثلاثة مذاهب .
انجام : من الحاصل بالادلة . فافهم والله اعلم بالصواب (تمت) .

[۲۰۲ - ج]

شماره دهم دفتر است و بهمان خط شماره پیش و چلیبا، ۴۹۱ پ - ۳۹۳ پ .

الوجود (رساله فی...)

عبدالغفار بن محمد بن یحیی رشتی زنده در ۱۰۳۰ در این رساله از معقول ثانی
بودن وجود گفتگو داشته و در آن از سخنان میبدی و سیدسماکی و دوانی و قوشجی
و معلم ثالث دام ظلّه (سید داماد) آورده و آن را در زمان استاد خود سید داماد برای
شاگرد خود که نزدش درس میخوانده است نوشته است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی علی سوا بخی نعمته السموات والارضین ..
اما بعد فیقول عبدالغفار بن محمد الرشتی . . لما رایت ان الحکم بان
الوجود معقول ثان ... وانه لیس منه مقیسا الی بعض آخر تحکم سازج

مخالف لتصريحات آثار القدماء والمحدثين اردت ان انقل طائفة من عباراتهم مزيلا لما هو تحکم .
انجام : عارضا و معقولا ثانيا . قد تمت هذا التاليف ... في حال اشتغال بعض من له توقف في الذكاء .

[۴۳ - د]

شماره دوم است و بخط نستعلیق خود مؤلف ، خط خوردگی دارد و بحاشیه رفته است ، ۳۰ پ - ۴۵ پ ، همه شماره های این دفتر بخط مؤلف است .

الوجیز فی تفسیر القرآن العزیز

علی بن حسین بن ابی جامع عاملی (سده ۱۱ و ۱۲) مؤلف این تفسیر است (منزوی ۲۴۱:۱) .

در کنی و القاب (۱۸۳:۱) و ریحانة الادب (۲۱۳:۵) و اعیان الشیعه (۲۸۷:۱۰) آن را از احمد بن محمد بن ابی جامع دانسته اند با اینکه در دیباچه این تفسیر در نسخه ما و نسخه دانشگاه چنین یاد نشده بلکه بهمان نامی که در بالا آمده است یاد گردید .

[۱۹۵/۱ - ج]

خط نسخ با نشانه های شنگری و جلد نخستین است و بخط حسین بن محمد باصی کربلائی در ۲۸ ج/ ۱۴۳۵ ، مالک ملاحسینعلی در ۱۲۶۵ و دیگری در ۱۳۶۱ (۴۹۷۴۱) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضری مقوای .
 ۱۴×۹س۱۹ - ۲۱×۱۵/۵۳۴۲۱

[۱۹۵/۲ - ج]

جلد دوم است و بهمانگونه خط از همو در روز شنبه ۱۸ رجب ۱۲۳۶ و از همان دو مالک (۴۹۷۴۱) .
 کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضری مقوای .
 ۱۴×۹س۱۹ - ۲۱/۵×۱۵/۵۳۴۵۵

ودائع الاحکام فی شرح شرایع الاسلام

در نسخه ما از این شرح که گویا از زین العابدین بن حسین طباطبائی است تنها

و کالت واجاره است و آن بیشتر به تقریردرس استاد میماند. در آن از «سیداستاددام
ظله‌العالی» یاد شده است و از ریاض.

آغاز: بسمله. و به ثقتی. نحمدك يا من و كلنی الله فا كرمنی ولم
يكلنی الى الناس فيهمنونی ... وبعد فهذا كتاب الوكالة.

انجام: لان يد الوكيل يد الموكل لكن (پایان اجاره و کامل
نیست).

[۱۴۲ - ج]

بخط نسخ واصل است و خط خوردگی دارد، در صفحه عنوان اجازه ایست از زین العابدین
طباطبائی بمیرزا حسین و در همینجا آمده که و کالت ۲۲ جزو واجاره ۱۲ جزو و رویم ۳۴ جزو است،
حواشی «منه عفی عنه» دارد، عنوانهای مطالب در هاشم دیده میشود.
کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضربی مقوای عطف تریاکی.
۱۷/۵ × ۹/۵ س ۲۴ - ۲۲/۵ × ۱۶/۵ س ۲۷۰

الوسائل الحائرية

سید محمد بن علی طباطبائی معروف به مجاهد مؤلف این کتاب اصولی است که
بیشتر بتقریرات درس میماند. در ریحانة الادب (۲: ۴۴۸) بنام الوسائل الى النجاة یاد
شده و دارد که مجاهد آنرا در جوانی نوشته است.

[۱۰۲/۲ - ج]

این نسخه بخط نسخ است با عنوان و نشان شنغرف نوشته محمد باقر بن محمد سمیع غونابادی خراسانی
در زمان مؤلف، مالک علی نقی بن حسن بن محمد بن محمد بن علی طباطبائی حائری و جعفر پسر او، در
۱۲۶۸ خریده شده است.

آغاز: بسمله. حمدله ... وسیلة ذهب الاكثرون الى وقوع الاشتراك في اللغة.
انجام: لاحتمال الحقيقة. قد فرغ من اتمام هذا المجلد وهو المجلد الثاني من كتاب
الوسائل الحائرية مؤلفه... محمد بن علی الطباطبائي ... سائلان الرب... كشف الكرب
(۲۹۴۵)

کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوای.

۱۶۳ س ۱۵/۵ × ۲۱ - ۹/۵ س ۴۱

[ج-۱۰۲/۳]

بخط نسخ و اصل است و خط خوردگی و حاشیه رفتگی و سفید دارد ، نسخه را مؤلف پشاهگردش محمد بن الحسن بنخسیده است ، مالک دیگر ملا محمد شوشتری ، در صفحه عنوان آمده که جلد سوم و سائل است .

آغاز : بسمله . حمدله . اعلم ان الاصل فیما یسمى بیعا حقیقه عرفا و لغة الصحة .
انجام : فمعظم الاحکام الشرعیة لم یتمکن من العلم به قطعا .
در نسخه پاره ای از مباحث الفاظ است و تقلید اعلم و عدالت ، حاشیه « منه » دارد (52945) .
کاغذ فرنگی - جلد سماج خنایی .
۱۲۰ ص ۱۵/۵ × ۲۱/۵ - ۲۴ ص ۹/۵ × ۱۶

[ج-۱۰۲/۴]

بخط نسخ و درست مانند شماره پیش اصل است و بخواهی همان جعفر بن علی نقی طباطبائی در صفحه عنوان و پشت جلد در ۴۵ ج ۱۳۷۸ از مسائل پراکنده ملحق بجلد سوم و سائل محمد مجاهد است .

آغاز : اذا کان الامر الوارد من الشرع موقفا بوقت خاص .
انجام : لانه غیر مخالف للعادة انتهى .
در نسخه پاره ای از مباحث الفاظ است و میرسد بمبحث خبر و حدیث (52983) .
کاغذ فرنگی - جلد مقوا .
۱۰۷ ص ۱۸ × ۲۲ - ۲۴ ص ۹/۵ × ۱۵/۵

الوصیة

از شهاب الدین عمر بن محمد سهروردی است . همان است که در فهرست دانشگاه (ص ۴۵۰ ش ۲) یاد کرده ام . در آغاز نسخه ما از همین سهروردی دانسته شده است .
(دانشکده ادبیات ۵۲۰ - فهرست مونیخ ص ۴۱۱ ش ۸۹۵ - گویا ره آورد ص ۴۶۸) .
آغاز : یا بنی اوصیک بتقوی الله و خشیته و لزوم حق الله تعالی و حق رسوله .
انجام : فانک لا تدری ما اسمک غدا فی القيامة . وفق لنا اللهم بهذه
الوصایا ... الى منازل المقربين .

[ج-۲۵۱]

شماره دوم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیشین آن و بیک واسطه از روی خط سهروردی نوشته شده است در بخارا در چهارشنبه ۱۸ محرم ۱۲۵۹ ، ۳ پ ۸ - ۱۲ پ .

الوصية

از امام ابی حنیفه (۸۰-۱۵۰) است و سیزده فصل در آنست و آراء کلامی او در آن آمده و رساله اعتقادیه را میماند. چلبی (۱: ۶۳۷) از آن و شروح آن یاد کرده است و بچاپ هم رسید و برخی در نسبت این رساله با امام شک کرده‌اند (معجم المطبوعات ۳۰۳) شرح ملا حسین بن اسکندر حنفی بر آن در دکن بسال ۱۳۲۱ بچاپ رسیده است.

آغاز: بسمله. هذا كتاب الوصية من الامام ... ابی حنیفه ... لمامرض ابوحنیفه ... مرض الموت اجتمع عنده اصحابه واستوصوا منه وصية بامر خادمه فامر خادمه حتى اجلسه فجلس خلف ظهره حتى اسنده اليه ثم قال: اعلموا اصحابي و اخواني ... ان في مذهب اهل السنة و الجماعة اثني عشر نوعا من الخصال ... اولها الايمان. الايمان اقرار باللسان و تصديق بالجنان و معرفة بالقلب. انجام: هم فيها خالدون.

[۲۵۱ - ج]

شماره هفتم دفتر است و بهمانگونه خط شماره پیشین آن از عبدالله کقمیری بخاری در ۱۵ صفر ۱۲۵۳، ۴۱ - ۴۲ ر.

الوقوف (رسالة في ...)

سید محمد باقر بن محمد تقی شفتی رشتی در این رساله که نزدیک بنیمی از آن بفارسی است از وقف بحث نموده است. در آن از سید استاد و شرح صغیر او و از عوائد الایام خود یاد کرده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الوافق علی سرائر عباد و جاعل الصدقات الجاریات موصلة للفوز بجنیل مثنوباته ... و بعد بقول ... ابن محمد تقی

الموسوی محمد باقر... اذا وقف واقف بعض املا که .
انجام : کالوقف علی مصلحة کبناء مدرسة مثلاً فلا وجه لذلك اصلاً
 وله الحمد و الشکر و المنه دائماً ابداً کثیراً کثیراً و صلواته . . .
 متوالیا .

[۲۰۹ - ج]

بخط نسخ بالشانها وعنوانهای شنگری ، نوشته چهارشنبه ۱۸ شوال ۱۲۴۴ ، حاشیه «منه» دارد
 (36524).

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .

۱۵×۹ - ۲۱×۱۵ ۱۲×۹

الوقوف

از شمس الدین ابوجعفر محمد بن ابی یزید طیفور سبجاوندی غزنوی (م ۵۶۰) است.
 در دو نسخه ما در بیاجه ایست که در نسخه های دانشگاه و سپهسالار نیست . دو نسخه ما
 هم یکسان نیستند .

(سپه ۱: ۱۹۳ - منزوی ۱: ۲۴۱) .

آغاز: بسمله . الحمد لله (لولیه) حمداً یکافی نعمه و یمتری مزیده ...
 وبعد فاعلم ان الهم لقاری القران علم الوقف والوصل لان فهم المعنی
 یفتقر الیه .

انجام : فی صدور الناس والناس .

[۲۰۴ - ج]

شماره دهم دفتر است و بهمان گونه خط شماره پیشین آن مورخ روز آدینه ۱۸/۴/۱۰۷۰، در پایان
 آن شکل مخارج حروف و جدول نامه های قاریان و بندی درباره حروف هجای سورة فاتحه دیده میشود ،
 ۱۰۴۳ پ-۲۰۹ .

[۲۰۵ - ج]

بخط نسخ با عنوان و نشان شنگری از سده ۱۱، در پایان آن بندی است بفارسی درباره رموزی که

- معاخران درباره وقف افزوده اند و يك بند بفارسی درباره سورة فاتحه از يك شیعی (25770) .
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ .
 ۲۱×۱۴/۵۳۷۱ - ۱۷×۷/۵۱۴

الهدایة (کتاب ۱۰۰)

از ابو جعفر ابن بابویه صدوق قمی است و در الجوامع الفقهیه به چاپ رسیده است
 (مستدرک ۳: ۳۲۷) .

درفهرست ابن ندیم (ص ۲۷۸) و رجال نجاشی (ص ۲۷۷) از آن یاد شده ولی در
 فهرست طوسی (ش ۶۹۵) و معالم العلماء ابن شهر آشوب (ش ۷۴۰) از آن یاد نگردید.

[۲۱۶-ج]

شماره دوم دفتر است و بخط نسخ با عنوان شنغری مانند شماره پیش از سده ۱۴، ۳ ۷۲ پ -
 ۹۶ پ .

هدایة الامة الى احکام الانمة

از شیخ محمد حر عاملی است (ف ۱۶۴۳) .

[۵۶-ج]

این نسخه از آغاز است تا پایان اعتکاف و بخط نسخ با عنوان شنغری از سده ۱۱، حواشی دارد،
 وقف دوست محمد در ۱۲ شوال ۱۱۳۷ (51947) .
 کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوالتی .
 ۲۸×۱۷/۵۳۲۸۸ - ۱۹×۱۲/۵۱۸

الهندباء (مقالة فی...)

از شیخ رئیس است درباره کاسنی (ف ۸۱۳ - فهرست دکتر مهدوی ش ۱۳۱) .

[۶۲-ب]

شماره چهاردهم دفتر است و بهمان خط شماره پیشین آن از سده ۱۱، ۳۴۲۳ پ - ۲۴۴۵ پ .

بنایع الحکمة فی شرح نظم اللمة

شریعتمدار حاج ملامحمد جعفر استرآبادی در گذشته ۱۲۶۳ برنظمی کد میرزا قوامالدین محمد قزوینی از لمعه دمشقیه شهید اول بنام «التحفة القوامیة» (ف ۱۸۲۱) کرده است این شرح را نوشته است (ریحانة الادب ۲: ۳۱۸ - فوائد رضویه ۶۱) چنانکه درروضات (ص ۱۵۴) آمده اوتاوقف پیوسته نوشته و پس از آن شرح او پراکنده است.

آغاز: الحمد لله الذی البسنا بجوده لباس الوجود فاخرجنا عن کتم العدم.

انجام: وان کان الترتیب احوط بلا شبهة والله العالم وله الحمد الدائم والصلوة والسلام علی رسولہ وآله الی القائم (اعتکاف).

[۱۱۴ - ج]

نسخ با عنوان و نشان شنکرف و تا اعتکاف است و از سده ۱۳، پس ازین بندی در اثر بحرایی در ۵ برگ ۳ گویا از همین استرآبادی (۹۳۶۷) .

کاغذ قرنگی - جلد آیماج مشکى ضربی مقوائی.

۱۵۴۲۴۵ × ۱۹-۲۱/۵ س ۱۹-۵ × ۱۵/۵

ذیل

چند نسخه که از قلم افتاده است اینک شناخته میشود

اسئولة واجوبة

از بطلمیوس است و نزدیک به «مابال» ارسطو .

آغاز: اسئولة و اجوبة من تصانیف بطلمیوس . سؤال . لم صار من
كانت رویتة (؟) كان الجهل علیه غالباً ؟ جواب لان حسن الخلق يتبع شدة
القوة من النفس .

انجام : يحل به السبب المحدث له . تمت والله الحمد .

[۱۱۴ - ب]

ش ۸ دفتر ، ص ۸۵ پ - ۸۷ پ .

انموذج الطوم

از دوانی است (ص ۲۵۵) .

[۱۱۴ - ب]

س ۱۰ دفتر ، ص ۱۰۵ پ - ۱۳۱ ر .

حاشیه حاشیه التهذیب

حاشیه ایست از ملا عبدالله یزدی بر بحث موضوع علم از حاشیه دوانی بر تهذیب
المنطق تفتازانی .

آغاز: هو حاشیه ملا عبدالله بر حاشیه موضوع ملا جلال . بسمله . وبه
تقتی لله الحمد والصلوة علی عباده الذین اصطفی فهذه کلمات منتشرة
ومعرفات ميسرة متعلقة بتحقيق مبحث الموضوع من حاشية منطق

التهدیب للاستاء المحقق ... الدوانی من جملة ما علقها ... عبدالله الیزدی
تذکرة لبعض الاحباء ... قوله ای يرجع البحث الخ اقول ... لما كان
بناء المعنى فی هذا التعریف .

انجام : والتفصی عن مفارقة الاصحاب انه الموفق للصواب والیه المرجع
والمآب والصلوة علی من هو اطیب من طاب واطهر من طاب .

[۱۱۴ - ب]

شماره یکم دفتر ، ۳ پ- ۱۳ ر ، حاشیه «منه» دارد ، بخط نستعلیق چلیپا از سده ۱۱ ، جای
عنوان «قوله» در ۱ سفیدمانده ، همه شماره های بیک خط ، عنوان شناسی .
فهرست رساله ها در صفحه عنوان هست ، یادداشت ۱۳۳۵ دارد (42437) .
کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد مقوای بالولا .
سطر چلیپا ۸×۱۶ ؛ ۱۴۱۳×۳۷

الحکمة العرشية

از ابن سینا است (ف ۲۵۰) .

[۱۱۴ - ب]

ش ۱۱ دفتر ۳ ۱۳۱ پ- ۱۴۰ ر

حل شبهة الجذر الاصح

از دوانی است در فاتحه و واسطه و خاتمه (طوس ۴ : ۳۷۹ و ۳۸۰) .

[۱۱۴ - ب]

ش ۹ دفتر ۳ ۸۸-۱۰۵ ر

الشجرة الالهية

از شمس الدین محمد شهرزوری است . نسخه ما بخشی است از این رساله در این
که اجرام سماوی را نفوس ناطقه مجرده است .

[۱۱۲ - ب]

ش ۵ دفتر ۳، ص ۲۶ پ - ۴۱.

شرح رساله زینون

از فارابی است همانکه درد کن بچاپ رسیده است.

[۱۱۲ - ب]

ش ۴ دفتر ۳، ص ۲۴ پ - ۲۶ ر

شرح ضابطه الاشکال

شرحی است بر مبحث ضابطه اشکال منطق تهذیب تفتازانی از مولی عبدالله یزدی و در دیباچه آن از استاد خود گویا دوانی یاد میکند. در آن يك مقدمه است و در قصد (طوس ۴: ۳۷۱).

آغاز: هو . بسمله . وبه ثقتی حمداً لآله هو بالحمد حقیق از ارشدنا الی رموز التحقیق (این دیباچه در نسخه دانشگاه (ف ۶۶۶) نیامده است).

انجام : و یبعدنا من الزیغ والزلل الی الصدق و الصواب ربنا لاترغ قلوبنا... وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب (تم و آلائه عم).

[۱۱۲ - ب]

ش ۴ دفتر ۳، ص ۱۴ پ - ۲۴.

طهارة الاعراق

از مشکویه رازی است. نسخه ما بخشی است از آن.

[۱۱۲ - ب]

ش ۷ دفتر ۳، ص ۸۴ ر - ۸۵ پ.

فائدان فلسفیتان

۱- فائده فی ثبوت الشیء للشیء .

آغاز: هو . قال الشارح و ذلك حکم الی قوله علی تقدیر عدم قوه مدرکه یمکن دفعه بوجه فلمهدله مقدمات .

انجام : عند من له صدق التأمل فتأمل . م د عفی عنه .

۲- فائده فی عدم احتمال التصدیق للکذب بخلاف التصدیق .

آغاز: فائده اعلم ان قولهم ان التصورات لایحتمل عدم المطابقة بخلاف التصدیقات کلام حق .

انجام : مما یحتاج الی لطف قریحه .

[۱۱۴- ب]

شماره ۲ دفتر ۳ ۱۲ پ - ۱۳.

قانون نشانها

رساله ایست از حاجی میرزا آقاسی چنانکه در صفحه عنوان و عطف جلد بدینگونه آمد، « کتاب قانون دولتی از حاجی میرزا آقاسی » و برای این نوشته شده که قانون دادن نشانهای دولتی دانسته باشد و مانند بخشنامه بشهرها بفرستند و کار گذاران دولت احکام نشانها را بدانند . بنام محمد شاه قاجار در ۲۰ محرم ۱۲۵۲ تا ۱۲۶۴ نوشته شده است. دوسوم کتاب درباره کسانی است که از دولت نشان گرفته اند. رویهمرفته بسیار سودمند است و شکلهای نشانهای دولتی در آن هست .

آغاز: بسمله . حکما و متکلمین علم حکمت را بر حسب حصر عقلی

بر دو قسم منقسم داشته اند: علی و عملی .

انجام : ثبت نمایند پیچی ثیل ۱۲۶۴ .

[۱۱۶-ب]

استعلیق سده ۱۳، عنوان شنگری، در ۱۳۹۸ در کتابخانه صنایع الدوله بوده است.
کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریقی مقوایی.
۱۲۰۴۴×۲۱/۵۴۶۶ س ۱۳×۲۴.

قصص انبیا

داستان آفرینش جهان و سرگذشت پیامبران عبری و پیامبر اسلام و امیر مؤمنان است بفارسی.
پس از دیباچه و فهرست ترتیب نزول سوره‌های قرآن است و قصه کافران و منافقان و جهودان مدینه و سؤال کردن ایشان و یاد کردن مسأله‌ها و جوابها سپس قصه آفرینش عرش و کرسی بروایت از محمد بن اسماعیل بن ابراهیم بن آذربخاری از امام صادق تا برسد بعلی همان سندیکه در آغاز قصص انبیای چاپ ۱۳۲۳ ق بمبئی دیده میشود:

آغاز: کتاب قصص الانبیا . بسمله . وبه نستعین الحمد لله رب العالمین
اما بعد این کتاب قصص الانبیا نوشته شد تا خوانندگان و مستمعان را عبرت‌ها باشد و فایده‌ها بخشد و مصنف و نویسندگان را بدعای خیر یاد کنند . فهرست قصصها بدلیل آیات قرآن : قصه آفرینش عرش و کرسی
... قصه خلافت امیر المؤمنین . اما بعد بدانکه قرآن متفرق بوده است .

[۳۵-ج]

استعلیق سده ۱۱، عنوان و نشان شنگری .
نسخه از آغاز است تا خلافت علی و افتاده دارد در پایان .
کاغذ سپاهی - جلد تیماج آبی مقوایی .
۱۹۳۲۹۰×۱۵۳۵ س ۱۲/۵×۱۹.

کشف الاسرار

این رساله عرفانی فارسی چنانکه می‌بینیم در پنج فصل است و شاید از قونوی یا

سیدعلی همدانی یاشاه نعمة الله کرمانی باشد (ف ۴۴۱).

آغاز: بسمله . ومنه التوفیق . الحمد لله الذى تجلى ذاته لذاته باحدية
 جمعیه ... اما بعد فهذه رسالة فى بيان علم التوحيد وسميتها بكشف-
 الاسرار والفتها على خمسة ابواب : الباب الاول فى الوجود من حيث
 الاحدية ، الباب الثانى فى بيان المرتبة الجمعية الالهية ، الباب الثالث
 فى الواحدة الجمعية الرحمانية ، الباب الرابع فى عالم الارواح ، الباب
 الخامس فى الشهادة المطلقة . بدانكه هر بابى از ابواب خمسة اشارتست
 از حضرت الهیه من الانبساط و اليقين .
 انجام : در حقیقت شاهد وصلش هو است هو الاول ... والیه يعود وعنه
 الحمد والمنة .

[۵۷-د]

شماره دوم دفتر است وبهمانگونه خط شماره یکم آن، ۴۴۳ پ-۴۱ پ .

المبدء والمعاد

از ابن سینا است.

[۱۱۲ - ج]

ش ۶ دفتر، ۴۴۳ پ-۸۴ ر

فهرست نسخه‌ها از روی شماره آنها در کتابخانه

۱- اندازه رحلی (ب) از ۱۳۶۱

۱- ذخیره خوارزمشاهی	۱۶/۲- الکشاف
۲/۱- الکافی	۱۶/۳- الکشاف
۲/۲- الکافی	۱۷- تهذیب الاحکام
۳- حاشیه انوار التنزیل	۱۸/۱- ضوابط الاصول
۴/۱- عرفات الفقه (فقه الاثمه)	۱۸/۲- المناهج الحائریة
۴/۲- عرفات الفقه (فقه الاثمه)	۱۸/۳- رسالة اصولیة
۵- کتاب من لا یحضره الفقیه	۱۹- حاشیة اللمعة الدمشقیة
۶- جلاء الازهان وجلاء الاحزان	۲۰- مثنوی
۷- جوامع الحکایات ولوامع الروایات	۲۱- شرح اللمعة الدمشقیة
۸- التخمیس فی احوال انفس نفیس	۲۲- القوانين المحکمة
۹- تفسیر اربع مقالات	۲۳/۱- مفاتیح الاصول
۱۰- نفائس الفنون وعرائس العیون	۲۳/۲- بنیان مرصوص
۱۱- شرح المفاتیح	۲۴- جواهر الکلام
۱۲- ترجمة الخواص	۲۵- منیة اللیب فی شرح التهذیب
۱۳/۱- تفصیل وسایل الشیعة	۲۶- خلاصه منهج
۱۳/۳- تفصیل وسائل الشیعة	۲۷- کنز العرفان
۱۳/۴- تفصیل وسائل الشیعة	۲۸- محرق القلوب
۱۳/۵- تفصیل وسائل الشیعة	۲۹- کشف اللثام
۱۴- مجمع البحرین ومطلع النیرین	۳۰- سرور المومنین فی مناقب امیر المومنین
۱۵- مدارک الاحکام	۳۱- شوارق الالهام
۱۶/۱- الکشاف	۳۲- الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة
	۳۳- مجمع البیان

- ۵۵- نوادر الحکایات و غرائب الروایات
 ۵۶- الکامل
 ۵۷- الکافی
 ۵۸- ثبت مطالب رعایا
 ۵۹- جنگ شاهزاده بهاء الدوله
 ۶۰- صدر التواریخ
 ۶۱- دبستان المذاهب
 ۶۲- جنگ
 ۶۲/۱- فرهنگ جهانگیری
 ۶۲/۲- چارنام
 ۶۲/۳- پاسخ ابن سینا بمیهنی
 ۶۲/۴- النفس
 ۶۲/۵- دعاء القدیس
 ۶۲/۶- العروس
 ۶۲/۷- پاسخ ابن سینا بمیهنی
 ۶۲/۸- المناجاة
 ۶۲/۹- پاسخ ابن سینا بمیهنی
 ۶۲/۱۰- المناجاة
 ۶۲/۱۱- رگشناسی
 ۶۲/۱۲- معراج نامه
 ۶۲/۱۳- النفس
 ۶۲/۱۴- الهندباء
 ۶۲/۱۵- استجابة الدعاء
 ۶۲/۱۶- جفر
 ۶۲/۱۷- شرح القصيدة العينية
 ۶۲/۱۸- قيس الاقتداء ونجم الاهتداء
 ۶۲/۱۹- سیر وسلوک
 ۶۲/۲۰- ربيع الابرار ونصوص الاخيار

- ۳۴- حديقہ الشيعه
 ۳۵- تحفة العالم
 ۳۶- شرائع الاسلام
 ۳۷- لوامع الاسرار في شرح مطالع -
 الانوار
 ۳۸- شرح ديوان حافظ
 ۳۹/۱- القوانين المحكمة
 ۳۹/۲- الادلة الاربعة
 ۴۰- القوانين المحكمة
 ۴۱- كتاب من لا يحضره الفقيه
 ۴۲- ضوابط الاصول
 ۴۳- مواهب عليه
 ۴۴/۱- كشف اللغات جوك
 ۴۴/۲- جوك باشست
 ۴۴/۳- رياض الفتوح
 ۴۴/۴- گفتارخواجۀ انصاری
 ۴۵- شرايع الاسلام
 ۴۶- شاهد صادق
 ۴۷- مسالك الاحكام
 ۴۸- مسائل الخلاف
 ۴۹- الاستبصار في ما اختلف من الاخبار
 ۵۰/۱- كشف اللغات جوك
 ۵۰/۲- جوك باشست
 ۵۱- انوار التنزيل
 ۵۲- ديوان انوري
 ۵۳- حلية المتقين
 ۵۴/۱- تهذيب الاحكام
 ۵۴/۲- تهذيب الاحكام

- ۶۳- منوی
 ۶۴- دیوان منوچهری
 ۶۵- الخمیس فی احوال انفس نفیس
 ۶۶- غرر الحکم ودر الکلم
 ۶۷- روضة الاذکار
 ۶۸- مجالس المومنین
 ۶۹- ایضاح الفوائد فی شرح مشکلات القواعد
 ۷۰- المنتزع المختار من الغیث المدرار المفتاح لکمائم الازهار فی فقه الائمة الاطهار
 ۷۱- المعجم فی تاریخ ملوک العجم
 ۷۲/۱- مدارح کمال
 ۷۲/۲- ره انجام نامه
 ۷۲/۳- سازو پیرایه شایان پرمايه
 ۷۲/۴- عرض نامه
 ۷۲/۵- جاودان نامه
 ۷۲/۶- نامه کاشانی
 ۷۲/۷- ینبوع الحیات
 ۷۲/۸- ایمنی از بطلان نفس در پناه خرد
 ۷۲/۹- گفتار کاشانی
 ۷۲/۱۰- پاسخ کاشانی بهراسکانی
 ۷۲/۱۱- نفس
 ۷۲/۱۲- مایال
 ۷۳- کتاب من لایحضره الفقیه
 ۷۴- انوار الریاض
 ۷۵/۱- صمدباب اسطرلاب
 ۷۵/۲- المثلث فی اللغة
 ۷۵/۳- المثلث فی اللغة
 ۷۵/۴- المذکر والمؤنث
 ۷۵/۵- نسیم السحر
 ۷۵/۶- ماتلحن فیہ العوام
 ۷۶- کتاب من لایحضره الفقیه
 ۷۷- خزان و بهار
 ۷۸- انوار التنزیل
 ۷۹- مستند الشیعة
 ۸۰- مفتاح المفاتیح
 ۸۱- ذکر الشیعة
 ۸۲- شرح منوی
 ۸۳- شرح دیوان علی
 ۸۴- گنجینه
 ۸۵- ترجمه شرایع
 ۸۶- ذخیره خوارزمشاهی
 ۸۷- تهذیب الاحکام
 ۸۸- منتخب المناهج
 ۸۹- مفاتیح الشرایع
 ۹۰- تحفة الابرار
 ۹۱- بحر المعارف
 ۹۲- جوامع الجامع
 ۹۳- مدارک الاحکام
 ۹۴- تهذیب الاحکام
 ۹۵- گوهر مراد
 ۹۶- ابواب الجنان
 ۹۷/۱- صافی
 ۹۷/۲- صافی
 ۹۸- شرایع الاسلام

- ۹۹- شرح مجمع البحرين وملتقى النهرين
 ۱۰۰- الصحيفة العلوية
 ۱۰۱- شوارق الالهام
 ۱۰۲- مفاتيح الغيب
 ۱۰۳- سياق التواريخ
 ۱۰۴/۱- شرح المنهاج
 ۱۰۴/۲- زوائد الاصول
 ۱۰۵- مخزن الوقايع
 ۱۰۶- منج العمال في سنن الاقوال
 ۱۰۷- شرح مفتاح العلوم
 ۱۰۸- تفسير شاهي
 ۱۰۹- مفاتيح الاصول
 ۱۱۰- الاستبصار فيما اختلف من الاخبار
 ۱۱۱- لب الالباب
 ۱۱۱/۱- التقاط طليعة العلوم
 ۱۱۱/۲- رسالة في العلوم
 ۱۱۱/۳- فهرس العلوم
 ۱۱۱/۴- فهرس لب الالباب
 ۱۱۱/۵- نيرين
 ۱۱۱/۶- اخلاق ناصري
 ۱۱۱/۷- سر الاسرار
 ۱۱۱/۸- سر سر الاسرار
 ۱۱۱/۹- الصناعة
 ۱۱۱/۱۰- قابوسنامه
 ۱۱۱/۱۱- ترجمة اوصاف الاشراف
 ۱۱۱/۱۲- اسرار الصلوة
 ۱۱۱/۱۳- جامع عباسي
 ۱۱۱/۱۴- النخبة الوجيزة
 ۱۱۱/۱۵- جواهر الفرائض
 ۱۱۱/۱۶- الحبل المتين
 ۱۱۱/۱۷- اوزان و مقادير واختيارات
 ۱۱۱/۱۸- حاشية المختصر النافع
 ۱۱۱/۱۹- زبدة الاصول
 ۱۱۱/۲۰- آداب المناظرة
 ۱۱۱/۲۱- الاقتصاد للارشاد الى طرق
 الاجتهاد
 ۱۱۱/۲۲- سفينة النجاة
 ۱۱۱/۲۳- منتخب كتاب الملل والنحل
 ۱۱۱/۲۴- نثر اللثالي
 ۱۱۱/۲۵- التورات
 ۱۱۱/۲۶- پند لقمان
 ۱۱۲/۱- حاشية حاشية التهذيب
 ۱۱۲/۲- فائدتان فلسفيتان
 ۱۱۲/۳- شرح ضابطة الاشكال
 ۱۱۲/۴- شرح رسالة زينون
 ۱۱۲/۵- الشجرة الالهية
 ۱۱۲/۶- المبدء والمعاد
 ۱۱۲/۷- طهارة الاعراق
 ۱۱۲/۸- اسئلة واجوبة
 ۱۱۲/۹- حل شبهة الجندر الاصم
 ۱۱۲/۱۰- انموذج العلوم
 ۱۱۲/۱۱- الحكمة العرشية
 ۱۱۳- الحكمة المتعالية في الاسفار الاربعة
 العقلية
 ۱۱۴- المغني في شرح الموجز
 ۱۱۵- علل الشرايع والاحكام والاسباب
 ۱۱۶- قانون نشانها

۱۲۶- مراسلات	۱۱۷- دره نادره
۱۲۷- مراسلات	۱۱۸- مفاتیح الاصول
۱۲۸- مراسلات	۱۱۹- مستقصى الاجتهاد
۱۲۹- تلگرافات	۱۲۰- تحفة الاخيار
۱۳۰- جمع و خرج فارس	۱۲۱- تعليمات نظامی
۱۳۱- تاريخ قاجار	۱۲۲/۱- تاريخ قاجار
۱۳۲- گلستان	۱۲۲/۲- تاريخ قاجار
۱۳۳- اکسير التواريخ	۱۲۳- تلگرافات و مراسلات
۱۳۴- مراسلات	۱۲۴- مراسلات
۱۳۵- تحفة المومنين	۱۲۵/۱- مراسلات
۱۳۶- دستورالاعقاب	۱۲۵/۲- مراسلات

٢- اندازة وزیری (ج) از ١ تا ٣٧

١- الاستبصار	٢١/٣- شرح الکافی
٢- شرح المنهاج	٢٢- تنقیح مقالہ
٣- ایضاح الفوائد	٢٣- الدروس الشرعیة
٤- تذکرة الفقهاء	٢٤- تذکرة الفقهاء
٥- کنز العرفان	٢٥- التبیان فی اعراب القرآن
٦- الحکمة المتعالیة	٢٦- جامع المقاصد
٧- جوامع الجامع	٢٧/١- آداب المتعلمین
٨- قواعد الاحکام	٢٧/٢- حرز الامانی
٩- قواعد الاحکام	٢٨- فوائد القلائد
١٠- صافی	٢٩- الحبل المتین
١١- الشافی	٣٠- انوار التنزیل
١٢- جلاء العیون	٣١- تحفة المومنین
١٣/١- توضیح التذکرة	٣٢- تهذیب الاحکام
١٣/٢- رسالة فی المغلطة	٣٣- شرائع الاسلام
١٤/ - المحصول	٣٤- ارشاد الاذهان
١٥- الصراط المستقیم	٣٥- مسالك الافهام
١٦- منتخب اللغات شاه جهانى	٣٦- تحفة الائمة العلیة
١٧- ترجمة قطب شاهى	٣٧- مصباح الهدایہ
١٨- شرح التجريد	٣٨- اخبار علیه
١٩- جغرافیا	٣٩- شرائع الاسلام
٢٠- المحاکمات	٤٠- فرهنگ سرورى
٢١/١- شرح الکافی	٤١- ارشاد الاذهان
٢١/٢- شرح الکافی	٤٢/١- شرح الزیارة

- ۴۲/۲- شرح رسالة العلم
 ۴۳- بهجة الاسرار
 ۴۴- شرائع الاسلام
 ۴۵- قصص انبياء
 ۴۶- جنگ
 ۴۶/۱- ترجمة الصلوة
 ۶۲/۲- شرح خطبة البيان
 ۴۶/۳- توضيح الاخلاق
 ۴۶/۴- رندوزاهد
 ۴۶/۵- نان وحلوا
 ۴۶/۶- موسيقى
 ۴۶/۷- كشاورز نامه
 ۴۶/۸- اختيارات منظوم
 ۴۶/۹- نامه بهائي بهمدانی
 ۴۶/۱۰- قافیه
 ۴۶/۱۱- رسالة عرفی
 ۴۶/۱۲- پاسخهای گرگانی بمیرزا اسکندر
 ۴۶/۱۳- ظفر نامه
 ۴۶/۱۴- گفتار انصاری
 ۴۶/۱۵- نزهة السرور
 ۴۶/۱۶- نامه از یکان و پاسخ رستم‌داری
 ۴۶/۱۷- شرح رسالة معما
 ۴۶/۱۸- قافیه (رسالة ...)
 ۴۶/۱۹- شرح بيتی از حافظ
 ۴۷- نگارستان
 ۴۸- شافی
 ۴۹- جوامع الجامع
 ۵۰- صحیفه شاهی
 ۵۱- تفسير التحرير
 ۵۲- الاربعون حديثا
 ۵۳- الرسالة الرضوية
 ۵۴- زبدة التواريخ
 ۵۵- شرح كافیه
 ۵۶- هداية الامة الى احكام الائمة
 ۵۷- آيينه اسکندر
 ۵۸- زیج خاقانی
 ۵۹- اختيار مصباح السالکین لنهج البلاغه
 ۶۰- المختصر النافع
 ۶۱- جامع المقاصد
 ۶۲- تفسير اربع مقالات
 ۶۳- شرح المقاصد
 ۶۴- قواعد الاحکام
 ۶۵/۱- الصحاح
 ۶۵/۲- الصحاح
 ۶۶- ابواب الجنان
 ۶۷- زبدة البيان
 ۶۸- كشف الآيات
 ۶۹- تهذيب الاحکام
 ۷۰/۱- الاحاديث القدسية
 ۷۰/۲- نثر اللثالی
 ۷۰/۳ و ۴- التورات
 ۷۰/۵- الاحاديث القدسية
 ۷۰/۶- ظفر نامه
 ۷۰/۷- الاربعون حديثا
 ۷۰/۸- الجبر والاختيار
 ۷۰/۹- المعجزة (ظهورها عن الائمة)

- ۷۰/۱۰ - جامع الاخبار
۷۰/۱۱ - اسماء الله
۷۰/۱۲ - الاعتقادات
۷۰/۱۳ - نفس الامر
۷۰/۱۴ - فصول
۷۰/۱۵ - گفتار انصاری
۷۰/۱۶ - تقویم شرع النبی
۷۰/۱۷ - نفائس الفنون
۷۱ - شرح التجريد
۷۲ - شرح نهج البلاغة
۷۳ - حل مشکلات الاشارات
۷۴ - الملل والنحل
۷۵ - جامع عباسی
۷۶ - شرائع الاسلام
۷۷ - کتاب من لا یحضره الفقیه
۷۸ - کتاب من لا یحضره الفقیه
۷۹ - کتاب من لا یحضره الفقیه
۸۰ - کتاب من لا یحضره الفقیه
۸۱ - الکشاف
۸۲ - ترجمه کتاب من لا یحضره الفقیه
۸۳ - الروضة البهية فی شرح اللمعة
الدمشقية
۸۴ - تفصیل وسائل الشیعة
۸۵ - تفسیر شاهی (آیات الاحکام)
۸۶ - مصابیح القلوب
۸۷/۱ - شرح خبر کبیل
۸۷/۲ - شرح بیته اذهلوی
۸۷/۳ - الحکمة المتعالیة فی الاسفار
الاربعة العقلية
۸۸ - دیوان ناصر خسرو
۸۹ - کنز العرفان فی فقه القرآن
۹۰/۱ - اختصار القانون
۹۰/۲ - تشریح العین
۹۰/۳ - الادویة المفردة
۹۰/۴ - قوانین ترکیب الادویة القلبية
۹۰/۵ - مسالك البغیة الى مدارك المنیة
۹۱ - برهان الکفاية
۹۲ - مجموعه دروس مدرسه علوم سیاسی
۹۳ - القواعد والفوائد
۹۴ - الفوائد الضیائية
۹۵/۱ - جحیة الشهرة
۹۵/۲ - الميراث
۹۵/۳ - تحقیق معنی الالف واللام
۹۶ - تحفة العراقین
۹۷ - جنگ
۹۸ - ترجمه سرائر یا السياسة فی
تدبیر الریاسة
۹۹/۱ - تحفة الائمة العلیة فی الحکمة العملية
۹۹/۲ - سراج منیر
۹۹/۳ - زبور فارسی
۹۹/۴ - رساله رشديه در خصوص اصلاح
القبای اسلامیة
۱۰۰ - التقريرات
۱۰۱ - التقريرات
۱۰۲/۲ - الوسائل الحائرية
۱۰۲/۳ - الوسائل الحائرية
۱۰۲/۴ - الوسائل الحائرية
۱۰۳ - التقريرات

- ۱۰۴ بشری الوصول الى اسرار علم الاصول
 ۱۰۵/۱ - الفصول الغروية في الاصول
 الفقهية
 ۱۰۵/۲ - الفصول الغروية في الاصول
 الفقهية
 ۱۰۶ - معالم الاصول
 ۱۰۷ - المصاييح في شرح المفاتيح
 ۱۰۸/۱ - سئوال وجواب
 ۱۰۸/۲ - مقام الفضل
 ۱۰۹/۱ - حاشية شرح التجريد
 ۱۰۹/۲ - مشواق
 ۱۱۰ - شرح الفوائد
 ۱۱۱/۱ - شرح الشافية
 ۱۱۱/۲ - تقويم (معرفت...)
 ۱۱۱/۳ - صيغ مشكله
 ۱۱۲ - حاشية رياض المسائل
 ۱۱۳/۱ - تحرير القواعد المنطقية
 ۱۱۳/۲ - حاشية تحرير القواعد المنطقية
 ۱۱۴/ - ينابيع الحكمة
 ۱۱۵ - حاشية انوار التنزيل
 ۱۱۶ - التفسير
 ۱۱۷ - حاوی المرام
 ۱۱۸ - مواجب ومخارج تلکرافخانه‌ها
 ۱۱۹ - چار گلزار
 ۱۲۰/۱ - مجمع الادوار
 ۱۲۰/۲ - مجمع الادوار
 ۱۲۱ - فهرست کتابهای مدرسه شعايه
 ۱۲۲ - تحفة الاريب
 ۱۲۳ - درة التاج
 ۱۲۴ - عهد نامجات
 ۱۲۵ - شرح الهداية الاثريه
 ۱۲۶/۱ - الرعاية
 ۱۲۶/۲ - الميراث
 ۱۲۷ - بغية الالباء
 ۱۲۸ - خلاصة الاصول
 ۱۲۹ - منية اللبيب
 ۱۳۰ - الانصاف
 ۱۳۱ - الرحلة
 ۱۳۲ - اختناق ايران
 ۱۳۳ - ديوان حافظ
 ۱۳۴ - جواهر نامه
 ۱۳۵ - تاريخ آل مظفر
 ۱۳۶ - دبستان سخن
 ۱۳۷ - ترجمه وقايه
 ۱۳۸ - ترجمه قطب شاهي
 ۱۳۹ - التقريرات
 ۱۴۰ - كشف الغمة
 ۱۴۱ - مصباح الفقيه
 ۱۴۲ - ودائع الاحكام
 ۱۴۳ - مهيج الاشواق
 ۱۴۴/۱ - زبدة الاصول
 ۱۴۴/۲ - لغز الزبدة
 ۱۴۴/۳ - شرح زبدة الاصول
 ۱۴۵ - مقامات حميدى
 ۱۴۶/۱ - مناهج اليقين
 ۱۴۶/۲ - انوار الملوكوت
 ۱۴۷ - حقوق ملل
 ۱۴۸ - اخلاق محسنی

- ۱۴۹- کشف الرموز
۱۵۰- مدارك الاحکام
۱۵۱/۱- نصايح الملوك
۱۵۱/۲- ترجمه دو حديث قيامت
۱۵۲- تاريخ نادرشاه
۱۵۳- دساتير آسماني
۱۵۴- لغت نعمت الله
۱۵۵/۱- مراسله وفائي
۱۵۵/۲- الکلم الطيب
۱۵۵/۳- حاشية الشواهد الربوبية
۱۵۵/۴- الاعتقادات
۱۵۵/۵- تفسير سورة فلق
۱۵۵/۶- تفسير سورة ناس
۱۵۵/۷- خلق الاعمال
۱۵۵/۸- تفسير سورة اخلاص
۱۵۵/۹- شرح كلمة التوحيد
۱۵۵/۱۰- الواحد لا يصدر عنه الا الواحد
۱۵۶- سالاريه
۱۵۷- قابوسنامه
۱۵۸/۱- ديوان مختارى
۱۵۸/۲- ديوان رودكى
۱۵۹- سفرنامه
۱۶۰- رياض المسائل
۱۶۱/۱- نصاب صبيان
۱۶۱/۲- امثله
۱۶۱/۳- شرح امثله
۱۶۱/۴- الشافية
۱۶۱/۵- الخلاصة الالفية
۱۶۱/۶- اعراب قرآن
۱۶۲- اصول عقايد
۱۶۳- آتشفشاني كوه وزوو
۱۶۴- تحفة عباسي
۱۶۵/۱- العصمة والرجعة
۱۶۵/۲- شرح الحكمة العرشية
۱۶۶- لسان العجم
۱۶۷- صدخطابه
۱۶۸- ديوان رودكى
۱۶۹- تحفة الفقراء
۱۷۰- سفرنامه
۱۷۱- شرح ديوان على
۱۷۲- جنك درتركستان
۱۷۳- المختصر النافع
۱۷۴- نگارستان معيني
۱۷۵- الوافية
۱۷۶- ديوان اميرمعزى
۱۷۷- المعالم
۱۷۸/۱- المسائل الفقهية
۱۷۸/۲- كتاب سليم بن قيس
۱۷۹- لغت نوايى
۱۸۰- لغت نوايى
۱۸۱/۱- شرح الاعتقادات
۱۸۱/۲- حاشية القوانين
۱۸۱/۳- حاشية اصولية
۱۸۱/۴- المظاهر المحموديه
۱۸۲- الاصول الاربعائة
۱۸۳- ترجمه لايعه تركي
۱۸۴- رسائل احسائي ورشتي
۱۸۵- انيس التجار

- ۱۸۶- اقدامات روسیه
 ۱۸۷- تحفة سامی
 ۱۸۸- هادیة قطب شاهي
 ۱۸۹/۱- دلائل الاحکام فی شرح شرایع الاسلام
 ۱۸۹/۲- رساله درهیت
 ۱۹۰- دلائل الاحکام فی شرح شرایع الاسلام
 ۱۹۱- شرح المشاعر
 ۱۹۲- ترجمه امالی طوسی
 ۱۹۳- ذخائر النبوة (خيارات)
 ۱۹۴- کواشف الحجب من مشکلات الكتب
 ۱۹۵/۱- الوجیز فی تفسیر القرآن العزیز
 ۱۹۵/۲- الوجیز فی تفسیر القرآن الغریز
 ۱۹۶- خلاصة دستور الوزراء
 ۱۹۷- المفردات
 ۱۹۸- ترجمه سرالاسرار
 ۱۹۹/۱- اوصاف الاشراف
 ۱۹۹/۲- وجودیه
 ۱۹۹/۳- انیس الموحدين
 ۲۰۰- ترجمه خطوط قدیمه بیستون
 ۲۰۱- النافع يوم الحشر فی شرح الباب العاد یعشر
 ۲۰۲/۱- عیون الحساب
 ۲۰۲/۲- شواکل الحور فی شرح هیأ کل النور
 ۲۰۲/۳- نقد النصوص فی شرح نقش الفصوص
 ۲۰۲/۴- شرح الفصوص
 ۲۰۲/۵- التسییحات القلیبیه
 ۲۰۲/۶- آداب السلوك
 ۲۰۲/۷- میزان القیمة
 ۲۰۲/۸- مرآة الاخرة
 ۲۰۲/۹- مقصد اقصى
 ۲۰۲/۱۰- الوجود
 ۲۰۳- الدرر النجفیة
 ۲۰۴/۱- الرائیة
 ۲۰۴/۲- المقدمة الجزریة
 ۲۰۴/۳- قصیده فی قراءة ورش
 ۲۰۴/۴- الناسخ والمنسوخ
 ۲۰۴/۵- القصیده الفایحة
 ۲۰۴/۶- اصول قرائت ابن کثیر بروایتی البزی وقبیل
 ۲۰۴/۷- اصول قراءة الکسائی
 ۲۰۴/۸- المفید فی علم التجوید
 ۲۰۴/۹- تجوید الفاتحه
 ۲۰۴/۱۰- الوقوف
 ۲۰۵- الوقوف
 ۲۰۶- المشتق
 ۲۰۷- المختصر النافع
 ۲۰۸- الروضه البهیة
 ۲۰۹- الوقف
 ۲۱۰- طرائف الحکمة
 ۲۱۱- مرشد العوام
 ۲۱۲- الفوائد الضیائیة
 ۲۱۳- مرصاد العباد
 ۲۱۴- منتهی المقال فی احوال الرجال
 ۲۱۵- اصول حکمت فلسفه
 ۲۱۶/۱- المقنع

- ۲۱۶/۲- الهداية
 ۲۱۶/۳- الكتاب الجامع للشرائع
 ۲۱۶/۴- المسائل الناصريات
 ۲۱۷/۱- تشريح الافلاك
 ۲۱۷/۲- خلاصة الحساب
 ۲۱۷/۳- الاثنا عشرية في الحج
 ۲۱۷/۴- الجبل المتين
 ۲۱۷/۵- جواهر الفرائض
 ۲۱۷/۶- شرح العقائد النسفية
 ۲۱۷/۷- مبادئ الوصول الى علم الاصول
 ۲۱۷/۸- حساب
 ۲۱۷/۹- المساحة
 ۲۱۸- نهج البيان من كشف معاني القرآن
 ۲۱۹/۱- حيات نفس در حضرت قدس
 ۲۱۹/۲- هداية العوام
 ۲۲۰- الخلاص
 ۲۲۱- شرح الوافية
 ۲۲۲- اختيارات
 ۲۲۳- نزهة الناظر وتنبيه الخاطر
 ۲۲۴/۱- شرح المختصر النافع
 ۲۲۴/۲- شرح المختصر النافع
 ۲۲۵- التقريرات
 ۲۲۶- الاصلاح
 ۲۲۷/۱- منهاج الكرامة في معرفة الامامة
 ۲۲۷/۲- استقصاء النظر في البحث عن القضاء والقدر
 ۲۲۷/۳- خبر الشهادة عن الخلافة والامامة
 ۲۲۷/۴- الفدك
 ۲۲۸/۱- عدم نجاسة البئر بمجرد الملاقة
 ۲۲۸/۲- تيقن الطهارة والحدث والشك في السابق منها
 ۲۲۸/۳- احداث المجنب في اثناء غسل الجنابة
 ۲۲۸/۴- اجوبة مسائل السماكي
 ۲۲۸/۵- اجوبة مسائل المازحي
 ۲۲۸/۶- نتايج الافكار في بيان حكم المقيمين في الاسفار
 ۲۲۸/۷- تحريم طلاق الحائض الحامل الحاضر زوجها عندها المدخول بها
 ۲۲۸/۸- الحبوة
 ۲۲۸/۹- حرمان الزوجة من بعض الموارث
 ۲۲۹- تنقيح المرام
 ۲۳۰- شرح ديوان انوري
 ۲۳۱- مفتاح النجاة
 ۲۳۲- فرائد الاصول
 ۲۳۳- الاصلاح
 ۲۳۴/۱- الرضاع
 ۲۳۴/۲- كفارة الصوم
 ۲۳۵/۱- الفوائد الحائريه
 ۲۳۵/۲- تقليد الميت
 ۲۳۵/۳- رسالة في عبادة الجاهل
 ۲۳۵/۴- الاجتهاد والاخبار
 ۲۳۶- كشكول محمدي
 ۲۳۷- مفاتيح الشرايع
 ۲۳۸- مهج الدعوات ومنهج العناية
 ۲۳۹- مرزبان نامه
 ۲۴۰/۱- بغية الطالب
 ۲۴۰/۲- طب الائمة

- ۲۲۸/۱- عدم نجاسة البئر بمجرد الملاقة
 ۲۲۸/۲- تيقن الطهارة والحدث والشك في السابق منها
 ۲۲۸/۳- احداث المجنب في اثناء غسل الجنابة
 ۲۲۸/۴- اجوبة مسائل السماكي
 ۲۲۸/۵- اجوبة مسائل المازحي
 ۲۲۸/۶- نتايج الافكار في بيان حكم المقيمين في الاسفار
 ۲۲۸/۷- تحريم طلاق الحائض الحامل الحاضر زوجها عندها المدخول بها
 ۲۲۸/۸- الحبوة
 ۲۲۸/۹- حرمان الزوجة من بعض الموارث
 ۲۲۹- تنقيح المرام
 ۲۳۰- شرح ديوان انوري
 ۲۳۱- مفتاح النجاة
 ۲۳۲- فرائد الاصول
 ۲۳۳- الاصلاح
 ۲۳۴/۱- الرضاع
 ۲۳۴/۲- كفارة الصوم
 ۲۳۵/۱- الفوائد الحائريه
 ۲۳۵/۲- تقليد الميت
 ۲۳۵/۳- رسالة في عبادة الجاهل
 ۲۳۵/۴- الاجتهاد والاخبار
 ۲۳۶- كشكول محمدي
 ۲۳۷- مفاتيح الشرايع
 ۲۳۸- مهج الدعوات ومنهج العناية
 ۲۳۹- مرزبان نامه
 ۲۴۰/۱- بغية الطالب
 ۲۴۰/۲- طب الائمة

- ٢٤٠/٣ - الالفية
 ٢٤١/١ - العصمة والرجعة
 ٢٤١/٢ - العلم
 ٢٤١/٣ - الاجماعية
 ٢٤٢ - تسديد القواعد
 ٢٤٣ - المصاييح
 ٢٤٤ - حاشية شرح المنهاج
 ٢٤٥ - حدائق السحر
 ٢٤٦ - اختيارات
 ٢٤٧/١ - رسالة في الاستصحاب
 ٢٤٧/٢ - رسالة في عبادة الجاهل
 ٢٤٧/٣ - رساله في اصاله الصحة في المعاملات
 ٢٤٧/٤ - رسالة في القرض
 ٢٤٧/٥ - التعليقة
 ٢٤٧/٦ - الجبر والاختيار
 ٢٤٧/٧ - اصاله البرائة
 ٢٤٨ - شوارع الاعلام
 ٢٤٩ - الاصول العملية
 ٢٥٠ - ببحار الانوار
 ٢٥١/١ - آداب طريقت
 ٢٥١/٢ - الوصية
 ٢٥١/٣ - المنهيات (رسالة ...)
 ٢٥١/٤ - الفرائض والواجبات
 ٢٥١/٥ - شعب الايمان
 ٢٥١/٦ - تحفة العوام
 ٢٥١/٧ - آداب السفارة
 ٢٥١/٨ - الوصية
 ٢٥١/٩ - سيف السابيين
 ٢٥١/١٠ - النهاية
 ٢٥١/١١ - انوار الاسرار
 ٢٥١/١٢ - شرح الفقه الاكبر
 ٢٥١/١٣ - اصول الدين ومسائل السنة
 ٢٥١/١٤ - اصول الدين
 ٢٥١/١٥ - معرفة المذاهب
 ٢٥١/١٦ - نافع المسلمين
 ٢٥١/١٧ - الاذان
 ٢٥٢ - سرماية ايمان
 ٢٥٣ - اسرار البراعة و انوار الفصاحة
 ٢٥٤/١ - عروض سيفي
 ٢٥٤/٢ - رياض الصنائع قطب شاهي
 ٢٥٥/١ - زواهر الجواهر في نوادر الزواجر
 ٢٥٥/٢ - الكلمات المكنونه
 ٢٥٦ - شرح حكمة العين
 ٢٥٧/١ - الافصاح
 ٢٥٧/٢ - الفصول المختارة
 ٢٥٨/١ - ضياء العوالم في شرح المعالم
 ٢٥٨/٢ - ضياء العوالم في شرح المعالم
 ٢٥٩ - ديوان سبزوارى
 ٢٦٠ - ديوان سبزوارى
 ٢٦١/١ - التقارير
 ٢٦١/٢ - التقارير
 ٢٦٢ - الحدائق الناضرة في احكام
 العترة الطاهرة
 ٢٦٣ - رساله در احكام تجارات و مكاسب
 ٢٦٤/١ - رياض المسائل
 ٢٦٤/٢ - رياض المسائل
 ٢٦٤/٣ - رياض المسائل
 ٢٦٤/٤ - رياض المسائل

- ۲۹۲- برهان الكفايه
 ۲۹۳- القوانين المحكمه
 ۲۹۴- حاشية المعالم
 ۲۹۵- حاشيه حاشية المعالم
 ۲۹۶- رساله اخلاقي
 ۲۹۷/۱- روزنامه
 ۲۹۷/۲- شمسيه
 ۲۹۸- كشف الرموز
 ۲۹۹- نزهة الغرى
 ۳۰۰- مصابيح القلوب
 ۳۰۱/۱- شواكل الحور
 ۳۰۱/۲- شرح العقائد العضدية
 ۳۰۱/۳- انموذج العلوم
 ۳۰۱/۴- اثبات الواجب القديم
 ۳۰۱/۵- حاشية اثبات الواجب القديم
 ۳۰۲/۱- بيست باب
 ۳۰۲/۲- اختيارات
 ۳۰۲/۳- تقويم (مختصر در معرفت ...)
 ۳۰۲/۴- مدخل منظوم
 ۳۰۳/۱- الرشاد في شرح الارشاد
 ۳۰۳/۲- حاشية تهذيب المنطق
 ۳۰۴/۱- النافع يوم الحشرفي شرح الباب
 الحادي عشر
 ۳۰۴/۲- الاعتقادات
 ۳۰۵- نژادنامه پادشاهان ايراني نژاد
 ۳۰۶- المواقف
 ۳۰۷- حقايق التنزيل في متشابه التاويل
 ۳۰۸- كشف الحقائق
 ۳۰۹- حل مشكلات الاشارات

- ۲۶۵- التقارير
 ۲۶۶- نهاية المرام في شرح مفاتيح
 الاحكام
 ۲۶۷- الفوائد والفرائد
 ۲۶۸- كبرى
 ۲۶۹- اساس الاقتباس
 ۲۷۰- الشافية
 ۲۷۱- تذكرة الخوانين
 ۲۷۲- تحفة الابرار
 ۲۷۳- التقارير
 ۲۷۴- بحر الانساب
 ۴۷۵- غاية المامول في شرح زبدة الاصول
 ۲۷۶- فوائد الترجمة وخزينة اللغات
 ۲۷۷- وصف كالسكة بخار
 ۲۷۸- گنجينه
 ۲۷۹- تلگرافات
 ۲۸۰- آثار ملكم
 ۲۸۱- شرح دستور معما
 ۲۸۲- كفاية مجاهديه
 ۲۸۳- شرح الحكمة العرشية
 ۲۸۴- الاربعون حديثا
 ۲۸۵- اثمار واشجار
 ۲۸۶- البهجة المرضية
 ۲۸۷- ارشاد الازهان
 ۲۸۸- العوائد
 ۲۸۹- المختصر (شرح تلخيص المفتاح)
 ۲۹۰- القوانين المحكمه
 ۲۹۱- التقارير

- ۳۱۰- حاشیه المعالم
 ۳۱۱- تلخیص المقال فی تحقیق احوال الرجال
 ۳۱۲- دیوان
 ۳۱۳- دساتیر آسمانی
 ۳۱۴- شرح المعلقات السبع
 ۳۱۵/۱- حاشیه انوار التنزیل
 ۳۱۵/۲- انوار التنزیل
 ۳۱۶- فهرست کتابخانه رضوی
 ۳۱۷- مطالع الانظار فی شرح طوابع الانوار
 ۳۱۸- شرح المختصر النافع
 ۳۱۹- مفاتیح الشرایع
 ۳۲۰- المطالب المظفریة فی شرح الرسالة الجعفریة
 ۳۲۱- العوائد
 ۳۲۲- صراط النجاة
 ۳۲۳/۱- دیوان منوچهری
 ۳۲۳/۲- ده فصل
 ۳۲۳/۳- اخلاق الاشراف
 ۳۲۴- تحبیر التسییر
 ۳۲۵- المناهل
 ۳۲۶- شرح حکمة العین
 ۳۲۷- تاریخ معاصر ایران
 ۳۲۸- ترجمه النهایة فی مجرد الفتاوی
 ۳۲۹- تشریح الافلاک
 ۳۳۰- تهذیب الوصول الی علم الاصول
 ۳۳۱- المعالم
 ۳۳۲- شرح مختصر المنتهی
 ۳۳۳- آینه سکندری
 ۳۳۴/۱- ارشاد القلوب
 ۳۳۴/۲- منهج الشیعة فی فضایل وصی خاتم الشریعة
 ۳۳۵- راپورت گردش در کوهستانات مابین قزوین و گیلان بجهت راه شوسه
 ۳۳۶- ضوء المصباح
 ۳۳۷- اصطلاحات صوفیان
 ۳۳۸- شرح الباب الحادی عشر
 ۳۳۹- شرح الخلاصة الالفیة
 ۳۴۰- المعالم
 ۳۴۱- مفاتیح الشرایع
 ۳۴۲- کتاب قرائت
 ۳۴۳- رساله عرفانی
 ۳۴۴/۱- ذخیره المعاد فی شرح الارشاد
 ۳۴۴/۲-
 ۳۴۵- ارشاد الازدهان
 ۳۴۶/۱- جامع الفوائد فی شرح خطبة القواعد
 ۳۴۶/۲- قواعد الاحکام
 ۳۴۷- تذکرة الاحباب
 ۳۴۸- تاریخ کلام الملوك
 ۳۴۹/۱- مصابیح الاصول
 ۳۴۹/۲-
 ۳۴۹/۳-
 ۳۵۰- فرائد القلائد
 ۳۵۱- فرهنگ فرانسه بفارسی
 ۳۵۲- سوز و گداز
 ۳۵۳- ترجمه اخبار روز نامه تایمز و گرافیک و استاندارد

۳۶۴ - گنجینه	۳۵۴ - افسانه آفرینش
۳۶۵ - خرقه	۳۵۵ - سیرت رسول وائمه
۳۶۶ - تاریخ کلام الملوك	۳۵۶ر۱ - شرح لامیه الافعال
۳۶۷ - سفرنامه	۳۵۶ر۲ - اعراب الجمل
۳۶۸ - کتابچه اخبار خارجه	۳۵۶ر۳ - اعراب الاجوبه
۳۶۹ - جنگ	۳۵۶ر۴ - الرامزة
۳۶۹ر۱ - سیاست (رساله در ...)	۳۵۶ر۵ - لامیه الافعال
۳۶۹ر۲ - کتابچه مالیات و مداخل ومخارج دولت	۳۵۶ر۶ - مبرز القواعد الاعرابیه
۳۶۹ر۳ - اسکناس (رسالة ...)	۳۵۶ر۷ - الرسالة النحویة
۳۶۹ر۴ - صنایع و معادن (رسالة ...)	۳۵۶ر۸ - منظومه فیماوردمن الافعال بالوارد والیاء
۳۷۰ - معاهدات و امتیازات	۳۵۷ - منتخب الحدیقه
۳۷۱ - کتابچه جمع و خرج طهران	۳۵۸ - اشرف التواریخ
۳۷۲ - فرس نامه	۳۵۹ - جنگ
۳۷۳ - جمع و خرج طهران	۳۶۰ - تاریخ عضدی
۳۷۴ - دیوان منوچهری	۳۶۱ - سفرنامه
۳۷۵ - جنگ	۳۶۲ - دیوان رومی
	۳۶۳ - کتابچه جمع و خرج

۳- اندازه ربعی و بغلی (د) از ۱ تا ۹۰

۲۲۱- تفسیر سورة الجمعة	۱- اوصاف الاشراف
۲۲۲- مشکوة الانوار	۲- شمسية الحساب
۲۳- تحفة العالم	۳- شرح الهدایه الاثرية
۲۴- دیوان اديب صابر	۴- الرواشح السماوية
۲۵- جام جهان نما	۵- المختصر النافع
۲۶- حاشية شرح التلخیص	۶- شرح كافیه
۲۷- تبصرة المتعلمين	۷- كنز اللغات
۲۸- الفوائد الصمدية	۸۱- نماز جمعه
۲۹- كتاب سليم بن قيس	۸۲- دانش نامه شاهي
۳۰۱- شرح قصيدة ميرفندرسكي .	۹- الصحيفة السجادية
۳۰۲- ارشاد المسترشدين	۱۰۱- رسالة الرضا الى المأمون
۳۰۳- تجويد	۱۰۲- المسائل المدنية
۳۰۴- شرح خبر كميل	۱۰۳- الاثنى عشرية
۳۰۵- المشاعر	۱۱- النخبة الوجيزة
۳۰۶- الحكمة العرشية	۱۲- رسالة اخلاقي
۳۱- المطالب المظفرية	۱۳۱- الموجز
۳۲- المغنى	۱۳۲- الادوية المركبة.
۳۳۱- احكام نجوم	۱۳۳- منافع افضليه
۳۳۲- رسالة فقهی	۱۴- اخلاق ناصري
۳۴- ترجمان لغات قران	۱۵۱- منهاج الكرامة
۳۵- گنجینه	۱۵۲- زبدة الاصول
۳۶- الاربعون حديثا	۱۶- التوحيد
۳۷- شرح نصاب	۱۷- شرح منظومه
۳۸- مفتاح الاصول	۱۸- تحفة القراء
۳۹- روايح گلشن قطبشهی	۱۹- شرح شرح مختصر المنتهى
۴۰- سبيل النجاة	۲۰- حاشية شرح مختصر المنتهى
۴۱- رسالة العلم	۲۱- التورات

- ۴۲۱ - لوايح
 ۴۲۲ - رسالة الوجود
 ۴۲۳ - حاشية شرح التجريد
 ۴۲۴ - مسائل ميراثية
 ۴۲۵ - شرح تهذيب المنطق
 ۴۳ - تحرير المجسطى
 ۴۴ - نخبة
 ۴۵ - تحفة المراد
 ۴۶ - احكام المدن
 ۴۷ - اصول علم تائيك
 ۴۸ - قانون وزارت انگليس
 ۴۹ - تزوك تيمورى
 ۵۰۱ - الاربعون حديثا
 ۵۰۲ - الاربعون حديثا
 ۵۰۳ - النسيبات العلية
 ۵۱ - سر العالمين
 ۵۲ - كلمات مخزونه
 ۵۳ - حاشية تهذيب المنطق
 ۵۴ - اخلاق ناصرى
 ۵۵ - صلوة الجمعة
 ۵۶۱ - مبادئ الوصول الى علم الاصول
 ۵۶۲ - التبيان فى بيان القرآن
 ۵۶۳ - الخل فى الصلوة
 ۵۷۱ - تبصرة المبتدى و تذكرة المنتهى
 ۵۷۲ - كشف الاسرار
 ۵۷۳ - مشارب الاذواق
 ۵۷۴ - آغاز و انجام
 ۵۸ - المعارف الالهية
 ۵۹ - حديقة الشيعة
 ۶۰۱ - رساله در هيئت
 ۶۰۲ - معرفت تقويم
 ۶۱۱ - بغية الطالب
 ۶۱۲ - الصيام والاعتكاف
 ۶۱۳ - التحقيق والتنقيب
 ۶۲۱ - المقتصر فى شرح المختصر
 ۶۲۲ - حاشية المختصر النافع
 ۶۳ - كيفية زيارة العاشوراء
 ۶۴ - حلل مطرز
 ۶۵۱ - الثورات
 ۶۵۲ - صيغ المقود
 ۶۶ - التكملة فيما تلحن فيه العامة
 ۶۷ - ديوان فارابى
 ۶۸ - تحرير القواعد المنطقية
 ۶۹ - زواهر الحكم
 ۷۰ - بناء المقالة الفاطمية
 ۷۱ - التحصيل
 ۷۲ - جنگ
 ۷۳ - رساله عمليه
 ۷۴ - الصحيفة السجادية
 ۷۵ - مكارم الاخلاق
 ۷۶ - الثورات
 ۷۷ - خارستان
 ۷۸۱ - انموذج العلوم
 ۷۸۲ - شرح اثبات الواجب
 ۷۹۱ - افوئيه
 ۷۹۲ - ستة ضرورية
 ۸۰ - جمع مختصر

۸۱ - صرف	۸۶ - قرۃ العیون
۸۲ - تاریخ شعرا	۸۷ - رساله در علم خط
۸۳ - تاریخ معاصر	۸۸ - منشآت
۸۴ - تاریخ جدید	۸۹ - منشآت
۸۵ - تاریخ قرون وسطی	۹۰ - دعا

فهرست نام کتابها

۲۳۲	اختصار القانون	۳	آتشفشانی کوه و زوو :
۱۰	اختناق ایران	۳	آثار ملکم
۱۰	اختیارات (لوايح القمر)	۴	آداب السفرة
۱۱	اختیارات منظوم	۳۲۹	آداب السلوك
۲۳۶	اختیار مصباح السالکین لنهج البلاغه	۴	آداب طریقت
۱۱	اخلاق الاشراف	۲۲۹	آداب المتعلمین
۱۱	اخلاق محسنی	۴۴۵	آداب مناظره
۴۳۵ ، ۱۲	اخلاق ناصری	۵	آغاز و انجام
۲۳۶	الادلة الاربعة (رسالة في ...)	۶ و ۵	آیینہ سکندری
۲۳۷	الادوية المركبة (رسالة في ...)	۷، ۶	ابواب الجنان
۲۳۸	الادوية المفردة	۲۳۰	اثبات الواجب القديم
۲۳۸	الاذان (رسالة في ...)	۷	اثمار واشجار
۲۳۸ و ۲۳۹ و ۲۴۰	الاربعون حديثا	۲۳۰	الاثنا عشرية في الحج
۲۴۱	ارشاد الازهان الى احكام الايمان	۳۳۰	الاثنى عشرية
۲۴۲	ارشاد المسترشدين وهداية الطالبين	۳۴۶	الاجتهاد و الاخبار
۲۴۲	ارشاد القلوب	۳۴۳	الاجماعية
۱۲	اساس الاقتباس	۲۳۱	اجوبة مسائل السماكي
۵۰۸	اسؤلة و اجوبة	۲۳۱	اجوبة مسائل المازحي
۲۴۲	الاستبصار في ما اختلف من الاخبار	۲۳۲	احاديث قدسية
۲۴۳	استجابة الدعاء (رسالة في ...)	۲۳۲	احداث المجنب في اثناء غسل الجنابة
۳۴۷	الاستصحاب (رسالة في ...)	۸	احكام المدن
	استقصاء النظر في البحث عن القضاء القدر	۸	احكام نجوم
۲۴۴		۷	اخبار خارجه (کتابچه ...)
۲۴۶	اسرار البراعة و انوار الفصاحة	۹	اخبار عليه درغزوات مرتضويه

۴۳۹	اسرار الصلوة	۴۳۹	التقاط طليعة العلوم
۸۰	اسکناس (رساله در ...)	۲۵۴	الالفية
۱۳	اسماء الله	۲۰	امثله
۱۳	اشرف التواريخ		الانصاف في الانتصاف لاهل الحق من الاسراف
۳۴۷	اصالة البرائة (رساله في ...)	۲۵۵	
	اصالة الصحة في المعاملات (رساله في ...)	۵۰۸، ۲۵۵	انموذج العلوم
۳۴۸		۲۵۶	انوار الاسرار (تفسير)
اصطلاحات صوفيان	۱۴	۲۵۶	انوار التنزيل
اصلاح	۲۴۶	۲۵۷	انوار الرياض
الاصول الاربعائة	۲۴۶	۲۵۷	انوار الملكوت في شرح الياقوت
اصول حکمت فلسفه	۱۵	۲۰	انيس التجار
اصول الدين	۲۴۹	۲۰	انيس الموحدين
اصول الدين و مسائل السنة	۲۴۹	۴۴۲	اوزان و مقادير و اختيارات
اصول علم تائكيك	۱۵	۲۱	اوصاف الاشراف
اصول العقايد	۱۶		ايضاح الفوائد في شرح مشكلات القواعد
الاصول العملية	۲۵۰	۲۵۸	
اصول قراءة ابن كثير	۲۵۱		ايمنى از بطلان نفس در پناه خرد
اصول قراءة الكسائى	۲۰۳	۲۱	بحار الانوار
الاعتقادات يا النكت الاعتقادية	۲۵۲	۲۵۸	بحر انساب
اعراب الاجوبة	۲۵۳	۲۱	بحر المعارف
اعراب الجمل	۲۵۳	۲۲	برهان الكفايه
اعراب قران	۱۷	۲۲	بشرى الوصول الى اسرار علم الاصول
افسانة آفرينش	۱۷	۲۵۹	
الافصاح	۲۵۴		بغية الالباء من معجم الادباء
افيونيه	۱۸	۲۵۹	بغية الطالب في معرفة المفروض الواجب
الاقتصاد للارشاد الى طريق الاجتهاد	۴۴۶	۲۶۰	
اقدامات روسيه در آسيای مركزى	۱۸		بناء المقالة الفاطمية
اكسير التواريخ	۱۹	۲۶۱	

۲۸۵	تحریم طلاق الحائض الحامل	۲۷۹	البنیان المرسوم
۲۸۵	التحصیل	۲۸۰	بهجة الاسرار و معدن الانوار
۳۶	تحفة الائمة العلية فی الحکمة العملية	۲۸۱	البهجة المرضية
۳۷	تحفة الابرار	۲۳	بیست باب
۳۸	تحفة الاخيار	۲۸۱	پاسخ ابن سینا بیهنی
	تحفة الاریب فی الرد علی اهل الصلیب	۲۳	پاسخ کاشانی بهر اسکانی
	۲۸۶	۲۴	پاسخ گرگانی بمیرزا اسکندر
۴۲	تحفة سامی	۲۴	پند لقمان
۴۲	تحفة العالم	۲۴	تاریخ آل مظفر
۴۳	تحفة عباسی	۲۵	تاریخ جدید
۴۴	تحفة العراقین	۲۵	تاریخ شعرا
۴۴	تحفة المعلوم	۲۶	تاریخ عضدی
۴۵	تحفة الفقراء	۲۷ و ۲۸	تاریخ قاجار
۴۶	تحفة القراء	۲۹	تاریخ قرون وسطی
۴۷	تحفة المراد	۲۹	تاریخ کلام الملوك
۸۱	تحفة الملوك یا تحفة الوزراء	۳۲	تاریخ معاصر
۴۸	تحفة المؤمنین	۳۳	تاریخ نادرشاه
	تحقیق معنی الالف و اللام (رساله فی ...)	۳۴	تبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی
	۲۸۶	۲۸۱	تبصرة المتعلمین
۲۸۷	التحقیق والتنفیر	۲۸۲	التبیان فی اعراب القرآن
۴۸	تذکرة الاحباب	۲۸۲	التبیان فی بیان القرآن
۴۹	تذکرة الخوانین		تجارات و مکاسب (رساله در احکام ...)
۲۸۷	تذکرة الفقهاء	۳۴	
۴۹	ترجمان لغات قران	۳۵	تجوید
	ترجمه اخبار روزنامه تایمز و گرافیک و	۲۸۳	تجوید الفاتحة
۵۰	استاندارد	۲۸۴	تجیر التیسیر
۵۰	ترجمه امالی طوسی	۲۸۴	تحریر القواعد المنطقية
۴۳۸	ترجمه اوصاف الاشراف	۲۸۵	تحریر المجسطی

۳۴۸	تقلید المیت	۵۱	ترجمه خطوط قدیمه بیستون
۶۳، ۶۲، ۶۱	تقویم	۵۲	ترجمه الخواص
۳۰۳	تقویم شرع النبی	۵۱	ترجمه دو حدیث قیامت
۳۰۴	التکملة فيما تلحن فيه العامة	۵۲	ترجمه سراالاسرار
۳۰۴	تلخیص المقال	۵۳	ترجمه شرایع الاسلام
۶۴، ۶۳	تلگرافات	۵۴	ترجمه الصلوة
۶۴	تلگرافات و مراسلات	۵۵	ترجمه قطب شاهی
۳۰۵	التنبیہات العلیة	۵۵	ترجمه کتاب من لایحضره الفقیه
۳۰۶	تنقیح المرام	۵۶	ترجمه لایعة ترکی
۶۵	تنقیح مقاله در توضیح رساله	۵۷	ترجمه النهایة فی مجرد الفتاوی
۳۰۶	التوحید	۵۸	ترجمه وقایة الروایة فی مسائل الهدایة
۳۰۷	التورات	۵۹	تزوک تیموری
۶۸	توضیح الاخلاق	۲۸۹	التسییحات القلیة
۳۰۸	توضیح التذکرة	۲۹۰	تسدید القواعد فی شرح تجرید العقاید
۳۰۹	تهذیب الاحکام	۲۹۰	تشریح الافلاک
۳۱۱	تهذیب الوصول الی علم الاصول	۲۹۰	تشریح العین
۳۱۱	یقن الطهارة و الحدث	۳۴۸	التعلیقة
۶۸	ثبت مطالب رعايا	۵۹	تعلیسات نظامی
۶۸	جام جهان نما	۲۹۱	التفسیر
۳۱۱	جامع الاخبار	۲۹۳	تفسیر الاربع مقالات
۴۴۰، ۶۹	جامع عباسی	۲۹۳	تفسیر التحریر
۳۱۲	جامع الفوائد فی شرح خطبة القواعد	۲۹۴	تفسیر سورة الاخلاص
۳۱۲	جامع المقاصد	۲۹۴	تفسیر سورة الجمعة
۷۰	جاودان نامه	۲۹۵	تفسیر سورة الفلق
۳۴۹، ۳۱۳	الجبر والاختیار	۲۹۵	تفسیر سورة الناس
۷۱	جفر	۶۰	تفسیر شاهی
۷۰	جغرافیا	۲۹۶	تفصیل وسائل الشیعة
		۰۲۹۷، ۲۹۶	التقریرات
		۳۰۳، ۳۰۲، ۲۹۹، ۲۹۸	

۳۲۵	حاشیه القوانين المحكمة	۷۱	جلاء الازهان و جلاء الاحزان
۳۲۵	حاشیه اللیمة الدمشقة	۷۲	جلاء العیون
۴۴۳، ۳۲۶	حاشیه المختصر النافع	۷۲	جمع مختصر
۳۲۷، ۳۲۶	حاشیه المعالم	۷۳	جمع و خرج (کتابچه ...)
۳۲۷	حاوی المرام فی شرح شرایع الاسلام	۷۴	جمع و خرج طهران (کتابچه ...)
۳۲۸	الحبل المتین فی احکام احکام الدین	۷۴	جمع و خرج فارس
۴۴۲، ۳۲۸	الحبل المتین (الفرائض البهائية)	۸۸، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۱، ۷۹، ۷۵	چنگ
۳۲۸	الحیوة	۹۱	چنگ در ترکستان
۳۲۸	حجیة الشهرة	۳۱۳	جوامع الجامع
۹۴	حدائق السحر فی دقائق الشعر	۹۲	جوامع الحکایات و لوازم الروایات
	الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة	۳۱۴	جواهر الیکلام
۳۲۹		۴۴۱، ۳۱۵	جواهر الفرائض
۹۵	حدود و دیات و قصاص	۹۲	جواهر نامه
۹۵	حديقة الشیعة	۹۳	جوك باشست
۳۲۹	حرز الامانی	۹۳	چار گلزار
۳۳۰	حرمان الزوجة من بعض الموارث	۹۴	چار نام
۹۶	حساب (رسالة ...)	۳۱۵	حاشیه اثبات الواجب القديم
۳۳۰	حقائق التاویل فی متشابه التنزیل	۳۱۶	حاشیه اصولیة
۹۷	حقوق ملل	۳۱۷، ۳۱۶	حاشیه انوار التنزیل
۵۰۹، ۳۳۱	الحكمة العرشية	۳۱۸	حاشیه تحریر القواعد المنطقية
۳۳۱	الحكمة المتعالية فی الاسفار الاربعة العقلية	۳۱۸	حاشیه تهذیب المنطق
۵۰۹	حل شبهة الجذر الاصم	۵۰۸	حاشیه حاشیه التهذیب
۳۳۲	حل مشکلات الاشارات	۳۱۹	حاشیه حاشیه المعالم
۹۸	حلل مطرز	۳۱۹	حاشیه ریاض المسائل
۹۸	حلیة المتقین	۳۲۲، ۳۲۱	حاشیه شرح التجرید
۹۸	حیات نفس در حضرت قدس	۳۲۲	حاشیه شرح تلخیص المفتاح
۹۹	خارستان (بعدی)	۳۲۲	حاشیه شرح مختصر المنتهى
		۳۲۳	حاشیه شرح المنهاج
		۳۲۵	حاشیه الشواهد الربوبية

۱۱۰	دیوان بیگتاش قلی	۳۳۳	خبر الشهادة عن الخلافة و الامامة
۱۱۲	دیوان حافظ	۱۰۰	خرقه
۱۱۲	دیوان رودکی	۱۰۰	خزان و بهار
۱۱۳	دیوان فاریابی	۳۳۳	الخلاص (کتاب)
۱۱۲	دیوان قطران	۳۳۴	خلاصة الاصول
۱۱۳	دیوان مختاری	۳۳۵	الخلاصة الالغية
۱۱۴	دیوان معزی	۳۳۵	خلاصة الحساب
۱۱۴	دیوان منوچهری	۱۰۱	خلاصة دستور الوزراء
۱۱۵	دیوان ناصر خسرو	۱۰۲	خلاصة منهج
۱۱۵	دیوان هادی سبزواری	۳۳۵	خلق الاعمال
۳۳۹	ذخائر النبوة	۳۳۶	الخلل فی الصلوة
۳۳۹	ذخيرة المعاد فی شرح الارشاد	۳۳۶	الغمیس فی احوال انفس نفیس
۱۱۶	ذخيرة خوارزمشاهی	۱۰۲	دانش نامه شاهی
۳۴۰	ذکری الشيعة	۱۰۳	دبستان سخن
۳۴۱	الرائية (القصيدة ...)	۱۰۴	دبستان المذاهب
	راپورت گردش در کوهستانات قزوین و	۳۳۷	الدرر النجفیه من الملتقطات الیوسفیه
۱۱۷	گیلان	۳۳۷	الدروس الشرعیه فی فقه الامامیه
۳۴۱	الرامزة	۱۰۵	درة التاج لغرة الدباج
۳۴۲	ربیع الابرار	۱۰۵	درة نادره
۳۴۳	الرحلة	۱۰۶	دساتیر آسمانی
۳۴۳	رسائل احسائی	۱۰۶	دستور الاعقاب
۳۴۶	رسائل بهبهانی	۳۳۳	دستور اللغة
۳۵۱	رسائل رشتی	۱۰۸	دعا
۱۱۸، ۱۱۷	رسالة اخلاقی مذهبی	۳۳۸	دعا القدیس
۳۵۴	رسالة اصولیه	۳۳۸	دلایل الاحکام فی شرح شرایع الاسلام
۱۱۹	رساله در علم خط	۱۰۹	ده فصل
۱۲۰	رساله در هیئت	۱۰۹	دیوان ابوالفرج رونی
	رسالة رشديه در خصوص اصلاح الفباي	۱۰۹	دیوان ادیب صابر
۱۲۱	اسلامیه	۱۱۰	دیوان انوری

۳۶۳	زواهر الحكم	۳۵۵	رسالة الرضا الى المامون
۳۶۴	زيارة العاشوراء (كيفية ...)	۳۵۵	الرسالة الرضوية
۱۳۳	زيج خاقاني در تكميل زيج ايلخاني	۱۲۱	رسالة عرفاني
۳۴۹	سؤال و جواب	۱۲۲	رسالة عرفي (نفسيه)
۱۳۳	ساز و پيرايه شاهان پر مايه	۱۲۳	رسالة عمليه
۱۳۳	سالاريه	۱۲۳	رسالة فقهي
۱۳۴	سبيل الرشاد	۳۵۶	رسالة في المغلطة
۱۳۴	سبيل النجاة	۳۵۶	الرسالة النحوية
۱۳۵	سته ضروريه	۳۵۷	الرشاد في شرح الارشاد
۱۳۶	سراج منير	۳۵۷	الرضاع
۴۳۶	سر الاسرار	۳۵۸	الرعاية
۳۶۵	سر العالمين	۱۲۶	رگشناسي
۴۳۶	سر سر الاسرار	۱۲۶	رند و زاهد
۱۲۶	سرماية ايمان	۳۸۵	الرواشح السماوية
۱۳۶	سرور المؤمنين في مناقب امير المؤمنين	۱۲۷	روايح گلشن قطبشهي
۱۴۱، ۱۴۰، ۱۳۹، ۱۳۷	سفر نامه	۱۲۸	روزنامه
۴۴۶	سفينة النجاة	۱۳۰	روضة الاذكار
۱۴۲	سوز و گداز	۳۵۹	الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية
۸۰	سياست (رساله در ...)	۱۳۰	ره انجام نامه
۱۴۲	سياق التواريخ	۱۳۰	رياض الصنائع قطب شاهي
۱۴۳	سيرت رسول و ائمه	۱۳۱	رياض الفتوح
۱۴۳	سير و سلوك	۳۶۰	رياض المسائل
۳۶۵	سيف السالين	۴۴۳، ۳۶۱	زبدة الاصول
۳۶۶	الشافى	۳۶۱	زبدة البيان
۳۶۷	الشافية	۱۳۱	زبدة التواريخ
۱۴۴	شاهد صادق	۱۳۲	زبور
۵۰۹	الشجرة الالهية	۳۶۲	زوائد الاصول على منهاج الاصول
۳۶۷	شرايع الاسلام	۳۶۳	زواهر الجواهر في نوادر الزواجر
۳۶۹	شرح اثبات الواجب		

۳۷۸	شرح الفقه الاکبر	۳۷۰	شرح الاعتقادات
۳۷۸	شرح الفوائد	۱۴۴	شرح امثله
۳۷۸	شرح القصيدة العينية	۳۷۰	شرح الباب الحادي عشر
۳۸۰	شرح القصيدة الفاتحة في تجويد الفاتحة	۱۴۵	شرح بيتي از حافظ
۱۵۲	شرح قصيدة مير فندرسکی	۱۴۵	شرح بيتي از دهلوی
۳۸۰	شرح الکافی	۳۷۰	شرح التجريد
۱۵۳	شرح کافیه	۱۴۶	شرح تهذيب المنطق
۳۸۱	شرح الکافية	۳۷۱	شرح الحکمة العرشية
۳۸۲	شرح کلمة التوحيد	۳۷۱	شرح حکمة العين
۳۸۲	شرح لامية الافعال	۳۷۳	شرح خبر کميل
۳۸۴	شرح اللمعة الدمشقية	۱۴۶	شرح خطبة البيان
۱۵۳	شرح مثنوی	۱۴۶	شرح الخلاصة الالفية
۳۸۴	شرح مجمع البحرين	۱۴۷	شرح دستور معمای نیشابوری
۳۸۵	شرح المختصر النافع	۱۴۷	شرح دیوان انوری
۳۸۶	شرح الشاعر	۱۴۸	شرح دیوان حافظ
۳۸۷	شرح المعلقات السبع	۱۴۹	شرح دیوان علی
۳۸۷	شرح المفاتيح	۵۱۰	شرح رسالة زينون
۳۸۷	شرح مفتاح العلوم	۳۷۳	شرح رسالة العلم
۳۸۸	شرح المقاصد	۱۵۰	شرح رسالة معما
۳۸۸	شرح المنظومة	۳۷۴	شرح زبدة الاصول
	شرح منهاج الوصول الى علم الاصول	۳۷۴	شرح الزيارة
۳۸۹		۳۷۵	شرح الشافية
۱۵۴ و ۸۶	شرح نصاب	۳۷۵	شرح مختصر المنتهى
۱۵۵	شرح نهج البلاغة	۵۱۰	شرح ضابطة الاشكال
۳۹۱	شرح الوافية	۳۷۶	شرح العقاید العضدية
۳۹۲ و ۳۹۱	شرح الهداية	۳۷۷	شرح العقاید النسفية
۳۹۲	شعب الایمان	۳۷۷	شرح الفصوص
۱۵۶	شمسیه		

۳۴۹	عبادة الجاهل	۳۹۳	شمسية الحساب
۴۰۱	عدم نجاسة البئر	۳۹۴	شوارع الاعلام الى شرايع الاسلام
۱۷۳	عرض نامه	۳۹۴	شوارق الالهام
۱۷۲	عرفات الفقه	۳۹۵	شواكل الحور في شرح هياكل النور
۴۰۱	العروس	۱۵۶	صافي
۱۶۳	عروض سيفي	۳۹۵	الصافي
۳۴۴	العصمة والرجمة	۳۹۵	الصباح
۴۰۲	علل الشرايع	۳۹۶	الصحيفة السجادية
۴۰۳	العلم (رسالة ...)	۱۵۷	صحيفة شاهي
۳۴۴	العلم (رسالة في ...)	۳۹۶	الصحيفة العلوية
۴۳۲	العلوم (رسالة في ...)	۱۵۷	صد باب اسطرلاب
۴۰۴	عوائد الايام	۱۵۸	صد خطابه
۱۶۴	عهد نامجات	۱۵۸	صدر التواريخ
۴۰۵	عيون الحساب	۳۹۸	الصراط المستقيم الى مستحقى التقديم
۴۰۵	غاية المامل في شرح زبدة الاصول	۱۶۰	صراة النجاة
۴۰۶	غرر الحكم و درر الكلم	۱۶۰	صرف
۵۱۱	فائدتان فلسفيتان	۳۹۸	صلوة الجمعة واحكامها في زمان الغيبة
۴۰۶	الفدك	۴۳۷	الصناعة (رسالة في ...)
۴۰۷	فرائد الاصول	۸۱	صنایع و معادن
۴۰۸	فرائد القلائد في مختصر شرح الشواهد	۳۹۹	الصيام و الاعتكاف
۴۰۹	الفرائض والواجبات	۱۶۰	صيغ عقود
۱۶۴	فرس نامه	۱۶۱	صيغ مشكله
۱۶۵	فرهنگ جهانگیری	۳۹۹	ضوء المصباح
۱۶۵	فرهنگ سروری	۴۰۰	ضوابط الاصول
۱۶۶	فرهنگ فرانسه بفارسی	۴۰۰	ضیاء العوالم في شرح المعالم
۱۶۶	فصول	۴۰۱	طب الائمة
۴۱۰	الفصول الغروية في الاصول الفقهية	۱۶۱	طرائف الحكمه
۴۱۰	الفصول المختارة	۵۱۰	طهارة الاعراق
		۱۶۲	ظفر نامه

۱۷۱	کتاب قرائت	۱۶۶	فوائد الترجمة و خزينة اللغات
۴۲۹	کتاب من لا يحضره الفقيه	۳۵۰	الفوائد الحائرية
۴۲۳	الكشاف	۴۱۱	الفوائد الصمدية
۱۷۲	کشاورز نامه	۴۱۱	الفوائد الضيائية
۴۲۴	کشف الآيات	۴۱۲	الفوائد و الفرائد
۵۱۲	کشف الاسرار	۴۳۴	فهرس لب الالباب
۱۷۲	کشف الحقائق	۴۳۳	فهرست العلوم
۴۲۵	کشف الرموز	۱۶۷	فهرست کتابخانه رضوی
۴۲۶	کشف الغمة فی معرفة الائمة	۱۶۷	فهرست کتابهای مدرسه شعاعیه
۴۲۶	کشف اللثام	۴۳۷، ۱۶۸	قابوسنامه
۱۷۳	کشف اللغات	۱۶۹	قافیه
۱۷۳	کشکول محمدي	۵۱۱	قانون نشانها
۴۲۶	کفارة الصوم	۱۷۰	قانون وزارت انگلیس
۱۷۴	کفایه مجاهديه	۴۱۲	قبس الاقتداء و نجم الاهتداء
۴۲۷	الکلم الطیب و القیث الصیب	۴۱۳	قرة العیون فی اعز الفنون
۱۷۵	کلمات مخزونه	۳۵۱	القرض
۴۲۸	الکلمات المکنونه	۴۱۲	قصص انبیاء
۴۲۸	کنز العرفان	۳۱۴	قصیده فی قرأة ورش
۱۷۵	کنز اللغات	۴۱۴	قواعد الاحکام
۴۲۹	کواشف الحجب عن مشکلات الكتب	۴۱۵	القواعد والفوائد
۱۷۶	گفتار انصاری	۴۱۶	قوانین ترکیب الادویه القلبیه
۱۷۷	گفتار کاشانی	۴۱۶	القوانین المحکمة
۱۷۷	گلستان	۴۱۷	الکافی
۸۱	گمرک (کتابچه)	۴۱۹	الکامل
۱۷۸، ۱۷۷	گنجینه	۱۷۰	کبری
۱۷۹	گوهر مراد	۴۱۹	الکتاب الجامع للشرايع
۴۳۰	لامیه الافعال	۸۱	کتابچه گمرک
۴۳۰	لب الالباب	۴۲۰	کتاب سلیم بن قیس الهلالي

۴۵۷	مدارك الاحكام	۱۸۰	لسان المعجم
۱۸۶	مدخل منظوم	۱۸۰	لفت نعمة الله
۴۵۸	المذكر و المؤنث	۱۸۱	لفت نوائى
۴۵۸	مراة الاخرة	۴۵۰	لفز الزبدة
۱۸۹ و ۱۸۸ و ۱۸۷	مراسلات	۴۵۱	لوامع الانوار فى شرح مطالع الانوار
۱۹۰	مراسله	۱۸۲	لوايح
۱۹۰	مرزبان نامه	۴۵۱	ما بال
۱۹۱	مرشد العوام	۴۵۱	ما تلحن فيه العوام
۱۹۱	مرصاد العباد	۸۳، ۸۰	مالیات و مداخل و مخارج دولت
۴۵۸	مسائل الخلاف	۴۵۲	مبادئ الوصول الى علم الاصول
۴۶۰	المسائل الفقهية	۵۱۳	المبدء والمعاد
۴۵۹	المسائل المدنية		مبرز القواعد الاعرابية من القصيدة المجردة
۴۶۰	المسائل الناصريات	۴۵۳	
۴۶۱	المساحة	۴۵۳	المثلث فى اللغة
۱۹۲	مساحة البلاد	۱۸۲	مشوى
۴۶۱	مسالك الافهام	۷۵	مشوى (جنگ)
۴۶۲	مسالك البغية الى مدارك المنية	۱۸۲	مجالس المؤمنين
۴۶۲	مستقصى الاجتهاد	۱۸۳	مجمع الادوار
۴۶۳	مستند الشيعة	۴۵۴	مجمع البحرين و مطلع النيرين
۱۹۲	مستارب الاذواق	۴۵۴	مجمع البيان
۴۶۴	المشاعر	۱۸۳	مجموعه دروس مدرسة علوم سياسى
۴۶۴	المشتق (رسالة فى ...)	۱۸۴	المحاكمات
۴۶۵	مشكوة الانوار	۱۸۴	محرق القلوب
۱۹۳	مشواق	۴۵۵	المحصول
۴۶۷	المصاييح	۴۵۶	المختصر
۴۶۵	مصاييح الاصول	۴۵۶	المختصر النافع
۱۹۳	مصاييح القلوب	۱۸۴	مخزن الوقايح
۴۶۷	المصاييح فى شرح المفاتيح	۱۸۶	مدارج كمال

٢٠٤	مقصد اقصی	٤٦٨	مصباح الفقیه (شرح شرایع)
٤٧٨	المقنع	١٩٤	مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه
٤٧٩	مکارم الاخلاق		المطالب المظفریة فی شرح الرسالة الجعفریة
٤٧٩، ٤٤٧	الملل و النحل	٤٦٨	
٤٨٠ و ٤٧٩	المنجاة		مطالع الانظار فی شرح طوالع الانوار
٢٠٤	منافع افضلیه	٤٦٩	
٤٨١	المناهج الحائریة		المظاهر المحمودیة فی التراتیل التجویدیة
٤٨٠	مناهج الیقین فی اصول الدین	١٩٥	
٤٨٢	المناهل	٤٧٠	المعارف الالهیة
٨١	منتخب حدائق السحر	٤٧٠	المعالم
٢٠٥	منتخب الحدیقة	١٩٥	معاهدات و امتیازات
٤٤٧	منتخب کتاب الملل و النحل	٤٧١	المعجزة
٢٠٦	منتخب اللغات شاهجهانی	١٩٨	المعجم فی تاریخ ملوک المعجم
٢٠٦	منتخب المناهج	١٩٩	معراجنامه
٤٨٢	المنتزع المختار من الفیث المدرار	٢٠١	معرفة المذاهب
٤٨٤	منتهی المقال فی احوال الرجال	٤٧٢	المغنی فی اصول الفقه
٢٠٨، ٢٠٧	منشآت	٤٧٢	المغنی فی شرح الموجز
	منظومة فیما ورد من الافعال بالواو و الیاء	٤٧٣	مفاتیح الاصول
٤٨٤		٤٧٤	مفاتیح الشرایع
٤٨٥	منهاج الکرامة فی معرفة الامامة	٤٧٥	مفاتیح الغیب
	منهج الشیعة فی فضائل وصی خاتم الشریعة	٤٧٥	مفتاح الاصول
٤٨٦		٢٠١	مفتاح المفاتیح
٤٨٦	منهج العمال فی سنن الاقوال	٢٠٢	مفتاح النجاة
٤٨٧	المنهیات	٤٧٦	المفردات
٤٨٨	منية اللیب فی شرح التهذیب	٤٧٦	المفید فی علم التجوید
٢١١	مواجب و مخارج کل تلکرافغانه ها	٢٠٣	مقامات حمیدی
٤٨٨	المواقف	٢٠٣	مقام الفضل
٢١١	مواهب علیہ	٤٧٧	المقتصر من شرح المختصر
		٤٧٨	المقدمة الجزریة

۲۱۹	نصاب الصبيان	۴۸۸	الموجز
۲۱۹	نقايس الفنون وعرايس العيون	۴۸۹	مہج الدعوات و منهج العنايةات
۲۲۰	نفس (رسالة ...)	۲۱۲	مہيج الاشرار
۴۹۵	النفس (رسالة في ...)	۲۱۳	موسيقى
۴۹۶	نفس الامر	۴۸۹	الميراث
۲۲۰	نقد النصوص في شرح نقش الفصوص	۴۹۰	ميراثية (مسائل...)
۲۲۱	نگارستان جوينی	۴۹۰	ميزان القيمة
۲۲۱	نگارستان قزوینی	۴۹۱	الناسخ و المنسوخ
۲۲۲	نماز جمعه (بيان حكم ...)	۲۱۴	نافع المسلمين
۲۲۲	نوادير الحكايات و غرائب الروايات		النافع يوم الحشر في شرح الباب الحادي عشر
۴۹۶	النهاية	۴۹۱	
۴۹۶	نهاية المرام في شرح مفاتيح الاحكام	۲۱۴	نامه اوزبكان
۴۹۷	نهج البيان عن كشف معاني القرآن	۲۱۵	نامه بهائي بهمداني
۴۳۴	نيرين	۲۱۵	نامه های كاشاني
۴۹۹	الواحد لا يصدر عنه الا الواحد		نان و حلوا
۴۹۹	الوافية	۲۱۶	نتائج الافكار في بيان حكم المقيمين في
۵۰۰	الوجود (رسالة في ..)	۴۹۲	الاسفار
۲۲۳	وجوديه	۴۹۲	نشر اللثالي
۵۰۱	الوجيز في تفسير القرآن العزيز	۲۱۶	نخبه
	ودايع الاحكام في شرح شرايع الاسلام	۴۹۳ و ۴۴۱	النخبة الوجيزة
۵۰۲	الوسائل الحامرية	۲۱۷	نزهة السرور
۲۲۴	وصف كالسكة بخار	۴۹۳	نزهة الغرى
۵۰۳ و ۵۰۴	الوصية	۴۹۴	نزهة الناظر و تنبيه الخاطر
۵۰۴	الوقف (رسالة في..)	۲۱۷	نواد نامه پادشاهان ايراني نژاد
۵۰۵	الوقوف	۴۹۴	نسيم السحر
	هادية قطب شاهي در استخراج آيات كلام	۲۱۸	نصايح الملوك و آداب السلوك

٥٠٦	الهندباء	٢٢٦	الهی
٥٠٧	ینایع الحکمة فی شرح نظم اللمعة	٥٠٦	الهدایة
٢٢٦	ینبوع الحیات	٥٠٦	هدایة الامة الی احکام الائمة
		٢٢٦	هدایة العوام

فهرست نام مؤلفان

ابن خاتون (عاملی شمس الدین)	آبی (عزالدین حسن یوسفی)
۵۵ محمد بن علی ()	۴۲۵ ابن ربیب ()
۲۹۳ ابن رضوان	۱۵۸ آخوندزاده (آخوندوف)
ابن زهرة حسینی (عزالدین)	۱۵۸ - ۶ آقاخان کرمانی (میرزا)
۴۶۰ ابی الحسن علی ()	۵۱۱ آقاسی (حاجی میرزا)
ابن سینا (ابوعلی) ۱۶۲ - ۱۲۶	آمدی (قاضی ناصح الدین ابوالفتح)
۴۷۹ - ۴۰۱ - ۳۳۸ - ۲۹۵ - ۲۸۱	۴۰۶ عبدالواحد ()
۵۱۳ - ۵۰۹ - ۵۰۶ - ۴۹۵ - ۴۸۰	۱۵۵ آملی (عزالدین)
ابن طاوس (جمال الدین احمد) ۲۶۱	آملی (شمس الدین محمد بن محمود)
ابن طاوس (رضی الدین علی) ۴۸۹	۲۱۹ ابدال رومی (بیگنکاش قلی)
ابن فهد (ابوالعباس احمد)	۱۱۰ ابراهیم حسینی همدانی
۴۷۷ حلّی ()	۴۹۹ ابراهیم موسوی قزوینی
ابن مالک ۳۸۲ - ۳۳۵	(سید محمد) ۴۰۰ - ۳۵۴ - ۳۳۸
۴۳۰ - ۴۸۴	ابن ابی جامع (علی بن حسین)
ابن ملک (عبد اللطیف) ۳۸۴	۵۰۱ عاملی ()
ابن مسکویه (مشکویه)	ابن بابویه صدوق قمی رازی
رازی () ۵۱۰	ایلاقی (ابوجعفر محمد) ۲۵۲
ابن میش ۲۳۶	۳۰۶ - ۴۰۲ - ۴۷۸
ابن الناطم ۳۷۲	۵۰۶
ابوالبقا ۱۲۸	ابن حاجب ۳۶۷
ابوالبقاء (عبدالله بن الحسین عکبری)	ابن حنبل ۲۴۹
بغدادی - یا - یعیش بن علی حلبی ۲۸۲	

ابوالمنتهی احمد بن محمد	۴۱۲	ابوالعباس احمد بونی
مفنیساوی	۴۱۲	ابوالعباس قسطلانی
۳۷۸		ابوالحسن حسینی فراهانی
۲۱۹		(میرزا)
۳۲۲	۱۴۷	ابوالحسن شریف عاملی
۱۲۱		سپاهانی
۳۴۳ - ۹۸	۲۱۸	ابوالحسن یزدی
۳۷۸ - ۳۷۴ - ۳۷۳ - ۳۷۱ - ۳۴۴	۲۹۶	ابوحنیفه
۳۸۶	۵۰۴	ابوعلی (محمد بن اسمعیل طبری
۴۰۳		سینایی کربلائی)
۳۲۲	۴۸۴	ابوالعلی احراری
۳۴۳ - ۹۸	۱۲۱	ابوعمر عثمان دانی
۳۷۸ - ۳۷۴ - ۳۷۳ - ۳۷۱ - ۳۴۴	۲۸۳	ابوالفتح بن میر مخدوم خادم
۳۸۶		شریفی حسینی عربشاهی
۳۶۱ - ۹۵		(میرسید)
۴۱۴	۳۷۰ - ۶۰	ابوالفرج رونی
احمد بن حسن جار بردی تبریزی	۱۰۹	ابوالقاسم بن احمد جناب
(فخرالدین ابوالسکرام)		قندهاری
احمد بن عمر (نجم‌الدین طامه	۳۴۳	
۳۲۹	۵۳	ابوالقاسم بن احمد یزدی
احمد بن محمد جعفر غفاری		ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی
۲۲۱	۴۱۶ - ۱۹۱	(میرزا)
۱۳۶		ابوالقاسم بن میرزا محمد منجم
احمد بن محمد مفنیساوی	۴۹	شپیر بمعلم ثالث (میرزا)
۳۷۸		ابوالقاسم فندرسکی
(ابوالمنتهی)	۴۳۷ - ۱۷۳	(میر)
احمد بن محمد مهدی شریف	۴۰۸	ابو محمد عینی
۶۳		

مهدی خان بن محمد نصیر	احمد بن محمد مهدی نراقی
۱۰۵ منشی (	۴۸ - ۴۰۴ - ۴۶۳
استرآبادی (نجم الاثمه	۴۱۲ احمد بونی (ابوالعباس)
۳۸۲ رضی (	۱۳۳ احمد علیخان کرمانی
۶۳ اسحق بن یوسف گیلانی	۲۸ احمد منشی رازی
۲۵۵ اسدی (شیخ خلیل)	۲۶ احمد میرزا عضدالدوله (سلطان)
اسفراینی (تاج الدین)	۱۴۱ ادورد برجیس
۳۹۹ محمد فاضل (	ادیب کرمانی (میرزا حکیم
۳۱۷ اسفراینی (عصام الدین)	۹۹ قاسم (
۱۱۶ اسمعیل جرجانی (سید)	اربلی (ابن الفخر بهاء الدین
۱۶۰ اشتیاردی	۴۲۶ علی بن عیسی (
اصفهان (شمس الدین محمود)	۳۶۱ - ۹۵ اردبیلی (محقق احمد)
۲۹۰ - ۳۸۹ - ۴۶۹	۴۵۱ - ۵۲ ارسطو
اصفهان (شیخ محمد	استرآبادی (سیف الدین علی
۳۱۴ حسن (	۲۷۹ بن محمد جعفر (
اصفهان (محمد حسین بن	۳۸۲ استرآبادی (شمس الدین)
۴۱۰ محمد رحیم (	استرآبادی (عمادالدین علی شریف
اصفهان (محمد صالح بن	۳۵ - ۲۵۱ قاری (
۴۲۹ محمد حسن (	۵۰۷ استرآبادی (محمد جعفر)
اعتماد السلطنه (محمد	استرآبادی (مولی محمد
۱۵۸ حسن (	۱۰۲ امین (
۱۸۳ افشار دکتر محمود	استرآبادی (مولانا محمد بن
۲۱ افضل الدین کاشانی	۴۶۸ ابی طالب (
۷۰ - ۲۳ - ۱۳۰ - ۱۳۳	استرآبادی (میرزا
۲۱۵ - ۱۸۶ - ۱۷۷ - ۱۷۳	۳۰۴ محمد (
۲۲۶ - ۲۲۰	استرآبادی (میرزا محمد

بهبهانی (آقا محمد علی بن	۱۳۳	الغ بیک
محمد باقر (۱۹۲ - ۳۰۳	۱۳۰	الفتی بن حسین ساوجی
بهبهانی (محمد جعفر بن محمد	۱۰۲	امین استرابادی (مولی
علی (۴۶۷	۱۷۶	محمد)
بهبهانی (محمود بن محمد علی	۴۰۷	انصاری (خواجه عبدالله)
بن محمد باقر (۱۴۳	۱۱۰	انصاری شوشتری دزفولی
بهمنیار ۲۸۵	۴۸۸	(شیخ مرتضی)
بیاضی (علی بن محمد بن	۱۶۵	انوری حکیم (اوحدالدین
یونس (۳۹۸	۱۵	علی بن اسحق ابیوردی)
بیرجندی (نظام الدین عبدالعلی بن	۱۵	ایچی (قاضی عضد)
محمد (۲۳	۳۲۹	اینجوی شیرازی (جمال الدین
بیضاوی ۲۴۶	۳۳۷	حسین بن فخرالدین
بیکتاش قلی (ابدال	۱۴۱	حسن)
رومی (۱۱۰	۵۰۸	بارب (لابه ادوار)
بیهقی سبزواری ۱۹۳	۴۹۱	بهرانی یوسف بن احمد بن
پیرزاده محمد رفیع زاهدی ۴۷۰	۶۹	ابراهیم (شیخ)
تبریزی (آقا میرزا رضا) ۳۵۵	۲۱۵ - ۲۳۸ - ۲۳۰	
تتوی (عبدالرشید) ۲۰۶	۲۳۹ - ۲۹۰ - ۳۲۸ - ۳۳۵	
تستری (ابو محمد سهل بن	۳۶۱ - ۴۱۱ - ۴۴۰ - ۴۴۲	
عبداله (۴۸۷	۴۴۳ - ۴۵۰	
تفتازانی (سعدالدین مسعود) ۳۷۶	بهبهانی (آقا محمد	
۳۷۷ - ۳۸۸ - ۴۵۶	باقر (۳۵۱ تا ۳۴۶	
تقی خان صاحب دیوان علی آبادی		
(میرزا) ۲۰۷		
تمام بن عبدالله بن سلام لخمی		
(ابو حبیب) ۴۵۳		

۳۰۴	احمد بن خضر	۱۷۳	تنکابنی (محمد بن سلیمان)
۳۹۵	جوهری	۴۸	تنکابنی (میر محمد مؤمن)
	جوینی (مولانا معین الدین اسفرائینی)		تونی (حسن بن شجاع بن محمد)
۲۲۱	یزدی آوای (حافظ)	۴۷۷-۲۸۲	حافظ
۱۱۲	حافظ		تونی (ملا عیداله بن حاجی محمد)
۵۰۶-۲۹۵	حر عاملی (شیخ محمد حسن)	۴۹۹	بشروی خراسانی
	حسن بن شجاع بن محمد حافظ	۵۹	تیمور گورکان (امیر)
۴۷۷-۲۸۲	تونی		جار بردی تبریزی (فخر الدین)
۳۶۳	حسن بن عبدالرزاق لاهیجی		ابوالمکارم احمد بن
۵	حسن بن علی مترجم	۳۸۹-۳۷۵	حسن
۱۸۰	حسن بن محمد تقی طالقانی	۱۴۵	جامی (عبدالرحمن)
	حسن بن محمد قمی نیشابوری		۱۶۹-۱۸۲-۲۲۰-۴۱۱
۲۹۳	(نظام الدین)	۲۳۸	جامی بن کمال الدین قراتکینی
۳۹۳-۳۰۸			جزری (شمس الدین ابوالخیر)
۲۴۱	حسن بن مطهر علامه حلی	۴۷۸-۲۸۳	محمد شافعی دمشقی
۲۴۴-۲۵۷-۲۸۱-۲۸۷		۴۵۳	جزولی رسوکی (علی)
۲۹۱-۳۱۱-۳۷۳-۴۱۴-۴۵۲			جعفر بن خضر جناحی نجفی کاشف
۴۸۵-۴۸۰		۲۸۷-۲۶۰	الغطاء (شیخ)
۲۴۲	حسن دیلمی (ابو محمد)	۴۸۶	جلال الدین شرفشاه علوی
	حسن شیعی بیهقی سبزواری		جلال الدین محمد دوانی
۱۹۳	(خواجہ ابی سعید)	۱۴۵	(ملا)
	حسن طبرسی (رضی الدین)		۲۳۰-۲۵۵-۲۹۴-۳۱۸
۴۷۹	ابو نصر		۳۳۶-۳۷۶-۳۹۵-۵۰۸
۴۷۰	حسن عاملی (شیخ ابو منصور)		۵۰۹
	حسن یوسفی آبی (ابن)	۱۰۳	جناب (محمد قاسم بن احمد)
۴۲۵	ربیب	۴۰۵	جواد محقق کاظمی (شیخ)
۳۳۳	حسین بن ابراهیم نطنزی (ابو عبدالله)		جوالیقی ابو منصور موهوب بن

۴۷	دارابی (عباس شریف)	حسین بن امیر رفیع الدین سپاهانی (سلطان العلماء)	۳۲۶-۶۵
۳۵۸-۲۳۰	داماد (محمد باقر)	حسین بن حسن گرگانی (ابی المحاسن)	۷۱
۲۸۳	دانی (ابو عمر عثمان)	حسین بن عبدالله سرابی تبریزی	۱۸۴
دزفولی (صدرالدین محمد باقر موسوی)	۲۰۲	حسین بن علی بیهقی کاشفی سبزواری (مولی کمال الدین)	۲۱۱-۱۵۷-۱۱-۱۰
۴۴	دشت بیاضی (فصیح)	حسین بن فخرالدین حسن اینجوی شیرازی	(جمال الدین)
دشتکی (امیر صدرالدین محمد بن منصور)	۹۲	حسین بن محمد بن حسن دیار بکری	۳۳۶
دشتکی (غیاث الدین منصور)	۶۸	حسین (قاضی کمال الدین میر)	۳۹۱-۱۴۹
دوانی (ملا جلال الدین محمد)	۲۳۰-۱۴۵	حسین قزوینی (سید)	۴۶۲
۲۵۵-۲۹۴-۳۱۸-۳۳۶-۳۷۶	۵۰۹-۵۰۸-۳۹۵	حلی (محقق)	۴۵۶-۳۶۷
دیار بکری (حسین بن محمد بن حسن)	۳۳۶	حلی (یحیی بن سعید)	۴۱۹
دیلمی (ابی محمد حسن)	۲۴۲	حمیدی (محمد بن عمر بلخی)	۲۰۳
رازی (احمد منشی)	۲۸	حیدرقلی قاجار نهاوندی	۲۰۲
رازی (امام فخر)	۴۷۵-۴۵۵	خاتون آبادی احمد بن محمد مهدی شریف	۶۳
رازی (قطب)	۵۵۵-۴۵۱-۲۸۴	سپاهانی	۴۴
رازی (نجم الدین)	۱۹۱	خاقانی شیروانی	۹
راغب اصفهانی (ابوالقاسم حسین)	۴۷۶	خاکسار (محمد فصیح)	خجندی جلال الدین عمر بن محمد خبازی
رحیم بن حکیم الممالک	۳۲	۴۷۲	خراسانی (محمد بن محمد کاظم)
رستمدری (محمد مشکک)	۲۱۴	خلخال محمد صالح	۱۵۲
رشتی (سید محمد کاظم بن محمد قاسم حسینی)	۳۵۱-۱۶	خلیل اسدی (شیخ)	۲۵۵
رشید و طواط	۹۴	خلیل الله بن حسن بیک گنابادی	۲۳۷
الرضا (علی بن موسی)	۳۵۵	خلیل قزوینی (ملا)	۳۶۶-۱۵۶
رضاقلی هدایت مخبر السلطنه	۲۱۷		
رضا (میرزا)	۱۲۱		

۵۰۵	ابو جعفر محمد بن ابی یزید (طیفور)	۴۶۸	رضا بن محمد هادی همدانی (حاج آقا محمد)
۴۷۲	سدید الدین کازرونی	۳۵۵	رضا تبریزی (آقا میرزا)
۱۶۵	سروری کاشانی (محمد قاسم بن حاجی محمد)	۳۸۲	رضی استرآبادی نجم الاثمه
۳۷۶	سعدالدین مسعود تفتازانی ۳۷۷ - ۳۸۸ - ۴۵۶	۳۳۰	رضی موسوی (سید)
۱۹۰	سعدالدین وراوینی	۶	رفیعا قزوینی
۱۷۷	سعدی	۱۵۰	رکنی
	سلطان العلماء (سید امیر علاءالدین حسین بن امیر رفیع الدین سپاهانی)	۱۲۲	رودکی
۳۲۶ - ۶۵	سلماتی (عبد المناف بن محمود)	۱۸۰	رومی (نعمه الله بن احمد بن مبارک)
۲۰۶	سلیمان مهندس	۶۱	رویانی لاهیجی (عبد القادر بن حسن)
۴۲۰	سمایجی (عبدالله بن صالح)	۴۲۳ - ۳۴۲	زمخشری
۱۱۷	سمرقندی (شمس الدین محمد بن اشرف)	۵۲	زواری سپاهانی (علی بن حسن)
۳۷۸	سمرقندی (محمد بن محمود بن محمد)	۳۸۶	زوزنی (ابو عبدالله حسین)
۳۸۰	سمرقندی (نجیب الدین)	۵۰۱	زین العابدین بن حسین طباطبائی
۲۳۸	۳۹۰ - ۴۱۶	۳۰۲	زین العابدین بن سید محمد مجاهد طباطبائی
	سهرودی (شهاب الدین عمر بن محمد)	۳۹۶	زین العابدین (علی بن الحسین)
۵۰۳	سهل بن عبدالله تستری (ابو محمد)		سام میرزا ابن شاه اسمعیل حسینی
۴۸۷	سیف الدین احمد ابهری	۴۲	صفوی (ابوالنصر)
۳۲۲		۳۲۵ - ۱۱۵	سبزواری (حاج ملا هادی بن مهدی)
		۱۱۹ - ۳۶	سبزواری (فتح الله بن احمد بن محمود شهرستانی)
		۲۳۹	سبزواری (محمد باقر محقق)
			سجواندی غزنوی (شمس الدین)

۱۸۲	شوشتری (قاضی نورالله)	۱۶۳	سیفی (مولانا)
۲۴۰	شوشتری (مولی عبدالله)	۴۹۱-۴۲۸	سیوری (شیخ فاضل مقداد)
	شهاب‌الدین عمر بن محمد	۲۸۱	سیوطی
۵۰۳	سهرودی		شاطبی (ابو محمد قاسم بن)
	شهرزوری (شمس‌الدین)	۳۲۹	فیره بن خلف بن احمد
۵۰۹	محمد	۳۴۰	
	شهرستانی (ابوالفتح محمد بن)	۲۴۹	شافعی (محمد بن ادريس)
۴۷۹	عبدالکریم	۱۰۰	شاملو (مرتضی قلی)
	شهرستانی (حاج میرزا محمد)		شاهمیر (هبة الله حسنی)
۳۹۴	حسین	۶۵	حسینی
	شهرستانی فتح‌الله بن احمد بن محمود	۹۸	شرف‌الدین علی یزدی
۱۱۹-۳۶	سبزواری		شریف عاملی سپاهانی
	شهشپانی (محمد بن عبدالصمد)	۲۱۸	(ابوالحسین)
۲۵۷	حسینی سپاهانی	۴۸۶	شرفشاه (جلال‌الدین علوی)
۲۴۰	شهید اول		شریف گرگانی (میرسید)
۲۵۴-۲۸۳-۳۳۷-۳۴۰-۴۱۵		۲۰	
۲۳۱	شهید ثانی	۲۳-۱۵۳-۱۷۰-۳۱۸	
۲۳۲-۲۸۵-۳۰۵-۳۱۱-۳۲۸		۳۲۲-۳۸۸	
۲۳۰-۳۵۸-۳۵۹-۴۰۱			شفتی رشتی (محمد باقر بن)
۴۶۱-۴۹۲			محمد نقی موسوی حجة الاسلام
۱۰۵	شیرازی (قطب)	۳۷-۴۶۴-۵۰۴	
	شیرازی قمی (محمد طاهر بن)	۳۸۲	شمس‌الدین استرآبادی
۴۳-۳۸	محمد حسینی	۲۵	شمس‌العلماء
	شیرازی (میرزا محمد شریف)	۳۲۲	شمس‌الدین محمد گیلانی (ملا)
۱۳۶-۱۰۰	کاشف	۴۶۲-۲۳۲	شمس‌الدین کیشی
۱۰۶	شیروانی (فیروز بن ملا کاوس)	۱۰	شوستر

صابر (ادیب)	۱۰۹	محمد باقر	۲۹۹ - ۳۰۰
صاحب دیوان علی آبادی		طباطبائی (سید مهدی)	۴۶۷
(میرزا تقی خان)	۲۰۷	طبرسی (امین الاسلام ابو علی)	۳۱۳
صادق (میرزا)	۱۴۱	۴۵۴ - ۴۹۲	
صادق بن علی حسینی فاضل		طبرسی (رضی الدین ابونصر)	
کاشانی	۱۶۲	حسن	۴۷۹
صادقی (محمد صادق مینا)	۱۴۴	طبری (محمد کاظم بن رضا)	۱۷۵
صالح بن احمد مازندرانی (مولی محمد)	۳۲۷	طبلاوی شافعی منصور سبط	
۳۸۰ - ۳۷۴		الشیخ نصیر الدین شیخ	
صبای لواسانی (علی محمد)	۲۰۵	الاسلام	۳۲۳
صدرای شیرازی	۲۸۹	طریحی (شیخ فخر الدین)	۴۵۴
۲۹۴ - ۳۳۱ - ۴۶۴ - ۵۰۰		طوسی (خواجه نصیر الدین)	۱۱
صدرالدین محمد قمی همدانی		۱۲ - ۲۱ - ۱۴۳ - ۱۵۷ - ۱۶۶	
(سید)	۳۹۱	۱۸۶ - ۲۲۹ - ۲۵۲ - ۲۸۵	
صدرالدین محمد قونوی	۳۴	۳۱۵ - ۳۳۲ - ۴۴۱ - ۴۹۶	
طالقانی حسن بن محمد تقی	۱۸۰	طوسی (شیخ ابو جعفر)	
طباطبائی (زین العابدین بن حسین)	۵۰۱	محمد	۲۴۲
طباطبائی (زین العابدین بن سید محمد مجاهد)	۳۰۲	۳۰۹ - ۴۵۸	
طباطبائی (سید علی)	۲۳۶ - ۳۴	طیبی (احمد بن احمد دمشقی)	۴۱۴
۲۵۰ - ۳۲۸ - ۳۵۷ - ۳۶۰		ظهیر فاریابی	۱۱۳
۳۸۵ - ۳۸۷ - ۴۲۶		عادل بن علی بن عادل حافظ	
طباطبائی (سید محمد رضا)	۳۸۴	شیرازی	۴۹
طباطبائی (سید محمد صادق بن عاملی (سید محمد)		عالی شیرازی (میرزا محمد)	
		نعمت خان دانشمند خان	۷۵
		عبادی مروزی (قطب الدین امیر	۴۵۷

۱۷۶	عبدالله انصاری (خواجه)	۱۹۹	ابو منصور مظفر
	عبدالله بن ابی القسم محمد بن مفتاح	۴۷	عباس شریف دارابی
۴۸۲	نجرى (فخرالدین ابی الحسن)		عبدالحسین ملک المورخین
	عبدالله بن حاجی محمد بشروی	۱۳۹	کاشانی
۴۹۹	تونی خراسانی	۱۲۳	عبدالحی حسینی
	عبدالله بن حسین عکبری بغدادی		عبدالخالق بن عبد الجمیل غجدوانی
۲۸۲	(ابوالبقاء)	۴	(خواجه)
	عبدالله بن شیخ محمد علی کرمانی	۲۰۶	عبدالرشید تتوی
۳۳۴	راینی (شیخ)	۳۷۳	عبدالرزاق کاشی
۳۹۶	عبدالله بن صالح سماهیجی	۱۳۶	عبدالرزاق فیاض لاهیجی (ملا)
۳۸۶	عبدالله بن عبدالله ترجمان		۱۷۹ - ۳۲۱ - ۳۹۴
	عبدالله خزرچی اندلسی (ضیاء الدین)		عبدالرحیم بن حسینعلی هروی
۳۴۱	ابی محمد	۱۶۱	(ملا باشی)
۲۴۰	عبدالله شوشتری (مولی)		عبدالسلام بن عبدالعزیز
۳۱۸	عبدالله یزدی (ملا)	۲۵۱	لاموری
	۵۰۸ - ۵۱۰	۲۲	عبدالصمد همدانی
۲۰۶	عبدالمناقب بن محمود سلماسی		عبدالعلی بن محمد بیرجندی
۲۲۲	عبدالنبی بن خلف فخرالزمانی	۲۳	(نظام الدین)
	عبدالواحد (قاضی ناصح الدین)		عبدالفگار بن محمد بن یحیی
۴۰۶	ابوالفتح آمدی	۵۰۰	رشتی
۱۷۸	عبدالوهاب نشاط (میرزا)	۱۵	عبدالفگار نجم الملك
	عبیدالله بن محمد فرغانی (برهان)		عبدالقادر بن حسن رویانی
۳۸۹	(الدین)	۶۱	لاهیجی
۱۰۹ - ۱۱	عبیدزاکانی	۲۹۸	عبدالکریم یزدی
۱۲۲	عرفی		عبداللطیف شوشتری جزامری
۱۵۵	عزالدین آملی	۴۲	(میر)

علی بن محمد بن یحیی الشریف	۱۷۲ - ۲۰۴	عزیز بن محمد نسفی
البکری الموصلی المنجم	۳۱۷	عصام الدین اسفراینی
علی بن محمد بن یونس بیاضی		عضدالدوله (سلطان احمد
علی بن محمد جعفر استرابادی	۲۶	میرزا)
(سیف الدین)	۴۸۸	عضدالدین ایچی (قاضی)
علی بن موسی الرضا	۲۴۱	علامه حلی (حسن بن مطهر)
علی جزولی رسموکی	۲۴۴ - ۲۵۷ - ۲۸۱ - ۲۸۷	
علی خان حسینی مدنی (صدرالدین)	۲۹۱ - ۳۱۱ - ۳۷۳ - ۴۱۴	
علیخان صفاء السلطنه مشتاقی نایینی	۴۵۲ - ۴۸۰ - ۴۸۵	
فعمه اللهی (آقامیرزا)		علی اصغر بن محمد حسین بفرویی
علی رضای معلم چنگیز میرزا (ملا)	۴۸۱ - ۴۰۰	بزدی
علیشاه بخاری		علی اصغر بن محمد یوسف قزوینی
علی شریف قاری استرابادی	۳۰۶	(مولی)
(عمادالدین)	۲۰۴	علی افضل قاطع قزوینی
علی طباطبائی (سید)		علی بن جهمضم همدانی (نورالدین
۲۵۰ - ۳۲۸ - ۳۵۷ - ۳۶۰	۲۸۰	ابوالحسن)
۳۸۵ - ۳۸۷ - ۴۲۶		علی بن حسام الدین هندی (المتقی)
علی قزوینی (سید)	۵۲	علی بن حسن زواری سیاهانی
علیقلی میرزا	۵۰۱	علی بن حسین بن ابی جامع عاملی
علی قوشچی (مولی)	۳۹۶	علی بن الحسین (زین العابدین)
علی کسائی (ابوالحسن)		علی بن زهره حسینی (عزالدین
علی گیلانی (نظام الدین)	۴۶۰	ابوالحسن)
علی محقق کرکی (شیخ)		علی بن شهاب همدانی
۳۲۶ - ۳۳۶ - ۴۴۳	۱۹۲ - ۲۲۳	(سید)
علی محمد صبای لواسانی		علی بن عیسی اربلی (ابن الفخر
علی نقی بن احمد احمائی	۴۲۶	بهاء الدین)

۴۷۵ - ۴۵۵	فخررازی (امام)	۹۸	علی یزدی (شرف‌الدین)
۱۴۷	فراهانی میرزا ابوالحسن حسینی		عمر بن محمد خبازی خجندی حنفی
۲۱۹	فراهی (ابونصر مسعود)	۴۷۲	(جلال‌الدین)
۲۵۲	فرج‌بن قاسم تغلبی	۴۸۸	عمیدالدین ابی‌عبدالله عبدالمطلب
	فرغانی (برهان‌الدین عبیدالله بن محمد)	۹۲	عوفی (نورالدین محمد)
۳۸۹		۴۰۸	عینی (ابومحمد محمود)
۳۲	فروغی	۴۶۵ - ۳۶۵	غزالی امام محمد
۳۳	فریزر (جیمس)	۲۰۱	غزالی (محمود طاهر)
۴۴	فصیح دشت بیاضی	۳۵۶	غشتالی (محمد)
۱۳۷	فضل‌الله حسینی		غجدوانی (خواجه عبدالخالق بن عبدالجمین)
	فضل‌الله بن عبدالله حسینی قزوینی (میرزا شرف‌الدین)	۴	
۱۹۸			غفاری (قاضی احمد بن محمد جعفری قزوینی)
۱۲۶	فضولی (محمد)	۲۲۱	
	فقیه الیاس شیرازی (منصور بن محمد بن احمد بن یوسف)	۶۸	غیاث‌الدین منصور دشتکی
۱۷۴		۵۱۰	فارابی
۴۳۷ - ۱۷۳	فندرسکی (میرا بوالقاسم)	۴۳۱	فارسی ابوالخیر محمد بن محمد
۱۰۶	فیروز بن ملا کاوس شیروانی	۱۶۲	فاضل کاشانی صادق بن علی حسینی
	فیض کاشانی (مولی محمد محسن)	۴۲۶	فاضل هندی
۵۴ - ۱۹۳ - ۳۹۵ - ۴۱۳		۱۰۴	فانی کشمیری (شیخ محمد محسن)
۴۲۸ - ۴۳۳ - ۴۴۱ - ۴۴۶		۱۳۱	فتاح (آقامیر)
۴۵۸ - ۴۷۴ - ۴۹۰ - ۴۹۳			فتح‌الله بن احمد بن محمود شهرستانی
	قابوس بن وشمگیر (عنصرالمعالی)	۱۱۹ - ۳۶	سبزواری
۴۳۷ - ۱۶۸		۱۰۲	فتح‌الله کاشانی
۳۵۶	قاضی بن کاشف‌الدین	۲۲۲	فخر الزمانی (عبدالنبی بن خلف)
۹۹	قاسم (ادیب کرمانی میرزا حکیم)	۲۵۸ - ۲۴۲	فخرالمحققین محمد حلی
	قاسم بن فیره بن خلف بن احمد شاطبی	۳۱۲	
۳۴۰ - ۳۲۹	(ابومحمد)		
۳۱۵	قرباغی (مولی عزالدین محمد بن علی)		

۱۳۰ - ۱۳۳ - ۱۷۳ - ۱۷۷	۲۳۸ قرأتکینی (جامی بن کمال الدین)
۱۸۶ - ۲۱۵ - ۲۲۰ - ۲۲۶	۴۸۸ قرشی
۳۷۳ کاشانی (عبدالرزاق)	۶ قزوینی (رفیعا)
کاشانی (عزالدين محمود بن علی)	۴۶۲ قزوینی (سید حسین)
۱۹۴ نطنزی ()	۳۲۵ قزوینی (سید علی)
۱۰۲ کاشانی (فتح الله)	قزوینی (سید محمد ابراهیم موسوی)
کاشانی (محمد بن عبدالوهاب)	۴۰۰ - ۳۵۴ - ۳۳۸
۱۷ بیدگلی ()	۲۰۴ قزوینی (علی افضل قاطع)
کاشف الغطاء شیخ جعفر بن شیخ خضر	۷ قزوینی (محمد رفیع)
۲۸۷ - ۲۶۰ جناحی نجفی	۳۶۶ - ۱۵۶ قزوینی (ملاخلیل)
کاشف شیرازی (میرزا محمد شریف)	قزوینی (مولی علی اصغر بن محمد)
۱۳۶ - ۱۰۰	۳۰۶ یوسف ()
کاشفی مولی کمال الدین حسین بن	قزوینی (میرزا شرف الدین فضل الله)
۱۵۷ - ۱۱ - ۱۰ علی بیهقی سبزواری	۱۹۸ بن عبدالله حسینی ()
۲۱۱	۴۱۲ قسطلانی (ابوالعباس)
کاظم بن محمد قاسم حسینی رشتی	۱۷۲ قسطوس
۳۵۱ - ۱۶ (سید محمد)	۴۵۵ - ۴۵۱ - ۲۸۴ قطب رازی
۴۱۲ کاظم خراسانی (آخوند ملا محمد)	۱۰۵ قطب شیرازی
۴۰۵ کاظمی (شیخ جواد محقق)	۴۵۳ قطرب (ابوعلی محمد بن مستنیر)
۲۴ کتبی (محمود)	قمی (میرزا ابوالقاسم بن حسن گیلانی)
۲۲۵ کربلایی (محمد علی)	۴۱۶ - ۱۹۱
۳۳۶ - ۳۲۶ کرکی (شیخ علی محقق)	۳۴ قونوی (صدرالدین محمد)
۴۴۳ - ۳۱۲ کرمانشاهی (آقا محمد علی بن)	۳۷۰ - ۱۲۰ قوشچی (مولی علی)
۳۰۳ - ۱۹۲ محمد باقر ()	۳۷۷ قیصری
۸ کرمانشاهی تهرانی (محمد علی)	۴۷۲ کازرونی (سیدالدین)
	۷۰ - ۲۳ - ۲۱ کاشانی (بابا افضل)

۳۸۷ - ۳۲۲	کرمانی (احمد علی خان)	۱۳۳
۳۲۷	کرمانی (حاج محمد کریم خان بن)	
۲۳۷	ابراهیم	۲۲۶
۶۳	کرمانی (شاه نعمه الله)	۵۰۹
۱۳۵	کرمانی عبدالله بن شیخ محمد علی راینی	
۳۲۲	(شیخ)	۳۳۴
۲۴۶	کرمانی (میرزا آقاخان)	۱۵۸ - ۶
۲۵۱	کرمانی (میرزا حکیم قاسم ادیب)	۹۹
۳۶۳	کریم خان بن ابراهیم کرمانی	
۳۱ - ۲۹	(حاج محمد)	۲۲۶
۱۳۶	کسائی (ابوالحسن علی)	۴۵۲
۱۷۹ - ۳۲۱ - ۳۹۴	کلباسی (محمد ابراهیم بن محمد حسن)	
۲۴	خراسانی سپاهانی	۲۱۶
۳۲۷	کلباسی (مولی محمد محمدی)	۴۶۶
۳۸۰ - ۳۷۴	کلینی ابو جعفر محمد بن یعقوب	۴۱۷
۲۵۹	کمال خان بن جلال منجم	۱۳۱
۴۱۹	کندی ابو یوسف یعقوب بن اسحق	
۴۸۶	۴۹۵ - ۲۴۳	
۲۴۶ - ۱۲۳	کیشی (شمس الدین)	۴۶۲ - ۲۳۲
۵۰۲ - ۴۹۶ - ۴۸۲ - ۴۷۳	گرگانی (ابی المحاسن حسین بن حسن)	۷۱
۲۲۴	گرگانی (رکن الدین محمد بن علی)	۴۳۸
مجنوب (شرف الدین حاجی محمد بن)	گرگانی (سید اسماعیل)	۱۱۶
۱۳۰	گرگانی (محمد صلاح بن بدر الدین)	
۲۵۳	محمد	۵۸
۹۸ - ۷۲ - ۵۱	گرگانی (میرسید شریف علی)	۲۰
۲۵۸ - ۱۶۰	۳۱۸ - ۱۷۰ - ۱۵۳ - ۲۳	

محمد بن اسماعیل طبری سینائی	۹۷ - ۵۶	مجمعلی یکانلو ناظم الملك
کر بلائی (ابوعلی) ۴۸۴	۴۵۶ - ۳۶۷	محقق حلی
محمد بن اشرف سمرقندی (شمس الدین)		محمد ابراهیم بن محمد حسن خراسانی
۳۷۸	۲۱۶	سپاهانی کلباسی
۱۷۳		محمد ابراهیم موسوی قزوینی (سید)
۳۵۷	۴۰۰ - ۳۵۴ - ۳۳۸	
محمد بن عبد الخالق بن معروف	۳۰۴	محمد امیر آبادی (میرزا)
۱۷۵	۱۰۲	محمد امین استر آبادی (ملا)
محمد بن عبد الصمد حسینی شهبانی		محمد باقر بن محمد نقی موسوی حجة الاسلام
۲۵۷	۳۷ - ۴۶۴ - ۵۰۴	شفی رشتی
محمد بن عبد الوهاب بید گلی کاشانی	۳۵۱ تا ۳۴۶	محمد باقر بهبهانی (آقا)
۴۹۳	۳۵۸ - ۲۳۰	محمد باقر داماد
محمد بن علی بن خاتون عاملی	۳۲۷	محمد باقر گلپایگانی
محمد بن علی طباطبائی (سید مجاهد)	۱۶۰ - ۹۸ - ۷۲ - ۵۱	محمد باقر مجلسی
۴۸۲ - ۴۷۳ - ۲۴۶ - ۱۲۳	۲۵۸	
۵۰۲ - ۴۹۶	۳۳۹	محمد باقر محقق سبزواری
محمد بن علی قرا باغی (مولی عزالدین)		محمد باقر موسوی دزفولی (صدرالدین)
۴۳۸	۲۰۲	
محمد بن علی نو ندا کی	۴۰۵	محمد باقر یزدی
محمد بن عمر حمیدی بلخی (حمید الدین)		محمد بلخی رومی (مولوی جلال الدین)
۲۰۳	۱۸۲	
محمد بن مبارک شاه بخاری (سید)		محمد بن ابی طالب استر آبادی
شمس الدین) ۳۹۷ - ۳۷۲	۴۶۸	(مولانا)
محمد بن محمد تبریزی مجذوب (شرف)		محمد بن ابی یزید طیفور سجاولی غزنوی
الدین حاجی) ۱۳۰	۵۰۵	(شمس الدین ابو جعفر)
محمد بن محمد جزری دمشقی (شمس)	۲۴۹	محمد بن ادريس شافعی
الدین ابو الخیر) ۴۷۸ - ۲۸۳		

محمد بن محمد فارسی ابوالخیر	۴۳۱
محمد بن محمد کاظم خراسانی	۳۰۳
محمد بن محمود آملی (مولی)	
شمس‌الدین	۲۱۰ - ۲۱۹
محمد بن محمود بن محمد سمرقندی	۳۸۰
محمد بن المستنیر قطرب (ابوعلی)	۴۵۳
محمد بن منصور دشتکی (امیر)	
صدرالدین	۹۲
محمد بن مهدی حسینی حافظ	۱۹۵
محمد بن نعمان (شیخ مفید)	۱۵۱
	۲۵۴ - ۳۷۰
محمد بن یعقوب کلینی (ابوجعفر)	۴۱۷
محمد تقی بن حسینعلی هروی سپاهانی	
(مولی)	۲۸۶ - ۳۱۹ - ۴۸۹
محمد تقی بن عبدالحسین نصیری طوسی	
سپاهانی	۴۳۰ - ۴۴۷
محمد جعفر استرابادی	۵۰۷
محمد جعفر بن محمدعلی بهبهانی	۴۶۷
محمد حسن اصفهانی (شیخ)	۳۱۴
محمد حسن اعتماد السلطنه	۱۵۸
محمد حسن بن عبدالله مامقانی	۲۵۹
محمد حسن حر عاملی (شیخ)	۲۹۵ - ۵۰۶
محمد حسن فانی کشمیری (شیخ)	۱۰۴
محمد حسین بن عبدالرحیم اصفهانی	۴۱۰
محمد حسین شهرستانی (حاج میرزا)	۳۹۴
محمد حسینی نایینی (بهاءالدین)	۳۶۳
محمد حلی (فخرالمحققین)	۲۴۲
	۲۵۸ - ۳۱۲
محمد دوانی (ملا جلال‌الدین)	
	۱۴۵ - ۲۳۰ - ۲۵۵ - ۲۹۴
	۳۱۸ - ۳۳۶ - ۳۷۶ - ۳۹۵
	۵۰۸ - ۵۰۹
محمد رضا بن عبدالحسین نصیری	
طوسی	۴۲۴
محمد رضا بن محمد هادی همدانی	
(حاج آقا)	۴۶۸
محمد رضای طباطبائی (سید)	۳۸۴
محمد رضای نوعی خوشانی (ملا)	۱۴۲
محمد رفیع زاهدی پیرزاده	۴۷۰
محمد رفیع قزوینی	۷
محمد شریف کاشف شیرازی (میرزا)	
	۱۰۰ - ۱۳۶
محمد صادق بن محمد باقر طباطبائی	
(سید)	۲۹۹ - ۳۰۰
محمد صادق علی‌رضوی خنقی لکهنوی	۱۴۸
محمد صادق مینای صادقی	۱۴۴
محمد صالح بن محمد حسن اصفهانی	۴۲۹
محمد صالح خلخالی	۱۵۲
محمد صالح مازندرانی (مولی)	
	۳۲۷ - ۳۷۴ - ۳۸۰
محمد صلاح بن بدرالدین محمد گرگانی	۵۸
محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی	۳۸ - ۴۳

محمد مظفر بن محمد حکیم یزدی	۱۰۱	محمد عالی شیرازی (نعمت خان -	
محمد مشکک رستم‌داری	۲۱۴	دانشمند خان) (میرزا)	۷۵
محمد مؤمن تنکانی (میر)	۴۸	محمد عاملی (سید)	۴۵۷
محمد مهدی خان بن محمد نصیر منشی		محمد علی بن محمد باقر بهبهانی (آقا)	
استرآبادی (میرزا)	۱۰۵	۱۹۲ - ۳۰۳	
محمد مهدی کر باسی (مولی)	۴۶۶	محمد علی کر بلایی	۲۲۵
محمد یوسف بن حسن لاهیجی	۲۹ - ۳۱	محمد علی کرمانشاهی تهرانی	۸
محمود اصفهانی (شمس الدین ابوالثناء)		محمد غشتالی	۳۵۶
۲۹۰ - ۳۸۹ - ۴۶۹		محمد فاضل اسفراینی (تاج الدین)	۳۹۹
محمود افشار (دکتر)	۱۸۳	محمد فصیح خاکسار	۹
محمود بن علی کاشانی (عزالدین)	۱۹۴	محمد قاسم بن احمد جناب	۱۰۳
محمود بن محمد علی	۱۳۴	محمد قاسم بن حاجی محمد کاشانی	
محمود بن محمد علی بن محمد بهبهانی	۱۴۳	سروری	۱۶۵
محمود بن مسعود طیب	۱۸	محمد کاظم بن رضای طبری	۱۷۵
محمود طاهر غزالی	۲۰۱	محمد کاظم بن محمد قاسم حسینی رشتی	
محمود عینی (ابو محمد)	۴۰۸	(سید)	۱۶ - ۳۵۱
محمود کتبی	۲۴	محمد کاظم خراسانی (شیخ)	۴۱۲
مخبر السلطنه (مهدی قلی هدایت)		محمد کاظم هزار جریبی	۳۱۹
۱۵ - ۱۷۱ - ۱۷۷ - ۱۸۳		محمد کریم بن فصیح بن محمد دشتیاضی	۱۵۴
مخبر السلطنه هدایت (رضاقلی)	۲۱۷	محمد کریم خان بن ابراهیم کرمانی	
مختاری	۱۱۳	(حاج)	۲۲۶
مرتضی انصاری شوشتری دزفولی		محمد مجرادی (ابو عبدالله)	۲۵۳
(شیخ)	۴۰۷	محمد محسن (فیض کاشانی مولی)	
مرتضی (سید)	۳۶۶ - ۴۱۰ - ۴۶۰	۵۴ - ۱۹۳ - ۳۹۵ - ۴۱۳	
مرتضی قلی شاملو	۱۰۰	۴۲۸ - ۴۳۳ - ۴۴۱ - ۴۴۶	
مشتاقی نایینی نعمة اللهی (آقا میرزا)		۴۵۸ - ۴۷۴ - ۴۹۰ - ۴۹۳	

۴۵۹	مهنا بن سنان (سید نجم الدین)	۴۵	علی خان صفاء السلطنه (
	میبدی (قاضی کمال الدین میرحسین یزدی)	۵۱۰	مشکویه رازی
	۱۴۹ - ۳۹۱	۴۶	مصطفی بن ابراهیم قاری
	میرک بخاری (شمس الدین محمد بن		مظفر عبادی مروزی (قطب الدین
۳۹۷-۳۷۲	مبارکشاه)	۱۹۹	امیر ابو منصور (
۱۱۵	ناصر خسرو قبادیانی	۱۱۴	معزی (امیر)
۹۷-۵۶	ناظم الملك مجعلی منشی یکانلو		معین الدین اسفراینی یزدی آوای
۳۶۳	نایینی (بهاء الدین محمد حسینی)	۲۲۱	جوینی (مولانا)
۹۳	نثار علی مولوی	۲۱۷	معین یزدی
۳۸۲	نجم الاثمه رضی استرآبادی	۳۷۸	مغنیساوی ابو المنتهی احمد بن محمد
	نجم الدین احمد بن عمر طامه کبری		مفید (شیخ محمد بن نعمان) ۱۵۱ - ۲۵۴
۳۲۹	خیوقی	۳۷۰	
۱۹۱	نجم الدین دایه رازی	۴۹۱	مقداد سیوری (شیخ)
۱۵	نجم الملك (عبدالغفار)	۱۶۱	ملاباشی عبدالرحیم بن حسینعلی هروی
۴۱۶-۳۹۰-۲۳۸	نجیب الدین سمرقندی	۱۳۹	ملك المورخین کاشانی (عبدالحسین)
۴۰۴ - ۴۸	نراقی (احمد بن محمد مهدی)	۳	ملك خان
	۴۶۳		منصور بن محمد بن احمد بن یوسف
۱۸۴ - ۲۰	نراقی مهدی بن ابی ذر	۱۷۴	ققیه الیاس شیرازی
۲۰۴ - ۱۷۲	نسفی عزیز بن محمد	۱۱۴	منوچهری
۱۷۸	نشاط میرزا عبدالوهاب مولوی		موصلی منجم (علی بن محمد بن یحی
	نصیر الدین طوسی (خواجه)	۲۲	شریف بکری)
	نصیری طوسی سپاهانی (محمد تقی بن	۱۸۲	مولوی جلال الدین محمد بلخی رومی
۴۴۷ تا ۴۳۰	عبدالحسین)		موهوب بن احمد بن الخضراء الجوالیقی
	نصیری طوسی (محمد رضا بن	۳۰۴	(ابو منصور)
۴۲۴	عبدالحسین)	۱۸۴-۲۰	مهدی بن ابی ذر نراقی
	نطنزی (بدیع الزمان ابو عبد الله حسین بن	۴۶۷	مهدی طباطبائی (سید)
			مهدی قلی (مخر السلطنه هدايت)
			۱۵ - ۱۷۱ - ۱۷۷ - ۱۸۳

۱۸۳-۱۷۷-۱۷۱-۱۵	۳۳۳	ابراهیم (
هروی (ملاباشی عبدالرحیم بن حسینعلی)		نطنزی (عزالدين محمود بن علی
۱۶۱	۱۹۴	کاشانی (
هروی سپاهانی (مولی محمد تقی بن	۲۴۶	نظام الدین علی گیلانی
۴۸۹-۳۱۹-۲۸۶	۱۸۰	نعمه الله بن احمد بن مبارک رومی
حسینعلی)	۵۰۹	نعمه الله کرمانی (شاه)
هزار جریبی (محمد کاظم)	۱۸۲	نور الله شوشتری (قاضی)
۳۱۹	۱۴۲	نوعی خبوشانی (ملا محمد رضا)
همدانی (ابراهیم حسینی)	۱۴۷	نوند اکی (محمد بن علی)
همدانی (حاج آقا محمد رضا بن محمد		نیشابوری (نظام الدین حسین بن
هادی)		محمد قمی)
۴۶۸	۳۹۳-۳۰۸-۲۹۲	وحیدی تبریزی قمی
همدانی (سید علی بن شهاب)	۷۲	ورام بن ابی فراس عیسی حلی
۲۲۳-۱۹۲		(شیخ ابوالحسن)
همدانی (عبد الصمد)	۴۹۴	وراوینی
۲۲	۱۹۰	وطواط (رشید)
یحیی بن سعید حلی	۹۴	وفائی
۴۱۹	۱۹۰	ولی گیلانی (حکیم)
یزدی (ابوالحسن)	۱۳۵	هادی بن مهدی سبزواری (حاج ملا)
۲۹۶	۳۲۵-۱۱۵	
۹۸	۳۳۹	هادی تهرانی (شیخ)
یزدی (عبد الکریم)	۴۹۱	هبة الله بغدادی (ابوالقاسم)
۲۹۸	۶۵	هبة الله حسینی حسینی (شاه میر)
یزدی علی اصغر بن محمد حسین بفرویی	۱۷	هدایت (صادق)
۴۸۱-۴۰۰	۲۱۷	هدایت رضاقلی مخبر السلطنه
۴۰۵		هدایت مهدیقلی (مخبر السلطنه)
یزدی (محمد باقر)		
۱۰۱		
یزدی (محمد مظفر بن محمد حکیم)		
۲۱۷		
یزدی (معین)		
۵۱۰-۵۰۸-۳۱۸		
یزدی (ملا عبدالله)		
یعقوب بن اسحاق کندی (ابویوسف)		
۴۹۵-۲۴۳		
یعیش بن علی موصلی حلی (ابوالبقاء)		
۲۸۲		
یوسف بن احمد بن ابراهیم بحرانی		
۳۳۷-۳۲۹		

فهرست نام کسان و جایها و گروهها و کتابهای که
در این دفتر هنگام آشنایی با کتابها و نسخه ها
از آنها یاد شده است .

۳۵۴	ابراهیم قزوینی ، سید	۱۱۶	آرم کلای هرازی آمل مازندران
۲۱۵-۸۷	ابراهیم همدانی ، میرزا	۸۴	آزاد
۳۰	ابراهیمی	۱۸۷	آزاده محله
۴۷۲	ابن ابی صادق	۸۴	آصفی
۴۹۳	ابن اثیر	۳۰۹	آقاییکاوزیر گیلان ، میرزا
۲۹۱	ابن ادریس	۱۸۹-۱۵۸	آقاخان صدر اعظم نوری ، میرزا
۴۰۸-۳۵۲	ابن ام قاسم عاملی	۱۰۸-۱۰۷-۹۰	آقاسی ، حاجی میرزا
۴۹۸	ابن انباری	۵۱۱-۱۵۸	
۳۷۰	ابن بابویه صدوق رازی	۱۷۱	آگانیاس
۶۰	ابن بزار	۲۵ و ۲۴	آل مظفر
۱۲۰	ابن بواب	۹۴	آهی
۴۷۲	ابن بیطار	۶۰	آیات احکام فقهیه ، رساله...
۲۵۵	ابن تیمیه	۲۰۸	ابراهیم ، آقا
۲۹۱	ابن الجنید	۳۶۸	ابراهیم بن احمد اسکافی کرکی
۳۸۱-۳۷۵-۳۲۲	ابن حاجب	۴۹۸	ابراهیم بن محضر
۳۲۴	ابن حجر احمد هیتمی مکی	۳۳۷	ابراهیم بن محمد نجف آبادی سپاهانی
۲۴۸	ابن الحداد	۱۰۷	ابراهیم پسر حاجی هاشم شیرازی ، حاجی
		۸۲	ابراهیم جامی ، سلطان

۱۰	ابوالحسن شوشتری ، سید	۲۲۵	ابن خاتون عاملی
۳۹۹-۳۷۷	ابوحنفیه نعمان بن ثابت		ابن الساعاتی مظفرالدین احمد حنفی
۴۱۹	ابو حیان	۳۸۴	بغدادی
۳۷۱	ابوذر محمد محتشم عدولی		ابن سینا ۱۷۲-۱۹۹-۲۸۵-۲۹۴-۳۷۸
۱۷۱	ابوزکریا یحیی بن عدی	۴۵۵	
۲۸۱	ابوسعید ابی الخیر میهنی	۴۷۸	ابن شهر آشوب
۲۲۱	ابوسعید بهادرخان (سلطان)	۴۹۳	ابن طاوس
۸۷	ابوسعید ، سلطان	۴۹۸	ابن عباس
۴۰۲	ابوالصلت عبدالسلام بن صالح هروی	۴۰۸	ابن عقیل
۴۱۵	ابوطالب لاهیجی ، شیخ	۱۹۲	ابن فارض
۱۲۱	ابوالعلی اویسی	۲۸۱	ابن مالک
۸۷	ابوالفتح گیلانی ، حکیم	۴۸۳	ابن المرتضی
۸۴	ابوالفتوح ، میر	۴۰۸	ابن النازم
۳۷۳	ابوالفضل المبارک	۴۷۲	ابن هبل
۴۴۸-۲۹۳	ابوالقاسم	۴۰۸	ابن هشام
۴۵۴	ابوالقاسم بن ابوالمعصوم	۸۷-۸۸	ابن یمین
۴۲۶	ابوالقاسم بن محمد رضای دزفولی	۱۹۹	ابی بکر شیروی
	ابوالقاسم خان مشی فرزند نواب محمد	۳۶۹	ابوتراب بن محمد علی آصفی
۱۸۵	علی سرکارات		ابوتراب صلاح الدین بن شیخ امین
۱۰۷	ابوالقاسم رشتی بازرگان ، حاجی		الدین بن شیخ محمود طریحی
۱۷۸	ابوالقاسم ، میرزا	۴۲۱	نجفی مسلمی عزیزی غروی
۴۱۸	ابوقیس		ابوجعفر بن بهاء الدین بن ابراهیم
۱۹۹	ابومحمد شافعی ابن محمد الاستادی		مظاهری اسدی تالاری ای
۳۷۷	ابومطیع بلخی	۳۶۸	بارفروشدی
۴۶۶	ابوالمعالی محمد	۴۷	ابوالحسن بن عبدالله
۱۵۴	ابونصر فراهی		

احمد بن عبدالله بن محمد انصاری	ابوالهادی الشریف فرزند محمد
۳۸۸ خزرچی احسائی	۲۱۶ مهدی یزدی
۴۶۵ احمد بن عبدالله خوانساری	۳۹۱ ابهری
۴۹۹ احمد بن علی بن هارون اسدی مظاهری	۳۰ اتابکان سلفری
احمد بن علی قرشی بونی، ابی العباس	۲۴۸ اثبات الهداة
۴۱۲ محیی الدین	۳۵۲ الاثنی عشرته فی المواعظ العبدیة
احمد بن علی محمد رشتی گیلانی خوشنویس	۴۶۶ اجتماع امرونی
۳۸۶-۳۷۴-۳۷۴-۳۴۶ مدرس	۴۶۰ اجازه کبیره
۵۰۱ احمد بن محمد بن ابی جامع	۳۸۷-۱۸۸ احتشام الدوله
۳۳۳ احمد بن موسی بن مردویه، ابوبکر	۱۸۸ احتشام السلطنه
۳۵۹ احمد بن مهدی بن محمد ابراهیم جدلی	۱۶ احسائی، احمد
احمد بن یحیی بن مرتضی یمنی امام	۲۹-۹ احمد
۴۸۲ شیعی زیدی، المهدی لدین الله	۱۷۹ احمد آباد
۳۸۲ احمد بن یوسف بیضاوی	۱۶ احمد آقا
۳۹۴ احمد تبریزی، میرزا	۲۸۶ احمد، ابوالعباس
۲۴۵ احمد الجیلانی	۱۱۲ احمد اشرف شمس مریم شاه
۳۸۱ احمد حسینی	۴۹۲ احمد ایشکایی، شیخ جمال الدین
۱۲۰ احمد السهرودی، شیخ	احمد بن ابی احمد معروف بقاضی
۳۴۰-۳۳ احمد شاه	۸۷ طبری، ابی العباس
۱۷۸ احمد، شیخ	۲۸۰ احمد بن حنبل
۱۲۴ احمد صوفی اشرفی، بوعلی	احمد بن حسن تبریزی جابر بردی
۲۳۱ احمد مازحی عاملی	۳۰۰ شیخ امام فخر الدین ابوالمکارم
۱۴۷ احمد معائی	۲۳۹ احمد بن الحسین الطوسی، ابوسعید
۴۶۵ احمد نراقی، ملا	۳۸۰-۲۵۲ احمد بن شعبان، شیخ
۳۳۳ اخطاب خوارزم	احمد بن عبدالله الاحوس ابطرامی،
۳۶ اخلاق سلطانی	۲۳۹ ابوبکر

۱۷۱	اسطاث	۳۶	الاخلاق السلطانية المحمدية
	اسکافی سمرقندی محمد بن عبدالله	۳۶	اخلاق ظهیری
۲۶۱	ابوجعفر	۶۶-۳۶	اخلاق ناصری
۱۱۴-۲۳	اسکندر، میرزا	۱۵۶	ادریس پیغمبر
۹۱	اسکوبلف	۱۸۳	ادوارارموی
۵۷	اسلامبول	۳۳۳-۳۸	اربعین
۴۷۸	اسماعیل بن ابراهیم	۱۰۲	اربعین امام فخر رازی
۲۱۹-۱۴۴-۲۰	اسمعیل بن جمشید بیک ارمنی	۸۸	اربعین قطب شاهی
۳۶۷		۴۴۹-۴۴۸	ازدیلی، احمد
۲۴۳	اسمعیل بهبهانی، سید	۳۰	اردشیر
۷۴	اسمعیل خان، عالیجاه	۷	اردشیر، رکن الدوله
۸۷	اسمعیل دوم	۱۵۶	ارسطالیس
۱۲۴-۹۶-۸۷-۸۳-۴۲	اسمعیل صفوی، شاه	۵۰۸-۲۲۰	ارسطو
۳۰	اسماعیلیان مصر	۳۳۹	ارشاد
۸۴	ا-یر، میرزا جلال		الارشاد الهادی نحو الارشاد سعد
۴۶۵-۴۵۵	اشارات	۳۵۷	تقتازانی
۲۱۸	اشتر	۴۵۵	ارگ تهران
۴۸	اشرف	۵۰	استاندارد
۸۷	اشرف، میرزا	۴۴۸	الاستبصار
۳۰۹	اشرفیه	۱۲۴	استراباد
۲۴۴	اشعریان	۲۱۰	استلیانوف
۴-۳	اصول تمدن	۱۸۱	اسحق بن عبدالله
۸۱	اطوز گنج	۱۰۷	اسدالله خان
۳۳۳	الاعتبار فی ابطال الاختیار	۲۶۰	اسدالله، شیخ
۲۶۰	اعتضاد السلطنة	۴۱۰	اسدالله قزوینی، شیخ
۶۰	اعتقادیة ابن بابویه	۷۳	اسدالله مداح

۴۸۴	امین کاظمی	۹	اعتماد الدوله
۲۳۹	انس بن مالک	۱۰۱	اعتماد السلطنه
۵۶-۴۲-۳۳-۸	انگلیس	۱۵۹-۲۶	اعتماد السلطنه ، محمدخان
۲۸۶	انگیزیه	۱۶۶-۱۷	افشار ، ایرج
۳۴۲	انوار الربیع	۱۰۱	افضل الدین محمد کرمانی
۸۸-۸۲	انوری	۱۵۶	افلاطون
۱۶۲	انوشیروان	۱۸۴-۱۱۴-۱۰۹	اقبال ، عباس
۲۳۹-۸۷	اوحدی	۱۸۰	اقنوم عجم
۸۳	اوحدی سبزواری	۹۱	اکبر شاه
۲۱۴	اوزبکان	۳۰	الموت
۴	اولیای کلان ، خواجه	۱۴۱	الیس ، مستر
	اویس بهادرخان جلایر ، شیخ سلطان	۴۴۸	الامالی
۴۸۶-۸۲		۱۴۷	امام قلیخان
۸۴	اهلی	۳۸۷-۸۲	امراء القیس
	ایچی عضدالحق والدین عبدالرحمن		امراة الله بن حسینعلی خان از ندریانی
۳۷۶-۳۷۵-۳۲۳	بن احمد	۱۶۰-۲۶	ملایری
۵۶-۵۷-۳۳	ایران		املاء ماعن به الرحمن من وجوه الاعراب
۳۱-۳۰	ایرانیان	۲۸۲	والقراآت فی جمیع القرآن
۱۹۶	ایس ایلچی ، مستر	۵۱۲-۴۲	امیر مؤمنان
۲۸۷	ایضاح الفوائد	۸۱	امیر نظام ، حسینعلیخان
۸۲	ایدرم بایزیدخان	۸۸	امیری
	ب	۸۲-۲۷	امین الدوله
۸۴	باباطاهر		امین السلطان میرزا علی اصغر خان
۴۹۱	الباب الحادی عشر	۱۵۹	وزیر اعظم
۲۳۹	باب الندوة	۱۸۵	امین الملك
۱۵	بارب ادوارد	۱۶۸	امین خاقان

۱۷	بزرگ علوی	۹۷	بارون اشلختا اوطوقار
۱۶۲	بزرگمهر	۳۸۶	بازارزرکشان
۳۶۵	بستان ابی الیث سمرقندی	۸۷	بازنامه
۲۹۳-۲۸۵	بطلمیوس	۱۳۷	باستانی
۵۱۲	بعلی	۵۶	باغسائی
۴۵	بقائی صدای نایینی	۴۰	بایزید
۳۳	بل شارژدافر	۴۱	بایزید بسطامی
۲۲	بلوچستان	۳۶۸	باقر بن محمد شیرازی
۳۰	بنی امیه	۴۹۳	بحار مجلسی
۳۰	بنی عباس	۴۹۳	بحر الانساب
۱۱۰-۸۱	بوستان	۴۹۹-۳۱۰	بحرین
۵۳	بوشهر	۳۸۷-۳۷۸-۲۱۴	بخارا
۱۱۳	بوعلی عبدالله ، خواجه	۷۲	بدایع الصنائع در عروض و قوافی
۸۱	بومسیلمه	۳۲۳	بدایة القاری فی ختم البخاری
۱۰۷	بهاء الدین بیک دنبلی	۳۵۸	البدایة فی درایة الحدیث
۴۹	بهاء الملک قراگزلو	۱۱۱-۱۱۰	بدل حافظ
۳۷۴-۸۷	بهائی ، شیخ	۲۸۵	بدیع الزمان انصاری
۸۲	بهار شیروانی	۸۲	بدیع الزمان همدانی
۴۸۴-۴۶۵	بهبهانی	۸۷	بخش خان
۳۸	بهجة الدارین	۳۱	برار
۱۳۳	بهجت الملک	۷۲	برتلس
۱۲۵	بهشتیان داخل هرات ، محله ...	۴۷۲	برهان الدین حسینی عبری
۱۴۱	بهمن میرزا	۲۲۹	برهان الدین زرنوجی
۴۹۹	بهمنیار	۳۹	البرهان القاطع
۳۴۳	بیت المقدس	۱۲۲	برهان پادشاه نادری ، سید
۸۴	بیدل	۳۱	بر بدشاهیان

بیضاوی ناصرالدین	۳۶۲-۳۹۰	تجريد العقائد، الکلام	۲۹۰-۳۹۴-۳۷۰
پ		تحفه	۸۵
پلانیار	۱۵	تحفه الابرار	۳۹
پند نامه اسکندر	۱۰۶	تحفه الاخيار	۳۸-۳۹-۴۱
پولیتیانوس	۱۷۱	تحفه السالکین	۳۶۵
پیامبر اسلام	۵۱۲	تحفه السعادات	۸۵
ت		تحفه العقلاء	۳۸
تاتاخانیه	۳۶۵	التحفة القوامیة	۵۰۷
تاج‌الدین علی ساوی	۳۷۵	تحفه المراد	۱۵۲
تاج‌الشیوخ	۸۶	تحفه المؤمنین	۹۴
تاج‌سعید حسینی	۶۰	تحفه رضویه	۴۸
تاریخ اسکندر	۳۱	تحفه عباسی	۳۸
تاریخ بلاذری	۳۳۳	التخلیص، کتاب ...	۴۹۸
تاریخ حکماء شهر زوری	۸۵	تداییر الملوك	۵۹
تاریخ طبری	۸۹	تذکرة العلماء	۱۷۴
تاریخ غیاث‌الدین منصور	۸۸	تذکرة الملوك	۸۹-۱۰۱
تاریخ قفطی	۸۵	تذکرة شکرستان فارس	۱۱۴
تاریخ گزیده	۲۴-۲۵	ترجمة قطب شاهی	۶۸
تاریخ گیتی‌گشای	۲۰۵	ترجمة محاسن اصفهان آوی	۴۰۲
تاریخ گلشن	۳۰	ترکمان	۲۶
تاریخ ناپلئون بناپارت	۸۹	ترمنذی	۸۳
تاریخ فرشته	۸۹	تزوك امپراطور ناپلئون	۵۹
تاریخ هرات	۸۵	تسلیم	۸۴
تایمس	۵۰	تعلیم المتعلم طریق التعلیم	۲۲۹
تبصرة المومنین	۳۸	تفتازانی	۳۲۲-۵۱۰
تبیان	۴۹۸	تفسیر قطب‌شاهی	۶۰

۴۸۷-۴۸۶	جامع صغیر	۸۸	تفسیر منهاج
۱۵۰-۸۸-۸۷-۸۲	جامی	۸۵	تفهیم بیرونی
۸۸	جاوید ، آخوند مولا علی	۳۲۳	التقسیم والقسم والقاسم ، رسالة فی
۴۹۷	جبائی	۸۷	تقویم القبلة
۲۹۱	جبائی ، ابو علی	۴۶۱	تقویم ، معرفت ...
۴۱۹	جبرئیل بن عبد الله بن محمد		تقی آقای علی آبادی صاحب دیوان ،
۷۸	جبلک ، قصه	۲۰۷	میرزا
۳۹۸-۸۲	جمدی		تقی خان امیر کبیر اتابک اعظم امیر
۱۱۶	جعفر آقای اصفهانی ، حاجی میرزا	۱۵۸	نظام ، میرزا
۳۲۹	جعفر آل امیر سید علی طباطبائی	۸۲	تقی کدخدای ، حاجی میرزا
۳۰۵	جعفر بن علی بن سلیمان بحرانی	۲۹۲	تلخیص الکشاف
۵۰۳	جعفر بن علی تقی طباطبائی	۴۵۶-۳۲۲	تلخیص المفتاح
	جعفر بن محمد بن احمد دوریستی ،	۳۶۵	تمهید ابی شکور
۴۰۷	مفید ابو عبد بن الله	۴۱۵	تنقیح
۲۴۷	جعفر حضر می	۶۶	توضیح الاخلاق عبد الله شاهی
۹۱	جعفر خان مشیر الدوله ، میرزا	۴۸۴	توضیح المقال
۳۵۹	جعفر ، شیخ	۱۸۷	تولی ، دیه ...
۱۵۶-۵۶	جعفر صادق ، امام	۳۶۷-۱۴۴-۴۵-۲۹	تهران
۴۹۷-۳۸۷-۳۶۰	جعفر طباطبائی	۵۱۰-۴۴۸	تهذیب
	جعفر قلی خان سردار سرتیپ دوم توپخانه	۲۹۴	التهليلة، الرسالة
۸۳-۸۰		۸۸-۸۷	تیمور گورکان ، امیر
۱۰۷-۱۰۸	جعفر قلیخان کردشادلو	۲۶۱	جاحظ ابو عثمان عمرو بن بحر
۷۱	جلال الاذهان فی علوم القرآن	۲۵۶	جاغر
۳۴۰	جلال بن محمد ابراهیم گیلانی خروشمی	۱۹۶	جالس ، مستر
۸۸	جلال الدین محمد اکبر	۳۶۵	جامع اموی دمشق
۳۲۴	جلال الدین محمد محلی	۳۶۵	جامع خطیب

۴۵۶	حاجی بابا فروشانی سپاهانی ، ملا	جلال الدین میرزا پسر شاه رخ میرزا
۳۹۳	حبیب الله بن ملا حسنعلی ، مولانا	پسر حسینعلی میرزای فرمانفرما ۱۱۴
۸۸	حبیب الله ، میرزا	جلال بن محمد حسینی طالقانی ۴۹۳
۸۳	حجایی	جمال الدین ابوالمحامد محمد بن
۳۸	حجة الاسلام	نورالدین احمد ۱۸۷
۳۲۹	حدائق	جمال الملک والدين ۲۳۴
۸۱	حدائق السحر	جندق ۶۲
۸۹	حديقة الاقالیم	جنویز ۲۸۶
۲۰۱	حديقة الشیعه	الجوامع الفقهية ۵۰۶
۳۰۹-۲۴۸	حر عاملی ، شیخ محمد بن حسن	جواهر النصوص فی حل کلمات الفصوص ۲۲۱
۲۳۹	الحرث بن اخت سعید بن جبیر	جویا ۷۹
۳۸۷	حرث بن حلزه یشکری	جهان ۸۴
۴-۳	حرف غریب	جهانگیر خان شیرازی ، آقامیرزا ۶
۴۷	حسام السلطنه	جی آدابری مکی ، مستر ۱۳۷
	حسام الدین فرزند حاج میرزا محمد	جیهانی ۴۷۹
۴۷	شهر بحکیم باشی	چ
۸۴	حسن	چالیدان ۸۹
۳۴۰	حسن آباد	چهار باغ سپاهان ۳۱۳
۳۱۳	الحسن ، ابونصر	ح
۴۱۷	حسن باققی یزدی ، حاجی	حاجب الدوله ، عالیجاه ۷۴۱
۴۵۷	حسن بسطامی حاجی ملا	حاجب الدوله محمد تقی خان افشار ۱۸۶
۸۱	حسن بصری	حارث بن حلزه ۸۲
۳۱۴	حسن بن احمد بن علی بن شفیع عاملی	حافظ ۸۴
۳۲۹-۳۴	حسن بن جعفر طباطبائی	حافظ الشافعی ۲۳۵
۴۲۱	حسن بن شهید ثانی ، شیخ	الحاشیه علی شرح المنهاج ۳۲۳
۲۶۰	حسن بن شیخ اکبر ، شیخ	حاشیه المعالم ۲۳۷

۷۱	حسین بن حاجی محمد ، ملا	۴۱۰	حسن بن عبدالرسول
	حسین بن حسین بن عبدالصمد حارثی ،	۲۶۱	حسن بن علی بن داود
۳۹۸	شیخ	۲۴۳	حسن بن علی بن علی یزدی کثوی
	حسین بن حیدر بن حسن بن حاجی غلام	۱۵۷	حسن بن محمد کاظم الحسینی
۴۸۸	جنگالی سپاهانی	۳۱۲	حسن بن محمد موسوی حسینی
۲۴۸	حسین بن عثمان	۲۵۷	حسن بن یوسف بن احمد بحرانی
۴۹۷	الحسین بن علی المغربي ، ابوالقاسم	۱۴	حسن جاجرمی
۲۸۲	حسین بن علی بن اسمعیل سپاهانی	۱۷۳	حسن حسینی
۲۵	حسین بن علی بن عبدالجلیل	۸۶	حسن خان
۵۰۱	حسین بن محمد باصی کربلائی	۸۷	حسن خواجه اوزبک
	حسین بن محمد بن الحسن الجوبائی	۴۶۳	حسن ، سید
۲۵۸	العاملی	۴۲۱	حسن ، شیخ
	حسین بن محمد تقی نوری طبرسی ،	۸۲	حسن صباح
۴۲۰-۳۴۳-۲۴۳	حاج میرزا	۴۹۷	حسن طباطبائی
	حسین بن محمد حسینی معامی شیرازی	۸۷	حسن علی حراس ، مولانا
۱۵۰	نیشابوری ، میر	۱۵۸	حسنعلی خان نصیرالملک ، میرزا
۱۴۷	حسین بن محمد نیشابوری ، میر	۷۹	حسن کاشی ، ملا
۴۷۳	حسین بن ملاغلام بن محمد علی رضا ارانی	۲۹۶	حسن کبه
۲۲۲	حسین پدر شیخ بهایی	۸۴	حسن ، میرزا
۱۱۱	حسین پسر مشهدی صادق ، میرزا	۸۷	حسن واهب ، میرزا
۲۱۸	حسین حسینی موسوی ، شاه سلطان	۱۵۵	حسن وکیل السلطنه ، آقا
۴۰۱	حسین حلبی حسینی ، سید	۲۶۰	حسین بن احمد بن سلیمان حسینی حلبی
۲۷۹-۲۶۲	حسین خادم کتابدار مشهد نجف	۱۹۱	حسین بن اسکندر
۱۰۷	حسین خان اصفهانی ، حاجی	۵۰۴	حسین بن اسکندر خنقی ، ملا
۲۹	حسین خان بن علی بن عبدالجلیل ، میرزا	۴۵۵	حسین بن اسماعیل رشتی کوچصفهانی
۳۲	حسین خان محاسب	۳۳۳	الحسین بن جبیر ، ابی عبدالله

۴۵۷	حمود بن شیخ سلمان رکابی ، شیخ	۱۰۷	حسین خان مراغه‌ای
۲۴۷	حمید بن زیاد		حسینخان مشیرالدوله سپهسالار
۲۳۹	خارقه بن مروان الحمیصی	۱۵۹	صدراعظم
۱۲۴	حواشی بر شرح شمسیه	۹۱-۸۶-۳۶	حسین ، سلطان
۸۴	حیدر	۲۵۴	حسین سید احمد حلبی حسینی
۴۱۸	حیدر آباد	۳۷۶	حسین ، شیخ
۴۱۵	حیدر بن ابراهیم حسینی	۴۹۳	حسین عراقی ، سید
۳۶۵	حیدر چرخ ، مولانا	۵۰۱	حسینعلی ، ملا
۲۹۰	حیدرقلی بن سعد محمدخان کابلی	۹۰	حسینعلی میرزا فرمانفرمای فارس
۸۹	حیوة القلوب	۹۰	حسینعلی ، نواب
	خ		حسینقلی بن مصطفی دیوان بیگی
۱۲	خاتون آبادی	۱۰۳	کلهر کرمانشاهی
۹۹	خارستان	۴۶۳	حسین قزوینی
۱۶۴	خاقان مقفور	۳۳۹	حسین گروسی
۸۲	خالد بن سعدان	۸۳	حسین مشرف اصفهانی ، میرزا
۸۴	خالص	۱۲۴	حسین میرزای بایقرا ، سلطان
۳۶۵	خاوند محمود ، خواجه	۳۴۵	حسین واعظ کرمانی ، ملا
۸۴	خراب ، میرزا جعفر	۱۹۱	حشمةالدوله
۳۶۵	خرانة المفتین	۸۹-۳۸	الحق الیقین
۸۴	خسرو ، امیر	۳۸	حکمة العارفین
۸۲	خسرو قراچه داغی ، میرزا	۴۰	حلاج
۱۹۹	خشنامی ، ابوعلی نصرالله	۴۹۷	حلبی
۳۰	خضر بن عطاءالله موصلی	۲۰۹	حلمی ابراهیم پاشا
۳۳۳	خطبة البیان	۲۴۳	حله
۲۴۸	خلادسندی	۳۸۰	حمزه
۲۸۱	الخلاصة الالفیة	۸۷	حمزه ، سلطان

۱۴۷	دستور معمای	۳۷۶	خلالی
۷۸	دشت ارژنه ، قصیده ...	۴۸۹-۲۰۵	خلیل الله گنابادی
۵۰۸-۵۰۰-۴۹۹-۳۶۹-۱۲	دوانی ، محقق	۸۱	خلیل الله ، میرزا
۵۱۰-۵۰۹		۳۷۱	خلیل ابن ابراهیم
۲۴۸	دیات	۷	خلیل بن حاج محمد
۸۸	دیباچه نورس	۳۰۶-۱۲۹	خلیل قزوینی ، ملا
۳۰	دیلیمان	۸۳	خمسۀ نظامی
۸۴	دیپکی	۴۷۱	خواجه بن خواجه شاه علی قاینی
ذ		۶۲	خواجه شمس الدین
۸۲	ذبیانی	۳۵۷	خوارزم
۴۶۳	ذخیره المعاد فی شرح الارشاد	۸۶	خواص حیوان
۸۷	ذخیره الملوك	د	
۴۳	ذکاء ، یحیی	۱۲۵	دار السلطنه هرات
ر		۱۲۵	دارالقضای مشهد
۴۹۹-۴۵۵	رازی ، امام	۸۴	دانش ، رضی
۵۲	رانس صاحب	۱۳	دانشکده ادبیات
۱۶۷	رئیس ، حاجی شیخ	۵۰۰	داماد ، سید
۴۹۹	رئیس ، شیخ	۱۴۴	دانی ، امام ابو عمر
۴۵	رباطات	۳۷	داود طبیب ، میرزا
۵۰۶-۴۷۸	رجال نجاشی	۳۷۲	دیران کاتبی قزوینی
۳۶۸	رجب جهرمی	۱۸۹	دیرالملک
۱۰۷	رحمن خان	۱۸۱	درویش عثمان مولوی
۳۳	رحیم بن حکیم الملک	۱۸۳	دره التاج
۲۶۱	الرد علی العثمانیة للجاحظ	۸۰	دره نجفیه
۴۹۵	رسائل الکندی	۴۱۹	دست غیب
۲۳۹	رسول الله	۱۰۱	دستور الوزراء

ریاض المسائل ۳۴-۲۵۷-۳۲۹-۳۸۵-۴۶۷	۳۸۶	رشت
ز	۳۹۴	رضابن زین العابدین طباطبائی
زاهدان ۳۸۶	۳۸۵	رضابن صالح گیلانی کربلائی
زاهرشعابی ۱۹۹	۲۵۸	رضاقلی بن حسن
الزاهر ، کتاب... ۴۹۸	۲۱۸	رضاقلی هدایت
زبدة الاصول ۴۴۸	۳۹۴	رضای طباطبائی
زبدة المعارف ۸۹	۱۸۵	رضای مترجم ، میرزا
زجاج ۴۹۷	۸۴	رضای مغفور ، میرزا
زردشت ۳۰	۴۹۷-۲۳۶	رضی ، سید
الزرع ، کتاب... ۱۷۱	رفیع الدین بن بهاء الدین حیدر حسنی حسینی ۴۱۵	
زرگر اصفهانی ۸۲	۳۷۲	رفیع الدین ، میرزا
زلالی ۸۸	۳۶۰	رفیع بن شیخ حسین گیلانی ، شیخ
زمان خان غفاری ، حاجی میرزا ۱۸۷-۱۸۹	۳۷۳	رفیعا ، میرزا
زمخشری ۲۹۱-۳۱۳	۴۹۷	رمانی
زوائد الاصول علی منهاج الاصول ۳۹۰	۴۹۲	رمضان شیرازی
زهر بن زهر ۴۷۲	۴۶۳	رمضانعلی بن دوست محمد کاشانی
زهیر ۸۲	۳۷۹	روح المرید
زیدزاد ۲۴۸	۸۹	روزنامه ملاجلال منجم
زیدنرسی ۲۴۷	۵۶-۳۳	روس
زین الدین ۳۹۹	۸۲	روشن اصفهانی ، میرزا
زین الدین بن علی ، شیخ ۴۲۱	۸۲	روشن تهرانی ، میرزا
زین الدین بن علی بن احمد شامی عاملی ۴۱۹	۳۴۲	روض الاخبار المنتخب من ربیع الابرار
زین الدین بن محسن ۲۴۰	۸۹	روضة الاحباب
زین الدین بن مشهدی الله یار خلخالی	۸۹	روضة الصفا
طهارمی ۳۸۵	۲۵۹	الروضة فی المواعظ والحکم والخطب
زین الدین ، شیخ ۳۰۵	۴۹۳	ریاض العلماء

۴۷۴	سردار کابلی	۳۶۰	زین العابدین ، آقامیرزا
۱۰۷	سعدالدوله	۳۰۵	زین العابدین بن محمد مهدی
	سعدالدین ابوالمکارم ، دستور صاحب	۱۸۴	زین العابدین بن محمد یوسف قزوینی
۳۷۵	دیوان	۶۹	زین العابدین حسینی ، سید
۳۳۸	سعد بن محمد حسن الجنا بندی	۵۰۲	زین العابدین طباطبائی
۸۴-۸۲	سعدی	۳۹۶	زین العابدین قنکرات
۸۲	سعیدخان انصاری	۶	زین العابدین مترجم الملك
۸۷	سعیدوزیر سیستان ، میرزا	۲۴۱	زین العابدین مثقالی ، حاج
۸۲	سفرنامه کربلا	۶۸	زینة المجالس
۳۸۷	سکاکی		س
۲۹۱	سلار	۸۴	سابق
۲۴۸	سلام بن عمر خراسانی	۸۷	ساروخان
۳۰	سلجوقیان	۳۰	ساسانیان
۴۰۱	سلسله الفلاسفة	۳۰	سامانیان
۴۷۱	سلطان	۸۸	سامی مولانا علیا ، علی
۱۲	سلطان العلماء	۴۶۳	سبزواری ، محمد باقر محقق
۸۴	سلمان	۴۲۸-۴۲۱-۴۰۷-۲۸۱-۱۰۱	سپاهان
۳۹۸	سلمان عاملی ، شیخ	۴۵۵	
۸۷	سلیم ، شاه	۸۴	سحاب
۲۴۳	سلیمان بحرانی ، شیخ	۱۸۷	سندن رستاق
۸۲	سلیمانخان	۳۹۰	السراج الوهاج
۴۲	سلیمان ، سلطان	۸۵-۴۰	سر العالمین و کشف مافی الدارین
۴۸	سلیمان ، شاه	۳۲۳	السر القدسی فی آیات الکرسی
۳۰۴-۶۰	سلیمان صفوی ، شاه	۲۹۲-۲۹۱	السر الوجیز
۵۰۰	سماکی ، سید	۴۲	سرای
۳۸۸	سمرقند	۱۷۱	سرجیوس فرزند هلیای رومی

۸۴	شاهی	۸۷-۸۲	سنایی
۳۷۳	شبهه الاستلزام	۱۹۹	سنجر سلجوقی
۳۳	شرافت احمدی ، چاپخانه	۱۶۱	سنقر کرمانشاه
۴۶۸-۴۶۱-۴۵۷-۳۹۳-۳۵۵	شرايع	۲۹۴	السواد الاعظم
۲۹۴	شرح التجريد	۸۳	سوزنی ، حکیم
۳۶۵	شرح ستین	۷۹	سوزوگداز
۳۶۵	شرح صحائف	۴۰	السهام المارقة
۳۶۵	شرح عقاید حافظی	۱۹۴	سهروردی ، شهاب الدین عمر
۱۴	شرح فصوص الحکم	۴۸۷	سهل بن عبدالله تستری ، ابو محمد
۳۶۵	شرح کنز	۱۴۲	سیاق التواریخ
۱۵۳	شرح کیایی	۱۷۰	سیجان
۳۶۵	شرح مختصر شمس الدین سمرقندی	۸۲	سیف الدین خوافی
۳۶۵	شرح مختصر شمعونی		سیف الدین مظفر بیتکچی گرگانی ، امیر
۳۶۵	شرح مشکوة قاری	۴۶۹	
۸۸	شرح نادعلی	۴۱۱	سیف الدین ، مولانا
۸۵	شرحی نصاب بفارسی	۳۱۰	سیف بن عبدالله بن محمد بحرانی
۱۲۴	شرح هدایه میبیدی	۴۸۶-۴۲۸	سیوطی
	شرف الدین بن عبدالواحد بن شیخ	۸۴	سیفی
۳۲۸	علی انصاری	ش	
۲۳۱	شرف الدین سماکی	۸۴	شاپور
۱۵۰	شرف الدین یزدی	۳۲۹	شاطبیه
۲۴-۲۳-۲۰	شریف گرگانی ، میرسید	۳۹۹-۸۴	شافعی
۳۵۷-۴۹		۳۴۳	شام
۳۶۵	شفای قاضی عیاض	۳۰	شاهان دهلی
۱۴۹	شکارپور	۳۰	شاهان نیمروز
۸۷	شکیمی اصفهانی ، ملا	۲۰۶	شاهجهان

۲۹۷	الشیرازی، المیرزا	۴۲۱	شمس‌بن اسمعیل طالش، شمس‌الدین
ص		۲۵۲	شمس‌بن شیخ جمال‌الدین احمد ایشکائی
۴۹۷	صاحب‌النظم	۱۴۷-۸۶	شمس‌امیرزا محمد صادق
۱۶۳	صادق‌الحسینی بن السید علی		شمس‌الحق والدین البخاری، مولانا
۵۱۲	صادق، امام	۲۳۵	الاعظم
۸۶	صادق دست‌غیب، میرزا		شمس‌الدین صاحب‌دیوان محمد حسینی
۸۱	صادق قمی، ملا	۳۸۹	یزدی
۳۱۲	صادق مکتان‌های، حاجی میرزا	۴۶۲	شمس‌الدین کیشی
۴۷۱	صالح	۳۱۹	شمس‌الدین محمد عبدالله
۳۷۱	صالح ابهری	۳۲۸	شمس‌الدین محمد علی بیگا، وزیر
۴۲۲	صالح بن شیخ محمد داود کر بلائی، شیخ		شمس‌الملک والدین صاحب‌الاعظم
۸۸	صالح شیخ الاسلام، میرزا	۲۳۵	علامه الامم
۳۶۱	صالح موسوی	۲۸۴	الشمسیه، الرسالة
۸۴-۸۲	صایب تبریزی، میرزا	۴۰۸	الشواهد الصغری
۱۸۰	صحاح عجم جدید کبیر	۴۰۸	الشواهد الکبری
۱۸۰	صحاح عجم دیرینه مختصر	۱۰	شومستر، امریکائی
۸۲	صدرالافاضل میرزا الطغی دانش	۴۹۳	شوشتری
۵۸	صدر الشریعة	۸۸	شوکت
۲۲۱	صدر المسلمین	۸۳	شهاب‌الدین صابر
۳۲۵	صدراى شیرازی		شهاب‌الدین محمد صاحب‌قران ثانی
۲۵۸	صدقه بن احمد معرف به قابلو، مفتی ماحی	۳۶۵	شاهجهان پادشاه عالی، سلطان
	صدقه بن ناصر بن سلطان بن راشد بن	۳۳۳	شهر آشوب
	راجع بن احمد بن محمد بن احمد بن	۴۱۸-۷۵	شهرستانی، ابو الفتح
۳۵۹	علی بن رومی بن ابوخیلی	۳۹۸	شهید ثانی
۳۳	صدیق السلطنة	۴۹۷	شیبانی مصری، محمد بن حسن
	صدیق الملك محمد بن عبدالله نوری	۳۵۷-۱۱۵-۶۴	شیراز

۸۴	طاهر دکنی شاه	۱۸۲-۲۲	تبریزی تهرانی
۸۳	طاهر ، میرزا	۴۱۸	صفا
۳۰	طاهریان	۳۰	صفاریان
۴۹۲	طبرسی ، امین الاسلام	۸۵	صفدی
۴۹۷-۲۹۱	طبری	۶۰	صفوة الصفا
۸۸	طبقات محمودی	۸۸	صفی الدین اسحق
۳۸۹	طوالع بیضاوی	۱۵۰	صفی الدین طیب
۴۷۱-۳۰۵-۲۴۳-۲۴۰-۲۱۴	طوس	۲۴۱	صفی الله بن عطاء الله جوشاهستانی
۳۷۰-۸۴-۶۶-۲۳-۱۱	طوسی ، خواجه	۹۰-۶۶	صفی ، شاه
۴۵۵-۴۲۸-۳۹۴-۳۷۶	طوسی ، شیخ ابو جعفر محمد بن الحسن	۸۷	صمدخان ، میرزا
۴۹۷-۴۷۸-۴۱۵-۲۹۱-۱۷۲-۵۷-۵۰	طهران	۱۸۵	صمصام الدوله
۶۴-۵۶	طهماسب صفوی ، شاه	۴۲-۱۴	صنیع الدوله ، محمد حسن خان
۸۷-۶۰-۳۵-۱۸	طهماسب میرزا پسر محمد علی میرزا پسر	۵۱۲-۱۹۲-۹۲	صواعق محرقة
۲۲۱	فتحعلیشاه ، مؤید الدوله	۳۶۵	صیدنه ابی ریحان بیرونی
۳۳۷	ظ	۵۶	صیفی
	ظ	ض	
۳۶۵	ظفرخان	۷۹	ضیا
۸۲	ظفر نامه بزرگمهر	۳۵۷	ضیاء الدین بن محمد صادقی
۲۴۸	ظریف بن ناصح	۲۹	ضیاء الدین یوسف
۸۸	ظهوری ، مولانا	۴۸۷	ضیاء القلوب
۳۶	ظهیر الدین ابراهیم		ضیاء الملک میرزا ذین العابدین خان لشکر
۸۳	ظهیر فاریابی	۳۷	نویس
	ع	۴۰۰	ضوابط الاصول
	ع	ط	
۲۴۷	عاصم	۸۷-۸۴	طالبای آملی ، شاه

عاصمی	۸۲	عبدالحی الحسینی	۱۲۴
العباس بن احمد سقائی ، ابی الفضل	۱۹۹	عبدالحی بن عبد الوهاب بن علی حسینی	
عباس بن شیخ علی	۲۹۶	اشرفی گرگانی هروی ، نظام	
عباس بن شیخ یاسین بن شیخ ابراهیم بن		الدین	۱۲۴
شیخ ابراهیم بن شیخ حسن بن شیخ		عبد الرحمن ، سید	۱۵۰
یونس نجفی	۴۸۸	عبد الرحمن خان	۸۱
عباس بن عبد الکرم	۳۷۲	عبد الرحیم خان	۱۰۷
عباس بن محمد رضای شیرازی کربلائی	۲۵۱	عبد الرزاق ، آقا	۱۰۷
عباس بن محمد طباطبائی	۴۰۴	عبد الرزاق کاشی ، کمال الدین	۳۷۷-۱۴
عباس دوم ، شاه	۸۲	عبد الصمد	۴۱۱
عباس ، شاه ۹-۳۰-۴۶-۶۹-۸۷-۸۸-۹۲		عبد الصمد بن شکر علی خطایی خویی	۳۳۲
	۱۳۱	عبد العزیز ابی فارس	۲۸۶
عباس میرزا نایب السلطنه	۸۹-۳۱	عبد العزیز بن محمد بن احمد مساوی	
۲۰۹-۲۰۸		ینبعی زیدی	۴۸۳
عبد الاحد بن محمد تقی ، مالک	۳۶۱	عبد العزیز بهادر خان ، ابوالغازی	۱۴۷
عبد الباقي ، میرزا	۴۸۶	عبد العظیم بن محمد باقر حسینی	۴۵۵
عبد الباقي بن بدیع الزمان	۳۱۰	عبد العظیم کاشانی	۷۸
عبد الباقي بن صدر الدین محمد الفیضی	۳۴	عبد العلی آهی	۱۱۶
عبد الجبار معتزلی ، قاضی	۳۶۶	عبد العلی بن محمد علی بن ، حافظ حماد حلی	۲۴۳
عبد الجواد بن عبد الرحیم بای مادرانی		عبد الغافر فارسی پدر ابی عبد الله اسماعیل	
لنجانی	۳۲۹-۲۸۷		۱۹۹
عبد الجواد ، حاجی سید	۴۶۳	عبد الغفار بن محمد بن یحیی رشتی	۱۸۲
عبد الجواد خراسانی	۴۰۷	عبد الغفار همدانی	۱۸۶
عبد الحسین حجت طباطبائی ، سید	۳۲۱	عبد الغنی	۴۹۷
عبد الحمید بن یوسف بن مجید بن علیقلی بن		عبد الغنی نابلسی	۲۲۰
کیا فخر الدین آهی دمانندی	۷	عبد القادر بن ابن صالح جیلانی ، محیی	

۵۰۰	عبدالله بن نجم الدين	۲۸۰	الدين ابي محمد
۲۵۵	عبدالله بن نجم الدين قندهاری	۴۷۷	عبدالقاهر حسینی، امیر
۴۹۴	عبدالله بن نورالله	۳۳۷	عبدالکریم بن شمس‌الدین محمدقاری
	عبدالله بوشهری فرزند سید علی بوشهری	۱۴۹	عبدالکریم خان دوانی
۴۰۴	سید	۸۲	عبدالکریم کوثر، میرزا
۳۵۲-۳۵۱	عبدالله بیک پسر نصرالله بیک	۹۱	عبدالمجید
۸۸	عبدالله خان اوزبک		عبدالمجید بن مظفر بن حسن بن محمد
۲۴۰	عبدالله الششتري	۳۱۰	بحرانی
۱۲۰	عبدالله الصیرفی	۱۹۶	عبدالمجیدخان، سلطان
۴۸۷	عبدالله عبدالمذنب کشمیری	۴۷۴	عبدالمحمد بن حاجی میرزا عابد حسینی
۲۴۸	عبدالله کاهلی	۲۳۹	عبدالمک بن احمد المغازی
	عبدالله مقبول شاه مخدوم کشمیری بخاری	۲۴۸	عبدالمک بن حکیم
۴۹۶-۴۰۹-۳۷۸-۳۶۶-۲۱۴-۵		۱۲	عبدالنبی بن محمد کربلائی
۱۹۱	عبدالله	۲۵۸	عبدالواحد بن عبدالحمید دولت آبادی
۵۸	عبدالله بهادر خان، ابوالغازی	۸۳	عبدالوهاب خان نشاط، میرزا
۲۵۴	عثمان بن عبدالله بن جامع	۴۲۳	عبدالله
۳۸۳	عثمان بن عبدالله بن جامع سلفی	۲۴۳	عبدالله بحرانی، سید ذوالشهادتین
۵۷-۵۶-۳۰	عثمانی	۲۴۸	عبدالله بن بحر
۲۶۱	العثمانية	۴۲۵	عبدالله بن حسن بن محمد بن حسن
۲۶۲	عثمانیه، رساله	۴۲۳	عبدالله بن حسین بن قاسم صنو الهادی
۲۶۲	عثمانیه، کتاب		عبدالله بن شیخ اسمعیل عبداللانی شافعی
۳۰۶	عدة الاصول	۲۵۶	علوانی
۸۵	عراقی، شیخ شهاب‌الدین	۳۴۲	عبدالله بن محمد بن عبد اللطیف شافعی
۴۹۹	عربستان	۴۲۳	عبدالله بن محمد تقی مجلسی
۴۰۱	العرش	۳۶۱	عبدالله بن محمد جعفر اصفهانی
۸۲	عرشی	۳۳۶	عبدالله بن ملا ابراهیم

۴۰۱	العرشیه	علی اصغر بن محمد حسین بفروئی یزدی ۳۵۴
۸۸-۸۷	عرفی ، مولانا	علی افندی مرادی ، سید ۳۱۹
۲۰۵	عزیزخان سردار کل	علی اکبر ایچه ای ، ملا ۸۹
۳۸۵	عسکریک ، حاجی	علی اکبر بن محمد شفیع ۴۲۸
۲۰۸	عسکرخان سپهسالار افشار	علی اکبر بن محمد صادق تبریزی ۱۳۰
۴۱۱	عصام الدین	علی اکبرخان حسینی شیرازی ، سید میرزا ۵۳
۲۴۷	عصفری	علی اکبرخان ، عالیجاه میرزا ۷۴
۸۸-۸۷	عصمت	علی بن احمد بن محمد الجزولی
۳۳۲	عطاء الله	الرسوموکی ۴۵۲
۳۷۶	عطاء الله بن محمود حسینی	علی بن احمد بن هلال منشار ۱۱۳
۱۳۱	عطارد	علی بن الحسن الشکری الخرازا الکوفی
۸۸	عطارد	المعروف بابن الطیبال ، ابوالقاسم ۲۴۸
۱۶	عقاید پنجگانه ، رساله در	علی بن الحسین ۴۹۷
۳۷۹	العقد الفريد	علی بن حاج حسن علی خیزی قطیفی
	علاء الحق والدين البخاری ، السند فخر	شیخ ۳۳۸
۲۳۵	آل طه	علی بن رضوان عابد حلّی ۳۶۷
۴۱	علاء الدوله	علی بن سمروح ۲۸۹
۲۳۶	علاء الدین بن رستم رودباری	علی بن سید عبدالحسین حجت طباطبائی
۴۷۲	علاء الدین علی قرشی	سید ۳۹۴
۶	علاء الملک	علی بن شیخ احمد بن زین الدین ۴۵۵
۳۱۲-۲۹۱-۲۵۵-۲۴۱	علامه حلّی	علی بن شیخ حسن شراوه نجفی عاملی ۳۲۶
۴۹۱-۴۶۰-۴۵۹-۳۷۶-۳۷۰-۳۳۹		علی بن طاهر استرآبادی ، ابوالحسن
۴۰۲	علل احکام	۳۷۶-۳۹۵-۲۵۵
۴۴۸	علل الشرايع	علی بن عبد العالی ۳۱۳-۲۸۳
۱۷۸	علی ، آقا سید	علی بن عبد الله بن حسن بن بابویه ، منتجب الدین
۱۵۰-۸۳-۹	علی ، امیر مؤمنان	شرف الحفاظ ابوالحسن ۴۰۷

۴۲۳	عمادالدین یحی	علی بن عبدالله علیاری تبریزی ، حاج مولی	
۳۱	عمادشاهیان	۳۳۸	
۸۲	عمر بن کلثوم	۱۷۴	علی بن علی اکبر طالقانی
۸۷	عمیق بخاری		علی بن علی فقیه شامی عاملی فرزلی
۷۳	عنایت الله بن محمد رضوی گلپایگانی	۳۰۵-۲۳۹	
۳۱۴	عنایت الله بن محمد شیرازی	۴۹۲	علی بن فضل الله اروندی
۱۴۶	عنایت الله هندی ، مولوی	۴۵۷	علی بن مبارک بن علی خطی احسائی
۱۹۴	عوارف المعارف		علی بن محمد بن حسن بن موسی شیرازی
۴۵۷	عیسی بن سیدهاشم بحرانی ، سید	۳۳۲	خفر کی طوسی
۷۴	عیسی خان بیگلربیگی	۲۵۶	علی بن محمد صالح بن علی صوفیلی
	عین القضاة بن ملا فضل الله بن ملا عین القضاة	۱۳۵	علی بن محمود
۴۱۵	گیلانی	۴۷۷	علی بن موسی الرضا ، ابوالحسن
۸۷	عینی ، مولانا میرحسین	۳۳۳	علی بن یوسف بن جبیر ، زین الدین
۴۰۲	عیون اخبار الرضا	۱۴۹	علی جزایری
	غ	۴۵	علیخان هدایت مخبر السلطنه
۸۴	غافل	۲۱	علی رضا حسینی موسوی
۲۱۰	غراف ایوان گودویج	۵۱	علی رضا معلم چنگیز میرزا ، میرزا
۴۰۶	غرر الحکم وجواهر الکلم	۱۷۵	علی ، سلطان میرزا
۴۹۳	غری ، نجف	۲۱۲-۸۴	علی شیرنوائی ، میر
۱۷۲-۸۵-۴۰	غزالی ، محمد	۷۳	علی صافی
۳۰	غزنویان	۴۵۵-۴۲۱	علی قلی میرزا ، شاهزاده
۴۹	غشم بن هاشم حسینی مهربانی همدانی	۸۸	علیکا ، سید
۳۶۶	غضنفر حسین رودباری	۴۰۹-۳۱۲-۲۵۷	علی طباطبائی
	غلامرضا بن محمد صادق سمیعی کرمانشاهی	۸۲	علی مدرس زنوری ، حاجی
۲۷۹		۱۳۰	علی میرزا تبریزی ، مولانا
	غلامرضا مشتاق علیشاه نعمت اللهی	۵۱۳-۸۷-۸۵	علی همدانی ، سید

۷۴	فرخ خان ، عالیجه	۱۱۶	حاجی استاد
	فرخ خان امین الملك غفاری کاشانی ،	۸۴	غنی
۱۹۵-۱۸۴	ابوطالب	۳۰	غوریان
۸۳	فرمان فرما	۳۰۸	غیاث الدین بن فرخ زاد
۱۶۷	فروغی	۲۰۴	غیاث الدین علی
۳۶۵-۱۲	فرهاد میرزا	۲۲۱	غیاث الدین محمد بن رشید الدین فضل الله
۱۰۶	فرهنگ لغات دساتیر	۷	غیاث الدین محمد حسینی صاحبی
۳۳	فریزر ، جمس	۹	غیاث الدین محمد داماد فرزند علیخان
۳۶۵	فصل الخطاب	۴۰۲	الغیة
۲۶	فصیح العراقین شیرازی	ف	
۸۷-۸۴	فصیحی	۲۳۹	فائض
	فضل الله بن محب الله دست غیب حسینی	۸۸	فاتحه ، اسناد سورة
۴۱۹	حسینی شیرازی	۲۵۷	فاضل اردکانی
۴۱۵	فضل بن الحسن طبرسی ، ابوعلی	۳۶۵	فتاوی سراج
۴۲۸-۳۸۱	فضل الله نوری ، شیخ	۴۹-۳۱-۲۷-۲۶-۱۹	فتحعلی شاه قاجار
۴۰۲	فضل بن شاذان نیشابوری ، ابو محمد	۲۰۷-۱۹۶-۱۴۲-۹۰	
۸۸-۸۷	فغانی ، بابا	۱۰۵	فخر الدین شریف
۶۰	فقه القران امیر ابو الفتوح	۲۳۵	فخر الدین علی
۴۴۸	الفقیه	۴۶۰-۲۸۷-۲۴۱	فخر المحققین محمد
۱۷۱	الفلاحة الرومية	۸۲	فدایی لاهیجی
	فندرسکی ، محمد مؤمن بن محمد باقر	۴۹۸	فراء
۲۳-۱۰		۸۴	فراقی
۹۳-۴۷	فندرسکی ، میر ابو القاسم	۷۰-۳۳	فرانسه
۲۹۳-۱۵۲		۲۸۶	فرانسیس
۲۰۴	قواعد افضلیه	۷	فرج الله تفرشی
۳۵۰	القواعد الجديدة	۴۹۳	فرحة الغری

۴۹	قراقرور دره مهربان	۳۸	الفوائد الدينية
۴۲۸	قزوین	۳۵۰	الفوائد العتيقة
۳۰۶-۱۹۱	قزوینی ، محمد	۸۱	فوقی یزدی
۱۷۱	قسطابن لوقای بعلبکی	۵۰۶-۴۷۸	فهرست طوسی
۱۴۷	قسطنطنیه	۲۰۹	فیض افندی
۱۷۴	قصص العلماء	۴۲۸-۳۸۷-۳۷۳-۸۲	فیض کاشانی
۵۱۲	قصص انبیا	۸۷	فیضی ، میرزا
	قطب الدین محمد بن شیخ‌علی شریف	۸۷	فیض هندی
۳۷۶	لاهیجی	ق	
۳۱۸	قطب رازی	۸۳	قاآنی
۱۰۲-۶۸-۶۰	قطب‌شاه ، سلطان محمد	۳۰	قابوس وشمگیر
۱۳۵-		۳۳-۳۲	قاجاریان
۱۳۰-۱۲۸-۹۶-۶۷	قطب‌شاه ، عبدالله	۸۴	قاسم
۲۲۵		۱۸۱	قاسم‌بنداری مفتی
۴۷۲-۴۶۲	قطب شیرازی کازرونی		قاسم بن میرعلی آزادمنجیری سبزواری ،
۱۰۱	قلی بیات ملایری همدانی روشنی مراغی	۴۲۳	سید
۴۱۶-۴۱۲	قم	۷۴	قاسمخان ، عالی‌جاه
۱۸۲	قمر تاج‌خانم	۸۴	قاسم دیوانه
۴۶۵-۲۹۷	قسی ، محقق	۱۸۰	قاسمیه
۱۴۴	قندهاری ، جناب	۸۳	القاص میرزای صفوی
۳۱۲	قواعد الاحکام	۳۸۰	قالون
۵۰۷	قوام‌الدین محمد قزوینی	۱۵۸-۸۹	قایم مقام ، میرزا ابوالقاسم
۴۶۵	قوانین	۴۹۷	قتیبی
۵۰۰-۳۲۲-۶۵	قوشچی ، علی	۸۴	قلاسی
۲۹۱	القول الوجیزی تفسیر الکتاب المزیز	۲۰۹	قرا بیگ فائن
۵۱۲-۳۴	قونوی ، صدرالدین محمد	۳۰	قراخانیان

ک	ک	کشکول	۲۱
کاتبی	۴۹۹-۲۸۴	کشمیر	۳۶۵
کار کیا سلطان محمد	۱۷۵	کشی ، عز الملة والدين	۴۶۲
کاسه گران دار الاماميه ، محله ...	۱۲۵	کعب الاحبار	۳۰۷
کاشان	۳۹۵-۳۷۶-۳۳۵-۲۹۵	کعبه	۴۱۸-۱۳۰
کاشف الحق	۹۶	کعبی بلخی ، ابو القاسم	۲۹۱
کاظم بن صفر علی سپاهانی نجفی	۲۹۶	کلباسی ، ملا محمد ابراهيم	۲۶۵-۲۵۷
کافی	۴۴۸-۳۶۶	کلبلعی بن کر معلی	۱۲۰
الکافی الشافی	۳۱۳	کلمات مکنونه	۴۱۴
کافی ظفر الدین همدانی	۸۲	کلنبوی	۴۷۶
کافیه	۳۶۷	کلیم	۸۴
کا شیرازی	۱۷۸	کلینی	۴۹۷-۳۶۶
کامل	۴۹۳	کمال	۸۴
کامل بهائی	۸۸	کمال اصفهانی	۸۳
کتابخانه حاجی معتمد الدوله رفاهی	۱۸۱	کمال خجندی	۸۷-۸۳
کتابخانه مشهد نجف	۲۶۱	کمل ، جمز	۳۱
کتابخانه ملی مدرسه شعاعیه	۱۶۷	کنز الحفاظ	۴۹۳
کرباسی ، حاجی	۴۶۶	کنز اللغة	۸۶
کربلا ۲۷۹-۳۱۱-۳۶۰-۳۸۵-۴۱۰-۴۸۱		کنی ، حاج ملا علی	۴۸۴
کرت	۳۰	کوچک ، سید	۱۳
کرسو	۳۶۵	کوچک وصال ، میرزا	۱۰۹
کرکی	۳۱۳-۸۷	کوهگیلویه	۷۴
کرمان	۱۲۴-۲۲	کیفیه الموجودات	۴۰۱
کرمانشاه	۳۷۴	ک	
کرید سمرقند	۱۸۱	گئو یونیکا	۱۷۱
کشف الایات	۴۲۸	گرافیک	۵۰

م	۴۲۰	گرمابه نقش جهان
ما اتفق فيه من الاخبار في فضل الامنة	۸۸	گلزار ابراهيم
۳۳۳ الاطهار	۸۱-۹۹	گلستان
۱۷۲ ماتريدي	۲۲۵	گلکنده
۱۵۵ مازندران	۸۳	گنج شايگان
۸۴ ماني	۱۰۷	گنجه ای ، حاجی خان
۸۳ مايں افشار	۱۹۶	گوراوزلی، سر
۶۲ مبارك آباد	۱۳۸	گيد بوك
۴۰۲ متی بن یونس قنایی		
۲۴۸ مثنی بن وليد حنط	ل	
۴۹۳-۴۰ مجالس المؤمنین	۸۸	لامعی
۳۴۷-۳۲۸-۳۱۲-۲۵۷ مجاهد ، سيد محمد	۴۱۵	لانکامرو ، فریدریش
۳۳۵ مجد الدين	۴۲۴	لباب الالباب
۹۹ مجد الدين خوافی ، ملا	۴۲۸	لب اللباب
مجد الدين خير الله بن علي شاه کاغذی	۸۲	لسان الملك
۱۸۲ شوشتری	۳۷۶	لطفعلی
۶۸ مجدی	۱۰۷	لطفعلی خان
۲۹۳ مجسطی		لطفعلی خان ، آقا شاهزاده پسر
۴۲۳-۴۲۲-۴۲۰-۳۹۷-۳۰۴-۵۵ مجلسی	۳۳۷	مؤيد الدوله
۴۲۳-۴۱۸-۳۱ مجلسی ، محمد تقی	۱۸۰	لطف الله حلیمی
۴۹۸-۳۱۳ مجمع البيان	۳۱۷-۲۵۷	لطف الله رازی
۴۷۲ مجوسی	۲۸۹-۲۴۹	لطفعلی بن محمد کاظم
۴۰۲ محاسن اصفهانی مافروخی	۱۸۰	لغت قره حصارى
۸۵ محاضرات راغب	۱۵۶	لقمان
۵۷-۵۶ مجبعلی یکانلو ناظم الملك	۳۱۲	لوامع الانوار
۸۷-۸۲ محتشم	۵۵	لوامع صاحب قرانی

۲۵۷	محمد باقر خوانساری ، سید	۸۳	محرّم شاعر ، میرزا
۳۸۰	محمد باقر رضوی	۸۴	محسن ، میرزا
	محمد باقر ، سید آقای واعظ تفریشی	۴۸۴	محسن بغدادی ، سید
۵۱	تهرانی	۴۶۱-۴۲۵-۳۹۳-۳۸۵-۳۶۰	محقق حلی
۲۹۵	محمد باقر کاشانی	۴۶۸	
۱۶۰	محمد باقر لاهیجانی	۴۹۴	محمد
	محمد برهان بن احمد بارفروشدهی	۲۷	محمد ابراهیم
۴۲۲	مازندرانی ، شمس الدین		محمد ابراهیم بن محمد باقر موسوی
	محمد بن اسفندیار حسنی حسینی	۳۳۸	قزوینی ، سید
	طباطبائی بهبهانی شیرازی ،	۴۷۹-۴۷۴-۴۲۵-۴۱۹	محمد ابراهیم ، حاج
۳۶۲	صدرالدین	۳۸۱	محمد ابراهیم حسینی
	محمد بن اسماعیل بن ابراهیم بن		محمد ابراهیم خان اعتمادالدوله شیرازی
۵۱۲	آذربخاری	۱۵۸	حاجی
	محمد بن اسماعیل بن یوسف بن یعقوب	۱۵۷	محمد ، امیر حاجی
۲۳۹	النسفی ، ابونصر	۳۸۱	محمد ابراهیم ، میر
۴۲۲	محمد بن اسماعیل عاملی حرفوشی	۴۸۴	محمد استرآبادی ، میرزا
۵۰۳	محمد بن الحسن	۱۷۰	محمد باقر
۲۴۷	محمد بن جعفر القرشی	۴۷۱	محمد باقر ، آقا
۳۳۳	محمد بن جعفر مشهدی	۳۱۰	محمد باقر بن باقر ، خواجه
	محمد بن حاج حسن بن حاج محمد بن	۲۳۹	محمد باقر بن حاجی جمال شولستانی
۴۱۸	ابی صعب خیامی		محمد باقر بن محمد تقی بن محمد باقر
۳۰۸	محمد بن حاج محمد حسن	۳۱۴	سپاهانی
۴۱۸	محمد بن حسین بن محمد معلم شیرازی	۴۱۶	محمد باقر بن محمد تقی گودرزی
۶۹	محمد بن خاتون عاملی	۴۱۱	محمد باقر بن محمد حسینی
۲۵۸	محمد بن خضر	۲۱۸	محمد باقر تفرشی ، سید آقا
۳۴۲	محمد بن خطیب قاسم ، محبی الدین	۱۱۸	محمد باقر ، حاجی

محمد بن باقر کاشانی ۴۶۵-۳۳۱	محمد بن سلطان محمد حیدر تبریزی ۷۲
محمد بن محمد بن عمر اخسیکشی ، ابن	محمد بن سلیمان حسینی ۹۲
ابو المناقب حسام الدین ابو الوفاء ۴۷۵	محمد بن سید علی بحرانی ۳۷۵
محمد بن محمد بن عمران المشهور	محمد بن سیف الدین محمد مختاری ۳۱۰
بالمجرادی ، ابو عبدالله ۴۵۲	محمد بن شمس الحسینی استرآبادی ۱۱۶
محمد بن محمد علی ، حاجی ۱۲۰	محمد بن شیخ حبیب محمد بن شیخ پیر
محمد بن محمد علی کدکنی ۴۱۷	محمد ، حاج ۷۳
محمد بن محمد قاسم رشتی کوچسفهانی ۴۵۵	محمد بن صفی الدین محمد بن علی ،
محمد بن محمد مؤمن تنکابنی ۱۰۰	نور الدین ابو الحسن ۳۷۶
محمد بن محمد نصیر گیلانی ، ملا ۳۴۶	محمد بن عباس بك ۹۳
محمد بن محمود حسینی شهرستانی ،	محمد بن عبدالله الحسینی القمی ۳۵۰
سید جمال الدین ۱۴۶	محمد بن عبدالله نوری تبریزی تهرانی
محمد بن محمود رشیدی ، ابی عبدالله ۱۹۹	صدیق الملك رئیس دفتر خانه
محمد بن محمود زاهدی خیاط حلّی ۳۶۷	وزارت خارجه دولت علیه ایران
محمد بن مرتضی حسینی ۳۶۷	۴۲۱-۳۳۲-۱۱۶
محمد بن نظام الدین محمود انصاری ۴۲۸	محمد بن عبدالرشید بهبهانی ، کمال
محمد بن همام ۲۴۷	الدین ۹
محمد بن یحیی حسینی ، ابو منصور ۴۵۴	محمد بن عبدالعزیز بن ابی طالب قمی
محمد تبریزی ۴۹۴-۳۹۵	رشید الدین ۴۰۷
محمد تقی ۴۲۳-۴۱۹-۳۹۱	محمد بن علی بن ابراهیم گیل استرآبادی ۴۱۹
محمد تقی بن ابو طالب دامغانی ۳۶۰	محمد بن علی بن حسین بن بابویه قمی
محمد تقی بن حاجی ملک محمود قوژدی ۳۱۰	رازی ، عماد الدین ابو جعفر ۴۰۷
محمد تقی بن عبدالله ۳۶۷	محمد بن علی بن نعمت الله مشهور باین
محمد تقی بن محمد حسن جهرمی ۴۰۹	خاتون ، شمس الدین ۶۶
محمد تقی بن محمد صالح نیشابوری ۳۹۵	محمد بن علی جان نوری ۱۶۵
محمد تقی بن محمد کاظم ۳۱۲	محمد بن عنایت الله نایینی ۳۵۹

محمد تقی خان مراغه‌ای	۱۰۷	محمد حسین ۱۱۱-۱۱۵-۱۵۰-۳۶۷-۴۹۹
محمد تقی ، میرزا	۴۹۲	محمد حسینا فرزند محمد صالح حسینی
محمد تقی میرزا رکن الدوله	۳۷	خاتون آبادی ، امیر ۳۹۳
محمد جعفر ابوسعید پسر کیخسرو بیک		محمد حسین بن ابی طالب حسینی سپاهانی ۲۴۲
دوات دار حاج الحرمین الشریفین	۶۹	محمد حسین بن خلیفه بن حاجی عبدالکریم
محمد جعفر استرآبادی ، ملا	۵۰۷-۱۷	۵۰۰
محمد جعفر ، حاجی ملا	۸۹	محمد حسین بن محمد علی عباسی ۴۸۹
محمد جعفر بن محمد ابراهیم	۱۹۱	محمد حسین بن ملا عبدالوهاب خراسانی
محمد جعفر بن محمد بن موسوی	۴۳	ملا ۳۵۰
محمد جعفر بن محمد صادق عرف قریش	۱۴۹	محمد حسین بن میرزا عبدالله تونی ۲۲
محمد جعفر بن محمد علی	۲۷۹	محمد حسین بهجت پسر نظر کرمانشاهی ۴۰۴
محمد جعفر بن محمد قاسم گلپایگانی	۴۱۱	محمد حسین ، حاجی ۲۴۱
محمد جوآوردی	۲۲۶-۹۸	محمد حسین خان ، حاجی ۴۹
محمد جوته ، سلطان	۳۶	محمد حسینخان نظام الدوله صدر
محمد حسن ، آقا	۷۴	اصفهان ، حاجی ۱۵۸
محمد حسن بسطامی	۷۲	محمد حسین ، سید ۸۹
محمد حسن بن حاجی محمد قاسم خراسانی	۳۴۰	محمد حسین شاع شیرازی ، میرزا ۱۱۴
محمد حسن بن سید عبدالله رضوی قمی		محمد حسین ، میر ۸۷
کشیری حایری	۴۰۱	محمد حسین هادی گلباری ، صدرالدین ۸۸
محمد حسن بن کر بلائی علی همدانی	۲۰۴	محمد حسینی ۴۲۷
محمد حسن بن محمد ابراهیم	۴۱۷	محمد حضرمی ۲۴۷
محمد حسن بن مؤمن ابهری سپاهانی	۴۱۸	محمد حنفی تبریزی ۳۱۵
محمد حسنخان	۴۹-۲۷	محمد خاتون ، شیخ ۸۷
محمد حسن طباطبائی	۲۸۶-۱۸۶	محمدخان طباطبائی ۳۹۶
محمد حسن شراچی	۴۰۵	محمدخان قاجار سپهسار اعظم ، میر ۱۵۸
محمد حسن شیرازی ، میرزا	۲۵۷	محمد خدا بنده اولجايتو، سلطان
محمد حسن نجفی	۳۲۶	

۱۰۲-۸۴	محمد سعید	۲۴۴-۳۶	
۸۷	محمد ، سلطان	۳۲۹	محمد خلیل قزوینی
۷۲	محمد سلیم کتاب فروش ، ملا	۸۲	محمد رحیم خان
۴۲۱	محمد سمیع خراسانی	۱۴۷-۹۲	محمد رضا
۳۹۸-۱۲۳	محمد ، سید		محمد رضا الشریف ابن المرحوم حسین علی
۱۴۱-۹۰-۸۳-۳۲-۳۱-۲۷	محمد شاه	۲۷	الشیرازی
۵۱۱		۲۸۱	محمد رضا بن ابی القاسم گلپایگانی
۲۴۱	محمد شاه شاهانی ، میرسید	۲۴۶	محمد رضا بن ابی طالب طباطبائی
۱۸۷-۶۲	محمد شریف بن رستم علی کفشگر	۲۴۶	اردستانی
۲۴۱	محمد شریف سپاهانی		محمد رضا بن محمد صادق بن مجلسی
	محمد شفیع صدر اعظم بندپی مازندرانی ،	۴۲۳	سپاهانی
۲۱۰-۱۵۸	میرزا		محمد رضا بن محمد محسن بن محمد رضای
۵۰۳	محمد شوشتری ، ملا	۳۹۵	شریف
۴۲۱	محمد ، شیخ	۴۷	محمد رضا خان
	محمد شیرازی متخلص بهالی و ملقب		محمد رضای قانع بن محمد صالح
۷۵	به نعمت خان و دانشمندان	۳۷۱	خوانساری
۶۹	محمد صادق		محمد رضای موسوی پسر سید مرتضی
	محمد صادق منشی پسر محمد علی منشی	۶۱	لاهیجانی
۲۰۸	علی آبادی	۷	محمد رضی بن محمد خلیل
	محمد صادق موسوی نامی سپاهانی	۲۰۸	محمد رفیع افتدی
۲۰۵	شیرازی	۲۱۰	محمد رفیع روزنامچی ، سید
۸۶	محمد صالح	۴۲۲	محمد رفیع فراهانی
۴۷	محمد صالح خلخالی ، ملا	۵۸	محمد زمان
۷۲	محمد صالح ، خواجه		محمد زمان بن احمد حسینی
۴۱۸-۲۳۷	محمد صالح مازندرانی ، ملا	۳۶۷	آلان براغوشی
۴۷۱	محمد صفی وامش‌ای	۴۰۹	محمد زمان بن مصطفی قاری

محمد طاهر	۳۷۱-۴۱-۴۰	محمد کاظم	۱۹۱-۵۸
محمد طاهر ، میرزا	۸۸	محمد کاظم الفت	۱۰۳
محمد طاهر طباطبائی	۳۱۳	محمد کاظم بن محمد صادق عبدالعظیمی	۱۵۷
محمد طاهر قمی	۳۹	محمد کاظم خراسانی ، شیخ	۲۹۷
محمد عبدالحسب فاطمی عاملی ، سید	۲۰۶	محمد کاظم مراغی	۳۶۰
محمد عزیز ، نواب خان اعظم میرزا	۱۴۹	محمد کبه ، شیخ	۴۹۳
محمد علی	۱۶۳-۱۳۱-۸۴	محمد کریم بن محمد شریف مراغی	۴۱۵
محمد علی آقای مترجم فرزند علی		محمد کریم خان وکیل	۳۶۹
آقای تبریزی	۱۸۵	محمد محسن حکاک ، مولانا	۸۸
محمد علی بن ابراهیم استرآبادی	۴۱۸	محمد محسن فانی کشمیری	۱۰۴
محمد علی بن حاجی ملا عبدالغنی تفرشی	۱۸۶	محمد محمد آبادی فرزند حسین یزدی	۱۳۳
محمد علی بن حاجی یار احمد طالقانی	۶۹	محمد مظفر خوافی	۱۰۱
محمد علی بن محمد اسمعیل	۱۷۹	محمد مصدوم بن محمد ابراهیم حسینی	
محمد علی بن محمد باقر سپاهانی بهبهانی		منصور دشتکی	۳۶۹
	۲۷۹	محمد معین الدین بن خیرات علی مشهدی	
محمد علی بن محمد زمان جیرانی	۳۳۰	کراوی ، سید ابو الخیر	۷۱
محمد علی بن محمد نبی کزازی	۱۶۱	محمد منجم پسر محمد زمان ، مزارالدین	۶۱
محمد علی بن ملا محمد رضی دماوندی	۴۵۶	محمد مؤذن ، میرزا	۳۷۵
محمد علی خونین	۴۶۳	محمد مؤمن	۳۶۸
محمد علی صفائی	۵۴	محمد مؤمن بن حاجی محمد شریف	
محمد علی فیروز کوهی	۴۲۸-۳۶۲	مشهدی	۳۱۰
محمد علی نوری	۳۲۲	محمد مؤمن بن محمد باقر فندرسکی	۲۳-۱۰
محمد علی هراتی ، حاجی	۳۳۰	محمد مؤمن تنکابنی	۳۸
محمد فشار کی سپاهانی ، سید	۲۹۷	محمد مؤمن مشهدی	۳۱۰
محمد قاسم بن محمد حسین اردبیلی	۴۲۱	محمد مهدی	۳۹۱-۳۴۵-۳۰۹-۲۴۱
محمد قاسم بن ملا محمود سلمانی گیلانی	۲۴۱	محمد مهدی تبریزی معلم پسر محمد	

محمودخان خوندگار روم، سلطان	۴۱۹	تقی بن اسمعیل
۱۹۶-۱۷۸-۱۶۴-۹۰	۴۷۱	محمد مهدی حسینی
۱۸۵ محمودخان شارژدافر	۲۰۳	محمد مهدی خوانساری
۱۷۸ محمودشاه افغان	۳۶۹	محمد مهدی قلیخان مخبر السلطنه
۱۳۵ محمود شیرازی کلیم، عمادالدین	۵۲	محمد میرزا، سلطان
۱۴۷-۸۶ محمود غزنوی	۸۷	محمد میرک صالحی، خواجه
۱۰۱ محمود کتابفروش: میرزا	۳۱۴	محمد نبی بن حاجی بن علی رضای رازی
۲۵ محمود کتبی	۲۵۶	محمد نصیر شیخ الاسلام، میرزا
۳۷۷ محبی الدین اعرابی	۸۳	محمد نورامینی، قاضی
مخبر الدوله علی قلی خان هدایت	۱۳۶-۵۳-۵۰	محمد ولی میرزا
وزیر علوم ۱۵-۱۴۰-۱۸۰-۲۰۲	۴۶۱	محمد هادی حسینی
مخبر السلطنه، حاجی ۱۶-۱۰۱-۱۱۳	۵۸	محمد هاشم
۱۴۱-۱۷۰-۱۶۸-۳۶۹	۳۸۱	محمد هاشم بن ابراهیم حسینی سمنانی
مختصر نافع ۳۶۰-۴۲۵	۳۳۹	محمد هاشم بن محمد رضای سپاهانی
مخزن الانشاء ۱۵۷	۸۷	محمد هاشم قاضی زاده، قاضی
مدرسه آقامبارک ۴۵۵	۴۱۴	محمد هبه الله
مدرسه افضلیه ۴۲۸	۶۰	محمد یزدی، شاه قاضی مولی
مدرسه ایلچی ۱۷۹	۳۳۷	محمد یوسف انجویی
مدرسه جده ۴۷۲	۳۷۶	محمد یوسف بن عبدالوحید
مدرسه جدید سلطانی ۳۱۳	۳۱-۳۲	محمد یوسف لاهیجی، میرزا
مدرسه جعفریه سپاهان ۱۸۲	۵۸	محمود
مدرسه جلالی ۲۰۱	۸۵	محمود بن شیخ ضیا، شیخ
مدرسه حاجی اسماعیل خان ۳۸۶		محمود بن محمد، یا محمد بن محمود
مدرسه خان شهرخوی ۱۶۱	۳۶۷	خیاط حلی
مدرسه دار الفنون ۳	۴۵۶	محمود بن ملا عبدالعلی
مدرسه سلطانی ۴۷۳	۱۰۷	محمود جهان شاه تبریزی، میرزا

مرتضی علم الهدی ، سید	۴۹۷-۴۱۸-۲۲	مدرسه سلیمانخان	۴۱۷
مرتضی قلی بن محمد یوسف افشار	۳۱۷	مدرسه سیاسی	۱۶۰-۳۲-۲۹-۲۵
مرتضی قلیخان وکیل الملک	۲۲	مدرسه شاعیه دولتی	۱۶۸
مرشد العوام میرزای قمی	۱۲۳	مدرسه صالحیه شیراز	۴۰۹
مزامیر داود	۱۳۲	مدرسه صالحیه قزوین	۴۱۰
مسائل الخلاف	۴۱۵	مدرسه صدر	۴۲۸
المسائل السرویه	۴۱۸	مدرسه صدرسیاهان	۳۶۳
المسائل الطرابلسیه	۴۱۸	مدرسه فاطمیه	۴۲۱
مساحة البلاد	۸۸	مدرسه فرجقاییک	۱۲۰
مسالك البغية الى مدارك المنية	۲۳۲	مدرسه گوهرشاد بیگم	۱۲۴
مستنصر عباسی	۴۹۸	مدرسه مریم بیگم	۴۲۱
مستنصر فاطمی	۴۹۸-۴۹۷	مدرسه مهد علیا وستر کبری	۲۲-۱۰-۷
مستوفی الممالک	۷۵	۳۷۲-۳۶۸-۳۲۲-۲۵۷-۱۸۲-۶۵	
مستوفی الممالک ، میرزا حسن	۱۴۰	۴۲۴-۴۲۳-۴۲۱-۴۱۵-۳۹۵-۳۹۱	
مستوفی قزوینی	۲۴	۴۵۵	
مسعود بن محمد حلّی	۲۳۴-۲۳۳	مدرسه نواب	۲۵۵
مسلم بن غالب بن علی الرازی ، ابوبکر	۲۳۹	مرآت التائیین	۸۷
مسیحا ، قاضی	۶۲	مراد	۸۴
مسیح الله اردبیلی	۴۱۵	مرادخان عثمانی ، سلطان	۹۰-۸۹
مسیحی	۴۷۲	مراغه	۲۲۱
مشارق الانوار	۴۸۱	مراغی	۱۸۳
مشهد	۴۵	مرتضی انصاری ، شیخ	۳۳۴-۲۹۷
مشهد بن ملاح سینعلی شبستری ، ملا	۳۷۸-۳۷۱	مرتضی بن داعی بن قاسم حسینی مقدم الدین	
المصباح	۳۹۹	ابوتراب	۴۰۷-۳۹
مصباح المنیر	۸۵	مرتضی بن میر محمد مهدی الحسینی	
مصدق ، دکتر محمد	۲۰۳-۱۱۴-۳۴	الطیب	۲۰۶

مغربی تبریزی ، ملا محمد شیرین معاصر	۴۲۸-۳۳۴-۲۱۹
۸۴-۸۳ شاهرخ	۴۲ مصطفی بن اویس
۳۶۶ المغنی فی الامامة	۴۷۶ مصطفی بن خضر حیدری
۴۱۸ مفاتیح الاسرار ومصابیح الابرار	۹۰-۸۷ مصطفی پاشا
۳۲۸ مفاتیح الاصول	۴۹ مصطفی قلی کاشانی
۴۹۶-۳۸۷ مفاتیح الشرایع	۳۹۹ مطرزی ، ناصر الدین عبدالسید
۳۹۹ مفتاح	۶۴-۶ مظفر الدینشاه
۷۲ مفتاح البدایع	۲۳ مظفر گنابادی ، ملا
مفید محمد بن النعمان بغدادی ، شیخ	۸۸ مظهر
۴۹۷-۲۹۱-۲۶۱	۵۰۶-۴۷۸ معالم العلماء
۱۸۳ مقاصد الالحان	۴۰۲ معانی الاخبار
۳۸۸ مقصد الطالبین فی علم اصول الدین	۲۴۴ معتزلیان
المقاصد النحویة فی شرح شواهد شروح	۲۷ معتمد الحرم آقامیرزادایی
۴۰۸ الخلاصة الالفیة	۷۵ معتمد الدوله منوچهرخان
۲۰۳ مقامات حریری وهمدانی	معتمد السلطان میرزا جوادخان نائب
۲۷۹ مقبل بن حسن	۶۸ الوزراة
۱۹۹ المقتفی لامر الله	۲۵۹ معجم الادباء
۴۹۳ مقدمه ابن خلدون	۴۰۲ المعرفة، کتاب
۲۴۳ مقیما یزدی ، آخوند	۱۲۴ العضلات
۲۳۹-۱۰۲-۴۶ مکه	۵۰۰ معلم ثالث
۱۳۱ ملا باشی	۸۲ معویه
۴۱ ملای روم	معیر الممالک حسینعلی خان پسر دوستعلی
۵۶ ملخطاوی	۱۰۷ خان
۱۹۹ ملکشاه محمد بن سلطان محمود	۲۴ معین الدین یزدی
۶۰ ملک علمی تونی	۳۶۵ معینه
۱۸۷ ملک محمد بن زین العابدین جلالی	۸۵ مغرب

۲۳۹	موسی بن عمران	۸۸	ملک مشرقی ، میرزا
۹۲	موسی بن محمد باقر		ملک خان مستشار فرزند میرزا یعقوب
۷۹	موعظه فطرت ، میرزا	۱۸۵	خان میرزا
۱۵۳	مولوی جلال الدین محمد بلخی	۴۱۸-۸۵	الملل والنحل
۳۹۳	مومن صوفی ، حاجی	۴۹۳	مناقب السبعین
۹۶-۳۹	مونس الابرار	۴۶۵	مناهج الاحکام
۳۴۴	مهدی بن احمد	۲۰۶	مناهج الشارعیین
	مهدی بن ملازین العابدین نجف آبادی	۴۷۵	منتخب حسامی
۴۰۴-۳۵۲		۴۷۵	المنتخب فی اصول المذهب
۴۶۳	مهدی ، سید	۲۹۱	المنصف
۱۰۳-۸۲	مهدیقلی خان	۴۲۳	المنصور بالله عبدالله بن حمزة
۲۲۱	مهر علی	۲۴۸	منصور بن الحسن بن الحسين الابی
۴۰۵	مهر علی زنوری ، ملا	۳۲۳	منظومة الاستعارات
۸۵	مہذب الاسماء	۸۴	منور عشرت ، میر
۴۷۷	المہذب البارع فی شرح المختصر النافع	۳۲۳	منہاج الطالبین
۵۰۰	میبدی	۳۸۹	منہاج الوصول الی علم الاصول
۳۷	میرزا آقای طبیب صارم الاطباء رشتی	۴۶۵	منہاج الهدایة
۳۷۶-۳۷۲	میرزا جان باغوی ، ملا	۴۸۰	منہاج الیقین فی اصول الدین
۸۴	میر لونجان	۴۸۴-۳۴۸-۳۰۴	منہج المقال
۸۲	میمون بن قیس	۱۸۷	مواہمة عمدة الابلغانی
۱۹۲	مینوی ، مجتبی	۲۴	مواہب الہی
	ن	۱۰۴	موبدشاه ، ملا
۲۱۰-۱۷۸	ناپلئون	۴۱۵	الموتلف فی المختلف بین السلف
۱۶۴-۹۰	نادرشاه	۸-۷	مؤتمن السلطان
۳۳۷	نادر قاجار پسر بدیع الزمان	۱۸۵	مؤتمن الملك ، میرزا سعیدخان
۸۴	نازک ، میرزا خلیل	۲۳۷	الموجز

۸۸	نشاط	۳۸۹	ناصرالدين
۱۵۴	نصاب الصبيان	۶۳-۵۳-۳۲-۲۷-۵-۷	ناصرالدين شاه
۲۳۶	نصرالله	۱۸۸-۱۸۰-۹۷-۹۲-۹۱-۸۹-۸۲-۷۴	
۴۹۶	نصرالله بن امير حيدر ، امير	۳۸۲	
۴۶۳	نصرالله حائري ، سيد	۳۴	ناصرالدين محدث ، شيخ
۲۴۹	نصرالله قزوینی ، شيخ	۳۳	ناصرالملك
	نصرةالدين احمد بن يوسف شاه لره	۳۹۷	ناصر بن ابراهيم بويهی لهماوی
۱۹۸	اتابک	۳۹۸	ناصر بن حاجي حسين بن حاجي تاج الدين نجفی
۴۵۰	نصیری	۳۸۹	ناصر زادة شوقي آلوسی
۱۱۲	نصیری طوسی ، محمد تقی	۷۴	ناظر ، عاليجاه
۸۲	نطقی مشهدی	۳۸۰	نافع
۵۸	نظامالدين	۱۰۶	نامه شت ساسان پنجم
۳۰۸	نظامالدين علی رئيس يزدي	۱۰۶	نامه شت ساسان نخست
۶۹	نظامالدين محمد بن حسين ساوجی	۴۵	نايين
۲۴۲	نظامالدين محمد قرشي ساوجی	۱۰۷	نبي خان ، ميرزا
۱۱۵	نظامالسلطنة	۴۷۸	نجاشی
۳۳۴-۸۲	نظامالملك	۴۰۹-۴۰۴-۳۳۴	نجف
۸۸-۸۳	نظم	۹۲	نجفقلی خان بيگلريگي تبریزی
۴۰۶	نظم الغرر ونضد الدرر	۱۱۶	نجفقلی ميرزاى قاجار
۸۸-۸۴-۸۳	نظيرى نيشابورى	۲۳۵	نجم الحق والمله والدين البخارى
۳۰۹-۴۳	نمةالله جزايرى شوشترى ، سيد	۲۹۱	نجمالدين بن سعيد
۸۴	نعمتخان عالى	۴۵۹	نجمالدين مهنای مدني ، سيد
۳۴۲	نفحات ازهار ربيع الابرار	۳۳۳	نخب المناقب
۵۸	النقاية مختصر الوقاية	۸۴	نرگسی
۲۶۱	نقض العثمانية	۱۸۵	نريمان خان
۲۸۶	نمسا	۸۵	نزهه

۱۸۰	وسيلة المقاصد	۲۵۷	نوبختی
۱۹۰-۸۳	وفائی	۲۲۲	نورالله ، قاضی
۴۹۳	وفیات الاعیان		نورالدین بن بدرالدین بن نورالدین قاری
۳۶۵-۵۸	وقایة الرواية في مسائل الهداية	۱۷۴	
۱۰۷	ولی خان	۳۶	نورالدین جزائری شوشتری
ه		۳۰۹	نورالدین محمد حافظ
۸۲	هاتف	۴۱	نوربخشیان
۳۹۱	هادی	۳۰۷	نورمحمد بن ملامحمد پسر ملامحمد تقی
۱۱۱	هادی همدانی ، میر	۳۷۲	نوری
۴۵۱	هارون رشید		نووی معجبی الدین ابی زکریا جیبی بن
	هبة الله بن سعد الدین یوسف حموی،	۳۲۳	شرف شافعی
۲۲۱	ابوالفتح	۳۳۳-۲۹۲-۲۹۱	نهج الايمان
۲۰۴	هدایت الله خان بیگلربیگی	۲۳۶	نهج البلاغة
۴۸۹-۲۰۵-۱۲۴	هرات	۲۳۴	نیشابور
۸۹	هفت اقلیم	و	
۸۵	هفت کشور	۸۴	واضح
۸۴	هلالی	۴۴۸	الوافی
۸۷	همام ، حکیم	۸۸	واهب ، میرزا حسن
۸۴	همایون	۳۰۴	وجیز
۸۴	همت	۳۰	وجه الدین سربدار ، امیر
۲۳۶	هندوی فضل	۸۴	وحدت
ی		۸۸-۸۴	وحشی
۲۵۷	الیاقوت	۸۴	وحید
۲۵۹	یاقوت حموی	۱۷۱	ورزنامه
۱۲۰	یاقوت ، خواجه جمال الدین	۳۸۰	ورش
	یحیی بن ابوتراب بن شیخ محمد مفید بن	۵۰۲	الوسائل الى النجاة

۲۹	یوسف بن حسن لاهیجی	شیخ عبدالنبی جزائری شیرازی
۱۳۵	یوسف بن محمد	۳۶۹ امام جمعه و جماعت، شیخ
	یوسف بن محمد حسن خراسانی	۱۷۱ یحیی بن خالد برمکی
۴۸۱-۴۰۰-۳۵۴	گونابادی	۵۹ یرتقان قلی بن بردی خواجه آداغی
۴۲۴	یوسف بن محمود بن هزارسف	۸۹ یرملوف، ژنرال
۲۰۸	یوسف ضیاپاشا	۲۷ یزد
۱۵۹	یوسف مستوفی‌الملک، میرزا	۸۲ یزید
۴۹۲	Elwee Miller	۱۳۱-۸۲ یغما
		۴۲۳ یمن

Groupe Bibliographique
National Iranien
No.2

Publications de L'Université
de Téhéran
652

فهرس
مخطوطات مكتبة كلية الحقوق بجامعة طهران
تأليف
محمد تقی دانش پزوه

Catalogue

Méthodique, descriptif, et raisonne

des Manuscrits de la Bibliothèque de la Faculté de Droit et des
Sciences Politiques et Economiques de l'Université de Téhéran

Par

M.T. DANECHÉ-PAJOUH

مطبعة جامعة طهران

۱۳۸۰

Imprimerie de l'Université
Téhéran 1961

صورت کتابائی که تاکنون از طرف دانشگاه تهران منتشر شده است

<p>تألیف دکتر عزت الله خبیری
« « محمود حسابی
ترجمه « برزو سپهری
تألیف « نعمت الله کیهانی
تصحیح سعید نفیسی
تألیف دکتر محمود سیاسی
« « سرهنگ شمس
« « ذبیح الله صفا
« « محمد معین
« مهندس حسن شمس
« حسین گل گلاب
بتصحیح مدرس رضوی
تألیف دکتر حسن ستوده تهرانی
« « علی اکبر پریم
فراهم آورده دکتر مهدی بیانی
تألیف دکتر قاسم زاده
« زین العابدین ذوالمجدین
—
—
« مهندس حبیب الله ثابتی
—
—
تألیف دکتر هشترودی
« مهدی برکشلی
ترجمه بزرگ علوی
تألیف دکتر عزت الله خبیری
« « علینقی وحدتی
تألیف دکتر یگانه حایری
« « «
« « «
« « «
نگارش دکتر هورفر
« مرحوم مهندس کریم ساعی
« دکتر محمد باقر هوشیار
« « اسمعیل زاهدی</p> | <p>۱ - وراثت (۱)
۲ - A Strain Theory of Matter
۳ - آراء فلاسفه درباره عادت
۴ - کالبدشناسی هنری
۵ - تاریخ بیجهتی جلد دوم
۶ - بیماریهای دندان
۷ - بهداشت و بازرسی خوراکیها
۸ - حماسه سرائی در ایران
۹ - مز دیسنا و تأثیر آن در ادبیات پارسی
۱۰ - نقشه برداری (جلد دوم)
۱۱ - گیاه شناسی
۱۲ - اساس الاقتباس خواجه نصیر طوسی
۱۳ - تاریخ دیپلوماسی عمومی (جلد اول)
۱۴ - روش تجزیه
۱۵ - تاریخ افضل - بدایع الازمان فی وقایع کرمان
۱۶ - حقوق اساسی
۱۷ - فقه و تجارت
۱۸ - راهنمای دانشگاه
۱۹ - مقررات دانشگاه
۲۰ - درختان جنگلی ایران
۲۱ - راهنمای دانشگاه بانگلیسی
۲۲ - راهنمای دانشگاه فرانسه
۲۳ - Les Espaces Normaux
۲۴ - موسیقی دوره ساسانی
۲۵ - حماسه ملی ایران
۲۶ - زیست شناسی (۴) بحث در نظریه لامارک
۲۷ - هندسه تحلیلی
۲۸ - اصول گداز و استخراج فلزات (جلد اول)
۲۹ - اصول گداز و استخراج فلزات (جلد دوم)
۳۰ - اصول گداز و استخراج فلزات (جلد سوم)
۳۱ - ریاضیات در شیمی
۳۲ - جنگل شناسی (جلد اول)
۳۳ - اصول آموزش و پرورش
۳۴ - فیزیوثری گیاهی (جلد اول)</p> |
|---|--|

- ۳۵- جبر و آنالیز
 ۳۶- گزارش سفر هند
 ۳۷- تحقیق انتقادی در عروض فارسی
 ۳۸- تاریخ صنایع ایران - ظروف سفالین
 ۳۹- واژه نامه طبری
 ۴۰- تاریخ صنایع اروپا در قرون وسطی
 ۴۱- تاریخ اسلام
 ۴۲- جانورشناسی عمومی
 ۴۳- Les Connexions Normales
 ۴۴- کالبد شناسی توصیفی (۱) - استخوان شناسی
 ۴۵- روان شناسی کودک
 ۴۶- اصول شیمی پزشکی
 ۴۷- ترجمه و شرح تبصرة علامه (جلد اول)
 ۴۸- اکوستیک «صوت» (۱) ارتعاشات - سرعت
 ۴۹- انگل شناسی
 ۵۰- نظریه توابع متغیر مختلط
 ۵۱- هندسه تریسمی و هندسه رقومی
 ۵۲- درس اللغة والادب (۱)
 ۵۳- جانور شناسی سیستماتیک
 ۵۴- پزشکی عملی
 ۵۵- روش تهیه مواد آلی
 ۵۶- مامائی
 ۵۷- فیزیولوژی گیاهی (جلد دوم)
 ۵۸- فلسفه آموزش و پرورش
 ۵۹- شیمی تجزیه
 ۶۰- شیمی عمومی
 ۶۱- امیل
 ۶۲- اصول علم اقتصاد
 ۶۳- مقاومت مصالح
 ۶۴- کشت گیاه حشره کش پیرتر
 ۶۵- آسیب شناسی
 ۶۶- مکانیک فیزیک
 ۶۷- کالبد شناسی توصیفی (۲) - مفصل شناسی
 ۶۸- درماتشناسی (جلد اول)
 ۶۹- درماتشناسی (۲ دوم)
 ۷۰- گیاه شناسی - تشریح عمومی نباتات
 ۷۱- شیمی آنالیتیک
 ۷۲- اقتصاد (جلد اول)
 ۷۳- دیوان سید حسن غزنوی
- نگارش دکتر محمدعلی مجتهدی
 « « غلامحسین صدیقی
 « « پرویز نائل خانلری
 تألیف دکتر مهدی بهرامی
 « « صادق کیا
 « « عیسی بهنام
 « « دکتر فیاض
 « « فاطمی
 « « هشتودی
 « « امیراعلم - دکتر حکیم
 دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس - دکتر نایینی
 نگارش دکتر مهدی جلالی
 « « آ. وارتانی
 « « زین العابدین ذوالمجدین
 « « ضیاء الدین اسمعیل بیگی
 « « ناصر انصاری
 « « افضلی پور
 « « احمد بیرشک
 « « دکتر محمدی
 « « آرم
 « « نجم آبادی
 « « صفوی گلپایگانی
 « « آهی
 « « زاهدی
 « « دکتر فتح الله امیر هوشمند
 « « علی اکبر پریمین
 « « مهندس سعیدی
 ترجمه مرحوم غلامحسین زیرک زاده
 تألیف دکتر محمود کیهانی
 « « مهندس گوهریان
 « « مهندس میردامادی
 « « دکتر آرمین
 تألیف دکتر کمال جناب
 « « امیراعلم - دکتر حکیم
 دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس
 تألیف دکتر عطائی
 « « «
 « « مهندس حبیب الله نابتی
 « « دکتر گاکیک
 « « علی اصغر پور همایون
 بتصحیح مدرس رضوی

۷۳- راهنمای دانشگاه

۷۵- اقتصاد اجتماعی

۷۶- تاریخ دیپلوماسی عمومی (جلد دوم)

۷۷- زیبا شناسی

۷۸- تئوری سنتیک گازها

۷۹- کارآموزی داروسازی

۸۰- قوانین دامپزشکی

۸۱- جنگل شناسی (جلد دوم)

۸۲- استقلال آمریکا

۸۳- کنجکاو یهای علمی و ادبی

۸۴- ادوار فقه

۸۵- دینامیک گازها

۸۶- آئین دادرسی در اسلام

۸۷- ادبیات فرانسه

۸۸- از سرین تا یونسکو - دو ماه در پاریس

۸۹- حقوق تطبیقی

۹۰- میکرو ب شناسی (جلد اول)

۹۱- میز راه (جلد اول)

۹۲- (جلد دوم)

۹۳- کالبد شکافی (تشریح عملی دست و پا)

۹۴- ترجمه و شرح تبصره علامه (جلد دوم)

۹۵- کالبد شناسی توصیفی (۳) - عضله شناسی

۹۶- < < (۴) - رگ شناسی

۹۷- بیماریهای گوش و حلق و بینی (جلد اول)

۹۸- هندسه تحلیلی

۹۹- جبر و آنالیز

۱۰۰- تفوق و برتری اسپانیا (۱۵۵۹-۱۶۶۰)

۱۰۱- کالبد شناسی توصیفی - استخوان شناسی اسب

۱۰۲- تاریخ عقاید سیاسی

۱۰۳- آزمایش و تصفیه آبها

۱۰۴- هشت مقاله تاریخی و ادبی

۱۰۵- فیه مافیه

۱۰۶- جغرافیای اقتصادی (جلد اول)

۱۰۷- الکترونیته و موارد استعمال آن

۱۰۸- مبادلات انرژی در گیاه

۱۰۹- تلخیص الیابان عن مجازات القرآن

۱۱۰- دو رساله - وضع الفاظ و قاعده لاضرر

۱۱۱- شیمی آلی (جلد اول) تئوری و اصول کلی

۱۱۲- شیمی آلی «ارماتیک» (جلد اول)

۱۱۳- حکمت الهی عام و خاص

۱۱۴- امراض خلق و بینی و حنجره

تألیف دکتر شهید فر

< < حسن ستوده تهرانی

< علینقی وزیری

< دکتر روشن

تألیف دکتر جنیدی

< < میمندهی نژاد

< مرحوم مهندس ساعی

< دکتر مجیر شبانی

—

< محمود شهابی

< دکتر غفاری

< محمد سنگلجی

< دکتر سپیدی

< < علی اکبر سیاسی

< < حسن افشار

تألیف دکتر سهراب - دکتر میر داماد

< < حسین گلز

< < < <

< < نعمت الله کیهانی

< زین العابدین ذوالمجدین

< دکتر امیر علم - دکتر حکیم

دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس

< < < <

تألیف دکتر جمشید علم

< < کامکار پاریسی

< < < <

< < بیانی

تألیف دکتر میر بابائی

< < محسن عزیزی

نگارش < محمد جواد جنیدی

< نصر الله فلسفی

< بدیع الزمان فروزانفر

< دکتر محسن عزیزی

< مهندس عبدالله ریاضی

< دکتر اسمعیل زاهدی

< سید محمد باقر سبزواری

< محمود شهابی

< دکتر عابدی

< < شیخ

< مهدی قمشه

< دکتر علیم مروتی

- ۱۱۵- آنالیز ریاضی
- ۱۱۶- هندسه تحلیلی
- ۱۱۷- شکسته بندی (جلد دوم)
- ۱۱۸- باغبانی (۱) باغبانی عمومی
- ۱۱۹- اساس التوحید
- ۱۲۰- فیزیک پزشکی
- ۱۲۱- اکوستیک «صوت» (۲) مشخصات صوت - اولاد - لار
- ۱۲۲- جراحی فوری اطفال
- ۱۲۳- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (۱)
- ۱۲۴- چشم پزشکی (جلد اول)
- ۱۲۵- شیمی فیزیک
- ۱۲۶- بیماریهای گیاه
- ۱۲۷- بحث در مسائل پرورش اخلاقی
- ۱۲۸- اصول عقاید و کرائم اخلاق
- ۱۲۹- تاریخ کشاورزی
- ۱۳۰- کالبدشناسی انسانی (۱) سر و کردن
- ۱۳۱- امراض واگیر دام
- ۱۳۲- درس اللغة والادب (۴)
- ۱۳۳- واژه نامه گرامری
- ۱۳۴- تک یاخته شناسی
- ۱۳۵- حقوق اساسی چاپ پنجم (اصلاح شده)
- ۱۳۶- عضله و زیبایی پلاستیک
- ۱۳۷- طیف جذبی و اشعه ایکس
- ۱۳۸- مصفات افضل الدین گاشانی
- ۱۳۹- روان شناسی (از لحاظ تربیت)
- ۱۴۰- ترمودینامیک (۱)
- ۱۴۱- بهداشت روستائی
- ۱۴۲- زمین شناسی
- ۱۴۳- مکانیک عمومی
- ۱۴۴- فیزیولوژی (جلد اول)
- ۱۴۵- کالبدشناسی و فیزیولوژی
- ۱۴۶- تاریخ تمدن ساسانی (جلد اول)
- ۱۴۷- کالبدشناسی توصیفی (۵) قسمت اول
- سلسله اعصاب محیطی
- ۱۴۸- کالبدشناسی توصیفی (۵) قسمت دوم
- سلسله اعصاب مرکزی
- ۱۴۹- کالبدشناسی توصیفی (۶) اعضای حواس پنجگانه
- ۱۵۰- هندسه عالی (کروه و هندسه)
- ۱۵۱- اندام شناسی گیاهان
- ۱۵۲- چشم پزشکی (۴)
- ۱۵۳- بهداشت شهری
- ۱۵۴- انشاء انگلیسی
- نگارش منوچهر وصال
- « « احمد عقیلی
- « « امیر کیا
- « « مهندس شیپانی
- « « مهدی آشتیانی
- « « دکتر فرهاد
- « « اسمعیل بیگی
- تألیف دکتر مرعشی
- « « علینقی منزوی تهرانی
- « « دکتر ضرابی
- « « بازرگان
- « « خیبری
- « « سپهری
- « « زین العابدین ذوالمجدین
- « « دکتر تقی بهرامی
- « « حکیم ودکتر گنج بخش
- « « دستگار
- « « معتمدی
- « « صادق کیا
- « « عزیز رفیعی
- « « قاسم زاده
- « « کیهانی
- « « فاضل زندی
- نگارش دکتر مینوی و یحیی مهدوی
- « « علی اکبر سیاسی
- « « مهندس بازرگان
- نگارش دکتر زوین
- « « یدالله سعایی
- « « مجتبی ریاضی
- « « کاتوزیان
- « « نصرالله نیک نفس
- « « سمید نفیسی
- « « دکتر امیراعلم - دکتر حکیم
- دکتر کیهانی - دکتر نجم آبادی - دکتر نیک
- » » » »
- » » » »
- تألیف دکتر اسدالله آل بویه
- « « پارسا
- نگارش دکتر ضرابی
- » » اعتمادیان
- » » بازار گادی

- ۱۵۵- شیمی آبی (ارگانیک) (۲)
- ۱۵۶- آسیب شناسی (گانگلیوت استر)
- ۱۵۷- تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی
- ۱۵۸- تفسیر خواجه عبدالله انصاری
- ۱۵۹- حشره شناسی
- ۱۶۰- نشانه شناسی (علم العلامات) (جلد اول)
- ۱۶۱- نشانه شناسی بیماریهای اعصاب
- ۱۶۲- آسیب شناسی عمای
- ۱۶۳- احتمالات و آمار
- ۱۶۴- الکتروبیسته صنعتی
- ۱۶۵- آئین دادرسی کیفری
- ۱۶۶- اقتصاد سال اول (چاپ دوم اصلاح شده)
- ۱۶۷- فیزیک (تابش)
- ۱۶۸- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد دوم)
- ۱۶۹- > > > > > (جلد سوم- قسمت اول) > > > > > محمد تقی دانش پژوه
- ۱۷۰- رساله بود و نمود
- ۱۷۱- زندگانی شاه عباس اول
- ۱۷۲- تاریخ بیهقی (جلد سوم)
- ۱۷۳- فهرست نشریات ابوعلی سینا بزبان فرانسه
- ۱۷۴- تاریخ مصر (جلد اول)
- ۱۷۵- آسیب شناسی آزرده گی سیستم ریکولو آندوتلیال > دکتر آرمین
- ۱۷۶- نهضت ادبیات فرانسه در دوره رومانیک > مرحوم زیرک زاده
- ۱۷۷- فیزیولوژی (طب عمومی)
- ۱۷۸- خطوط لبه های جذبی (اشعه ایکس)
- ۱۷۹- تاریخ مصر (جلد دوم)
- ۱۸۰- سیر فرهنگ در ایران و مغرب زمین
- ۱۸۱- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد سوم- قسمت دوم) > > > > > محمد تقی دانش پژوه
- ۱۸۲- اصول فن کتابداری
- ۱۸۳- رادیو الکتروبیسته
- ۱۸۴- پیوره
- ۱۸۵- چهار رساله
- ۱۸۶- آسیب شناسی (جلد دوم)
- ۱۸۷- یادداشت های مرحوم قزوینی
- ۱۸۸- استخوان شناسی مقایسه ای (جلد دوم)
- ۱۸۹- جغرافیای عمومی (جلد اول)
- ۱۹۰- بیماریهای واگیر (جلد اول)
- ۱۹۱- بتن فولادی (جلد اول)
- ۱۹۲- حساب جامع و فاضل
- ۱۹۳- مبده و معاد
- ۱۹۴- تاریخ ادبیات روسی
- ۱۹۵- تاریخ تمدن ایران ساسانی (جلد دوم) ۵
- نگارش دکتر شیخ
- > > > > > آرمین
- > > > > > ذبیح الله صفا
- بتصحیح علی اصغر حکمت
- تألیف جلال افشار
- > > > > > دکتر محمد حسین میمندی نژاد
- > > > > > صادق صبا
- > > > > > حسین رحمتیان
- > > > > > مهدوی اردبیلی
- تألیف دکتر محمد مظفری زنکنه
- > > > > > محمد علی هدایتی
- > > > > > علی اصغر پورهمایون
- > > > > > روشن
- > > > > > علی تقی منزوی
- > > > > > محمود شهابی
- > > > > > نصر الله فلسفی
- بتصحیح سعید نفیسی
- > > > > >
- تألیف احمد بهمنش
- > > > > > دکتر آرمین
- > > > > > مرحوم زیرک زاده
- نگارش دکتر مصباح
- > > > > > زندگی
- > > > > > احمد بهمنش
- > > > > > دکتر صدیق اعلم
- > > > > > دکتر محمد حسن صبا
- > > > > > رحیمی
- > > > > > محمود سیاسی
- > > > > > محمد سنگلجی
- > > > > > دکتر آرمین
- فراهم آورده آقای ایرج افشار
- تألیف دکتر میربابائی
- > > > > > مستوفی
- > > > > > غلامعلی ینشود
- > > > > > مهندس خلیلی
- نگارش دکتر مجتهدی
- ترجمه محمود شهابی
- تألیف سعید نفیسی
- > > > > >

- ۱۹۶- درمان تراخم با الکتروکواگولاسیون
- ۱۹۷- شیمی و فیزیک (جلد اول)
- ۱۹۸- فیزیولوژی عمومی
- ۱۹۹- داروسازی جالینوسی
- ۲۰۰- علم الالمات نشانه‌شناسی (جلد دوم)
- ۲۰۱- استخوان‌شناسی (جلد اول)
- ۲۰۲- پیوره (جلد دوم)
- ۲۰۳- علم النفس ابن سینا و تطبیق آن با روانشناسی جدید
- ۲۰۴- قواعد فقه
- ۲۰۵- تاریخ سیاسی و دیپلوماسی ایران
- ۲۰۶- فهرست مصنفات ابن سینا
- ۲۰۷- مخارج الحروف
- ۲۰۸- عیون الحکمه
- ۲۰۹- شیمی بیولوژی
- ۲۱۰- میکروشناسی (جلد دوم)
- ۲۱۱- حشرات زیان‌آور ایران
- ۲۱۲- هواشناسی
- ۲۱۳- حقوق مدنی
- ۲۱۴- مآخذ قصص و تمثیلات مثنوی
- ۲۱۵- مکانیک استدلالی
- ۲۱۶- ترمودینامیک (جلد دوم)
- ۲۱۷- گروه بندی و انتقال خون
- ۲۱۸- فیزیک، ترمودینامیک (جلد اول)
- ۲۱۹- روان پزشکی (جلد سوم)
- ۲۲۰- بیماریهای درونی (جلد اول)
- ۲۲۱- حالات عصبانی یا نورز
- ۲۲۲- کالبدشناسی توصیفی (۷) (دستگاه گوارش)
- ۲۲۳- علم الاجتماع
- ۲۲۴- الهیات
- ۲۲۵- هیدرولیک عمومی
- ۲۲۶- شیمی عمومی معدنی فلزات (جلد اول)
- ۲۲۷- آسیب‌شناسی آزردهای سوزناله « غده فوق کلیوی »
- ۲۲۸- اصول الصرف
- ۲۲۹- سازمان فرهنگی ایران
- ۲۳۰- فیزیک، ترمودینامیک (جلد دوم)
- ۲۳۱- راهنمای دانشگاه
- ۲۳۲- مجموعه اصطلاحات علمی
- ۲۳۳- بهداشت غذا (بهداشت نسل)
- تألیف دکتر پروفیسور شمس
- » » » توسلی
- » » » شیبانی
- » » » مقدم
- » » » میسندی نژاد
- » » » نعمت‌الله کیهانی
- » » » محمود سیاسی
- » » » علی اکبر سیاسی
- » » » محمودشهابی
- » » » دکتر علی اکبر رینا
- » » » مهدوی
- تصحیح و ترجمه دکتر پرویز ناتل خانلری
- از ابن سینا - چاپ عکسی
- تألیف دکتر مافی
- » دکتر سهراب
- دکتر میردامادی
- » مهندس عباس دواچی
- » دکتر محمد منجی
- » » » سیدحسن امامی
- نگارش فروزانفر
- » پروفیسور فاطمی
- » مهندس بازرگان
- » دکتر یحیی پوبا
- » » » روشن
- » » » میرسیاسی
- » » » میسندی نژاد
- ترجمه » چهرازی
- تألیف دکتر امیراعلم - دکتر حکیم
- دکتر کیهانی - دکتر نجم‌آبادی - دکتر نیک نفس
- تألیف دکتر مهدوی
- » فاضل تونی
- » مهندس ریاضی
- تألیف دکتر فضل‌الله شیروانی
- » » » آرمین
- » » » علی اکبرشهابی
- تألیف دکتر علی کنی
- نگارش دکتر روش
-
-
- نگارش دکتر فضل‌الله صدیق

- ۲۳۴- جغرافیای کشاورزی ایران
 ۲۳۵- ترجمه‌النهایه باتصحیح و مقدمه (۱)
 ۲۳۶- احتمالات و آمار ریاضی (۲)
 ۲۳۷- اصول تشریح چوب
 ۲۳۸- خون‌شناسی عملی (جلد اول)
 ۲۳۹- تاریخ ملل قدیم آسیای غربی
 ۲۴۰- شیمی تجزیه
 ۲۴۱- دانشگاهها و مدارس عالی امریکا
 ۲۴۲- پانزده گفتار
 ۲۴۳- بیماریهای خون (جلد دوم)
 ۲۴۴- اقتصاد کشاورزی
 ۲۴۵- علم‌العلامات (جلد سوم)
 ۲۴۶- بتن آرمه (۲)
 ۲۴۷- هندسه دیفرانسیل
 ۲۴۸- فیزیولوژی گل ورده بندی لك لپه‌ایها
 ۲۴۹- تاریخ زندگی
 ۲۵۰- ترجمه‌النهایه باتصحیح و مقدمه (۲)
 ۲۵۱- حقوق مدنی (۲)
 ۲۵۲- دفتر دانش و ادب (جزء دوم)
 ۲۵۳- یادداشت‌های قزوینی (جلد دوم ب، ت، ث، ج)
 ۲۵۴- تفوق و برتری اسپانیا
 ۲۵۵- تیره شناسی (جلد اول)
 ۲۵۶- گالبد شناسی توصیفی (۸)
 دستگاه ادرار و تناسل - پرده صفاق
 ۲۵۷- حل مسائل هندسه تحلیلی
 ۲۵۸- گالبد شناسی توصیفی (حیوانات اهلی مفصل‌شناسی مقایسه‌ای)
 ۲۵۹- اصول ساختمان و محاسبه ماشینهای برق
 ۲۶۰- بیماریهای خون و لنف (بررسی بالینی و آسیب شناسی)
 ۲۶۱- سرطان شناسی (جلد اول)
 ۲۶۲- شکسته بندی (جلد سوم)
 ۲۶۳- بیماریهای واگیر (جلد دوم)
 ۲۶۴- انگل شناسی (بندبایان)
 ۲۶۵- بیماریهای درونی (جلد دوم)
 ۲۶۶- دامپرووری عمومی (جلد اول)
 ۲۶۷- فیزیولوژی (جلد دوم)
 ۲۶۸- شعر فارسی (در عهدشاهرخ)
 ۲۶۹- فن انگشت نگاری (جلد اول و دوم)
 ۲۷۰- منطق التلویحات
 ۲۷۱- حقوق جنائی
 ۲۷۲- سمیولوژی اعصاب
- نگارش دکتر تقی بهرامی
 > سید محمد سبزواری
 > دکتر مهدی اردبیلی
 > مهندس رضا حجازی
 > دکتر رحمتیان دکتر شمس
 > > بهمنش
 > > شیروانی
 > > ضیاء الدین اسمعیل ییکی
 > مجتبی مینوی
 > دکتر یحیی پویا
 نگارش دکتر احمد هومن
 > > میسندی نژاد
 > مهندس خلیلی
 > دکتر بهروز
 تألیف دکتر زاهدی
 > > هادی هدایتی
 > سبزواری
 > > دکتر امامی
 —
 > ایرج افشار
 > دکتر خانبا با بیانی
 > > احمد پارسا
 تألیف دکتر امیر اعلم - دکتر حکیم - دکتر کیهانی
 دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس
 نگارش دکتر علی تقی وحدتی
 > > میر بابائی
 > مهندس احمد رضوی
 > دکتر رحمتیان
 > > آرمین
 > > امیر کیا
 > > بینش ور
 > > عزیز رفیعی
 > > میسندی نژاد
 > > بهرامی
 > > علی کاتوزیان
 > > بارشاطر
 نگارش ناصرقلی وادسر
 > دکتر فیاض
 تألیف آقای دکتر عبدالحسین علی آبادی
 > > > > چهارازی

- ۲۷۳- کالبد شناسی توصیفی (۱)
(دستگاه تولید صوت و تنفس)
- ۲۷۴- اصول آمار و کلیات آمار اقتصادی
- ۲۷۵- گزارش کنفرانس ائمی ژنو
- ۲۷۶- امکان آلوده کردن آبهای مشروب
- ۲۷۷- مدخل منطق صورت
- ۲۷۸- ویروسها
- ۲۷۹- تالیفاتها (آلکها)
- ۲۸۰- گیاه شناسی سیستماتیک
- ۲۸۱- تیره شناسی (جلد دوم)
- ۲۸۲- احوال و آثار خواجه نصیرالدین طوسی
- ۲۸۳- احادیث منتهوی
- ۲۸۴- قواعد النحو
- ۲۸۵- آزمایشهای فیزیک
- ۲۸۶- پندنامه اهواری یا آئین پزشکی
- ۲۸۷- بیماریهای خون (جلد سوم)
- ۲۸۸- جنین شناسی (رویان شناسی) جلد اول
- ۲۸۹- مکانیک فیزیک (اندازه گیری مکانیک نقطه مادی و فرضیه نسبیت) (چاپ دوم)
- ۲۹۰- بیماریهای جراحی قفسه سینه (ریه، مری، قفسه سینه) > > محمد تقی قوامیان
- ۲۹۱- اکوستیک (صوت) چاپ دوم > > ضیاء الدین اسماعیل بیگی
- ۲۹۲- چهار مقاله > > بتصحیح محمد معین
- ۲۹۳- داریوش یکم (پادشاه پارسها) > > نگارش منشی زاده
- ۲۹۴- کالبد شکافی تشریح علی سرو گردن- سلسله اعصاب مرکزی > > نعمت الله کیهانی
- ۲۹۵- درس اللغة والادب (۱) چاپ دوم > > محمد محمدی
- ۲۹۶- سه گفتار خواجه طوسی
- ۲۹۷- Sur les espaces de Riemann
- ۲۹۸- فصول خواجه طوسی
- ۲۹۹- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد سوم) بخش سوم > > نگارش محمد تقی دانش پژوه
- ۳۰۰- الرسالة المعینة > > >
- ۳۰۱- آغاز و انجام > > ایرج افشار
- ۳۰۲- رساله امامت خواجه طوسی > > > بکوشش محمد تقی دانش پژوه
- ۳۰۳- فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد سوم) بخش چهارم > > >
- ۳۰۴- حل مشکلات معینه خواجه نصیر > > >
- ۳۰۵- مقدمه قدیم اخلاق ناصری > > > جلال الدین همامی
- ۳۰۶- بیوگرافی خواجه نصیرالدین طوسی (بزبان فرانسه) > > > نگارش دکتر ا. ا. ۱۴۰۰
- ۳۰۷- رساله بیست باب در معرفت اسطرلاب > > > مدرس رضوی
- ۳۰۸- مجموعه عه رساله خواجه نصیر الدین ۸ > > >
- تألیف دکتر امیر اهلوم - دکتر حکیم - دکتر کیهانی
دکتر نجم آبادی - دکتر نیک نفس
نگارش دکتر محسن صبا
> > جناب دکتر بازرگان
نگارش دکتر حسین سهراب - دکتر میمنده نژاد
نگارش دکتر غلامحسین مصاحب
> > فرج الله شفا
> > عزت الله خبیری
> > محمد درویش
> > پارسا
> > مدرس وضوی
> > فروزانفر
> > قاسم توپسرکانی
> > دکتر محمد باقر محمودیان
> > محمود نجم آبادی
نگارش دکتر یحیی پویا
> > احمد شفاوی
تألیف دکتر کمال الدین جناب
> > محمد تقی قوامیان
> > ضیاء الدین اسماعیل بیگی
بتصحیح محمد معین
نگارش منشی زاده
> > نعمت الله کیهانی
> > محمد محمدی
بکوشش محمد تقی دانش پژوه
نگارش دکتر هشترودی
بکوشش محمد تقی دانش پژوه
نگارش محمد تقی دانش پژوه
> > >
> > ایرج افشار
بکوشش محمد تقی دانش پژوه
> > >
> > >
> > >
جلال الدین همامی
نگارش دکتر ا. ا. ۱۴۰۰
> مدرس رضوی
> > >

۳۰۹ - سرگذشت و عقائد فلسفی خواجه نصیرالدین طوسی
نگارش محمد مدرسی (زنجانی)
۳۱۰ - فیزیک (پدیده‌های فیزیکی در مایه‌های بسیار خفیف)
« دکتر روشن کتاب هفتم

۳۱۱ - رساله جبر و مقابله خواجه نصیر طوسی
۳۱۲ - آلرژی بیماری‌های ناشی از آن

۳۱۳ - راهنمای دانشگاه (بفرانسه) دوم چاپ

۳۱۴ - احوال و آثار محمد بن جریری طبری

۳۱۵ - مکانیک سینماتیک

۳۱۶ - مقدمه روانشناسی (قسمت اول)

۳۱۷ - دامپوری (جلد دوم)

۳۱۸ - تمرینات و تجربیات (شیمی آلی)

۳۱۹ - جغرافیای اقتصادی (جلد دوم)

۳۲۰ - پاتولوژی مقایسه‌ای (بیماری‌های مشترک انسان و دام)

۳۲۱ - اصول نظریه ریاضی احتمال

۳۲۲ - رده‌بندی دوپله‌ای‌ها و بازداستان

۳۲۳ - قوانین مالی و محاسبات عمومی و مطالعه بودجه

از ابتدای مشروطیت تا حال

۳۲۴ - گالبدشناسی انسانی (۱) سر و گردن

(توصیفی - موضوعی - طرز تشریح)

۳۲۵ - ایمنی‌شناسی (جلد اول)

۳۲۶ - حکمت الهی عام و خاص (تجدید چاپ)

۳۲۷ - اصول بیماری‌های ارثی انسان (۱)

۳۲۸ - اصول استخراج معادن

۳۲۹ - مقررات دانشگاه (۱) مقررات استخدامی و مالی

۳۳۰ - شلیمر

۳۳۱ - تجزیه ادرار

۳۳۲ - جراحی فك و صورت

۳۳۳ - فلسفه آموزش و پرورش

۳۳۴ - اکوستیک (۴) صوت

۳۳۵ - الکتروسیسته صنعتی (جلد اول چاپ دوم)

۳۳۶ - سالنامه دانشگاه

۳۳۷ - فیزیک جلد هشتم - کارهای آزمایشگاه و مسائل ترمودینامیک « دکتر روشن

۳۳۸ - تاریخ اسلام (چاپ دوم) « « فاضی

۳۳۹ - هندسه تحلیلی (چاپ دوم) « « وحدتی

۳۴۰ - آداب اللغة العربیة و تاریخها (۱) « « محمد محمدی

۳۴۱ - حل مسائل ریاضیات عمومی

۳۴۲ - جوامع الحکایات

۳۴۳ - شیمی تحلیلی

بکوشش اکبر دانا سرشت

تألیف دکتر هادوی

تألیف علی اکبر شهابی

« دکتر احمد وزیری

« دکتر مهدی جلالی

« « تقی بهرامی

« « ابوالحسن شیخ

« « عزیزی

« « میمندی نواد

تألیف دکتر افضلی پور

« « زاهدی

« « جزایری

« « منوچهر حکیم و

« « سید حسین گنج بغش

« « میر دامادی

« « مهدی الهی قمشه‌ای

« « دکتر محمد علی موای

« « مهندس محمودی

جمع آوری دکتر کی نیا

دانشکده پزشکی

مرحوم دکتر ابوالقاسم بهرامی

تألیف دکتر حسین مهدوی

« « امیر هوشمند

« « اسماعیل یگی

« « مهندس زنگنه

تألیف دکتر کامکار پارسی

« « محمد معین

« « مهندس قاسمی

- ۳۴۴ - اراده معطوف بقدرت (اثر نیچه)
 ۳۴۵ - دفتر دانش و ادب (جلد سوم)
 ۳۴۶ - حقوق مدنی (جلد اول تجدید چاپ)
 ۳۴۷ - نمایشنامه لوسید
 ۳۴۸ - آب شناسی هیدرولوژی
 ۳۴۹ - روش شیمی تجزیه (۱)
 ۳۵۰ - هندسه تریسمی
 ۳۵۱ - اصول الصرف
 ۳۵۲ - استخراج نفت (جلد اول)
 ۳۵۳ - سخنرانیهای پروفیسور رنه ولسان
 ۳۵۴ - گورش کبیر
 ۳۵۵ - فرهنگ غفاری فارسی فرانسه (جلد اول)
 ۳۵۶ - اقتصاد اجتماعی
 ۳۵۷ - بیولوژی (وراثت) (تجدید چاپ)
 ۳۵۸ - بیماریهای مغزو روان (۳)
 ۳۵۹ - آئین دادرسی در اسلام (تجدید چاپ)
 ۳۶۰ - تقریرات اصول
 ۳۶۱ - کالبد شکافی توصیفی (جلد ۴ - عضله شناسی اسب) تألیف دکتر میربابائی
 ۳۶۲ - الرسالة الکمالیه فی الحقایق الالهیه
 ۳۶۳ - بی حسی های ناحیه ای دردندان پزشکی
 ۳۶۴ - چشم و بیماریهای آن
 ۳۶۵ - هندسه تحلیلی
 ۳۶۶ - شیمی آلی ترکیبات حلقوی (چاپ دوم)
 ۳۶۷ - پزشکی عملی
 ۳۶۸ - اصول آموزش و پرورش (چاپ سوم)
 ۳۶۹ - پرتو اسلام
 ۳۷۰ - جراحی عملی دهان و دندان (جلد اول)
 ۳۷۱ - درد شناسی دندان (۱)
 ۳۷۲ - مجموعه اصطلاحات علمی (قسمت دوم)
 ۳۷۳ - تیره شناسی (جلد سوم)
 ۳۷۴ - المعجم
 ۳۷۵ - جواهر الآثار (ترجمه مثنوی)
 ۳۷۶ - تاریخ دیپلوماسی عمومی
 ۳۷۷ - Textes Français
 ۳۷۸ - شیمی فیزیک (جلد دوم)
 ۳۷۹ - زیاشناسی
 ۳۸۰ - بیماریهای مشترک انسان و دام
 ۳۸۱ - فرزانه و روان
 ۳۸۲ - بهبود نسل بشر
- ترجمه دکتر هوشیار
 مقاله دکتر مهدوی
 تألیف دکتر امامی
 ترجمه دکتر سپهبدی
 تألیف دکتر جنیدی
 « « فخرالدین خوشنویسان
 « « جمال عصار
 « « علی اکبر شهابی
 « « دکتر جلال الدین توانا
 ترجمه دکتر سیاسی-دکتر سیمجور
 تألیف دکتر هادی هدایتی
 مهندس امیر جلال الدین غفاری
 دکتر سید شمس الدین جزایری
 « « خبری
 « « حسین رضاعی
 محمد سنگلجی
 محمود شهابی
 تألیف دکتر میربابائی
 « « سبزواری
 « « دکتر محمود مستوفی
 تألیف دکتر باستان
 « « مصطفی کامکار پاریسی
 « « ابوالحسن شیخ
 « « ابوالقاسم نجم آبادی
 « « هوشیار
 بقلم عباس خلیلی
 تألیف دکتر کاظم سیمجور
 « « محمود سیاسی
 -
 « « احمد پارسا
 بتصحیح مدرس رضوی
 بقلم عبدالعزیز صاحب الجواهر
 تألیف دکتر محسن عزیزی
 « « بانو نفیسی
 « « دکتر علی اکبر توسلی
 « « علینقی وزیری
 « « دکتر میمنده نژاد
 « « بصیر
 « « محمد علی مولوی

- ۳۸۲ - یادداشت‌های قزوینی (۳) ایرج افشار
- ۳۸۴ - گویش آشتیان تألیف دکتر صادق کیا
- ۳۸۵ - کالبد شکافی (تشریح عملی قفسه سینه و قلب و ریه) نگارش دکتر نعمت‌الله کیهانی
- ۳۸۶ - ایران بعد از اسلام « عباس خلیلی
- ۳۸۷ - تاریخ مصر قدیم (جلد اول چاپ دوم) « دکتر احمد بهمنش
- ۳۸۸ - آرگلو نیاتها (۱) سرخس‌ها « « غیبری
- ۳۸۹ - شیمی صنعتی (جلد اول) « « رادفر
- ۳۹۰ - فیزیک عمومی الکتروسیسته (جلد اول) « « روشن
- ۳۹۱ - مبادی علم هوا شناسی « « احمد سعادت
- ۳۹۲ - منطق و روش شناسی « « علی اکبر سیاسی
- ۳۹۳ - الکترونیک (جلد اول) « « رحیمی قاجار
- ۳۹۴ - فرهنگ غفاری (جلد دوم) « مهندس جلال‌الدین غفاری
- ۳۹۵ - حکمت الهی عام و خاص (جلد دوم) « معجی‌الدین مهدی الهی قمشه‌ای
- ۳۹۶ - گنج جواهر دانش (۴) « حسن آل طه
- ۳۹۷ - فن کالبد گشائی و آسیب شناسی « دکتر محمدکار
- ۳۹۸ - فرهنگ غفاری (جلد سوم) « مهندس جلال‌الدین غفاری
- ۳۹۹ - مزدا پرستی در ایران قدیم « دکتر ذبیح‌الله صفا
- ۴۰۰ - اصول روشهای ریاضی آمار « « افضلی پور
- ۴۰۱ - تاریخ مصر قدیم (جلد دوم) « « دکتر احمد بهمنش
- ۴۰۲ - عدد من بلغاء ایران فی اللغة « قاسم توپسر کانی
- ۴۰۳ - علم اخلاق (نظری و عملی) « دکتر علی اکبر سیاسی
- ۴۰۴ - ادوار فقه (جلد دوم) « محمودشاهی
- ۴۰۵ - جراحی عملی دهان و دندان (جلد دوم) نگارش دکتر کاظم سیمجور
- ۴۰۶ - فیزیولوژی بالینی « « گیتی
- ۴۰۷ - سهم الارث « نصر اصفهانی
- ۴۰۸ - جبر آنالیز « دکتر محمدعلی مجتهدی
- ۴۰۹ - هوا شناسی (جلد اول) « « محمد منجمی
- ۴۱۰ - بیماریهای درونی (جلد سوم) « « میندی نژاد
- ۴۱۱ - مبانی فلسفه « « علی اکبر سیاسی
- ۴۱۲ - فرهنگ غفاری (جلد چهارم) « مهندس امیر جلال‌الدین غفاری
- ۴۱۳ - هندسه تحلیلی (چاپ دوم) « دکتر احمد سادات عقیلی
- ۴۱۴ - کالبد شناسی (عضله شناسی مقایسه‌ای) (جلد پنجم) « « میر بابائی
- ۴۱۵ - سالنامه دانشگاه ۱۳۳۶-۱۳۳۵ -
- ۴۱۶ - یادنامه خواجه نصیر طوسی نگارش دکتر صفا
- ۴۱۷ - تئوریهای اساسی ژنتیک « « آزر
- ۴۱۸ - فولاد و عملیات حرارتی آن « مهندس هوشنگ خسرویار
- ۴۱۹ - تأسیسات آبی « مهندس عبدالله ریاضی
- ۴۲۰ - بیماریهای اعصاب (جلد نخست) نگارش دکتر صادق صبا
- ۴۲۱ - مکانیک عمومی (جلد دوم) « دکتر مجتبی ریاضی

- ۴۲۲ - صنایع شیمی معدنی (جلد اول)
 ۴۲۳ - مکانیک استدلالی
 ۴۲۴ - تاریخ فرهنگ ایران
 ۴۲۵ - شرح تبصره آیه الله علامه حلی (جلد دوم)
 ۴۲۶ - حکیم ازرقی هروی
 ۴۲۷ - علوم عقلی
 ۴۲۸ - شیمی آنالیتیک
 ۴۲۹ - فیزیک الکترواستاتیک (جلد دوم)
 ۴۳۰ - کلیات شمس تبریزی
 ۴۳۱ - گانی شناسی (تحقیق درباره بعضی از کانه‌های جزیره هرمز) نگارش دکتر عبدالکریم قریب
 ۴۳۲ - فرهنگ غفاری فارسی بفرانسه (جلد پنجم)
 ۴۳۳ - ریاضیات در شیمی (جلد دوم)
 ۴۳۴ - تحقیق در فهم بشر
 ۴۳۵ - المعاده والاسعار
 ۴۳۶ - تاریخ فرهنگ اروپا
 ۴۳۷ - نقشه برداری (جلد دوم)
 ۴۳۸ - بیماریهای گیاه (تجدید چاپ)
 ۴۳۹ - حقوق مدنی (جلد سوم)
 ۴۴۰ - سخنرانیهای آقای انیس المقدسی (استاد دانشگاه آمریکائی بیروت)
 ۴۴۱ - دردشناسی دندان (جلد دوم)
 ۴۴۲ - حقوق اساسی فرانسه
 ۴۴۳ - حقوق عمومی واداری
 ۴۴۴ - پاتولوژی مقایسه‌ای (جلد سوم)
 ۴۴۵ - شیمی عمومی معدنی فلزات
 ۴۴۶ - فیل شناسی
 ۴۴۷ - فرهنگ غفاری فارسی بفرانسه (جلد ششم)
 ۴۴۸ - تحقیق در تاریخ قندسازی ایران
 ۴۴۹ - مشخصات جغرافیای طبیعی ایران
 ۴۵۰ - جراحی فك و صورت (جلد دوم)
 ۴۵۱ - تاریخ هرودت
 ۴۵۲ - تاریخ دیپلماسی عمومی (چاپ دوم)
 ۴۵۳ - سازمان فرهنگی ایران (تجدید چاپ)
 ۴۵۴ - مسائل گوناگون پزشکی
 ۴۵۵ - فیزیک الکترواستاتیک (جلد سوم)
 ۴۵۶ - جامعه شناسی یا علم الاجتماع
 ۴۵۷ - اورمی
 ۴۵۸ - بهداشت عمومی (بیش گیری بیماریهای واگیر)
 ۴۵۹ - تاریخ عقاید اقتصادی (چاپ دوم)
 ۴۶۰ - تبصره و داورسائل دیگر در منطق
 ۴۶۱ - مسائل گوناگون پزشکی (جلد سوم) ۱۴
- نگارش مهندس مرتضی قاسمی
 < پروفسور تقی فاطمی
 < دکتر عیسی صدیق
 < زین العابدین ذوالعبدین
 بتصحیح مرحوم علی عبدالرسولی
 نگارش دکتر ذبیح الله صفا
 < دکتر گایک
 < < روشن
 بانصحیحات و حواشی آقای فروزانفر
 ۴۳۱ - گانی شناسی (تحقیق درباره بعضی از کانه‌های جزیره هرمز) نگارش دکتر عبدالکریم قریب
 ۴۳۲ - فرهنگ غفاری فارسی بفرانسه (جلد پنجم)
 < امیرجلال الدین غفاری
 < دکتر هورفر
 ترجمه دکتر رضا زاده شفق
 بتصحیح مجتبی مینوی
 نگارش دکتر عیسی صدیق
 > مهندس حسن شمس
 > دکتر خیبری
 > دکتر سیدحسن امامی
 نگارش دکتر محمود سیاسی
 > > قاسم زاده
 > > شیدفر
 > > میمندی نژاد
 > > شیروانی
 > > فرشاد
 نگارش امیرجلال الدین غفاری
 > مهندس ابرهیم ریاحی
 > دکتر حسین گل گلاب
 > > حسین مهدوی
 > > هادی هدایتی
 > > حسن ستوده تهرانی
 > > علی کنی
 > > محمدعلی مولوی
 > > روشن
 > > یحیی مهدوی
 > > رفعت
 نگارش دکتر اعتمادیان
 > مرحوم دکتر حسن شهید نورانی
 بکوشش دانش پژوه
 نگارش دکتر مولوی

- ۴۶۲ - کلیات شمس تبریزی (جزوه دوم)
 ۴۶۳ - ارتد نسی (جلد اول)
 ۴۶۴ - یادداشت‌های قزوینی (جلد اول)
 ۴۶۵ - فهرست پیشنهادی اسامی پرندگان ایران
 ۴۶۶ - تاریخ دیپلوماسی جلد اول
 ۴۶۷ - مینودر - یا باب الجنه
 ۴۶۸ - فلسفه عالی یا حکمت صدر المتألهین
 ۴۶۹ - کالبد شناسی انسانی (تنه)
 ۴۷۰ - شیمی آلی
 ۴۷۱ - بابا افضل گاشی (جلد دوم)
 ۴۷۲ - تجزیه سنگهای معدنی
 ۴۷۳ - اکوستیک
 ۴۷۴ - تاریخ دیپلوماسی عمومی (جلد دوم)
 ۴۷۵ - راهنمای زبان اردو (جلد اول)
 ۴۷۶ - تشخیص جراحیه های فوری شکم
 ۴۷۷ - اصول آمار و کلیات آمار اقتصادی (تجدید چاپ)
 ۴۷۸ - جواهر الآثار در ترجمه مثنوی (جلد دوم)
 ۴۷۹ - لغات و اصطلاحات مثنوی (جلد اول)
 ۴۸۰ - تاریخ دامپزشکی (جلد اول)
 ۴۸۱ - نشانه شناسی بیماریهای اعصاب
 ۴۸۲ - حساب عددی ترسیم
 ۴۸۳ - شرح تبصره آیت الله علامه حلی جلد دوم (چاپ دوم)
 ۴۸۴ - ترمودینامیک جلد اول (چاپ دوم)
 ۴۸۵ - کتابشناسی فهرستهای نسخه های خطی فارسی
 ۴۸۶ - واژه نامه فارسی (بخش ۴ معیار جمالی)
 ۴۸۷ - دیوان قصائد - هزار غزل - مقطعات
 ۴۸۸ - مکانیک عمومی (جلد اول)
 ۴۸۹ - میکروب شناسی و زینبهای شناسی عمومی
 ۴۹۰ - حقوق جنائی (۱) (تجدید چاپ)
 ۴۹۱ - داروهای جالینوسی (۴) (تجدید چاپ)
 ۴۹۲ - روش تدریس زبان انگلیسی در دبیرستان (تجدید چاپ)
 ۴۹۳ - اندام شناسی اسب
 ۴۹۴ - شیمی آلی (جلد اول)
 ۴۹۵ - بیماریهای دندان
 ۴۹۶ - راهنمای مذهب شافعی (جلد اول)
 تصحیح فروزانفر
 نگارش دکتر ریاض
 بکوشش ایرج افشار
 > سایمون جرویس رید
 نگارش دکتر بینا
 > محمد علی گلریز
 ترجمه جواد مصلح
 نگارش پروفیسور حکیم
 > دکتر شیخ
 > > مهدوی
 > دکتر مهندس معتمد رضا رجالی
 > دکتر اسمعیل بیگی
 > > محسن عزیزی
 > > سید باحیدر شهریار
 > > امان الله وزیرزاده
 > > محسن صبا
 > > جواهر کلام
 > > دکتر گوهرین
 > > میمنده نژاد
 > > صادق صبا
 > مهندس ریاضی
 > > زین العابدین ذوالمجدین
 > > دکتر روشن
 > > ایرج افشار
 > > دکتر صادق کیا
 > > تقی دانش
 > > دکتر مجتبی ریاضی
 دکتر دستگارد کتر کاومد کتر احمد شیمی
 > > غلامحسین علی آبادی
 > > صادق مقدم
 > > بازار گادی
 > > محمود یزدی زاده
 > > نادر شرقی
 > > محمود سیاسی
 > > حاج سید محمد شیخ الاسلام
 کردستانی

- > دکتر محمد معین
 > > ناصرالدین بامشاد
 (علوی)

- ۴۹۷ - مفرد و جمع و معرفه و نکره
 ۴۹۸ - بافت شناسی

- نگارش مهندس ریاضی
- ۴۹۹ - هیدرلیک (تجدید چاپ)
- ۵۰۰ - مؤلفات و مصنفات رازی
- ۵۰۱ - روشهای نوین سرم شناسی
- ۵۰۲ - شیمی آنالیتیک
- ۵۰۳ - مکانیک سیالات
- ۵۰۴ - فلور ایران (جلد هفتم)
- ۵۰۵ - شیمی مختصر آلی
- ۵۰۶ - راهنمای دانشگاه (انگلیسی)
- ۵۰۷ - فرهنگ غفاری (جلد هفتم)
- ۵۰۸ - > > (جلد هشتم)
- ۵۰۹ - نام علمی گیاهان - واژه نامه گیاهی
به انگلیسی - فرانسه - آلمانی - عربی - فارسی
- > دکتر محمود نجم آبادی
- > > نظری
- > > حسین زادمرد
- > > احمد وزیری
- > > احمد پارسا
- > > پرین
- -
- > امیر جلال الدین غفاری
- > > >
- > دکتر اسمعیل زاهدی

- ۵۱۰ - بیوشیمی
- ۵۱۱ - سرطان شناسی (جلد دوم)
- ۵۱۲ - مکانیک صنعتی (مقاومت مصالح)
- ۵۱۳ - فرهنگنامه های عربی بفارسی
- ۵۱۴ - وزن شهر فارسی
- ۵۱۵ - سرزمین هند
- ۵۱۶ - مقدمه روان شناسی (تجدید چاپ با اصلاحات)
- ۵۱۷ - یادداشت های قزوینی (جلد چهارم)
- ۵۱۸ - پزشکی قانونی
- ۵۱۹ - کلیات صنعت قندسازی
- ۵۲۰ - وزارت در عهد سلاطین بزرگ سلجوقی
- ۵۲۱ - راهنمای سانکریت
- ۵۲۲ - اصول بایگانی
- ۵۲۳ - تاریخ تمدن (جلد اول)
- ۵۲۴ - درس الفقه و الادب (جلد دوم)
- ۵۲۵ - علم اقتصاد
- ۵۲۶ - زراعت (جلد اول)
- ۵۲۷ - ژاپن (مسابقات آسیائی توکیو)
- ۵۲۸ - آثار الوزراء
- ۵۲۹ - تاریخ عمومی هنر های مصور
- ۵۳۰ - چینه شناسی
- ۵۳۱ - شیمی صنعتی (جلد دوم)
- ۵۳۲ - بررسی مقاطع بافت شناسی
- ۵۳۳ - فهرست کتب اهدائی آقای مشکوة (جلد دوم)
- ۵۳۴ - فیزیک الکتروستاتیک
- ۵۳۵ - روضات الجنات
- ۵۳۶ - انسائم الاسحار من لطائف الاخبار ۱۴
- > دکتر گایگ و دکتر باقدیانس
- > > کمال آرمین
- > مهندس محمدی
- > علینقی منزوی
- > دکتر پرویز ناتل خانلری
- > > علی اصغر حکمت
- > > دکتر مهدی جلالی
- > > ایرج افشار
- > > دکتر یاسی
- > > مهندس ابراهیم ریاحی
- > > مرحوم عباس اقبال
- > > پروفیسور آیندوشیکهر
- > > دکتر محسن صبا
- > > دکتر نظام الدین مجیر شیبانی
- > > محمد محمدی
- > > علی اصغر مهدوی
- > > مهندس منصور عطائی
- > > دکتر کنی
- > > تصحیح میر جلال الدین محدث
- > > تألیف علینقی وزیری
- > > دکتر فرشاد
- > > مهندس قاسمی
- > > دکتر شفائی
- > > محمد تقی دانش پژوه
- > > دکتر محمد منجمی
- > > سید کاظم امام
- > > میر جلال الدین محدث

بسمی واهتمام : یحیی مهدوی ومهدی بیانی

» » » »

ترجمه د کتر هدایتی
بسمی واهتمام : علی اصغر حکمت
بتصحیح بدیع الزمان فروزانفر
تألیف د کتر روشن
بتصحیح محمد نجمی زنجانی
تألیف : د کتر جنیدی
تألیف : د کتر گوهرین
ترجمه : مهین دخت صبا
تألیف : د کتر محمد حسین ادیب
» محمد سنگلجی

نگارش د کتر سید حسن امامی
» اسدالله آل بویه
» مهندس ابراهیم ریاحی
» د کتر محمد معین
با مقابله و تصحیح مدرس رضوی
تألیف : د کتر وارتانی- د کتر نفیسی
» : د کتر علی نقی وزیری
» محمد خوانساری
نگارش : د کتر علی نقی وحدتی

» روشن
» عباس محمدی
» تقی بهرامی
» فریدون فرشاد
» د کتر رستگار د کتر کاو مد کتر شیبی
» د کتر مجیر شیبانی
» » بهمنش
» » ذبیح الله عزیزی
» » عیسی صدیق
» » خلیل طاهرزاده
» » سید ابراهیم انگجی
منقول از تفسیر ابو بکر عتیق
تألیف د کتر قاسم تویسرکانی
» » محمد درویش
» » عزیز رفیعی
با تصحیح و حواشی سید محمد کاظم امام
نگارش د کتر میمنندی نژاد
تألیف د کتر گاکیک و د کتر باقدیانس
» سید احمد صفائی

۵۳۷ - ترجمه و قصه های قرآن نیمه اول

۵۳۸ - » » » نیمه دوم

۵۳۹ - تاریخ هرودت (جلد دوم)

۵۴۰ - کشف الاسرار

۵۴۱ - کلیات دیوان شمس تبریزی

۵۴۲ - فیزیک عمومی (ماده و انرژی) (جلد اول)

۵۴۳ - انوار الملکوت فی شرح الیاقوت

۵۴۴ - آزمایش آبها

۵۴۵ - فرهنگ لغات و اصطلاحات مثنوی

۵۴۶ - اصول روزنامه نگاری

۵۴۷ - خون و توارث

۵۴۸ - قضا در اسلام

۵۴۹ - آمار بیمارستانهای دانشنده پزشکی

۵۵۰ - حقوق مدنی (جلد چهارم)

۵۵۱ - هندسه عالی (چاپ دوم)

۵۵۲ - قندسازی از چغندر (جلد اول)

۵۵۳ - مزدینا و ادب پارسی

۵۵۴ - المصباح

۵۵۵ - شیمی حیاتی پزشکی

۵۵۶ - زیباشناسی (چاپ دوم)

۵۵۷ - قوانین منطق صوری

۵۵۸ - حل مسائل هندسه تحلیلی جلد دوم

۵۵۹ - فیزیک عمومی (ماده و انرژی) جلد دوم تألیف

۵۶۰ - مکانیک صنعتی (مقاومت مصالح) جلد دوم

۵۶۱ - دامپوری (جلد سوم)

۵۶۲ - فسیل شناسی مهره داران

۵۶۳ - بیماریهای واگیر دام (جلد اول)

۵۶۴ - انقلاب و استقلال آمریکا (چاپ دوم)

۵۶۵ - تاریخ یونان قدیم (جلد اول)

۵۶۶ - فیزیک پزشکی (جلد دوم)

۵۶۷ - تاریخ فرهنگ ایران (چاپ دوم)

۵۶۸ - تظاهرات دهانی (بیماریهای خون)

۵۶۹ - شیمی معدنی نافلزات

۵۷۰ - چند قصه از چند سوره قرآن

۵۷۱ - نامه های رشیدالدین وطواط

۵۷۲ - تغذیه دام

۵۷۳ - انگل شناسی (کرم شناسی) (جلد اول)

۵۷۴ - روضات الجنات (بخش دوم)

۵۷۵ - بیماریهای قلب (جلد چهارم بیماریهای درونی)

۵۷۶ - بیوشیمی

۵۷۷ - علم کلام

- ۵۷۸ - اصول النحو
- ۵۷۹ - مبادی علم هواشناسی (جلد دوم)
- ۵۸۰ - فیزیک مهندسی
- ۵۸۱ - اصول فن کتابداری (تجدید چاپ با اصلاحات)
- ۵۸۲ - روانشناسی اجتماعی
- ۵۸۳ - حقوق کار و صنعت (جلد اول)
- ۵۸۴ - شیمی عمومی
- ۵۸۵ - رساله دکتری درباره زمین شناسی عمومی
- ۵۸۶ - آب و هوا و رستنیهای ایران
- ۵۸۷ - طب تجربی (جلد اول)
- ۵۸۸ - اصول میکروبیولوژی (عمومی: کشاورزی-بهداشتی) تألیف دکتر زوین
- ۵۸۹ - ترجمه تفسیر طبری
- ۵۹۰ - ضایعات خون
- ۵۹۱ - شیمی معدنی (جلد اول)
- ۵۹۲ - حسابهای هندسی (جلد اول)
- ۵۹۳ - چینه شناسی (جلد دوم)
- ۵۹۴ - کلیات دیوان شمس تبریزی (جزو چهارم)
- ۵۹۵ - بیماریهای میکربی مشترک انسان و دام (بروسلوز)
- ۵۹۶ - تحلیل هفت پیکر نظامی
- ۵۹۷ - ریاضیات عمومی (جلد اول)
- ۵۹۸ - گنج سخن (جلد اول)
- ۵۹۹ - تاریخ عمومی (تفوق و برتری اسانیا)
- ۶۰۰ - بیماریهای میکربی مشترک انسان و دام (لیتوسپیروز)
- ۶۰۱ - دکولمان رتین
- ۶۰۲ - فیزیک نجومی (جلد اول)
- ۶۰۳ - فارماکودینامی
- ۶۰۴ - دیوان عبدالواسع حبیلی (جلد اول)
- ۶۰۵ - بیماریهای میکربی مشترک انسان و دام (سل)
- ۶۰۶ - ترکیب بندی طبقات زمین
- ۶۰۷ - حقوق کار و صنعت (جلد دوم)
- ۶۰۸ - فرهنگ لغات و تعبیرات مثنوی (جلد سوم)
- ۶۰۹ - تشریح عملی شکم
- ۶۱۰ - بیماریهای مشترک انسان و دام (مشمه)
- ۶۱۱ - اسرار العبادات
- ۶۱۲ - حسابهای هندسی
- ۶۱۳ - فلور ایران
- ۶۱۴ - تاریخ هردوت
- ۶۱۵ - تاریخ ملل قدیم آسیای غربی
- ۶۱۶ - مسائل گوناگون پزشکی (جلد ۴ قسمت اول)
- ۶۱۷ - عللهای هرزمرز اربع ایران
- تألیف دکتر علی اکبر شهابی
- » » احمد سعادت
- » » شمسی
- » » محسن صبا
- ترجمه دکتر علی محمد کاردان
- نگارش دکتر شیدفر
- » مهندس قاسمی - دکتر یلدا
- » بانو فخر ایران ناظمی
- » مهندس احمد حسین عدل
- » دکتر ناصر گیتی
- تألیف دکتر محمد حسین میمندی نژاد
- » » هاشم بری
- » » اسدالله آل بویه
- » » فریدون فرشاد
- » بدیع الزمان فروزانفر
- » دکتر میمندی نژاد
- » » محمد معین
- » » منوچهر وصال
- » » ذبیح الله صفا
- » » خانبابا بیانی
- » » میمندی نژاد
- » آقاییان دکتر لشکری و دکتر شمس
- » دکتر روشن
- » » احمد عطائی
- » » ذبیح الله صفا
- » » میمندی نژاد
- » » اقبالی
- » » شیدفر
- گردآورنده دکتر گوهرین
- تألیف : دکتر نعمت الله کیهانی
- » » میمندی نژاد
- تصحیح و حواشی آقای سبزواری
- یاف دکتر اسدالله آل بویه
- » » پارسا
- » » ترجمه دکتر هدایتی
- تألیف » بهمنش
- » » محمد علی مولوی
- » » حبیب الله ثابتی

10041500091007

کتابخانه دانشکده ادبیات